Георги Константинов

ОТ РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ ДО КРАЯ НА КАПИТАЛА И ДЪРЖАВНОСТТА

(ИМА САМО ЕДНА... КРАЧКА)

ШРАПНЕЛ 2017

©Георги Констснтинов, автор
©Издателство Шрапнел, 2017

ПРОЛОГ

Едничка революция сал помня,
която можеше всичко да реши.
Имам предвид, разбирате, потопа...
Но и тогаз измамиха Дявола –
Вий знаете, че стана Ной Диктатор!

Затуй, молете се на Бога
нов Потоп да има,
а аз с радост под Ковчега
ще пъхна мина...

Хенрих Ибсен

СЪДЪРЖАНИЕ

1. УВОД..... 7
2. ДЕФИНИЦИЯ НА РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ..... 12
3. ЧАСТ ОТ РАЗМИШЛЕНИЯТА, С КОИТО ПРЕСЯКОХ ЖЕЛЯЗНАТА ЗАВЕСА..... 21
4. ДВОЙНОТО СТАТУКВО (СОЦИАЛНО И ИНТЕРНАЦИОНАЛНО) И РЕВОЛЮЦИОННИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ..... 31
5. КРИЗАТА И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ..... 46
6. РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО И БЪДЕЩЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО..... 51
7. РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, РЕЙГЪНОВАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЪОРЪЖАВАНЕ И ПОЛОЖЕНИЕТО В СССР..... 66
8. Откъс от статията „СССР - РЕФОРМА ИЛИ РЕВОЛЮЦИЯ?”..73
9. РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И СОЦИАЛНАТА..... 83
10. АМЕРИКАНО-СЪВЕТСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ ВЪВ ВЕКА НА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ..... 90
11. ФИНАНСОВАТА КРИЗА И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ..... 99
12. ИЗ СПОРЪТ С ПИСАТЕЛЯ АЛЕКСАНДЪР ЗИНОВЬЕВ..... 118
13. РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И КЛАСОВАТА БОРБА.. 120
14. КАК УМИРАТ ГОСПОДСТВУВАЩИТЕ КЛАСИ?..... 131
15 .СССР И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ..... 134
16. РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.) КАТО ФАКТОР НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ..... 143
17. ОЩЕ ВЕДНЪЖ И ЗА ПОСЛЕДЕН ПЪТ ВЪРХУ ОБЩАТА ЧАСТ НА ХИПОТЕЗАТА ЗА РОБОТРОННАТА И СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ..... 148
18. РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И КРАЯ НА ДЪРЖАВАТА..... 187
19. НУЖДАТА ОТ ТЕОРИЯ ЗА РАЗРУШАВАНЕТО НА ДЪРЖАВАТА..... 231
20. Р.Р. и ПЕРТУРБАЦИИТЕ В СОЦИАЛНОТО и ИНТЕРНАЦИОНАЛНО СТАТУКВО..... 242
21. СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО, БИОТЕХНОЛОГИЧНАТА И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИИ И ИЗХРАНВАНЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО..... 295

22. ПРОГНОЗИТЕ МИ ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛА И ДЪРЖАВНОСТТА КАТО ЧЕ ЛИ ЩЕ СЕ ОКАЖАТ ПРЕКАЛЕНО УДЪЛЖЕНИ..... 330
23. ПРИМЕРИ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ПОЛЗВАТ КАТО ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА КРАЯ НА ГОСПОДСТВАЩАТА ПОЛИТИЧЕСКА И СОЦИАЛ-ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ЧРЕЗ ИНДУКТИВНИЯ МЕТОД..... 338
24. 3D-ПРИНТЕР или ТРИИЗМЕРЕН (ПРОСТРАНСТВЕН) "ПЕЧАТАЩ" ТЕРМИНАЛ..... 338
25. ПРИНТЕР ЗА БОЙНО ОРЪЖИЕ и др..... 339
26. ПЕЧАТ НА РОБОТИ..... 340
27. АМЕРИКАНСКИ УЧЕНИ СА ИЗОБРЕТИЛИ 3D-ПРИНТЕР, ПЕЧАТАЩ ХРАНИ. НАРЕКЛИ СА ГО "РОГ НА ИЗОБИЛИЕТО"..... 342
28. СЪЗДАДЕН Е ПЪРВИЯТ СЕРИЕН БИОПРИНТЕР ЗА ЖИВИ ТЪКАНИ И ОРГАНИ..... 343
29. БЪДЕЩЕТО ВЕЧЕ Е МЕЖДУ НАС..... 344
30. Р.Р. И РОБОТИТЕ В ЯПОНИЯ..... 347
31. КИТАЙСКИТЕ ЗАВОДИ СЕ РОБОТИЗИРАТ ИНТЕНЗИВНО..... 350
32. И У НАС ДОРИ..... 352
33. И ТОЗИ ПРОБЛЕМ Е РЕШЕН..... 352
34. ОТПЕЧАТВАНЕ НА РОБОТ-ХУМАНОИД С 3D-ПРИНТЕР!..... 355
35. МЕДИЦИНСКИ РОБОТИ..... 355
36. ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА РАКА..... 356
37. НЕ Е ФАНТАЗИЯ, А "ГОЛАТА ИСТИНА"..... 357
38. ФАКТИ И СИМПТОМИ..... 358
39. РОБОТИТЕ НАСТЪПВАТ..... 358
40. ХЕЛИКОПТЕР УПРАВЛЯВАН С МИСЪЛ..... 360
41. ПРОБЛЕМИТЕ НА ФОНДОВАТА БОРСА И НА БОРСАДЖИИТЕ –1:0 ЗА КОМПЮТРИТЕ СРЕЩУ ИНВЕСТИТОРИТЕ..... 361
42. КИСЕЛ ХУМОР - РОБОТИТЕ "ВЪСТАВАТ СРЕЩУ ЧОВЕКА"..... 363
43. ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ. КОМПЮТЪРНА ПРОГРАМА ПРЕМИНА ТЕСТА НА ТЮРИНГ..... 364
44. Р.Р., ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ, СПОРЪТ ЗА РАБОТНИТЕ

МЕСТА И ЗАКОНЪТ ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛИЗМА..... 364
45. БЕЗРАБОТИЦАТА И РАБОТНИТЕ МЕСТА
Р.Р. и СПОРЪТ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА В ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XXI ВЕК..... 370
46. ДВЕ ПИСМА ЗА МОДЕЛА НА ДВАМА ОКСФОРДСКИ УЧЕНИ ЗА БЕЗРАБОТИЦАТА В САЩ, АНГЛИЯ И др..... 377
47. Р.Р. и СПОРЪТ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА (продължение).... 381
48. Р.Р. и ПРОЦЪВТЯВАЩОТО НЕРАВЕНСТВО В ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XXI ВЕК..... 385
49. БЕЗРАБОТНИ ВИШИСТИ 387
50. РОБОТ ИЛИ РАБОТНИК?..... 389
51. КРИЗАТА В САЩ 391
52. РУБИНИ: КРИЗА, ПОДОБНА НА ГРЪЦКАТА МОЖЕ ДА ПОРАЗИ ЯПОНИЯ И… СВЕТА 397
53. Р.Р. И БЕЗРАБОТИЦАТА В ЦИФРИ 397
54. ОБЩИ ПРОБЛЕМИ
НА ПРАГА НА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ Е НЕ САМО КИТАЙ, НО И ЦЯЛИЯ СВЯТ..... 404
55. КАК СЕ ОБЯСНЯВА 405
56. “НОВИЯТ” СВЕТОВЕН РЕД 407
57. ПРИМЕРНИ ДАННИ от ДВОЙКАТА САЩ –КИТАЙ за Р.Р.. 414
58. “ЦИФРОВАТА ГРАЖДАНСКА ВОЙНА” 418
59. АНАРХО-КОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО
РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ КАТО ПРЕДПОСТАВКА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА АНАРХИСТИЧЕСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБЩЕСТВОТО И КОМУНИСТИЧЕСКАТА ИКОНОМИКА 426
60.“ЛЕЧЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ОТ ЯСТРЕБИТЕ И ГЪЛЪБИТЕ” ИЛИ СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ 427
61. ДЕФИНИЦИЯ НА АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО 434

ПРИЛОЖЕНИЯ.

УВОД
към статиите и брошурите в предлагания сборник, които са писани с прекъсвания в течение на повече от четири десетилетия

Обединяващата ги тема е влиянието на Роботронната революция върху развитието на обществото.
За непосветените в материята са нужни някои предварителни пояснения, относно използваните основни понятия, както и известни „исторически бележки“.

Радикалната промяна в начина на произвеждане на блага и извършване на услуги за задоволяване на нуждите ни, дължаща се на масовото нахлуване на компютри, роботи и др. във всички сфери на човешката дейност и заместването на човешкия труд с операции на автомати, аз наричам **Роботронна революция** (от роботи и електроника), за краткост - **Р.Р.**

Начиная от 1973 г. тези статии са писани (със спорадични прекъсвания от по десет и повече години) над четири десетилетия.

Първите бяха публикувани в емигрантския печат: в списанията **„Бъдеще“**, **„Наш път“**, във вестника на испанската CNT в изгнание - **„Espoir“** и в бюлетина на парижката организация - **„Анархо-комунистическа революция“ (**А.К.Р.**)**

След завръщането ми в България през 1991 г., след ново 10 годишно прекъсване, бяха написани:
- Брошурата **“Роботронната революция и края на държавата**”, отпечатана за пръв път в предишния сборник “КРАЯТ НА ДЪРЖАВАТА И КАПИТАЛА”, 2000, Издателство ШРАПНЕЛ.
- Моят доклад пред IX-ти Конгрес на ФАБ, озаглавен **“Р.Р. и пертурбациите в социалното и интернационално статукво”**.
- “Р.Р. и биотехнологичната революция, селското стопанство и изхранването на човечеството”.
И двете, издадени през същата 2000-на година от същото издателство ШРАПНЕЛ, като отделни брошури.

В ембрионален вид, в статиите и брошурите се съдържат почти всички мои тези относно Р.Р., които мотивирах и илюстрирах с нова серия статии под наслов **“Прогнозите ми за края на държавността и капитала се оказаха твърде удължени“**. Всички те са публикувани като статии с продължение в органа на Федерацията на Анархистите от България (ФАБ) – вестник **“Свободна Мисъл”,** начиная януарския му брой от 2015 год.

Сега преиздавам тези статии в настоящия сборник, защото мисля, че приятелите могат да открият в тях нещо ново в областта на теорията на Социалната революция, таейки скритата надежда, че ще довършат несвършеното дело, което могат да намерят конспектирано в края му като ПРИЛОЖЕНИЯ. Разбира се, за теоретичната им стойност ще съдят те. Тяхно е и правото за критика, възражения или допълнения.

*

Вниманието в статиите, е концентрирано върху един от многобройните фактори и компоненти на. Р.Р. - автоматизацията на трудовите процеси, която създава необходимите материални предпоставки за **появата и функционирането на едно Анархокомунистическо общество.**
Последният процес, аз наричам Социална революция (С.Р.).

*

С идеята за Р.Р. и нейното влияние върху Социалната, се сблъсках за пръв път преди половин век, когато попаднах на един анекдот, както и на една ослепителна мисъл на бащата на кибернетиката - американският математик **Норберт Винер**, която цитирам в следващите страници и на неговото предсмъртно интервю, всички засягащи автоматизацията на трудовите процеси. (За предстоящата поява на фабрики с роботи, вместо работници се заговори преди доста десетилетия и у нас, когато “нашите” идеолози от отминалата епоха, следвайки “съветските”, разтягаха локуми пред живковци и им обещаваха да решат всички проблеми на „социализЪма“ с помощта на така нар. Автоматизирани Системи за Управление - „АСУ“. Какво произлезе от тази мащабна шарлатания и от „органичната“ непоносимост между кибернетика и диктатура, сега е очевидно за всички, но тогава всеки намек за анатагонизма между тях се третираше като най-опасна ерес).
Моите размишления в началото (към 1963/64 г.) бяха, както казах

в ембрионално или анекдотично състояние, но постепенно, чрез последвалите търсения, разговори и дискусии, темата за кардиналната роля и за всестранното значение на Р.Р. се избистряше и се вплиташе в тази за Социалната, която ме е интересувала и на която съм се посветил от най-ранната ми младост...

Без да имам каквито и да е претенции за авторство и първородство в работата върху проблема бих приветствал и присъединил усилията си към всяко системно начинание и изследване в **хипотезата за взаимотношенията между Р.Р. и С.Р.**

Основното в нея е опитът за едно **теоретично доказателство за края на съвременната цивилизация**. Това „доказателство“ е почти математическо. Математическо, защото се базира на една **аксиома**. Аксиомите, както знаем, са твърдения, които не се доказват, а се приемат като основни постулати (виж математическата теория), с чиято помощ се извеждат всички останали теореми, леми и т.н., от които са изградени математическите дисциплини (например Геометриите на Евклид, Лобачевски или Риман.)

Моята „система от аксиоми“ съдържа една единствена, която може да се нарече **аксиома на Винер**. Тя е инспирирана от мислите на бащата на кибернетиката и може да се формулира по следния начин:

Няма теоретични и практически бариери пред затварянето на тоталния кръг на автоматизацията на всички трудови процеси в сферата на производството и услугите.

С помощта на Винеровата аксиома може да се докаже краят на всички категории на капитализма: собственост, капитал, печалба, стока, рентабилност, финансов капитал, пари и т.н.

Началото на доказателството започва с края на човешкия труд изобщо и на наемния в частност. Край в смисъл на свиването му, на клоненето му към онази граница, чието пресичане прави невъзможно съществуването на човечеството в рамките на „пазарната икономика“ и стоковите отношения, а самото хипотетично функциониране на капиталистическото общество зад този предел, **става безсмислено дори за капиталистите, доколкото те намират този смисъл в извличането на печалби**.

Наемният труд „изчезва“, вследствие навлизането на компютрите, роботите и др. постижения на **роботронната революция** в услугите, индустрията, земеделието, науката и изкуствата, включително в „изкуството да се властва над хората“ и в останалите държавни „дела“.

С помощта на Винеровата аксиома (и евентуалното въвеждане на допълнителни, непротиворечиви с нея аксиоми) могат да се докажат теоретически, както **краят**, така и **необходимостта от унищожение на държавата** - този втори или първи стълб на класовите цивилизации (в това число и на капиталистическата). Третият стълб - религиите, агонизират доста дълго време, **но бог още шава и... мирише**. С него, неговите жреци и тяхната организация - **Църквата**, тук не се занимаваме, **доколкото изчезването им „в края на историята“ е в пряка зависимост от края на държавата и капитала**. Това е валидно и за попската роля на масмедиите и обслужващите ги… клозетни журналисти.

Опитътът за доказателство на края на йерархията и пирамидалната сграда на държавата (със съставящите я институции), т. е. на края на военнополицейската организация на обществото и нейния бюрократичен апарат, чийто Ultima ratio си остават репресивните ведомства, е направен в цитираната по-горе брошурата **“Р. Р. и краят на държавата”**, в която са ползвани част от многобройните *примери в подкрепа на „аксиомата на Винер“, които се намират в книги като:*

„Третата цивилизация“ на Алуин Тофлър,
„Биг бенгът на организациите“ на Ерве Серийкс,
„Краят на труда“ на Джереми Рифкин и др.
Заедно с това, тя е критика на техния реформизъм и развитие на темата в посока на Социалната революция и Анархията.
Съдържащите се в статиите на сборника многобройни повторения се дължат във висша степен на многократните ми опити да обясня елементарни и очевидни следствия от „аксиомата“, които на времето си се оказваха несмилаеми не само за интелигентни буржоа и за последните “непроституирани марксисти” (от троцкистка порода), но дори и за много наши анархисти, които не можеха да се освободят от традиционната гледна точка и консерватизма **на класическата трудова концепция за обществото и революцията.**
Надявам се, че „практиката“ на Р.Р. и засипващите ни като лавина нейни завоевания във всички сфери на човешкия труд ще бъдат много по-убедителни от “сивия пущинак на теорията”.

Повторенията в сборника трябва да бъдат избегнати, а система-

тизацията на материалите подобрена и доказателствената мощ на твърденията засилена с помощта на непрекъснато увеличаващите се примери и илюстрации в един колективен труд, посветен на **общата и специална теория на социалната революция, част от която е настоящата хипотеза**. Работещите върху темата ще бъдат улеснени от ставащите все по-изобилни материали, било в ежедневния и периодичен печат, било в популярната или специализирана литература, третиращи една или друга страна или последица от Р.Р. (научнотехническата революция). Преди такива материали бяха по-редки от „бели лястовици“, а у нас те бяха просто забранени, защото, както учеше корифеят Йосиф Джугашвили – “Сталин”: **„кибернетиката и генетиката били... буржоазни науки“.** Тогава неговите ученици продължаваха все още да считат, че „маркс-ленинизмът е последната дума на науката“, докато тяхната тайна полиция унищожаваше еретиците на слаб огън...

*

Мисля, че взаимозависимостта, връзката и “трансмисиите” между Р.Р. и Социалната революци ще бъдат разбрани най-добре чрез следната

ДЕФИНИЦИЯ НА РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ

"Никога една обществена формация не загива, преди да са се развили всички производителни сили, за които тя дава достатъчно простор, и никога нови, по-висши(?) производствени отношения не настъпват, преди материалните условия за съществуването на същите да са узрели в недрата на самото старо общество."

МАРКС

"Отгоре не могат, а отдолу не искат." ***ЛЕНИН***

"ЕДНА ЦИВИЛИЗАЦИЯ Е УЗРЯЛА ЗА СМЪРТТА КОГАТО Е СЪЗДАЛА И РАЗВИЛА В СЕБЕ СИ ВСИЧКИ ТЕОРЕТИЧНИ И ПРАКТИЧЕС ЕЛЕМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА Я УНИЩОЖАТ."

БАКУНИН

Момент на БИФУРКАЦИЯ или РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ е състояние на обществото, в което са налице всички необходими и достатъчни условия за извършване на СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ в него.

Следващите редове представляват опит за дефиниция на тези условия/фактори, които през първата половина на XXI-ви век неизбежно ще изправят човешкия род пред съдбоносния въпрос/избор: ДА БЪДЕ ИЛИ НЕ?

УСЛОВИЯТА/ФАКТОРИТЕ СА:

1) Разрушаване на старото СОЦИАЛНО СТАТУКВО и създаване на ново със задълбочаване на пропастта между БЕДНИ и БОГАТИ, между КОЛИБИТЕ и ПАЛАТИТЕ, в резултат на което става възможна и навярно неизбежна най-мащабната и кръвопролитна КЛАСОВА ВОЙНА в политическата и социалната история на човечеството.

2) Разрушаване на сегашното ИНТЕРНАЦИОНАЛНО СТАТУКВО и замяната му с ново прегрупиране и коалиране на СВРЪХ-СИЛИТЕ с техните сателити, следствие от което ще бъдат всевъзможни предварителни икономически (търговски и финансови), дипломатически и политически, идеологически и религиозни, и т.н. кон-

фликти, чиято кулминационна точка, ако масите не се пробудят и ние се окажем негодни да ги организираме, ще е ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКАТА СВРЪХ-ВОЙНА със стотици милиони жертви и разрушения за десетки/стотици трилиони долари, оставяйки пред човечеството един-единствен и последен шанс - нейното превръщане в световна гражданска война и в последна сметка в ПЕРМАНЕНТНА ИНТЕРНАЦИОНАЛНА СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ.

3) Създаване на материалните предпоставки и условия за СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА ЕДНО ПЛАНЕТАРНО АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКО ОБЩЕСТВО.

4) Осъзнаване на тези три момента от "нисшите класи" или "V-тото съсловие" и формиране в него на идеи и воля за замяна на старото общество с ново.

(NB: За използваните тук недифинирани термини, позоваванията върху други текстове и за нереализирани планове на книгата за ОБЩАТА И ЧАСТНА ТЕОРИЯ НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ, виж бележките и ПРИЛОЖЕНИЯТА в края на сборника!)

5) И на последно по място, но първо по важност осъзнаване на тези фактори и възможности от анархистите и импулсирането им към апостолска (пропагандна, агитационна, организационна) дейност, след като са разбрали РОЛЯТА НА ТЕОРИЯТА, КАТО ОПОРНА ТОЧКА И НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КАТО ЛОСТ ЗА ПРЕМЕСТВАНЕТО НА ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО ВЪРХУ ОРБИТАТА НА АНАРХО-КОМУНИЗМА.

*

Причини за пунктове 1) и 2) на дефиницията (които разгледахме в I-ВА и II-РА ЧАСТИ НА ***"АПОКАЛИПСИС – КОГА?"***) и произтичащата от тях СИСТЕМНА, ГЛОБАЛНА И ФИНАЛНА КРИЗА на съвременния свят, са НА ПЪРВО МЯСТО Роботронната Революция (Р.Р.), за чието завършване капитализмът не предоставя простор и Глобализацията (Г.), която го поставя пред "дилемата на шимпанзето", което глътнало кокосовия орех, без да премери задното си отверстие.

Наред с тези най-общи проблеми на доминирания от финансовия капитал свят, Р.Р. ще надува все повече и все по-големи финансови "балони", защото "РЕАЛНАТА ИКОНОМИКА" (количеството наемен труд, принадена стойност и заплати) и заедно с тях и СПЕКУЛАТА ЩЕ СЕ СВИВАТ, а опитите на богатите да "компенсират" печалбите си от спуканите балони ще ги водят до увеличаване

на експлоатацията, до съкращаване на социалните бюджети и на самите "излишни", чиито инстинкти за самосъхранение трябва да проработят, ако не искат да отидат при… динозаврите.

*

3. ПРЕДПОСТАВКИТЕ И УСЛОВИЯТА ИЛИ СКОРОСТТА НА РАЗВИТИЕ НА ОБЩЕСТВОТО ВСЛЕДСТВИЕ Р.Р. И Г. И НЕГОВАТА ПРОТИВОРЕЧИВОСТ, ПОРАДИ ОТКАЗА НА КАПИТАЛА и ДЪРЖАВНОСТТА ДА НАПУСНАТ СЦЕНАТА.

На този фон, Историята се развива със свръхвисоки скорости. Един американски генерал, когото не можем да обвиняваме в свръхреволюционност и екстремизъм, беше казал още в 70-те години на XX век, че последните 25 години от историята на света са сравними с изтеклите 25 предишни века. Подобни твърдения имаха за своя основа и бяха следствие от Законът на Мур, според който удвояването на количеството интегрални схеми в новите кристални микропроцесори, скоростта на аритметичните операции и обемът на паметта на компютрите се извършва приблизителното на всеки 18 месеца. Днешните резултати показват, че и този срок е скъсен на година. Това означава, че към 2023 г. изчислителната мощност на компютрите ще бъде сравнима с тази на човешкия мозък (от 10 на 14 степен до 10 на 17 степен операции в секунда), след което ще я надминат, т.е. на лице ще бъдат необходимите технологични предпоставки за създаване на "изкуствения интелект". В потвърждение, американският писател, математик и публицист, Вернър Виндже писа още в 1993 г.: "В рамките на не повече от 30 години (т.е. отново към 2023 г.!) у нас ще се появи техническа възможност за създаване на свръхчовешки интелект, след което човешката епоха ще бъде завършена". Т.е. технологическият етап в развитието на днешната цивилизация, в нейната цялост, е близък до своя завършек.

Все повече и от по-високо ниво дейности и решения на трудови задачи постепенно се автоматизират. Вече съществуват инструменти и програми на символната логика, които ще освободят хората от болшинството рутинни и досадни професии.

Даже и най-радикалните идеи ще могат да се разпространяват "със скоростта на светлината" и моментално ще стават достояние и на "петото съсловие".

Това свръхускорено развитие на Р.Р., чиято най-близка фаза е внедряването в експлоатация наред с нанотехнологиите, биотехнологиите, робототехнологиите и на "изкуствения интелект", ще на-

прави възможно постигането на:
ТЕХНОЛОГИИ НА ОСНОВА НА ЕЛЕКТРОНИКАТА И РОБОТИТЕ, КОИТО ВСЕ ОЩЕ НИ ИЗГЛЕЖДАТ ФАНТАСТИЧНИ; "СВРЪХЧОВЕШКИ"-УМНО "ПЛАНИРАНЕ НА НУЖДИТЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕЩИТЕ"; ИЗОБИЛИЕ ОТ ВСЯКАКВИ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ; СВОБОДА И БЕЗОПАСНОСТ; ВЪЗМОЖНОСТ ДА СЕ ПРАВИ САМО ТОВА, КОЕТО ИСКАМЕ, КОЛКОТО И ДОКОГАТО ИСКАМЕ; ЕНЕРГЕТИЧНИ РЕВОЛЮЦИИ; ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА.
Поради това, всички опити ДА ДЕТАЙЛИЗИРАМЕ И ПРЕЦИЗИРАМЕ ОТ НАПРЕД структурата и функционирането на бъдещото общество, в епохата на революциите ще изглеждат смехотворни, ако не и жалки.

Заедно с неограничените възможности, които Р.Р. разкрива пред едно анархо-комунистическо общество, ще стават все по-очевидни:
а) Несъстоятелността и вредността на частната или държавна собственост върху открития, технологии, производства и услуги, както и на разпределението, извършвано от паразитите - собственици или властници (или съвместно).
б) Невъзможността на "елитите", поради тяхната алчност и властолюбие, да се справят с т. нар. техногенна безработица.
в) Възможностите за нова организация на труда и планирането, при това, планиране извършвано ОТДОЛУ-НАГОРЕ, съобразено единствено с нуждите на индивидите и на обществото, и - като следствие – разширение на полезните производства и услуги, създаване на нови, съкращаване или закриване на старите.
г) Нуждата от разпределение и преразпределение на трудовите ресурси в онези сфери, където все още е необходим физически труд или човешко участие в повтарящите се еднообразни, скучни и дори затъпяващи операции, които все още не са автоматизирани, не се извършват от роботи и т.н., както и от "закриването" на всякакви вредни и излишни дейности, професии, производства и услуги.
д) Превръщането на "лумпени и маргинали" в свободни и творчески личности.
Същевременно, все повече хора от "опасните класи" ще започнат да поставят въпроса - има ли причини, оправдание и смисъл съществуването на днешното общество? По-точно:
На властта и делението на хората на командвани и подчинени?

На социалното неравенство? Тоест, "легитимно" ли е съществуването на грабежа, лукса и охолството за малцина и бедността, лишенията и мизерията, обуславящи неравенството в детската, в старческата и в междинната възрасти, в медицината и в образованието? В начина на живот?

Перманентната социална и интернационална революция, всъщност е РЕШЕНИЕТО НА ТЕЗИ И ПОДОБНИ ПРОБЛЕМИ ПРЯКО ОТ НАРОДИТЕ, което означава заместване на днешното интернационално и социално статукво с радикалните мерки набелязани в планетарно разширената ПОЗИТИВНА ПРОГРАМА, която е нашия отговор на глобалния империализъм (на господството и експлоатацията) на "нисшите" от "висшите" класи и народи в света.

*

ДОКАТО Р.Р. РАЗРУШАВА/УНИЩОЖАВА/ЛИКВИДИРА СОЦИАЛНОТО СТАТУКВО, ГЛОБАЛИЗАЦИЯТА (ИМПЕРИАЛИЗМЪТ) В УСЛОВИЯТА НА ИЗЛИЗАНЕ НА АРЕНАТА НА НОВИТЕ ХИЩНИЦИ ОТ "КРИБ" и др. НЕПОДОЗИРАНИ И ВСЕВЪЗМОЖНИ КОАЛИРАНИЯ МЕЖДУ ТЯХ ЩЕ МИНИРАТ ИНТЕРНАЦИОНАЛНОТО СТАТУКВО. ИНТЕРФЕРЕНЦИЯТА НА ЗЕМЕТРЪСНИТЕ ВЪЛНИ С "МАГНИТУД ОТ 10-А СТЕПЕН", СА ЧАСТ ОТ ОБЕКТИВНИТЕ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПОРЕДНАТА И ВЕРОЯТНО СЕТНЯ РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ.

НАШАТА ЗАДАЧА Е ИЗГРАЖДАНЕТО, МАКАР И В ЕМБРИОНАЛНО СЪСТОЯНИЕ, НА ЕДИН АДЕКВАТЕН ИДЕЕН И ОРГАНИЗАЦИОНЕН ФАКТОР ЗА ТРАНСФОРМИРАНЕ НА ИДВАЩАТА РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ В СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ...

*

4) ОСЪЗНАВАНЕ ОТ МАСИТЕ на 1-ви, 2-ри и 3-ти пунктове или на РАЗВИТИЕТО НА СВЕТА "НА КЪСО РАЗСТОЯНИЕ" ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ 20 – 25 ГОДИНИ, ВСЛЕДСТВИЕ Р.Р. + Г.:

Двата фактора, определящи развитието в настоящата и предстоящата епохи, с които започнах моето изложение, се намират в съотношение на субординация, в смисъл: Глобализацията, разглеждана като съвременен свръхимпериализъм (а не като основа за обединение на човечеството в една световна конфедерация), е във висша степен следствие от Р.Р., защото "Първият свят" (по-точно капиталът в страните на "златния милиард") търси трескаво компенсация

на своите, свиващи се поради роботронната революция реални печалби. (Мотивировката на тезата може да се види в статиите за финансовата криза от 1987 г. и др. публикувани в настоящия сборник.)
Двете възможности за "компенсация" са в политиката на:
а) Ограбване на чуждите, развиващи се и развити страни, и
б) Ограбване на своите "нисши" класи.
Такава политика предопределя еднозначно следствията, които могат да бъдат:
а') Класически войни за преразпределяне на процентите и за господство над света или над негови региони и/или
б') Класови войни във всичките им възможни форми.

Така ще се съберат всички необходими и достатъчни условия за превръщането на триумфалния марш на капитализма в погребален (в реквием), поради забелязаното и от Бжежински пробуждане на народите и "нисшите класи", поради започващото ново "велико преселение на народите" и революцията в средствата за комуникация, които правят света неуправляем от "силните на деня" и вещаят настъпването на всечовешката пролет с излизането на сцената на "деструктивните елементи" пред които се откриват небивали възможности.
Още през 2004 г. Бж. казва: *"Демократичният характер на отвореното западно общество улеснява проникването и "разтварянето" на тези елементи в него, което затруднява силно откриването на враговете и на опасността."* Той разбира, че историята изправя "елитите" пред хамлетовия въпрос: Да бъдат или не?, а от бюджетите за НАТО и за полицейските сили на участващите в него страни, от пропагандната линия на СМИ и от "общото юридическо и полицейско пространство" личи, че елитите се ориентират към "затваряне" на обществото, което аргументират с "тероризмът на нисшите".
Срещу очертаващата се революционна перспектива и реализацията й, господарите на света ще се съпротивляват с всички средства – от раздаване на трохите от банкетната си софра на плебса, до репресиите и войните за смазването му. АЛТЕРНАТИВАТА пред господстващите класи е ГЛОБАЛНА ИМПЕРИЯ, т.е. ЕДНА ИМПЕРИЯ-АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ИЛИ БОРБА ЗА СВЕТОВНО ГОСПОДСТВО В МУЛТИПОЛЯРНИЯ СВЯТ?
В ПОСЛЕДНА СМЕТКА, ТЯХНАТА "АЛТЕРНАТИВА" ЩЕ ИЗ-

ПРАВИ ЧОВЕШКИЯ РОД ПРЕД ДИЛЕМАТА АНАРХИЯ (С.Р.) ИЛИ СМЪРТ.

Ако американският работник (или този от метрополията) "струва на капитала 10 пъти по скъпо", отколкото пролетария в колониалните периферии, тогава, заплащайки на последния неговия "десятък", за експлоататорите остават 9/10. Ако от тях "патрициите" раздадат 2/10 или 3/10 на своите лумпени (опасни класи или принадлежащи към "петото съсловие"), за тях ще останат 7/10 или 6/10. Резултатът (макар и временен) би бил едно ново издание на Римската империя с пролетарии в "колониите" и лумпенпролетарии в последния "Рим". В новата Римска империя ще има 1 % патриции, владеещи "националното" богатство, 9 % - "средни": войници, полицай, бюрократи и т.н. и 90 % лумпенпролетарии със всички последици от подобна "социална стратификация".

Както казваше преди повече от 100 години английският милиардер и политик сър Сесил Родз: *"Империята е въпрос на стомаха и на оцеляването ни!"*

*

5) ОСЪЗНАВАНЕ НА ПРЕДРЕВОЛЮЦИОННАТА СИТУАЦИЯ ОТ АНАРХИСТИТЕ.

За да бъдем ефикасни, са ни необходими теория и организация (опорна точка и лост).

Под ОБЩА ТЕОРИЯ НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ имам предвид нещо подобно на това, което бе наченал Бакунин преди 150 години – в периода 1864 – 1872 г. с многобройните си програми и устави, с организационната си дейност чрез трите нива на "Алианса" и посредством развитието на проблемите на Социалната революция в трудове, като ***"Федерализм, социализм и антитеологизм"*** (1868), ***"Милитаристична диктатура или Социална революция"*** (1871), ***"Държавност и Анархия"*** (1873), както и безбройните писма, някои обемисти като брошури, адресирани до своите съмишленици и другари от цяла Европа. Т.е. необходимо е да създадем една динамична картина на света в който живеем с неговите конфликти и противоречия, и най-вече – с факторите на тая динамика, с оглед разкриване на тенденциите в неговата еволюция и опита да докажем достатъчно убедително, ако не и неопровержимо, че Социалната революция е единствения възможен, необходим и неизбежен завършек на "историята на днешното общество".

В "Общата теория" трябва да включим и програмата на Социална-

та революция, построена в резултат на анализа на миналите революции от Парижката Комуна насам (или още от Великата Френска Революция) с отчитане на настъпилите промени през последните десетилетия в света на държавността и капитализма, резултат от новите технологически, социални и интернационални фактори, сред които на първо място поставям ролята на Р.Р. и на свързаните с нея промени в социалната тъкан на обществото, на държавността и на глобализацията...

В ЧАСТНАТА ТЕОРИЯ на С.Р. по моему, следва да се разгледат проблемите, свързани със създаването на една, заслужаваща името си, интернационална революционна организация на "Петото съсловие" или на "нисшите класи", с нейната стратегия и тактика, методи и средства на КЛАСОВАТА ВОЙНА в съвременния свят. За решението на подобна "херкулесова задача", се нуждаем от един "колективен Бакунин", който трябва да създадем с нашите и с общите (интернационални) усилия на другарите от целия свят, които считат, че това е абсолютно необходимо и които имат капацитета и волята да го сторят, разпределяйки си задачите, като непрекъснато се консултират, дискутират и подпомагат взаимно при търсенето на оптимални решения на всеки от поставените проблеми, сверявайки "отговорите" с реалното социално, икономическо и политическо развитие на света като цяло и в неговите ключови региони. От колектива трябва да отстраним "беотийците" и опортюнистите, или ако щете – да го "обезлайнявим" предварително - радикално и несантиментално или във всеки следующ момент от колективната ни работа, когато интересите на С.Р. налагат това неприятно, но крайно необходимо хигиенизиране, дезинфектиране, обезпаразитяване и дератизация на нашата интернационална "виртуална работна площадка"!

ГЛАВНИЯТ НИ (СТРАТЕГИЧЕСКИ) АНАЛИЗ ТРЯБВА ДА Е НАСОЧЕН КЪМ ТЪРСЕНЕ ОТГОВОР НА ВЪПРОСА:
РАЗВИТИЕТО (ЕВОЛЮЦИЯТА) НА СЪВРЕМЕННИЯ СВЯТ, ИЗВЪРШВАЩА СЕ ПОД ВЛИЯНИЕ НА СЪВКУПНОСТТА ОТ ФАКТОРИ (ИЗБРОЯВАНЕТО ИМ) И НАЙ-ВЕЧЕ НА Р.Р. ВЪРВИ ЛИ КЪМ РАЗРУШАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО И ИНТЕРНАЦИОНАЛНО СТАТУКВО?
АКО ДА – СВЕТЪТ ЩЕ "ИЗПАДНЕ" В СИТУАЦИЯ НА БИФУРКАЦИЯ И ТОГАВА ЩЕ Е НУЖЕН РАЗМАХЪТ НА КРИЛАТА

НА ЕДНА “ПЕПЕРУДА”, ЗА ДА СЕ РАЗРАЗИ БУРЯТА/УРАГАНА, ВСЛЕДСТВИЕ НА КОЙТО, В ПОСЛЕДНА СМЕТКА, С.Р. ЩЕ СЕ ИЗЛЕЕ ВЪВ ФОРМИТЕ, ПОДГОТВЕНИ Й ОТ Р.Р.
ПРОБЛЕМЪТ Е: АКО ПО СИЛАТА НА ОТВЕТНИТЕ ХОДОВЕ НА ПРОТИВНИКА В “ШАХМАТНАТА ИГРА”, ОТГОВОРЪТ НА ВЪПРОСА (ЗА РАЗРУШАВАНЕТО НА СТАТУКВОТО) СЕ ОКАЖЕ ОТРИЦАТЕЛЕН, ТОГАВА КАКВО ДА ПРАВИМ? ЕТО КЪДЕ Е ВЪПРОСЪТ! (THAT IS THE QUESTION!)

ЕДНА ОТ НАЙ-ВАЖНИТЕ ЗАДАЧИ ПРЕД НАС СИ ОСТАВА ДОКАЗАТЕЛСТВОТО НА НЕИЗБЕЖНОСТТА НА РЕВОЛЮЦИЯТА, ЧИЯТО АЛТЕРНАТИВА Е МНОГОЛИКАТА СМЪРТ. ЗАТОВА НАШИЯТ ДЕВИЗ Е **“АНАРХИЯ ИЛИ СМЪРТ!”**

“ОБЕКТИВНИЯТ ФАКТОР”/ОСНОВАТА НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ Е Р.Р., А “СУБЕКТИВНИЯТ” – “ПЕТОТО СЪСЛОВИЕ” или “ОПАСНИТЕ КЛАСИ”. НИЕ, В НАЙ-ДОБРИЯ СЛУЧАЙ, СМЕ ИЛИ МОЖЕМ ДА БЪДЕМ ДЕТОНАТОРА, АКО “БАРУТЪТ” Е СУХ. НАЙ-ВЕРОЯТНО Е ЕДНОВРЕМЕННОТО НИ ОСЪЗНАВАНЕ НА СИТУАЦИЯТА, ЗАЕДНО С МАСИТЕ, ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО И ОРГАНИЗИРАНЕТО НИ, НО САМО, АКО СМЕ СЕ ПОДГОТВИЛИ ОЩЕ СЕГА, УТРЕ МОЖЕМ ДА БЪДЕМ И ТЯХЕН “ПРОСВЕТИТЕЛ” или ОСВЕТИТЕЛ НА ПЪТЯ…
(N.B.: Последното понятие на френски се нарича lanterne sur la route или phare dans l’ocean de la revolution. Употребява се още изразът mettre a la lanterne = окачвам на фенера /по време на… социалната война/).

*

ЧАСТ ОТ РАЗМИШЛЕНИЯТА, С КОИТО ПРЕСЯКОХ ЖЕЛЯЗНАТА ЗАВЕСА

Това са статии (и откъси от тях), които написах след пристигането ми в Париж от Италия през септември 1973 г. и предложих на Редакцията на новото списание „Бъдеще". Тя ги публикува под надслов „Размишленията на един революционер зад Желязната завеса" в първите седем последователни броя, с малки съкращения или изменения на онези мисли, фрази или цитати, които дребнобуржоазният й мозък не можеше да смели или понесе ...

Тук публикувам само онези части от „размишленията" във въпросните седем статии, които имат отношение към темата за роботронната революция (R.R.)

*

„... Ние или някой друг, вече бяхме казали, че мирът е продължение на войната с други средства. Едно от тези други средства беше „студената война" между „Изтока" и „Запада", която приключи. (N.B.-2017: Писано в 1973 г.) Обяснението на този кардинален факт за бъдещите вазаимоотношения между „двете системи" - на държавния и частния капитализъм - **трябва да се търси в неравномерното и скокообразно развитие на различните райони и сектори на световната икономика, което вещае създаване на нови центрове на икономическа и военна мощ върху планетата, изоставяния, изпреварвания и нова наредба на световните сили по скалата на военно-икономическите потенциали**. За сега, видимите следствия от това неравномерно развитие, които обясняват в значителна степен днешната политическа конюнктура в света са: **ИЗОСТАВАНЕТО НА РУСИЯ** в научнотехническата или — както Збигнев Бжежински я нарече, **технотронната революция** и разпада на блоковете, които се бяха консолидирали в първите две следвоенни десетилетия.

Девизът, под който работеше руската империя още от сталинските години беше: ***„Да догоним и изпреварим!"***. Бяха дори разпределени и ролите между метрополията, доминионите и колониите: Русия трябваше да отиде пред САЩ, Китай да изпревари втората по онова време сила в Западния свят - Англия, а останалите сателити - *„за едно десетилетие да сторят това, което развитите европейски страни са постигнали за векове"*. Опиянен от тази перспектива,

един от началниците на пазарджишката соц-тюрма изрази просто и лаконично следващите стъпки по пътя към световното господство: *„Тогава* - казваше той - *ние ще можем да сваляме и качваме правителствата в Европа по телефона”*. Последната крачка трябваше да бъде военното смазване и погребението на изолираните в самотната си цитадела на несъществуващия вече Западен свят - САЩ.
Кое бе реално и кое илюзорно в бълнуванията на диктаторите от Кремъл?
Познатите преимущества в икономическия механизъм на източните икономики: концентрация на капиталите в един-единствен държавен тръст и централизация на насочването им в желаните сфери, свръх-печалби, извличани от собствения пролетариат и колонизираните сателити на една от най-големите империи каквито някога светът е виждал и полицейското и военно смазване на социал-икономическите борби на руската работническа класа и въстанията на народите в източноевропейските колонии - бяха лостовете на ускорената акумулация на държавния капитал. Към тях се прибавяха и възможностите да се използва техническия опит и научните познания на западния свят, извървял пътя от първата индустриална революция, започнала с парната машина и завършила със създаването на атомната бомба и електрониката.
Това беше реалното, което изведе Русия от шесто през 1913 г. на второ място по обем на производството и подхранваше надеждите, съдържащи се в горния лозунг. Към края на шестото десетилетие на двадесетия век (т.е. към 1960 г.) Русия плътно се приближи до редица икономически американски показатели, като производство на **стомана, чугун, въглища, петрол и др**. От тук нататък, обаче започваха илюзиите. Оказа се, че **това бяха старите, класически показатели, които определят индустриалната и военна мощ на дадена страна с една остаряла мярка (от една отминала епоха).** САЩ, а след тях и останалите индустриални страни бяха започнали своята научно-техническа революция, която прехвърли центъра на тежестта от класическите върху новите производства, като **електрониката (основа на автоматизирането на физическите и умствени трудови процеси),** производствата на модерната химия (пластмаси, полиестери, синтетици и т.н.), насочване на изследванията към създаване на нови източници на енергия и на погледа към богатствата на океана и в просторите на космоса.
Тази научнотехнологична революция е в разгара си - още две

десетилетия и нейните всестранни плодове и последици ще заставят всички да я вземат като отправна точка в своите анализи, прогнози и действия. **Ние ще се връщаме неведнаж към нея, за да потърсим връзките й със социалната революция**. Тук само подчертаваме обстоятелството, че в резултат на изоставането в научно-техническия преврат, Русия престана да бъде реална заплаха за интересите на Запада в трите континента на Третия свят. (N.B.: „Победите" там бяха пирови - в най-бедните страни. Те щяха да тежат като воденичен камък върху „съветската" икономика и бюджети.) Така към несъстоятелността на очакваната от Маркс още през 1867 г. победа на „пролетарската революция" в развитите страни на Европа (на първо място Англия) и на лениновата доктрина за „Империализмът като последен стадий на капитализма" (1916 г,), се прибави и провалът на прокламираната от Ленин (в 1920 година) стратегия на съюз между руския „социализъм" и ориенталския национализъм срещу западния империализъм...

„Бъдеще", бр. 4 (февруари) 1974 г.

*

„Тази пред-предпоследна (пета) от серията статии, в които правим равносметка на следвоенната епоха и разглеждаме основанията и перспективите на социалната революция на Изток, е посветена на един обзор на факторите, които определят неизбежността на световната революция, в която, може би, историята е определила на нашите страни да бъдат един нов Пиемонт. (N.B.:Формулирането на програмните, организационни и тактически проблеми на тази революция бях обещал да разгледам в нови серии от статии, защото редакторът на списание „Бъдеще", където бяха публикувани тези ми първи седем писмени подвизавания в емигрантския печат, бе започнал да нервничи и под претекст, че абонатите му изразявали недоволството си от моите писания, настояваше да приключа с „размишленията" си).

Бъдещата световна социална революция има своите основания в научно-технологическата, която създава материалните условия за един нов свят и чертае щрихите на нови социални и международни отношения.

Какво всъщност е научнотехнологическата революция?

Това е лавинообразният процес в създаването на нови технологии, синтезирането на нови материи, на приближаване към нов, съвършенно различен начин на производство. В основата му стоят уд-

вояването през всеки три години на обема на научнотехническата информация, уточняването на знанията чрез създаване на нови теории и клонове на науката и най-вече, затрупващите ни непрекъснати нови открития в областта на електрониката, техниката, химията, енергетиката и многообещаващите бионика и генетика.

Растящото по експоненциална крива производство на компютри (или на ЕИМ според неточното, но добило у нас гражданственост наименование) е придружено от светкавична смяна на генерациите им. Тяхното навлизане във всички, без изключение, сфери на живота: производство, обмяна, услуги, статистика, наука, култура и т.н., заедно с кибернетиката, автоматиката и информатиката, съдействат (с темпове, за чиято скорост непосветеният не си дава сметка) за автоматизирането на всички трудови процеси: физически, технически и, ако щете, интелектуални.

Норберт Винер ~ бащата на кибернетиката - предсказва недалечното бъдеще на едно автоматично производство със затворен кръг, в който от една страна машините, без участие на човека, създават средства за съществуване, а от друга - други машини, които се самовъзпроизвеждат, автопрограмират и самообучават, анализирайки собствения си машинен опит, произвеждат и самите „средства за производство" на средствата за съществуване. (Нека не забравяме, че в лабораториите и научнотехническите бюра вече се експериментират компютри от IV и V генерации!). Предели в тази посока няма, или ако днес някакви бариери препятстват скоростите, с които се извършва технотронната революция, те са от социално естество и са продиктувани от користните интереси и алчността на бакали на едро и полицаи, които все още държат юздите на политическото, стопанско, научно и духовно ръководство на нашия свят. Мощните сили на този нов преврат обаче са задействали часовниковият механизъм на историята и колкото и да натискат тапата на „бутилката" на своята система, в която се опитват да затворят духа на революцията, неговата експлозия е неминуема и когато в шеметен вихър тя обхване планетата, тогава ще се разбере, че компютрите и роботите са подготвили изпращането на днешните господари там, където парната машина, тъкачните и предачни станове изхвърлиха кралете с куртизанките, кадрилите, перуките, кафтаните, доспехите и целия средновековен реквизит на техните богопомазани, сурови предшественици и лакеите им - в екарисажа на световната история! Зародишът на бъдещото автоматично производство може още сега

да се види в новите свръхмодерни заводи или в статистическите годишници, показващи колко процента от различните производствени клонове и от трудовите процеси в складовите стопанства, в канцелариите и дори в медицината са вече автоматизирани, като човекът се е оказал отстранен от тези сфери. По данни още от 1965 година счетоводния труд в САЩ е бил автоматизиран на 100 %! В 1962 година убитият на следващата година американски президент - Джон Кенеди – на основа на докладите на съответните комисии, твърдеше, че в края на века населението на САЩ няма да познава физическия труд, а американските генерали, които не можем да подозираме в прекалена прогресивност, обръщат внимание на скоростта, с която се извършват тези промени. Те твърдят, че по скорост следващите 25 години ще концентрират в себе си развитие, което далеч надхвърля това на предшествалите го 25 века! Това развитие води и до една друга промяна, чиито последици ще се чувстват от тук нататък все по-осезателно. Новите технологии изискват друго ниво на интелектуална, професионална и психологическа подготовка. От тук и главозамайващия ръст на университетската младеж. Днес в САЩ има над осем милиона студенти. Процентно това е 4 пъти повече отколкото в България. Към края на века техният брой ще нарасне 4 пъти, правейки висшето образование практически всеобщо и задължително. При такъв тренд, преди края на столетието 5/6 от американските граждани ще са минали през университетските аудитории. Налице е един нов социален феномен - едно мислещо и знаещо плебейство, представляващо „мозъка на нацията". Този мозък предчувства идващата буря и сеизмографите на официалния свят регистрират с тревога новите застрашителни трусове. Не всичко в студентския универсум е изяснено, волите за историческо действие още не са заякнали и студентите не са се организирали, но симптомите за това са налице и повсеместни.

Когато се отива към една тотална автоматизация на икономиката, от чиито сфери се изважда основната компонента на съвременната капиталистическа система — наемният работник, тогава остава много малко място за всички фетиши на популярната политическа икономия на господарите: пестеливост и трудолюбие, частна инициатива и трудова дисциплина, придобита по „честен начин" собственост и „народна" или „работническа" държава. С изчезването на наемния труд, идва краят на капитала. Едно опростено, но достатъчно недвусмислено поста-

вяне на проблема се съдържа в следния анекдот от преди десетина години:

„Един от Рокфелеровците въвежда Ройтер - тогавашният председател на Конгреса на Профсъюзите (вторият по големина синдикат на САЩ, преди обединението им в АФТ-КП) - в един от новите заводи-автомати, в чиито огромни, чисти като аптека зали, хиляди механични ръце и очи се движат безшумно, произвеждат и контролират производствените процеси. Между машините не се виждат никакви хора - тях изобщо ги няма. Само някъде в друго помещение, пред едно командно табло стои един единствен оператор (още е призори на новия начин на производство и хора в него все още са необходими, но статистиките сочат вече непрекъснатото намаляване на броя на ангажираните в производствената сфера). В супермодерния завод, за осем часа, се произвеждат хиляди радиоапарати и всичко, чак до опаковката им, се извършва без участието на човека. Рокфелер поставя следния въпрос:

- Много ми е интересно, г-н Ройтер, когато цялата наша икономика бъде изградена върху тези принципи и технология, как Вие ще организирате исканията и стачките на Вашите профсъюзи?

Следва също така лаконичен и убийствен отговор-въпрос:

- А за мен ще бъде още по-интересно да узная, г-н Рокфелер, когато цялата Ваша индустрия бъде така организирана, кому Вие ще продавате Вашата продукция?”

Още по изразителен и недвусмислен е следният цитат от излязлата още в 1948 г. книга на Норберт Винер ***“Кибернетика или Управление и комуникация в света на животните и машината”***, който бихме могли да наречем негова

ТЕОРЕМА: ***“Да си представим, че втората революция (или Р.Р.) е завършена. Тогава средният човек със средни или още по-малки способности не ще може да предложи за продажба нищо, за което би си струвало да се плати. Изходът е един – да се построи общество, основано на човешки ценности, различни от пазарните (покупко-продажба) и властовите (командване-подчинение).***

За строителството на такова общество ще се изискват голяма подготовка и голяма борба, която може да се води на идейна плоскост при благоприятни обстоятелства, а в противен случай - дявол знае как?”

(NB-2017: Ако и Сатанаил не знае как, тогава се обърнете за отговор към нас - анархистите!)
Защото място за измъкване или за завиране на главата в пясъците няма. **Ликвидирането на човешкия труд в икономическата сфера, означава ни повече, ни по-малко ликвидиране на наемния труд, следователно на принадената стойност, на печалбата, на стоковото стопанство, на пазара, на парите!** Доколкото произвежданите материали, продукти и услуги не представляват вече кристализация на човешкия труд, дотолкова те не съдържат повече стойност и следователно, вече са престанали да бъдат стоки. В този процес, пролетариатът като класа започва да сублимира, но изумените собственици разбират, че технотронната революция е довела до абсурд и тяхната икономическа система. **Те не могат повече да печелят, защото няма стойности, няма стоки, няма кому да се продават машинно произвежданите продукти**. Те трябва да се раздават даром, защото няма еквивалент, срещу който да се разменят! В тази точка се поставят под съмнение всички днешни форми на собственост, маскиращи отношенията на експлоатация и зависимост, включително и техният жандарм - държавата! Казахме, че утрешната световна социална революция е пряко следствие от научнотехническата, която я прави възможна, необходима и неизбежна. **Автоматичното производство изключва формите на частна и държавна собственост и разпределение или по-точно ги прави несъстоятелни, непоносими и поставящи бариера пред развитието на човешкия род. Нещо повече, тя ликвидира наемния труд и капитала, стоковото стопанство, класите и националната разпокъсаност на човечеството.** Нуждата от радикална смяна на всички обществени отношения бие като стенобойна машина в прогнилите стени на умиращия днешен свят и срещу технотронните бомби на смут и бунт в душите няма скривалища. По всяка вероятност, този процес ще катализира класовата борба на всички угнетявани, обезправени и ограбвани срещу всички форми на властта на човек над човека. Очевидно, борбата ще бъде най-съзнателна, всеобхватна и резултатна в най-развитите страни, навлезли в постиндустриалния период на историята, а не в най-гладните.
Следва да отбележим, че ние не търсим причината за революциите в глада. Последният може да играе известна катализираща роля в революционния процес само когато технологическите, социални и интернационални предпоставки на революцията са налице.

Впрочем, непрекъснато увеличаващата се безработица, вследствие извършващата се в капиталистическото предверие технотронна революция, може да доведе до глад и в свръхразвитите страни (споменът за походите на гладните в САЩ не е така далечен!). Процесът на трансформация на обществото ще бъде съпътстван по всяка вероятност от приливи и отливи, при които вълните на революцията и контрареволюцията ще се редуват. В отчаяните си опити да стсрочат своята предизвестена социална смърт и да съхранят изплъзващите им се привилегии, днешните господари на света ще изпращат срещу революционерите танкове, морски пехотинци или ще търсят съдействието на елитните парашутни части с богат опит от колониалните войни. Класовият егоизъм едва ли ще позволи развитието да се извърши гладко и чисто както в ретортата на абстрактния анализ. Последните граждански войни в историята на човечеството може би ще бъдат най-кървави, поради изоставането на съзнанието от битието и произтичащия от това променлив успех на революционната класова борба. Но посоката е очертана и победата неотвратима - човешкият род е осъден да надживее варварството на историята. Технотронната революция ще подготви раждането на масови революционни движения и такъв размах на революционните инициативи, че в сравнение с тях, както казва Бжежински, *„прежните френска и руска революции ще изглеждат като буря в чаша с вода, а Робеспиер и Ленин — като дребни реформатори”*.

Това, което идва, ражда лоши предчувствия сред мислещите представители на официалните обществени науки. В последната работа на футуролозите от Хъдзъновия институт се съдържат прогнози за технологичната криза, която трябва да настъпи към 1985 година. Заедно с нея идват и вълните от актове на терор, заложничество и експроприации. Това са знамения на епохата. Така казват било — спазвайки пропорциите между епохите - и преди Великата френска революция, когато селяните опожарявали господарските имения, а поети-мистици, като Жак Казот предсказвали близката гибел на „просветените“ аристократи и на “самият” Луи XVI-ти...

„Бъдеще“, бр. 6 (април) 1974 г.

*

Световните войни, както знаем, са регулатори на нарушеното равновесие между империалистическите сили, вследствие неравномерното им развитие. Те са автоматизми на капиталистическата социаликономичска структура, каквито са и стопанските кризи, и съ-

щевременно са уродлива проява на тенденциите към интернационализиране и обединение на световната икономика.
И тук технотронната революция засилва, по своя радикален начин, неравномерността в развитието и ускорява приближаването на развръзката. С тоталното автоматизиране на производството и услугите, тя ликвидира стоковото стопанство най-напред в навлезлите в „постиндустриалния" стадий страни, като стеснява световния пазар, изваждайки от неговата сфера техните вътрешни национални пазари, абсолютно необходими за „нормалното" развитие и функциониране на капитализма. Това засилва напрежението и борбите между свръх-държавите, стремящи се - поотделно или в коалиции - към „изваждане от строя" или ликвидиране на конкурентите и в последна сметка към овладяване на свиващия се като шагренова кожа световен пазар. Последни обекти на империалистическата експанзия и експлоатация, след „закриването" на вътрешния трудов и стоков пазар, стават невъвлечените още в научнотехническата революция индустриален и прединдустриален (или „втори" и „трети") светове. В борбата за създаване на световна пазарна империя се въвличат всички. Място за неутралитет повече няма! Колониалните и неоколониални периферии, „задните и предни дворове", зависимите „съюзници" - всички, пряко волята си, са заставени да участват в подготвящия се двубой или многобой между великите империалистически сили.
Създадените от технотронната революция могъщи производителни сили довеждат до пароксизъм „външните" противоречия на капитализма. Те се нуждаят от просторите на една световна икономика, от планетарно планиране, съобразено с действителните нужди на човечеството и неограничавано от консумацията, подчинена на печалбарските интереси. Неравномерното развитие обаче, ражда и засилва егоизма и експанзията на националните капитали и води към обединението на народите по единствено възможния за капитализма начин - чрез „малките" и големите (световни) войни за установяване на господство над целия свят.
В противовес на тези мрачни перспективи стоят възможностите, които открива пред човечеството технотронната революция. Наред с освобождаването на човека от еднообразния каторжен труд в заводите и полето или от канцеларската досада, тя носи със себе си контрол над разпадните и синтезиращи процеси на атомното ядро и заедно с него - практически неизчерпаеми източници на енергия.

Модерната химия създава възможности за синтезиране на нови суровини и материали за индустрията и строителството, за направата на облекла и храни. Все повече като източник на първични материи се очертава необятният океан, в чиито дълбини се правят вече първите стъпки. Излизането на човека от люлката на нашата цивилизация - Земята и проникването му в Космоса е такъв полет, пред който изправянето на маймуната и заставането й на задните си крака, за да тръгне по пътищата на Човешката история, е второразрядно събитие! Космонавтиката ще създаде реалните предпоставки за осъществяване на зашеметяващите по своята смелост и последици за вида Homo Sapiens планове на американски учени за демонтиране на масата на планетите от Слънчевата система и конструирането на сфера около слънцето с радиус от 150 милиона километри, равен на разстоянието между него и Земята. Научнотехническите възможности и нуждите на размножаващото се човечество ще доведат до реализацията на тези грандиозни планове за космическо строителство през следващите не толкова далечни векове. Генетиката пък създава възможности за програмиране на наследствеността не само на растителното и животинско царство. Обект на промени става човекът! Несвикнали, в нашия дивашки свят на робство и бакалия, да мислим в такива мащаби и с такива категории, ние изпитваме понякога тръпки на ужас пред това, което идва неумолимо...

„Бъдеще“, бр. 7/8 (май/юни) 1974 г.

ДВОЙНОТО СТАТУКВО (СОЦИАЛНО И ИНТЕРНАЦИОНАЛНО) И РЕВОЛЮЦИОННИТЕ ПЕРСПЕКТИВИ

Следвоенната епоха се характеризираще с консолидация на двойното статукво - социално и интернационално. В основата на първото стои експлоатацията на наемните работници от собствениците на капитала. Това класово разслоение, започнало утвърждаването си преди около петстотин години с Ренесанса, е станало днес всеобщо за всяка една от 150-те държави, на които е разделено човечеството, независмо от формите на собственост и власт на човек над човека. Установяването на болшевишката диктатура и етатизацията на икономиката от които се роди държавният капитализъм след октомври 1917 г., не промениха съществено социалната стратификация на капиталистическото общество, нито положението на пролетариата в него.

Капиталистическата организация на труда и производството, и разпределението на доходите под формата на заплати и печалби, продължава да увеличава социалното неравенство. Плод на експлоатацията на наемния труд, то е източник на всички социални антагонизми и борби между класите. **Единственото ефикасно оръжие в тях, на което наемните работници могат да разчитат в защита на своите интереси е революционната организация.**

И в отношение на класовата борба, обаче, капиталистите имат изпреварващо предимство. Те са осигурили господството и привилегированото си положение посредством институционализираното насилие. Неговите инструменти: "законни" екзекуции, затвори и концлагери, административна бюрокрация, политически партии и опитомени синдикати (интегрирани в „законноустановения" обществен ред), правителство, парламент и съд, и на последно по място, но не и по важност - армия и полиция, образуват онази съвкупност от институции, наречена държава, която, по образната дефиниция на В. И. Ленин, не е нищо друго, освен една тояга в ръцете на експлоататорските класи. С тази сопа, те „изпълняват историческата си мисия" като я стоварват върху главите и гърбовете на наемните роби, всеки път когато те дръзнат да въстанат срещу „реда" на грабежа и насилието, въобразявайки си, че "един друг свят е възможен". „Ред", осветен от конституцията и параграфите

на наказателния и другите кодекси от закони и утвърден със силата на парламентарната, корпоративна, синдикална, „народна" или „пролетарска" държава, пред която, пак по думите на същия Ленин, и днес работникът стои в суеверен ужас и смирение с шапка в ръка, като пред сфинкс.

Основната цел на господстващите класи е съхранението на това социално статукво, чието икономическо съдържание и структура, независимо от многообразието на формите на собственост и управление, е и ще си остане капиталистическо дотогава, докогато пролетариатът не разкъса усмирителната риза на държавата, която господарите са му навлекли. Осъществяването на тази своя програма-минимум те постигат чрез вътрешната си политика. В „нормалния" случай тя се характеризира с дресура на поданниците и промиване на мозъците (дресурата и промиването в наше време също са индустриално организирани), с палиативни реформи и дори с концесии, когато някои от класовите конфликти започнат да излизат застрашително из под техния контрол. Ако последното стане факт, на преден план се появяват репресиите. Техният обхват зависи обикновено от масовостта и остротата на конфликтите.

Интернационалното статукво от своя страна се базира върху разделението на света на „сфери на влияние" и господство между няколкото "велики" империалистически сили. В наше време, това са САЩ и СССР с техните европейски партньори и сателити, и Япония и Китай в перспектива. Тяхната следвоенна външна политика осцилира между тайни военни договори и явни „конференции за мир", но нейната цел си остава константна: консолидиране на установеното в предишния период на конфликти и войни разделение на света, с оглед осигуряване подчинението, робството и „обработването" на възможно най-големи порции от кожата на световния пролетариат.

В досегашната история на капитализма, динамично променящата се икономическа и военна мощ на определени страни и региони влияеше върху външната политика, предизвиквайки на пръв поглед необясними отблъсквания и привличания, коалиции и конфликти. Изоставането или изпреварващото развитие на някоя от великите сили, участващи в този своего рода световен конкурс, нарушаваше относителното равновесие между тях и на дневен ред идваха всеобщите войни, посредством които една свръхсила или група международни

разбойници се опитваха да наложат „Новия ред" и господството си над другите конкуренти както това стана два пъти в двете световни войни през първата половина на нашия (XX-ти) век. Заедно с това, тези войни бяха израз на непреодолими по друг начин (освен с помощта на оръжията) кризи на системата.

Продължилият вече три десетилетия, въпреки нестабилното относително равновесие, въоръжен „мир" между държавите, както и успешното регулиране или смазване на социалните конфликти, накара мнозина да мислят, че капиталистическият свят е открил механизма на разрешаване на вътрешните си и международни противоречия и с това е приключил веднъж завинаги с революциите като средство за обновяване на обществените структури и отношения. В следващите редове, ще се опитаме да докажем, че въпреки успешните досега опити на господстващите класи да съхранят социалното и интернационално статукво, системата на частния и държавен капитализъм изживява своя последен век и от тук нататък всички пътища, колкото и бариери да има по тях, водят към Социалната революция. Кои са факторите и силите, които ни дават основания за горното твърдение и които в процеса на обществената еволюция ще направят химерични усилията на днешните господари на света да консервират двойното статукво, тежащо като надгробен камък върху бъдещето на човечеството? Защо твърдим, че техните инициативи и желания да контролират промените, съхранявайки при всички завои на историята досегашното си господство над милиарди човешки същества, ще си останат илюзорни и напразни?

Най-напред, поради онези грандиозни научни и технологични промени, каквито са откриването и използването на нови източници на енергия и синтетични материали, на нови машини и начини на автоматизирано производство, обслужване и комуникации, които едни наричат научнотехническа, други технотронна (Бжежински) и които ние предпочитаме да обединим в понятието **роботронна революция**. Тя начена преди 30 години с откриването на атомната енергия и продължава с мощното навлизане на компютрите и роботите във всички сектори на икономиката, обществения и личен живот в страните от така нар. Първи свят, след който са се устремили всички останали.

Каква е същността на тази революция? (Революция, защото внася коренни промени в „средствата" и в „начина на производство", въвличайки ги в непримирим конфликт с „производителните

сили" и „производствените отношения", ако ползваме марксовата терминология).
Навсякъде, където роботронната революция се извършва - сектор по сектор - в земеделието, индустрията, транспорта или услугите, навсякъде където новите открития и машини са въведени, автоматизацията на трудовите процеси става факт и човекът се оказва елиминиран от станалото ненужно, работно място. Феноменът е всеобщ и прогресира лавинообразно. Няма сфера на човешката дейност, която да избегне тази еволюция и последиците й. В последна сметка, роботронната революция ще доведе до сключването на кибернетичния кръг на Норберт Винер, в който не само производството и услугите са автоматизирани, но и машините, които произвеждат автомати, компютри и т.н. ще могат да се самовъзпроизвеждат според вложените в компютрите програми за контрол и управление.
Какви ще бъдат отраженията (влиянията) на един такъв „начин на производство" върху досегашните структури на обществото и социалните отношения между хората?
По същия начин, както парната машина, механичният стан, въглищата, желязото, петролът и електричеството, заедно с конвейерното производство, разрушиха безвъзвратно господството на аристократите и църквата, правейки невъзможно съхранението на крепостничеството и робството (в САЩ), така атомната енергия, електрониката, автоматизацията и кибернетиката заедно с новите технологии ще взривят основите на съвременното общество, Така, дори самото съществуване на света на стоковото производство и на пазарната (капиталистическа) икономика, на печалбарството и на наемния труд, на собствеността на шепа едри и най-едри експлоататори и тяхния жандарм - държавата - става проблематично. Защо?
Трябва да бъдем логични в заключенията си, още повече, че тази логика е логиката на самата еволюция. Когато в едно общество всичко се произвежда от машини, продуктите не съдържат в себе си нищо от това, което икономистите от трудовата школа наричат стойност, доколкото в тях не се въплъщава повече никакъв човешки труд. Вследствие на това, тези продукти престават да бъдат стоки, по същия начин, както въздухът, който се „произвежда" в космическата лаборатория от кислород и азот не е стока (макар че „предприемчивите търговци" днес успяват и него да продадат - във вилните зони и курортите...) Но щом повече няма стоки, няма да има и пазари, нито продавачи и купувачи, тъй като повече я няма онази катего-

рия хора, която чрез мускулите и мозъците си, в часовете на своя работен ден, създава стойността, от която се образуват заплатите и печалбите, които си разпределят различните групи паразити - от финансовите капиталисти през сутеньорите до министрите и надзирателите във фабриките и затворите.

Подобно производство не може да донесе на своите собственици - частни или държавни капиталисти - дори една стотинка печалба или каквато и да е друга облага, която те биха искали да си присвоят. За да бъдат консумирани „техните" автоматично произведени продукти, те ще трябва да ги разпределят безплатно между безработните консуматори. Фиктивните „покупко-продажби" в обществото, в което роботронната революция е автоматизирала производството и услугите стават невъзможни и безсмислени за собственика на обществените блага, съхранил се като анахронизъм от друга епоха. За да бъдат „изкупени" продуктите от препълнените с тях складове и магазините му, той трябва да раздава регулярно на станалите „излишни" за предприятията и компаниите му тълпи от безработни пликове със суми или да ги преведе по банковите им сметки, като не забрави да плати и транспорта, за да могат купувачите да се придвижат до заетия от търговците храм на живота и си купят нужните за съществуването им артикули... От такъв алъш-вериш обаче капиталистът няма никакъв интерес, защото за него алфата и омегата на прословутата пазарна икономика са непрекъснато растящите печалби. С изчезването на наемния труд от производството и услугите, сублимира и фундаменталният мотив на днешните господари на света - печалбата и акумулацията на капиталите.

Такава е логиката на тези технологически, икономически и социални процеси, разгледани в техния чист „лабораторен" вид. Как ще се извършат те в живия живот? От какви феномени и събития ще се придружават, в какви форми ще се отлеят отношенията между различните класи в едно общество, минирано вече от роботронната революция, какви могат да бъдат контурите на утрешния свят? Това са въпросите на някои от които се опитваме да отговорим във втората част на тази статия.

II.

Последиците от разпространяващата се във всички сфери на икономиката на днешното общество автоматизация, започват да стават очевидни дори за непосветените и да се чувстват осезателно във все по-голям брой семейства, квартали и населени места. Сред тях, на

първо място е безработицата. Новият „начин на производство", на функциониране на икономиката, има нужда от все по-малко ръце и мозъци. Още днес (1974 г.) броят на безработните в света е достигнал десетки милиони. Утре, след едно-две десетилетия, те ще бъдат стотици милиони! „Оживлението", което очакват и обещават мъдреците (и експертите) от различните икономически институти или шмекерите от света на политиката, няма да дойде! Някогашните цикли на капиталистическата система със **свръхпроизводство, рецесия, депресия (криза) и нова експанзия**, са блокирани. От тук нататък, производството теоретически ще може да нараства, но съдържащата се в него стойност ще намалява, вследствие на което и печалбите ще започнат да се свиват. **Социалната поляризация ще расте, поради желанието на богаташите да компенсират „загубите" си, чрез ограбване и на малкото, което капиталът е оставил на пролетариите и лумпенпролетариите**. Върху тази плоскост ще се развият невиждани и неподозирани приоми на грабеж. Предстои ни да бъдем свидетели (и жертви) на невероятната изобретателност на гангстерите, спекулантите, политическите мошеници и всички други видове паразити, които ражда „отмиращото" пазарно стопанство. **Всичко това ще доведе до ужасяващи размери на мизерията и социалното неравенство.**

Капиталистическата класа търси спасението си върху вътрешния пазар с различни средства. Едно от тях е инфлацията. В различни страни и в различни моменти тя достига главозамайващи проценти. Ако днес те са десетки, утре пропорциите между увеличаващите се цени и спадащите заплати, заедно с инфлационните проценти могат да се увеличат стократно. От това, което ще загубят работници и безработни ще спечелят капиталистите. Тия резултати са повече от очевадни.

Ако, например през изтеклата година цените в Аржентина са се увеличили с 200 %, а заплатите със 100 %, работническата класа е станала два пъти по-бедна. Но, вследствие на това, държавата на г-жа Евита Перон и аржентинските богаташи са удвоили печалбите, движимите и недвижимите си собствености. От подобни „диференциации" в доходите, почвата навярно става вулканична и атмосферата се изпълва с мирис на барут...

Революции от рода на Унгарската и Кастристката в Куба не са изключени. При това, не само във втората периферия на Руската империя или в Латиноамериканския заден двор на САЩ. Идва редът

на метрополиите, при което те често ще бъдат осветявани от пожарите на малцинствени бунтове на чийто фон пламъците в щата Алабама ще изглеждат като нежните цветове от илюминациите на казионен празник...

Какви са възможностите за маневриране на експлоататорското малцинство в един свят, обхванат от тотална и най-важното непреодолима криза? - Определено, не много големи. Политиката на кърпежи и реформи или „филантропията" на „държавата на провидението" през трите „славни", следвоенни десетилетия с приписваната й нова роля на регулатор, плановик и организатор на социалния живот - връх на мъдростта на учените лакеи на буржоазията в политическата икономия — се изчерпва. Държавата не може повече да разиграва своята „божествена роля", защото свиващите се печалби налагат на капиталистите да посегнат на бюджетите и фондовете на „Провидението". В скоби ще отбележим, че тази доктрина е инспирирана всъщност от концентрацията на капиталите, която води логически до етатизация на икономиката и конституирането на един единствен финансово-икономически тръст - държавата. Разширяването на държавния сектор през следвоенните години в страните с „либерална икономика" и в тези от „Третия свят" е симптом на старческата болест на капитализма. В хода на политическите борби, историята създава различни инструменти на етатизацията, извеждайки на сцената всевъзможни амалгами от политически шарлатани: от болшевиките и социалдемократите през фашистите и голистите до мюсюлманските интегристи и индуските пацифисти. Само че, ако се съди по опита на нашите страни, в които държавният капитализъм достигна последния си възможен предел, т. е. 100-те процента, можем да констатираме, че тази панацея на икономическата „мисъл" само доведе до абсурд и пароксизъм всички язви и противоречия в системата на капиталистическото господство. Стачките на работниците са най-добре организирани и най-мощни в национализираните предприятия на Запад. Заграбвайки всички богатства и цялата власт, държавнокапиталистическата класа изправи срещу себе си цялата омраза и разрушителната енергия на революционизиращите се маси, чиито освободителни борби могат да завършат, само когато държавната машина на експлоатация и подтисничество бъде окончателно и завинаги унищожена. Затова, отхвърлянето на полумерките и палиативите на политиката от въстанията и революциите на пролетариата срещу държавния капитал и неговата диктатура са

най-непримирими и далече отиващи на Изток.
На какво разчита капитализмът в опитите да съхрани интернационалното статукво или да постигне „мирно" преразпределение на богатствата и пазарите на планетата, съобразно финансово-икономическата и военна мощ на всеки от империалистическите хищници? И най-вече, какви са възможностите му да използва световния пазар, за да компенсира „загубите" си от прогресивното свиване на вътрешните национални пазари?
Така нар. мирно съвместно съществувание е конюнктурно състояние, дължащо се на постигнатото временно относително равновесие на силите на двата блока (на частния и държавен капитализъм) и на успоредно наченалата тяхна декомпозиция. Причините за тези процеси са многобройни, но една е доминираща: Неравномерното развитие на капитализма, забавените или изпреварващи ритми на растеж в различните райони на света правят невъзможен военния, политически и икономически контрол от страна на двата империалистически колоса - САЩ и СССР. В следвоенните десетилетия започнаха да се формират и консолидират други центрове на индустриална и огнева мощ: Западна Европа, Япония, Китай. Те също имат своите регионални апетити и континентални или планетарни аспирации. Между тези пет полюса или в този „пентагон": САЩ, СССР, Европейската Общност, Япония и Китай се разиграват комплексни и комплицирани политически игри. Сближенията и оттласкванията, пазарлъците и прегрупиранията на силите се редуват по един непредвиден и непредсказуем начин. В арсеналите им няма забранени средства (оръжия) за борба. Икономически блокади и дипломатически шантажи често се сменят или протичат едновременно със сключването на сделки, възлизащи на десетки милиарди долари и с преговори „за мир и сигурност"! Огнища и истински военни пожари не липсват в никой от петте континента. Тук именно, на тези полесражения, в локалните конфликти се изпробват новите оръжия и тактики за утрешните по-мащабни разрушения и унищожения. Кръвопролитните схватки между различните банди, въоръжавани от отделните световни сили са в ущърб на народите, чиято земя се превръща в плацдарм на „малките войни" или „народоосвободителните въстания".
Тук се провеждат настъпленията и отстъпленията, чрез които „великите" сили успяваха да регулират до сега „мирното" преразпределяне на сферите на влияние, съобразно динамично

променящите се съотношения на мощта им. Паралелно с това развитие политическите канцеларии и генералните щабове подготвят нови коалиции и подписват нови договори, целящи сриването на конкурентите, настаняването в стратегически важните зони и преразпределянето на световните финансови, стокови и трудови пазари. Атомните бомби не са неутрализирали стария механизъм на зараждане и избухване на войните в утробата на капитализма. Когато неравномерното икономическо, технологично и научно развитие на различните региони на света разруши относителното равновесие между днешните велики сили и от променената геометрия на интересите, сделките и империалистическите споразумения кристализират и се консолидират новите коалиции, кукувицата ще изкука края на „мирното съвместно съществуване". То ще отстъпи място на третия световен империалистически конфликт с всички негови последици.

И в тази област, роботронната революция действа като катализатор. Свиването на националните пазари изостря схватките между конкурентите за овладяване пазарите на Третия свят. Наред с тях, роботронната революция поставя на дневен ред и проникването в пазарите на конкурентите, т.е. на всяка от петте велики сили/блокове. Резултатът е умножаването на конфликтните зони и ситуации върху всички континенти и генерализирането на световния вртоп, който увлича и завлича всяка една от 150-те страни, не оставяйки никакво място за неутралитет. Наближава пределът, зад който пацифисти и филистери, готови да платят всяка цена, за да оцелеят, ще могат да сторят това единствено на дъното на световния океан от мизерия и страдания, откъдето, както казва Данте в Първа песен на „Ад", директно *„в града печални се отива, де в мъки вечни стене и скърби на грешните тълпата нечистива"*...

Кризата се задълбочава и от неравномерното географско разположение на толкова необходимите за индустрията суровинни източници големи проценти от които лежат, както е известно, в недрата на Третия свят. Балансирането на туземните националистически вождове между противоречията на Великите сили е много тънък лед, който може да се пропука във всеки момент и финансово-търговски блокади или самолетно-танкови десанти да потопят безцеремонно изостаналите страни в още по-сурово колониално робство.

Впрочем, подобен ход на историята може само да ускори процеса на революционно съзряване на милиардните гладни маси на Афри-

ка, Азия и Латинска Америка, приспивани за сега с патриотарски люлчени песни.
В това отношение вече световните войни и капиталистическото развитие направиха своето за пробуждането на тези милиарди от летаргията на изостаналостта като ги включиха в пороите на световната история посредством цяла верига от антиколониални въстания. В страните на Третия свят още не е приключила диференциацията между национализма на формиращите се нови господстващи класи и социалните аспирации на трудовите маси (било поради липса на собствен исторически опит, било защото в тях социалните сили и групи, които могат да изразят волята си за интегрална еманципация са още в ембрионално състояние). Въпреки това, под ударите на тези въстания се подготви разложението и гибелта на старите империи. Такава беше „вчера" съдбата на английската, френска и др. империи. Подобна ще бъде „утре" участта на руската и американската. Неспособни, в рамките на създадената и поддържана от самите тях социаликономическа система на експлоатация и подтисничество, да използват невероятните производствени мощности на Р.Р. (Роботронната Революция) за едно хармонично развитие на човечеството, днешните господари свикват конференции за ограничаване на... ражданията. Те искат да спрат ръста на човечеството по законодателен път или чрез оръжията на глада, мизерията и войните. Т. е. да кастрират естествения процес на размножение, посредством който човечеството се обогатява с нови ръце и мозъци - единственият залог за трансформирането на пустините и космическата пустош в едно необятно царство на Homo Sapiens като унищожат единствения антиентропиен процес в природата.
Учени, на които плащат с привилегии и достъп до „висшето общество" за сметка на онеправданите, унизените и оскърбените, им препоръчват въздържание, презервативи и хапчета против забременяване. В наше време в света ежегодно умират 110 милиона души. От тях 100 милиона - от хронически или остър глад и 10 милиона - от охолство и преяждане. Над 3/4 или 4/5 от човечеството се издига заплашителният призрак на глада! Историко-археологически изследвания сочат, че в калорично отношение храната на съвременния фелах е по-бедна от тази на робите от епохата на фараоните и жреците. Огромни човешки маси страдат от истински смъртоносен или хронически глад, резултат на който са болести и деформации. Данни за това могат да се намерят в изданията на ФАО - между-

народната организация по въпросите на прехраната - която надава тревожен вик от перспективата при която ситите стават все по-сити, а гладните — все по-гладни. Нещо повече, всяка една, дори и от най-развитите страни, си има своя „трети свят”! Достатъчно е да напомним за многомилионните нископлатени трудови маси на Русия и Източна Европа, за 20-те % бедни американци, за 14-те милиона имигранти в западна Европа (една нова форма на колониализъм, пренесен в метрополиите), за нейните „отечествени” просяци и клошари, или за растящия брой работници с минимални заплати...

Това става в последната четвърт на столетието в чийто край, според прогнозите на демографите, планетата ще бъде населявана от 6-7 милиарда човешки същества. (Същите твърдят, че към 2700-ата година, при сегашните темпове на размножение, върху 149-те милиона кв. километра суша ще „живеят” плътно като в консерва, човек до човек, на 15 етажа стъпили върху раменатa на по-долните пластове, астрономическа цифра от 220 квадрилиона = 220 000 000 000 000 000 души!). Срещу ужасната перспектива на масовия глад, предизвикан от една прогнила и корумпирана система, проникната до мозъка на костите си от алчност и стремеж към господство, „учени” от рода на „Д-р” Менгеле ще заговорят за излишността на милиарди човеци и няма да закъснеят да предложат услугите си за намиране на „крайното решение”...

При един диференциран анализ на демографския взрив, перспективите на революционните експлозии се увеличават. В края на века „инородните” народи от първата периферия на Руската империя ще представляват абсолютно болшинство в сравнение с „истинските руси”. Особено застрашителни са темповете на размножение сред населението на южно-азиатските „братски” републики, които тогава ще имат 40 % от над 300-милионното население на Руската империя. Към същата дата, в 40 най-големи градове на САЩ от по над един милион жители, негърското население ще надхвърли 50-те % от общия брой граждани. Този проблем се поставя и у нас, където имащите по 5-6, а понякога и над 10 деца цигани, помаци и турци, при среден брой на децата в българските семейства — 1.5, ще имат неминуемо числен превес. Това смущава още от сега новоизлюпените патриоти около Т. Живков (нека читателите ни извинят, че и това нищожество си плете краката в мрежата на историческите перспективи, но какво да се прави — българският народ, за съжаление, все още не го е изправил до стената). Те не можаха да измислят

нищо повече от смешните и измъчени конструкции на законодателството за детските надбавки или **окървавената си „национална" политика на покръстване на помашкото население**!

Биосферата (земя, въздух и вода) става все по-замърсена, отровна, задушаваща, вследствие същата алчност на господстващите класи и тяхната безжалостна експлоатация и на природата, макар че само няколко десетки милиарда долари годишно биха стигнали за системното елиминиране на убийствените последици от един начин на производство и консумация, който държи сметка само за процента на печалбите. Пред заплахата от всеобща смърт от задушаване, отравяне или критично повишение на температурата на атмосферата, всевъзможни философстващи недоносчета от клубове, институти и партии се връщат към повика на Русо: *"Назад към природата!",* искайки да спрат технологическия прогрес и ръста на производството. „Новите" пророци вдигат фалшива тревога. Зад техните вопли се скрива само инстинктивният страх на господарите им пред роботронната революция, която тласка стремглаво тяхното общество към гибел. Не е изключено, ставащите невъзможни (поради изчезването на наемния труд) капиталисти, да направят съзнателни и волеви опити да замразят еволюцията. Но дори и да успеят, това ще бъде само за известно време - година-две, най-много десет. После, конкуренцията между съперничещите си собственици и тяхната алчност ще поставят непреодолими прегради пред ретроградните им желания, а натрупаните открития и напрежения във вътрешното и международно статукво ще доведат до още по-ускорено развитие на роботронната революция (Р.Р.). И този, който не иска да се качи на колесницата й, ще бъде влачен от нея.

Тази еволюция е необратима и никакъв капиталистически разум не може да я спре. Именно защото е капиталистически и разсъждава, съобразява и реагира само през призмата на печалбарството и интересите на властниците, не можейки да преодолее границите на тяхното тесногръдо мислене и заслепените от класовия им егоизъм действия.

Всеки един от тези седем фактори: **Р.Р., противоречия между автоматичното производство и стремежа към акумулация на капитали, поляризация на богатството и мизерията с произтичащата от нея класова борба, антиколониални въстания, глад, относителна свръхнаселеност на „цветните" континенти и неизбежните - локални или всеобщи „студени" или горещи войни**

за неосъществимото „световно господство”, всеки от тези седем фактори, сам по себе си, е достатъчен, за да погребе съвременната политическа и икономическа обществена система. В реалния живот обаче, те действат заедно, обуславят се взаимно и създават гордиевият възел от нерешими и непреодолими антагонизми в света на господарите и експлоататорите, катализирайки глобалната, структурно-организационна, финансово-икономическа, политическа, военна, екологическа и социална криза, засягаща всички форми на капитала ~ държавен, смесен, частен - във всички страни: постиндустриални, индустриални и прединдустриални, пораждат кризи на обществените и международни отношения, на духа и идеите, на морала и културата над които се издига всеочистителната буря на световната революция.

От тук нататък, каквито и да са временните неуспехи, поражения и закъснения на социалната революция в отделните райони на света, каквито и да бъдат кърпежите, компромисите и споразуменията между силите, искащи на всяка цена да съхранят днешното социално и интернационално статукво (със съответни изменения), изходът от седморната криза е предопределен и неизбежен. **Навлизаме в епоха на класови и международни конфликти, в период на граждански войни по всички паралели и меридиани**. Временно, в отделни страни и континенти, и дори върху цялата планета, развитието на борбите може да бъде затихващо или доминирано от различни контра- или псевдо-революционни групи и партии. Но в следващия момент задръжката и натрупването на експлозивните противоречия на съвременния свят може само да ги доведе до критичната им точка, за да бъдат изтрити с картеч и танкове илюзиите на значителна част от трудовите маси спрямо така нар. народни, социалистически, работнически и дори правителства на ... самоуправлението.

Няма друг изход и решение вън от обединението на човечеството в една световна федерация, функционираща съобразно принципите на анархо-комунизма! И колкото по-ясно виждаме тази перспектива, толкова по-твърдо и системно трябва да изграждаме нашите бойни групи и секции на Интернационалната анархокомунистическа организация на световната социална революция, толкова по-резултатна трябва да бъде подготовката ни за тази революция и по-бодър нашия дух на жертвоготовност в бъдащите решителни битки, толкова по-близко свързани трябва да останем с потопени-

те в мизерия и робство маси, с толкова по-голям кураж и себеотрицание трябва да посрещнем атаките на класовия враг, защото от това зависи свеждането на кръвопролитията и страданията, които ще придружават раждането на новия свят, до възможния минимум. В идните десетилетия, организираната борба за премахване на днешния свят от господари и роби, както и за създаването на утрешния, може да се води само на интернационална плоскост. **Затова, основен принцип на революционната стратегия може да бъде само интернационализмът**! Търсейки единодействие с всички революционни сили и организации, работейки за организационното обединение на целия подмолен свят срещу официалния, кооперирайки революционната дейност върху всички паралели и меридиани, интернационализмът днес се доказва чрез безпощадна война - тайна или явна — срещу „собствената" държава и „родната" класа на господарите. Когато се повторят подобни на унгарския или чехословашкия трусове, ние трябва да бъдем готови с оръжие в ръка да покажем какво значи революционна солидарност! Подготвяйки в процеса на борбата революционното съзнание на масите, в утрешния ден когато победата ни ще води към обединението на света, ние ще бъдем в състояние да парираме влиянието на националистическото (и „социалистическо") еснафство. Защото, нека не живеем с илюзии: човечеството не разполага с много време за решението на своите проблеми. Съхраняването на човешкия род в тая критична епоха може да се извърши само от едно интернационалистическо движение и съзнание, които няма да се спрат пред необходимостта от дислокации на индустриална мощ и човешки маси върху всички континенти. Това ще предизвика спад на стандарта в най-развитите страни, но друг път за нормалното и хармонично развитие на човечеството няма. То трябва да се научи експресно и мащабно да използва териториалните преимущества на днешните Канада, САЩ, Австралия, СССР, Бразилия и Аржентина, научните и технологически аванси на САЩ, Япония, Европа и СССР. Човешките маси на Азия и суровините на третия свят също трябва да бъдат оползотворени най-рационално, за да се гарантира бърз изход от мъртвата точка, до която ни води днешната социал-икономическа и международно-политическа организация на света, за да може човечеството да прекрачи с обединени сили прага на космоса, където ще бъде истинската му родина! В такава посока и в такива мащаби виждаме изхода от международното и вътрешно положение.

Какви са задачите и ролята на революционерите отвъд и отсам телената ограда при наличието на подобни перспективи? Сме ли ние на висотата на изискванията, които ни се поставят императивно от епохата, която изживяваме и която ще съществува само веднъж в човешката история? Това са част от въпросите на които всеки от нас трябва да има мъжеството да даде честен и прям отговор!
Нека погледът ни не мигва и ръката не трепва в гражданските войни, които ще настъпят с идващите десетилетия. Нека не се огъваме и капитулираме, сега и в часа, когато светът на паразитизма и подтисничеството трябва на свой ред да потъне в царството на сенките!

*

N. B.: Статията беше написана в края на 1974 г. за тематичния календар за 1975 година на испанските анархисти от FAI и CNT в емиграция, под надслов РЕВОЛЮЦИИТЕ. Тя бе публикувана в съкратен и „подобрен" превод на G. BALKANSKI, в два последователни броя на излизащия в Тулуза тяхен седмичник ESPOIR - орган на VI-тия регионален съюз на CNT (броеве 690 и 691 от 14 и от 21 септември 1975 г.) Поради това, че оригиналът е изгубен, тук публикуваме само превода на френския превод в ESPOIR.

КРИЗАТА И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Въпросът: Ще има ли криза? - получи отговор от живота и статистиките за 1973 година. Ето го:
- БЕЗРАБОТИЦА: САЩ ~ 7.2 %, Италия - 6%, Англия и Франция - 3 %, Германия -2.5 %, Япония - 1.5 %.
- ИНФЛАЦИЯ: САЩ - 13 % срещу покачване на заплатите с 10.4 %, Италия - 27 %, Англия -18%, Франция - 16 %, Германия - 7 %, Япония - 26 %.
- ПРОИЗВОДСТВО: Ерата на икономическите чудеса е останал в миналото спомен - общото световно производство отбелязва намаление в сравнение с 1972 г. с 0.25 % при това, в двете най-развити страни - Япония и САЩ спадането е съответно 3.2 % и 1.9 %.

Данните са официални, следователно икономисват истината. Например, във Франция покачването на цените на широк кръг хранителни продукти в действителност е от 25 - 33 % за една година, т. е близо двойно по-голямо от официалното!

Много по-съществен е другият въпрос: Съществува ли аналогия между днешната криза и тази от 1929 - 1933 год. ? Нашият отговор е: НЕ! Кризата от 1929 г. беше от класическите циклични кризи, които брутално възстановяваха равновесието между безплановото производство и ограничеността на пазарите. Започващата сега криза, има за своя база роботронната революция, която се извършва в напредналите страни. Характерното за тази революция е автоматизирането на производствените процеси, посредством новите технологии, автоматичните изчислителни машини или компютрите и роботите. Ефектите от това са многобройни и разнообразни. Тук ще разгледаме само тези от тях, които пораждат кризата.

Като изхвърля работници от сферата на производството, Р. Р. има като свой пряк резултат безработицата. Новите методи на производство имат все по-малко нужда от работна ръка. Следователно, базата на експлоатация (броят на наемните работници) се свива. Произвеждат се повече продукти, но те съдържат по-малко стойност (по-малко включен в стоката жив човешки труд), Заедно с това и като резултат от относителното обезстойностяване на стоките (в теоретичния смисъл на термина стойност) и намаляването на броя на платежоспособните консуматори, се свиват националните (вътрешни) пазари. Такова производство, което не носи непрекъснато

увеличаващи се печалби (вследствие непрекъснато растящата принадена стойност), е безсмислено от гледна точка на капитала. Бизнесът не е филантропия.

За да схванем по-добре проблема, **нека си представим едно стопанство в което цялото производство е вече автоматизирано и всички продукти са резултат от работата на машини.** (В крайната фаза, предвидена от Норберт Винер, производството, контролът над него и съгласуването между различните му сектори ще се извършват от машини, които ще могат да се самовъзпроизвеждат и автопрограмират.) Да допълним картината с анахроничните форми на частна и държавна собственост, които концентрират цялата мощ и власт в ръцете на едно малцинство от наследствени паразити, охранявани от въоръжени до зъби телохранители и обслужвано от „учени" наемници. Въпреки цялата тази мощ и власт, подобно стопанство не може да донесе на господарите си нито долар печалба. Тяхното производство трябва да се раздава, да се разпределя по някакви принципи между членовете на обществото, в което машините са поели функциите на живия труд и всички резултати, които поражда отношението наемен труд - капитал са изчезнали.

В 1973 г. ние сме в началната фаза на научно-техническата революция, затова ще обърнем внимание само върху скоростите, с които тя се извършва. Обемът на човешките познания сега се удвоява за 10 години. Това значи, че в края на века за две години и половина ще се натрупват толкова знания и последствията от тях, колкото за предшестващите ни 250 години! Затова няма да разгъваме различните сценарии за заключителната фаза на роботронната революция, а ще продължим да анализираме сборния ефект, който в нашия век носи популярното име криза с нейните последици.

Като чувстват, къде инстинктивно, къде полусъзнателно, че Р. Р. е пробила касите им, господа капиталистите и техните правителства, преодолявайки смущенията си, започват да търсят изход. **Кои са посоките, в които те се надяват да намерят компенсация на свиващите се печалби?**

Първо, в инфлацията. Пределно ясно е кой печели от нея. За сега, тя е пълзяща или декретирана. (В така нар. социалистически свят нейните граници се движат от 2-3 % до 20-30 % годишно, според страните). Заплатите на работниците изостават от увеличението на цените чувствително и макар да сме още далече от пауперизация-

та, налице е абсолютно обедняване на хората на труда от което все някой трябва да се обогатява, тъй като и в стопанството, както в природата... нищо не се губи!
Какъв би бил ефектът, ако инфлационният процес започнеше да галопира, може да се разбере като се поразровят статистиките за положението в Германия след Първата световна война. Там, разказваше баща ми, получилият банкнотите на заплатата си в чанта или с количка в края на седмицата, можел да си купи с купа хартия в понеделник само 2-3 хляба. Разбира се, властите поучени от миналото, ще правят всичко възможно да задържат инфлационния процес в поносими граници, защото този път може да фалира не само „демокрацията", за която капитала не дава пет пари.

Втората посока на търсене на решения е в износа на капитали от „Първия свят". Срещу стесняването на обема на наемния труд и сферата на експлоатация в свръхразвитите „отечества", бягащите капитали търсят компенсация там, където процента на печалбите ще бъде по-висок. (Това, между другото, стои в основата на развиващата се от Кенеди през Никсън, Форд и т.н. политика на „мирно съвместно съжителство", към която бързат да се присъединят японските и европейски капиталисти и държавници). **„Съветският", източноевропейският и китайският пазари са апетитни обекти.** Работната ръка там струва чувствително по-евтино и рентирането на сделките е многообещаващо. В тази посока, за определен брой години, може да се намери отдушник, но след като те изтекат, **ще се окаже, че Изтокът с помощта на капиталите и технологията на Запада също е навлезнал решително в ерата на втората индустриална революция, която ще постави държавният капитал пред същите проблеми, само че този път в един твърде тесен свят за съществуването на всички разбойници.**
Тука също няма да разглеждаме различните възможности. Ще отбележим само, че тази перспектива не отбягва от погледа на избралите този път „империалистически акули". Щом, въпреки това, продължават да го следват; явно отдушниците от които имат нужда не са толкова многобройни.

Третата възможност лежи в т.нар. Трети свят. Само, че да се печели от там, този свят трябва да бъде доведен до стадия на индустриализацията. Почвата му обаче е вулканична и твърде несигурна за

дългосрочни капиталовложения. Като се прибави към това очертаващото се използване на първичните материи като лост в борбата за независимост, начало на което се опитват да поставят някои от арабските владетели на петрола, **става явно, че и тази възможност може да се превърне в реалност само с връщането към политиката на колониалните войни. Колко трайни биха били обаче резултатите от нея в райони, където има отлични условия за дългогодишни партизански войни и саботажни акции, при манифестиращата се солидарност между слаборазвитите страни и плуралистичните противоречия на империалистическите интереси, тук също няма да обсъждаме.**

Не е изключено да се потърси спасение и **в една четвърта посока** — в желанието да се забавят, застопорят или върнат назад процесите на Р.Р. Но конкуренцията между страните ще погребе подобни опити. За да станат те възможни, трябва да се подпише и разбира се, да се спазва строго, договор между големите разбойници срещу пролетариата, изостаналите и „малките" страни, при едно разпределение на печалбите не „по братски", както казва Маркс, а според силата: най-силният взема най-висок процент. Но това събужда апетите на останалите, които ускоряват научнотехническата революция у себе си, за да получат и те правото да одерат най-хубавите парчета от световната кожа. Другите правят същото и временно спрялата Р.Р. се понася отново с бесен ход напред. (Понеже лабораториите не са спирали работата си нито за момент, сега стоялите дълго в огнеупорните каси открития, патенти и пр. навлизат мълниеносно в стопанския живот и арсеналите).
Тогава, за тези, които искат да печелят на всяка цена, не им остава никакъв друг изход, освен диктатура вътре в страната при отглеждането на един лумпенизиран плебс, когото ще се опитват да залъгват с патриотични сказания и социална демагогия, с цивилизаторски мисии и расизъм, с долнокачествени пържоли и евтино вино, със спорт и масова „култура" ~ от суеверията до порнографията. А навън — експанзия, грабеж и... екстерминация. Най-напред локални войни за завладяване на суровини, пазари и по-добри стратегически позиции, а след това и световни - между развалилите своя сговор империалистически мародери. Разбира се, това което може да се направи в една статия, прилича на широко използвания в приложната математика метод на екстраполациите. С няколко опорни точки от

една тенденция или линия на развитие, ние построяваме една крива, с което отстраняваме отклоненията в (+) или (—). Така получаваме една посока доста близка до дефинираната от миналото действителна линия, която минава през опорните точки. Тук ние отстранихме, не разглеждахме нито случаите в които експлоатирането на резервите в горепосочените посоки може да доведе до затихване на кризисните явления, нито пък обратните ефекти вследствие изчерпването на отдушниците, което би тласнало кризата към върхови моменти. За нас беше важно в едри линии да видим основанията на кризата и възможностите на господарите на света да намерят излаз от нея.

Ако нашите разсъждения, освен логични, са и верни, революционната перспектива е добра: Като че ли, макар и бавно, днешната социална структура умира. Още сега вонята от разложението й върху петте континента души всички ни. Тя чака да мине катафалката, за да я отнесе в екарисажа на историята и от там няма да могат да я възкресят нито брониране й жандарми, нито молитвите на нейните попове, нито „мъдростта" на членовете на институти, академии, старши-научни сътрудници и окаяно ловките фокусници от телевизия, радио и преса, които печелят хляба си от лъжата.

При такава перспектива, раждането на новия свят е неизбежно, защото варварството в настъпващата епоха не е трайна алтернатива! Целият въпрос е в това — ще се роди ли той от стихията или от съзнателното революционно творчество. **Броят на жертвите ще бъде обратно пропорционален на организираността и съзнателността**. Затова, който е революционер и хуманист, трябва да бъде готов днес, а не утре на саможертва. На саможертва в името на създаването на всяка цена на онзи железен и знаещ скелет от революционери, съюзени в интернационален мащаб, способен да организира военната победа на анархокомунистическата революция. А който не е разбрал все още, че смазването на държавната власт и капитала е преди всичко „военен" въпрос, той нищо не е разбрал от историята на революциите. Нему пожелаваме... „приятни сънища до втората тръба"...

Н.П., бр 1, януари 1975 г.

*

Десет години по-късно:

РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО И БЪДЕЩЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

В тези подлистници ние се връщаме отново към проблемите, които бяхме третирали преди десетина години в няколкото наши статии, публикувани в излизащите в Париж емигрантски списания и вестници „Бъдеще“ на БОД (Българско Освободително Движение с редактор Ц. Б.), ESPOIR (на испанската CNT - Националната Конфедерация на Труда - в изгнание - с редактор Федерика Монсени) и „Наш Път“ на СББЧ (Съюз на българските анархо-комунисти в емиграция, с редактор Г. Х.).

Това сравнително дълго прекъсване на темата за Р.Р., която съм считал винаги за магистрална не само за развитието на анархизма, но и за бъдащето на човечеството, се дължи на обстоятелства, предизвикващи и досега неприятни чувства и тъжни размисли.

Общо взето, въпросните статии бяха посрещнати с мълчание или с неразбиране и злобни забележки, без да предизвикат каквито и да е разисквания, което беше интимната ми мисъл. Несвикналият да разсъждава в подобна оптика ум, дори когато принадлежи на революционери, посреща анализи и изводи, отиващи отвъд архаичното („библейско”) мислене с недоверие, за да не кажа враждебност. Известно извинение и „смекчаващи вината обстоятелства” затова могат да се открият в обстоятелството, че преди 10-15 години, много от ставащите днес очевидни процеси и факти бяха още в зародиша си. Нужно беше време на ежедневните завоевания на Р, Р. и многобройните им последици, за да принудят всички да заговорят за тях... И въпреки това, изглежда ще са необходими още доста разговори, изясняванията и спорове, за да могат и считащите се за революционери да проумеят детерминизма и историческото значение на процеса и престанат да гледат на неговото разискване като на приказки от „Хиляда и една нощ“ или Жул-Верновски фантазии. А трябва да се бърза, време за бавно мислещи питекантропи няма! Нищо не може да оправдае по-нататъшното отсъствие в нашата анархистическа литература не само на фундаментални изследвания, но и елементарното поставяне на тази проблематика на вниманието на всички ни. Настоящите статии имат подобна претенция. Отправяйки това

предизвикателство, аз имам пълното съзнание за сложността на въпросите, новостта им и липсата на „готови отговори“. Сигурно формулировката им и произтичащите от поставянето им отговори, ще бъдат посрещнати на нож от мнозина - чужди и свои. Толкова по-зле за тях! Ние сме анархисти и трябва да бъдем революционери и в мисленето, защото социалните революции не настъпват без революции в мисленето!

Трябва да подчертаем, че подобни изследвания няма в световната анархистическа литература. Няма ги и в марксическата, ако не обръщаме внимание на вехто-заветните бръщолевения, с които партийните агит-пропи се стремят да заврат научнотехническата революция и нейните последици в прокрустовото ложе на овехтелите хегелиански схеми. Няма нито една монография, макар че марксическите партии властват над една трета от планетата и човешкия род и разполагат - в университетите и институтите - с огромни материални и човешки ресурси, които са една от главните предпоставки за всяко сериозно проучване в областта на социалните отношения и техните революционни изменения. Нещо повече, бидейки пленници на философски, икономически и социологически концепции и критерии от XIX век, треперещи над класовите си интереси и привилегии, властвуващите марксисти преследват всяка свободна и търсеща мисъл. Подобно кюрета и шамани те са склонни да повтарят заклинания, с които се надяват да отпъдят от себе си „злите духове“на идващата революция, която няма да остави камък върху камък и от тяхната идеологическа, политическа и икономическа Бастилия.

Много по-сериозни опити, независимо от буржоазната интерпретация на феномена и от философската и идейната им ориентация, можем да намерим сред някои западни автори. Заслужават да бъдат изброени най-нашумелите им трудове:

Збигнев БЖЕЖИНСКИ - **„Между две епохи”** - 1970 г.;

Даниел БЕЛ - **„Постиндустриалното общество”** - 1973 г.;

Алуин ТОФЛЪР - **„Шокът на бъдещето”** - (1970), **„Икономическите спазми**” - (1977), **„Третата вълна”** - (1980), **„Картите на бъдащето”** - (1983).

Всички изброени автори са американци и това е естествено — САЩ (и Япония) са за сега в авангарда на науката и техниката. Те първи ще се сблъскат с очертаните тук проблеми. Макар, че цитираните автори са доста далече от революционната интерпретация на на-

чеващите социални процеси, ние препоръчваме горещо на нашите читатели техните книги. Те трябва да ги прочетат на всяка цена. Ако не за друго, те могат да им послужат като мощен тласък за размишления и търсене на истината в „роботронна" посока.

Освен подобни книги, в ежедневната преса и списания, особено в специализираните, можем да намерим изобилие от примери и данни за ежедневните завоевания на информатиката, телематиката, роботиката, кибернетиката, елекрониката, биониката, генетиката, химията, енергетиката и т.н., които вкупом образуват научната и технологична тъкан на роботронната революция. По-горе посочихме, че западните автори, почти единодушно не свързват Р. Р. със социалната, а специалистите са склонни да третират повдигнатите проблеми „прагматично", без много-много да се интересуват от техния социологичен или футурологичен аспект. Само тук-таме се появява по някоя къса и плаха статия, в която завоалирано и срамежливо, с езоповски език, се правят опити да се привлече вниманието на научната и останалата общественост към въпросите, които поставя на дневен ред извършващата се научно-техническа революция. В ноемврийския брой от 1984 г. например, на издаваното от филиала на мултинационалната компания ХЬОХСТ – RUSSEL – UKLAF (ФРАНЦИЯ) списание „ТЕТРАДКИ НА Р-Ю", в рубриката „Размишления" е публикувана статията **„Информатиката, човекът и обществото".** Макар, че нейните автори (група от петнадесетина специалисти, принадлежащи на „Движението за научна отговорност") се докосват до проблемите с велурени ръкавици и с извинения за дързостта си, редакцията е побързала да се дистанцира от групата и да заяви, че не носи никаква отговорност за нейните размишления. И с основание, защото, в наше време, всеки учен, който (пренебрегвайки собствената си кариера и кастовите интереси на тези, които му плащат) постави на разискване социалните последици на Р.Р., неизбежно стига до изводи, които в крайна сметка не могат, както ще видим, да ни отведат никъде другаде, освен към идеала на анархокомунизма. Подобен е случаят с „размишленията" на горната група, чиито членове или са „наши", или не си дават сметка накъде ги водят собствените им разсъждения и добронамереното искане да се започнат сериозни изследвания и открито да се афронтират всички проблеми, които поетавя или ще постави в съвсем близко бъдаще Р. Р. пред днешното общество.

В нашите статии, ние често ще цитираме или резюмираме чуждите

мнения, придружавайки ги с наши коментарии и критични бележки. В тях ще дефинираме някои от употребяваните понятия, ще формулираме проблемите и чрез една екстраполация върху наличните данни, ще се опитаме да проследим най-вероятното развитие през близките две-три десетилетия. Ще сторим това за най-развитите, водещи страни, които с един аванс от няколко години до няколко десетилетия (или столетия?), сочат общото бъдаще. Разбира се, няма да пренебрегваме нито „втория“, нито „третия” светове, които макар, че се движат със закъснение, не могат да останат незасегнати от тази революция. Най-после, в изложението си ще разглеждаме процесите в „чист”, „лабораторен” вид, изключвайки влиянието на такива фактори като революционните социални или антиколониални борби, кризата и войните, демографските проблеми и неравномерното развитие на съвременния свят и т.н,, и т.н., които могат само да катализират и приближат с гигантски крачки революционната развръзка. И така

РОБОТРОННА И СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ

Отново, както и в предишните наши статии, ще напомним, че с понятието РОБОТРОННА РЕВОЛЮЦИЯ означаваме новия научно-технически взрив, който разтърсва всички области, структури и отношения. Под Р.Р. ние разбираме промените, които започват да се извършват във всички области на живота, вследствие навлизането на компютрите и роботите в тях. Тази революция засяга и поставя под въпрос всички структури и отношения на днешния свят. Нищо не е отминато: икономика, политика, бит, морал, идеи. Същевременно тя открива фантастични възможности пред човечеството. Самото наименование „роботронна” е съчетание от РОБОТИ и ЕЛЕКТРОНИКА, последната разглеждана като една от научно-техническите бази на компютрите. Придържаме се към това понятие, защото ни се струва, че в настоящата фаза от развитието на науката, техниката и технологиите, то съдържа в себе си най-ярките характеристики на научната и технологична революция.

В тези статии, според нуждите на изложението, ще се опитваме популярно да излагаме минимума от научни и технически данни за компонентите на тази революция и историческите бележки за откритията, развитието и навлизането им във всички сектори на живота. Но най-вече ще спираме вниманието си на последиците от Р.Р. за днешните социални структури и функции, които са основата на света, срещу който водим нашата борба.

Автоматизирането на производството, което е пряк резултат от навлизането на компютрите и роботите в него чрез онова, което наричат индустриална информатика, означава изваждането на човека не от един или друг производствен процес или клон, а от производството изобщо. Т.е., докато по-рано инструментите и апаратурите се разглеждаха като продължение на ръката и сетивата ни, днес роботи и компютри са на път да заменят ръцете и сетивата в сферата на производството. При това, не само отделни конвейери и фабрики не ще се нуждаят от работната сила на наемните (или „свободни") работници, а цялата индустрия, земеделие, строителство, транспорт и услуги. Още преди повече от 20 години „бащата на кибернетиката" — Норберт ВИНЕР бе заявил, че не съществуват никакви теоретически бариери за сключване/затваряне на кръга на цялостната автоматизация на производството, т.е. за създаването на автомати, които произвеждат всички блага и на роботи, които произвеждат тези автомати и заедно с това, са способни да се самвъзпроизвеждат. **Очевидно, от подобен кръг на автоматизираното производство човекът ще бъде изваден.**

Прочее, в недалечното минало индустриалните революции в земеделието извадиха 80-90 % от населението, което до преди тях живееше в селата и се занимаваше със селскостопански труд сред затъпяващата селска монотонност и оборна идилия. Днес в развитите страни съответният процент „селско" население не надминава 10 %, а в САЩ, бидейки само 3%, много бързо може да бъде сведен до НУЛА, ако телекомандвани машини-роботи започнат да изместват последните мохикани на днешното индустриализирано американско земеделие. ..

Като пример сред другите, за приложение на научно контролираните генетични мутации и селекция, може да се посочи **японското „доматено дърво"** - високо 15 метра с около 10 000 плода за една реколта. Можем да си представим, какви ще бъдат последиците върху различните сектори на земеделието, скотовъдството и интензивните култури с техните гигантски екземпляри, които не ще закъснеят да се появят, при това с автоматични линии на отглеждане, транспортиране, преработване и разпределение. **Една или няколко от следващите статии ще бъдат посветени на автоматизацията на земеделието и нейните отражения върху идеологията на партиите на дребната (индивидуална) собственост.**

РОБОТИ, РАБОТНИЦИ И СЛУЖЕЩИ

Както индустриалните революции водят до изчезването на селяните, така роботронната революция подготвя същата съдба за такива класи или социални категории като индустриалния пролетариат и работещите в така нар. третичен сектор (на услугите в най-широкия смисъл на думата). И то, защото роботите и компютрите заместват вече масово работната ръка в сферите на производителния или обслужващ труд, както ще видим в илюстрациите към примерите, публикувани в последната част на сборника .

Паралелно с количественото намаление на пролетариата в класическия смисъл на думата, се извършва и качественото му понижение. Снизяват се неговото интелектуално ниво, борбеност и солидарност. Достатъчно е само да се поразходим по постройките или сред загиващите мини, леярни и заводи, които все повече се превръщат в запустели паметници на индустриалната епоха, за да се уверим в последните ни твърдения. **Безсилието на професионалните съюзи и корумпираността на тяхната бюрократична върхушка са още едно доказателство в тази посока.**

НО, АКО ПРОЛЕТАРИАТЪТ КЛОНИ КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО КЪМ НУЛА, ТОГАВА, СТРУВА НИ СЕ, Е ПРЕСИЛЕНО ДА СЕ ТВЪРДИ, ЧЕ ЕДНА КЛАСА, ОСЪДЕНА ОТ САМОТО НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКО И ТЕХНОЛОГИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ИЗЧЕЗВАНЕ, МОЖЕ ДА БЪДЕ „АВАНГАРД НА ЧОВЕЧЕСТВОТО"!

Тогава повтарянето на лозунги от рода на *„Освобождението на работническата класа ще бъде дело на самата нея!"*, които датират от времето на Първия Интернационал (1864-1872 г.), рискуват все повече да се превърнат в празен звук. **Тогава се налага една генерална ревизия на цялата ни концепция за *„свалянето на блажения рай /долу/ върху печалния/ в кърви обляния/ земен шар",*** построена върху досегашния механизъм на класовата борба и свързаните с нея революционни организации, стратегия и тактика.

Прочее, ако вместо да се освободи, пролетариатът изчезне от социалната арена без да остави никакви трайни следи, освен неколкостотин стърчащи над милионните маси глави, чиито умове са надживели ограничеността на епохата си, или симпатиите и състраданието на плеядата благородни духове на човечеството, това няма да бъде без прецедент в човешката история. **В миналото други подтиснати и експлоатирани класи - робите и селяните - слезнаха в**

гробницата на социалните групи без дори да оставят печата на своите борби върху бъдещето на човечеството.
ЕТО ПЪРВИЯТ КАРДИНАЛЕН ИЗВОД ОТ РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, КОЙТО НИ СЕ НАЛАГА! **Който избягва да прави търсения и изследвания в тази посока на съвременното развитие, рискува да влачи жалко, анахронично и допотопно идейно и „революционно" съществуване, приспивайки ума си със социологически и идеологически конструкции, издигайки програми, които вчера бяха верни и мобилизиращи, но днес, и още повече утре, ще се окажат съвършено негодни! При това, придружени от апели за борба към мъртвите батальони на една изчезваща класа!**
Всичко това, като че ли устройва капиталистите - частни или държавни - и те, четейки ни, си потриват ръцете, готови да нададат радостни викове: Кошмарът на пролетариата и гражданските войни ги е отминал! Но напразно бързат с радостта си, защото — както ще поясним в следващата статия — в същия момент, в който Р.Р. ликвидира пролетариата, в същия този миг тя унищожава капитала и неговата печалба!
II.
В предишната статия ние говорихме за „изчезването" на пролетариата. **Обект на тази е КРАЯ НА КАПИТАЛА.** Край, който подготвя лавината от открития и промени в науката, технологията и производството.
Ако нашите догадки, анализи и твърдения се окажат верни, за всеки ще стане очевидно, че се касае за действителна революция. Най-голямата, която е на път да преживее човечеството! **В сравнение с нея, всички предишни революции - социални, политически, икономически, културни, идейни или морални — ще приличат на неуловими от сеизмографите подземни трусове**.
Пряк резултат от роботронната революция е автоматизирането на различните трудови процеси. Най-напред роботите поемат едно звено от производството, напр. фабрикуването на мотори, после на останалите части и накрая се стига до автоматично сглобяване на крайните продукти, били те автомобили, космически ракети или роботи. Така от производствените линии се отстраняват човешките ръце и умение, докато в крайна сметка се появят цели автоматизирани заводи. Преди много години ги наричаха „заводи на бъдещето". Тогава мнозина отричаха възможностите за тяхната поява. (Доста-

тъчно е да припомним трескавиците, които грузинският гръмовержец, незавършил семинарист и "корифей на всички науки" - Йосиф Джугашвили изригваше срещу "буржоазната" кибернетика). В тези ултрамодерни заводи „господстват" роботите. В тях работниците отсъстват и вкупом изчезват надзиратели, хронометристи, отчетници, счетоводители - **с една дума, цялата сбирщина от дребни паразити и бюрократи, с чиято помощ капиталът организира и осчетоводява експлоатацията на наемния труд.**
Роботиката, бюротиката и информатиката навлизат не само в работните цехове, депа, транспорт, доставки и експедиция на материали и на части, управление на техните запаси, но и в счетоводните и банкови служби, канцеларии и дори в инженерно-конструкторските бюра и лаборатории.

Ето как шведската фирма „ВОЛВО" представя произведения от нея автоматичен транспортьор: *„ Една малка автоматична вагонетка влиза в едно неосветено депо. Тя се разтоварва в един район, след което получава нареждане да вземе една каса от един друг район. По пътя тя се спира, за да направи път на други вагонетки. Тя намира новия район, взема касата и съобщава на компютъра да постави в ажур стоковите запаси и счетоводството. След това излиза навън от депото и натоварва касата в един камион. С помощта на един кабел вагонетката самозарежда батериите си. След като мисията е изпълнена, тя чака инструкции за следващите стъпки. (Компютърът съпоставя текущите запаси с поръчките и критичното количество за всеки продукт. В зависимост от резултата, той изпраща своите нареждания било до автоматичните вагонетки, било до производствените вериги от където се попълват районите, в които броят продукти е слязъл под допустимия минимум). И това продължава 24 часа върху 24, като автоматичния транспортьор „Волво" не забравя никога да отбележи това, което е свършил".*

Подобни примери има вече със стотици. Резултатите от навлизането на компютри, роботи, автомати в производството са многостранни. Напр., големите заводи „ФИАТ" в Торино, паметник на индустриалния гигантизъм от времето на Форд I-ви и Мусолини (1924 г.) днес са запустели. Вследствие „модернизацията" на автомобилното производство, за което някога бяха нужни 30 000 души,

днес стигат няколко дузини инженери и техници. **В Япония, чиято автомобилна индустрия е най-снабдена с роботи, производителността на труда е 18-20 пъти по-голяма от тази на английските автомобилни работници**. От тук и конкурентните цени на японските автомобили, митническите и търговски войни, протекцията на местните пазари и индустрия, с което някои се надяват да съхранят допотопните фабрики-динозаври от предишната индустриална епоха. Но конкуренцията действа като булдозер. Тя налага станалия моден апел за модернизация - другото име на автоматизацията. В резултат се закриват или съкращават десеткратно заетите в „класическите" сектори: каменовъглени мини, железодобивни, корабни или машиностроителни заводи, в добива на петрол, строежи, пътища, съобщения. **Феноменът на елиминиране на работната ръка, познат ни от земеделието, сега завоюва един след друг останалите сектори на производството и услугите. Това предопределя ролята и съдбата на работническата класа.**
Но тъй като не е възможен капитализъм без наемни работници, в перспектива генерализирането на процесите на автоматизация подготвя и неговия край. **Капиталът е осъден на „сублимация" от съвременното технологично производство**.

Верни ли са тези твърдения? Могат ли капиталистите или техният „концентриран израз" (държавниците) да се противопоставят на тези тенденции?
(Ако *"политиката е концентрирана икономика"* – както ни "учи Ленин", то властниците са концентрат на капиталистическите паразити – n'est ce pas?
До кой кръстопът ни водят те? Това са част от въпросите, на които търсим отговор в тази статия.
За да проследим влиянието на роботронната революция върху капитала и неговите печалби, които се създават в производството, но се реализират на пазара, трябва да анализираме въздействието и последиците от автоматизацията върху тях. Ще започнем с производството, защото *„в начале бе дело!"* (Фауст - Гьоте).
Ако всичко от което се нуждаем - от продуктите на земеделието и скотовъдството, през облекло, храна и мебели до жилища, апаратура и информативно-културни нужди се произвежда автоматично; Ако транспортът и услугите - от магазините до хигиената и медицината са автоматизирани; Ако е създадена комуникацион-

но-информационна мрежа, покриваща цялата страна, обслужваща личните и колективни нужди от обучение, самообразование и изследвания, служеща за обмен на мнения, разисквания и вземане на решения, бидейки същевременно във връзка с другите страни, тогава какво поле остава за капиталистическата експлоатация? **(Вземаме подобен „краен случай“, за да не остане у никого съмнение за несъвместимостта на такава организация на производството с днешната социална система на власт, гнет, собственост, разпределение и социално неравенство).** Понеже при този „начин на производство” физическият труд с досадно повтарящи се механични или „интелектуални” операции изчезва, заедно с него ще бъде изгонена от производството и днешната му най-разпространена форма — наемният труд. Тогава, ако все още собствениците - частни или държавни, са се съхранили, ако все още по силата на някакъв юридически анахронизъм те поддържат своя частен или държавен монопол върху „средствата за производство”, които, за да произвеждат не се нуждаят повече ни от работници, ни от господари и още по-малко от богове, то очевидно, за да могат да продават продукцията от своите автоматизирани заводи, **те ще бъдат принудени да раздават и „заплати” на изхвърлените от конвейерите милиони наемни работници**. (С тази логика отчасти се обяснява и политиката на социално подпомагане на безработните, които стават постоянен атрибут на днешното общество).

И така, автоматично произведените продукти автоматически предполагат раздаване на „заплати”! Отнемайки печалбите на „деловите среди”, автоматизацията отнема и „оправданието” на техния „raison d’etre” - ролята им при „организирането на работната сила в производствения процес”. В течение на 6000 години господстващите класи организират експлоатацията с помощта на робовладелски надзиратели, крепостнически, буржоазни или „социалистически” началства. (Става реч за онази експлоатация „на едро”, която с формата си определя физиономията на дадено общество, а не за кентаврите на дребната собственост, които са хибрид между впрегатен добитък и ездач и търсят „ближния си”, за да го ограбят... с благотворителна цел). Организаторските и надзирателски функции на господарите изчезват заедно с тези, които се „нуждаят” от организиране и надзиране. **С елиминирането на последните, се оказва, че автоматично произведените продукти са довели автоматически до изчезване и на заплатите, и на печалбите.**

В подобно общество, читателят може да си представи „капитаните на индустрията", разните там финансови акули, организатори на социалистически съревнования, агитпропи, бакали и пр. шмекери, застанали пред своите капища, кантори и бакалници, да си дерат гласовете до прегракване и да приканват шляещата се публика, да си получи „заплатите" и си „купи" от „стоките" в частните или държавни магазини. Този "стадий" или „фаза", в която вместо да се печели и господства, се произвежда, за да се раздава даром, може да бъде наречена... филантропичен капитализъм. До такива абсурди и проблеми може да доведе желанието да се съхрани „пазарното стопанство" и в това недалечно бъдеще.

До същата задънена улица се стига, ако се тръгне от марксическата политическа икономия (на капитализма или на „социализЪма"), чиито крайъгълен камък е заимстваната от английските класици трудова теория на стойността. Съгласно нея, при наличността на стоково стопанство и „юридически свободни" пролетарии, собственикът на „средствата за производство" - съобразно марксическия жаргон - купува работната им сила. Приложена в трудовия процес, тя създава т.нар. принаден продукт. Последният е въплъщение на „принаденото" работно време, през което, по силата на „икономическата принуда", капиталистът задължава наемния работник да работи за негова сметка. Този „принаден" продукт със съдържащата се в него „принадена стойност", реализирана на пазара (чрез покупко-продажбата на стоките), е материалната база на капиталистическата експлоатация, печалба и собственост, която Пиер Жозеф Прудон, невежа в тънкостите на диалектиката, наричаше КРАЖБА.

В „социалистическото" стоково (следователно и пазарно) стопанство, ни учат днешните старши-икономисти, се създава също принаден продукт, принадена стойност и печалба, но тук, те са резултат от „труда за обществото", което този път се представлява не от Дюпоновци и Хаджи Калчовци, а от Тодор Живковци и прочее начетени марксисти и „видни дейци на международното работническо движение".

Явно, когато вследствие автоматизацията, работниците се превърнат в безработни „лентяи" въпреки цялата марксическа казуистика нито капиталисти, нито надзиратели на „народната държава" не ще могат да изстискат нито грам „принаден продукт", нито да реализират сантим „принадена стойност". В подобна система, в която технологическото развитие превръща „стойността" (като материа-

лизиран човешки труд) в изчезваща величина, се ликвидират стоките, техния паричен еквивалент, покупко-продажбата и пазара. В нея производството не струва нищо в смисъл на човешки труд, предметите за потребление се „обезстойностяват", защото ги няма работните ръце (или овце), които са се трансформирали в милиони и десетки милиони лишени от работа и собственост лумпени, които подобно на римският лумпенпролетариат се нуждаят от хляб и евтини зрелища. И макар, че все още съществува една класа, чиито членове индивидуално или колективно владеят „националната" собственост и продукция (които подобно въздуха, водата, слънчевата светлина и топлина са станали „безценни"), вече никоя форма на властта - политическа, икономическа или духовна - не е в състояние да създаде отношението на експлоатация и неговата специфична форма, от която се раждаха капитала и печалбата, тоест ПАЗАРНАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ СТАВА НЕВЪЗМОЖНА

Така роботизацията, която влече със себе си изчезването на двете класи, прави невъзможно съществуването на днешната цивилизация, изградена върху ограбването на наемния труд от капитала, парично-стоковото стопанство и пазара с всичките там „надстройки" и... подлоги.

За яснота, ние разгледахме процеса в завършея вид, изправяйки днешните експлоатирани и експлоататори пред сфинкса на бъдещото общество, в което няма да има място нито за едните, нито за другите. В реалния живот нещата се съпътстват от явления, процеси и борби, от инфлация, безработица и гангстеризъм - „отгоре до долу" и „отдолу – нагоре", от философия на цинизма и отчаянието, от кризи, войни и революции, с които ще се занимаем в други статии. Задачата на тази, е да докажем верността на твърдението, с което завършихме предишната си статия: *„В същия момент, в който Р.Р. ликвидира пролетариата, в същия този миг тя унищожава капитала и неговата печалба!"* Това, че този исторически „миг" може да трае няколко десетилетия и да струва много кръв на човечеството, е един друг въпрос.

Възраженията, които ще посипят различните възторжени певци на физическия труд, на обслужваните от работници „поточни линии", „на морето и машините", на частната инициатива и „организационния гении" на Остапбендеровците, на „необходимостта от подчинението на волята на милиони на тази на пролетарския диктатор" или

на бягството назад към природата и т.н., и т.н., са повече от ясни. Ще започнат да търсят кои са операциите в земеделието, поддръжката, услугите или ръководството, които не подлежат на автоматизиране и „винаги" ще се нуждаят от човешка ръка и око. И макар, че твърденията им ще бъдат толкова по-категорични, колкото по-малко се базират на фактите, няма да започнем да спорим с тях, защото това ще бъде само... губене на време. А на тези, които са склонни да дадат ухо на съчинителите на кантати на човешкия труд или „ Оди на компресора" (и такива произведе соц-реализма) ще кажем само:
- „Дори и да съществуват тук или там ОСТАТЪЦИ от този човешки труд, който вие толкова повече хвалите, колкото по-старателно избягвате, той няма да бъде в онова количество, което е необходимо за съществуването на днешната печалбарска цивилизация с нейното разделение на господари и наемници! А именно за нейната съдба става дума тук."

Вероятна ли е тази картина на бъдащото производство? Това ли е посоката на развитие в реалния живот?
Да чуем специалистите и „посветените". Мнението на Норберт Винер ни е вече известно. Преди близо четвърт столетие убитият президент Джон Кенеди казваше, че в края на този или началото на следващия век, американското общество няма да познава физическия труд. Последиците от такава перспектива могат да се схванат най-лесно от циркулиращия през същата епоха и цитиран вече анекдот, в края на който тогавашният президент на Конгреса на Американските Профсъюзи - Ройтер на посещение в един от заводите на бъдещето, в който не се виждал нито един работник и всички операции и контроли се извършвали от автомати, отвърнал на магната:
"- На мен ще ми бъде още по-интересно да узная кому и как Вие ще продавате продукцията, излизаща от автоматичните линии на Вашите заводи?"
Както ще видим, изтеклото време и настъпилите промени, най-напред в американската и японска икономики, а след тях и в европейската, позволяват екстраполации в очертаното от риторичния въпрос бъдеще (с всички отклонения в „плюс" и „минус", характерни за апроксимативните методи).
ИСТОРИЧЕСКИТЕ СКОРОСТИ ЗАПОЧВАТ ДА СЕ ПРИБЛИЖАВАТ ДО ТАЗИ НА СВЕТЛИНАТА

Остава открит въпросът за скоростта на експанзията, с която Р.Р. залива планетата. Или за времето, необходимо за разгъването ѝ до прагове и проценти, правещи невъзможно съществуването на днешната система?

Свиването на пазара, вследствие намаляване на количеството човешки труд, съдържащ се в масата от стоки и на броя на платежоспособните купувачи, предизвиква смут и трескаво търсене на отдушници от заплашените със задушаване капитали. Те ги намират в засилване на паразитизма и експлоатацията, в инфлацията, инвестициите (обновяване на машинния парк), въоръженията и най-вече в овладяването на външните пазари. На пръв поглед, тези отдушници, заедно с изостаналостта на третия, втория и значителни райони от първия светове, като че ли забавят ефектите на роботронната революция. Но това е така само на пръв поглед. Всъщност, натрупването на депа от експлозиви не спира за миг, защото конкуренцията предизвиква въвличането на все нови и нови страни в роботронния вртоп. Разширявайки своя радиус на действие, **Р.Р. намалява възможностите за маневриране на най-напредналите страни и приближава днешния свят до неговия „апокалипсис".**

От друга страна, в областта на науката и техниката, специалистите твърдят, че обемът на познанията и техните приложения се удвояват за всеки 3 до 10 години. Американските генерали, които познават скоростите, с които се сменят технологиите, системите на въоръжения и свързаните с тях стратегии, мислят че по динамизъм на промените във военното дело, следвоенните години са равни на предвоенните векове... Следователно, ЖИВЕЕМ В ЕПОХА, В КОЯТО ГОДИНАТА Е РАВНА НА ВЕК! Който познава, макар и бегло еволюцията на човечеството през шейсетте века на неговата политическа история — от времето на фараоните, робите и пирамидите - **той може да си представи какви колосални промени ни очакват през идните 60 години.**

НИЕ СЕ ПРИБЛИЖАВАМЕ ДО ОНЗИ КРИТИЧЕН ПРАГ, ПРИ КОЙТО ТРЯБВА ДА СЕ ПОЯВЯТ ИДЕИ, ДВИЖЕНИЯ, ОРГАНИЗАЦИИ И БОРБИ, ОТ КОИТО НЕИЗБЕЖНО ЩЕ КРИСТАЛИЗИРАТ ФОРМИТЕ НА ЕДИН НОВ СВЯТ!

В подлистници на Н.П. от 1984/85 г.

P.S. И тези статии, както предишните, не бяха посрещнати с особен ентусиазъм. „Отговорният" редактор на Н.П. се намръщи и каза,

че подлистниците щели да... оскъпят вестничето и пощенските разноски. Понеже имах опит и бях предвидил тази реакция, подлистниците приготвих на закупения вече „пра-дядо" на Р.С. (персоналните компютри) - една пишеща машина IBM с електронна памет, и ги бях размножил предварително на ксерокса на „РУСЕЛ-ЮКЛАФ" в необходимия тираж. Извадих ги от чантата си и събранието задължи редактора да комплектува два последователни броя на Н.П. с тях и ги експедира за сметка на съюзната каса. Нямаше как, но инцидентът скоро „прерасна във война" и обещаните серии статии не намериха място в Н.П. с изключение на следващата - **„Р.Р., Рейгъновата програма за превъоръжаване и положението в СССР",** която стана последната изява на нашето „сътрудничество" с Г. Хаджиев, алиас "Балкански".

И другите „сектори" в емиграция не бяха твърде очаровани от обещаните ми серии статии. Особено от евентуалното навлизане на Р.Р. в селската тема. Директорът на „Бъдеще" се консултира със своите апапи и те го успокоиха, че *„тая и да стане, няма да е по-рано от 500 години..."*

Докато се реорганизирах, минаха още две ценни години, а след още други две се срина сталинската империя с наместниците й в Източна Европа, което направи възможно завръщането ми у дома и даде съвсем друго направление на мислите и ангажиментите ми. Да се надяваме, че сега, почти на края на „попрището жизнено" ще мога да завърша обещаната книга за Р.Р. и С.Р., която от „Една обща и частна теория на революцията", както беше замислена, ще се превърне само в едно ЕСЕ ЗА ЕДНА ТЕОРИЯ НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ. Така е, когато си принуден да си вадиш хляба, да се разправяш с преследванията и провокациите на ДС и нейните доносници и на всичкото отгоре с глупостта, а понякога и с подлостта на собствените си „другари", но "да спи зло под камък!", нали казват „за умрелите или само добро, или нищо"...

*

РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, РЕЙГЪНОВАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЪОРЪЖАВАНЕ И ПОЛОЖЕНИЕТО В СССР

Кризата се е настанила трайно в света и вече никой не говори за „излизане от тунела". Монсеньор Люстиже — архиепископ на Париж - казва, че тя „може би" ще бъде преодоляна в следващите 50 години...

Както неведнаж сме твърдели, тази криза е несравнима с никоя от предишните. Нейните причини се крият в извършващата се пред очите ни Р.Р. (напомням, че роботронна е съчетание от **роботи и електроника**. Последната се считаше за основа на компютрите или ЕИМ, както ги наричаха нашите електоронни Балани). Новата технология, резултат от свързването на роботите с компютрите и навлизането на информатиката и кибернетиката в производството, революционизират с космически скорости всички сфери на живота и ускоряват невиждано хода на историята. Последната не може да завърши по никакъв друг начин, освен с изкореняване на всички институции на днешния свят и с радикалното преустройство на всички отношения в него, т.е. със социалната революция.

Дали това ще стане за 50 години, както предсказва владиката, или преди края на този век, е въпрос, чийто отговор се нуждае от сериозни изследвания. **Тук ще подчертаем, че решението му ще бъде намерено по-скоро на улиците и площадите на световните столици, отколкото в тихите кабинети и лаборатории...** Макар, че тази страна от последиците на Р. Р. е най-важната за нас, в следващите редове искаме да обърнем вниманието на нашите читатели върху други, по-„земни „ и ежедневни проблеми.

През последните 4-5 години американският военен бюджет се удвои и СССР е на път да изгуби съревнованието в областта на превъоръжаването, оказвайки се в невъзможност да следва ритъма на създаването на „междузвездния арсенал". Защо това е така и може ли да бъде другояче? Основателни ли са надеждите, които лелеят мнозина във връзка с новата серия от преговори по разоръжаването между дипломатите и военните специалисти на САЩ и СССР?

Ние не храним илюзии нито по отношение преодоляването на кризата, ни в изхода от военното съревнование! Защото в основата на всички днешни кризисни процеси, сред които е и превъоръжаването, стои автоматизирането на производството, чиито мотор е Р.Р.

Какъв е механизма?
- Автоматизацията стеснява базата на експлоатацията, защото намалява броя на работниците и заедно с тях количеството „принадена стойност“, изразяваща се в откраднатите от работниците трудо-часове. По този начин, автоматизацията, която означава ПРОИЗВОДСТВО БЕЗ РАБОТНИЦИ, увеличава броят на безработните, стеснява броя на купувачите и с тях - вътрешния пазар, изостряйки конкуренцията, с което принуждава всеки собственик да се „модернизира”. Последното струва колосални средства, които са по силите само на най-богатите, поради това дребосъка не издържа и **броят на фалитите расте със същата скорост, с която роботи и компютри навлизат в икономиката**. Тогава за капиталите става тясно в страната, в която Р. Р. е започнала своя победен марш. Нещо повече, **изтръгването на печалби от един свиващ се пазар с намаляващ брой работници и платежоспособни консуматори става невъзможно!**
Капиталистическата система се оказва застрашена в корена си - печалбарството. Тогава? „Националният” капитал е принуден да търси отдушници във всички посоки и във всички сфери. Възможностите му обаче се оказват ограничени. Върху арената на световния пазар си дават безмилостни сражения най-напредналите в Р.Р. финансово-търговски и военнопромишлени комплекси на САЩ и Япония, следвани от Европа. (Американският и Японски аванси се отразяват между другото и върху трескавите скокове на техните валути ~ долара и йената). Тези, които са засега вън от конкуренцията - страните от Третия свят - са неплатежоспособни, поради неразвитостта си. Бидейки неравностойни партньори, те не са в състояние да изплатят дори лихвите на заемите си, възлизащи вече на 900 милиарда долара. За погасяването им, те са принудени да сключват все нови заеми. „Третият свят” стои на ръба на финансовия фалит и крах, в сравнение с които “черните петъци” на световните борси от 1929 - 1933 г. ще приличат на „светлите христови празници”.
Положението с Втория свят или „Лагера на социализЪма, мира и демокрацията” далеч не е по-розово. Полша е само един сред примерите, които чертаят контурите на катастрофата... Следователно и тази „клапа” на световния капитализъм, най-вече за американския, е на път да се запуши. Тогава какво остава? Не много нещо. Американската капиталистическа машина все повече ще бъде принуждавана да работи на „празни обороти”, изправена пред всеобщия

фалит на „приятели” и „врагове”. Сегашното оживление сред американските аферисти е измамно и временно. То се дължи единствено на технологическите предимства на американската икономика и е за сметка на „партньорите”. Последните, шибани от конкуренцията знаят, че се води борба на живот и смърт и залагат също на Р.Р. Извършвайки я обаче, у себе си, те са принудени да изнесат проблемите си на световния пазар, където вече и без това е станало тясно и задушно. В такава перспектива, американските капиталисти все повече ще бъдат принуждавани да продават на кредит, КОЙТО НИКОГА НЯМА ДА БЪДЕ ПОГАСЕН!

Тези кредити се поглъщат най-вече от държавата - от Федералната и локалните власти. Но, бюджетните приходи, с които се плащат поне лихвите по кредитите, идват от скубане на перушината на поданиците под формата на данъци и заеми. Това добавя нови гордиеви възли към съзряващите конфликти. С погасяването на тези вътрешни заеми (които възлизат на хиляди милиарди) и на бюджетния дефицит (стотици милиарди долари) цитаделата на световния монополистически капитализъм ще се опита да задължи целия свят...

От друга страна, все с цел да съхрани механизма на капиталистическото производство и неговия мотор - печалбата, американският капитал си създава палиативен пазар от почти фиктивни купувачи. Сред тях, един от най-едрите е ПЕНТАГОНЪТ. Намереният отдушник за господарите на днешното американско общество е последния вътрешен отдушник. Резултатът от подобна финансова и икономическа политика и съпътстващите я борсови спекулации е поляризиране на обществото от появата на новите богаташи и „новите бедни”; на „хубавите” и непристъпни квартали, в които живеят обградените от частни преторианци американски милиардери и гетата на мизерия и омраза...

Оставайки в капиталистическата черупка със сегашните социалико-икономически, политически и военно-полицейски йерархически структури, отношения и форми на собственост и разпределение, **ТОВА ОБЩЕСТВО Е ОСЪДЕНО ДА СЕ ВЪОРЪЖАВА!** Затова, дори неговите политици, „обществено мнение”, еколози, хуманисти, дружества за защита на животните или пацифисти искрено да не желаеха въоръжаването, то няма друг избор и изход! ВЪОРЪЖАВАНЕТО Е ПРЯКО СЛЕДСТВИЕ ОТ Р.Р. ПРИ ЗАПАЗВАНЕ НА СТАРИТЕ ОБЩЕСТВЕНИ СТРУКТУРИ и ОТНОШЕНИЯ:

В този си марш към свръхвъоръжение, американският военно-ро-

ботронен комплекс повлича всички други и на първо място - така нар. СССР.
Така се стига до този втори невралгичен пункт върху планетарната сцена. Тук цяла верига проблеми, сред които и изникналият върху основата на държавно-капиталистическата диктатура империализъм на Кремъл, комплицират и изострят още повече международната обстановка, дестабилизирайки социалното и интернационално статукво.
По силата на исторически, политически и социаликономически причини, СССР изостава в извършването на Р.Р. у себе си, а е осъден да я извърши, ако не иска да бъде удушен от конкуренцията. За да стори това, обаче, и продължи своя курс на ремилитаризация (с всички свръхмодерни оръжия на „звездната война"), той се нуждае освен от астрономически финансови средства, още от реформи, при това — реформи в ширина и дълбочина, засягащи всички области: от нова организация на индустриалното и селскостопанско производство и управлението им и реорганизация на икономическите отношения, през откриването на простор за обмяната на мисли и информация, на изследванията и учебните програми чак до външната и вътрешна политика, особено в отношенията между Московската метрополия и вътрешния и външен колониални пояси/периферии на последната „класическа" империя, която се е превърнала в „губещо предприятие"!
Но подобен, императивно налагащ се, колосален преврат във всички сфери на „съветското" общество предполага колосални социални и идейни сили, каквито в обхванатия от склероза и консерватизъм държавен и партиен апарат - няма. За измитане на натрупаните в течение на близо седем десетилетия авгиеви обори, днес ще бъде необходима цяла армия от Херкулесовци. За появата им обаче, сред номенклатурчиците от партията, бюрокрацията и военно-полицейския генералитет - няма никакви симптоми. Там, като на Шипка, всичко е спокойно и... застояло като в блато. Навярно в подобно състояние са изпаднали някога гигантските динозаври преди да изчезнат завинаги от лицето на земята. Интелигенция и народ пиянстват и също не дават никакви признаци на изтрезняване и пробуждане. Сред тях няма революционни идеи, воля и организации.
Тогава? Тогава кризата ще продължи да се задълбочава - в СССР и

в света. Докато проработи, ако не друго, поне инстинктът за самосъхранение на изправеното пред съдбоносен кръстопът човечество. Застанало пред алтернативата, която му предоставят силите, искащи да съхранят света такъв какъвто е, и тези, които се стремят към неговата промяна, за да настъпи „Ден първи!", то не е далече от развръзката. Ако човечеството не направи съзнателно и свободно своя избор, ще бъде принудено да го стори в процеса на катастрофи, войни и барикади!

Статията не бе още завършена, когато телеграфните агенции съобщиха със „светкавици" новината за смъртта на поредния „съветски" склеротик. Още не излезнал призракът му от палатите на Кремъл и мястото му бе заето! На сцената се покачи „младият" 54 годишен М. Горбачов.
В състояние ли е този „младеж", излюпен в същия инкубатор за допотопни, гигантски гущери, да започне, ако не почистване на оборите, поне налагащите се от гледна точка на интересите на класата на държавните капиталисти в СССР реформи и реконструкции? При това, с наличния строителен материал? С кристализиралата за близо седем десетилетия номенклатура **и с една партия, чиито членове приличат повече на послушници и калугери от средновековието, отколкото на аристотелевите „политически мислещи животни"?**
Има всички изгледи, дори новият самодържец в Москва да съзнава императивната нужда от подобна обновителна операция, всичко да си остане така, както е било. Защото, промяната и реформите означават между другото посегателство срещу „законноустановения ред" на вкаменелост и свързаните с него привилегии на конкретните членове на тази класа - от динозаврите в политбюро до партийните секретари и председатели на колхози в най-забутаните гоголевски села на необятната империя. Защото класите, освен исторически и социални категории, са нещо конкретно, съставено от личности, които са се вплели помежду си подобно клетките на ракова тъкан, които са се вкопчили в местата си - редовни и по съвместителство - и няма земна бюрократична сила, която да може да ги откърти от тях. Такава класа, която запушва всички пори на обществения организъм и парализира всяко движение към прогреса, може да бъде отстранена само с хирургическия нож на всенародната революция. Макар, че последната е блокирана днес, **евентуал-**

ната борба на Горбачов със склеротиците от партийния Синедрион за една „революция" отгоре, може да парализира силите на партийно-бюрократичната и военно-полицейска машина в една безизходна фракционна борба и тогава на сцената може да се появи народът. Тогава би било трудно, дори да се въобразят последиците за целия свят от една социална революция в руската метрополия и нейната световна империя.

Другата възможност - както казахме – е Горбачов да съдейства с политиката си на продължаващото гниене и паралич (както това правеха от половин век насам всички негови предшественици, подтискайки и смазвайки с насилие всяка опозиция, недоволство и опит за промени). Т.е. „младият" да продължи старата политика. Тогава, целият въпрос ще се сведе до това - колко време още кремълските диктатори ще могат да еквилибрират върху опънатото вече над пропастта? Пропаст, която става все по-дълбока вследствие Р.Р., конкуренцията и натрупващите се мегатонове експлозиви в колониите и народните пластове на Русия? **Нашето дълбоко убеждение е, че СССР и заедно с него и светът са пред решителни и неизбежни промени. Само, който бърка епохите, който смесва днешния век с миналите, може да мисли, че историята е отделила много време за отговора.**

Прочее, в следващите броеве, с оглед постъпването на повече информация, ще започнем един системен анализ на новото положение и перспективите пред СССР.

„Н.П.", бр. 3 (март) 1985 г.

P.S.-99 В текста се чувства вещата ръка на покойния редактор на Н.П., която поради липса на място във вестничето, често смъкваше цели параграфи, обединяваше други в една-две фрази, от които на места писаното прилича на телеграма, която само посветени могат да разгадаят. Но, най-неприятното е, че тая материя - „роботронната" беше за него като написана на санскритски и затова всичко, което не разбираше го съкращавше по начин, от който някои статии приличат на съчинения на олигофрени.

В други случаи, когато вътрешната логика на темата за Р.Р. довеждаше до неочаквани и чужди за традиционния му мироглед изводи, нашият редактор не допускаше отпечатването на статията, под прословутия претекст за съхраняване на... „единството". Така, в кошчето или в архива му, попаднаха материали, в които исках да развия

една от бегло споменатите теми в „АНТИ-ИСТОРИЯ СЛАВЯНО-БЪЛГАРСКА” - тази за **лумпен-пролетариата**.

След като обръщах вниманието на читателите върху решаващата роля на лумпените в „ъгловите моменти” на политическата история (като илюстрация посочвах състава на върхушките в болшевишката и нацистката Партии), аз се спирах на влиянието на Р.Р. върху „декласираните”. Изказах мнение, че **лумпенпролетариатът е единствената „класа”, която (подобно на църквата) е надживяла всички цивилизации и че с разгъването на Роботронната революция в ширина и дълбочина, тя ще продължи да расте.**

Отбелязвах, че от зората на историята до наши дни, лумпените не веднъж са участвали в завземането на властта. С този си акт, тези от тях, които са се докопвали до нея, са преставали да бъдат лумпени - те са се... „класирали”, влизайки във „висшето общество”.

Така е било, така е и в наши дни, но дали щеше да бъде и занапред така? Тук аз посочвах, че Р.Р. произвежда много повече лумпени, отколкото са местата във йерархията на властта. **Когато тяхният брой стигне 50 - 60% и продължи да расте към пределните 100%, тогава лумпенпролетариатът няма да има никакъв шанс да реши посредством властта социалните си и екзистенциални проблеми. Тогава заключавах - единственият път, който остава открит пред него, е пътят на перманентната, социална и универсална революция.**

ПЕРМАНЕТНА - до унищожаването на всяка власт и държава.

СОЦИАЛНА - до изчезването на всички господстващи и подчиняващи се класи, на всички експлоататори и експлоатирани.

УНИВЕРСАЛНА - до разгъването и обхващането на цялата планета от анархо-комунистическата революция.

От тук правех извода, че именно лумпенпролетериатът, без да е натоварен с „историческата мисия”, ще бъде принуден от социалното си положение да избира между една модерна Римска империя, където роби са роботите и Революцията — еманципаторка на човешкия род.

Темата предизвика скандал, вместо желаната дискусия, а писанията ми отново не видяха бял свят.

В случаи като тези, когато не съм съхранявал черновите, а те са по честите, не може да се направи нищо друго, освен да се опитам по-нататък да възстановя цензурираните текстове или да хвърля в кошчето за боклук непоправимо... „редактираните”!

Откъс от статията
„СССР - РЕФОРМА ИЛИ РЕВОЛЮЦИЯ?”

... След седем десетилетия на „социалистическо строителство” класите в руското общество отново достигнаха онази неподвижност и вкаменелост, с която се отличаваха в царското минало. Повече не съществуват възможностите, които Октомврийския преврат откри пред лумпените и най-напористите сред „нисшите класи”, когато царски фелдфебели като Будьони носеха в раниците маршалския си жезъл или „миньори” като Хрушчов и Ворошилов можеха да влезнат в светая светих на диктаторската власт - политбюро на ВКП(б). Не съществуват и създаваните от чистките и кървавия сталински терор вакантни постове, подвижност и относителна лекота в изкачването по йерархическата стълба и заемане службите, жилищата и... бижутата на разстреляните или живопогребани в Сибир „врагове с партиен билет”.

Тези времена са окончателно приключили. Социалните пластове са вкаменени. Службите, привилегиите и социалните положения се предават в наследство и охраняват с писани и неписани закони и правилници. „Растежът” в йерархията, паразитирането в леговищата на „социалистическата” синекура или шансовете за влизане в „добрите семейства”, които управляват империята са барикадирани, преходите от една класа в друга, дори от един слой на господстващата класа в друг нейн, са значително по-редки отколкото в буржоазното общество. Днес *„камила ще влезне по-лесно в игленине уши”,* отколкото сина на работника, колхозника или чистачката да се промъкне в царството на номенклатурата. Редките изключения само потвърждават правилата и изпълняват “социалната” функция на печеливш лотариен билет.

Така стратификацията на руското общество, въпреки количествените и качествени изменения сред руския народ, ликвидира всякакви златотърсачески трески, идеологически илюзии и вяра в обещания „земен рай”.

Пред трудовия народ и неговата младеж са закрити всички пътища към създаването на едно свободно общество от свободни хора. По всеки един от тях диктатурата е спуснала своите бариери. Не може да се направи нищо друго, освен ДА СЕ СЪБОРИ ДИКТАТУРАТА. Властта е направила всичко, зависещо от нея, за да свърже в гордиевия възел на една революционна криза всички противоре-

чия - социални, национални и интернационални. Към тях историята прибавя един нов, непознат в миналото фактор, чието въздействие тепърва ще се чувства във всички сфери на днешната цивилизация и нейния държавно-капиталистически вариант. Този фактор е РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ.

Започнала със съединението на компютрите с роботите, тя води до автоматизиране на грамадната част от трудовите процеси и само с този факт поставя под въпрос съхранението на днешните социални отношения, икономически категории (наемен труд и капитал), политически институции и принципи (йерархия и централизъм), начин на живеене и културно творчество. Тази революция е на път да разруши не само днешните социални структури във всяка от развитите страни, но и относителното равновесие между световните сили с почиващото върху него статукво и „мирно съвместно съществуване".

РУСИЯ ИЗОСТАВА РЕШИТЕЛНО В РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ. С това самопризнание започва доклада си пред януарския пленум на ЦК на КПСС М. Горбачов, и ни разкрива една публична тайна. Ако се съди по стагнацията в процентите на икономическия й прираст от 15-20 години насам, можем да считаме, че преимуществата, създадени от държавния капитализъм и неговата диктатура са изчерпани. Облагоприятствали ускореното развитие на старите класически производства на въглища, чугун, стомана и тям подобни, организирани с методите на Тейлър и Стаханов и със страхът от нагайката и глада, днес тези „преимущества" на централизма, бюрократичното планиране, йерархията, единоначалието, командването и репресивните санкции се оказват абсолютни прегради за развитието на Р.Р., защото двигател на новите производителни сили става интелектуалната, а не мускулна енергия. И защото „богатството на нацията" все повече се измерва с количеството произведена, обменена и „консумирана" информация. Една особеност на информационната енергия е тази, че тя нараства толкова по-бързо, колкото по-голям е броят на участващите в „консумацията" и обмена й. В общества, които са построени на принципа на изолационните килии в наказателните затвори и които се загражда със стени и телени мрежи от околния свят, **тази енергия клони към нула**. **В епохата пред чийто праг сме, тези общества са осъдени.** Затова, за своето развитие и изява, днес повече от всеки друг път обществото и интелекта се нуждаят от неограничена свобода, от

права всеки да има достъп до всяка информация, всеки да може да включи в информационните системи резултатите от своите търсения, изследвания и логически екстраполации и да ги предостави за ползване от всеки за когото те представляват интерес, всеки да черпи и едновременно да създава информационното богатство.
Ползването на тези ПРАВА И СВОБОДИ НА ЕДНА НОВА ВЕЛИКА ХАРТА, предполага ликвидирането на „държавните тайни", на монопола върху събирането, управлението и ползването на информацията, на превръщането й в стока и изключване на неплатежоспособните от пазара и оборота. Но това от своя страна изисква унищожение на стълбовете на днешното общество: диктатурата на бюрокрацията и стоковото или пазарно стопанство.
Бюрократите и жандармите са били винаги олицетворение на анти-интелектуалните сили, а държавата - клетка за човешката инициатива. Днес обаче, те са смърт за общото и индивидуално развитие на обществото и неговите членове, самият престой в бюрократичната машина изсушава ума и у най-интелигентния чиновник и дисквалифицира натрупаните познания, а кастовите интереси на бюрокрацията поставят прегради пред информационните потоци, лишавайки от духовна храна мозъка на милиони поданици и от енергия - обществения механизъм. Резултатът е блокиране на развитието и духовно обедняване и на върхушката, и на низините.
Вследствие постиженията на Р.Р. човечеството се насочва към общество, в което всеки ще може да се занимава с това, което желае и по начин, който всеки ще може сам да си избере. За да се създадат условия и среда, в която развитието на всеки благоприятства това на другите. Това става възможно, защото **автоматизацията на производствените и скучно повтарящи се физически и „интелектуални" операции ще даде свободно време, хляб, облекло, жилища, възможности за пътуване и общуване ЗА ВСИЧКИ**. А сборната интелектуална енергия на обществото е по-голяма от сумата на енергиите на неговите отделни членове.
На фона на небивалите перспективи, които се разкриват пред човека, бронтозаврите на партийния „авангард", които управляват всички сфери на обществения живот, искат да сведат духовния ни мир до скандиране на лозунги и заучаване в кръжоци и „зачоти" на героичните им автобиографии, до предъвкване на плявата, създадена през миналия век от вехтозаветните пророци и до рефлекторните реакции на Чапековите саламандри. Вместо самоуправляващ

се съюз на свободни хора, марксизмът предлага в навечерието на 21 век старата идея на Римската империя - с роботи вместо роби, с дребни чиновници и доносници вместо лумпенпролетариат, с партийци вместо патриции и наместници на класиците от рода на Андропов, Черненко и Горбачов вместо Гай Юлий Цезар и Октавиан Август.

Що се касае до самите методи, разработвани в така нар. академии за социално управление, в комитетите за планиране или лабораториите на тайната полиция за „сондиране на общественото мнение", ето какво казва за тях американският социолог и публицист Алуин Тофлър:

„Подобно управление може би функционираше що годе задоволително в Египет на фараоните или в древния Китай. Индустриализираните общества, обаче, въпреки стандартизираните във висша степен стоки, вкусове, жилища, образователна система, език, часове за житейски нужди и активност и въпреки унифицирането и хомогенността на самия стил на живот, се оказаха вече твърде комплексни за централното планиране и йерархическата система на управление на обществото. Тези методи претърпяха безспорно фиаско..."

"...Въобразете си - продължава Тофлър - *заместването на серийното с едно индивидуализирано производство, съобразено с нуждите на всеки и почиващо върху ултрамодерни технологии и средства за комуникации. Представете си свят в който фабричните комини са музейни експонати, свят в който са изчезнали днешните кохорти от работници - всички взаимно заменими и изпълняващи повтарящи се задачи, всички облечени еднакво като в казарма, всички синхронизирани, ставащи сутрин в един и същи час, а вечер затъпявани от една и съща телевизионна програма за телета. Представете си края на огромните супермаркети, детронирани от една система на производство и разпределение, базирана върху индивидуалните вкусове на всеки. Представете си по-нататък залеза на днешните централизирани масмедии и на тяхно място - различни мрежи за излъчване и обмен на информация, специализирани и фрагментирани, ползващи телевизионните сателити, кабели, видеокасети - мрежи, които нямат милиони видиотени слушатели и зрители, но които достигат ВСЯКА ГРУПА С АНАЛОГИЧНИ ИНТЕРЕСИ И ТВОРЧЕСТВО, колкото и отдалечена да е тя! Представете си и реките от информации, които пристигат в тези*

мрежи от всички точки на планетата. Представете си най-после заместването на днешните централизирани и протежирани банки от данни с лични микрокомпютри, които още днес са достатъчно мощни - микрокомпютри във всеки дом, всички свързани в мрежи и вериги, които никога не се повтарят, поради разнообразието и богатството на човешките интереси. Такъв е светът, към който се приближаваме и той ще бъде кошмара на плановиците." (стр. 122-123 във френското издание от 1982 год. на **„КАРТИТЕ НА БЪДЕЩЕТО**" от Алуин Тофлър).

В този свят ДИКТАТУРАТА, ЙЕРАРХИЯТА И СОБСТВЕНОСТТА ЩЕ ПРЕТЪРПЯТ КРУШЕНИЕ! Но, освен откриването на тези по-далечни перспективи, Р.Р. надвисва над главите на господарите на изоставащата в роботронното си развитие „Съветска" империя една съвсем близка опасност - ВОЕННАТА.

Ако пропорциите и разстоянията не се променят до края на века, освен поражението в търговската война върху собствените й пазари, дори една малка като Швейцария, но въоръжена с ултрамодерни технологии и оръжия страна, ще бъде в състояние да диктува поведението на един чугунен колос като „Третия Рим". На скептиците ще напомним четиристотинте конкистадори, които срутиха милионните империи на инки и ацтеки...

Катастрофалното изоставане в темповете на икономическото и военно развитие, вследствие липсата на социални и материални условия за разгъване на Р.Р., всенародната апатия и бюрократическата инерция влачат неумолимо имперския кораб към някакъв „Бермудски триъгълник" на историята. Господарите на Кремъл, или поне част от тях, групирани около „секретаря със железните зъби", си дават сметка за това положение. Затова Горбачов бие тревога пред партийния Синедрион в Москва, заявявайки, че ако до края на столетието те не сменят ритъма на общото си развитие, всичко ще бъде загубено - този път окончателно! Затова, в речите си той признава, че едва ли не цялата „съветска" история, изключая Ленин, е низ от грешки, престъпления и пропиляно време, че е неотложен „крут и решителен обрат", защото „Другарите няма вече на къде да отстъпват... "

За да се очертае по-ясно посоката на този „крут обрат" е необходим още известен брой стъпки - в икономиката, търговията, услугите, науката, културата, законодателството, идеологията. Трябва да видим от какви социални елементи ще се комплектоват шпицкоман-

дите на „обновата". Самата власт трябва да девуалира своите лозунги за „повече социализъм, повече демокрация!", да ни разкрие ще бъде ли принудена от хода на събитията да търси „нови принципи на държавно и партийно строителство"? Ние няма да гадаем, а само ще изброим някои от вероятните ПОСОКИ на „крутия и решителен обрат":

- Първата, но не непременно най-вероятна посока, е към изпитаните непмански „инициативи" и частната собственост. Т.е. към „либерализиране" на икономическия живот и развързване ръцете на разнокалибрени „наши" гешефтари и мошеници. Тези, които очакват от това едно либерализиране на политическия режим и възраждане на демокрацията, могат да останат неприятно изненадани: **Временният съюз между отгледаните в блатото на „социализма" предприемачески акули и чекисткия марксизъм дори би могъл да засили безправието на масите и тоталитарните характеристики на властта. Подобен експеримент, макар и идващ от обратната посока - от частната собственост и парламентарната демокрация към етатизацията и диктатурата, е известен в историята под името НАЦИОНАЛ-СОЦИАЛИЗЪМ или ФАШИЗЪМ!**

- Друга възможна посока е създаването на някакъв хибрид между полицейската държава и една мрежа от автономни и самофинансиращи се стопански единици, които са в конкуренция и чието производство е подчинено на законите за търсене и предлагане. Теоретически „фабриките ще са на работниците", но практически доходите ще се разпределят от номенклатурата. В Югославия тази система се нарича... „САМОУПРАВЛЕНИЕ".

- Не е напълно изключена и една симбиоза между паразитите от държавния и партиен апарат с научната, инженерна и техническа интелигенция - за сметка на „нисшите" слоеве на пролетариата. В съвършено нови условия това ще бъде опит да се възкреси ПРОСВЕТЕНИЯТ АБСОЛЮТИЗЪМ. При подобен вариант и с нарасналите технически възможности, диктатурата навярно ще нареди да се премине към серийно строителство на... ПОТЕМКИНОВИ СЕЛА.

- Най-вероятно като че ли за нашата „преходна епоха", е забъркването на една „смесена" икономическа „каша" от настоящето и горните форми. Към нея, властта ще иска да добави смесени предприятия - с отечествени и чуждестранни капитали. „Пролетарска" или не, държавата ще гарантира техните дивиденти срещу... приличен процент.

При реализацията на кой и да е от тези сценарии, „прогресивната" фракция на държавнокапиталистическата класа е решена на всяка цена да съхрани Алфата и Омегата на своето господство - демократическия централизъм, т.е. безпрекословното подчинение на по-нисшите звена в йерархията пред по-висшестоящите.

Тези сценарии очертават само част от пътищата пред „реформатора" Горбачов. Изправен като буридановото магаре, той не може да остане много дълго в подобно неудобно, раздвоено и разкрачено състояние. Роботронните скорости на епохата и цялото предшестващо развитие, изправило държавния капитализъм пред ръба на пропастта, ще го принудят скоро да направи своя избор. Какъвто и да е той, перспективите не са много обнадеждаващи, ако се съди по досегашните реформаторски опити в различните бивши и настоящи колонии (Югославия, Унгария, Китай и др.) или по местните Хрушчовски и Косигиновски експерименти. Още повече, че Р.Р. засилва до пароксизъм световната криза и изправя всеки от двата блока пред недвусмисления избор: СВЕТОВНА ВОЙНА или СВЕТОВНА РЕВОЛЮЦИЯ, оставяйки малко място и време за мирни „преустройства".

Руската държавнокапиталискическа класа не иска война, защото е слаба. Защо не иска революция се разбира от само себе си. ТОГАВА?

Тогава, част от нея ще става все по-решителен привърженик на лечението на „болния човек на планетата", т.е. на реформирането на империята или „преустройството" на пирамидата с всичката неопределеност на тези понятия, в които щраусите от политбюро опитват да заврат главите си. Към това се добавя товара на миналото, което доказва, че всеки опит да се реформира системата води заплашително до загубване на контрола над промените и до грешка в диагнозата: **Номенклатурчиците й предписват очистително и клизми, докато системата е бременна — СЪС СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ**.

Настоящето показва, че неизменността е станала невъзможна!

Около тези два полюса на интересите на миналото и нуждите на настоящето, ще се извършва прегрупирането на силите на руската „нова класа". По-голямата част от нея, която отдавна се е вкостенила и срастнала с местата и привилегиите си, иска колкото е възможно по-голяма неподвижност, в момент, когато вцепенеността е симптом на смъртта. Останалите, групирани около днешния гене-

рален секретар вярват в старата максима на английските консерватори: „Кръпките (т.е. преустройството) крепят света". Те искат да променят всичко, за да останат класите, неравенството, привилегиите и властта на местата си.
Тези две „философии" раждат две „линии", две „програми", две „фракции" сред властниците. Условно ще ги наречем „консерватори" и „либерали". Борбата между тях е започнала вече, макар още да не е излезла на повърхността. Тя се води и ще се води с всички методи и средства, които им се предоставят заедно с порциите власт, които те имат. Тази борба ще се засилва от кризата, която налага да се действа незабавно, в непозната обстановка и по нов начин. Върху нея ще оказва влияние и натискът, който другите имперски сили и наи-вече САЩ упражняват върху хода на външната и вътрешна политика на Москва.
Какъв ще бъде изходът от тази борба?
В миналото, крилото на „либералите" около Хрушчов бе взело връх за десетина години, за да отстъпи след това капитанския мост и кормилото в ръцете на „консерваторите" (Брежнев, Суслов, Громико и пр. мамути).
Днес вътрешното и международно положение на СССР е променено. Като че ли Горбачов има по-голям raison d'être в очите на класата, която го е избутала на върха си и повече шансове от Хрушчов. Но и противниците му са набрали сили - десетилетията на неподвижност и противоестественият бюрократичен подбор са направили вездесъщо тяхното присъствие. (Правейки сравнение между руската и китайска бюрокрация, един от днешните мандарини в Пекин е отбелязал неизмеримо по-голямата мощ, традиции и инертност на руските бюрократи). Съобразявайки се с техните сили и „законни интереси", крилото на „либералите" ще се вижда принудено да отстъпва. Поради това, стъпките напред-назад на днешния наемател на Кремъл могат да изглеждат ПРОТИВОРЕЧИВИ и ИРАЦИОНАЛНИ.
Фракционната борба ще забавя реформите. Отлагането и колебливото им провеждане, люшканията на властта или на „двувластието" между реформите и репресиите само ще засилват амплитудните й движения, водейки я към загуба на равновесието.
Давайки си сражения на всички нива в партийния и държавен апарат, двете фракции ще обезсилват репресивните възможности на диктатурата с вътрекласовата си борба. Това допълнително тегло

върху блюдото на дестабилизацията ще създава благоприятни условия за кристализирането (от аморфното недоволство) на революционния съюз между пролетариата, интелигенцията, младежта и малцинствата, който единствен е способен да разреши задачите на нашето време.

Така, в навечерието на 70-годишнината от завземането на властта от болшевиките, над създадената от тях „съветска" империя се сгъстяват едновременно буреносните облаци на много от класическите конфликти: социални, колониални, империалистически. Към тях се присъединяват необходимостта от промени, фракционните борби сред господстващата партия и близките и далечни последици от роботронната революция. Всички заедно засилват кризата и вещаят буря над империята.

„В подобни условия - казва Иля ПРИГОГИН - *една система загубва своето равновесие и започва да има ирационално поведение. Предишните закони, които са регулирали нейното съществуване и функциониране, губят силата си. В подобни революционни моменти* (твърди нобеловият лауреат по химия за 1977 година) *е невъзможно да се предвиди теоретически посоката, която ще поеме промяната:* ***дали системата ще се дезинтезрира в хаоса, или внезапно ще се изкачи на едно по-високо ниво на организация и революционно преобразуване?"***

Иля Пригогин заключава, че *„когато една система, вследствие бавните, но непрекъснати изменения, флуктуации и асинхронни осцилации на подсистемите си е доведена до дестабилизация и загуба на равновесие, тя става свърхчувствителна и уязвима за действието на вътрешни и външни сили, безпомощни до този момент в опитите си да я променят или разрушат. Акцията на тези сили, подготвяна от цялото предшестващо развитие и мащабът на нейните резултати, изглеждат като случайност или „чудо" за страничния наблюдател."*

Такава експлозивна ситуация е на нът да се създаде в „съветската" система и тя кара Горбачов трескаво да търси изход. Дезинтеграцията в хаоса, той се надява да избегне чрез реформирането на държавнокапиталистическите отношения във всичките им прояви. Нашата преценка е, че неговите опити за лекуване на неизлечимо заболялата империя заедно с изброените класически и нови фактори на кризата, могат само да ускорят развръзката. **Седемдесетгодишният „цикъл" на държавнокапиталистическото общество**

навлиза във фазата, която наричат КРАХ. Кое събитие ще се превърне в „САРАЕВО“ на класовата война? Колко време ни отделя от началото й? Колко време ще трае тя? В какви форми ще се разрази? - е трудно да се предсказва. Едно е сигурно, „съветската” метрополия на свой ред навлиза в РЕВОЛЮЦИОННА КРИЗА, АНАЛОГИЧНА НА ТЕЗИ ОТ 1956, 1968, 1980-1981 ГОДИНИ В НЕЙНИТЕ ПО-РАЗВИТИ ИЗТОЧНО-ЕВРОПЕЙСКИ КОЛОНИИ (Унгария, Чехословакия, Полша).

Необходимо е в пропагандата си да разясняваме този характер на кризата и ПЕРСПЕКТИВИТЕ, КОИТО СЕ ОТКРИВАТ ПРЕД СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ!

Необходимо е да се СЪДЕЙСТВА С ВСИЧКИ СИЛИ за превръщането на единичните и изолирани актове на недоволство и съпротива в групови и на тези във всеобща борба, т.е. да се работи за РАЗПАЛВАНЕТО И СЛИВАНЕТО на избухващите тук и там пламъци В ЕДИН ВСЕОБЩ И ОЧИСТИТЕЛЕН ПОЖАР!

Необходимо е най-после, да се каже достатъчно ясно и високо, че НАБЛИЖАВА МОМЕНТА ЗА РЕВОЛЮЦИОННИ ДЕЙСТВИЯ И В ИЗТОЧНА ЕВРОПА! И че **„конвергенцията” на двете революции — в метрополията и в перифериите, ЩЕ СЕ ПРЕВЪРНЕ НЕИЗБЕЖНО В ПРЕЛЮД НА СВЕТОВНАТА СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ.”**

N.B. Този откъс е от статията, написана и поместена в бр. 1 (януари, февруари, март 1987 г.) на организационния бюлетин АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКА РЕВОЛЮЦИЯ.

*

РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И СОЦИАЛНАТА

Навечерието на двадесет и първия век е епоха на криза и духовен упадък. Същевременно, това е време на небивало съзряване на всички обективни условия за една социална промяна. Ежедневно и повсеместно извършващите се научни и технологически открития, тяхното приложение във всички области на живота и незабавно предизвиканите от това неконтролируеми промени, налагат следния извод:

КАКТО ПЪРВАТА ИНДУСТРИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ ЛИКВИДИРА СЪДЪРЖАНИЕТО И СТРУКТУРИТЕ НА ФЕОДАЛНОТО ОБЩЕСТВО, ПРОМЕНЯЙКИ КЛАСИ, МАНТАЛИТЕТ, ЖЕЛАНИЯ И ИДЕИ, ТАКА И НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКАТА ИЛИ РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.) МИНИРА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ, СОЦИАЛНИТЕ И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ И ФОРМИ НА ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО.

Факторът Р.Р. създава материалните условия и щрихи на един нов свят, с нови социални и международни отношения. В същото време Р.Р. е най-солидната основа и необходимо условие на социалната революция. Двете се обуславят взаимно, което ще провокира онази революционна динамика в развитието на днешното общество, пред която няма да устоят никоя диктатура, класови интереси, социални и национални бариери, религиозно-идеологически предразсъдъци и житейски „мъдрости".

Който не забелязва революционната същност и роля на този процес за бъдещето на човешкия род изобщо, и на анархизма в частност, той е закъснял с цяла епоха. Който се отказва или не може (поради идейна склероза или интелектуален запек) да анализира свързаните с него явления, тенденции и изменения и отраженията му върху ПРОГРАМАТА, ОРГАНИЗАЦИЯТА И ТАКТИКАТА, МЕТОДИТЕ И СРЕДСТВАТА НА РЕВОЛЮЦИОННАТА БОРБА, той е осъден да повтаря скучни баналности, да търси отговор за бъдещето в миналото и да се сърди на днешната младеж, която не посреща с лековерие и ентусиазъм утопическите хрумвания, „приноси", идеологически уроци и рецепти на незвани „учители и благодетели" или полуграмотни шарлатани...

Под роботронна революция както сме казвали неведнъж, ние разбираме лавината от научни открития, създаването на нови теории и клонове на науките като ядрена физика, синтетична химия, елек-

троника, кибернетика, бионика, генетика и техните практически и технически приложения. Тази революция започна в следвоенните десетилетия с откриването на нови енергии, синтезирането на нови материи и създаването на нови технологии. Сред всички тези открития се открояват две - КОМПЮТРИТЕ И РОБОТИТЕ. Тяхното съединение води до автоматизирането на производствените (индустриални и селскостопански) процеси, на услугите и дори на част от научните и творчески дейности.

Всичко това създава нов, непознат до сега начин на производство в който бавно, но сигурно ЩЕ СЕ ИЗКЛЮЧВА РАБОТНАТА РЪКА и същевременно ще се революционизират всички сфери на обществения живот и отношения. Мярка за скоростта на този революционен процес е факта на удвояване на обема на научно-техническата информация в срокове от 3 до 10 години за различните отрасли на науката, икономиката или военното производство.

Все нови и нови генерации компютри и роботи навлизат в индустрията, в земеделието, размяната и снабдяването, транспорта, банките и статистиката, услугите (в това число - медицината и просветата), лабораториите и науките. Така все повече трудови процеси - физически, инженерни, интелектуални - се автоматизират, при което изолираната автоматизация само на отделни сектори се оказва НЕВЪЗМОЖНА. Започнала в дадено предприятия, тя увлича всички останали в отрасъла. Защото, който не се автоматизира е осъден на неконкурентоспособност, на по-бърза или по-бавна агония и сигурен фалит. Същото важи и за конкуренцията между отрасловите капитали в рамките на даден национален пазар и стопанство, както и между „националните" капитали на световния пазар.

Така конкуренцията въвлича всички предприятия, всички капитали и в последна сметка всички държави във вртопа на автоматизацията. Границите между блоковете и страните с „различни" системи се отварят пред Р.Р. Тези, които се опитват да издигат стени и телени мрежи пред нея, ще умрат първи. А когато всички се „отворят" - те ще умрат вкупом.

Автоматизацията, която се извършва пред очите ни, е само началото на процеса. В лабораториите на големите фирми и университети се работи усилено за създаване на самообучаващи се машини, които могат да запомнят и анализират собствения си „опит". Последното, заедно с машинното разпознаване на образи, цветове, звуци и други сигнали на външната среда ни отвежда направо и пряко до създа-

ването на генерация от машини с „изкуствен интелект”. А всичко вкупом води до реализиране на „пророчеството” на бащата на кибернетиката Норбърт Винер за сключения кръг на автоматизацията и последователното изваждане на човека ОТ ВСИЧКИ СФЕРИ НА ПРОИЗВОДСТВО, УСЛУГИ, СТАТИСТИКА И ПОВТАРЯЩИ СЕ СКУЧНИ, ЕДНООБРАЗНИ И ЗАТЪПЯВАЩИ ФИЗИЧЕСКИ И УМСТВЕНИ ОПЕРАЦИИ.

Тези процеси разкриват неограничени възможности за прогрес, за изобилие и простор пред полета на човешкия дух и изправят „Първия свят” (а след него и цялото човечество) пред необходимостта от нови принципи, критерии и цели на обществената и стопанска организация, на разпределението и потреблението, на междучовешките и международни отношения. Но раждането на това ново общество предполага смъртта и погребението на настоящето с неговите политически, икономически и класови господари. Разбира се, те ще се опитват да издигат бариери от различно естество пред Р.Р., да сдържат автоматизацията в някакви допустими за тях граници, зад които днешните структури и отношения загубват всякакъв “raison d’etre”. Господстващите класи ще се стремят да поставят този революционен процес под свой контрол. Но това, едва ли ще бъде възможно, дори при опити за установяване на една световна диктатура или на една модерна планетарна Римска империя, опитваща се с декрети да постави на мястото на конкуренцията - световния монопол и регламент на “играта”; да съхрани йерархията на обществените слоеве, личностните и групови привилегии - от световната столица до последната провинция във всеки от петте континента; да увековечи неравенството и наложи робството, дори тогава, когато пирамидите и палатите ще могат да се правят без роби и в количество... достатъчно за всички желаещи.

Няма никакви основания да се мисли, че в новата обстановка (с минирането на всички устои на днешния свят, с деградацията на интелектуалната и политическа енергия на водачите му в противовес на неограничените възможности, които Р.Р. открива пред човешкия род) миражът за едно планетарно владичество и спиране на общественото развитие, за създаване на един свръхоруеловски кошмар е станал днес по-реалистичен и по-лесно осъществим, отколкото в миналото.

До наше време този господарски „идеал” се е разбивал винаги в конкуренцията и в неравномерното развитие на света. Тези два про-

цеса са създавали през шест хилядогодишната политическа история нови центрове на мощ и апетити върху всички райони на глобуса, нови зони на икономически и военен вакуум, нови победи и поражения, измитайки по този начин бляновете и стремежите на поредните властници, експлоататори и наместници на боговете за завладяване на света.

Конкуренцията между днешните политически и „военнопромишлени комплекси" на САЩ, Европа, Япония и СССР за овладяване на „вакуумите", появата в перспектива на нови конкуренти (напр. Китай), цялото неустойчиво равновесие на силите между тези центрове на мощ, тяхната алчност, стремежи към владичество и печалби - правят невъзможен контрола над Р.Р., чиято степен на развитие, между другото е мярка за военната сила на всеки един от настръхналите в предсмъртна схватка индустриално-милитаристични динозаври.

Тази конкуренция ускорява превръщането на днешните работници в утрешни безработни. Така, оставайки в рамките на капиталистическата социал-икономическа, политическа и международна система, ние вървим към положение, при което броят на безработните в свръхразвитите страни ще достигне 40, 50, 60 или 70 % от активното население. (Трудно е да се каже коя е границата, която ще доведе до социална експлозия, още повече, че този феномен не е изолиран, а се разгръща паралелно със серия противодействащи и забавящи проявата му /или съдействащи и ускоряващи го/ фактори, сили и процеси, всеки един от които заслужава отделно изследване).

Такова болшинство от активното население - процентът е висок още днес сред младежта на Европа - изхвърлено от реалните икономически, технически, научни и културни процеси, предизвиква зле маскиран ужас сред господарите, които продължават да търсят рентабилност и конкурентоспособност, докато програмите и плановете им, подчинени на тези две цели, раждат ежегодно милионни тълпи от безработни и „излишни хора".

Какво решение могат да намерят на тази дилема разнокалибрените собственици на парцели могъщество и богатства, които желаят на всяка цена да съхранят света на властта и собствеността?

Ако изключим „крайното решение", което се практикуваше в пещите на нацистките концлагери и в сталиновия ГУЛАГ, или налудните идеи на някои изплашени от перспективата „книжни тигри" на яд-

рената война, като че ли пред „силните на деня" не остават много възможности за справяне със създадените от тях милиони „излишни":
- Или нарастващ брой безработни лумпени,
- Или лумпени, фиктивно заети в бюрокрацията, полицията, армията и всевъзможните паразитни институции, професии и поприща.
С времето, тези две категории лумпени могат само да увеличават относителното си тегло сред активното население. При държавния капитализъм, декласираните „излишни" се впрягат в хомота на непрекъснато нарастващото дребно чиновничество. Наред с другите си „заслуги", държавните учреждения стават инкубатори на мъртви души - във всяка учрежденска „кантора" (често тя е стая с размери на затворническа килия) около някакво подобие на бюра седят по неколцина „служащи", заети с пълнене на бездънните каци на бюрократизма и изливане на не съвсем безсилната си злоба върху главите на „ближните", които бумажният порой е довлякъл в „бюрата". Паразитите съществуват не само в света на „реалния социализъм". При частния капитализъм, досегашният еквивалент на тази псевдозаетост са безработните, паразитните професии и целият сутеренен свят на големите градове. И понеже „излишните" стават все по-многобройни либералните адепти на „свободата" търсят трескаво решение и... го намират. Ако се съди по статистиките за американската икономика (в която се създават „работни постове") грамадният процент на новосъздадените в нея места са за прислуга, лакеи, келнери, готвачи, пазачи, шофьори, портиери и т.н. Статистиците откриват с удивление, че нарастването на подобна работна ръка се придружава от обезценяването й. Така, още началният тласък на Р.Р. се съпътства с нарастване на броя на слугите. (В Япония се появяват обяви, с които се търсят разводачи, изпикаващи кученца). Ето какви „перспективи" откриват днешните либерални господари на „свободния свят" пред „излишната" и декласирана младеж в роботронната ера! И ето в какви форми те се опитват да възродят пометените (от варварите или от младата буржоазия) цивилизации на робството и крепостничеството. Ето, най-после, какви контури приема рейгъновата „консервативна революция".
С тези и още много други подобни мерки и „реформи" на своята икономическа и социална политика, които ще разгледаме в отделна статия, властващите търсят създаването на „нова" социална тъкан и основа на своето господство и псевдо-отдушници, ЗА ДА ИЗ-

БЕГНАТ ВЕРИЖНАТА И НЕКОНТРОЛИРУЕМА РЕАКЦИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ ВЗРИВОВЕ.

Така СТАВА ОЧЕВИДНО ЗА ВСИЧКИ БЕЗСМИСЛИЕТО НА ЕДНА ОБЩЕСТВЕНА СИСТЕМА, в която, вследствие роботронното развитие, социалните, икономически и политически отношения на неравенство, експлоатация и подчинение се изпразват от съдържание докато господарите на света искат да ги съхранят на всяка цена.

Ерозията и рухването на кърпения (и „променян", за да се съхрани) „обществен ред" е ВЪПРОС НА ВРЕМЕ. Никой, дори бог, не е съумял да спре потока на времето! СРЕЩУ РОБОТРОННИТЕ БОМБИ, с които се зареждат днешните обществени, държавни и стопански структури няма и като че ли е невъзможно откриването на някаква „стратегическа защита".

Капитализмът може да бъде само предверие на роботронната революция, но в него тя не може да бъде завършена. Последното предполага премахването на всички бариери - социални, политически, парични, културни и морални, които днешното общество поставя пред свободата на творчеството и инициативата на милионни човешки маси във всяка страна.

Утрешното общество се нуждае от свободни творци, от хора на инициативата, на смелите идеи и проекти. Трябва му човешка свобода, неограничавана от властта, от егоистичните интереси или от догмите. А не може да има свобода - нито индивидуална, нито обществена, не може от аморфната и безименна маса да се родят свободни човешки личности, без да бъде ликвидирано господството на хилядите върху милионите, без да бъде смазана волята да се властва над другите и да се паразитира за тяхна сметка, без да бъдат унищожени собствеността, печалбарството и монопола - частен или държавен - върху даден парцел, отрасъл, народ!

Свободното и хармонично развитие на всеки и всички изисква изкореняването на всяка проява на алчност и егоцентризъм, на стремеж към разкош, лукс, привилегии, слава, суета и т.н. Отнемане на „правото" да се използва „ближният" като слуга, доносник, проститутка, секретарка и т.н., и т.н. Това развитие се нуждае от преодоляване на разпокъсаността на човечеството и неравномерността в развитието на отделните му части, от надрастване на кастовото, национално и расово тесногръдие, които като атавизъм, може би ще се проявяват дълго след като всички военно-полицейски, икономически, соци-

алнi, културни и морални основания на властта ще бъдат мъртви и ИЗПЕПЕЛЕНИ!

Следователно, за завършването на Р.Р., която единствена може да освободи действително човека, е необходимо извършването на социалната. Заедно с това, Р.Р. поставя на дневен ред Социалната!

Още в днешния свят, с развитието на роботронната революция, въпреки противодействията от различни страни и естество, ще започнат да се раждат в живота структурите на бъдещето и сред масите — нови идеи, съзнание и отношения. Тогава, въпреки страхът от полицейските и военни репресии, въпреки силата на парите и невежеството, въпреки оглупяващата роля на масмедии, идеологии и религии, ЩЕ ЗАПОЧНЕ РЕВОЛЮЦИОННОТО ПРОБУЖДАНЕ

Въпреки деформиращото тегло на днешните институции и тайното или явно, но винаги РЕТРОГРАДНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ВЛАСТНИЦИТЕ ОТ ТРИТЕ СВЯТА, което задържа обществената еволюция на възможно най-ниското ниво, ЩЕ ЗАПОЧНАТ ДА СЕ ОЧЕРТАВАТ ТЕНДЕНЦИИТЕ И КОНТУРИТЕ НА БЪДЕЩИЯ СВЯТ, КОЙТО НИЕ КРАТКО НАРИЧАМЕ АНАРХО-КОМУНИСТИЧЕСКИ!

Отпечатана в бр. 3, 1987 г. на АКР

*

АМЕРИКАНО-СЪВЕТСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ ВЪВ ВЕКА НА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ

През седемдесетилетното съществуване на СССР тези отношения варират от военнополитически съюзи до изострени конфликтни ситуации и преговори за мирното им уреждане, които покойният Джон Фостър Дълес наричаше „политика по ръба на пропастта", а сталиновите наследници - „мирно съвместно съществуване на държавите с различен обществен строй". Съюзът между СССР и САЩ през Втората световна война, чиято цел бе „освобождението на човечеството от фашизма" и създаването на един нов световен ред, прокламиран в Хартата на ООН, завърши със срещата на солдатите на Елба, подялбата на Европа в Ялта и Потсдам и създаването на Източноевропейския „преден двор" на СССР, с елиминиране на част от конкурентите (Германия и Япония) за няколко десетилетия и с разпада на Британската и Френска империи.

Следвоенната драма, наречена мир с нейните редуващи се актове на „студени войни" и „преговори на високо равнище", с пускане в антрактите на женевски и прочее „духове" от цилиндрите, се играе в очертаното (от "съюзите" и от ръба на пропастта) дипломатическо пространство.

От финала на тази драма едни очакват, ако не вечен мир поне стабилизиране на статуквото, прогресивно разоръжаване и включване на СССР с предния му двор в световния пазар, което би открило началото на една нова „Хубава епоха". Други разчитат на войната, чиито спътници - смъртта и разрушението - ще създадат повсеместни „строителни площадки", условия за инвестиции и нови „славни" следвоенни десетилетия.

Те забравят, че вместо това, „бутилките" могат да се строшат и всички „духове" - добри и зли – да бъдат освободени, като създадат, макар на твърде висока цена, условия за излизане на сцената на актьори, които досега са държани заключени в долапи и килери, в затвори или позлатени кафези, в резерва или като карти в поредните партии на световния покер.

Толкова противоречиви очаквания говорят за това, че американо-съветските отношения са нещо комплексно и променливо, което допуска всякакви изненади. Ориентацията в тях се нуждае от комплексен и системен анализ. Характерът им трябва да бъде опреде-

лен от вътрешните социал-икономически и политически структури (външната политика е продължение на вътрешната), а динамиката им - от промените в съотношение на силите между САЩ и СССР, което зависи от военнопромишлените им потенциали. Същевременно трябва да се държи сметка за политиката и за събитията в останалите страни - малки и големи – които, въпреки желанието на двете свръхдържави да ги поставят под контрола си, показват центробежни тенденции и в стремежа си да се изтръгнат от „приятелството", опеката или господството на Вашингтон, търсят подкрепата на Москва или обратно.

Икономическата структура на САЩ и диктатурата на руския държавен капитал раждат, макар и по различни мотиви, експанзия и империализъм. Целите и интересите на всяка от двете империи са глобални, а отношенията и противоречията им — империалистически. Но, макар всяка от тях да се стреми - съзнателно или не - към световно господство, до сега (от времето, когато излязоха окончателно на световната арена след Втората световна война) те избягват самоубийството или „пропастта" в една фронтална атака в Третата световна война. Средствата, които използват за регулиране на взаимните си отношения са „мирни". Те включват стоте „малки", локални войни, въстания и революции върху цялото кълбо и съпътстващите ги дипломатически, финансови, икономически, търговски, културни и идеологически конфликти и спогодби през следвоенните десетилетия.

„Безкръвната" война или кървавият „мир" се водят с променливи успехи и се придружават от покачвания и спадания на „международното напрежение". Бившият член на американския „Национален съвет за сигурност" - Збигнев Бжежински вижда очертаването през този период на три или четири линии на бъдещите конфронтации между двете империи, които без да се превърнат в световен конфликт, могат чрез частично спечелване на сраженията, да доведат до изгасването или „отмирането" на конкурента през идния двадесет и първи век... (Ние допускаме, че съществуващите пожари и барутни погреби в Близкия, Среден и далечен Изток, Южна Африка, Източна Европа и Латинска Америка могат да се слеят верижно и предизвикат световен пожар, в който възможността двете империи да останат незасегнати, е малко вероятна). Едновременно с това, и двете свръх-сили имат съзнанието за невъзможността на този етап и в обозримо бъдеще да осъществят миража си за господство над

света. В такава обстановка те изработват програми-минимум и мини-стратегии, които също не са постоянни.
Така, САЩ от три десетилетия вече не говорят за „освобождение на поробените източноевропейски народи" и се стремят към създаване на стабилно статукво с неподвижност на военните и политически граници и „свобода на движенията на стоки, хора и идеали", разчитайки на икономическото си превъзходство и рентирането на „Третата кошница" и на капиталовложенията си в условия на мир. СССР също търси „съвместно съществуване" и мирно преразпределяне на противниковите сфери или зони на влияние, разчитайки на световната криза, на подпомагането с пратки оръжие на различни националистически, религиозни или социални недоволства в страните от Третия свят и на опитите си да установи своя идеологически и политически контрол над тях или най-малкото - да осребри тяхния антиамериканизъм. (Разбира ее, САЩ също ползват подобна „тактика на по-слабия", но в много по-ограничени размери, както и СССР прави не много сполучливи опити за икономическо и финансово „подпомагане" и настаняване в чуждия двор). Като дълбока резерва във форсмажорни ситуации ръководителите на Кремъл разполагат с Бухариновата „философска формула" за отстъпване на пространство, за да се спечели време - формула, приложена за пръв път от Ленин в Брестлитовските мирни преговори с кайзерова Германия.
При така очертаните глобални империалистически цели, поставени в рамки от съотношението на силите и осъществявани с мирни стратегии, при наличието на трети страни, как в перспектива могат да се развият отношенията между двете свръхдържави?
Отговорът на този въпрос трябва да се търси в скучните колони от цифри на статистическите таблици за мощта на САЩ и СССР през целия следвоенен период. Само те могат да разкрият съществените тенденции и ни дадат ключ за разбиране на текущата политика на Вашингтон и Москва. Наред с тях, **трябва да се държи сметка за онзи коефициент в уравнението на мощта, който се определя от достигнатото ниво на развитие на роботронната революция.** Важно е да се изследват и перспективите за развитие на Р.Р. във всяка от двете страни, поради което съществуващото относително равновесие на силите и почиващото върху него статукво, могат да бъдат нарушени по фатален начин. При това, хипотетично, промяната в съотношението на силите може да се извърши в две проти-

воположни посоки (в полза на САЩ или на СССР) като се създаде съответен център на експанзия - от Североамериканския континент към външния свят, включая към империята на Кремъл, или обратно ~ от последната към „свободния свят" и неговия господар - американския капитал. В настоящия момент Р.Р. и предизвиканата от нея световна криза, поставят и съдбоносния въпрос: ЗА КОГО РАБОТИ ВРЕМЕТО?

За да не се занимаваме с гадателство, е може би по-добре да направим един преглед на състоянието на въоръжените сили на двете империи.

Болшинството западни специалисти във военните дела считат, че в областта на стратегическите оръжия (ядрени заряди и ракети) СССР не отстъпва на САЩ по мощност. В областта на класическите оръжия - особено танкове - СССР има количествено превъзходство. Във военния сектор той разполага със стотици научноизследователски институти и около 50 крупни конструкторски бюра, в които са заети около 60 % от високо квалифицираните съветски учени и инженери. (Съответната цифра за САЩ е около 30 %!) В резултат на тези колосални разходи на ресурси и човешки сили, специалистите от Пентагона считат, че В ШЕСТ ОТ ОБЩО ДВАДЕСЕТ ОСНОВНИ ВИДА ТЕХНИКА, които са решаващи за войната, СССР може да се сравнява със САЩ. Тези области са свързани с криогениката (наука за охлаждане на смесите), физиката на високите налягания, управляемия ядрен синтез, океанографията и лазерната техника. **Но, тук свършват благоприятните за СССР сравнения и започва неговата драма.**

Така напр., интелигентните ракети, които са способни да търсят и унищожават своите цели, са в състояние да превърнат хилядните танкови армии на Варшавския пакт в скъпо струващи метални ковчези. (Не трябва да се отдава никакво значение на шума, който, получаващи зоб от Пентагона „журналисти" вдигат около новите взривяващи се брони на съветските танкове, които ги правели неуязвими за ракетите. Добре осведомените наблюдатели считат, че американският генералитет иска да прибави нови десетки милиарди долари към колосалния си военен бюджет. Не повече кредит заслужават и автори като екс-президента на САЩ - Ричард Никсън, който даде тон на "кампанията за изоставането на американската военна мощ" в книгата си **„Истинската война"** от 1979 г. При тях, само мащабът на дезинформация е много по-голям, тъй като на-

вярно получават много повече от една торба зоб, изпълнявайки с перото си поръчките на военнопромишления комплекс).

НОВИТЕ ГЕНЕРАЦИИ ОРЪЖИЯ ИМАТ ЗА ОСНОВА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ. За да стане ясно какъв е нейният дял в тях и във военните бюджети, ще посочим като пример еволюцията в процентите от сумите, изразходвани за оборудване на изтребителите в американските ВВС с микроелектроника и високоусъвършенствана компютърна техника: през 1960 г. делът на Р.Р. в изтребителите Фантом (F-4) е около 2%; към 1970 в F-15 той стига 26%, а в новия морски изтребител съответната цифра надхвърля 43% от стойността им!

Преди 15 години тази техника беше все още недостатъчно надеждна и тежеше много тонове, за да може да се монтира върху подвижни оръжия. Днес микропроцесорите позволяват снабдяването на новите генерации ракети, торпили, самолети, кораби и танкове С ЕЛЕКТРОННИ СЕТИВА. Заедно с това, скоростите на изчислителните операции и огромната оперативна памет в миниатюрни обеми намират приложение в интерпретацията на данните, получавани от различните радарни, инфрачервени, звукови и лазерни инсталации, с чиято помощ може да се координира атаката или изпревари противниковата.

Техниката на Р.Р. дава възможност да се разпознават, вземат под прицел и атакуват силите на противника, дори когато те са вън от обсега на класическите оръжия. И тъй като голямата част от сухопътните сили са разположени далече от предполагаемия централен фронт - границата между двете Германии, по мнението на експертите, тези войски не ще могат да устоят на далечните, високо прецизни и бързи удари на модерните американски оръжия, които ще съкратят силно редовете им много преди пристигането на бойното поле. Това вече, само по себе си, ликвидира стратегиите, построени върху числеността превъзходство, които водят своите традиции в руската армия от Суворов, Кутузов, Брусилов и пр.

Не по-розово е положението на СССР в борбата за овладяване на въздушното пространство. Новите компютъризирани радарни инсталации на САЩ са способни да откриват и вземат на прицел противниковите изтребители два пъти по-бързо, отколкото съветските. Това позволява атака срещу съветските военно-въздушни ескадри, на която те не биха могли да реагират.

В случай на морски битки, перспективите на СССР също са плачевни. Сътрудникът на английското списание "Janes Defence Weekly" Антъни Пристън - специалист по съветските въоръжени сили, твърди, че *„Съветският надводен флот не ще може да издържи повече от 24 часа. Неговите бойни единици ще бъдат взети на прицел и унищожени от такова разстояние и със скорост, на която те не ще могат да отговорят. От тях просто няма да остане нищо."*
Компютрите са също ключ и към техниката за унищожение на подводниците. По поръчка на американския военноморски флот се правят изследвания за създаване на системи за далечно откриване на противниковите подводници. В основата им стоят изключително бързи компютри, способни да обработят огромната информация и отличат шума на подводниците от този на морските вълни, животни, полярни ледове, търговски и пътнически кораби и т.н. Това пък поставя под въпрос цялата стратегия на атомния шантаж, построена върху неуязвимостта на снабдените с ракетно-ядрено оръжие подводници.
Най-после, разработваната понастоящем в САЩ Стратегическа Отбранителна Система (СОС или „Звездна война") е също немислима без постиженията на Р.Р. Специалистът по съветска отбранителна техника и политика - Стивън Майер, на работа в Масачузетския Технологичен Институт, казва:
„Колкото и да се водят разговори за лазерите и т.п., истинската революция днес се извършва чрез усъвършенстване на компютрите, анализаторите и роботите; управляващи хода на бойните действия. В тази област ние сме напред и на русите това е добре известно!"
Тези военнотехнически факти обясняват смута сред руския генералитет и „младите" мамути от Политбюро, които започват да разбират с ужас, че за да съхранят ранга си на свръхдържава Е НЕОБХОДИМО ДА УСКОРЯТ НАВЛИЗАНЕТО НА СССР В РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ. Освен това, както забелязахме, Р.Р. поставя под въпрос всички натрупани досега военен опит, въоръжения, класическо разделение на типовете войски, техния начин на воюване, стратегия и тактика, правейки ги безнадеждно остарели. Налага се генерална ревизия на структурата на армията, нейното обучение и стил на воюване. Познавайки закостенялостта и консерватизма на милитаристичните и бюрократични йерархични организации, можем да си представим кошмара, който предизвикват тези проблеми

у военните и политиците.
Военното изоставане на СССР е свързано по най-тесен начин с ИЗОСТАНАЛОСТТА му в Р.Р. и особено в производството на микро-електроника, компютри и тяхното програмно обезпечение. Изостаналост, която не може да бъде компенсирана чрез копирането на западни образци - предимно американски - и чрез техническия и стопански шпионаж. Изостаналост, която ще разгледаме в отделна статия.
Разстоянието се увеличава, поради изключването на СССР от международното научно и техническо сътрудничество и грамадните капиталовложения, които се правят в страните на частния капитал и особено в САЩ за изследване и развитие на програми, насочени към създаване на нови генерации от носители на информация и обработката й. След електронните лампи, транзисторите и интегралните схеми, се разработват свръхскоростни интегрирани вериги (VHSIC), чиято цел е да увеличат СТОКРАТНО днешните компютърни скорости към 1990 г. Към това се прибавя и МИНИАТЮРИЗАЦИЯТА на микро-детайлите, използвани в компютърната промишленост. Тези две неща позволяват нахлуването на микроелектрониката и микроинформатиката във всички видове въоръжения ~ класически и нови. В проектите на Пентагона за настоящата петилетка (1987 - 1992 г.) се предвижда ползването на VHSIC в 37 вида оръжия, сред които радарни инсталации, самонасочващи се ракети, анализатори на образи и предмети на бойното поле и т.н.
В проектите на американското министерство на отбраната или което е същото - на войната, влиза търсенето на методи, позволяващи десетократно ускорение на програмирането, като крайната цел е автоматизирането и на тази трудоемка и скъпоструваща днес работа. Даже се смята, че прогресът, ако е позволено да се приложи този термин към такава кална работа, каквато е масовото човеко-убийство, прогресът в „Звездната война" е немислим без автоматизация на програмирането. Подполковник Редклииф, един от сътрудниците във военния проект на Рейгън, казва: *„Ние знаем, че за системата на ракетната отбрана ни са нужни десетки милиони кодирани програмни инструкции. Днешният програмист е способен да напише средно десет реда на ден. Следователно, за програмното обезпечение на „звездната война" не ще ни стигнат всички програмисти на САЩ!"*
Наред с автоматизацията на програмирането Пентагонът прави ка-

питаловложения за създаване на компютри с „изкуствен интелект" до края на настоящето столетие. Веднъж създадена подобна генерация компютри, ще стане възможно реализирането на машини със собствено „зрение", на апарати, способни да „разбират" човешката реч, на „системи експерти", годни със своите програми, имитиращи мисленето, да анализират сложни ситуации почти мигновено. Генерацията компютри с „изкуствен интелект" намират приложение и в създаването на автономни сухопътни автомати, които могат да проникнат в противниковата територия с разузнавателни цели без „шофьор". Тази генерация компютри ще създаде възможност за ползването на комплексни програми за разработване на маневрите и тактиката на войсковите съединения, т.е. за поемане на функциите на командния състав. И в тези свръхмодерни области на войната, от които Р.Р. е на път да извади човека, СССР изостава решително. В роботронната война, както и в метеорологията (преди 15-20 години нейните прогнози бяха съвършено неточни, поради невъзможността на компютрите да обработят в срок от 24 часа данните, необходими за „предсказване" на времето) решителни стават скоростите на операциите за една секунда, които може да извърши компютърът. Днес, по мнението на проф. Гудман от университета в щата Аризона, в СССР има само няколко стотин компютри, способни да извършат НАД ЕДИН МИЛИОН ОПЕРАЦИИ В СЕКУНДА. В САЩ те са хиляди и в СССР няма нищо сравнимо с най-новите американски свръхкомпютри, можещи да изпълнят НАД 100 МИЛИОНА КОМАНДИ В СЕКУНДА. Подобни разлики в скоростите привеждат разликите във въоръженията там, където те бяха преди близо пет века, когато КОНКИСТАДОРИТЕ СЛЯЗОХА С ОГНЕСТРЕЛНОТО СИ ОРЪЖИЕ НА АМЕРИКАНСКИЯ БРЯГ И СМАЗАХА ВЪОРЪЖЕНИТЕ С ЛЪКОВЕ И КОПИЯ АРМИИ НА ИМПЕРИИТЕ НА ИНКИ И АЦТЕКИ.

В подобна ситуация, суворовските военни уроци за изпотяване по време на обучението, за моралното превъзходство на войника или числеността на армиите, стават архаични. Пред очите ни остаряват ядрените бомби, които на свой ред ще поемат пътя към музеите, за да излязат нови оръжия по бойните театри. Те също, макар страничен и търсен, са резултат от Р.Р., чиято сила се крие в СКОРОСТТА, ПРЕЦИЗНОСТТА И АВТОНОМНОСТТА.

Това навлизане на икономиката и войната в компютърния век е другата, външната причина за появата на „феномена Горба-

чов" с неговите трескави търсения на оптимални структурни, социални, културни и психологически условия за разгъването на този революционизиращ процес. Р.Р. е външният тласък на горбачовия реформизъм, чиито контури са размити и неясни за самите инициатори на „перестройката". Когато посетилият през тази година Кремъл д-р Кисинджър задал на Горбачов въпроса: Как възнамеряват да се справят с колосалните задачи, които Р. Р. поставя пред политбюро и неговите трансмисии, последният отговорил откровено: „Не знаем". И това е обяснимо, защото задачата е нерешима: оптималните условия и диктатурата са несъвместими! Единственото, което Горбачов твърдял категорично, е че не могат да отстъпят, защото отстъплението означава слизане от стълбата на свръхсилите и превръщането на завещаната от Иван Грозни, Петър Велики и Йосиф Джугашвили империя в треторазрядна сила. Трагедията обаче на днешното поколение диктатори в Кремъл е в невъзможността да напредва. ВРЕМЕТО НА МАНЕВРИТЕ И КРАЧКИТЕ НАПРЕД-НАЗАД Е МИНАЛО! НАСТЪПВА ВРЕМЕ НА РЕВОЛЮЦИИ!

Що се отнася до американо-съветските отношения, струва ни се, показахме достатъчно ясно, че те не се определят от принципи и идеологически постулати, както все още вярва част от нашата политическа емиграция, а от съотношението на силите, което определя целите и от своя страна е функция на Р.Р. Нейното неравномерно развитие внася и ще продължи да внася невиждано динамично изменение в това съотношение и на почиващото до голяма степен върху него днешно статукво. **Една серия от крупни открития могат да нарушат радикално относителното равновесие на силите и да поставят под въпрос следвоенното разделение на света и придружаващата го от края на войната политика на сделки и търговия със съвести, народи и континенти**...

А.К.Р., бр. 3, септември 1987 г.

*

ФИНАНСОВАТА КРИЗА И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ

КРИЗАТА ОТ 1929 Г.

Индексът Доу Джонс е въведен през 1896 г. Чрез него се измерват покачванията и слизанията на курса на акциите на най-големите американски компании. Сред тях днес се намират Дженерал Моторс; Ай-Би-Ем, Дженерал Електрик, Бойнг, петролни компании и др. Една идея за историята на американската икономика през XX-ти век могат да ни дадат следните две цифри за Доу Джонс: в 1906 г. - 100 точки, през 1972 - 1001! Това е един от критериите за финансовото и индустриално здраве на САЩ. Този индекс варира не само с пулсиранията на финансовия капитал, но се влияе от икономическата конюнктура, външно-търговския баланс, плюсовете или минусите в бюджета на американската държава, политическите и социални сътресения в света. Икономическата, финансова и военна мощ на „военно-промишления комплекс" на САЩ е „пиедестала" на Доу Джонс.

През един октомврийски петък на 1929 г. този индекс получи един „саблен удар". Само за три седмици - от 24.10.1929 г. до 15.11.1929 г. Доу Джонс, който бе надхвърлил 300-те точки през следвоенното десетилетие (1919 - 1929 г.), се свлече с 60%. В абсолютни стойности падането на курса на акциите, които се разиграваха на ню-йоркската борса, възлезе на 30 милиарда долара.

Каква бе картината ПРЕДИ и СЛЕД финансовия крах, започнал през черния петък на 24 октомври 1929 година?

Въпросната година бе провъзгласена за година на американското икономическо чудо — с масовото производство и консумация на желязо, петрол, газ, електричество и автомобили, За две години (1927- 1929 г.) акциите на Дженерал Моторс и Дженерал Електрик се увеличиха ПЕТ ПЪТИ! Индексът на Уол Стрийт достигна 381 точки и броят на акционерите - един и половина милиона.

Но, наред с просперитета на НОВИТЕ ЗА ВРЕМЕТО СИ КЛОНОВЕ НА АМЕРИКАНСКАТА ИКОНОМИКА, в ред стари или „класически" отрасли като земеделие, железници, текстил и др. доминира УПАДЪК или ЗАСТОИ. И докато покупателната способност на масовия човек (работник, селянин, дребен чиновник, занаятчия или бакалин) спада бавно, но сигурно, печалбите на предприятията и банките се покачват, а заедно с тях и Доу Джонс. От началото на

1928 година се разиграва истинска оргия на борсовите спекулации и на... сладкия живот. Поради по-големите печалби, които носят финансовите операции и компресирането на нуждите на масовите купувачи - следователно и на търсенето на стоки от тях, инвестициите се правят в акции на борсата, вместо в производството. Дребосъкът (или това, което е прието да се нарича „средна класа") следва примера на борсовите акули, с надежда за бързо и евтино забогатяване, което обещава крещящата реклама. Акции се купуват на кредит, който стига до 90% от изкупната цена.

Еуфорията и розовият сън са нарушени от английската банка, която изтегля своите авоари и предизвиква отдръпване на европейските фондове от САЩ. Това е началото на паниката. Всички се втурват в храма на Златния телец, ЗА ДА ПРОДАДАТ АКЦИИТЕ СИ и се освободят от кошмара на безпаричието. И понеже желающите да се възползват от „изгодното" предлагане на акции не са многобройни - няма купувачи - спадането на курса им е катастрофално (60% по Доу Джонс). Финансовият потоп става детонатор на верижна реакция от фалити и скокове на борсовите мошеници и жертвите им през прозорците на небостъргачите.

В същото време „аналистите" на в-к „Уол Стрийт Джърнал" пишат на 25 октомври 1929 г., че се касае за едно „техническо спадане на курса". В опитите за успокояване на втрещената публика взема участие и тогавашният президент на САЩ - Хувър. Той уверява тези, които искат да го слушат, че *„просперитетът и богатството очакват всеки американец зад ъгъла на съседната улица"...* Шест месеца по-късно започва голямата „депресия" или „рецесия", известна още под името КРАХ.

Кризата стига кулминационната си точка след 2-3 години - с масово закриване на предприятия и фирми, безработица, спадане на цените на произведените стоки, за които няма купувачи и малко по-късно, когато нейните вълни заливат и стария континент, едрият капитал започва настъплението си срещу работническата и другите трудови класи, без да подбира средствата - най-напред срещу доходите им и нивото на живот, а след това и срещу правата и свободите им, изтръгнати с десетилетни организирани или стихийни борби.

На война, като на война! — казва поговорката. В настаналите трудни за отчествата моменти, частният капитал търси спасението си в дирижираните от държавата икономика и социални отношения чрез открита полицейска диктатура. На политическата арена изли-

зат лумпени като Хитлер в Германия, предшестван от Мусолини и Салазар и последван от Франко в Испания. В цяла Източна Европа и на Балканите местните династии, хунти и буржоа са си разчистили сметките с демокрацията и парламентарния „плурализъм". На авансцената излизат партии, които по своята организация са много по-близки до шпиц-команди и секретната полиция, отколкото до клубовете, които организират предизборните клоунади съобразно регламента на "демократичната игра".
От това „правило" убягват само Великобритания, Франция и САЩ. Първите имат империи, а последните - „заден двор" в Латинска Америка. „Великите демокрации" упражняват или поддържат активно колониалните и диктаторски режими върху цели континенти в името на „националните интереси" и "мисията" на... юдейско-християнската цивилизация. Ограбването на народите от тези континенти, позволява да се смекчи напрежението в метрополиите, където гладните походи и „народната супа" се придружават от манифестации, които приличат по-скоро на църковни процесии, отколкото на прелюдия към „последния и решителен бой". (Както казвал старият сър Сесил Роудз *„Империята е въпрос на стомаха..."*).
Само че тази съвкупност от мирни методи се оказва неефикасна. В 1939 година, въпреки рузвелтовия Ню Диил, Америка има все още десет милиона безработни, което е около 12% от активното население. В Европа по-голямата част от „излишните" за капиталистическата икономика се абсорбират от „обществените работи", казармите и концлагерите, какъвто е случаят във фашистка Италия на Мусолини, в „хилядогодишния райх" на Хитлер и в "синдикалната държава" на Каудилио - Франко. Как завърши тази най-голяма криза на капиталистическия свят, която започна с „технически корекции" на борсовите ценности в 1929 година, е известно на всички, които преживяха Втората световна война. Светът, в който живеем от 1945 г. насам във висша степен е резултат от „решението", което великите сили дадоха на тази криза...

КРИЗАТА ОТ 1987 Г.

Петдесет и осем години след черния петък от 1929 г. и четиридесет и осем от началото на втората световна война, събитията се развиха по следния начин:
На 25 август 1987 год. Доу Джонс бе достигнал главозамайващи висоти - 2722 точки, след като в началото на 1985 г. се изчислява

на 1200 точки и през 1986 - на 1800! Почти никой не се съмнява, че „таванът на заветните 3000 точки ще бъде пробит преди края на тази година. Постигнатият рекорд в аналите на американската борса - покачването на индекса с 250 % за две години и половина, дава сигурност за тези прогнози. На 6 октомври финансовите експерти на „меродавния" вестник „Монд" считат, че във Франция борсовите стойности ще се качат с още 30 % през месеца. Либералната вълна залива цялия свят. **Навсякъде е започнал един обратен процес на превръщане на държавната собственост в частна. Денационализацията в Англия, Франция, Япония и т.н. обхваща железници, пощи, телефони, банки, телевизия**. В САЩ дори затворите стават обект на „частната инициатива" и спекулативния „гений". Поощряваните от Пекин и Москва с нейните сателити откривания на частни бакалници, трактири и работилници дават надежди за конвергенция между господстващите класи в двата свята.

В тази обстановка борсовите операции, покупката на акции и дивидентите от тях стигат необозрими размери. Броят на акционерите в развитите индустриални страни се увеличава с милиони. В цитаделата на либерално-неоконсервативната „революция", тяхният брой е 47 милиона, т.е. около 30 % от възрастното население на страната. За 60 години броят на акционерите е нараснал 30 пъти, с обща сума на борсовите стойности - 3000 милиарда долара, което прави средно по около 60 хиляди долара на акционер, (една „подробност", върху която проповедниците на „народния" борсов капитализъм не се спират, е факта, че 95 % от акционерите притежават само 5 % от хилядите милиарди долари, лири стерлинги, марки йени или франкове).

Разбира се, скоковете на Доу Джонс не означават, че производствените мощности на 30-те най-големи финансово-индустриални октопода на САЩ, които определят точките на индекса са се увеличили два и половина пъти от 1985 година насам. Но те значат, че печалбите за този период или най-малко надеждите за тяхното нарастване са се увеличили с 250 %.

Всички - и едрите, и дребните акционери, смятат, че вложените в акции капитали ще носят дивиденти на своите собственици два и половина пъти по-големи от тези, които са били изсмукани от трудовия свят в 1985 година, че либералното чудо няма да има край и че на хоризонта на капиталистическа Америка никакъв облак не ще помрачи радостта на печалбарите. И понеже Америка е „локомоти-

ва на свободния свят", собственици и спекуланти от всички страни вярват, че хубавата епоха едва сега започва.
Сънищата и апетитът са едно, а реалността - друго нещо. През средата на октомври върху ню-йоркската борса „падна гръм от ясно небе". За една седмица - от 15 до 22 октомври 1987 г. курса на акциите на Уол Стрийт слиза с 22%. И понеже днес интернационализирането на капитала и пазарите е отишло неизмеримо по-напред, отколкото беше преди шест десетилетия, реакцията на останалите борси в света бе почти незабавна (дял за това имат и комуникациите, и компютрите от роботронната ера). На лондонската борса падането на курса по индекса на „Файненшъл таймс" е около 10 %, което представлява около 100 милиарда долара ЗА ЕДИН ДЕН. Изкупните цени на предложените за разпродажба акции на държавни предприятия в Англия и Франция спадат под обявените от правителствата продажни цени. (Напр., акциите на Британ Петролеум се котират по 347 пенса едната на 14 октомври, а на 15-ти падат на 316 пенса при цена 333 пенса, която иска правителството на „желязната лейди").
Токийската борса губи от своя индекс Никей 14 %, стигайки 22 000 точки (нещо, казват японските борсаджии, незапомнено от мини-крахът в 1953 година, предизвикан от „злокобната вест" за кончината на Йосиф Сталин). Подобно е положението и върху останалите капища на Мамона — в Париж, Брюксел, Франкфурт и т. н. Общото и световно падане на курсовете на акциите за тази първа седмица варира между 10 и 25 %.
Какви са реакциите на разнокалибрените актьори в борсовата мини-драма? - Специалисти, министри и спекуланти се самоуспокояват и се опитват да успокоят подплашеното от тътена на бурята стадо от дребни хищници, мошеници или чисто и просто полакомили се от рекламата дребни спестители и любители на хазарта. Не липсват обаче и песимистични прогнози. Няма единомислие и в обясненията на феномена, причините и последиците му. **Например, главният политически агент на борсата на Уол Стрийт - Рейгън, подобно своя предшественик Хувър, казва, че икономиката (т. е. производството) е в отлично състояние и затова всички са учудени от черните дни на борсата. Навярно това било предизвикано от неколцина спекуланти, които не спазват правилата на играта.** *„Днес* - продължава главният актьор на капиталистическа Америка - *в сравнение с миналото има най-много*

хора на работа (броят на безработните е „само” 7 милиона), производството се покачва, няма инфлация (за последните 12 месеца тя е „само” 4,3 %), всички показатели са „окей”, следователно, няма място за паника”.

От Токио също обясниха, че предвид голямото покачване на курса през предните години и месеци, днешното спадане с 14 % не е драматично. И английското, и френско правителства не закъсняха с окуражително-успокоителните си прогнози за бъдещето на борсовите операции и спекулации. Те и техните специалисти са склонни да си обясняват финансовата криза с психологически причини, „загуба на доверие” у борсовите плъхове, мошенически машинации на някаква нова порода финансови акули и т.н.

Обясненията се редуват с взаимни обвинения. За САЩ, вината е у европейците - най-вече в ГФР и Япония. Американският държавен секретар на финансите заплашва тях и останалите партньори със санкции, сред които - оставяне на долара да „плува” свободно към дъното с всички произтичащи от това последици за конкуренцията и търговската война в „свободния свят”.

Европейците от своя страна, обвиняват отвъдокеанските си конкуренти, че си били разпасали коланите, проявявали егоизъм в аферите (като че ли печалбарството е филантропия) и се отнасяли „безгрижно” към разнородните си дефицити: САЩ имат по-голям внос и по-малък износ на капитали и стоки, а административният и военно-полицейски апарат - по-големи разходи от приходите по бюджета (данъци, такси и т.н.)

Докато държавните мъже търсят виновника, броят на затъващите в подвижните борсови пясъци нараства застрашително и задължава предизборните ловци на гласове да изразят загрижеността си за съдбата на дребните съучастници в борсовите спекулации. (Ние не можем да им кажем нищо утешително. Това, което става във финансовите сфери, е ставало и става и в производството, и в търговията - съдбата на дребните е да бъдат обрани от едрите, за да се спази законът на Лавоазие и в сферата на спекулата, където нищо не се създава и нищо не се губи, а само сменя касите и джобовете! Малките се питат с трепетен ужас какво ще стане с лихвите им? - Нека не се безпокоят - ЩЕ ЗАГУБЯТ И ГЛАВНИЦАТА!)

На 21 октомври, след едно леко покачване на курса, (Уол Стрийт спечелва отново 60 милиарда долара срещу загубените 500 през изтеклата седмица), паниката отстъпва място отново на надеждите.

Раздават се укори срещу паникьорите, които предизвиквали неоправдан страх. Президентът на Ню-Йоркската борса смята, че всичко е нормално - станалото е една корекция, американската икономика е в отлично състояние, падането е стигнало най-ниското си ниво и сега може да се купуват отново акции, тъй като цените били интересни. Други обаче, особено сред финансовите специалисти, са доста по-предпазливи. Те казват, че това не е края, а началото на „една голяма корекция" на пазара на хартиите (като в 1929 г.!), но че на дълго всички щели да спечелят от либералната политика и днешните борсови сътресения и наместявания на пластовете!

В интерес на истината, трябва да кажем, че имаше и гласове, които звучаха в пълна дисхармония с казионния оптимизъм на правителствата и борсовите агенти. Някои американски икономисти смятат, че *„НИЕ НАВЛИЗАМЕ В ЕРАТА НА ОГРОМНИТЕ ОПАСНОСТИ, В КОЯТО МНОЗИНА ЩЕ ЗАГУБЯТ ДОРИ И РИЗАТА ВЪРХУ ГЪРБА СИ"*. Като доказателство за мрачните си предчувствия, те се позовават на факта, че само за 6 часа на 15 октомври, американските борсаджии са загубили спечеленото за 6 месеца; че скоростите на падане сега са по-големи от тези в 1929 година и че всичко зависи от вариациите на индексите през следващите седмици, най-много месеци... Заедно с това, те сочат, че сред губещите са и гигантите па супер-модерните технологии: IBM, DIGITAL EQIPMENT, KODAK и т.н. Спасението те виждат в увеличение на данъците, на инфлацията и безработицата, в затягане на каишите (на народа).

Без да губят кураж и самообладание, правителствата и собствениците на частните телевизионни компании постигат споразумение да свалят рекламните предавания, в които гримирани актриси и палячовци съветват изкупуване на акциите на денационализираните предприятия...

Както се казва, не е хубаво да се говори за въже в къщата на обесения, още повече, че от Америка идват съобщения за първите „преки акции" на измамените дребни търсачи на едри печалби, които не признават ни съд, ни закони, а пристъпват направо към саморазправа с банкери и финансови съветници - с огнестрелно оръжие както в героичната епоха на Буфало Бил.

В тая обстановка, във Франция социалисти и комунисти поемат защитата на дребните гешефтари, които са първите жертви на извиващите се като змии финансови синусоиди, а Ватикана, чиито „отделяния от залъците" са в долари, се надява, че Провидението

и Всевишният няма да позволят курса на долара и акциите на Уол Стрийт да слезнат в... Ада.
След като през неделния ден затварянето на борсите съдействаше за само-успокоението и почти всички бяха готови да кажат, че „най-лошото е зад нас", новата седмица още от понеделника не бе по-розова от предишната. Този път импулсите за слизане надолу дойдоха от борсата на Хонг Конг, която регистрира на 26.10.1987 г. срутване с 34 %! Настъпи паника в зоопарка - отдавна не бе имало нещо по-забавно от въртящите се като в калейдоскоп картини на борсовите капища, които можеха да се видят в късните полунощни програми на телевизионните компании. Призракът на 1929 г. се появи по екраните и най-оптимистично настроените казаха, че занапред ЩЕ ТРЯБВА ДА СЕ СВИКНЕ ДА СЕ ЖИВЕЕ С ЧЕРНИ ПЕТЪЦИ.
Този път падането на курса на акциите не се придружава от покупки. Никой през тази втора седмица не рискува да купи, за да спечели в бъдеще. Това ускорява слизането на борсовия барометър. За половин месец (втората половина на октомври) Ню-Йоркската борса е изгубила стойности за 1000 милиарда долара или една трета от общо трите хиляди милиарда, които са основата за определяне на Доу Джонс. За развития индустриален свят, спрямо достигнатите през лятото на 1987 година най-високи нива, потенциалните загуби ще възлязат на 2000 милиарда долара. Въпреки цифрите, прогнозите продължават да са диаметрално противоположни. Оптимистите сочат предишните прекалено високи курсове, които *„неизбежно трябвало да бъдат коригирани, за да няма откъсване на финансовата надстройка от производствената база"*. И че, ако се вземе за основа курса от октомври 1986 г. вариациите изглеждат така:
САЩ: - 8 %, ГФР: - 15 %, Франция: - 12 %, докато Лондон и Токио са печеливши, респективно с +25 % и +30 % (по сведения от началото на ноември лондонските печалби също са се изпарили и курсът е слезнал на нивото от преди две години!)
Без да обясняват защо, експертите твърдят, че това което става сега в САЩ и в света е „ИСТОРИЧЕСКИ ПОЛОЖИТЕЛНО". Песимистите пък считат, че „по-лошото е занапред" и един американски борсов професионалист заяви, че *„ЕДНА ВЕЛИКА КАТАСТРОФА СЕ ПРИБЛИЖАВА..."*
Тези две седмици, които разтърсиха световните борси, принудиха интервенцията на големите банки и държавите. Те влизат с парич-

ните си и златни резерви в борсовата игра, за да успокоят заболелите от треска индекси и печалбари. По молба на правителствата, най-големите компании започнаха да изкупуват собствените си акции, а денационализациите и разпродажбата на държавните предприятия забавиха ритъма си. Някои страни предлагат и незабавна среща на високо равнище на най-развитите индустриални и финансови сили на Запада, за да търсят общ и организиран отговор „срещу ирационалното поведение" на призрака на финансово-икономическата криза, която в съзнанието на мнозина започва да се свързва с лошите спомени и с обещаният (от пророците и тълкувателите на вечния календар) апокалипсис в края на отиващото си второ хилядолетие. За сега, намесата на правителствата, банките и монополите действува сдържащо на индексите, както се вижда от приложената таблица за 9 ноември:

ЕВОЛОЦИЯТА НА СВЕТОВНИТЕ БОРСОВИ ИНДЕКСИ

ГРАДОВЕТЕ С БОРСИ	ИНДЕКСИТЕ НА 9.11	ВАРИАЦИИ НА 9.11	ИНДЕКСИТЕ НА 14.10	ВАРИАЦИИ НА 14.10
ПАРИЖ				
Индекс САС	293,3	-2,5 %	387,4	-24,5 %
НЮ ЙОРК				
Доу Джонс	1900,2	-3,4 %	2412,7	-21,2 %
ЛОНДОН				
F.T.100 индекс	1565,2	-3,4 %	2322,9	-32,6 %
ФРАНКФУРТ				
Инд. Commrzbank	1317,2	-6,3 %	1946,6	-32,3 %
ЦЮРИХ				
SwissIndex	481,4	-3,5 %	722,2	-33,3 %
ХОНГ-КОНГ				
Инд. Hang Seng	2139,3	+1,2 %	3844,5	-44,3 %
ТОКИО				
Nikkei Доу Джонс	22418,4	-0,9 %	26646,4	-15,8 %

но това се съпътствува с очертаването на ново разрушаване на деликатното монетно равновесие, с всеобщо признание, че пазара на акциите се е изплъзнал от контрола на държавите и от тръпнещото очакване на следващия „черен петък". На този фон някои започват да търсят разликите с 1929 г., защото приликите и аналогиите стават все повече и не се нуждаят от специални търсения. Известният американски икономист Джон Гълбрайт вижда тези разлики в ня-

колко пункта, които липсвали в 1929 година:
1) Поддръжка на закъсалите банки, чрез държавните резерви и бюджети.
2) Помощи за земеделието.
3) Помощи за безработните.
Към това можем да добавим и по-бързата реакция на правителствата срещу общата опасност и може би по-голямата солидарност и воля за сътрудничество между всички империалисти - на пръв поглед като че ли старият марксов лозунг за пролетариите е изместен с нещо от рода: **„Империалисти от всички страни обединявайте се!"**
Вярно е и това, че днес милиардите се изчисляват с хиляди, а не с десетки, резервите на световния капитал са много по-големи и неговите господари още не скачат от прозорците...
Тези за които днешният свят е „най-добрия от всички възможни" и нямат нищо против той да си остане такъв какъвто е, сигурно ще се потрудят да намерят още аргументи за несравнимостта между 1929 и 1987 година, за невъзможността на една голяма криза, на една голяма война и още по-малко на една Велика революция - от Тихия океан до Атлантическия и отвъд него. Сред философите на Историята съществуват и днес спорове за това събитията, личностите и най-после - самата история - повтарят ли се или са неповторими? Междинно положения сред тия крайности на историческата мисъл заема Хегел, който смята, че всичко се явява два пъти върху историческата сцена. Неговият ученик Маркс добавя: веднъж като трагедия, втори път - като фарс. Само, че в класовите общества, това което за едни е фарс, може да бъде трагедия за другите и обратно. За да си отговорим на въпросите: Дали отново над света ще се нахвърли вампирът на 1929 г. с неговата свита от кризи, диктатури, граждански войни, световна война, империалистическа подялба на цели континенти, въстания, преврати и революции? Дали сътресенията на световните борси от октомври 1987 г. са „технически урегулирвания" или симптоми на агонията? - само сборът от вестникарските и телевизионни новини не е достатъчен. Още повече, че действителността е толкова богата с факти и събития от които можем да построим каквато си искаме картина, сгъстявайки едни краски и ретуширайки други.
Нека не си губим времето в оспорване на аргументи или търсене на аналогии с миналото. Понеже много цифри, факти и задкулисни

действия на правителства, банки, делови хора и борсова спекуланти остават скрити за простосмъртните, **ще се опитаме да разберем същността на събитията чрез един друг подход - този на екстраполацията върху основни фактори на нашето време, които липсваха преди 60 години.**

* *
*

Моторът на тези събития - които предизвикаха настръхването на „великите" сили и банки през октомври, неколкодневното изчакване на Горбачов преди да приеме ходенето в Каноса (отвъд океана), предсмъртният ужас на дребните борсови спекуланти и преждевременната радост на американските анархисти, които се бяха събрали на площада пред Уол Стрийт, *„за да отпразнуват началото на краха и видят спектакъла на скачащите през прозорците на горните небостържещи етажи, фалирали борсаджии"* - **моторът и ключът на тези и още много други събития, които стават и ще стават във всички сфери на живота, на финансовоикономическите, социални и международни кризи на ДНЕШНИЯ СВЯТ, ние виждаме в РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ**.

В минали статии, неведнъж сме насочвали вниманието към автоматизацията на производството и услугите. Това е процес с необозрими революционни последици. За съжаление, освен представителите на плесенясалата буржоазна мисъл, и хора смятащи себе си за революционери и анархисти трудно разбират разрушителната роля на Роботронната революция спрямо днешните социални структури и отношения. (Това личи от дребните и евтини закачки в нашите емигрантски писания и събрания, които свидетелстват само за духовната и идейна нищета на авторите им). За да си изясним тези въпроси и ролята на Р.Р. в разрушеаването на днешния свят и създаването на утрешния, ролята й на мотор в промените, събитията и борбите, които се подготвят и които МОГАТ ДА ЗАВЪРШАТ САМО КАТО СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ, ние каним всички, които се готвят да участват в тази революция на сериозна дискусия... ако могат да я водят.

В един от следващите броеве на бюлетина ще се спрем на въпроса, който предизвиква наи-много възражения и неразбиране: РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И КЛАСОВАТА БОРБА, а тук ще продължим да изясняваме нейната роля (на Р.Р.) в последните събития, които масмедиите наричат криза на борсовите ценности.

И така, поради навлизането на роботите, компютрите и индустриалната информатика във фабрики, заводи, мини и т.н., производствените процеси се автоматизират. Един след друг цели клонове на индустрията обезлюдяват от към работна ръка - това е главната причина за БЕЗРАБОТИЦАТА В СЪВРЕМЕННОТО ОБЩЕСТВО и тя е само в началото си! Днеска безработните в развития „първи свят" са десетки милиони, УТРЕ ЩЕ БЪДАТ СТОТИЦИ!

Този процес е нещо, което не зависи от волите нито на изчезващите работници, нито от тези на капиталистите. И безработицата е само едната му страна. Другата - не по-малко важна за края на днешното общество с всичките му „бази и надстройки" - Е НАМАЛЯВАНЕТО НА СТОЙНОСТИТЕ, КОИТО СЕ СЪДЪРЖАТ В СТОКИ И КАПИТАЛИ И КОИТО СА МАТЕРИАЛИЗИРАН ЧОВЕШКИ ТРУД!

Когато количеството на този труд се свива - днес в САЩ в индустриалното производство са заети само 10-12%, а в земеделието 1-2% от активното население и тенденцията е те да стигнат 0% - заедно с него се свиват и печалбите на капиталистите и държавата!

Защо? Защото извличането на тези печалби се реализира на пазара. Стоки и капитали, които не са минали през него, не могат да донесат и един сантим на собствениците си. Стоящите в складовете стоки и пари - в касите, не носят печалби! (Това го знаят дори министрите и директорите на държавно-капиталстическите предприятия, в чиито складове също има „залежали" стоки, и които имат специална терминология за подобни феномени - „замразени капитали".)

ВЪЗМОЖНОСТТА ОБАЧЕ ДА СЕ РЕАЛИЗИРАТ ТЕЗИ СТОКИ И КАПИТАЛИ НА ПАЗАРА Е ОБРАТНО-ПРОПОРЦИОНАЛНА НА ДОСТИГНАТАТА СТЕПЕН НА АВТОМАТИЗАЦИЯ!

За да направим тези мисли по-разбираеми, ще си послужим с няколко „точки" от "кривата" на миналото и настоящето, за да екстраполираме тенденцията в бъдещите десетилетия. Екстраполация, КОЯТО НЕ Е НЕЗАКОННА!

Преди няколко века - а за страни като Русия или България само до преди няколко десетилетия - селяните бяха 80-90% от населението. (С произтичащите от тяхното положение, начин на труд, стил на живеене, интереси, суеверия, идеи и т.н.) Всички произвеждаха едно и също, с постоянството и инерцията на пчели и място за размяна, търговия и движения нямаше. Тогава само бандите на държавата, в съюз с мошениците на църквата, обираха лъвския дял от техните

реколти: от десятъка на султаните до „девет-десятъка" на фараоните. Това социално състояние трая до края на средновековието, до началото на Ренесанса, до откриването на останалия свят и индустриалните революции. (В световен мащаб, селяните и днес са болшинството на планетата.)

Преди няколко десетилетия в развитите страни на Европа, САЩ, Япония и др., наемните работници в индустриалното производство образуваха мнозинството от населението. Заставени от глада и камшика на държавата, охраняваща капиталистическия ред, те работят срещу надници и произвеждат стоки в които е материализиран техният труд, чиито израз в капиталистическата икономика са стоковите стойности. Собствениците присвояват половината, 60, 70 или 80% от тях, давайки остатъка на работниците под формата на заплати. Тази част от произведените стойности, която Прудон наричаше кражба и която в съвременното общество може да надхвърли 90%, се разпределя между тези, които са вън от производствения процес: от финансовите акули и държавните мъже, през полицаите и културните лакеи до бакалите и проститутките. Тя е паричната основа на днешното общество и неговия „порядък" - с правителства, парламенти и партии, банки и борси, казарми и джандарми, кметове и директори, идеолози и агитпропи, журналисти, философи и попове, съдържатели и „работници и работнички" в хазартни и публични домове.

ПРОИЗВЕДЕНИТЕ ОТ РАБОТНИЦИТЕ СТОЙНОСТИ СЕ РЕАЛИЗИРАТ НА ПАЗАРА, А СЕ РАЗПРЕДЕЛЯТ, СЪОБРАЗНО ЮРИДИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ НА СОБСТВЕНОСТ И ТЕЗИ МЕЖДУ ВЛАСТНИЦИ И ПОДАНИЦИ, ЗАД КОИТО СТОИ СЪОТНОШЕНИЕТО НА СИЛИТЕ МЕЖДУ КЛАСИТЕ ОТ КОИТО Е ИЗГРАДЕНО ТОВА ОБЩЕСТВО.

Този търговски ред на грабеж и паразитизъм, въпреки неравното развитие на отделните части на човечеството и различните форми, които той приема, Е СВЕТОВЕН. Негов израз е световният пазар, с неговите световни, усреднени цени. (Най-грубо казано, тези цени са средно-аритметични на масата стойности - стоки-капитали -които се произвеждат в света с различна степен на механизация, а днес и автоматизация, или другояче казано са осреднен резултат на различната производителност на влагания труд). Затова, дори когато развитите имперски сили не употребяват тоягата на военно-полицейското насилие спрямо неразвитите, те продължават да бъдат

най-печеливши, най-облагодетелствувани и най-неуязвими срещу историческите кризи и бури.
Това дава основание на господарите и немалка част от слугите им да мислят, че света в който живеем е „най-добрия от всички възможни" и че „така е било и така ще бъде"! От едно-две десетилетия насам, обаче роботронната революция обърква всички тези сметки и увереност. Тя води към общество, в което всички производствени процеси са автоматизирани и следователно потребностите на човека - от хляба и книгата до жилищата и пътешествията - и тяхното удовлетворяване не се нуждаят от ежедневното поглъщане на милиарди часове човешки труд. Производство и услуги, извършвани от роботи - дори в рамките на един изолиран от останалия свят пазар - не може да бъде продавано, а само раздавано безплатно, или разпределяно съобразно норми, отговарящи на прищявките или политиката на собствениците и държавата. Защото произвежданите автоматично в такова „стопанство" - „стоки", не съдържат никакви стойности, както във въздуха или водата на океаните; Защото са се появили стотици милиони безработни, които нямат никакви заплати и защото, за да се „изкупят" произведените предмети за потребление, държавата и господствуващите класи трябва да „отпуснат" на „излишните" разнородни помощи и подаяния, за да спасят реда и себе си от „рикаещата хидра на революцията".
Когато автоматизацията стане световна и тотална, а този процес не може да бъде спрян от никакви земни и небесни сили, няма да има наемен труд и заплати, но заедно с това няма да има място и за стоките, пазара, печалбите и капитала. Това обаче, не означава, че няма да има желаещи да открият концлагери, където подобно в лудниците, непоправилите се и непоправими мечтатели и бунтовници ще бъдат задължавани да „строят" диги или пълнят каци без дъно, макар това да няма никакъв смисъл. (Друг въпрос е колко дълго може да издържи срещу всеобщото недоволство подобен свят, съставен от лудници и концлагери?)
В условията на роботизация на икономиката, такива лозунги като „ЗЕМЯТА НА СЕЛЯНИТЕ И ФАБРИКИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ!", губят всякакъв смисъл. Но заедно с тях, тя поставя под въпрос и отношенията между собственици и несобственици, И САМАТА ЮРИДИЧЕСКА КАТЕГОРИЯ СОБСТВЕНОСТ! Предприятия, в които „стоките" се произвеждат автоматично и средствата за съществувание се разпределят даром, не могат да донесат никакви

печалби. От гледна точка на капиталистическата рентабилност, ТЕ СА ГУБЕЩИ!

* *
*

Нека се върнем от това недалечно бъдеще, в настоящето на отишлата най-далече към него страна - САЩ. Ако се ограничим с вестникарските „анализи" и сведения за американската икономика, можем да установим, че те не потвърждават нашите екстраполации в бъдещето. Заетост на работната ръка в САЩ съществува и тя е по-висока отколкото в страните, които ги следват в роботронното развитие. Самият президент Рейгън казва, че никога в миналото не е имало толкова много хора на работа! ЦЕЛИЯТ ВЪПРОС ОБАЧЕ Е В ТОВА, тези които работят, къде правят това, как го правят **и най-важното: МОГАТ ЛИ С РАБОТАТА СИ ДА ДОНЕСАТ ПЕЧАЛБИ ЗА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, ПРЕДПРИЕМАЧИТЕ И БОРСОВИТЕ СПЕКУЛАНТИ?**

В детайлните американски статистики, предназначени за специалисти, може да се види, че от създадените през последните двадесет години, 25 милиона нови работни места, само 10% са в производството или 2,5 милиона (трябва да се види колко милиона работни поста са закрити през същия период в модернизиращите се индустрия и земеделие), останалите 90% са в „професии" като слуги, пазачи, портиери, полицаи, частна охрана, келнери, готвачи, секретарки, продавачи, забавления, порно-„индустрия", реклама и т.н. Към това могат да се прибавят още множество „занаяти" на подмолния и полуофициален свят, които са спътници - конкуренти или сътрудници - на официалния, с неговите милиони дребни чиновници, политически активисти и пр. паразити. Но всичките тези слуги, лични охрани, полицаи, проститутки, сводници, мафиоти и т.н., макар и да вършат „полезни" дейности и услуги на тези които ги плащат и употребяват, в капиталистическото счетоводство те влизат в перото на непроизводителните разходи.

Защитниците на днешното общество с неговия йерархически ред, частна или държавна собственост, „лична инициатива" или централно „планиране" могат да измислят или позволят съществуването още на хиляди занаяти от рода на горните. Уроци за създаване на „всеобща заетост" те могат да получат безплатно от историята - от фараоните и Римската империя до двора на султаните и Капетингите с техните главни ибрикчии и барони-„порт-котони" или

от Кремъл с неговите милионни армии от „идеолози", агитпропи, милиционери, чиновници и... концлагеристи. Само, че с такава „заетост", могат да се наслоят нови етажи в йерархическата пирамида на слоевете, кастите и класите, могат да се увеличат категориите паразити и броя на лумпените и просяците, но в никакъв случай, онова, заради което се създават капиталистическите предприятия, банките, търговските кантори и дори публичните домове - ПЕЧАЛБАТА! Тя се свива и ще продължи да се изпарява и клони към нула със свиването и изчезването на материализирания човешки труд от производствения процес; Със свиването на заетата в произвеждането на материални блага работна ръка!

По този начин, роботронната революция не само, че променя социално-професионалните слоеве и класи на класическото капиталистическо общество, но ликвидира и неговата основа - капиталистическата печалба! Печалбите ще продължат да се свиват, дори когато произведените продукти са много повече, отколкото в миналото, защото съдържащият се в тях човешки труд и стойности - намаляват! От този омагьосан кръг най-примитивно мислещите властници и собственици се опитват да излезнат, като намалят производството, за да поддържат цените. Най-възмутителния пример е ограничаването на произвежданите количества хранителни продукти, когато 4/5 от човечеството гладува и за която цел правителствата плащат премии и дотации! За да се отърват от излишната работна ръка, те плащат обезщетения на чужденците, при условие, че тези напуснат страната. Плащат и на „своите" граждани, но не знаят още къде ще ги изпратят, когато станат десетки и стотици милиони. Тези, които са по-интелигентни търсят други по-доходоносни отдушници на предизвиканата от Р.Р. криза.

КЪДЕ?

- Увеличават разходите на държавата - най-вече въоръженията и полицията. Но това също е палиатив, резултатът от който са дефицитите в държавните бюджети, които след това се опитват да балансират с увеличение на данъците, намаление на реалните заплати, чрез замразяването им и „освобождението" на цените, ликвидиране на социалните помощи и т.н.
- С ориентиране на печалбарството към пазарите на неразвитите „трети" и „втори" светове, които обаче са неплатежоспособни. Резултатът са висящи дългове от стотици и хиляди милиарди долари, които ще висят до деня на световната революция!

- В свиване на броя на ангажираните в производството и опити да се извлече двойно по-голямо количество принадена стойност от ставащите все по-малко „работни ръце".
- В замяната на съкратените „работни места" с безработни просяци, лумпени, „патриции", партийци и всевъзможни паразити. От тези хетерогенни екскременти на своето „историческо развитие", осъденият свят на властта и капитала иска да създаде социална опора на „постиндустриалното общество на консумацията" и същевременно да получи от тях по-голяма ефикасност, конкурентоспособност и рентабилност...
- В ликвидирането на социалните придобивки и клапани - реформистичен резултат от синдикалните борби на работническата класа, опитвайки се да ги заместят с просията и милосърдието на различни „сърдечни ресторанти" и камиони с гюмове „народна супа", която кметове и дружества за защита на животните раздават нощем в тъмното на гладните!
- В обира на дребните спестявания на филистерството, което смята, че светът може да съществува като огромен хазартен дом, чиито етажи се движат с различни скорости, извличайки дивиденти от една икономика, която не само е надхвърлила оградите на отделното частно предприятие или държава, но е на път да разчупи социалните рамки на системата, очертани от печалбарството и господството.

Този именно генерален факт на СВИВАНЕ НА ПРОИЗВЕДЕНИТЕ (СТОКОВИТЕ) СТОЙНОСТИ В РАЗВИТИЯ ПЪРВИ СВЯТ, КОИТО СТОЯТ В ОСНОВАТА НА БОРСОВИТЕ СТОЙНОСТИ И ИНДЕКСИ, ОБЯСНЯВА СЪБИТИЯТА ОТ ОКТОМВРИ НАСАМ ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ СФЕРИ.

Докато борсовите спекуланти, новите финансови хиени, които не признават никакви регламенти и разнокалибрените мошеници разиграват своята златна игра в храмовете на Мамона, мощните багери на РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ копаят пропасти и тунели в основата на деликатната финансова сграда. Тунели (в които вече никой не вижда „светлинка") и пропасти, които за сега предизвикват само пропуквания на тънката кора на капиталистическата „цивилизация", последвани от срутвания, локални пропадания и земетръси от 4-та и 5-та степен по скалата на финансовите катастрофи.

За сега, борсовите плъхове и плащаните от тях експерти, учени и Нобелови лауреати, газетари и телевизионни клоуни не разбират

същността на процеса. Не разбират, че произведените стойности (на които финансовите са само книжен израз) се свиват, оставяйки кухини и пропасти под някогашната железобетонна основа на техния свят. И лелеят надежди, че **курсът** ще започне да се изкачва отново, несхващайки, че предимствата, които имаше американската икономика пред останалите се стапят от конкуренцията и настъпва период на безжалостна финансово-икономическа война. Засега...
Колебания в нивото на индексите, на надеждите и отчаянията на спекулантите има и ще има. Даже умиращият старец не иска да приеме мисълта за края, а какво остава до едно общество, чиито апокалипсис е занапред. Финансовите спазми са само негови симптоми. Там в недалечното бъдеще се подготвя спектакъла на масовите скокове на борсаджиите от прозорците! Разбира се; не всички ще се самоубият. Мнозина ще се опитат да спечелят като... мародерстват. Само; че скоро няма да има какво да се краде от агонизиращата финансово-индустриална система на капитализма. Акциите и парите ще се превръщат все повече в КЪСОВЕ ХАРТИЯ - в същата степен и със същото темпо, с което фабрики, заводи, ферми, предприятия и лаборатории ще се обезлюдяват и населяват с роботи.
Така се подготвя последната глава от историята на капитала, който става фиктивен С ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА НАЕМНИЯ ТРУД, НА ПРОИЗВОДСТВОТО НА СТОКОВИ СТОЙНОСТИ И РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ НА ПАЗАРА!
В тази перспектива, за капиталистическите бронтозаври не остават много възможности:
Тази, на една световна империя, основана върху робовладелско-феодалната "цивилизация" - с патриции и аристократи, с полицаи и лакеи, с лумпен-пролетариат и роби-роботи, като последно убежище за техните класови „идеали" и егоизъм - е само теоретическа. Другата, практическата възможност е В ТРЕТАТА СВЕТОВНА ВОЙНА, с образуване на нови империи и разрушение на старите, със стотици милиони трупове, с разрушение на собствената им "цивилизация" и някакъв световен „план Маршал" за възстановяването й - със същите социални и международни отношения, които с неумолимостта на смяна на сезоните, водят до... повторение на познатата ни история.
Това е което могат да предложат на човечеството борсовите демократи. Като алтернатива, кремълските търговци предлагат върху политическите си сергии, своя „мир в лагерите и гробищата". Тех-

ните структури биха могли да се съхранят изолирано - в рамките на империята - като повторение на историята на фараоните с нейните пирамиди, мумии, жреци и робски труд. В реалните „МЕЖДУНАРОДНИ" отношения със себеподобните си обаче, те могат да „съществуват" само върху принципите на които гангстерските банди си разделят зоните на „работа" в един град, с всички произтичащи от този „ред" перестройки и... ПЕРЕСТРЕЛКИ.

Само че тези сценарии изключват един актьор - човечеството, което досега е било само „обект" на властта и грабежа. Днес са налице всички условия за едно друго решение на неговата историческа драма.

Песимистите смятат, че човека е прокълнат от бога да изкарва с пот на челото хляба си, да бъде роб и играчка в ръцете на тирани и мошеници и жертва на собствената си безконечна глупост.

Ние, анархистите сме оптимисти.

Ние вярваме, и работим за РЕВОЛЮЦИОННИЯ РЕНЕСАНС. За създаването на революционни организации, които ще срутят държавата и борсите, парламентите и казармите, съда и полицейските участъци, които ще погребат политическите и капиталистически мошеници, с тяхната охрана и свита от шутове и лакеи.

Войната срещу днешното „общество" няма да бъде лека, нито лишена от жертви и драматизъм, но тя е единствената, която си струва да бъде водена. В нейната НЕЛЕГАЛНА АРМИЯ ще влезнат всички, които не искат повече да живеят в един свят, чиято „ архитектура" е смесица от кочина, борсова кантора, публичен дом и концлагерна барака. В свят на паразити и нищи, на надзиратели и роби, на хитреци и глупаци.

За тая война и за създаването на нейната интернационална, нелегална армия ние зовем младежта от целия свят, пряко всички „хитрости на историята"!

Ситите уверяват човечеството, че то няма друг избор, освен да приеме „мирното съвместно съществувание" с тях или да загине. И то във време, когато безброй фактори готвят арената за последната, истинска, социална и интернационална революция, която ние наричаме АНАРХО-КОМУНИСТИЧЕСКА.

Революция в която последната дума ще принадлежи на СВОБОДНИЯ ЧОВЕК - на този, който не търпи никаква власт над себе си и няма никаква нужда от упражнението й върху себеподобните си!

Декември 1987 г. (Бр.4, г. I на АКР)

*

ИЗ СПОРЪТ С ПИСАТЕЛЯ АЛЕКСАНДЪР ЗИНОВЬЕВ

... И накрая, няколко заключителни думи ЗА СКОРОСТТА НА СЪБИТИЯТА, ПРОМЕНИТЕ И РЕАЛИЗМА НА НАДЕЖДИТЕ. В наше време идеологиите стават невалидни за по-малко от едно поколение. Новите генерации ще имат свой поглед и свои проблеми. Затова е нужна революционна теория (или идеология) ЗА НАШЕТО ПОКОЛЕНИЕ. Теория с нейната разрушителна и конструктивна част, в която идеята за ускоряване на историческия процес може да бъде илюстрирана с формула (от рода на Лоренцовите) - за ЗАВИСИМОСТТА на времето, необходимо за РЕВОЛЮЦИОННАТА ПРОМЯНА (**t**) от СКОРОСТТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В РОБОТРОННАТА ЕПОХА (**v**)

$$t = t_0\sqrt{1-v^2/c^2}$$

където t_0 е старото „класическо" време, „необходимо" за узряване на плода на революцията в утробата на старото общество, време което, ако не броим абортите, се измерваше с хилядилетия в аграрно-феодалната и с векове в индустриално-капиталистическата цивилизация, а (**c**) е константа, подобна на айнщайновата, която изразява пределната максимална скорост на ПРОМЕНИТЕ В ТЕХНОЛОГИЯТА, ОБЩЕСТВЕНОТО СЪЗНАНИЕ И СОЦИАЛНИТЕ СТРУКТУРИ. Във формулата $\mathbf{1-v^2/c^2}$ означава подкоренната величина на корен квадратен от 1 минус отношението между квадратите на (**v**) и (**c**).

Във епохата, в която живеем, когато развитието на РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.) приближава историческата скорост (**v**) до пределната (**c**), както се вижда от горната формула, реалното (и релативно) време на еволюционното съзряване на промените става БЕЗКРАЙНО МАЛКО, поради клоненето към нула на множителя от подкоренната величина (вследствие нарастване на скоростта на технологическите и социални изменения (**v**)).

И което е още по-важно, с автоматизирането/роботизирането на производството и услугите, Р.Р. създава всички НЕОБХОДИМИ

МАТЕРИАЛНИ УСЛОВИЯ за реализирането на анархокомунистическия идеал.

ДОСТАТЪЧНИТЕ УСЛОВИЯ СЕ СЪДЪРЖАТ В ИЗГРАЖДАНЕТО НА БОЙНА/РЕВОЛЮЦИОННА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УНИЩОЖЕНИЕТО НА ДЪРЖАВАТА!

Що се касае до жертвите, когато революционерът умира ЗА СВОБОДАТА, той не се жертвува. Само следва зова на единствената си страст СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ!...

P.S. Статията от която е този откъс, бе публикувана първоначално на руски език в брой 55 на излизащото в Париж под редакцията на Владимир МАКСИМОВ списание „КОНТИНЕНТ".
Декември 1987г., Бр.4 (год.1) на бюлегина А.К.Р.

*

РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ И КЛАСОВАТА БОРБА
I.

Борбата срещу насилниците и експлоататорите, охолстващи за чужда сметка, ние считаме като ЕДИН ОТ МОТОРИТЕ НА СОЦИАЛНИЯ ПРОГРЕС НА НАРОДИТЕ И ЧОВЕЧЕСТВОТО. Без нея бихме се намирали в епохата на фараоните. **Всеки път, когато по различни причини тя е затихвала, силите на обскурантизма и егоизма в лицето на властници и господари са започвали настъплението си срещу правата, свободите, жизнения стандарт и духовното развитие в дадено общество.**

Тази борба се е водила и се води от подтиснатите, мизерстващите и ограбваните. Нея ние наричаме КЛАСОВА БОРБА „отдолу", независимо от това дали класите на господарите са „отечествени", „чужди" или сплав от чужди и свои, както е у нас и в колониите от европейския "преден двор" на Москва.

Организирането на „нисшите" класи в съвременното частно- или държавно-капиталистическо общество, е главната линия в нашата стратегия. Нейната крайна цел е премахване на разделелението на „висши" и „нисши", на "правоимащи" и правонямащи социални категории, разряди, касти или класи, на каквото днешната политическа, икономическа и обществена организация обрича всеки народ. И на тяхно място – ние сме за създаване на СЪЮЗ ОТ СВОБОДНИ И РАВНИ В СОЦИАЛНО ОТНОШЕНИЕ ЛИЧНОСТИ. Т.е. ние анархистите сме за организирането на тази класова борба, която ще ликвидира класите, заедно с тяхната историческа и социална основа — държавната власт, собствеността и духовното владичество или манипулиране, които са приели невиждани размери в наше време.

И понеже, нашето време е време на роботронната революция, която води до изчезване на работническата класа (и като следствие - на капитала), главният проблем, който не можем да отбягваме е: С КОИ КЛАСИ, ОКОЛО КАКВИ ИНТЕРЕСИ, С КАКВИ ИДЕАЛИ, В КАКВИ ОРГАНИЗАЦИИ И С КАКВИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ще се борим в наближаващия 21-ви век за революционната трансформация на света по посока на анархокомунизма?

Очевидно, една епоха на борби — от средата на 19-ти до средата на 20-ти век или до наши дни — завършва. Скоро ще започне нова епоха, в която класовите борби няма да приличат нито на синдикалните, нито на партийните, а едва ли и на партизан-

ските движения в джунглите и планините и още по-малко на спектакъла около Зимния дворец. Тези, които ще ги водят им предстои да изработят нови програми, стратегия, организация, методи и средства - на нивото на идващия НОВ ВЕК.

Наш дълг пред новите генерации е да направим равносметка на извървяния път в теорията и практиката на досегашните класови борби и да потърсим в заобикалящата ни социална, икономическа, политическа действителност и нейното отражение в конфронтацията на идеите - кълновете на класовите борби на бъдещето. Отправна точка на тези търсения трябва да стане изследването на близката социална история и днешната действителност, отчитайки всички възможности, постижения и заблуждения на съвременните социални науки.

Ако хвърлим поглед назад, можем да констатираме със съжаление, че повече от век проблемите на класовата борба „отдолу" не са намерили своите сериозни изследователи и теоретици нито сред нас анархистите от времето на Прудона с неговото безкрайно интересно съчинение - завещание „ЗА ПОЛИТИЧЕСКИЯ КАПАЦИТЕТ НА РАБОТНИЧЕСКИТЕ КЛАСИ" - (1865 г.), нито у останалите социалисти, докато в същото време практиката на тези, които водят класовата борба „отгоре" е направила гигантски крачки.

Третирането на тези въпроси, с различните „за" и „против", е построено по-скоро върху материални и политически интереси или морални подбуди, отколкото върху научни търсения. Затова в миналото, пък и в наши дни, в пропагандата и агитацията ще намерим най-общи, мъгляви и недефинирани понятия като „народ", „трудещи се", „пролетариат" и т.н., с които не се отива много по-далече от абат Сейес, който преди два века, следвайки официалното съсловно делене във Франция, разделяше народа на две: „третото съсловие", в което той включваше 96 % от него, и останалите 4 % за аристокрацията и духовенството. Следващата стъпка бе направена от историците на Френската буржоазия и идеолозите на социализма. Но дори у Маркс - представен като апостол на класовата борба на пролетариата - много нещо не може да се намери. Докато той посвещава на дефиницията на понятието стока десетки страници, за определението на класите има само половин страничка в третия том на „Капитала", ако не броим декламациите му в Манифеста на компартиите, които са далече от действителното историческо развитие от 140 години насам. Ленин продължавайки усилията на своя учител,

се опитва да дефинира класите, чрез **отношенията на собственост върху „средствата за производство”.** Те обаче не изчерпват социалните групи и **на свой ред са доминирани и детерминирани от държавната власт.**

Подобно „макромоделиране” на обществените слоеве и тяхната „дихотомия”, продиктувани от нуждите на пропагандата и агитацията, опростяват сложната картина на социалната тъкан, затварят вратите за всеки по-фин анализ и затрудняват разбирането на „анатомията и физиологията” на класовото общество и ефикасното организиране на класовата борба в него.

Тази процедура бе негодна за разбиране на социалната стратификация на миналите общества, където тя бе много по-опростена и социалните и професионални слоеве - много по-стабилни. Какво остава до това, което се извършва в света на класите пред очите ни от роботронната революция!?!

Няколко таблици и графики могат да ни дадат представа за комплициращата на социалните структури вчера и днес, както и за възможностите да се мистифицира социалната действителност. Например Питър Матиас в книгата си „ПЪРВАТА ИНДУСТРИАЛНА НАЦИЯ“ изобразява социалните класи и техните доходи (в лири стерлинги) в Англия през 17-ти век по следния начин:

СОЦИАЛНИ СЛОЕВЕ	БРОЙ ФАМИЛИИ	ГОДИШНИ ДОХОДИ НА ФАМИЛИЯ	ОБЩ ДОХОД ЗА ВСЕКИ СЛОЙ
1. Лордове	186	2590	481800
2. Барони	800	800	704000
3. Рицари	600	650	390000
4. Управители на аристократ. имоти	3000	450	1350000
5. Морски търговци	2000	400	800000
6. Низши благородници	12000	280	3360000
7. Висша бюрокрация	5000	240	1200000
8. Търговци	8000	200	1600000

9. Юристи, съдии и пр.	10000	140	1400000
10. Държавни чиновници	5000	120	600000
11. Богати селяни	40000	84	3360000
12. Офицери от флотата	5000	80	400000
13. Офицери от армията	4000	60	240000
14. Висше духовенство	2000	60	120000
15. Либерални професии и хора на науката	16000	60	960000
16. Средни селяни	140000	50	7000000
1 7. Нисше духовенство	8000	45	360000
18. Бакали и кръчмари	40000	44	1760000
19. Фермери	150000	44	6600000
20. Занаятчии	60000	40	2400000
21. Моряци	50000	20	1000000
22. Наемни работници и надничари	364000	15	5460000
23. Войници	35000	14	490000
24. Бедни и безимотни селяни	400000	6	2600000
25. Скитници	30000	2	60000

Според книгата на Peter MATHIAS THE FIRST INDUSTRIAL NATION, стр. 24

Една идея за силата на всеки от тези слоеве би могло да ни даде изчислението на неговия процент спрямо цялото активно население (от около 1 500 000 души) и процентът на общия доход на всеки слой спрямо „националния" доход, който е бил приблизително 45 милиона лири стерлинги.
Очевидно, дори в 17-ти век изграждането на една стратегия и програма на класовата борба не е било съвсем елементарна задача.

А ето как са представени съвременните еволюции на основните групи от френското население по браншове в книгата на Клод Фонтен „ЕКСПАНЗИЯ НА УСЛУГИТЕ (ИЛИ ТРЕТИЯ СЕКТОР) ВЪВ ФРАНЦИЯ И СВЕТА ЗА ЧЕТВЪРТ ВЕК“ (Виж графиките, където броят на заетите в различните сектори на френската икономика е в милиони – ДА СЕ ПРЕРАБОТИ, АКО НЕ МОГА ДА ВМЪКНА СНИМКАТА ИЛИ ПРЕПРАТКА КЪМ НЕЯ!!!).
В тези графики класовото разделение е скрито зад понятието бранш, в което са обединени индустриалеца и наемния работник, собственикът на верига от супермаркети и касиерката, банкера и портиера, министъра и архивар-регистратора. Но, въпреки липсата на детайли за всеки „бранш”, класификацията по доходи и „забравянето” на милионите безработни, те са полезни с информацията, която съдържат за еволюциите в класическите „народни” слоеве на индустриални работници и селяни. (И тук не е взето под внимание вътрешното разслоение. Напр., ангажираните във филиалите на един мултинационален тръст от химическата индустрия се разделяха в средата на 80-те години приблизително по на една трета работници, висши техници и „кадри” като от своя страна всяка една от тези категории е разделена в многобройни разряди и коефициенти).
Интересни данни (върху които ще се спрем в отделна статия) за структурата на новосъздаващите се работни места в САЩ се съдържат във френското списание „Експанзия”. Те сочат тенденциите на едно класово разслоение и изменение на социалната пирамида на класическото капиталистическо общество. Данните чертаят едно социално, а може би и историческо развитие, което заслужава нашия най-внимателен анализ и изводи, още повече, че се касае за най-развитото съвременно капиталистическо общество върху планетата - американското.

Сериозният социологически анализ на класовите структури в СССР и останалите „социалистически” страни ще ни разкрие също много по-комплицирана картина от пропагандното разделение на обществото на две: класа на държавните капиталисти и пролетариат, без да говорим за официалното мошеничество на казионните идеолози и „социолози”, с техните бръщолевения за „дружеските класи на работници и селяни и интелигентската прослойка”, целящи маскирането на противоположните класови интереси и „идейното” подпомагане на полицията в класовата борба „отгоре”.

Във всички разновидности на днешното общество, класите са не само нещо по-многообразно и сложно отколкото в миналото, но и нещо, което се променя. И тук **роботронната революция се намесва най-радикално в скоростите на промените, в раждането на нови социални групи и слоеве и в изпепеляване на старите. Променят се класите, върху които масовите движения от миналия и началото на този век (20-ти) изграждаха своите бази, организации, методи и форми на борба.** Днес във високоразвитите страни индустриалните работници и селяни заедно не надминават 15-20 % от населението и са осъдени да намаляват, клонейки към нула. В такава екстремна ситуация, самият термин експлоатация скоро ще стане неточен, неуместен или най-малкото не повсеместен. (Макар, това съвсем да не означава автоматично изчезване на неравенството и господството!).

Така нар. трети сектор или услугите, в които социолозите блъскат всичко - от медицината и образованието, през келнери, търговци и проститутки до слуги, полицаи, армия и бюрокрация, са подложени също на ускорени мутации, при което, по-голямата част от действително необходимите (за една рационална организация на общество от свободни хора) професии, са вече обект на автоматизирането. Към този род въздействия на роботронната революция ние ще се връщаме отново.

Най-после, роботронната революция внася своите изменения и сред господствуващите класи и властта, в средствата и методите на защита на йерархическите структури, в разпределението на „националния" доход и привилегиите, в стила на съществувание, занимания и забавления и т.н.

Следователно, който иска да постави воденето на класовата борба на научни основи, ще трябва да изучава статистики, колони от цифри, интереси, психология, склонности и т.н. Да следи развитието на тактиките на полицията и армията, модерните въоръжения, тяхната дислокация и достъп до тях, употребата им и т.н. Да анализира събитията, сраженията и войните с властта в цялото им многообразие, помнейки, че всичко това не е дадено веднъж за винаги, и че в наше време класите и борбите между тях - в частно или държавно-капиталистическото общество - се изменят както никога бързо.

И най-важното: ЧЕ **КОЛКОТО ПОВЕЧЕ СЕ РАЗГЪВА В ШИРИНА И В ДЪЛБОЧИНА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, ТОЛКОВА ПО-НЕСТАБИЛНО ЩЕ СТАВА ДНЕШНОТО ОБ-**

ЩЕСТВО.

От една страна ще нарастват условията и възможностите за осъществяване на свободното и хармонично развитие на всички хора и народи, върху началата на едно социално равенство и обединение на разкъсаните и противопоставяни днес човешки сили. От друга - класиранията на човешкия род в социални групи, разряди, касти и класи, които напомнят зоологията, ще стават все по-анахронични и непоносими. Все по-експлозивно ще става разделението на човечеството на „първи", „втори" и „трети" светове. И още по-абсурдни ще изглеждат „философията" и „правото", върху които са построени интернационалния и държавен „ред", с неговите институции, вътрешна и външна политика.

В тази перспектива, желанието на господствуващите класи да съхранят властта, собствеността и духовното си доминиране, може да води само до увеличение на конфликтните ситуации, насилието и атаките срещу обществения „порядък" от страна на безработните и лумпените, които за пръв път в историята на класовите цивилизации имат тенденцията да се превърнат в мнозинство.

Разбира се, всичко това не означава, че работниците, селяните и дребните чиновници ще изчезнат в днешното общество. Това е само тенденция, но преди тя да стигне до логическия си завършек, те ще участвуват заедно с другите „нисши" слоеве и класи в унищожението на капитала, йерархията и властта, което е другата паралелна тенденция на роботронното развитие. Тези две тенденции - на „сублимация" на наемния труд и капитала, и на подчинението и командването, са още едно доказателство, че общественото развитие е с нас - в посока към БЕЗКЛАСОВОТО И БЕЗДЪРЖАВНО ОБЩЕСТВО.

Трябва да отбележим и нарастването на слоя от висококвалифицирани учени и инженери - творци. Те са едновременно продукт и необходимост за развитието на роботронната революция и тяхното спечелване за бъдещото свободно общество е от изключителна важност за ефикасността на борбата и за победата на социалната революция.

Ако спрем само до тук, вече виждаме, че социалните компоненти, от които трябва да се създаде базата на движението към еманципация на човечеството в роботронната ера са доста хетерогенни. Затова е необходим диференциран език и подход към тях. Нещо, което при други обстоятелства правеше на времето си Бакунин (виж неговите

възвания до офицерството, студентството, жените, дребната буржоазия и дори до търговците, селското духовенство и дворянството!), търсейки в същото време обединението на всички тези сили на базата на известен брой общи и общочовешки идеали и принципи.
Именно това е необходимо на нашите програми и пропаганда - да се потърсят онези принципи и идеали, които биха съдействували за изграждане на революционна организация от най-развитите и издигнати над общото ниво, представители на творческите слоеве от народа и неговото „четвърто съсловие". Да се извършват акции на солидарност и се търси програмата за общи действия, подпомагащи обединението на революционните организации от трите свята - против всякакъв националистически егоизъм и тесногръдие.
Или с други думи, целта на нашата революционна стратегия, програма, пропаганда и акции, трябва да бъде създаването и вкарването в действие на революционно-идейна организация, включваща най-развитата част на класите и декласираните елементи, които са продукт на разгъващата се в ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО роботронна революция, и заедно с нея на най-разнообразни, общи и специализирани организации, между които и идейната организация трябва да се създадат връзките, съществуващи между горивото и мотора на един кораб с останалите части от корпуса му.
Нашата цел е създаването на социални, материални и духовни условия, позволяващи на всички: на днешните декласирани лумпени, безработни и хората от останалите слоеве на „четвъртото съсловие" да се развият и издигнат до нивото на свободни личности и творчески интелекти. Днешното общество свежда тези категории до животни, предоставяйки им евтина, деформираща и нискокачествена храна, апартаменти с размери на свински боксове и долнопробни забавления; Телевизионна и стадионна „култура", насаждаща страхопочитание, раболепие и... трудолюбие в полза на „началството". В сравнение с феодализма и дори с 19-ти век, това е материален прогрес. Но, въпреки „всеобщата грамотност", прогресът в духовно и нравствено отношение е повече от съмнителен.
Затова ние твърдим, че основното противоречие на капитализма и вредността на държавата, античовешкият характер на паразитизма и насилието лежат не толкова в икономическата сфера, както твърдят марксистите, КОЛКОТО В СПИРАНЕТО НА ДУХОВНОТО РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕКА!

В борбите, които предстоят на човешкия род (поне в развития „първи" и вървящият по петите му „втори" свят) ще става дума много по-малко за материалната мизерия, с чието ограничение и премахване са запълнени класовите двубои за един век (1850-1950 г.), а за нещо много по-страшно, осакатяващо, смазващо, деградиращо, дегенериращо и оскотяващо човекът - ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА МИЗЕРИЯ, чиито причини, механизъм и резултати също не са изследвани.

Тази мизерия далеч не е само въпрос на нахранване и имане. БРОЯТ НА СЪЗДАДЕНИТЕ ОТ ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО КРЕТЕНИ, от неговата образователна и възпитателна система, от масмедии, религиозни, партийни, държавни и пр. институции е огромен и общо взето процентите сред богатите не са много по-ниски от тези в „четвъртото съсловие".

Ликвидирането на тази мизерия и превръщането на „политическото животно" в свободен човек предполага не по-малко драматични и може би кръвопролитни борби. Върху тяхното съдържание, форми и техника на водене роботронната революция ще постави своя печат. Ще имат своето място и „добрите, стари и изпитани" методи, в които куражът и саможертвата бяха решаващи, но **ако се съди по схватките и сраженията, които още днес противопоставят модерната полиция и специалните войски на нелегалните групи или масовите изяви на „нисшите" класи, очевидно ролята на творческото въображение и интелекта, въоръжен с модерната техника и оръжия, ще става все по-голяма в бойните акции и класовите борби на бъдещето.**

Извадката от едно интервю, осветляващо техническото „съревнование" между бойците на ИРА и британската окупационна армия в Северна Ирландия, може да ни даде идея за проблемите на модерната нелегална война:

"ВЪПРОС: Какво се случи в Енискилън?

ОТГОВОР: Касаеше се за една местна операция. Те са вече толкова много, че планирането им става на място, без да се контролират от генералния щаб на ИРА. Целта на нашата бойна единица бе убийството на английски войници. Бомбата съдържаше 20 килограма експлозив. Поставена до стената на едно безлюдно училище, тя трябваше да бъде задействана чрез радиокоманда. Нашите хора не я изпускаха от очи.

В.: Английският патрул беше ли се приближил до бомбата?

О.: Да, преди да се бе събрала тълпата, един от членовете на нашата бойна единица изпрати радио-сигнала, но бомбата не експлодира.
В.: На какво се дължи това?
О.: Още не знаем точно, но имаме едно обяснение. Между ИРА и британската армия се води истинска техническа война. Ние започнахме възпламеняването на нашите бомби чрез радиосигнали преди около десетина години. Първите бяха толкова елементарни, че врагът успя бързо да контрира нашите сигнали и възпрепятствува експлозиите. Всеки път, когато англичаните успяваха да ни контрират, ние перфекционирахме механизма. Използуваните днес сигнали са кодирани съобщения. Върху приемателя на бомбата е монтирано декодиращо устройство и нищо не може да замести нашето съобщение, за да предизвика експлозията.
В.: Искате да кажете, че никаква друга честота, радиовълна или телекоманда не може да задействува бомбата?
О.: Точно така. Съобщението е твърде комплицирано. Освен това всякакви „опити" на място са забранени. Англичаните подслушват непрекъснато. Със своите приемателни станции и тези в блиндираните им коли, те се стараят да уловят всеки наш сигнал. Ако си позволим да проведем един радиоопит преди експлозията, за да проверим безотказността на системата, бихме позволили на британските специалисти да разберат, че в сектора има радио-бомба, да регистрират нашето радио съобщение, да го дублират и неутрализират. Използвайки широко компютрите, хората от британските служби се стараят непрекъснато да уловят нашите сигнали и възпроизведат, подобни, но не успяват. Само, ако използват нашите честоти, джиповете на английската армия могат да заглушат нашите съобщения. Когато един радиоджип пресече даден сектор, нашите бомби остават глухи за нашите сигнали в един радиус от 65 метра около джипа. Всичко, което знаем засега е, че нашата бойна група в Енискилън отправи своя радиосигнал, но бомбата не отговори..."

* *
*

По-горе употребихме термина война, защото има все повече изгледи класовата борба да се превръща в класова война. А както знаем, дори и в миналото, във войните не участвуваше цялото население. Днес отиват все повече към създаване на професионални бойни

единици. Може би е крайно време и Социалната революция да направи изводи за себе си от промените, които роботронната революция въвежда в средствата за водене на военните операции, в изграждането и обучението на военните организации и в построяването на стратегиите.

И накрая, понеже говорим за борба и война, пред нас и тези, които зовем да вземат участие в нея, се поставя въпросът за жертвите. Техният брой ще бъде - казвали сме го многократно — обратно-пропорционален на степента на подготовката на революционерите и масите.

От тази истина не може да се избяга, като се завиваме през глава и си запушваме ушите. В тази подготовка, един от важните моменти е проучване на методите на противника при водене на класовите борби и „класическите войни", чиято гама е изключително богата. Още по-важно е разработването на ефикасни контрасредства и методи. Трябва да помним, че „мълчаливото мнозинство" ще бъде с нас или ще наблюдава безучастно изтреблението ни в зависимост от ефикасността и успехите, които ще регистрираме в борбата с държавата и „висшите" класи.

II.
КАК УМИРАТ ГОСПОДСТВУВАЩИТЕ КЛАСИ?

В кореспонденция и устни дискусии най-често ни се правят две възражения:

1-во, ако роботронната революция осъжда работниците на изчезване като крепостните селяни, робите и т.н., тогава с какви класи ще водите вашата борба срещу държавата и капитала?

2-ро, ако роботронното развитие води към ликвидирането на капитала, йерархията и господствуващите в днешното общество отношения и категории (наемен труд, печалба и т.н.), тогава защо трябва да създавате революционни организации и да се готвите за унищожението на това, което е осъдено?

Възраженията се правят еднакво от чужди и от свои. Първото, макар и не изчерпателно, е разгледано в предишните статии. Тук ще се опитаме да отговорим на второто възражение.

Когато казваме, че роботронната революция, чрез свиването на печалбите (вследствие намаляване броя на ангажираните в производството) изпразва от съдържание и лишава от смисъл капиталистическото общество, това значи само едно: ЧЕ И ИСТОРИЯТА Е С НАС! Че и развитието, и бъдещето са против „идеалите" на днешните господари на света и техните „учени" слуги.

Но кога, по какъв начин и при какви обстоятелства, те и тяхната тройна власт - държавна, собственическа и духовна ще слезнат от обществената сцена - за това ние пророчества не правим!

„Висшите" класи, с техните „национални и интернационални" институции, въоръжени, финансови, икономически, юридически, културни, религиозни и идеологически организации ще правят всичко възможно, за да не изчезнат. И навярно ще вплетат в едно измама, коварство и жестокост, за да съхранят господството, охолството и духовния си комфорт посред общия декаданс.

Съдейки по предишната история, която винаги досега откриваше възможности и врати за настаняването и промъкването на насилниците, паразитите и шарлатаните с цялата им свита от една цивилизация в друга (църквата е един от най-ярките примери за адаптацията на враговете на човешкия род, на обскурантите, преоблечените инквизитори и „солта на земята"), навярно те ще бъдат готови и на невъзможното и немислимото, за да се настанят и в обществото, в което за тях няма да има никакво място, или да попречат „с кръв и

желязо" на появяването му.
Заедно с това, трябва да отбележим, че и възможностите за появата или изчезването на даден тип цивилизация с нейните класови структури, „начин на производство", разпределение и живеене, не са в никакъв случай 1-1 значно детерминирани.
За да поясним мисълта си ще дадем само един пример - този с робството. Приема се, че разцвета на робовладелската система е бил в древността - в Египет, в градовете-държави на Елада, в Рим и т.н. Последната световна робовладелска империя - Римската, както се знае, загина под ударите на варварите. Днешните буржоа казват, че словата на божия син и християнството съдействували за смекчаването му и че дори и да не били варварите - робството щяло да бъде отменено! Според Маркс и марксистите процесът на залеза му започнал дълго преди появата на варварите, поради неговата НЕРЕНТАБИЛНОСТ, която неизбежно водела до „отмирането" му.
Да ги оставим при техния „хуманизъм" и „наука", и напомним съществуването на робството 18 века след Христа, въпреки слабата му рентабилност, най-напред в „крепостта на свободния свят" - САЩ и един век по-късно в „лагера на построения социализъм и строящия се комунизъм" - СССР, в чиито „трудово-възпитателни" концлагери и затвори и днес още има няколко милиона души, на чийто статут робите от древността няма за какво да завиждат.
За ликвидиране на робството (при което отменението робовладелчество се заместваше с някаква друга негова „по-прогресивна" форма - крепостничество, наемен труд и т.н.) бяха (и още са) необходими варварски нашествия, граждански войни и кръвопролития. **Можем да си представим какви реки от кръв могат да се пролеят за интегралното освобождение на човечеството от подтисничеството, командването, неравенството, привилегиите, раздробеността и системното оглупяване и оскотяване на което са го осъдили двестата големи и малки хитреци с техните антуражи и конкуренти, превърнали кълбото в 200 парцела с 200 държави под чиито надгробни плочи „почиват" толкова надежди, мечти и саможертви!?!**
Ние смятаме, че роботронното развитие ще прави все по-трудна тяхната задача. Но да я направят НЕРЕШИМА, и то в обозримото бъдеще, е работа на революционните организации, които трябва генерално да преосмислят, ревизират, шкартират, заменят и т.н. негодните оръжия, останали от 19-ти век. НЕГОДНИ,

ако съдим по историческите резултати до днес, не само в роботронния век, в който навлизаме, но и в света и века, в който тези оръжия бяха открити.

И колкото по-бързо спонтанните борби (в това число и индивидуалните актове) от една страна, и системните и съзнателни търсения — от друга, открият многобройните форми, методи и средства на бъдещите класови борби, толкова по-бързо и безболезнено ще се извърши оперирането на ракообразните и паразитни израстъци на държавността и господарските класи. И с по-малко жертви! Защото, някъде в многотомните си съчинения, Троцки бе казал по повод терора на диктатурата: „Ако трябва да плашим хиляди, ние ще разстрелваме единици... Ако трябва да плашим стотици милиони, ние ще разстрелваме милиони". Властниците не са милиони и още по-малко стотици милиони. Следователно, парализирането им не ще се нуждае от ленинско-троцкистката кръвожадност. Още повече, че в модерната хирургия съществуват вече лазерни, инфрачервени и т.н. скалпели...

Март 1988г., Бр.1, (год.II) на бюлетина А.К.Р.

*

СССР И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ

На стр.13 от руското издание на своята „ПЕРЕСТРОЙКА” Горбачов е направил следното откритие:

„През втората половина на 70-те години се създаде твърде странна картина: върти се огромния маховик на могъщата машина, но трансмисиите не задействуват работните места, буксуват. В анализа на положението в страната, ние се сблъскахме на първо място със затормозване на икономическия ръст. Темповете на нарастване на националния доход намаляха повече от два пъти за последните три петилетки, а в началото на 80-те години слезнаха до ниво, което ни приближи до икономическа стагнация. Нашата страна, която в миналото догонваше енергично най-развитите страни в света, ***започна да предава една след друга позициите си. При това, разривът с тези страни в областта на ефикасността на производителните сили, качеството на продукцията, на научно-техническото развитие, производство и внедряване на съвременна техника и технология, започна да се увеличава не в наша полза...”***

С други думи, от десетина години насам, част от държавно-капиталистическата класа на СССР (тази, която изтика Горбачов на поста, заеман някога от Сталин) започва да разбира, че ФАКТОРЪТ ВРЕМЕ не работи в нейна полза. Вместо „да настигнат и задминат” капиталистическия Запад, използвайки „предимствата на социализЪма” и неговия „по-прогресивен начин на производство”, ръководителите на Кремъл започват да констатират с ужас изоставането си в едно състезание на живот и смърт. Като че ли „предимствата” се оказаха валидни само за фазата, която Маркс наричаше „първоначална акумулация на капитала”, и то в областта на старите, „класически” производства от индустриалната ера: въглища, стомана, чугун, петрол и т.н., където за половин век - от средата на двадесетте до средата на седемдесетте години - СССР излезна от шесто на второ място по обем на продукцията им. Картината обаче, започна да се променя от момента, в който страните от „първия свят” навлязоха в предверието на роботронната революция.

Тази констатация е една от главните причини за новата политика на Горбачов, със заемащото в нея централно място УСКОРЕНИЕ (макар, че източната и западна пропаганда акцентират върху „пре-

устройството" и „гласността"). Касае се за стремеж към комплексно ускорение в развитието на "съветската" икономика върху основата на модерните „пост-индустриални" машини, технологии и методи или това, което ние наричаме роботронна революция (Р.Р.).
Този лозунг или тревожен вик, не е новост за „развития социализъм". Като цел той бе прокламиран, ако не в хрушчовата, в началото на брежневската „ера" (1965 - 1966 г.), когато американската фирма IBM бе започнала серийното производство на първия компютър от „третата генерация" - модел 360/40. Тогава в СССР и източно-европейските му колонии анулираха тезисите на Джугашвили-Сталин за „буржоазния характер" на кибернетиката и генетиката и заговориха за научно-техническата революция като мотор на ускореното развитие, за „науката като производителна сила" и за едно комплексно автоматизиране на планирането, на производството, снабдяването и пласмента, на финансирането, отчетността и заплащането на труда. На сцената се появиха различни „автоматизатори", информатици и... информатори, рекрутирани от средите на партийния агитпроп, преоблечени като кибернетици джандарми, „удостоени академици" и неизбежният рой от дребни мошеници и хищници, които придружават всяко грандиозно мероприятия в „лагера на строящия се комунизъм".
Тогавашното ръководство, икономисти и специалисти разглеждаха държавната собственост и тоталното централизиране на икономиката посредством „плана", като предимства на „социализма", чието използуване може да доведе до чудеса в епохата на ЕИМ, както по него време наричаха компютрите. Те виждаха в електронно-изчислителните машини панацея срещу започващата криза от нов тип, в която старите изпитани методи на командване, безпрекословно подчинение и изпълнение престанаха да бъдат ефикасни.
В тази ранна епоха се разработваха „концепции", създаваха се „отдели по автоматизация, електронизация и кибернетизация" (АЕК) или по... изследване на операциите. Всяко ведомство си имаше своята АСУ (автоматизирана система за управление) и своите „асуанци". Всичко това се придружаваше от нескончаеми заседания, „колегиуми" и съвещания от местен, градски, национален и лагерен мащаб - в рамките на СИВ - по всички отрасли от търговията и хотелите до полицията и казармите. Автоматизаторските сборища ставаха в най-хубавите летни и зимни курорти, и пътните и дневните се плащаха по специални тарифи в безценна чужда валута. (Един

нищо и никакъв директор на ИЦ (изчислителен център) и „кандидат на икономическите науки", се хвалеше, че е успял „да навърти" за 7 години 56 задгранични командировки, връщайки се от всяка със своите трофеи - от чешки кристали до обезценени, широки демодирани американски вратовръзки, които излагаше пред завистливите погледи на своите помощници и подчинени, поканени да чуят, че "американците не са отишли много по-напред от нас в своите АСУ-та" и да видят плячката от обмяната на опит по автоматизирането...)
Управляващата върхушка в тази предисторическа епоха на „научно-техническата революция" смяташе, че като се създаде една единна мрежа от ИЦ, тя ще може да разполага с всеобемна информация и да взема оптимални решения. Така, най-после щеше да се сбъдне оруеловската мечта на всеки бюрократ - да се избегнат главоболията от контакта с живите хора и се създаде система, в която никой не ще може да се изплъзне от всеобхватния контрол и отклони от заповедите. При това началството си въобразяваше, че кибернетизацията на „социализма" може да се извърши със същите биячи, хитреци или кретени, които бяха „движещата сила" на сталинската „колективизация" и индустриализация. Утвърдената вече, централизирана в ръцете на държавата, стопанска система се разглеждаше не само като годна, но и с преимущества пред „раздробеното от монополите и капиталистите" частно стопанство. Само изплашените до смърт за живота и хляба си хорица трябваше „с още по-голям ентусиазъм и усърдие" да изпълняват „спусканите отгоре" постановления и изработени от ЕИМ планове и наредби, за да се влезне в царството на АСУ-тата.
Действителността обаче се оказа доста по-различна от сивите бюрократически мечти. Тогава, къде експериментално, къде интуитивно, започнаха да разбират, че с полуграмотните идиоти, излезли от калъпите на партийните школи, ще бъде доста трудно да се прекрачи във века на кибернетиката. Освен от всестранна подготовка, този век се нуждаеше от свободни хора с инициатива, замах и творчески дух, каквито не се създават в общество на жандарми и схоласти.
На няколко пъти, плахо и безуспешно, се опитваха да лекуват държавно-капиталистическото вкоченясване с дози от материална заинтересованост, частна собственост, рентабилност, самоиздръжка и т.п. Всички подобни опити претърпяха крушение, разбивайки се в интересите на създадената бюрокрация, чрез проверената сталинска система на чиновническо-чекистки подбор, която искаше

да съхрани, привилегиите си и да се наслаждава на сладостите на живота в условията на стабилност, сигурност и спокойствие. Плахите експерименти биваха отменявани, за да сторят място на изпитаните, свойствени на „социализма“ и други допотопни формации, методи на управление. Кои са те?

- Ангажиране на всички - било в работа, било в контролиране на работещите. Експлоатация на работната сила и способностите на трудовите хора срещу мизерни заплати, минимално задоволяване на елементарните нужди на „нисшите” класи, дребни „материални стимули” за стахановци и ударници, създаване на острови на привилегии и относителна задоволеност на работещите в някои области на науката, техниката и индустрията (главно оръжейната), във вреда на другите клонове. Идеологическо манипулиране и оглупяване на цялото население. Колониална експлоатация на сателитните страни. Разгъване на тотален шпионаж за обсебване секретите и опита на „Запада” във водещите области, с пълно затваряне на границите за движението на хора и идеи в двете посоки. Всеки, който възстава срещу тази система подлежи на унищожение. „Превантивните мерки” не изключват масови репресии и робски труд в концлагерите и затворите за милиони, без да говорим за ангарията в бригадите, трудовите съботници, извънредните часове и т.н.

Партийните „мениджъри” искаха да комбинират тези методи с роботронната революция, мислейки явно, че тя е възможна при всяка социална и техническа база — от Египет на пирамидите до мавзолейния социализъм на СССР. Опитите да се поставят компютрите в служба на фараоните претърпяха фиаско. Ако се съди по самопризнанията, сторени на най-високото място (с тях започнахме тази статия), методите, наследени от доброто сталиново време са изчерпили окончателно себе си. Затова е и целият шум около „перестройката”, търсената квадратура на кръга, отстъпчивостта и сговорчивостта на Горбачов и останалите наематели на Кремъл. Затова, мислим ние, всички приказки: Дали тази „крачка напред няма да бъде последвана от две назад” - са лишени от смисъл.

Нищо такова не могат да направят горбачовци, защото именно старите методи ги доведоха до „предреволюционната ситуация” и връщането към тях може само да ускори катастрофата и предизвика експлозията. Пътят, който те ще следват в идните години, ще бъде път на **опити да се отворят вратите на “съветското” общество за роботронната революция и да се затворят пред социалната.**

Затова главните въпроси на които следва да потърсим отговор в нашите анализи са:
- Възможно ли е разгъването на роботронната революция в СССР?
- Кои са препятствията, които държавният капитал и неговата диктатура издигат пред роботронната революция?
- Кои са условията, благоприятстващи развитието й, поне до нивото, което тя достига в буржоазното общество?
- Какви перспективи се откриват пред социалната революция с опитите на днешното ръководство да отмести бариерите и създаде оптимални условия за ускореното икономическо развитие на СССР в условията на Р.Р. и съхранение на диктатурата?
Отговорите на тези въпроси, предполагат сериозно проучване на всички досегашни опити за реформи, податливостта на „съветската" политическа, икономическа и социална система за информатизация, автоматизация и кибернетизация; Историята на електронната индустрия, информатика и роботизация в империята за последния четвърт век, както и днешното състояние на тези сфери от решително значение.
Естествено, в дълбочината на проблемите не може да се навлезе само с една статия. Ще се опитаме поне да ги поставим.

По данни от 1987 година, положението е следното: СССР има около 30,000 големи и малки компютри, а САЩ - 620,000. При това, повече от половината от големите съветски компютри са копия на излезлите от употреба модели 360 и 370 на фирмата IBM (различните РЯД-1, РЯД-2 и т.н.). Миникомпютрите имат за свой първообраз моделите на DIGITAL EQUIPMENT, а персоналните са копие на APPLE-1 с вече над 10 годишна давност. Към остарялостта на съветските компютри се добавя тяхната ненадеждност. Микропроцесорите са използваеми, но магнитната памет - невъзможна. СССР внася дискове от ГДР и дори от нашата „високо-техническа нация", с нейните персонални компютри „ПРАВЕЦ-2" и „джинсови сукмани" - местно производство...
В интерес на истината обаче, трябва да се отбележи, че началните стъпки са направени - в големите градове сметките за електричество, газ, телефони и спестяванията в банките са информатизирани. Добри или лоши, създадени са и кадри. Много от тях са математици, които се преквалифицират в електрониката, информатиката, моделирането и т.н. Крачка към всеобщата компютъризация бе за-

явлението в 1984 година, че към 1990 г. в съветските училища ще има над един милион компютри. Засега обаче, учебни компютри (съветско производство) не съществуват и „съветските" търговци закупиха 10,000 японски персонални компютри УАМАНА. (През учебната 1985/86 година за осемте милиона девето- и десетокласници върху цялата територия на СССР е имало в средните политехнически и специални училища всичко... 1,000 компютри, при липса на учебници и подготвен, ефикасен преподавателски кадър.) За да компенсира недоимъка, държавата призовава често заводи и институти да предоставят свободното си машинно време за ученици и студенти.

Преценките на западните специалисти за една широка компютъризация на СССР не са обнадеждаващи. Те смятат, че пропастта между съветското ниво и западното ще продължава да се увеличава, с което прогнозите им съвпадат с горбачовите констатации.

В книгата си „ПЕРЕСТРОЙКА" Абел Гезевич Аганбегян - инспираторът на „новото" икономическо мислене на Горбачов - дава различни примери, които показват, че положението и с другата компонента на роботронната революция — роботите, не е по-блестящо от това на компютрите. *"Много предприятия* - казва арменският академик - *си изработват сами необходимите им роботи, които за съжаление са много по-тежкоподвижни и по-скъпи от най-добрите модели, работят 5 до 10 пъти по-бавно от тях, годишната им поддръжка струва 40-50,000 рубли и в най-добрия случай позволяват да се икономиса работата само на един работник, който „струва" максимум 4,000 рубли годишно."* Както се казва, цифрите не се нуждаят от коментари. В замяна на това, Аганбегян ни успокоява с голямият прогрес, който е направен в СССР в разработката на модерни методи за добив на... въглища и желязо - във време, когато страните от „първия свят", следвайки своята неоколониална икономическа политика, експедират тези производства в „задните си дворове" в Третия свят.

Какви са бариерите пред информатизацията, компютъризацията и роботизацията на функциониращото съобразно принципите на ръководната роля на партията, на демократическия централизъм и на шпиономанията „съветско" общество?

Една сред многото причини е страхът от достъпа до информацията. Диктатурата и нейните джандари виждат в „банките от данни" и милионите компютри от всички разряди и калибри, (които, за да

са ефикасни, трябва да бъдат открити за достъпа на десетки, ако не и стотици милиони хора), виждат в циркулацията на информацията истинска „заплаха за сигурността". Те се страхуват не само от фотокопирните машини и другите "чудеса" на бюротиката, но дори и от обикновените пишещи машини и циклостили, които се... регистрират в милицията. Властта е превърнала почти всякакъв вид информация — дори историческата — в държавна тайна!

Освен полицейските бариери, съществуват и други, напр. чисто бюрократически: Социалният статус на един директор или икономически ръководител зависи от броя на командваните от него (на подчинените на единната воля на „пролетарското началство"), затова той не е заинтересован от навлизането на роботите и компютрите в неговия сектор и неизбежното намаляване на броя на „поверения му персонал". Това е валидно за цялата йерархическа стълба на началници, и едва ли въвеждането на други критерии, като рентабилност, ще поправят тук положението, защото в екстремния случай всяко началство ще трябва само да си дава заповеди и разговаря със себе си по телефона (както е у *„Тьоркин на оня свят"* от Твардовски). Друга спирачка е ценза и облеченото във власт празнословие на подкованите в марксическите налбантници партийни кадри, които и конституционно имат право на ръководна роля!

Съществуват и социални и технически бариери, специфични за страните от Третия свят и „социализЪма", излязъл от полуфеодалната изостаналост и от оборите. Бариери, характеризиращи се с липса на опит, психология и традиции, които се изработват в индустриалното общество в течение на няколко генерации. Към това се прибавя и една индустрия, чието ниво в не малък процент е... предвоенно.

На последно по място, но не и по важност, са финансовите бариери, чиито ефект е многостранен. За компютъризирането на всеобщата учебна програма, и още повече на изследователската, за финансирането на работещите върху различни проекти и модели екипи, за тяхното експериментиране, за разработването на модерни идеи и внедряването им в институти, университети, предприятия и училища, в мащабите на цялата страна и на всички нива, са необходими баснословни суми. В цитираната книга, въпросният Аганбегян казва, че СССР отделял 30 милиарда рубли годишно за научно-изследователски цели или около 5% от националния си доход, което било еквивалентно на отделяните в САЩ суми и далеч надминавало изследователските бюджети на другите развити страни. Като

знаем обаче, че САЩ отделят за тези цели 250 милиарда долара годишно, т.е. почти толкова, колкото и за военни, Япония - 100 милиарда и Западна Европа 120,000,000,000 долара, можем да отдадем академичните слова на това, което у нас наричат „арменски уста". Още повече, че днес в СССР всеки говори каквото му попадне на устата - достатъчно е да се сравнят локумите на Горбачов с тези на Аганбегян, Заславская, Арбатов и пр. корифеи на "научния социализъм", за да се установи хаоса.

За да се почувства важността на финансовата бариера пред компютъризацията на СССР, е достатъчно да напомним още, че един средноголям компютър струва милиони рубли, и един персонален - няколко хиляди (колкото една лека кола), което съвсем не е по силите на „съветския прост човек". Покупката на големи и средни системи пък не е по бюджетните възможности на грамадната част от индустриалните и селскостопански предприятия, лаборатории и учебни заведения, без което за никаква, нито обикновена, нито индустриална информатика не може и дума да става.

Изход от подобна безизходица, авторите на „новото мислене" разчитат да намерят в отваряне вратите на "съветските" пазари за западните капитали, технология, стоки и... въжета за бесене. В строежа на компютърни заводи и откриване на филиали за големите американски, японски и западноевропейски фирми - за снабдяване и поддръжка на съветския компютърен парк и обучение на туземния персонал. Разбира се, би било абсолютна илюзия да се мисли, че западните капиталисти ще продадат въжетата си на загуба и без гаранции, но последното е обект на друга тема.

Що се касае до революционните перспективи в завършека на 20-ти век, в СССР на горбачовци, те изглеждат безкрайно по-благоприятни от тези в края на миналия век в романовска Русия.

Ако горбачовци не опитат и невъзможното, за да създадат условия за ускореното развитие на Р.Р. и икономиката на СССР, на тях им предстои да останат господари на една второ- и треторазрядна страна (някои казват от Третия свят). Тогава те ще имат освен вътрешните си проблеми и колониалните. Пролетариатът на Източна Европа ще се надигне толкова по-бързо, колкото по-голяма е слабостта на държавнокапиталистическата класа от метрополията на вътрешните и външни фронтове. Една такава империя ще може да бъде бита, ако не от Швейцария, то от ГФР или Япония, сметките с които стоят открити. На подо-

бен фон, политическите фракционни борби в Кремъл могат да надминат всичко известно от досегашната им история.
Обратно, опитите на горбачовци да разкрепостят научните, технически, културни и социални сили, необходими за извършването на Р.Р. и набирането на средства за финансирането й, означават атака срещу половината от държавнокапиталистическата класа (наскоро един член на ц.к. на к.ц.с.с. каза, че перестройката ще „преустрои" поне 10 от 20-те милиона бюрократи, „работещи" в министерствата и ведомствата на СССР и отделните републики), и серия от шокове срещу и без това мизерното ниво на живот на работните класи.
Така към собствените противоречия, които ще излезнат на повърхността вследствие отместването на надгробната плоча от съветското общество и „отварянето" му, **ще се добавят и проблемите, които Р.Р. създава в частно-капиталистическите общества: безработица, инфлация, финансови кризи, социална нестабилност и т.н. Всичко заедно може само да засили класовите, фракционни, антиколониални и империалистически конфликти, ориентирани този път по други оси.**
И в двата случая ДНЕШНАТА КРИЗА МОЖЕ ДА СЕ ПРЕОДОЛЕЕ САМО СЪС СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ!

Март 1988 г., Бр.1 (год. II) от бюлетина АКР.

*

РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.) КАТО ФАКТОР НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ

§-§ 29-34 от Проекторезолюцията на Задграничната Организация на Анархо-комунистите от България

§ 29.

През десетилетията, които предстоят, революционната криза и откриващите се перспективи пред човечеството ще нарастват вследствие нахлуване на процеса на АВТОМАТИЗАЦИЯ във всички сфери — в производство, услуги, статистика, разпределение, планиране и т.н. В основата на този процес намираме съединението на компютрите с роботите. Те създават инфраструктурата на новия свят, в който човекът ще бъде освободен от тежкия, неприятен и задължителен труд. Т. е. от онзи труд, който е бил досега една от причините паразитите да го избягват, да го стоварват върху други в различни форми: робство, крепостничество или наемен труд. Откъдето и изграждането на апарата на насилието - държавата, с чиято помощ те поддържат до днес експлоатацията, класовата структура на обществото с неговата пирамидална йерархия, централизъм, командване и подчинение.

Заедно с унищожението на принудителния труд, автоматизацията създава (за пръв път в историята на човешките общества) свободно време, технически и комуникационни възможности за информиране на всички, за участието им в предварителните дискусии на всички нива, както и прякото участие на всеки в управлението на обществените дела чрез избора на решение на въпроси от всякакъв обхват, благодарение на информатиката. При това, пряко участие в управлението т.е. самоуправление, не само в рамките на патриархалните и изолирани селски общини, на „свободните градове" от средновековието или на удавените в кръв революционни опити за замяна на властта с анархията от Парижката Комуна насам, но и в планетарен мащаб.

§ 30.

От друга страна, **този процес, който за краткост наричаме Р.Р., предизвиква пред очите ни социалната смърт на класите в индустриалното общество и остатъците от предишните цивилизации (занаятчии, селяни и т.н.) Най-напред от социалния живот изчезват селяните (в най-напредналите страни, те представля-**

ват няколко процента от населението). След това, процесът обхваща наемните работници в индустриите, услугите, лабораторните работи и дори в част от научните изследвания. НО БЕЗ НАЕМЕН ТРУД, НЯМА КАПИТАЛ!

Свиването на броя на заетите в производството и спомагателните сфери (където се създава принадена стойност и се реализират печалбите) влече със себе си и смъртта на капитала, израстващ върху експлоатацията на наемния труд.

В момента, в който автоматизацията стане всеобща, частната собственост върху заводи, фабрики, мини, стопанства и т.н., както и върху продукцията, става безсмислена, защото продуктите не могат да бъдат продавани (при това с печалба) на лишените от труд, заплати и собственост екс-пролетарии, селяни, занаятчии и т.н. От този момент нататък „законите" на стоковото стопанство и пазара стават невалидни.

Съхранението на класите, неравенството и властта - в едно общество, в което не съществува експлоатацията на чуждия труд поради това, че Р.Р. го е заместила с роботите - трябва да се базира изключително върху извън-икономическата принуда на държавата, както е било при робството и феодализма.

§ 31.

Желаейки да разширят стоковото стопанство, да дадат „простор на законите на пазара и частната собственост", за да коригират „социализма" горбачовци само доказват, че са в закъснение с една епоха в анализите си на предизвиканата от собствената им система криза на „съветското" общество. Защото и в него, макар със закъснение, Р. Р. навлиза в ролята си на велик дестабилизатор. И в условията на държавния капитализъм, тя води до ерозия на социалните, икономически и политически структури, като извършва далече отиващи промени в класите и професионалните слоеве в Руската империя.

Научно-техническата революция прави необходими и неизбежни промените в организирането и планирането на производствения процес, във формите на собственост, в разпределението и потреблението на продукти и информация, в ползването на ресурсите за лични и обществени нужди, в начините на вземане на решения и провеждането им в изпълнение, с две думи — промени в цялата обществена организация! Тези революционни промени, обаче, са в абсолютно несъответствие с диктатурата на държавно-капиталис-

тическата класа във всички сфери на живота, с бюрократичното командване, с централизацията в планирането и управлението, с подтискането на творческите възможности и инициативи на милионите, с привилегированото положение на партийно-административната бюрокрация, която по своята същност е паразитна, невежествена, с феодално-фелдфебелски наклонности при решаване на социалните, икономическите и културни проблеми на обществото. Тези методи бяха годни в предишните „цивилизации" на камшика и грабежа, но приложени днес (успоредно с компютрите и роботите) в свят, в който науката, познанията, обмяната на информация, освободеният от схоластика и догматика човешки интелект, свободата на лични и колективни начинания и творчество играят и ще играят все по-голяма роля, водят и могат да доведат само до още по-дълбоки кризи.

Създавайки материалните и технологически предпоставки за реализиране на социалната революция, роботронната отваря вратите пред идеите за изграждане на ново общество с нови начини на регулиране на отношенията между човешките личности, групи и населения в различните райони и страни - от центъра до периферите на империята. С това, тя прави още по-анахронични и непоносими полицейските методи и принципи на функциониране на системата. **Наред с вътрешното, Р.Р. дестабилизира и международното положение на Московското господарство. Поради по-голямата неприспособяемост на държавнокапиталистическите динозаври и парализиращата роля на тяхната диктатура спрямо условията на начеващата научно-техническа революция, така нар. СССР изостава в развитието на своя икономически и военен потенциал. Това води не само до пречупване острието на империалистическата му експанзия, която досега беше отдушник на вътрешната криза, но и до обратния процес на свиване и изтласкване на имперското присъствие на Москва в света под натиска на мултинационалния частен капитализъм...**

Това поставя „Третият Рим" пред избора да приеме статута на второразрядна, „провинциална" сила с всички произтичащи от него последици ИЛИ с цената на „стъпки в неизвестността" (във вътрешната и външната политика) да се опита да се „преустрои", за да отвори вратата пред Р.Р... **НО точно тук държавно-капиталистическата класа или „номенклатурата" се изправя пред една нерешима дилема — нейните класови интереси и господство-**

то й изискват това отваряне да се придружава от спускане на бариерата пред... социалната революция, с която империята е бременна.

§ 32.

При подобни тенденции, които ще доминират все повече живота на обществото, какво остава на желаещите да съхранят на всяка цена агонизиращите социални отношения на неравенство и привилегии и охраняващите ги институции на властта? Т.е., какво остава на властниците и на паразитите (което е все едно)? И какво на човечеството, което за пръв път в цялото си съществувание има възможности за една тотална еманципация от наемния труд и заедно с него от властта и експлоатацията във всичките им форми, за да постави началото на разселването и очовечаването на космоса през идните нови хилядолетия?

С големи скорости, властници и хора приближават кръстопът от който пътищата водят ИЛИ към едно МОДЕРНО И ПЛАНЕТАРНО ИЗДАНИЕ НА РИМСКАТА ИМПЕРИЯ - с патриции, роботи вместо роби и лумпенизирано население, с неизбежно придружаващите я декаданс, византийски интриги, кръвопролитни борби за властта от горе до долу, системно и поставено „на научни основи" оглупяване на поданиците, ИЛИ към една СВЕТОВНА, САМОУПРАВЛЯВАЩА СЕ ФЕДЕРАЦИЯ на всички човешки групи, населени пунктове и народи от всички континенти.

И така, РИМ ИЛИ АНАРХИЯ! - ето я действителната алтернатива на настъпващия ДВАДЕСЕТ И ПЪРВИ ВЕК!

§ 33.

Тези процеси и „идеалите" на силните на деня създават социални и интернационални „напрежения". Те водят към кризи и конфликти, в сравнение с които всичко, което познаваше досега капитализмът ще прилича на буря в чаша с вода.

В този смисъл, **РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, С ПОСЛЕДИЦИТЕ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ, КОИТО РАЗКРИВА, Е КАТАЛИЗАТОР НА РЕВОЛЮЦИОННИТЕ ЕКСПЛОЗИИ И НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ.**

§ 34.

Проблематиката, която повдига Р.Р., поставя изисквания и пред нашата пропаганда. Промените ще засегнат всичко — от

теорията на социалната революция до начина на организиране, средствата и методите на борба с държавата. Много от наследените от 19-ти век лозунги стават негодни, като мобилизиращ масите фактор. Скоро някои основни, като „Земята на селяните!" и „Фабриките на работниците!", ще станат съвършено безсмислени, защото тези класи и да не изчезнат в близко бъдеще, ще продължат да свиват относителния си дял сред активното население. Земята и фабриките не могат да бъдат предадени на фантоми, а и едва ли ще бъде справедливо един огромен автоматизиран завод за автомобили или житните поля на една цяла република, обработвани с телеуправлявани трактори, сеялки и вършачки - и в двата случая обслужвани от по няколко дузини специалисти - да бъдат превърнати в тяхна колективна собственост?!?

Очевидно, все повече ще се налагат радикални промени и в лозунгите, и в програмните ни искания, и в пропагандата ни изобщо. Все повече зовът: „Искаме хляб и работа!" ще се замения от искания за създаване на комплексни и сходни за всички условия и възможности за свободно избраното и хармонично развитие на човешките личности; За свободното асоцииране на техните творчески усилия;

За развитието на солидарността и взаимопомощта С ОГЛЕД ВЕЛИКОТО БЪДЕЩЕ, КОЕТО ПРЕДСТОИ НА ЧОВЕШКИЯ РОД...

Декември 1988 г., бр.4, (година II) на бюлетина АКР

ОЩЕ ВЕДНЪЖ И ЗА ПОСЛЕДЕН ПЪТ ВЪРХУ ОБЩАТА ЧАСТ НА ХИПОТЕЗАТА ЗА РОБОТРОННАТА И СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ

NB-2017 год: Тази полемична статия е и гневна. Не че не понасям критиката, напротив – търся я, но когато опонентът е невежа и със самочувствие, ставам зъл. Бях се заканил да е последна, щом и свои не ме разбраха, и тя наистина беше такава – в емиграция и след пристигането ми в БГ през 1991 г. към темата не се връщах в течение на нови десет години. Наруших мълчанието си, когато фактите започнаха да ни затрупват като свлачище...
И така, два месеца преди "подмяната" на Живков в "решителната" 1989 година, в която неговите шутове от политбюро на ц.к. на бкп го обявиха за жертвен козел или "агнец", който трябваше да изкупи греховете им, и оповестиха началото на безконечния "мирен преход към пазарна демокрация", предизвикан от другаря М. Трендафил в Париж написах:

Разказват, че в 1931 г, в столицата на „съветска" Монголия — Улан Батор, от планината слезнал овчар, за да регистрира в бюрото за рационализации своето откритие – ЕДИН... ДЪРВЕН ВЕЛОСИПЕД.
Аз нямам претенциите, които ми се приписват в статията на М. Трендафил - **„Роботронната революция — едно свободно мнение",** публикувана в брой № 1, година III на бюлетина А.К.Р. от 1989 г. Не съм открил дървения велосипед, нито ролята на икономическия фактор или технологията в развитието на човешките общества, в техните еволюции, революции или контрареволюции. Същото се отнася и до класите и класовата борба. Историята на тези идеи и теории е дълга и крайно интересна, както и мненията на различните анархистически мислители, но това не е било обект на моите размишления и търсения в десетината статии, посветени на различни аспекти на роботронната революция, които читателят може да намери в емигрантския печат от последните петнадесет години.
Това, което считам, че съм направил за пръв път сред анархистите, а и сред различните марксически или антимарксически течения, декларирващи се като адепти на социалистическата революционна мисъл, е поставянето на въпроса за революционните изменения, които предизвиква навлизането на компютри, роботи и останалото, което

за краткост наричам **роботронна революция** във всички сфери на живота. Нейното влияние (на Р.Р.) върху историческата съдба на двете основни класи в съвременната ни цивилизация - тази на НАЕМНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЕН ТРУД и нейният антипод - КЛАСАТА НА КАПИТАЛА. В тези статии аз съм поставил на разглеждане връзката между Р.Р. и кризата (не само финансовата), въздействието на Р.Р. върху външната и вътрешна политика на СССР, върху изместванията на центъра на индустриалната и военна мощ, разпадането и формирането на нови коалиции, взаимната зависимост между роботронната и социална революции и т.н.

ОТПРАВНА ТОЧКА във всичките ми разсъждения и търсения не са етичните възмущения от неправдата или адмирациите към взривовете на недоволство на изиграните и обрани маси и класи от предрешените като божествена воля, съдба, народна воля или историческа необходимост властвуващи шмекери, нито някакви диалектически конструкции за общественото развитие с техните хегелиански „закони".

Началото или постулатът от който тръгвам, е мисълта или „аксиомата" на великия американски математик и „баща на кибернетиката" - Норбърт ВИНЕР. С нея той твърди, че **СКЛЮЧВАНЕТО/ЗАТВАРЯНЕТО НА КРЪГА НА ТОТАЛНАТА АВТОМАТИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПРОЦЕСИ, НА УСЛУГИТЕ И „АДМИНИСТРИРАНЕТО НА ВЕЩИТЕ" Е ТЕОРЕТИЧЕСКИ И ПРАКТИЧЕСКИ ОСЪЩЕСТВИМО.**

По-нататък, аз приемам, че това автоматизиране на производството и услугите ще засегне всички сектори на икономиката и то В СВЕТОВЕН МАЩАБ, независимо от срока, който ни отделя от завършването на този процес. В статиите си аз съм повтарял многократно и в различни варианти тази теза на Винер, за да се разбере моя демарш, както и залога на изследването. От нея произтича всичко, което съм казвал и имам да кажа по въпросите за структурните изменения в днешното общество и композиращите го класи, задънената улица в която навлизат неговите господари и техните „ръководни идеи и принципи", ролята на Р.Р. за края на днешното социално и интернационално статукво, перспективите които Р.Р. открива пред социалната революция и отражението й върху програмните, стратегически, тактически и организационни въпроси, методите и средствата на борбата или с две думи - измененията, които се

налага да извършим в наследената от деветнадесети век теория на революцията, както и самото моделиране на социал-историческите процеси, компютърното „проиграване" на моделите и практическото използуване на получените резултати.

Следователно, моята изходна точка няма нищо общо с марксизма и е толкова ненужно да се говори за *„прибягването до категориите на абсолютността и едно пресилено прилагане на методичността на марксизма да постави като най-важен, неизбежен и решаващ фактор за промяната и революциите в човешките общества - развитието на техниката и производството",* колкото е излишно да се изхабяват 3 (три) страници на бюлетина, за да се доказва, че *„въпросът за ролята на техниката в човешките общества не е нов", „че поставения въпрос е много стар",* че можело *„да се говори за приемственост и развитие",* не е нужно и да *„изказваме признателност към писмените и автентични ръкописи върху огромните и горещо водени дискусии по проблема",* които историята ни е оставила, *„че проблемът е занимавал хората, теоретиците и революционерите още от 19 век",* че *„една от първите грешки на Константинов е че не разглежда въпросът в неговото историческо русло, а го поставя като изключително нов",* че *„той е приемствен от далечното минало",* че *„поставения въпрос е от дълга стара дата"* и т.н., и т.н.

Както казах, аз не разглеждам общо-философския въпрос за ролята на материалните фактори и специално на икономическия, в човешката история, а този за РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ КАТО ФАКТОР НА СОЦИАЛНАТА! И този въпрос е НОВ, защото в 19-ти век не е имало роботи и компютри, а и днес дори - в края на двадесети век ние сме далече от това, те да са станали доминиращ фактор във функционирането на икономиката и на най-напредналите страни.

Колкото и да съм търсил в непрекъснато излизащите книги, монографии и статии в специализирания печат, досега не съм намерил нищо — нито системно, нито откъслечно - по въпроса за влиянията на Р.Р. върху теорията и практиката на Социалната революция. По понятни причини Прудон, Бакунин и Кропоткин не са можели да го поставят на разглеждане, нито да имат позитивно или негативно отношение по него, затова е по-добре да оставим костите им в мир. Що се касае до стария проблем във философията на историята и ролята на икономическия фактор в нея, ето какво мисли Бакунин (и

не само по него):

„Прудон, въпреки всичките си усилия да разтърси традициите на класическия идеализъм, остана през целия си живот непоправим идеалист, който се вдъхновяваше, както му казах два месеца преди смъртта му, било от библията, било от римското право, оставайки винаги метафизик до върха на ноктите си. Неговото нещастие е в това, че той никога не бе изучавал естествените науки и техните методи. Той имаше инстинкта на гения, който му помагаше да намери верния път, ***но увлечен от идеалистическите навици на своя разум, той изпадаше винаги в старите грешки, което превръщаше Прудон в едно вечно противоречие - един мощен гений, един революционен мислител, който се бореше винаги срещу фантомите на идеализма, но който не можа никога да ги победи.***

Маркс, като мислител е на прав път. Той твърди, че всички ПОЛИТИЧЕСКИ, РЕЛИГИОЗНИ И ПРАВНИ ЕВОЛЮЦИИ В ИСТОРИЯТА СА НЕ ПРИЧИНИ, НО СЛЕДСТВИЕ ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА ЕВОЛЮЦИЯ. ***Това е една велика и плодотворна идея, която съвсем не е негово откритие. Тя бе открита и изразена от много други преди него. Но на него принадлежи честта да я развие системно и постави като база на цялата си икономическа теория. От друга страна, Прудон бе почувствувал и разбрал СВОБОДАТА безкрайно по-добре от него. Когато Прудон се изтръгваше от доктринерството и метафизиката, той имаше истински инстинкт на революционер - обожаваше Сатаната и прокламираше Анархията.***

Много е възможно, Маркс да се издигне ТЕОРЕТИЧЕСКИ до една още по-рационална система на свободата от тази на Прудон, но за това му липсва инстинкта на СВОБОДАТА. Като германец и евреин, той е от главата до петите ВЛАСТНИК.

От тук и двете противоположни системи: Анархизма на Прудон, разширен, развит и освободен ОТ НАС от неговата метафизическа, идеалистическа и доктринерска обвивка, с абсолютното приемане на материята, като обект на науката и на СОЦИАЛНАТА ИКОНОМИКА В ИСТОРИЯТА, КАТО БАЗА НА ВСЯКО РАЗВИТИЕ. И от друга страна - системата на Маркс - шефът на германската школа на авторитарния социализъм". (Цитирано по „ПЪЛНОТО СЪБРАНИЕ НА СЪЧИНЕНИЯТА НА М. БАКУНИН" - том 4-ти, стр.437).

Струва ми се, за всеки трябва да е станало ясно, че спорът между Бакунин и Маркс не е по въпроса за ролята на икономиката и техниката в политическата история. Той е за нещо безкрайно по-важно — ЗА СВОБОДАТА; за програмата, стратегията и революционната организация, които трябва да доведат човечеството до рационалната система, в която индивидите ще се освободят от властта и експлоатацията.

Философията на историята поставя за разрешение пред разума и не по-маловажния въпрос за теоретичното, а след това и практическо ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ с нейните социални, икономически и политически отношения, структури и институции. Т.е., ДОКАЗАТЕЛСТВОТО ЗА НЕИЗБЕЖНОСТТА НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ, която ще позволи реализирането на рационалната система на свободата, за която говори Бакунин. Неизбежност, продиктувана и гарантирана от „естественото" развитие на днешното общество, което в крайна сметка формира нашите идеи за настоящето и бъдещето, нашата теория за пътищата и съдържанието на революционната промяна, максималните срокове, които ни отделят от нея, нашата воля за борба и организиране, както и събирането на комплекса от условия, при които трябва да се нанесе удара срещу силите на днешния „ред". (**Който „удар" може да бъде серия от граждански войни върху петте континента в течение на няколко десетилетия**).

Маркс и марксистите също са ни оставили различни „доказателства" за този край. Според мене, слабостта на интелектуалната операция лежи в техния метод, в качествения или по-точно диалектически анализ на развитието и в базирането му върху предпоставки (като пауперизацията), които се оказаха несъстоятелни при построяване на логическите доказателства за неизбежността и близостта на революцията.

За да илюстрираме използвания подход за решението на проблема и свързаните с него прогнози за социалната експлозия в индустриална Англия, си струва да приведем един дълъг цитат.

В предпоследната глава на том първи на „КАПИТАЛЪТ" Маркс пише, че капиталистическото общество стига до определена степен на развитие, при която *„на експроприация подлежи вече не самостоятелния труженик, имащ свое стопанство, а капиталиста - експлоатиращ много работници". „Тази експроприация* - продължава той - *се извършва ОТ ИГРАТА НА ИМАНЕНТНИТЕ ЗАКОНИ*

НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКОТО ПРОИЗВОДСТВО, по пътя на централизацията на капиталите. Ръка за ръка с тази централизация или експроприация на мнозината капиталисти от малцина, се развива кооперативната форма на процеса на труда в постоянно нарастващи размери. Развива се съзнателното техническо приложение на науката, на планомерната експлоатация на земята, превръщането на средствата на труда в такива, които допускат само колективна употреба. Засилва се вмъкването на всички народи в мрежата на световния пазар и с него - на интернационалния характер на капиталистическия режим. Заедно с постоянно съкращаващия се брой на магнатите на капитала, които узурпират и монополизират всички изгоди от този трансформационен процес, нараства масата на нищетата, угнетяването, робството, изражданието и експлоатацията. Но паралелно се увеличава и възмущението на работническата класа, която НЕПРЕКЪСНАТО НАРАСТВА ЧИСЛЕНО, която се обучава, обединява и организира от самия механизъм на капиталистическото производство.

Монополът на капитала се превръща в окови за този начин на производство, който е израснал при него и под него. ***Централизацията на средствата за производство и обобществяването на труда достигат такава точка, че стават несъвместими с тяхната капиталистическа обвивка. Тя се взривява (разкъсва). Удря часът на капиталистическата частна собственост. Експроприаторите биват експроприирани.***

Капиталистическия НАЧИН НА ПРИСВОЯВАНЕ, произтичащ от капиталистическия начин на производство, а следователно и самата капиталистическа ЧАСТНА СОБСТВЕНОСТ Е ПЪРВОТО ОТРИЦАНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНАТА ЧАСТНА СОБСТВЕНОСТ, ОСНОВАНА НА СОБСТВЕН ТРУД. Но ***капиталистическото производство поражда с НЕОБХОДИМОСТТА НА ПРИРОДЕН ПРОЦЕС СОБСТВЕНОТО СИ ОТРИЦАНИЕ. ТОВА Е ОТРИЦАНИЕ НА ОТРИЦАНИЕТО. То възстановява не частната собственост, а индивидуалната на основа на достиженията на капиталистическата ера: НА ОСНОВАТА НА КООПЕРАЦИЯТА НА ТРУДА и общото владеене на земята и създадените от него средства за производство".*** (Цитирано по второто руско издание на съчиненията на Маркс и Енгелс, том 23-ти, стр. 772-773).

Прочитайки по неволя 17 пъти, по време на дългогодишната ми изолация, скрития в една дупка в дюшемето, под кофата за пикане, в

килия № 71 на пазарджишкия затвор, том първи на „Капиталът", аз не намерих никакво друго „доказателство" у Маркс за края на капитализма. По въпроса нямаше нищо допълнително не само в останалите томове на този Сизифовски труд, но и във всичко излязло под ръката на двамата „класици", които тюрмаджийската администрация ни бе предоставила за ползуване през годините, когато не бяхме в изолационните отделения.

Известно е, че прогнозите на Маркс за социалната революция в „работилницата на света" - Великобритания, базирани върху този метод, се оказаха с грешки от порядъка на ± 100 и повече години. Такова отклонение прави анализа неоперативен и следователно - безполезен при определяне на вероятния ход на историята или за построяване върху него на план за цялата организационна работа, стратегия и тактика в отделните сражения от революционната война срещу капиталистическото общество и неговата държава.

Марксовото „доказателство" за края на капитализма е диалектическо. То е извършено чрез приложението на третия хегелиански „закон" - за отрицание на отрицанието. (Това Бакунин като че ли не е довидял, въпреки отличното познаване на диалектиката и на първия том от тази „библия на работническата класа", която той е превеждал от немски на руски.) Освен това, доказателството е построено върху една оптическа измама — непрекъснатото числено нарастване на работническата класа (с което на дълго се изгубва посоката на процесите) и нейната пауперизация, (оставяща да се подразбере, че мизерията ще бъде двигателя на революционната промяна). И двете са свързани с *„играта на иманентните закони на капиталистическото производство"* и пр. обща фразеология. Използувани са и противоречията между *„обобществяването на труда"* и *„капиталистическия начин на присвояване и частна собственост"*.

Както съм изтъквал в моите статии за Р.Р., развитието на съвременния капитализъм показва числено намаляване на работническата класа, създаваща с труда си „принадения продукт, стойност и печалби".

В САЩ броят на заетите в производството не надхвърля 10% от активното население и ще продължава да се свива. Покойният Джон Кенеди бе казал много отдавна, че в края на века Америка няма да познава физическия труд (и да е допусната грешка, тя не надхвърля едно-две десетилетия). Ако нещо се увеличава трайно и сигурно

в автоматизиращото икономиката си капиталистическо общество, това са безработните, лумпените, слугите и пазачите, за които е трудно да се твърди, че се *„обучават, обединяват и организират от самия механизъм на капиталистическото производство”,* но които с положителност ще имат... университетска диплома.

На хоризонта се очертават контурите на друго общество, с други класи и други социални отношения, което само по инерция можем да наричаме КАПИТАЛИСТИЧЕСКО. Борбата срещу него ще се нуждае от други организации, стратегия, методи и средства, различни от завещаните ни от 19-ти век. Още сега безкрайната слабост на работническите профсъюзи, корумпираността на техните водачи и интегрирането им в „доброто общество” би трябвало да съдействува за събуждането от хипнозата на историческото наследство, което се обезценява безвъзвратно.

Не по-удачни са доказателствата и „научните предвиждания” на останалите марксисти. Наместникът на двамата класици Карл Каутски, интерполирайки тенденциите на централизация и концентрация на капитала, бе стигнал до идеята за настъпване на епохата на “свръх-империализма” със световна държава и мир в робство. Въпреки тая теория, избухнаха две световни войни и всички се въоръжават за Третата. Не по-убедителни за края на съвременния капитализъм се оказаха лениновите писания за „последната му и най-висша фаза” или тезите на Троцки за „изчерпване възможностите на капиталистическото развитие в програмата на 4-тия интернационал”, разработена преди повече от половин век (1934 - 1938 г.). Както знаем, Ленин и Троцки “сбъркаха епохата” в 1917 г., вземайки държавно-капиталистическата революция за... социалистическа. Всички техни „доказателства” са ме оставяли винаги неудовлетворен още повече, че съм математик по формация и имам известна представа от логическите процедури, с които се извършват доказателствата на леми и теореми. „Анализите” на днешните им епигони дори не заслужават внимание. Те са „анални” и практическото следствие от тях е днешната капитулация, отказ от по-нататъшното „съревнование” с частния капитализъм и предстоящите „разграждания”, „раздържавявания” и т.п. „новости”...

Тогава, кои са пътищата на доказателството, възможно ли е то и което е още по-важно - нужно ли ни е?

Видяхме вече какво мисли Бакунин по въпроса от „дълга стара дата”. Заедно с това си струва да напомним мнението му, че социалните

науки в неговия век не са още излезли от пелените си. Посочихме и слабостите на марксическия качествен и диалектически анализ на процеса на капиталистическото развитие, който съществува вън от идеологиите и главите на идеолозите и може и трябва да стане обект на научното изследване. Подчертахме, че Р.Р. (Роботронната Революция) и свързаната с нея проблематика не са съществували в 19ти век и следователно неговите мислители — свои и чужди — при цялата си гениалност не биха могли да ги разгледат. Струва си да се изтъкне, че промяната на условията на една задача могат да я направят нерешима със старите средства или да доведат до нови отговори. (Въпросът за ролята на оръжията във войната, нейните методи на водене, стратегия и тактика - също не е нов, но да се откажем на това основание да разгледаме влиянието на атомните бомби, ракети, лазери и т.н. в утрешните войни (или „мир") би било бягство от загадките, които сфинксът на непрекъснато изменящия се живот поставя пред нас. И още нещо - волята за борба и идеите не падат от небето, а ако и да падат от него, но не са в унисон с определен „строителен материал", с определени обективни тенденции в развитието и класови интереси, шансовете им за реализация не са големи, колкото и „хуманистични", „етични" и „правилни" да са те. Въпросът за СКЛЮЧВАНЕТО/ЗАТВАРЯНЕТО НА ТОТАЛНИЯ КРЪГ НА АВТОМАТИЗАЦИЯТА, с всички произтичащи последици и възможности да върнем човечеството в рая, от където бог го е изгонил, защото посегнало към забранения плод на познанието и осъдил на каторжния труд в пещерите, робството, крепостничеството или наемничеството във фабрики и мини, Е ВЪПРОС И ВЪЗМОЖНОСТ, КОИТО НЕ СА СЪЩЕСТВУВАЛИ НИКОГА ДО СЕГА В ЧОВЕШКАТА ИСТОРИЯ. Те се поставят за пръв път в нашето време и са девствени за работа.

По тях „класиците" не са казали и не биха могли да кажат нищо, въпреки цялата си „ученост", защото в 19-ти век не е имало кибернетика, а учениците им -начело с Йосиф Джугашвили и полицейските му съратници, я обявиха за буржоазна наука и запалиха в средата на ДВАДЕСЕТИЯ ВЕК кладите на средновековието, за да изгорят занимаващите се с нея математици и еретици. Трябваше приложенията на кибернетиката и Р.Р. в икономиката и армията да започнат да се стоварват като чук върху главите на наследниците в Кремъл, за да бъдат пометени сталиновите забрани и философско-полицейски концепции. Именно изоставането на СССР в Р.Р. обяснява до

голяма степен феномена „горбачевизъм", който е само надводната част от айсберга на кризата, която разтърсва империята, застанала пред прага на новото време.

В това време, на нас са ни необходими модерни оръжия и безкрайно по-мощен аналитичен апарат от този, който сме наследили от 19-ти век. И тоя апарат се създава от официалната наука. Трябва само да го употребим за нашите цели. За да дадат ОПЕРАТИВНИ РЕЗУЛТАТИ, анализите трябва да бъдат количествени. Те трябва да се базират върху влиянието на ИЗМЕРИМИ И ПРИ ТОВА ДИНАМИЧНО ИЗМЕНЯЩИ СЕ ФАКТОРИ. Релативно постоянните могат да бъдат въведени в най-добрия случай като константи, (защото с въвеждането на географския, климатичен, биологически и т.п. фактори, които са от тая категория, трудно можем да обясним еволюцията на даден комплекс от маса и територия и преминаването му от една цивилизация в друга за няколко столетия или хилядилетия). Ако искаме да избегнем смехотворното „теоретическо" творчество, трябва да определим тяхното точно тегло и място в модела на един процес или функционирането на една структура. Иначе ще приличаме на един от нашите видни диуретици, който минава за теоретик и „патриарх" на българския анархизъм, който бе писал, че извора на държавата се крие в... половия инстинкт, което показва, че той дори не може да мисли логически. Защото полов инстинкт има и при животните, но те държави нямат. И ако да беше така, тогава, държавата би била вечна или не би ни останало нищо друго, освен да организираме бригади и команди за... скопяване.

Аз считам, че ТЕОРЕТИЧЕСКОТО или, ако щете, МАТЕМАТИЧЕСКОТО ДОКАЗАТЕЛСТВО за смъртта на капитала и капитализма се съдържа в горната мисъл на Норбърт Винер или по-точно в изводите, които следват от нея. КРАЯТ може да се докаже чрез Р.Р., чието развитие и обхват са ИЗМЕРИМИ ВЕЛИЧИНИ. **Теоретическото и дори лабораторното доказателство още не е ПРАКТИЧЕСКО, но в наше време то е абсолютно необходимо между другото и за да знаем посоката на развитието, измененията по този път и поправките на мерника, стрелбата, стратегията и лозунгите ни. Затова, би било идиотизъм, (бихме приличали на прасе, което е изровило бисер и се е отказало от него, поради това, че не е жълъд), ако се откажем от ТАЗИ ВЕЛИКА ИДЕЯ**.

Но количественият анализ налага въвеждането на математиката с

нейните аксиоми, теореми, формули и модели (всеки процес или система могат да бъдат описани с езика на математиката, полученият модел, който може да бъде една функция, уравнение или система от уравнения и неравенства, в зависимост от броя на въведените фактори — променливи, коефициенти и константи - и откритите съществени връзки между тях, ще бъде повече или по-малко точно приближение на моделирания обект на изследването). Построеният модел на една криза, война или революция може да бъде подложен на проверка с прилагането му върху аналогични събития от миналото. Тя от своя страна изисква „решаването" на моделите с помощта на компютри. Сравнението на получените резултати с известните ни данни за моделирания прототип позволява въвеждането на нови корективи и фактори, които не са съществували по-рано или са играли десетостепенна роля и е можело практически да бъдат пренебрегнати. Така, следвайки станалия вече класически път на съвременната наука, можем да създадем ТЕОРИЯ НА РЕВОЛЮЦИЯТА, чието предназначение е не да бъде *„дразнител или интелектуална спекулация, действуваща върху чувствата и вярата",* а ИНСТРУМЕНТАРИУМ с какъвто днес разполагат физици, биолози, медици, психолози, лингвисти, без да говорим за финансистите, военните и други заети в тия „по-земни дела".

Моята формула от статията срещу Зиновиев няма никаква претенция. Тя е безкрайно опростена, за да служи ПРАКТИЧЕСКИ, като „формула на развитието и прогреса". Тя е само една илюстрация на скоростите на нашата епоха. Но на това основание да се твърди, че *„извеждането на закони и предписването на математически формули за социалните борби и бъдещите революции е преповтаряне на отживели и остарели теории"* (бих бил безкрайно благодарен на др. Трендафил, ако ми цитира авторите и заглавията на тези *„отживели и остарели теории*"), да се отхвърля използването на математическите методи в една епоха, когато след като те именно превърнаха астрономията, физиката и химията в истински науки и днес навлизат стремглаво в биология, политическа икономия, социология, теория на държавата и правото, военното дело и дори в историята, с все по-усъвършенствуващи се и мощни методи и апарат, означава да се мисли, противно на Бенедикт Спиноза, че невежеството е аргумент.

Ако не сме в състояние да разберем важността на поставения за дискусия проблем, би било по-добре да мълчим или да си намерим

по-подходящи упражнения и занимания. И ако не сме в състояние да решим сега колосалната теоретична задача, трябва да се стремим да я поставим и привлечем хора по мярката ѝ.

ДОКАЗАТЕЛСТВОТО (ИЛИ ОПРОВЕРЖЕНИЕТО) НА ТЕЗАТА ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛИЗМА, по моему, трябва да започне с изследване на еволюциите на различните исторически образувания, извършващи се под влияние на Р. Р. Търсенето и разкриването на тенденциите или установяването на „закона за развитието" на днешните социални, икономически и политически отношения, категории и структури - от работническата класа и наемния труд през пазара, печалбите и собствеността до държавата с нейните „атрибути" - полиция, армия, партии както и междудържавните отношения - може да се извърши напр. чрез екстраполацията, която днес се използва широко не само в икономическите предвиждания и планиране.

При тази процедура, с помощта на фрагментарни статистически данни от минали години, с методите на приложната математика, може да се построи функцията или графиката на дадена „крива" - образ на определен процес. (Математическото понятие „крива" включва в себе си правата линия, начупената, параболата и хиперболата, окръжността, експоненциалната крива, синусоидата, спиралата и т.н.). Построена с помощта на данните за изтеклите „**n**" години, тя позволява да се намерят стойностите на функцията или координатите на точките в следващите **n** + 1, **n** + 2 и т.н. години. Например, ако вземем данните за ефективите на предприятието в което работя – РУСЕЛ ЮКЛАФ в Романвил - за 1986, 1987 и 1988/89 години, които намаляваха систематично с по няколкостотин души и ги нанесем по ординатната ос, а годините върху абсцисната, можем да построим с различна степен на приближение „кривата", очертаваща тенденциите към съкращаване на работната ръка. Освен права, нейната графика може да бъде образ на една или друга функция от втора или трета степен.

По подобен начин е възможно да се търси броя на заетите в дадено производство, като функция от броя на въведените роботи или еволюциите на печалбите в даден бранш или икономиката на една отделна страна.

Разбира се, този метод е рудиментарен и установените с негова помощ тенденции и посоки на изследваните процеси биха били удовлетворителни, ако една политическа промяна, война или изме-

нения в скоростите на техническия прогрес, не предизвикат резки нарушения в тях. Освен това, при екстраполацията, обикновено ние се абстрахираме от случайните вариации (случайни в определени граници), както и от различните други фактори, които могат да ускорят или забавят изследвания процес. Поради всичко това, получените резултати обикновено стават толкова по-съмнителни, колкото повече се отдалечаваме от периода с опитните данни, върху които е построена „кривата". Въпреки това, никой не отрича определено познавателно значение на екстраполацията.

Математическото моделиране, за което вече споменахме, предоставя много други средства и методи, позволяващи коригирането на подобни аберации. В по-комплексните и комплицирани процеси, екстраполацията за всяка отделна променлива може да се комбинира с построяването на различни зависимости и връзки между променливите, които определят хода или развитието на изследвания обект. Получените уравнения и неравенства образуват една математическа система, която може да бъде един динамичен модел на нашата цивилизация, на отделни процеси или конфликтни ситуации в нея.

Разбира се, подобно „строителство", изисква от работещите в него все по-малко общи приказки, „гениални" хрумвания и "спонтанност" и все по-често обръщане към колоните от „сухи цифри", все по-всеобхватно познание и дълбоко проникване в тайните на обществения механизъм, фамилияризиране с математическите методи и апарати и дори способност да се създават нови за случаите, които не могат да бъдат решени с помощта на съществуващия математически инструментариум.

Сериозният теоретически труд в тази посока се нуждае от институти, за които днес никой няма да проектира бюджети и които засега си остават само мечта. Поради финансови и други причини, ние се занимаваме с него занаятчийско-дилетантски или пенсионерски. Поради „морални" задръжки и идеологически предразсъдъци, нашите днешни организации са негодни да осигурят издръжката дори само на няколко човека, способни да посветят цялото си време на тази изключително перспективна теоретична работа, без която става невъзможна и всяка, заслужаваща името си, революционна практика. Всичко това е печално и непростително, но би било истински кретенизъм, ако поради догматично невежество или липса на интелектуален капацитет да схванем залога на проблема, се откажем

от теоретическите търсения. **Още повече, че създаването на една теория на революцията с методите на построяването й, (включая математическите), е най-тясно свързана с резултатността на гигантските борби, които предстоят на низвергнатите класи.** Такава теория е необходима както за изясняване на перспективите, които Р.Р. открива пред социалната революция, за съдържанието на нашата пропаганда, за разработването на разрушителната и позитивна части на нашата анархо-комунистическа програма, така и за организацията, методите и средствата за реализирането й. Затова, аз считам, че работата върху нея е от изключително значение за бъдещето на анархистическото движение и неговата ефикасна революционна практика.

Тук аз предлагам една серия от проблеми, които са само поставени или споменати в моите статии и които могат и трябва да бъдат изследвани и разгледани в светлината на промените, които внася непрекъснато и ще продължава да внася нахлуването на Р.Р. във всички сфери на живота:

- Р.Р. и класите в съвременното общество,
- Р. Р. и работническата класа,
- Р.Р. и селяните,
- Р.Р. и услугите,
- Р.Р. и канцеларския труд,
- Р.Р. и научните изследвания,
- Р.Р., статистиката и информацията,
- Р.Р. и класите на капиталистите,
- Р.Р. и икономическите категории и процеси в капиталистическото общество
- Р.Р., наемния труд и принадената стойност,
- Р.Р., печалбите, капитала и собствеността,
- Р.Р., стоковото стопанство и пазара,
- Р. Р. и кризите на съвременния свят
- Р. Р. и безработицата,
- Р.Р. и инфлацията,
- Р. Р. и финансовата криза,
- Р.Р. и отдушниците от роботронната криза в свръхразвитите капиталистически страни,
- Р. Р. и държавата,
- Р.Р., полицията, съда и затворите,

- Р.Р., въоръженията, армията, стратегията и тактиката,
- Р.Р. и бюрокрацията,
- Р.Р., политическите партии и техните програми,
- Р.Р., социалното статукво и класовата борба,
- Р. Р. и очертаващите се нови класи,
- Р.Р., професионалните съюзи и стачната борба,
- Р.Р. и преките акции,
- Р.Р., гражданската война и социалната революция,
- Р.Р., интернационалното статукво и войната,
- Р. Р. и държавния капитализъм,
- Р.Р. и „Третия свят",
- Р.Р., конкуренцията и световния пазар,
- Р. Р. и нарушаването на равновесието на силите в световен мащаб,
- Р.Р., коалициите и блоковете в перспектива,
- Р.Р., мира или Третата световна война.

Тази листа, както и нейната конфигурация може да бъде удължена и изменена. Необходимо е да се разгледа също ролята на научно-техническата революция и възможностите, които тя открива пред изграждането на една ефикасно функционираща федерация на комуните, пред решаването на всички проблеми на социалния живот и пред обединението и хармоничното развитие на човешкия род и неговия космически марш към очовечаването на вселената. По нов начин могат да бъдат решени и организационните въпроси на революционната борба.

С разгъването на Р.Р. в изброените сфери човечеството ще се изправи пред все по-нарастващата необходимост да направи своя избор. Алтернативата, която се очертава пред него е упомената в параграфите от проекторезолюцията, посветени на Р.Р.:

„С големи скорости властници и човеци приближават кръстопът, от който пътищата водят или към едно МОДЕРНО И ПЛАНЕТАРНО ИЗДАНИЕ НА РИМСКАТА ИМПЕРИЯ - с патриции, роботи вместо роби и лумпенизирано население, с неизбежно придружаващия го декаданс, византийски интриги, кръвопролитни борби за властта от горе до долу, системно и поставено на „научни основи" оглупяване на поданиците, или към една СВЕТОВНА, САМОУПРАВЛЯВАЩА СЕ ФЕДЕРАЦИЯ на всички човешки групи, населени пунктове и народи от всички континенти.

И така, РИМ ИЛИ АНАРХИЯ - ето я действителната алтерна-

тива на настъпващия ДВАДЕСЕТ И ПЪРВИ ВЕК!" (А.К.Р., Бр. № 4 от 1988 г.).

Ако чрез автоматизацията Р.Р. води към ликвидиране на наемния производителен труд, то тези, които искат да съхранят господството, привилегиите и неравенството, ще могат да го сторят единствено чрез извъниконическата принуда и нейния инструмент - държавата. **В такава „посткапиталистическа" КЛАСОВА ЦИВИЛИЗАЦИЯ, в която са отстранени икономическата експлоатация и посредничеството на работодателите и пазара, цялата омраза и разрушителна енергия на ОНЕПРАВДАНИТЕ И ПОДТИСКАНИТЕ ще се насочи срещу държавата с нейните институции на насилието - армия, полиция и т.н., от където и необходимостта от детайлно разработване на теорията за тяхното разрушаване, започвайки с философското оправдание на властта, за да стигнем до ликвидирането на нейните апарати.**

В това направление Р. Р. разкрива също безгранични възможности. Ако разбиването на мотивировката и апологетиката на държавата е обект на критични проучвания и показване несъстоятелността на аргументите на философи, юристи и социолози, унищожението на нейните институции е въпрос на организация, техника, методи и средства.

Революционната организация, която ще се нагърби с тази основна задача на революционната борба, може да бъде само НЕЛЕГАЛНА. При нейното изграждане, един от най-съществените проблеми за съхраняването й под ударите на държавата и гарантирането на непрекъснатото й функциониране ВЪВ ВСИЧКИ УСЛОВИЯ, е този за ПРАВИТЕ И ОБРАТНИ КОНСПИРАТИВНИ ВРЪЗКИ МЕЖДУ НЕЙНИТЕ ХОРИЗОНТАЛНИ И ВЕРТИКАЛНИ СТРУКТУРИ, които са главния прицел на полицията и различните разузнавателни служби. За осъществяването и протекцията на тези връзки, Р.Р. с нейните компютри, информационни и телекомуникационни мрежи позволява използването на променящи се кодове за достъп, псевдоними без адреси, кодирани съобщения и т.н., които могат да направят нелегалните връзки практически неуязвими.

Това не значи, че с героичната епоха на анархизма е приключено, но е необходим интелигентен героизъм, който открива нови простори пред старите „класически" методи и оръжия на борба с господстващите класи — саботажа, терора, парализирането на икономиката и самата гражданска война.

Когато към тези нови, невероятни възможности за нелегална борба се прибави овладяването на програмираното отклонение на финансови средства и ракети, дистанционното взривяване на класическите и ядрени муниции на противника, невидимата война с проникване в тайните на щабовете и правителствата, дезинформацията чрез интервенция в банките от данни, камуфлирането на революционерите и влизането им в „светая светих" на държавата, безпощадната война срещу предателите и т.н., и т.н., тогава часовете на властта ще бъдат преброени. Тогава, всички, които днес са овладяни от отчаяние и песимизъм ще разберат, че с Р.Р. започва една нова епоха в борбата срещу тия, които искат да съхранят света на неравенството и насилието с техните материализирания в собствеността и държавата.
Тогава, противопоставяйки размаха на нашата анархо-комунистическа програма на мизерната, шейлоковска практика на днешните господари на планетата и доказвайки убедително космическите възможности, които нашата победа ще открие пред човечеството, при нас ще дойдат хора с интелигентност, воля, кураж и страст да работят за тържеството на революционния идеал. (Защото революционната страст, днес неизмеримо по-рядка, е безкрайно по-силна от тази към парите и властта).
ТОГАВА И АНАРХИЗМЪТ ЩЕ ИМА СВОЯТА ЗВЕЗДНА ВОЙНА!

Стигайки до това място на въведението в хипотезата за ролята на Р.Р. в днешното общество, се налага да отговоря на два въпроса от „философско-исторически" характер, които ми се поставят често:
- Не съществува ли противоречие между тезата за „края на капитализма" и необходимостта от създаване на революционна организация, която да го реализира?
- Трябва ли да се изчаква пълното разгъване на Р.Р., за да се извърши социалната революция?
Ако очертаното вследствие роботронната революция развитие на днешното общество не зависи от волята на хората, това не значи, че изхода от кризата до която тя го води, не зависи от тяхното участие. Р.Р., създавайки за пръв път ВСИЧКИ необходими условия за реализирането на анархо-комунистическия идеал, не води автоматично до него. (Процесите на общественото развитие не са подчинени на автоматизми. Те имат посока, но последната е резултанта от воли,

действия или бездействия, които пък, в крайна сметка, са обусловени от „живота" в най-широкия смисъл на думата.). Обществото в което живеем е класово и изборът на бъдещето ще се осъществи чрез борба. Ние анархистите обаче сме материалисти и твърдим, че стремежите, идеите и волята за борба се формират под влияние на социалната действителност, която се изменя динамично. Нещо повече, самите революционни организации, с чиято помощ искаме да извършим промяната, техните програми, стратегия и методи на борба се предопределят от състава, общественото положение и интересите на класите, чиито ПРОФИЛ зависи от доминиращата технология. Заедно с това, хората влизат в акция, когато имат увереността, че течението на събитията, настроенията, вярванията и т.н. не са срещу тях. От тук и катализиращата роля на една „оптимистична" и реалистична теория на кризата на обществото и на революционната акция.

Ако докажем теоретически, че мултивариантното развитие на обществения организъм води днес капитала и властта към безизходица, че нашата програма е израз на най-мощната от проявяващите се тенденции и заедно с това — най-адекватната на интересите на масите, че на тях не им остава НИЩО ДРУГО, освен борбата, тогава практическото доказателство ще бъде във висша степен улеснено.

Въпросът има и една друга страна. Както в строителството са необходими зидари, строителни материали и план, така и в социалната революция са нужни програма, революционери и МАТЕРИАЛНИ УСЛОВИЯ, предпоставки, база или както искате го наречете. И както, ако разполагаме само с върби и кал или говежди изпражнения, не можем да построим небостъргач с железобетон, алуминий и стъкло, така не върху всяко ниво на икономическото, социално, културно, идейно и нравствено развитие можем да създадем нашето анархо-комунистическо общество. **Десетките анархоидни и анархистически експлозии в историята не са успели между другото и по тази причина, макар че с хиляди-летните стремежи да се построи „божия град" или „идеалното общество", са доказали, че движението на въставащите маси се извършва в наша посока. И точно Р.Р. е онази база, която е липсвала на всяко народно навдигане в миналото, която освобождава човека (и то в близка перспектива) от еднообразния, повтарящ се, изнурителен и оскотяващ труд, за да му създаде възможност и време да стане социален, а след това и свободен човек!**

Трябва ли ДА СЕ ИЗЧАКВА да узреят всички условия, т.е. Р.Р. ДА СТИГНЕ В КРАЙНАТА СИ ФАЗА? - Аз не само, че не съм казал това, дори по-скоро съм твърдял обратното: че Р.Р. не може да се разгъне в предвидените от Винер форма и обхват в рамките на днешното общество, между другото защото тоталната и повсеместна автоматизация съдържа в себе си отрицанието на класите в капиталистическото общество, техните отношения и заедно с тях на държавата като инструмент за поддържането им. За да ускорим тяхното отстраняване и дадем простор на развитието, ние сме избрали метода на революционната борба!

Нещо повече, знаейки двата полюса на пост-капиталистическата алтернатива — АНАРХИЯ ИЛИ РИМ, знаейки че „римляните" са готови на всичко, за да останат винаги на власт и съхранят привилегиите и разкоша за „избраниците", познавайки техния отговор на предизвикателството, което им отправя Р.Р.: бръщолевенията за „националните идеали и интереси", „демократическата игра" на няколкостотин или хиляди професионални властници, пришпорванията на работниците с оглед „рентабилността" и „конкурентоспособнстта", затягането на каишите и замразяването на заплатите, „малките обществено-полезни работи" по за половин надница, увеличаването броя на лакеите и пазачите, на клошарите и просяците, „гарантирания минимум" за интегриране в... мизерията и стоящите зад тази политика специално обучени и охранени преторциански отряди на държавата, аз твърдя, че **ВЪВ ВСЯКА РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ, в която ЩЕ МОЖЕМ, ние имаме историческото, философско и нравствено право ДА „ИЗНАСИЛИМ" ИСТОРИЯТА.**

Такава е моята теза за ролята на роботронната революция, като фактор на социалната и смея да се надявам, че поне ще бъда разбран от своите, дори и да не са съгласни с нея. Иначе ще трябва да приема, че съществува въпрос на комуникацията между нас, защото не искам да мисля, че се спори, заради самия спор и желание да се „победи" в него, чрез откъсване на цитати от контекста, подбор на термини и думички и дори фалшифициране на тезите на опонента — метод толкова скъп на ленинско-сталинската „теоретическа" школа.

За оспорването и опровержението на моята хипотеза е необходимо да се събори тезиса на Норбърт Винер и произтичащите от него следствия. А това предполага системно изследване на данните,

фактите, статистиките и процесите, свързани с автоматизацията, на тенденциите, които се разкриват чрез екстраполацията на тези данни. Затова, разглеждайки критиката на М. Трендафил, най-напред ще елиминирам всичко, което няма отношение към подобна процедура, а след това ще се занимая с конкретните цифрови възражения и примери, които засягат отправната точка на Р.Р. или произтичащите от нея следствия за печалби, финансови кризи, безработица, заетост на работната ръка и самото бъдеще на капитализма - частен или държавен.

Моят критик не само, че не се спира на по-тесния кръг от проблеми, набелязани в параграфите на резолюцията, отнасящи се до Р.Р. и не се ограничава върху тезите ми в излезлите досега десетина статии, но ме натоварва с бремето на „абандонистите", чиито бръщолевения за „прагматичната и справедлива държава на бъдещето" ме интересуват толкова, колкото и превърнатите от „световно-известния" Гастон Левал крилати Бакунинови мисли и откровения в препарирани „анархистически" птици и беззъби баналности от рода на *„там, където има държава, няма свобода и справедливост"* или, че *„социализацията ще бъде плод на човешката воля, обогатена с етическото съдържание на анархистическите идеи"* и т.н., което може би все още е подходящо за една площадна реч, но което трябва да се въздържаме да поставяме върху книга, за да не засвидетелствуваме и писмено, че за 120 години сме успели да влошим и окарикатурим, а често и превърнем в плява оставеното ни от миналия век богато идейно наследство.

Още по-малко е необходимо в случая да се съобщава на читателя какво бил казал преди 25 години Буие, защото то няма отношение към поставените от мене проблеми и още защото някои казват, че при днешните скорости, тия 25 години се равняват на 25 века, особено в сферата на Р.Р. Не е нужно да ми се вменява във вина какво не съм казал. Има стотици по-важни теми, освен *„отрицателното влияние на автоматизацията върху социалното, класово, психологическо и идеологическо състояние на индивида" (?),* и когато се прави критика, обикновено тя се базира върху това, което е казано, а не на *„пропуснатите да се разгледат от Константинов теми",* още повече, че не е известно как ще бъде сторено това. Когато ще се занимая с тях, маниера ми не ще има нищо общо с клатушканията между реалността и хленченията ала Жан Жак Русо за „връщане назад към природата" или най-малко към индустриалната „идилия"

от миналия век, което прозира в цитатите на закъснелия с два века негов последовател.

Най-после, вместо да се опровергава върху няколко излишни страници, че капитализма, не е станал „ФИЛАНТРОПИЧЕН", би трябвало да се разбере ИРОНИЯТА в редовете, където е употребена тая дума:

„Тогава, ако собствениците - частни или държавни - все още са се съхранили, ако те все още по силата на някакъв анахронизъм поддържат своя частен или държавен монопол върху „средствата за производство", които за да произвеждат, не се нуждаят повече ни от работници, ни от господари и още по-малко от богове, то очевидно, за да могат да продават продукцията от своите автоматизирани заводи, те ще бъдат принудени да раздават „заплати" на изхвърлените от конвейерите милиони наемни работници. (С тази логика отчасти се обяснява и политиката на социално подпомагане на безработните, които стават ПОСТОЯНЕН АТРИБУТ на днешното общество.)

В подобно общество, читателят може да си представи „капитаните на индустрията", разните там финансови акули, организатори на социалистически съревнования, агитатори, бакали и пр. застанали пред своите капища, кантори и бакалници да си дерат гласовете до прегракване и да приканват шляещата се публика да си получи „заплатите" и си купи от „стоките" в частните или държавни магазини. Този „стадий" или „фаза", е която вместо да се печели и господствува, се произвежда, за да се раздава даром, може да бъде наречена... филантропичен капитализъм"...

Че това е ирония, не би било трудно да се почувствува от един анархист, за когото ведно с Прудон „СОБСТВЕНОСТТА Е КРАЖБА". Ако капитализмът се развива върху експлоатацията на наемния труд, ако моторът на неговото съществуване е печалбата, е смешно да се говори за филантропия на кожодерите. Екстраполирайки върху постоянно намаляващия брой на работниците, създаващи принадената стойност, вследствие автоматизирането на техния труд, откъдето и намаляването на броя на работните часове, които се превръщат в печалба, (слугите, пазачите, доносниците, проститутките и т.н. не могат да създадат с „труда" си принадена стойност), аз исках само да покажа цялата абсурдност на капиталистическата собственост, производство и присвояване в перспективата на ТОТАЛНАТА И ПОВСЕМЕСТНА АВТОМАТИЗАЦИЯ ПРЕЗ СЛЕД-

ВАЩИТЕ ДЕСЕТИЛЕТИЯ. Към това, мислех, че иронията ще бъде схваната, споменавайки за „новата филантропична фаза в развитието на капитализма" по аналогия с лениновия „висш стадий" на империализма или многобройните брежневско-живковски фази на „реалния", „зрелия", „свръх-развития" и т.н. „социализъм", с които вече всички си правят гаргара.
Очевидно и иронията, както хумора въобще, са различни в различните епохи и стадии на културно и естетическо развитие — това, което за едни е смешно, за други е скучно и непонятно, или се приема сериозно и после се „опровергава"...

Прочее, време е да разгледаме едно по едно конкретните възражения, имащи връзка със сюжета и придружаващите го цифри, факти и силогизми. Това ще бъде сторено в реда, в който са изложени от автора на „свободното мнение", колкото и хаотичен да е той.

Р.Р. И БОРСОВАТА КРИЗА ОТ 1987 г.
Предпочитам да не анализирам познавателната стойност на изречения от рода: *„В желанието си да покаже Р.Р. като магнитна пръчка (?), която привлича и поражда събитията, авторът чрез едно декоративно (?) представяне на последиците от борсовия крах през 1987 г. показва едно непознаване на мощностите на финансовия пазар в епохата на информатиката"(?),* с каквито изобилства „свободното мнение". Ще се спра на цифрите, които за съжаление не са така изобилни, както фразите, но в замяна на това са неточни или зле интерпретирани.
М. Трендафил твърди, че „загубите от 1987 г. са заличени и 1988 г. завършва с едно покачване от 56%". Той не е забелязал, че въпросното покачване от 56% е изчислено спрямо 1.1.1988 г. и че и днес - две години по-късно - борсовите индекси са далече от най-високите си точки преди краха през октомври 1987 г. Така напр., индексът Доу Джонс, който днес е около 2,300 точки, е все още с около 20 % по-нисък от стойността му през м.август 1987г. (2732 т.). Той не иска също да забележи, че дори отново курса на акциите да започне стремглаво изкачване, това ще бъде временно и ще се дължи на резерви, като разоряването и поглъщането на капиталите на дребните и средни предприятия от най-едрите, **или на овладяването на пазарите на „света на социализма"**. Резерви, които подлежат на изчерпване, както показва неплатения дълг от вече 1,300 милиар-

да долара на „третия свят" и гладните бунтове в Африка, Латинска Америка и Азия.

Би трябвало да се стремим да си обясним процесите, при това материалистически, но затова едва ли допринасят твърдения, като: *„Борсата е станала лотарийна игра, от която не винаги се печели и всички не губят от нея"*. Това не е много дълбоко, не е вярно, не води до „опознаване на финансовия капитал" и е подходящо за разговори в кафенето. Буржоазните икономисти и финансисти имат свои обяснения на борсовата криза, (някои от тях обвиняваха компютърните програми). Аз се опитвам да намеря едно наше. Затова поставям въпроса за ВЕЛИЧИНАТА НА ГЛОБАЛНАТА СУМА на борсовите книжа, ценности и банкноти, които се разиграват. За нейната същност, произход, еволюции и „съдба" в условията на Р.Р.

Мисля, че въпреки мошеничествата, спекулациите и вариациите в курса на ценните книжа, зад тях стоят стойности на предприятия, компании, банки и т.н., както и вероятните печалби, които те ще донесат. Тези стойности и печалби са материализиран труд на техните експлоатирани работници или тези на по-слабо развитите страни, (чрез разликите между техните производствени цени и тези на световния пазар). Средните световни (пък и национални цени) засега, временно, облагодетелстват автоматизираните и информатизирани финансови и индустриални гиганти (докато Р.Р. стане всеобща и всеобхватна). И така, курсът на акциите зависи от величината на капиталите и печалбите на превърнатите в акции икономически сектори и единици. Но точно тази величина намалява, (дори днес, когато автоматизацията е все още начална и частична), поради по-малкия брой на заетите в модернизираните браншове на световното производство работници. Това е основният фактор, който въпреки различните временни отдушници и компенсации, прояжда и дълбае каверни в реалната, глобална сума на финансовите капитали.

Израз на този процес са и „дупките" в бюджетите, и инфлацията, и трусовете в борсовите курсове, и нищо не може да успокои вече сеизмографите. Защото, когато „КРЪГЪТ НА ТОТАЛНАТА АВТОМАТИЗАЦИЯ БЪДЕ СКЛЮЧЕН" (Винер), зад борсовите книжа няма да стои никакъв материализиран човешки труд. Те няма да „струват" дори цената на хартията върху която са отпечатани. Защото стойностите на акциите в борсата, подобно на парите, които се разиграват в лотариите, НЕ СЕ СЪЗДАВАТ ОТ „НИЩО"! И

в политическата икономия на борсовите спекуланти господствува закон, подобен на този на Лавоазие: ПАРИ И АКЦИИ МОГАТ ДА СЕ ТРАНСФОРМИРАТ, ПРЕМИНАТ ОТ ЕДНО СЪСТОЯНИЕ В ДРУГО, СМЕНЯТ ДЖОБОВЕТЕ И КАСИТЕ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ СИ И НИЩО ПОВЕЧЕ! Но от това, че собствениците могат да се обират взаимно, при което обикновено по-едрите бъркат в джобовете и „дупките" на дребосъка - от такова „бъркане" нищо не ще се роди, така както, ако папата „освети" браковете между педерасти, човешкия род не ще се размножи.

Към цифрите не трябва да се проявява поетическо пренебрежение и неразбиране на езика им. Вместо да си даде труд да събере глобални данни, при това за по-дълги периоди, да разкрие тенденциите, след това с помощта на екстраполациите и абстрактното мислене да разгледа проблемите в условията на тотална автоматизация (след като не е доказал невъзможността й), авторът на „свободното мнение" е счел, че финансовите въпроси, тези на борсата и нейните политически агенти в правителства и парламенти, „законните" обири на милиарди, откупването на „контролните пакети с акции" (зад които стоят заводи, фабрики, сервизи със многочислен персонал) могат да бъдат претупани с многословие за *„бързите изчисления на математическите вероятности за печалби и загуби, извършвани на сметачно-електронни машини"*.

ПОСЛЕДНИТЕ МОГАТ ДА НАПРАВЯТ МНОГО НЕЩО, НО НЕ И ДА СЪЗДАДАТ ПРИНАДЕНА СТОЙНОСТ!

ДОКАЗАТЕЛСТВОТО

СЛАБИТЕ МОМЕНТИ в моята хипотеза са видени точно там, където според мене, ЛОГИЧЕСКАТА СТРАНА НА ДОКАЗАТЕЛСТВОТО Е БЕЗУПРЕЧНА:

Краят на стоките, пазара, печалбите, капитала и абсурдността на самата капиталистическа собственост при мене следват ОТ КРАЯ НА НАЕМНИЯ ТРУД В ПРОИЗВОДСТВОТО, което е следствие от края на повтарящите се физически и „интелектуални" трудови операции, които са основата на масовото, стандартизирано, стоково производство и покупко-продажби или с други думи - ОТ КРАЯ НА ЧОВЕШКИЯ ТРУД В ИКОНОМИКАТА, където се създават и реализират печалби, капитали и т.н. Последното произтича от ТОТАЛНАТА АВТОМАТИЗАЦИЯ, която според Винер ще обхване не само производството

на предмети за потребление и средства за производство, но и ВЪЗПРОИЗВЕЖДАНЕТО на самите автомати, които произвеждат автомати за всички сектори на икономиката - от земеделието и производството на тоалетна хартия до това на космически кораби. Към тоя кръг ще се прибавят и самообучаващите се и самопрограмиращи се компютри и роботи с „изкуствен интелект" от една недалечна генерация.

Това доказателство, макар и „формално", не може да бъде оборено „диалектически". То е построено върху една аксиома на кибернетиката, т.е. - е математическо по същество. На мен ми се е струвало винаги, че само по себе си то е достатъчно ясно, но очевидно щом повдига възражения под различни форми, ще трябва да се направи по-разбираемо. Ще се опитам да сторя това с помощта на „абстрактни" разсъждения, почиващи върху извършващите се под носа ни реални процеси.

Нека допуснем, че в света има 100 компании, които произвеждат автомобили. (Разсъжденията са валидни и за житото или електричеството, а кръглите цифри са избрани за опростяване на изчисленията.). Нека в света средно се изразходват за производството на един автомобил 100 работни часа на един работник (или 100 работници от различни специалности изразходват по 1 час). В една компания ще бъдат необходими 200 или повече работни часа, а в друга - 50, но средната цена на световния пазар ще бъде еквивалентна на стойността, създадена през такива 100 „осреднени" часа, (примерно 10 000 долара).

При такова положение, фирмите с по-висока производителност на труда, ще бъдат по-рентабилни, а другите - губещи, ще трябва да се модернизират или... да фалират,

Нека по-нататък приемем, че в процеса на конкуренцията, фирма „А" е автоматизирала своето производство изцяло и производствените и разходи са се свили на един или нула работни часа. (Един, заради амортизацията на роботите и компютрите, ако те все още не се произвеждат също автоматически!). Тогава изваждането на нейните 100 000 000 часа, които бяха необходими за нейното годишно производство на 1 000 000 автомобила, ще промени „средните" разходи (и печалби) на останалите 99 автомобилни фирми като даде една средна световна цена от 9 900 долара за 1 автомобил, еквивалентна на 99 часа труд, които сега са необходими **средно** за производството на една кола.

В резултат, фирма „А” печели 99 пъти повече от останалите, които са принудени от конкуренцията да следват примера на „А”, т.е. да се автоматизират или годишните им баланси ще заставят притежателите на акции да се втурнат към борсовите тържища, за да разпродадат пакетите си било на собствениците на „А”, било на гигантите от другите производства, които желаят да впишат в своя актив и печалбите от автомобилния бранш, след като автоматизират откупените компании и ги приготвят за „авантюрата” на световния пазар, чиито нрави и методи не са се изменили от времената на „дивия запад” с неговите шерифи, бандити, златотърсачи, проститутки и генерали.

Фирма „А” печели сега 99 пъти повече, но общата маса от стойностите на световното автомобилно производство, която преди автоматизирането й беше равна на 100 000 000 х 10 000 = 1 000 000 000 000 (хиляда милиарда или един трилион долара), сега се е СВИЛА НА 100 000 000 х 9 900 = 990 000 000 000, тоест, при същото производство на 100 000 000 коли е намаляла с 10 милиарда долара. Това означава, че въпреки увеличените печалби на „А”, ОБЩАТА ИМ СУМА ЗА ЦЯЛАТА АВТОМОБИЛНА ИНДУСТРИЯ Е НАМАЛЯЛА и че „А” продължава все още да печели, но това е за сметка на останалите 99 неавтоматизирани фирми.

Какво става с броя на работниците и безработните вследствие автоматизирането на „А”? — При нашите условни данни: във всеки автомобил са вложени по 100 работни часа и годишното производство на всяка фирма е 1,000,000 коли, ако всеки работник изработва по 2,000 часа през годината, броят на работниците в една фирма е:
1,000,000 коли х 100 часа = 100,000,000 работни часа, откъдето
100,000,000 : 2,000 = 50,000 работници.

Следователно, в резултат на автоматизацията на „А” общият брой на заетите 5,000,000 (или 100 х 50,000) в световната автомобилна индустрия е намалял с 50,000 работници, ставайки 4,950,000. Същевременно, броят на безработните се е увеличил с тези 50,000 от „А”, заместени с роботи, и пазара се е „свил” с 50,000 консуматори. Какво би се получило, ако всички 100 фирми се автоматизират 100 % и ако произвеждащите коли роботи се възпроизвеждат също автоматично?

Очевидно:

- Общите производствени разноски са = 0$
- Средната цена на 1 кола = 0$

- Обща маса на стойностите на произведените автоматично 100 млн. коли = 0$
- Брой на работниците = 0
- Брой на безработните + 5,000,000 души.

Какво става на пазара при подобно положение? Това което ще стане там, зависи изцяло от степента на автоматизиране в останалите браншове и сектори на икономиката и от обхвата на Р.Р. (в света има над 200 страни върху 5-те континента).

Такива са ефектите от автоматизацията само на една от стоте автомобилни фирми в света и след това - на бранша.

Разбира се, в реалността процесите не се извършват точно така и резултатите от тях претърпяват деформации и отклонения от описаните по-горе, поради появата на нови производства и услуги, различни механизми и мерки на „социалната политика" на правителствата, протекционизъм, конкуренция и договори между фирми, банки и държави, отдушници върху пазарите на „втория" и „трети" свят, преливане на капитали от един бранш в друг и от страна - в страна, търсенето и предлагането, инфлацията, треската в курса на долара и останалите „твърди" валути, милионите лични и колективни трагедии и „шансове", кризите, въоръженията, малките и големи войни и т.н., и т.н. Всички те действуват задържащо или ускоряващо върху процесите на Р.Р., но не са в състояние да променят очертаващата се посока на развитие. За да се разбере последното в цялата му сложност и всеобхватност, трябва да се разгледат междинните фази, които ни отделят от 100-процентовата автоматизация на световната икономика. Да се анализират резултатите от обхващането от роботи и компютри на цялото автомобилно производство, на всички браншове в една или няколко страни (т.е. на няколко „национални" икономики), докато се стигне до „затварянето на тоталния кръг" на Винер в света. (При това е необходимо да се включат колкото е възможно по-голям брой задържащи и ускоряващи фактори и интервенции - междудържавни и вътрешнополитически, социални и синдикални, финансови и т.н.)

Вследствие конкуренцията, роботите и компютрите навлизат и в други фирми и браншове. При това автоматизацията засяга всичко - производство и услуги, енергетика и транспорт, снабдяване и разпределение, банкови и счетоводни операции, статистика и информация и дори голям дял от лабораторните, изследователски и научни дейности, както и т.нар. управленчески.

Автоматизиралите се първи, ще продължават да печелят за сметка на НЕ-автоматизираните, чрез преразпределяне на глобалната „национална" печалба посредством механизма на пазарните цени и в крайна сметка, чрез експлоатацията на техните работници. Изоставащите в областта на Р.Р. ще бъдат най-дълго губивши и много от тях ще бъдат обявени за „неконкурентни" и „нерентабилни ".

Казаното важи и за ежегодно създаващите се стотици хиляди малки и средни предприятия и сервизи в новите индустрии и услуги, в които демагози и дребно-буржоазни политици по атавизъм виждат спасение на миражите от миналото. Под влияние на конкуренцията и автоматизацията, те ще претърпят същите метаморфози и от стотиците хиляди ще останат стотици.

С разширяване на процесите на Р. Р. в рамките на една или няколко страни и свиването на вътрешния пазар, за тях ще нараства все повече необходимостта от пласмент навън. Световният пазар ще става за тях въпрос на живот и смърт. И във финансовата и търговска война за него, най-подготвени ще се окажат тези, които са могли да си позволят инвестициите, нужни за автоматизирането и да предложат стоки на по-ниски цени от средните световни.

Това не са хипотези, а процеси, които се извършват непрекъснато. Ежегодно в световната преса могат да се прочетат десетки съобщения от рода на:

„Планинското градче Лавелан със своите 8,000 жители, в което се намира една от най-големите фабрики за вълнени платове, бе попарено от сланата на една неприятна новина: Фабриката „Рудиер" с 2185 работници, ще уволни 729 от тях на 31 март 1990 г., когато ще приключи инсталацията на предачните и тъкачни роботи. Работниците апелирали към служащите да се присъединят към 24 часовата стачка, в знак на протест срещу уволненията, а общинския съвет начело с г-н кмета на Лавелан е изразил своята пълна солидарност със стачкуващите".

Или още по-лаконично: *„Веригата от закусвални „Бюргер Кинг" ще съкрати една трета от своите 1,500 работници и служащи, съобразно решенията за преустройство, взети след откупуването й от британската фирма „Грандмет".* Уволненията щели *„да дадат енергия на бюрократизиралите се закусвални, за да станат конкурентноспособни върху един неумолим пазар".*

Подобни новини и събития стават в „класическата" икономика - текстилна индустрия, хранене, химия, металургия, корабострои-

телници, автомобилна и т.н., но напоследък автоматизацията засяга електрониката, програмирането и анализа.
През „преходния период", който ни отделя от затворения кръг на Винер, много от днешните фирми ще бъдат ликвидирани, защото тия процеси са всичко друго, само не идилични, нито филантропични. Напр., специалисти и осведомени твърдят, че към 1993 г. във френската химическа индустрия, вследствие Р.Р. стотици лаборатории и „фабрички" с „малък оборот" (под 100,000,000 франка) ще „изчезнат", ще бъдат погълнати от най-едрите европейски гиганти.
Засегнато е и земеделието. Трябва да се видят в специализираните списания и по изложбите какви машини и съоръжения се разработват за автоматизацията на редица операции и дейности в тази по-стара от „най-старата" професия. В резултат една ферма под 7,000 декара е вече нерентабилна в САЩ и не може да съществува без дотации и помощи от страна на държавния бюджет. В перспективата за телекомандвани от един пулт стотици трактори и друга селско-стопанска техника, „рентабилните стопанства" навярно ще придобият размерите на отделен щат, а заетите в земеделието, които днес са от 1 до 3%, ще се свият до стотни от процента. **Още сега производителността на труда на американския селскостопански работник е от 21 до 42 пъти по-висока от тази на българския,** без да говорим за техните „колеги" от Черна Африка или Индия. В тази перспектива земеделието на цели страни ще стане „нерентабилно" и изправено пред фалит. Това е валидно и за индустрии, строителство или производство на суровини, (изкопаеми, земно масло и т.н.)
Р.Р. засяга всички сектори на капиталистическата икономика. Резултатите са десетки милиони безработни в най-„напредналите" страни, които „утре" ще станат СТОТИЦИ МИЛИОНИ! Това води до много следствия, сред които е и намаляването на глобалната сума на работните часове, материализирани в „националната" икономика на развитите страни. РЕАЛНИТЕ цени на стоките на вътрешния пазар, а заедно с тях и на печалбите, лихвите и курса на борсовите книжа трябва да започнат да показват същата тенденция, следвайки „свиването" на тази глобална сума.
Ще ни възразят, че инфлацията и покачването на цените противоречат на този извод. Не съвсем, защото далеч не всички фирми са печеливши (нужна е статистика за броя на фалитите), нашето твър-

дение е вярно за борсовите курсове, броят на дребните акционери е подложен също на пресоване, инфлацията е най-слаба в най-развитите страни, процеса на Р.Р. е едва в началото си (и днес сме далече от това вложеният в производството на „националния доход" на САЩ или Япония труд да клони към нула, а огромни части от света - над 90% - все още не са засегнати от Р.Р.). Затова „средноаритметичните" цени на световния пазар още дълго ще позволяват на собствениците на автоматизираната икономика да печелят за сметка на световния пролетариат, без да е необходимо постоянното присъствие на колониалните корпуси и администрация.

Но още от сега може да се види, че в по-голямата част от случаите, милиони бивши работници, заедно със семействата си попълват редовете на това, което срамежливо наричат „нови бедни". Загубвайки заплатите си тези милиони имат ограничен достъп до пазара и се превръщат от субекти на консумацията в обект на „филантропията". Те все още могат да живеят - често под прага на мизерията, с различни помощи и обезщетения. Но, поради алчността и желанието да се спечели на всяка цена, тези помощи имат тенденцията да се „свиват". Всеки знае как еволюираха през последните 10 години обезщетенията и социалните осигуровки в либералния свят или бюджетите за безработни, медицинска помощ, социални жилища и т.н. в САЩ през 8-те години на рейгъновата консервативна „революция". Тази част от „националния" доход ще продължи да бъде прояждана от инфлационните процеси, в които капиталът търси компенсация от ударите, които му нанася Р.Р., и това в момент, когато броят на изхвърлените от трудовия процес е „само" 10%. Може само да се предполага какво ще стане, когато той започне да приближава 50-те процента.

Казват ни, че се развиват други стопански дейности, които ще абсорбират безработното население и ни сочат като пример САЩ и Япония, т.е. страните в които Р.Р. е отишла най-напред, а броят на безработните е най-малък и обема на печалбите - най-голям. Мисля, че трябва да се обърнем към цифрите, без да забравяме, че икономиките на тези страни са с най-голямо присъствие на световния пазар, (в известен смисъл те са банки и „работилници" на света, каквито бяха Англия и Франция в миналия век), че дяловете на САЩ и Япония (с Тайван, Южна Корея, Хонг Конг и Сингапур) в световната търговия надхвърлят през 1988 г. респективно 25 и 26% и че стокооборотът между двата бряга на Тихия Океан е надминал този

през Атлантическия.
Отделните страни са като фирмите - най-развитите, бидейки най-дълго печеливши за сметка на всички останали, имащи най-много отдушници, резерви и възможности да гарантират „заетост" на поданиците си, ще потънат последни във вртопа на подготвяната от Р.Р. криза на световния капитализъм.
Имайки предвид горното, нека се опитаме да разкрием в колоните от цифри контурите на обществото, което днешните господари ни подготвят, съобразно своя мироглед, стремежи и „идеали", както и съдбата на „освобождаващата се" вследствие Р.Р. работна ръка.
Статистиките показват, че от създадените в САЩ през последните двадесет години работни места (над 20,000,000), по-малко от 10% са в производството, а останалите - в т.н. услуги. По-внимателното разглеждане на цифрите сочи, че лъвския дял от тези 90% са станали лична охрана, портиери, пазачи, шофьори, слуги, лакеи, обслужващ медицински персонал, готвачи, келнери и т.н. (всички новозаети са със заплати чувствително по-ниски от изхвърлените от „оборота" квалифицирани работници). В интерес на истината трябва да признаем, че е нараснал и броят на милионерите. В Англия те са се учетворили за 10 години - били са 5,000, станали са 20,000! (Милионери с над един милион лири стерлинги.)
Що се касае до другият род услуги - от обществен характер - те също подлежат на автоматизация. Роботите навлизат и в домакинството, веригите от закусвални и дори като пазачи в американските затвори, които либералите също искат да приватизират и „рентабилизират".
По такъв начин „естественото развитие", вследствие започналата в САЩ Р.Р. води засега към общество на господари и лакеи, на богаташи и лумпени. Подобна е картината и в Япония с нейните 2% безработни, което се обяснява и от факта, че днес нейната икономика до голяма степен произвежда за света.
Американското и японското автоматизиране не е обаче монопол и не може да остане изолирано явление. Европа, „малките азиатски дракони" и все нови и нови страни ще бъдат заливани от вълните на Р.Р. Достигането на Винеровата ситуация най-напред в страните на „първия свят", а след това и в останалите е въпрос само на време. **В моите статии върху „Р.Р. и бъдещето на човечеството" от 1985 година бях споменал за срок от 60 години. Скептиците или тези, които разбират заплахата, която Р.Р. представлява за**

техния свят се успокояват с това, че ще са необходими 4-5 пъти по-дълги срокове. Но 60 или 300 години са време незначително от историческа гледна точка.

Какво ще стане с капитала и печалбите в подобна ситуация? Ако „капиталът е постоянно нарастваща стойност, вследствие прибавянето към него на принадената стойност" (Карл Маркс), или с други думи, вследствие ограбването на произвеждащите стоки работници, тогава откъде ще се вземе тая „принадена стойност" и къде ще се реализира, след като броят на тия работници и заедно с тях и на масовите консуматори или по-скоро на техните покупателни способности намалява? Какво могат да направят собствениците на „брутната световна продукция" - на кого ще я продават и срещу какво?

ЕТО КЪДЕ Е ВЪПРОСЪТ? - както би казал Хамлет.

Днес, както и вчера, капиталистите произвеждат, за да печелят. След като дадат на държавата-пазач полагаемия й се дял, изплатят заплатите на работниците и задоволят прищевките си и придобития вкус към аристократически разкош, те инвестират отново, за да спечелят още повече. Но в перспективата на 100% автоматизация, този цикъл ще бъде нарушен и те ще се изправят пред проблеми от рода на:

- Ако стойността, т.е. материализираният в стоките труд, клони към нула, но продуктите, макар и произведени автоматично, са налице, кой ще бъде стимула за тяхното количествено нарастване или дори произвеждане в днешния им обем?
- Има ли смисъл да бъдат собственици на повече заводи, стопанства, банки и сервизи, следователно и на повече „стоки" и „капитали", които няма къде да се продават, нито вложат, за да увеличат печалбите?
- Може ли броят на слугите и пазачите да расте неограничено и непрекъснато, както беше с фабричните работници в манифактурната и индустриална епоха?
- Няма ли милиони, а може би и милиарди човешки същества да започнат да стават „излишни"?

Днес, а до известна степен и в бъдеще, капиталистите биха могли да развиват различни луксозни индустрии, където изработената ръчно диамантена сватбена рокля струва 7 милиона долара или венчални пръстени - по 7 милиона франка парчето. Ще могат да влагат парите си в „освободените от данъци произведения на изкуството" -

днес Реноар и Ван Гог, утре може би Микеланджело и Рафаело. Ще могат да дават на своите „златни момчета" „заплати" от порядъка на 6000 франка НА МИНУТА. Да плащат все по-скъпо участващите в оглупяването на плебса културтрегери от телевизия и преса, творци на „попарт" и порнография. Навярно ще могат да измислят още хиляди „дейности" и „мероприятия", само че да се печели в такъв свят ще става все по-невъзможно. Господството и разширяването на собствеността над автоматизираните индустрии и услуги, концентрацията на производството в малко ръце може да позволи владичеството и произвола над гладните просяци, чакащи подаяния от държавата или частни „филантропи". Може да се увеличи броят на полицаите и супер-специалистите в борбата с „тероризма" и с „разбойниците", с всички, които не ще приемат правилата на тази „игра", но такъв свят няма да бъде свят на стоковото производство, „свободната пазарна игра", на финансовия и индустриален капитал, на „свободно продаващата се работна сила" и още по-малко на... демокрацията.

Съдейки по това, което е ставало в робовладелския Рим, в света на феодалната аристокрация или на мафиотите, по всяка вероятност очертаващите се политически структури няма да се строят върху „договори", по сцените на демократическия театър и с празнословието на парламентарните шутове. Не е изключено борбите между властници, собственици и технократи да накарат да побледнее политическата история на „банановите републики".

Разбира се възможни са и други „сценарии". За изобретателния „практически разум" няма прегради. В желанието си да съхранят „най-добрия от всички възможни светове", собственици и пазители на „реда" могат с общи усилия да позволят на стотиците милиони безработни да пълнят автоматично произвежданите каци без дъно срещу „гарантиран минимум на интегрирането". Могат да натикат „излишното" население в концлагери, да го заставят да строи пирамиди, диги, китайски стени и замъци, или да генерализират изобретеното от хитлеровите технолози „финално решение".

Един „виден" „съветски" „учен", „писател" и „общественик", който е на мода в наченалата перестройка - Амосов - предлага да се въздейства върху гените на „агресивните индивиди", с оглед построяването на общество от евтино хранени и кротки идиоти. Според „учения" половината от хората били негодни за какъвто и да е труд.

Във всички тези и онези въобразими случаи обаче, автоматизиращият се свят ще става все по-тесен за акулите на износа и печалбарството, които не ще намерят води, за да снесат „стоките" и „капиталите си". Неможейки да спечелят от вътрешния пазар (където жандарми, слуги и най-вече лумпени, живущи от бюджетите на държавата, доходите на собствениците и „фондовете за обществена солидарност" правят безсмислено капиталистическото перпетуум мобиле) те ще подготвят периодично „малки" или големи войни, за да се натроши създаденото и цели райони, континенти и дори планетата бъдат превърнати в „строителни площадки", което би гарантирало „нормалното функциониране на икономическия и обществен механизъм" поне за десетилетията на тяхната генерация.
Колко време може да просъществува такава „Цивилизация", ще покаже времето. Аз мисля, че Р.Р. е най-мощният дестабилизатор на социалното и интернационално статукво в съвременния свят. При това дестабилизатор, който открива пътя към нашия идеал и срещу който властта е безсилна - тя не може да го забрани! Но тя прави и ще прави всичко, за да съхрани стария свят, въпреки безнадеждния му анахронизъм. Продължителността на неговото съхранение ще бъде право-пропорционална на временната ефикасност на палиативните поправки, кръпки и реформи, с които публичните мъже ще се стремят да избегнат АНАРХИЯТА, умножени с човешката глупост и волско търпение, и обратно-пропорционална на нашата способност да разкрием механизма на очертаващата се „нова" класова цивилизация, да го обясним на масите И Я ВЗРИВИМ С ТЯХНА ПОМОЩ:

$$T = \frac{P \times G \times V}{S \times O \times W}$$, където

T = времетраенето на цивилизацията,
P = палиативните реформи,
G = човешката глупост,
V = волското търпение,
S = собствената ни способност да разберем света в който живеем,
O = обясненията в нашата пропаганда на механиката на тая цивилизация,
W = взривяването й.

* *
*

Ако се върнем след казаното към „детайлите", данните за растящите доходи на различни автоматизирани фирми не би трябвало да ни удивляват:

„Роботронизацията" увеличава печалбите, когато е частична - в някои от предприятията на един бранш, в един или няколко клона на икономиката или в отделна страна, или група страни. Тогава те печелят за сметка на изостаналите. Аз обаче говоря за ТОТАЛНА, ПОВСЕМЕСТНА И СВЕТОВНА АВТОМАТИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДСТВОТО, УСЛУГИТЕ, УПРАВЛЕНЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ и т.н., когато няма да има изостанали.

Но и далече от подобна екстремна ситуация, едва ли „Дженерал Моторс" и останалите ще намерят отдушник в Третия свят, предлагайки му коли с 40% по-евтини от тези за американския и европейския пазари? Противното може лесно да се установи чрез следните прости сметки:

Нека средният годишен доход на четирите милиарда обитатели на Третия свят е около 400 долара и нека работим със средни данни, абстрахирайки се от това, че и той има своите туземни „крезчета", с доходи, които често надхвърлят 100 и 1,000 пъти „екзистенц-минимума" на умиращите от глад африканци, азиатци и латино-американци, правейки покупателните способности на „осреднения" консуматор съвършено фиктивни.

Както знаем, средният годишен доход в САЩ е 20 000 долара, т.е. 50 пъти по-голям и следователно, съотношението между доходите на „средните" глави е 1:50! За да се изкупуват от Третия свят колите, струващи 40% по-евтино, В СЪЩИТЕ МАЩАБИ, в които това се извършва в развития Първи свят, средният доход на потенциалния консуматор там трябва да бъде с 40% по-малък от „осредненитe" 20,000 долара на американската „глава" или около 12,000 долара, т.е. 30 пъти по-висок от сегашния и равен на този на днешна Франция. Очевидно Третият свят с неговите 400 долара е в закъснение от 2-3 века и алъш-вериша върху неговия днешен пазар, едва ли ще бъде толкова розов, колкото ни го описва др. Трендафил.

Струва ми се, прибързано и в разрез с реалността моят критик е повярвал на „компетентните специалисти", които предвиждат, че в Япония медицинския персонал щял да се удвои и утрои, и то не защото няма нужда от това, но защото няма да има кой да плаща услугите на този удвоен и утроен персонал в роботронното, „капиталистическо" общество. Днес в Европа има 200,000 безработни

лекари, което не значи, че медицинските нужди на европейците са задоволени.
Към цифрите трябва да се подхожда системно и комплексно. Казват, че когато фактите говорят, боговете мълчат. Но при условие, че разбираме това, което искат да ни кажат. От приведените данни за САЩ, Япония и Европа, не личи, че Тр. е научил езика им.

ИСТОРИЧЕСКИЯТ ОПТИМИЗЪМ

Бих искал да завърша с няколко бележки за Р.Р. и историческия оптимизъм, посоката на общественото развитие, класите и класовата борба.
Вярно е, че светът още не е такъв, какъвто искаме да бъде, но би било фалшиво да твърдим, че от Цезар до Наполеон и дори началото на нашата кибернетична епоха той си остава неизменен. Екстраполацията върху 6,000 годишната му история, би ни показала, че той се движи в посока на нашия идеал. Може, без да се изпада в Панглосовски оптимизъм, да се докаже с помощта на цифри, че човечеството става по-свободно, по-богато, по-дълголетно и по-културно. (Всичко е относително и не трябва да се забравя, че преди 1,000 години знаещите да четат и пишат са били един на хиляда или най-много - на сто).
Това са резултати от развитието - с всичките му връщания и ускорения, чиито мотор са борбите. В известен смисъл тези процеси са НЕОБРАТИМИ. Никога не ще бъде възможно едно трайно връщане към фараоните или средновековието. Френската революция е един от жалоните на това развитие. Тя и толкова други, независимо от пораженията, са поставили своя неизличим печат върху съзнанието на онеправданите и угнетени маси. **Това е едно от основанията ми да твърдя, че никакви земни или небесни сили не ще могат да спрат с помощта на държавното насилие, да задържат и още по-малко да върнат в ретроградността на миналото, навлизащото в роботронната революция човечество.** А колкото повече се разгъва тя, толкова по-дълбока ще става кризата на днешната пазарна цивилизация, толкова по-безсилна извъниконическата принуда и толкова по-многобройни предпоставките и условията за революционното решение на проблемите на човечеството в посока на анархо-комунизма.
Вземайки под внимание дори началото на процеса, аз мисля, че няма основание да се твърди, че атрибутите на Р.Р. улесняват ка-

питалистическата система. Или това са „улеснения" от рода на онези, които парната машина и механизираното производство, дошли на смяна на манифактурата, оказаха на феодалите, увеличавайки техните възможности да изстискват повече данъци или сключват все по-нови и по-големи заеми. Но заедно с това атрибутите на индустриалната революция в 17 и 18 век смениха физиономиите на класите във феодалното общество и тяхното тегло в социалния, икономическия и политическия живот. Наред с другите промени, те създадоха благоприятни условия за разпространението сред третото съсловие на идеите на Монтескьо, Волтер, Русо и др., които дотогава се дискутираха само в салоните на просветената аристокрация. В резултат, когато поредната криза разтърси стария режим на монархията, хода на историята смени традиционния си ритъм и посока, и се стигна до разрушението на Бастилията, обезглавяването на Луй Капе, експроприацията на имотите на аристокрацията и църквата, прокламиране на правата и свободите на гражданина и революционните войни срещу коалициите на консервативна Европа, т.е. започна, както казва Гьоте, една нова епоха.

Казвайки всичко това, **аз не твърдя, че „модерната техника унищожава класовия характер на обществото"** ИЗОБЩО. Последният се създава чрез класовата борба и може да бъде унищожен чрез нея. Инструменти на тая борба в историята са били и си остават насилието "отгоре" на организираната в държава класа на господарите и експлоататорите, и насоченото срещу тях, стихийно или организирано, революционно насилие "отдолу" на „нисшите" класи. Но и в двата случая: при създаване на класовите общества чрез насилието на държавата или на безкласовата цивилизация чрез революционното насилие срещу държавата - СЕ ОПЕРИРА В КОНКРЕТНА ОБСТАНОВКА, КОЯТО ВЪВ ВИСША СТЕПЕН ПРЕДОПРЕДЕЛЯ РЕЗУЛТАТА ОТ КЛАСОВИТЕ БОРБИ.

Модерната техника, както и техниката въобще, не създава и не унищожава класите, които съжителстват или се борят в обществото, но предопределя техните профили. Както ралото ражда селянина и тъкачния стан или струга — индустриалния работник, така компютъра и роботите очертават новите фигури на „нисшите" и „висшите" класи. **И точно въпросите за натурата на тези класи, извикани на социалната сцена от Р.Р, с техния стил на живеене, формата на техния труд или безделие, начина по който се организира експлоатацията и неравенството, отпорът срещу „ро-**

ботронното" насилие на модернизираната държава, формите на протест, исканията и лозунгите на „нисшите", техните организации, стратегия и тактика, аз искам да поставя в центъра на нашата дискусия ЗА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ КАТО ФАКТОР НА СОЦИАЛНАТА. Защото, класовата борба се води в КОНКРЕТНИ УСЛОВИЯ, по КОНКРЕТНИ ФРОНТОВЕ, от КОНКРЕТНИ КЛАСИ, от КОНКРЕТНИ ПОДТИСНАТИ И ОНЕПРАВДАНИ СРЕЩУ КОНКРЕТНИ ГОСПОДАРИ, В ИМЕТО НА КОНКРЕТНИ ЛОЗУНГИ И ПРОГРАМИ, С КОНКРЕТНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ СТРУКТУРИ, МЕТОДИ И СРЕДСТВА НА БОРБА.

От династиите на фараоните до днешните 200 държави, членуващи в ООН, в течение на 6,000 години 200 генерации на човечеството живеят в разряди и класи. От един век ние анархистите искаме да се сложи край на тая история, твърдейки, че обществото без класи и държава е възможно. Струва ми се обаче, никой няма да приеме нашите твърдения на вяра, особено след фиаското и пораженията на толкова революции през XX-ти век. Ние трябва да докажем, че навлизаме в епоха, в която хилядилетните стремежи на всички нисши класи към унищожение на експлоатацията и подтисничеството няма да претърпят отново крушенията от 6,000 години насам!
С други думи, трябва да изложим основанията на нашия исторически оптимизъм и понеже сме материалисти, трябва да ги намерим в механиката на общественото развитие, детерминирано от динамично изменящите се материални фактори. Между другото, това предполага разкриването на непрекъснатите промени, които Р.Р. внася в обществения, икономически и политически живот. **Откъдето и необходимостта от изследване на измененията в социалния състав на навлизащото в роботронната ера капиталистическо общество, на неговите слоеве и групи, на психологията, интересите и стремежите на композиращите ги индивиди, т.е. нуждата от цифров количествен анализ на обществено-историческите структури, явления, процеси и събития.**
Това обаче, е невъзможно да сторим с помощта на фрази от рода:
„Историческата реалност е комплекс, но не продукт на една единствена фракция от сложността".
„Върху причините на разпиляването на работническото единство

и обедняване на обществеността и идейно съзнание трябва да се мисли научно във всички размери: дълбочина, широчина и височина".
„Обществените борби от всички родове и с многообразни причини, както и бъдещите революции, са много широки и сложни явления, които надхвърлят инертните възможности на Р.Р. Последната се прави без спорове в научните лаборатории и се прилага от капиталистическите предприятия и информатизираните канцелярии на мултинационалните компании. Социалната революция се подготвя в пазвите на народа... " Или
„ние сме за успоредния, едновременния ход на модерната техника с хуманизма-анархизма" - и още много други подобни недомислия, баналности и тавталогии с които са изпъстрени писанията на моя критик.
Няма да приключа с апела: „ХОРА, НЕ ИЗПРАЗВАЙТЕ ИДЕИТЕ С ПРАЗНОСЛОВИЕ!", но ще припомня, че живеем в епоха на рационализъм и дори на цинизъм. В нея не можем да отидем много далече само с фразеология и декламации. (Декламации, позволени за 16-17 годишни момчета, но смешни за белоглави старци, каквито станахме.) Ако искаме да избегнем съдбата на движения и партии, превръщащи се пред очите ни в секти, групички и кръжоци, неспособни да се освободят от баласта на миналото, а камо ли да водят другите в боевете, които с нас или без нас ще съпътстват раждането на един нов свят, идващ на смяна на този от нашата младост; Ако не искаме да ни мумифицира времето и погребе със стария свят, който и самия Исус не би могъл да възкреси, **ТРЯБВА да съзнаем необходимостта от създаване на ТЕОРИЯ НА КЛАСОВАТА БОРБА В ОБЩЕСТВОТО, ПОДЛОЖЕНО НА МУТАЦИИ ПОД ВЛИЯНИЕ НА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ**.
Такава теоретична работа не е лесна, но без нея ще приличаме на кораб със строшени от бурята мачти, чийто екипаж е загубил компаса и далекогледа.
Когато тези ни усилия се увенчаят с успех, КОГАТО ХИПОТЕЗАТА ЗА Р.Р. СЕ ПРЕВЪРНЕ В ТЕОРИЯ, НИЕ ЩЕ ИМАМЕ ОНАЗИ ОПОРНА ТОЧКА, КОЯТО ТЪРСИЛ АРХИМЕД.
ЛОСТЪТ МОЖЕ ДА БЪДЕ САМО РЕВОЛЮЦИОННАТА АНАРХО-КОМУНИСТИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ!

Септември 1989 г., бр.3 (год. III) на бюлетина А.К.Р.

*

След още 10 години

Роботронната революция и края на държавата

- Няколко уводни думи за Р.Р. и държавността
- Терминологически бележки
- Въпроси на теорията на социалната революция
- Критика на държавната идея и практика в светлината на Р.Р.
- Властта и информацията
- Р.Р. и краят на социалната опора на държавата
- Едно „лирично“ отстъпление
- Р.Р., йерархията и др. „атрибути“ на властта
- Мрежовата организация или има ли живот отвъд/след държавата?
- Фиаското на стария и палиативите на днешния реформизъм
- Социалната революция

*

Няколко уводни думи за Р.Р. и държавността

В тази брошура, написана в края на XX-ти век, е направен опит да се установи **влиянието на Р.Р. върху края на държавата, властта и йерархията**.

Сгромолясването на диктатурите на Изток бе още едно, поредно доказателство за негодността на държавата да намери отговор на предизвикателствата, които Р.Р. отправя към човешкия род. Преди още фалитът на диктатурите да бе станал факт, ние посветихме не малко страници на многобройните вътрешни и международни процеси и противоречия, породени от Р.Р., които във висша степен предопределиха този фалит. Тук считаме за излишно да се връщаме към теоретичните проблеми за края на диктатурите и търсим отговор на по-общи въпроси:

1) **Какви са преките и косвени влияния на Р. Р**. върху държавата, нейните институции и служби, йерархическите им структури и самия принцип на властта?
2) **Кои са доказателствата за негодността и противопоказността** на властническата организация на обществото и йерархическия принцип в условията на Р. Р.?
3) Ако считаме за доказан краят на капитализма на основа на „аксиомата на Винер“, **възможно ли е (валидно ли е) аналогично доказателство за края на държавата?**
За да се избегнат всякакви недоразумения, считаме за необходимо да започнем с някои

Терминологически бележки

В реалната история, а не в юридическите и философски доктрини, Държавата е насилствена (принуждаваща) организация (корсет) на обществото с чиято помощ се създават, утвърждават и разширяват властта на експлоататорските класи и техните богатства и привилегии.
Като материализиран израз на тази власт, тя е съвкупност от репресивни („силови“) и бюрократични институции за администриране на обществените дела в полза на господстващите паразити. Репресивните институции: армия, полиция, съд, затвори и т.н. образуват гръбнака на държавната машина. Нейна социална опора е многомилионната бюрокрация.
Държавата принуждава „низшите класи“ чрез законите и стоящото зад тях открито или маскирано насилие, с помощта на заплахи, измама и поощрявано невежество, да спазват съществуващия ред на който са прилепили етикета „правов“. Всъщност, всеки закон е в полза на властниците и богатите. Ако някой закон би могъл да ползва и лишените от пари или връзки с властта, съдиите правят всичко възможно това да не стане.
Освен с класовия си характер, създаваните **правила, „норми“ и закони** се отличават с невероятното си количество и неяснота, в които неизбежно би се изгубил всеки „простосмъртен“.
„Във Франция, например - се казва в официален доклад за 1992 г. (на Бребо-Юргенсен) - *действат 7,500 закона, 82,000 декрета и 20,000 правилника!!! Тази феноменална инфлация на юридически текстове, които никой гражданин не знае - нито изцяло, нито частично - превръща законите от протекция в заплаха!“*

Това юридическо „производство“ обърква напълно гражданите, те не познават своите права и задължения, а и никой, включително и т. нар. професионалисти не могат да ги ориентират в тях. (През лятото на 1999 г. при справка по един елементарен въпрос в четирите служби, които консултирах, получих четири различни, взаимно изключващи се отговора. Това ни най-малко не смути и не намали апломба и чувството за превъзходство на консултираните чиновници...)

Отговор на хаоса в юриспруденцията е още по-голямото „производство“ на правила и правилници. Например, пак във Франция, националното образование към 1981 г. се е регулирало от 6,000 страници текстове. Днес министерството „произвежда“ ежегодно над 20,000 (словом - двадесет хиляди!) страници, които се оповестяват в **Journal officiel** („Държавен вестник“). Както се казва, коментарите са излишни. Разбира се, държавата, особено тази на XX век, **не е само терор и манипулация**. Вековните социални борби на работническата класа заставиха капитала и неговата държавна машина към тактически отстъпления и търсене на компромиси. През периода на „бурните устреми“ на пролетариата и увеличаване на неговото социално тегло, за да гарантират безпрепятственото си възпроизвеждане и разширение на обхвата на своята власт в условия на „социален мир“, господстващите класи бяха принудени да включат в защитния си арсенал така нар. **социална политика.** (Нейното начало на континента като че ли датира от времето на Луи-Наполеон III и Бисмарк.) Нуждите и условията за съществуване на модерната капиталистическа икономика (необходимост от грамотност и професионално обучение, от възпроизводство и съхранение на квалифицираната работна ръка за по-дълъг период и др.) действаха в същото направление. В резултат, политиците на буржоазията в сътрудничество с всевъзможни „работнически“ партии създадоха предимно в страните от Европейския континент институции от рода на народното здравеопазване, всеобщото образование и осигуряване (включая пенсиониране) или поп-„културата“ и евтините зрелища, които не са открито репресивни.

Етатизирането на тези функции и дейности, не премахна техните класови характеристики. Достатъчно е да напомним разликите по време на „реалния социализъм“ в домовете, храната, лечебните заведения („правителствените болници“ и амбулаторните пунктове за плебса) или в погребенията (на „отговорни другари“ и просто-

смъртни пролетарии).
Качеството на тези „социални“ услуги и грижи, независимо от това дали се извършват от частни или държавни институции и заведения, зависи от силата на съпротивата на „низшите класи“, при това в планетарен мащаб. **Само техните борби могат да принудят класите на подтисниците, експлоататорите и „правоимащите“ към отстъпки.** Иначе, настъплението на капитала срещу нивото на живота, правата и свободите на подтиснатите, грабените и париите **няма други граници освен „оцеляването“ на наемните роби, чрез, най-евтиния калориен минимум**. Последното не важи за **старите, болните и безработните, които са станали „излишни“**, защото повече не могат да „снасят яйца“. За тях остава примирението с болестите и смъртта от хроничен глад... Няма свидетел на това твърдение са масовите, разровени като от къртици, купчини прясна пръст, които „нежната революция“ оставя във всяко гробище.
Властта в икономическата сфера намира своето въплъщение в собствеността. **Ако тя е държавна, властниците със своята военнополицейска и бюрократична опора са колективен собственик, независимо от „начина на производство“.** Средоточието на политическата и икономическа власт (от там и на духовната) в едни и същи ръце, създава една единствена класа от експлоататори. Когато двете власти са разделени, властниците са един от иманентните и специфични слоеве на класата на господстващите паразити. Капиталистическото общество, което по всяка вероятност ще бъде последното от класовите, също се развива в диапазона на тези **две основни форми на собствеността.** Неговите екстремни варианти са **държавният и ултралибералният капитализъм** на които съответстват **еднопартийна диктатура и многопартийна демокрация.**
Независимо от формата им, власт и труд както и власт и бедност се изключват взаимно. Властниците принадлежат към разряда на богатите паразити. Затова „диктатурата на пролетариата“ беше само една фикция и идеологическо мошеничество, зад което се криеше бюрократичната диктатура на партийната номенклатура (или **„диктатурата на секретариата“** по сполучливия израз на един руски анархист от началото на 20-те години).
Днес над света господства безразделно частният капитализъм и неговото доминиращо положение не се оспорва от Китай и малкото на брой, преживели катастрофата „соц“-страни от Третия свят. Те

се адаптират към „западния вятър“, като провеждат икономическа политика и „реформи“, които подготвят обратната еволюция (или „инволюция“?) и реставрация на частната собственост върху „средствата за производство“ и „производителните сили“, създавайки почва за покълване на „пазарната демокрация“. Затова, тук се занимаваме само с края на политическата (и полицейска) организация на обществото в нейния „западен“ вариант, т.е. **в демократическата й форма**, доколкото държавния капитализъм и съответстващата му военнополицейска диктатура претърпяха крах.

Ние сме врагове на държавността и мислим, че достигайки определен критичен праг, Р.Р. ще предизвика **Социалната Революция** (С.Р.), чиято **първа задача е унищожението на държавата** от „низшите класи“. Еманципирайки се от нейното господство, те трябва да сложат край на класовите формации и тяхната 60-вековна история, за да отворят перспективите пред анархокомунистическата социална система. **Ликвидирането на властта и унищожението на държавата означава разпускане на държавните институции, обезвластяване на „избраниците“ и чиновниците**.

Втората задача на С.Р. е „овластяване“ на всеки и всички! Т.е. **„масовизиране“ на участието в обществения живот, чрез привличане на колкото може повече хора (идеалът е всички)** и създаване на подходящи, различнообхватни, променящи се (и дори временни) организации, съюзи и асоциации, съобразени с нуждите на членовете им, с техните индивидуални и колективни интереси.

Въпроси на теорията на социалната революция

Тази статия няма претенцията да бъде теория на Социалната революция. За една теория, заслужаваща името си, е нужно много повече. Тези, които ще се нагърбят със създаването й, трябва да предприемат едно системно проучване на тенденциите в съвременната политическа сфера, за да дадат отговор на ред въпроси, свързани с доказателството на ненужността, невъзможността и вредността на държавата, следователно и за необходимостта от премахването/унищожението й.

Част от тях тук са само поставени:

- Относителният брой на заетите служители и властници в институциите и структурите на държавния апарат намалява ли или расте от времето на френската революция, като се отчита и числеността на подвластното население?

- Броят на държавните институции търпи ли промяна и в каква посока?
- Същото за йерархическите нива?
- **Кои са новите фактори и „даденост“, които правят невъзможно функционирането и съществуването на досегашната държавна организация на обществото с нейните принципи, методи, институции и апарати?**
- Може ли „държавният кораб“ да плува в океана от увеличаваща се информация? Защо се увеличава последната и как анархията (обществото в което държавата и властта са премахнати) ще се справи с „проблема на препълването“?
- С разгъването на Р.Р., възможностите (и мотивите) за прилагане на принудата и терора, включая медийния, ще се свиват ли или обратно - ще стават всеобхватни?
- Каква е вероятността, подготвяната от Р.Р., Социална революция (С.Р.) да абортира, вследствие редуцирането й до пореден политически превратът?
- Какви са силите, които "низшите" могат да противопоставят на властващото малцинство?
- Коя или кои социални категории, слоеве и индивиди в очертаващото се на хоризонта „роботронно“ общество са заинтересовани и могат да станат разрушители на стария свят и строители на новия?

Поставените въпроси не са само технически или риторически, макар да става все по-ясно, че принудата, насилието, командването, заповедите на йерархията и властта с нейната опора - държавната машина, **са несъвместими със същността, нуждите и възможностите на Р. Р.**
Точните отговори се нуждаят от сериозно проучване на историческите факти, от анализ на статистическите данни за един по-дълъг период и от усилията на един **„колективен Бакунин“**, защото само индивидуалната изследователска дейност, революционна интуиция и инстинкт вече не са достатъчни.
Много от изказаните твърдения, също изискват по-прецизни доказателства. В една съвременна **Теория за края на държавата** е необходимо да се проследят и проучат влиянията на Р.Р. върху йерархията, властта и държавния апарат, да се установят тенденциите, измененията и посоките на развитието им. Нужно е да се установи въздействието на Р.Р. върху числеността, функционирането и мета-

морфозите на институциите и по-точно - влиянието на научнотехническата и технологическата революции върху:

- Армията, въоръженията, стратегията, тактиката, методите на модерната война.

- Полицията, съда, затворите, правото и престъпността.

- Бюрокрацията, службите и централизма.

- Отношенията между тези институции и лишените от власт.

- Влиянието на Р.Р. върху другите три власти за които Монтескьо мълчи:

- **Четвъртата власт - на медиите** (и манипулацията на т. нар. обществено мнение), която е дошла на смяна на старите форми на духовна власт в лицето на църквата или агитпропа на диктатурата. (Да се прецизира какво би означавал един осъвременен апел а ла Волтер: „**Смажете Гадината!**“)

- **Петата власт - на мафията**, която е „нелигитимна“ (но не по-малко вездесъща от това) и абсолютно необходима **за безотговорното поемане функциите на произвола и терора на диктатурата при спазване на „демократичната“ фасада.**

- **Шестата власт - на парите**, която е последна само по място, но първа по значение в стоково-пазарното общество и за която обикновено не се говори или я споменават срамежливо само когато заговорят за „корупцията“.

Шестте власти и самата държава като съвкупност от институции в които те са въплътени и посредством които те упражняват официално и задкулисно своето господство, **не са вечни** категории, нито „историческа необходимост“ или „израз на божията воля“. **Те се появяват в определен момент от историческата еволюция, при определени социал-икономически обстоятелства и имайки начало, би трябвало да имат и край, подобно всяко смъртно творение.**

Волята за властване над другите, както и стремежът те да бъдат „ползвани“ (експлоатирани), стремеж, с който Хегел измерваше интелигентността на човекоподобните (и на някои паразити) е изява на техния „дух“, **но само при наличието на конкретни обстоятелства и условия.** Ограничена в историческото време (щом има начало, волята за господство не може да бъде вечна) тя трябва да има и край.

Елементи на доказателството за крайността на властта и в другата посока на времето (в бъдещето) се съдържат в следващите

части на настоящето изследване. Преди да пристъпим към тях, трябва да подчертаем, че началото и краят на институции, общества и епохи не настъпват без човешкото участие. В класовите цивилизации това участие обикновено е „оцветено“ с кръв.

Срещу волята да се властва, с по-голяма или по-малка сила, винаги е съществувала и се е проявявала **волята за свобода.** Нейни носители обикновено са били подвластните, чиито социален статус е пораждал заинтересованост от разкъсване оковите на властта и реализация на „утопиите“. В тези борби на страната на „низшите“ не рядко са се присъединявали пришълци от „висшите“ класи или стремящите се към „висшето общество“, които са искали да обсебят властта посредством политическите революции или да участват в еманципацията на всички от оковите на държавата, откривайки по този начин поле за индивидуалното и колективно развитие на човешкия род.

Досегашната историческа практика поставя пред теорията и въпроси, които обикновено сме склонни да отклоняваме, напр.:

- Защо в тези борби „низшите класи“ търпят непрекъснати поражения?
- Защо **балансът на нашата повече от вековна борба с държавата** (която имаше своите кулминационни точки в Парижката Комуна (1871), през Руската революция в Украйна и Кронщад (1917-1921), в Испанската революция (1936-1939), с известни уговорки в Унгарската революция (1956) и отново във Франция през 1968 г.) не е блестящ?

Една от причините за „залеза на анархията“ не е ли в това, че тя престана да бъде „изобретателна“? Т.е. днес тя не дава **конкретен отговор** на въпроси от рода:

- Как да се борим **ежедневно** за текущите си нужди **и в перспектива** - за промяната на обществото в посока на идеала?
- Каква трябва да бъде промяната (или програмата) **с оглед днешното състояние на обществото?**
- Кои са обществените сили в епохата на Р.Р., които са заинтересовани да я извършат (или ще бъдат принудени да го сторят) и към които следва да се адресираме?
- Защо позволихме на „поповете на анархизма“ да го превърнат в мъртвешка схоластика, в своего рода катехизис, в затворено учение, изобретено и постигнато веднъж завинаги, което като му прибавим малко „испанска митология“ остава само да бъде преподадено и на-

изустено от анархоенорияшите, за да бъде всичко „окей“? и т.н.

Новите социални дадености, породени от Р. Р. ни налагат не само да ревизираме „старите буквари“, но и да осъзнаем, че колкото и героични, романтични и нравствени да са били битките ни с държавата и капитала, те до голяма степен принадлежат на миналото, в което подтиснатите и онеправданите са се въодушевявали от утопии и мечти, от нравствено възмущение и милеранистки пророчества и вярвания **за чиято реализация е нямало нито обективни, нито субективни условия.** Борби, в които изтласканите с лакти и ритници от изворите на живота са били предварително осъдени на кървави поражения от алчните, властолюбиви и безпощадни господари. Или на дегенерация и връщане в изходната точка, когато някакъв „авангард“ на низшите, обикновено излязъл от средите на лумпените, се е докопвал до властта и се е настанявал в палатите на бившите властодръжци.
Едва сега за пръв път в историята, може да се докаже, че премахването на държавата става необходимост и условие за съществуването на човечеството.

Критика на държавната идея и практика в светлината на Р.Р.
Докато с космически скорости и адски ритми всички области на човешкия живот търпят от 200 години насам халюцинационни промени, които често са непредвидими, демократичните институции, средства и методи остават на нивото на парната машина и... римското право. От тук и днешното парадоксално положение: Демокрацията „победи“ почти навсякъде диктатурите, но се оказа негодна да реши съществуващите, многолики проблеми на човечеството, предизвиквайки все по-нарастваща апатия и паралич на „демоса“.
Р.Р. е на път да промени из основи икономическото и социално съдържание на обществото и неговата политическа организация. Подобно средновековния селянин или пчелите (без да дават като тях мед) функционерите-чиновници са годни да действат в неизменна среда, в която реакциите са стандартни, еднообразни и повтарящи се. Но точно тази среда е подложена на непрекъснато извършващи се промени, вследствие нахлуването на научнотехническата революция в нея. С това се разрушава стабилността, която е условие за функционирането на бюрократичната или както още я наричат командната система. Така Р.Р. прибавя към класическата анархис-

тическа критика на държавата нови основания, които показват недвусмислено нейната несъстоятелност и налагат императивно отстраняването ѝ като форма на обществения живот и арбитър в човешките отношения. **Ще се спрем последователно на по-важните моменти от тази критика, насочена срещу различните държавни образувания и принципи.**

Политическата система на днешното общество е затворена. Тя е обградена с непроницаеми стени, посредством които се изолира външно (от гражданите), а чрез етажирането и разделянето на министерства, служби и отдели постига и вътрешна изолация (между отделните си звена). В добавка, тя е свръхцентрализирана, тежка, бюрократична, чугунена и безчовечна. *(„Държавите* - казваше Де Гол - ***са студени животни“.)*** Тя насърчава грандоманията и лакейството, егоизма и конформизма. В такава среда, в която всеки се дезинтересира от нуждите и очакванията на другите, стават невъзможни солидарността и взаимопомощта. Чиновниците са се вкопчили в своите „гилдии“, статути или извоювани привилегии, което засилва корпоратизма и консерватизма им. **Ако искаме да избегнем тоталното бюрократизиране на общественополезните функции и склерозирането на обществото, ще трябва да обобществим функциите на бюрокрацията!**

Йерархическата организация на капиталистическото общество, чийто произход, същност и еволюции са разгледани книгата на американския еко-анархист **Мъри Букчин - „Екоанархизмът“,** се характеризира с **шефове**, които издават заповеди, принуждават, следят, надзират, възнаграждават и наказват, и **изпълнители,** които „вършат работата“, които се подчиняват (или се преструват), които имат право да протестират (но „умерено“!) и да стачкуват (но „не е желателно“) и които трябва да искат разрешение, за да отидат до тоалетната или на демонстрация. Построена върху този антагонизъм: началници - изпълнители, такава организация изразходва главния дял от енергията си за неговото преодоляване. Удобна за шефовете *(„давам заповеди - следователно съществувам!“*) и може би за много от подчинените (да не се мисли, да се мърмори и „търси първаза“) тази организация струва много скъпо на обществото в условията на Р.Р. и затова е осъдена.

Не е тайна, че ние анархистите сме врагове на партиите, парламен-

тарната власт, на изборите и представителната демокрация.
Големите партии, които се появиха с раждането и разпространението на всеобщото гласоподаване, са построени подобно армията и църквата като пирамиди. Феномен от света на „пазарната демокрация“, **те са се превърнали в огнища на корупцията и средоточие на групировки и прегрупирания на всевъзможни собственици, търговци, борсови спекуланти, „мулти“-гангстери, политически паразити и пр.** Построени по „модела“ на държавата, „генетично“ свързани със „студеното чудовище“ и неговите овластени, йерархизирани и супервъоръжени репресивни институции, те са негов ембрион в „сянка“, дори когато са в опозиция.
Тези структури на отминаващата и разбиваща се в скалата на времето индустриална (капиталистическа) вълна, ако се изразим с терминологията на Тофлър, са безнадеждно остарели, изчерпани и негодни. Днес „историческата“ им роля се свежда до организиране на изборни кампании и селекциониране на кандидатите. **Партиите вече са съвършено изпразнени от всякакъв живот и не дават никакъв отговор на въпросите, свързани с нуждите на обществото.**
Всичко казано и още повече неизреченото, налага да се отговори на принципния въпрос: Политическите партии - с техните програми, вътрешна и външна политика и специфични интереси - овладяването на властта (и „маста“) - имат ли място в едно общество, в което няма да има власт, „държавен кораб“ и кормчии (доколкото функциите им ще бъдат „масовизирани“) или революцията ще трябва да подпомогне „отмирането“ им?
Още с утвърждаването на всеобщото гласоподаване през миналия (XIX) век, ние анархистите сме казвали, че по силата на свързаните с властта привилегии и богатства, връзката между „избраници“ и „електорат“, дори и да е съществувала, се прекъсва, когато „представителят на народа“ влезне във „висшето общество“. **Посочвали сме и целия фалш на „избирането“, след манипулиране и обработване на „общественото мнение“ от собствениците на „Четвъртата власт“ и притежателите на пари.**
При демокрацията не съществува **„обратната връзка“** между избранника и неговите избиратели (ако не считаме „обработката на електората“, за „да си даде гласа“ веднъж на няколко години). Без подобна връзка във века на непрекъснато увеличаващите се информационни потоци, функционирането на едно базиращо се върху

Р.Р. общество е невъзможно.
Освен органичната липса на обратна връзка, поради социалния си статут, материалните си интереси и открилите се пред него възможности за забогатяване, депутатът се оказва на страната на тези, които Макиавели наричаше il popolo grosso т.е. тлъстия народ. Върху него упражняват постоянен натиск партийната и държавна бюрокрация, големите финансови групировки и техните лобита поради което, ако въпреки всичко пожелае да остане верен на предизборните си ангажименти към избирателите, „народният представител“ ще бъде изхвърлен като чуждо тяло от „демократичната игра“.
Макар и в „кухнята на властта“, неговата роля е по-скоро на фигурант и участник в машината за гласуване на закони в полза на господстващата класа, защото разнородни бюрократи (включая тези от изпълнителната власт) и всевъзможни „експерти“ изземват функциите на парламента и го изместват като го превръщат в говорилня където се подвизават клоуни, хитреци и второразрядни „величия“, наподобяващи накичените с акселбанти и лампази портиери пред беззвездните хотели.
Поради тези и още ред други ограничения, усложнения, „диверсификации“ и мистификации, „нашият“ депутат се оказва не само лишен от истинска власт, но се изгубва в многобройните и често противоречиви интереси, които е призван да защитава, в джунглата от проблеми и мерки, които не познава и в крайна сметка „народният представител“ вече не представлява дори себе си, камо ли доверилия съдбата си в ръцете му „демос“.
Накрая, днес, благодарение на телевизията, всеки може да се увери, че „великите“ или обикновени депутати не знаят повече от „простосмъртните“ какво ще се случи утре, че те седят в кресла, подобни на самолетните от които могат да бъдат катапултирали в небитието във всеки момент и че тяхната „легитимност“ се възприема все по-трудно от управляваните, от лишения от „слово“, но пробуждащ се „електорат“.
Нарастващото **бойкотиране на изборите** е още един сред многото симптоми на кризата на държавата. Не е рядкост вече изборът на „народните избранници“ и утвърждаването на властта им над цялото общество да се узаконява с не повече от 20% от гласоподавателите. **Това свиване на „електората“ отнема „легитимността на властта“.**
Днес става още по-ясно, че досегашният двоичен избор между „леви-

ца“ и „десница“, между „мнозинство“ и опозиция, между печелиш - губиш, даже ако се абстрахираме от горните принципни възражения срещу изборите и представителната власт, вече не удовлетворява нуждите на едно комплексно общество с неговите многоизмерими проблеми. Време е да се разбере, че трябва да се премине към генерализирано самоуправление с участието на всички като се създадат „неправителствени“ или още по-точно **антиправителствени „асоциации/събрания на гражданството“**, които да улесняват обмена на информации, мисли и анализи, да се създаде среда на търсещи, мислещи, предлагащи и действащи хора, способни да разкриват конкретни решения на големите проблеми на нашето време - нещо, което поради комплексността на задачата, изисква съпоставяне на множество гледни точки, споделяне на различен опит, кръстосване на различни идеи и използуване на модерни научни методи и на новите информационни и комуникационни системи (като Интернет), които все повече ще се превръщат в съвременна „база“ на отрицания колективизъм и на взаимодействието в общността от личности, а не на стадния принцип на безличната и ръководена от авангарди и вождове „маса“.

Затова, ние считаме, че „решенията“, които днес се вземат от малък брой псевдопредставители, трябва да се предоставят отново на самите избиратели. Но, за да могат гражданите да решават пряко, без посредници, да създават комисии, да включват в дневния ред онези въпроси, които те, а не законодателите считат по-важни за себе си, **са необходими поне следните предпоставки:**

- Гарантиран достъп до медиите, информационните мрежи, комуникациите и т. н. за всеки индивид или група и “декласифициране” на информацията.
- Абсолютна свобода на израз.
- Ликвидиране на възможностите за манипулиране.
- Премахване властта на **бюрокрацията и репресивните институции**.

Вследствие прехвърлянето (децентрализацията) на много функции към органите на местното (общинско) „самоуправление“ и концентрацията на властта (изземване на прерогативите на националната държава и предаването им в появилите се наднационални институции и структури, например европейските или „атлантическите“ в Брюксел), „работата“ на министерства, парламенти и др. е намаляла с повече от 50% през изтеклите тридесет години от 1968 г. насам.

Това обаче, не е променило тенденциите на растеж на държавната бюрокрация. **Днес френската държава например, има над 5 милиона чиновници**. Преди 130 години, в навечерието на Парижката комуна, те са били „само“ 500 000 души. **Т. е. за един интервал през който населението на страната е нарастнало два пъти, човешкият пълнеж на институциите и службите, на апаратът на държавата, се е увеличил 10 (десет) пъти!** Ако тези темпове се съхранят, след още 130 години активното население на Петата Република може да се окаже недостатъчно за апетитите на „Левиатан“, защото на държавата тогава ще са потребни 10 пъти повече чиновници от днешните 5 милиона или 10 х 5 мил. = 50 милиона! Тази картина не е само френска. Аналогично е положението и с другите държави. В „социалистическите“, тези процеси се извършваха с още по-главозамайващи скорости. По признания на самият основател на „съветската“ държава В. И. Улянов-Ленин, царският апарат е наброявал в началото на 1917 г. 1 300 000 души, 45 години по-късно (през 1962 г.) в него за заети вече 20 пъти повече чиновници и социолозите от покойното списание на Информ-бюро - *„Проблеми на мира и социализма*“ - се опасяваха, че към двехилядната година цялото население на СССР няма да стигне за „управленческите функции“ на чудовището на „диктатурата на секретариата“! Само крахът на „зрелия социализъм“ ни избави от подобен кошмар.

Компютризирането и автоматизирането на административната дейност от 25 години насам, предизвиква също трайното и необратимо свиване на „работата“ на държавните чиновници от централните и провинциални ведомства и учреждения. Техният брой обаче, расте в съответствие със „законите на Паркинсън“. Непрекъснатото увеличение на „работни места“ в държавния апарат се дължи в не малка степен на стремежа на бюрокрацията да генерализира и увековечи господството си. Ако тази тенденция не срещне противодействие, може да се стигне до абсурда при който 50% от активното население „управляват“ останалата му половина. В такъв случай, всеки втори ще може да заяви „властта е моят занаят“, колкото и илюзорна да е тя в долните етажи на бюрократичната пирамида, където „функциите“ на овластените чиновници се състоят в... пълнене на бездънните каци, създадени от висшата държавна йерархия. Очевидно държавата е хипертрофирана и въпреки поемането на повечето нейни функции от набъбващите местни и „транснационални“

власти, става все по-дебела, все по-тромава и по общи признания - все по-малко ефикасна при воденето на обществените дела.
В противовес на този „растеж“, собствениците, които искат да съхранят за себе си лъвския дял от обществените богатства и „правото“ да се разпореждат с тях и ги разпределят, се стремят към „минимум държава“. Те искат да я сведат до свой пазач, замествайки максимален брой чиновници, войници и полицаи с роботи, които да поемат елементарните и повторяеми операции на административните и репресивни институции.
В условията на Р.Р. социалните стремежи, противоречията и конфликтите на двата слоя на господстващата класа ще се разиграват в тези екстремни граници.
Количественият ръст на държавната бюрокрация се съпровожда с качествена деградация на функционирането й. В условията на извършващата се Р.Р., бюрократическият (или „демократически“) централизъм - тази квинтесенция на държавната организация на класовото общество - се превръща в непреодолим дефект за „нормалното“ й функциониране! Към него се прибавят други несъвместими с нуждите на очертаващото се на хоризонта **ново общество, което мнозина (от страх да не нарушат „добрия тон“) наричат „информационно“.**

Властта и информацията

Днешните държавни (и частни) организации забраняват свободния достъп, обработка и обмен на информацията, с което превръщат гигантските възможности на Р.Р. в обществото, учрежденията и предприятията в истински потоп на глупостта и обскурантизма.
„Елитите“ в политиката, финансите, икономиката, науката и т.н. вземат безброй мерки, за да съхранят своя монопол над Р.Р. и информацията. Те разработват стратегии, целящи възпрепятстване достъпа на „низшестоящите“ до тях. Бариерите пред разпространението на информацията, знанието и опита в долните етажи на обществената пирамида, които са толкова по-многолюдни, колкото по-надолу слизаме, предизвикват обедняване, застой и паралич на Р.Р., на обществото и на самия живот.
Организациите, в които работим или сме принудени да живеем, са скроени да управляват неизменното, да сдържат движението, да забранят експериментирането, да заключат инициативите, да демобилизират активните, да разубедят творците, да накажат имащите

въображение и наградят конформистите. В резултат, вместо да се движи със скоростта на космическа ракета, те задължават човечеството да се придвижва като спънат кон.
Концепцията за властта (тайна, недоверчива, сдържаща, забраняваща, непроницаема, искаща на всяка цена да съхрани господството и привилегиите си, въпреки всички приказки за прозрачност) със своите пирамидални структури, йерархически организационни принципи и изолация чрез разделяне на функциите между решаващи, командващи, изпълняващи и т.н., довежда милиони наемни работници и служители, разполагащи с компютри, до абсурдното шизофренно състояние: **те знаят все повече неща и все по-малко могат да си служат със знанията.**
Желаейки да се самосъхранят с помощта на **държавната, банкова, търговска и пр. тайни,** властта и властниците възпрепятстват, улавят, задържат, забраняват ползването на произведената с компютрите информация без да могат да я асимилират, използват или умножат. С това те се превръщат във „воденичен камък“ за разгръщането на Р.Р. и развитието на обществото. Отношенията между последното и държавата стават непоносими и в дневния ред на историята се поставя неумолимия въпрос **кой - кого?** Ако иска да излезне от мъртвата точка, образувана от сблъсъка между пирамидалната власт и заливащите я потоци от информация, **човечеството трябва да преодолее държавата**!
Новите нужди и очертаващите се нови отношения вследствие новите възможности, които Р.Р. предлага, изискват нови (много по-гъвкави, разнообразни, адекватни и включващи всички индивиди, групи и общности) организации, принципи, средства и методи в много отношения противоположни на откритите някога от Монтескьо, Токвил или от „Отците на американската демокрация “.
Обществото вече се нуждае от инструменти, които позволяват на всеки да вземе участие при решаването на неговите проблеми, да участва в обществения живот отвъд всеобщото гласоподаване или вземането на решения с болшинство, да преодолее влиянията на парите и лобитата, класовия характер на законите и решенията, обременени от партизанщината и паразитизма на политиците, от претенциите им за професионализъм, компетентност и т.н.
Докато днешното време е на компютрите, роботите, мрежите и Интернет, представителната демокрация е от времената на парната ма-

шина и буржоазните революции, ако не се връщаме назад към Римската република на робовладелците. Суеверната вяра в „демокрацията“, изборите, обръгването на „електората“ спрямо „историческата практика“ и манипулациите съдействат за възпроизвеждането на властта на малцинството (овластените са винаги малцинство, иначе не могат да бъдат привилегировани, командващи, прославяни и т.н.) със съпътстващите я привилегии и богатства, грабежи и господство, и накрая насилие и терор всеки път, когато измамата, глупостта и търпението са се изчерпили. Но, **точно възпроизвеждането на властта се оказва в наше време гибелно за обществото.** Защото Р.Р. дава плодове само ако достъпът до компютрите и информациите е свободен, безплатен и следователно предоставен на всички „изпълнители“, любители, граждани, членове на обществото. Защото, да се разпространява информацията в различните мрежи и същевременно да се забранява ползването й, **означава да се блокира енергията, да се демотивират работещите, да се спре производството - първо на информация, а после и на всичко останало. Поставянето на информацията в мрежа има смисъл само ако властта, монополът и йерархията са елиминирани и всеки е „овластен“ да участва в ползването и създаването на информация, в дебатите по обществените проблеми и във вземането на решения, да участва в провеждането им и да контролира резултатите. Но това, искаме или не да го признаем, е АНАРХИЯТА!** Т.е. предизвиканите от Р.Р. верижни експлозии във всички досегашни социални, икономически и политически структури и отношения пораждат необходимостта от полузабравените идеи и принципи на анархизма, който е бъдещето на човешкия род. Разбира се, пътят към това бъдеще не е осеян със социалдемократически рози, нито е гладък като автострада. Той е покрит с ями, бариери и опасности, една от които е склонността да се мисли, че реформите и еволюцията на бюрократичната система, на държавата, на властта и йерархията са достатъчни, **когато единствено революционното им премахване може да открие перспективи пред затвореното в „пирамидите“ човечество, освобождавайки го от авторитета на „компетентните“, „всемогъщите“, „великите“ и „белязаните от провидението“ лидери, които се произвеждат на конвейра от манипулаторите в един обречен свят.**

„Усложняването“ на обществените, стопански и политически отношения е резултат от гибелното противоречие между Р. Р., властта

и йерархията, както и от уедряването на ведомствата/компаниите, вследствие концентрацията на властта/капитала. То води до надхвърляне на оптималните размери и мащаби, с което се предизвиква увеличение на хаоса и бюрокрацията. Поради това, държавният апарат става негоден да се справи дори със задачите на днешното общество. Той изпада в невъзможност да взема адекватни и оптимални решения и още по-малко да контролира изпълнението им в условия на усложняващото се многообразие. (Във френския филиал на „Хьохст“, където работех, имах възможност да наблюдавам как Р.Р. и надхвърлянето на оптималните размери на отдела по информатика доведоха до ликвидиране на ефикасността на йерархията и властта...) Държавата с нейната „командна система“ става тежка, тромава и не можеща да се приспособи към „роботронния климат “. За да отложат гибелта си, политическите и стопански динозаври са принудени да се разчленяват, парцелират, децентрализират и преминават на „самоиздръжка“ (автофинансиране), **с една дума да се „преустройват“, което, както показа и „съветския“ опит, е началото на края на бюрократичните легиони и на самия „Левиатан“.**

Р.Р. и краят на социалната опора на държавата

Още преди повече от тридесет години в предприятието, в което работех - ROUSSEL-UCLAF (френският филиал на **HEUCHST**) се появи „електронното бюро“ със съобщения на различните отдели в центъра по информатика, които ние консултирахме всяка сутрин чрез екраните на терминалите си. По същия обратен електронен път изпращахме своите „месажи“ до колегите си или йерархията на Центъра. Така изчезнаха хартията, пародръжките, моливите, гумите, пишещите машини с индигото, табулаторите, перфокартите, циклостилите и най-вече сутрешните посещения на секретарките, които разнасяха по бюрата ни „продукцията на тия оръдия на чиновническия труд“, които на свой ред трябваше да поемат пътя към музеите. От тогава Р.Р. и бюротиката в частност, направиха гигантски крачки, които доведоха до трансформации в средствата и методите на управление, които вещаят кобния час на бюрокрацията.

Бюротиката е на път да елиминира милиони чиновници, които работеха с гореизброените инструменти. Още през 1992 г. свързаните с компютрите принтери в САЩ ежедневно бълваха по 600 милиона страници и 76 милиона писма, което задължаваше все-

ки чиновник да архивира всеки божи ден по 45 страници. Само за предприятията (без учрежденията) произведените бумаги се равняваха на 1000 милиарда листа годишно, с които може да се покрие площта на петте континента.

Днес само един оптически диск има вместимост 15 милиона страници. През същата 1992 г. все още 90% от цялата информация е била върху хартия, 5% - върху микрофилми и само последните 5% са имали електронен носител. Но от тогава американските предприятия превръщат бюрата си с мълниеносна скорост в зали за електронен обмен на информация. С помощта на терминалите от компютърните мрежи, информацията, идваща от „йерархията“ и различните отдели на предприятията достига до бюрата на всички за които е предназначена. Това се извършва „със скоростта на светлината“.

Същите процеси засягат и централната, и местна администрации. Службите на един милионен американски град пестят годишно само от хартия милиони долари. Освен това е известно, че **за „работата“ на чиновничеството, хартията е като холестерола за кръвта - тя неизбежно запушва „артериите“ на системата.**

Актуализирането на информацията по електронен път се оказва още по-рентабилно. Компютърното поставяне в ажур на всевъзможни закони, разпоредби, правилници и справочници се извършва моментално и е достъпно за всеки от работещите с този тип информации. Същевременно се избягва отпечатването им и свързаните с него операции на пакетиране, корекции, подвързване, експедиция и архивиране. Безкрайно по-бързо се извършва и консултирането им. Само чрез един електронен каталог се пестят милиони долари за хартия, помещения и персонал, обслужващ нуждаещите се от справки. **Другата страна на медала е, че и този вид работници и чиновници също остават без работа**.

Счита се, че след по-малко от две десетилетия това, което ще остане от американската администрация, вследствие навлизането на Р.Р. в нейните учреждения, ще работи в електронни бюра (без хартия и познатите ни аксесоари на бюрокрацията). Тези процеси са доста напреднали вече в Европа и Япония.

Още през 1993 г. гигантите в областта на бюротиката Ксерокс, Хюлет-Пакард, Канон, Компакт и др. заедно с Майкрософт се обединиха, за да интегрират всички информатизирани системи в една - единствена мрежа. Целта е **създаване на интегрално цифрово (електронно) бюро, което ще позволи на учрежденията (и пред-**

приятията) в недалечно бъдеще да изпращат и получават цялата си кореспонденция по електронен път. Тя ще се складира в база от данни от където може да бъде консултирана, архивирана или отпечатвана (при нужда) в желания брой екземпляри и експедирана **без участието на традиционните чиновници**. Чрез подобна система малцината, все още съхранили се администратори ще могат с помощта на преносимите си компютри (лаптопи) да четат, поправят или коментират от разстояние и в движение различните доклади и материали.

Заедно с хартията, от службите ще изчезне и милионното чиновничество (което от десетина години насам бе станало по-многочислено от работниците, заети в американската индустрия). Така по-рано, вследствие навлизането на механизацията, от земеделието изчезнаха конете. С това ще бъдат спестени милиони долари от бюджетите на учреждения и предприятия, а **безшумната работа в електронните бюра ще прозвучи като погребален звън за социалната опора на държавата - многомилионната бюрокрация**. Първите жертви на Р.Р. в бюрата ще бъдат секретарките в администрацията. Днес те прекарват над 45% от времето си в разнасяне на съобщения, експедиране на писма, фотокопиране, архивиране и в очакване заповедите на висшестоящите началства. Разбира се, секретарки, стажант-сътрудници, „експертки“ и т.н. могат да бъдат съхранени, въпреки „поразяващата ръка“ на Р.Р. и употребявани а ла Моника от разнокалибрените Клинтъновци, но това ще направи още по-трудно поставянето на граница между държавата и ... бардака.

Нобеловият лауреат по икономика Василий Леонтиев смята, че още сега **електронната революция в бюрата, която е само в началото си, ще съкрати ръчната работа с 25% до 75% (и с нея, в сходни пропорции, и техния персонал).** За сега, с изместването на пишещите машини, на папките с досиета и класическата кореспонденция от микрокомпютрите, електронната поща и телекопирните машини, броят на секретарките намалява ежегодно с по 1 до 2%.

Масово изчезват и телефонистките, защото са разработени напълно автоматизирани информатични системи, способни да отговарят на телефонните повиквания, да регистрират съобщенията и да търсят и откриват тези за които те са предназначени. След локализиране на търсеното лице, компютъра излъчва съобщение с името на търсещия го, естеството на проблема и отправя запитване дали

търсеното лице желае да бъде свързано с повикалия го. Ако има отказ, електронният телеграфист-автомат поема обаждащия се и го насочва към „библиотеката“ за съобщения, където той може да остави едно по-детайлизирано изложение. Същевременно тази система може да филтрира апелите по телефонни номера и да ги свързва с търсените лица.

Подобни интелигентни системи ликвидират работните места не само на дребното чиновничество, но и тези от средните (междинни) йерархически нива. В процес на завършване (още през 1996 г.) беше система, която инсталирана във всички учреждения и предприятия ще филтрира автоматично заявленията за работа. С помощта на скенер, тя е в състояние да „снѐме“ ежедневно над 500 заявления (с автобиографии и др. документи), да ги складира в една база данни и да даде входящ номер на всеки кандидат. След това, благодарение на своята подсистема за „разбиране на текста“ и правене на извлечения от него, се „разглеждат“ дипломите на кандидатите, познанията и компетентността им, професионалният им опит и мненията на предишните работодатели. Тези данни се подлагат на логически анализ от усъвършенстваната програма, което позволява да се определи най-подходящата работа за кандидатите. Оказва се, че такава система работи много по-ефикасно, по-бързо и по-безпристрастно при оценките на кандидатите от всевъзможните кадровици, началствата на личния състав и т.н. Аналогични системи се експериментират и в образованието - в преподаването и в „изпитчийниците“ от всички нива. **Ведно с тях и с още безброй други „чудесии“, Р.Р. минира бюрокрацията и води до „децентрализация на бюрата“, нанасяйки смъртоносен удар върху властта на бюрократите**.

Различните телекопирни машини, скенери, преносими компютри, модеми и т.н. позволяват работата да се извършва и у дома. Например, още през 1992 г. броят на „телеработниците“ се е увеличил с нови 20%. В 1996 г. те са били вече над 8 милиона души. **Според изследванията, към 2000-та година над 20% от активното население на САЩ ще работи изцяло или частично в къщи**. (N.B.-2017: От тогава изминаха още 17 години!)

Като свива времето и „унищожава“ пространствените бариери, Р. Р. поражда идеята (подета от компанията АТТ) за преминаване от пространствената концепция за бюрото към времевата или към създаване на т. нар. виртуално бюро. Касае се за подвижно бюро, комплектувано с преносим компютър, факс, клетъчен телефон и

др., което може да се инсталира в къщи или където и когато има нужда от работата му. С него се спестяват разноските и часовете за транспорт, за помещения за него и за клиентите (които се нуждаят от определен вид услуги). Това позволява намаляване на работния ден, на броя на работещите в тези услуги и в администрирането им. „Виртуалните бюра“ се предоставят от фирми, даващи ги под наем. Те са се погрижили за всичко: от заковаването на табелки на вратата на „виртулния“ офис до семейните снимки по бюрата на работещите, които са готови да посрещнат клиентелата.

С въвеждане на телеобработката на данни и преместване на „виртуалните“ бюра по домовете, специалистите смятат, че още сега могат да се спестят над 50% от разноските за административни сгради. Заедно с това ще изчезнат салтанатите, мистиката и мистификацията, които съпътстват и обграждат сградите на държавните учреждения и запълващото ги овластено чиновничество. Със „свои“ бюра ще останат (за известно време) само най-висшите чиновници. Останалите ще трябва да се задоволят с резервирането на временни бюра и гореспоменатия мизансцен всеки път когато ще им се налага да се срещнат с клиентелата или да „заседават“ с колегите си от други администрации, общини или браншове...

Специалистите по „мениджмънт“ отбелязват със съжаление, че спечеленото от към работни места и площ, се губи вследствие отслабване на дисциплината и контрола на „йерархията“, както и от **изчезването на „чувството на лоялност“ към началството или работодателя.** Те отбелязват още, че работата вън от традиционните бюра лишава работещите от човешките контакти, приятелствата или извънбрачните приключения, които услаждаха чиновническия и изобщо трудовия живот от времето на първата и втора индустриални революции. Тези неудобства, те опитват да компенсират и да „мотивират“ наемниците, чрез „виртуално пиене на кафе“, компютърни контакти между петорки чиновници през „прозорците“ на компютърните екрани по време на паузите и т. н. **По признание обаче на самите „виртуални“ чиновници, тези палиативи са по-мъртви и по-ужасни от свижданията на затворниците с близките им през стъклата в „маймунарника“.**

Интернет по всяка вероятност ще промени още по-драстично схемите и статутите на административната работа. **Цели категории чиновници ще претърпят стапяне на ефективите и дори пълно изчезване**. За сега, все още висшите чиновници в администрацията

ще съхранят бюрата и властта си, но както ще видим, това ще им се удава все по-трудно в подложените на ерозия от Р.Р. днешни организация и функции на обществото и търпящите радикални промени манталитет и отношения между освобождаващите се от необходимостта от наемен труд негови членове...

Едно „лирично“ отстъпление

Благодарение на компютрите и цифровите кодирания и комуникации, на автоматизация подлежат не само „трудовите“ занимания на чиновничеството, но дори и изкуствата! **Машини с изкуствен интелект ще нахлуят в сферите на високо квалифицираната трудова дейност, изгонвайки хората от там.** Р.Р. е на път да разруши митът, че трудът в тези сфери не може да бъде компютъризиран и роботизиран. **Компютри и роботи започнаха да навлизат все по-дълбоко и всеобхватно в работата на счетоводители, на консултанти, архитекти и инженери, на юристи, лекари и учени**. Днес информатизирани роботи позволяват да се извършват дистанционни хирургически операции под контрола и командата на специалисти. **Вече се правят по този начин костни, очни, ушни, сърдечни и мозъчни операции...**

В образованието и изследователската дейност са създадени информационни системи, които търсят, вземат и транспортират поръчаните печатни материали. Съществува проект „Гутенберг“, който позволява да се сканират книги или статии и всякакви текстове в подходяща за телеобработка форма. С помощта на Интернет те могат да бъдат предоствени на читатели от другия край на света за минути. Този проект вещае изчезването на днешните библиотеки заедно с целия им персонал и на скъпо струващите все още командировки на „научните работници“ по чужбина.

В света на литературата, компютри фабрикуват романи, които макар и писани „на километър“, не отстъпват на хилядите „розови“, криминални и авантюристични книжлета, които заливат пазарите.

Цифрови манипулации се извършват и в киното и в телевизията. Със запаметяването на изрази, движения и звуци и рекомбинирането им, се получават „нови“ роли и интерпретации на артисти. В Холивуд са кодирани вече цифрово хиляди филми, консервирани в кинематеката му. След това те ще могат да бъдат „вкарани в нови игри“, а мъртвите и живи актьори в нови...

суперпродукции.
Някои отиват още по-далече като считат, че с помощта на новите информатични технологии ще бъдат елиминирани не само игралните студия, но и артистите, замествайки ги със „синтетични актьори“, създадени чрез архивите от жестове, изрази и пр., складирани в бази от данни. По същия начин, още днес се произвеждат статисти, с което се икономисват нови милиони долари и се създават нови хиляди... безработни.
Настъпва паника и сред музикантите. Вече никой не купува занаятчийските пиана и техните фабриканти фалират. Вместо тях се купуват пиана с цифрова клавиатура. **Информатични музиканти трансформират музикалните тонове в цифровата им кодировка след което ги складират върху магнитни носители от където те могат да бъдат рекомбинирани по поръчка, докато се създадат партитурите и изпълненията на цели симфонични оркестри**. Компютърът може да регистрира чрез подобни процедури една нота или комбинация от такива, изсвирени от големите музиканти като Йехуди Менухин или Яша Хайфиц. След това, те могат да бъдат комбинирани така, че да се създадат музикални пиеси каквито артистите никога не са изпълнявали.
Към 1995 година вече над 50% от рекламната музика беше произведена „синтетично“. Още по-голям е процентът във филмовата музика. Вследствие това нахлуване на Р.Р. в света на музиката, работните места за традиционните музиканти са намалели с над 40%. Същото става в театрите, клубовете и дори в операта. Във Вашингтонската опера оркестърът, изпълняващ „Дон Карлос“, **се е състоял само от диригента, двама пианисти и един „синтетичен музикант“.** И тук Р.Р. ражда безработица, намалява разноските и увеличава (временно) печалбите, без да страда качеството. **От такова развитие мнозина музиканти, прогонени от роботите, се оказват на улицата, подобно фордовите автомобилни работници...** Можем да си представим и унижението на тези, които все още запазват работата си като диригента на „оркестъра“ на **Вашингтонската опера, сведен до фигурант, чиято „роля“ може да бъде изпълнена дори и от един... пиян Елцин.**
Направихме това „отстъпление“ в света на творческия труд, **за да подскажем какви сюрпризи крие Р.Р. и за упражняващите „изкуството да се властва над хората“. Защото, щом „мечката играе в двора на изкуствата“, тя едва ли ще отмине този на власт-**

та! (Още през 1985 година, с колеги в ROUSSEL UCLAF бяхме създали програма за фабрикуване на речи и изказвания, които по нищо не отстъпваха на 99% от бръщолевенията на политиците.) **Никаква трудност не представлява и серийното производство на „синтетични видни държавни мъже и жени“, които биха изглеждали като истински титани на мисълта и ораторското изкуство в сравнение с духовните пелтеци, които ни управляват и досаждат всяка вечер от телевизионния екран). Същевременно, констатирахме, че за добро или зло, се очертава и краят на „творческата интелигенция“, Р.Р. е на път да лиши буржоата и властниците от талантливи лакеи и прислужници, които оставени на произвола или което е все едно - на мизерните „социални помощи“, може би отново ще потърсят изкуството на протеста и народа комуто обърнаха гръб, присъединявайки се към „висшето общество“.**

Р.Р., йерархията и др. „атрибути“ на властта

Макар научнотехническата и технологична революция да прави само първите си стъпки, видяхме, че нейният ускоряващ се ритъм поставя на дневен ред съдбата на най-масовата опора на държавността - бюрокрацията от всички етажи на властта. Заедно с нея, под въпрос е поставена и самата йерархическа организация, която е господствала в политиката и икономиката на класовите общества от времето на робовладелците до капитализма.

Въвеждането на компютри и роботи в администрацията, в учреждения и предприятия, увеличаващите се потоци от информация и необходимостта от бързо и адекватно реагиране налагат въвеждането на нови организационни принципи и реконструкция на цялата обществена организация.

Още днес, особено в предприятията, се стига до радикално **намаляване броя на нивата в йерархическата пирамида** на управление, които по нищо не отстъпваха на йерархическите нива в армията или в... Българската Православна Църква. Специализираната литература изобилства с **примери на скъсяване на пирамидите**. В това отношение най-показателни са тези на японската Тойота и американската IBM. **Те се превръщат от йерархически структури в мрежа от екипи,** които имат все повече отговорности и права при вземане на решенията.

Свиването на необходимото време за даден производствен процес

или услуга (вследствие автоматизацията) изисква по-бързи и по-находчиви решения. В подобна обстановка, традиционните функции на контрол и координация на управлението и старите схеми на командване, посредством многоетажна йерархия, са негодни да отговорят в реално време на скоростта и обема на информация, която наводнява учрежденията/предприятията и която трябва да бъде абсорбирана. Йерархическата организация не може да реагира достатъчно бързо, за да остане във фаза с информационните потоци, изискващи незабавен, отговор. Затова, в много предприятия, йерархията се разрушава като елиминират все повече средни кадри, а тяхната дейност се обединява в един процес и координационните функции се предоставят на... компютрите.

Тези радикални реорганизации на предприятията влекат след себе си мащабни съкращения на ефективите, елиминирайки стотици категории трудещи се и милиони работни места. При това, новите технологии, свързани с информатиката, роботиката, и с модерните средства за комуникации, водят до съкращаване не само на нискоквалифицираните работници и чиновници, но и на средните кадри, традиционните началници, координиращи обмяната на изкачващите се потоци от информация и слизащите надолу заповеди. Усъвършенстваните производствени технологии заплашват все повече и повече нива в индустриалната и чиновническа йерархия, чийто труд и работни места стават все по-ненужни и скъпи. Решенията се вземат на място от екипите, оставяйки все по-малко място за началствата. Компютрите събират и обработват информациите много по-бързо отколкото това вършеха хората. Тези информации са толкова добри, анализът им толкова фин и точен, че **лицето, което в „щаба“ на старата система решаваше стратегическото и тактическото поведение на компанията и нейните филиали, става излишно.**

Един подготвен за работа с тези нови средства и програми специалист, може да вземе на място много по-бързо и адекватно решение в най-добри условия, отколкото един директор, инсталиран в централата на компанията, понякога на хиляди километри от полето на действие. Затова, някои специалисти по реорганизация на предприятията считат, че не е далече денят, когато техните „генерални щабове“ ще изчезнат.

Старото разделяне на департаменти, отдели и т.н. забавя процеса на вземане на решения. Затова компаниите се реорганизират по

примера на „Тойота“ и създават екипи, способни да си сътрудничат при обработка на информацията и координиране на жизнените решения. Заедно с това, компютрите правят възможно всеки работещ да има достъп до всички информации, които се създават и разпространяват в компанията или учреждението, независимо от мястото и поста, които той заема в тях.

Моменталният достъп до информацията означава, че контролът и координацията на различните дейности могат да бъдат изпълнявани бързо на достатъчно ниски нива на вземане на решения, за да бъдат възможно най-близко до съответната дейност. **Новите машини и технологии изискват една хоризонтална, вместо вертикална, връзка между тези които обработват и си служат с информацията. С това се събаря традиционната пирамидална йерархия на предприятията (и държавата), за да се освободи място за мрежата от екипи, функциониращи на една плоскост.** Така се ускорява и обработката на информации (няма качване и слизане), а скоростите стават адекватни на новите информатични („електронни“) системи. И на последно по място, но не по значение, от управленческата схема изчезват средните кадри и **става все по-трудно да се обяснява рационално необходимостта от съхранение на „висшите“ кадри.**

„Изчезването“ на работните места от всички нива на йерархията, е допълнителен мотив за нейното разрушение. Това само по себе си преобръща с главата надолу стария начин на организиране на икономиката и обществото.

Тази реконструкция на стопанските единици е само в началото си и няма никакви причини тя да отмине йерархическите структури на държавата. И в политическата сфера тя ще предизвика набъбване на безработицата и спад на покупателната способност на консуматорите – депутати, министри, кметове и тем подобни.

Така наред с капиталистическата икономика под ударите на Р.Р. се разклаща и срива йерархията на гигантската бюрокрация на държавата и се поставя под въпрос самото съществуване на последната.

Въвеждането на нова организация и начини на вземане на решения и изпълнението им, заедно с новите машини и технологии ще подложи на дълбоки трансформации и мутации администрацията и в обществено-необходимите служби, доколкото властта си е присвоила техните функции и ги е бюрократизирала.

Така „тойотизмът“, дошъл на смяна на „фордизма“, ще доведе и в държавния апарат до аналогични резултати на тези, които се очертават в икономиката. **Поемането на управленческите (контролни, координационни и командни) функции на многото началства, работещи в различните учреждения, служби и компании на днешното общество от компютрите, води към ликвидиране не само на „диктатурата на секретариата“ и на „средната класа“, но и на йерархията, властта и държавата в перспектива**.
Проучванията сочат, че ние се приближаваме бързо към свят с все по-малко и по-малко работен и команден персонал. **На хоризонта се изправя смъртта на бюрокрацията в частност и на държавата изобщо**. Тези проблеми на Социалната революция (трансформация) обаче остават вън от общественото внимание. Ако се съди по днешните занимания на публичните мъже (и жени), по печалбарските апетити на мултимилионерите и другите гангстери, по летаргията (или анестезията) на обикновените хора, превръщащи се масово и ускорено в лумпени, твърде вероятно е вълната на промените да залее обществото преди в него да са започнали истински дебати за тях.

Мрежовата организация или има ли живот отвъд/след държавата?

Посочените и още безброй други противоречия са израз на **кризата на държавата, властта и йерархията,** предизвикана и тласкана към пароксизъм от разгъващата се научна и технологична революция. Тази криза се засилва от създадените от Р.Р. условия за преминаване от капиталистическото общество, в което проблемите се решават силово, с власт (парите също са, власт), **към общество, чиито начин на функциониране, вземане на решения и т. н. са революционизирани от нахлуването на компютрите и роботите. Мерило за неговото развитие е количеството на използваната, обработена, умножена и обменена информация и съответстващата й колективна и индивидуална интелигентност.**
Известно е че, мярката за свободата и богатството на всеки индивид или колектив днес се определя от неговия капацитет (или невъзможност) да търси, намира, обработва, интегрира или обменя информация. Капацитетът се увеличава с масовото разпространение на компютрите, но властта (във всичките й видове и образи, от всички нива и обхват) възпрепятства всячески достъпа до информацията и

ръста й. Информацията, както знаем, се обогатява, разнообразява и расте толкова по-бързо, колкото по-голям е броят на тези, които я ползват, „консумират“, обработват и обменят. Пораждането на общество, в което тя е основна енергия и „база“ на всичко останало, т.е. на **„информационното общество“, предполага организация, принципи на вземане на решения, функциониране и т.н., които са антипод на съществуващите в държавния апарат, властта и йерархията**. **Организация, която в съвременната литература наричат мрежовидна, за да избегнат страшната дума - анархистическа.**

Водоразделът между тези два типа обществена организация - Държавата и Анархията се определя от отговора на въпроса Кой взема решенията: „Органът“ или Общото събрание?

Хората в държавния апарат са отгледани в пирамиди, но пирамидите престават да са сигурно убежище за „фараоните“. Телефонните комуникации, мобифоните, факсовете, интернет, спътниковата телевизия, разпознаването на образи и кодирането на звуци, на културата, идеите, интелектуалните схеми, модата, песните, емигрантите, рекламите, стоките и т.н. - днес всичко е в движение, в потоци - на всички посоки. **Заедно, те ни водят неизбежно от пирамидата към мрежата**. Още 20 години и информатиката с компютрите и комуникациите, свързани в мрежа, ще нанесат смъртния удар на йерархията. **Ако искат да „оцелеят“, хората трябва да излезнат от пирамидите!**

В антийерархическата организация, която идва на тяхна смяна, членовете на обществото принадлежат на многобройни, всевъзможни и взаимно свързани компютърни мрежи в различните сфери (производство, снабдяване, разпределение, образование, наука, изследване, творчество и т.н.), а произвежданата информация е предназначена за ползване от всеки и всички.

„Елитите“ с тяхната организация - държавата, насочват усилията си към блокиране, ако не забрана на функционирането на мрежовидната организация, която е носителят на информационната (и интелектуална) енергия. Конфискувайки достъпа до информацията и ползването й, те превръщат Р.Р. в свещена крава, чието виме е забранено за гладуващите и жадуващи „низини“ под страх от наказание. **Така приближава катастрофата: „Горе“ не знаят какво да правят с навдигащия се информационен потоп, а „долу“**

не могат да ползват информацията, защото не им е позволено. Тогава, кому служи невероятният прогрес през последните 15 години, в които се премина от концентрираните в информационните и изчислителни центрове големи системи към децентрализираното и равномерно разпространение на всички нива, във всички служби, отдели, сектори, цехове, във всеки трудов пост на милионите микро- и мини-компютри, ако организациите в администрацията, учрежденията и предприятията си остават старите, бюрократични, властнически и собственически, в които нямащите власт и собственост получават толкова свобода, колкото им „отпусне“ кукловодът - властник или собственик?

Най-адекватен за обусловеното от Р. Р. и информационните потоци общество е споменатият вече мрежовиден модел като антипод на пирамидалния. **Този модел се базира върху децентрализирани, взаимносвързани и взаимодействащи си мрежи, които функционират, взаимодействат и си сътрудничат по принципа на анархията, т. е. без началства и подчинени.**

С оглед оптималното функциониране, специалистите препоръчват базовите структури (единици), също организирани мрежово, да не надминават 1000 души. Така, образуващите ги индивиди ще се познават помежду си - нещо, което градският и индустриален гигантизъм бе ликвидирал. Качеството на човешките отношения в подобни организми и особено развитието на доверието, въображението и интелигентността са от ключова важност при общуването, търсенето и обработката на информации, а кислородът за техния живот и обогатяване се нарича **Свобода.**

Към гражданското съзнание, самоинициатива и активност може да се апелира, само ако всеки е получил необходимите средства, познания и условия, за да си изработи свои съждения, позволяващи му да избягва капаните на манипулаторите, моментните настроения, хрумвания или инстиктивните стремежи и реакции.

Към казаното трябва да напомним и комплицираността на част от обсъжданите проблеми и на вземането на **решения, които изискват привличането на всички, превръщането на зрителите в актьори, на покорните в свободни хора, на „електората“ в демос, на треперещия под плясъка на камшика или страхът от уволнението в революционер, автор на инициативи, вдъхновител и организатор на радикалните промени, станали необходимост и събрали всички достатъчни обективни условия за**

създаване на общество, функциониращо при разпределяне на отговорностите, децентрализация, автономност, сътрудничество, взаимодействие, взаимопомощ между индивидите и разкрепостяване на човешката енергия и интелект.

Фиаското на стария и палиативите на днешния реформизъм

Вследствие съкращаване на глобалното количество наемен труд, поради Р.Р. и свиването на пазарите, от 15-20 години печалбите намаляват процентно спрямо влагания капитал и той преминава в атака срещу всички и всичко. **С помощта на държавата, капиталът разрушава, премахва или „дерегулира“ системно едно по едно всички някогашни работнически придобивки и завоевания.**

Така, още веднъж е доказана несъстоятелността на стария реформизъм и безплодието на стратегията на социалдемократите, които от времето на Бернщайн вярваха, че „количествените натрупвания“ на реформи ще доведат до „качествена“ промяна на обществото в посока на „демократическия социализъм“.

Оказа се, че характерната за демокрацията смяна на властващите паразити от „десницата“ с тези на „левицата“ (разноцветните паразити съответстват на „плурализма“ в интересите на собствениците и обслужващите ги бюрократи) не променя и не можа да одраска дори лака на „пазарната демокрация“. Нещо повече, последните 100 години бяха за „социалистическата“ и „комунистическа“ „левица“ един непрекъснат низ от редуващи се капитулации пред капитала и държавата с интеграции в слугинските помещения на пазара и властта - до пълното им обезличаване. **С това за сетен път се доказа, че реформизмът е поредната алтернативна измама на народа от „елитите“, за което предупреждаваше още... Прудон. Наивност би било обаче, ако очакваме от опортюнисти и реформисти да се засрамят и посипят главите с пепел. „Под вънкашност чужда и под име ново“, те ще се появяват на политическата сцена, дотогава докато и те самите не бъдат погълнати от пламъците на революцията**.

Така е било, така е и сега. Много от фактите, примерите и данните, които са използвани в нашето изложение, както и предлаганите „спасителни мерки“ за преодоляване на породената от Р.Р. криза на държавата и капитализма, са разпръснати в статии в текущия и специализиран печат, в дискусии в средите на Социнтерна и в ставащата напоследък все по-изобилна литература на тези теми. На нейните

автори и по-специално за трудовете им:
Ерве Серийкс - *„Биг Бангът на организациите“*, Париж, 1992 г.
Алуин и Хайди Тофлър -*„Новата цивилизация“,* Ню-Йорк, 1995 г.
Джереми Рифкин - *„Краят на труда“,* Ню-Йорк, 1996 г.
изказваме нашата най-искрена благодарност, за събраните с мравешко трудолюбие примери, факти и данни, запазвайки същевременно правото си на критично отношение към направените от тях изводи. В повечето случаи те са диаметрално противоположни на нашите. Следователно, тази троица не носи никаква отговорност за извършения върху тези страници литературен „атентат“ срещу държавността.
По време на написването им, авторът на първата книга е французин, а на останалите две - американци. Те не са революционери и нямат нищо общо с анархизма (Ерве е професор, капиталист и видна фигура на наднационалната европейска бюрокрация. Алуин Тофлър и съпругата му са „левеещи се компаньони“ на „големите“ властници и милиардери в днешния свят, а Джереми Рифкин е съветник на Клинтън). По-скоро интелигентни защитници на стария, етажиран от неравенството и управляван от бюрократите свят, **те пледират за реформирането и промяната му, защото предчувстват социалните експлозии, които няма да оставят камък върху камък от тресящата се под ударите на роботронните вълни, пропукана сграда на „Пазарната демокрация“.**
Характерно за тях е търсенето на изход чрез различни програми за „демократизация“, „децентрализация“, „автономия“ и дори „самоуправление“ при съхранение на собственическия, стопански и бюрократичен абсолютизъм! В тях те ползват много анархистически идеи без да сочат от къде са ги заимствали и твърде често ги изпразват от съдържание, превръщайки ги в социална и дори революционна фразеология и... демагогия. За плагиатството няма да ги съдим - нали сме врагове и на съда, и на всяка собственост - включително идейната и „интелектуалната“.
В повечето глави от книгата си, Ерве Серийкс доказва несъстоятелността, невъзможността и вредността на днешната политическа и стопанска организация на обществото. Той сочи несъвместимостта на старата система с новите нужди, родени от Р.Р. Като отправя апели към „елитите“ за модернизиране и дори за революционизиране на тези организации и на отношенията в тях, Серийкс иска наемникът да се превърне в „автор-актьор“, в самоуправляващ

се, самоинициативен, некомандван и неподчиняващ се, в свободен, еманципиран гражданин. Той строи измъчени конструкции за „нов тип възнаграждение“ и изобретява „ново (западно) мислене“ за властниците и мениджърите, което в някои отношения напомня безплодните усилия на... Горбачов. В края на книгата, с разочарование констатираме, че всичко това се е предлагало, за да се съхранят

- **наемните работници**, но като „сърце на капитала“ („Биг Банг... “, стр. 284 от френското издание),
- **капитализмът** със стоките, рентабилността, конкурентноспособността на пазара и глобализирането му, но като „социален “и
- **държавата** - наднационална и с още по-широки пълномощия, но „народна и свободна“...

300-те страници на книгата на Ерве Серийкс не утоляват жаждата ни. От тях, така и не научаваме:
- ако надничарите се освободят от пазара на труда и от възнагражденията за него под формата на заплати,
- ако еманципираните работници се изтръгнат от лапите на икономическата принуда и експлоатацията и
- ако станат самоуправляващи се, инициативни, некомандващи и неподчиняващи се „автори-актьори“, то тогава **какво ще остане от капитала и властта, с които той не иска да се раздели?**

Тофлърови отиват по-далече: **те искат да бракосъчетаят властта с прякото участие на гражданите в обществените дела**:
„Старите възражения срещу пряката демокрация - казват те - *отслабват точно в момента, когато възраженията срещу парламентаризма се засилват...“* И по-нататък: *„...Полупряката демокрация е умерен принцип, който може да ни помогне...“* да избегнем Социалната революция, с която Тофлърови ни плашат, защото щяла... *„да завърши само с още по-голям централизъм, осъществен от една **Супердиктатура**“!*
Приближавайки се **на „опасно“ разстояние до Анархията**, Тофлърови продължават*: „-Осите на утрешния свят са минимални, невидими организации, представляващи „сплит от договори“, съхраняващи автономията и свободата на индивида.“*
Подобни „оси“, в които наемничеството е заменено със свободния колективизъм, са станали възможни и престават да бъдат „Жюл-Верновски фантазии“, благодарение на предоставените от

Р.Р. информационни и комуникационни средства. В тях, мрежи като Интернет увеличават неимоверно индивидуалните и колективни възможности за сметка на отслабващата власт на централните структури. Някои наричат този тип организации виртуални. Ние ги наричаме анархистически или свободни, доколкото не се самовъзпроизвеждат и в тях се влиза и излиза доброволно, по собствено решение. Те се появяват и изчезват в зависимост от нуждите, така както в информатиката се създават екипи за работа над определени проекти, които се разформироват след приключването им, за да се прегрупират ангажираните в тях около нови задачи!

Съветникът на президента Клинтън — Джереми Рифкин - от своя страна, се ужасява от следствията на почти доказаната от него с многобройните примери „аксиома на Винер“ за края на труда (включително наемния), поради което потегля с „пълен назад“.
Развивайки мисълта си, той изобретява една „нова роля на държавата“, която трябва да ознаменува поредния „ренесанс“ на поредната класова цивилизация, поникнала върху разгъващата се Р.Р. Този йеремиев Ренесанс (за малко щях да напиша плач) започва със:
- „Супа за бедните“; - Псевдогрижи за неплатежоспособните болни; - Мрежа от Макаренковски училища (като това в Бойчиновци?) за непълнолетните „маргинални престъпници“; - Панели и в добавка - затвори (**и инжекции за излишните, както постъпват с... бездомните кучета.**)
И този „философ на промяната“ не може да прескочи „дилемата“ частен - държавен капитализъм. Той търси решение на кризата в симбиоза на пазара и „новата роля на държавата“. Рифкин вижда спасението в горния „манифест“ и подпомаганата от правителството **„социална икономика“**, която няма да бъде нито частна, нито държавна, но ще съществува в симбиоза с тях. За да избегне злокачествения кръговрат от диктатурата към демокрация и обратно, съветникът на американския президент по социалните въпроси иска брак по сметка между държавата и въпросната полукомунистическа „социална“ икономика. В подобна перспектива обаче, **или държавата ще „неутрализира“ комунизма, или обратно.** На първото вече бяхме свидетели в 1917 г., когато болшевиките вдигнаха и взеха *„търкалящата се по улиците на Петроград власт.“*
Противно на него, **Фридмън-младши** - синът на пророка на ултралиберализма в САЩ - в книгата си *„Към общество без държава“*

(френско издание от 1992 г.), посветена на отците на съвременната либерална философия**: Милтън Фридман, Фридрих Хайек и Робърт Хайнлайн,** проектира **комбинация между анархистическото самоуправление и абсолютната власт на богатите и свръхбогати собственици върху производството и разпределението**.
Избягвайки, да заврат пръстите си в язвите на днешното общество, цитираните автори го **искат с елити, но социални, с бюрократи, но неподкупни, с наемници, но добре протежирани и платени, с полиция, но милосърдна, с фелдфебелщина и войни, но „хуманитарни", със закони, но справедливи и със затвори, но... просторни и хигиенични**.
Отново се сблъскваме с пълния отказ да се вземат под внимание историческото фиаско на реформизма и фалиралия опит на покойния СССР или „народен" Китай и др. бивши и настоящи „соц"-страни, вследствие навлизането на държавата в икономиката и бюрократизирането на „социалните грижи" - от яслите до... погребенията.
От друга страна, обаче, появата на тези „новаторски идеи" на буржоазните мислители, от епохата на незавършената Р.Р. (заедно със създадените от нея средства и възможности за обединение, координиране и мобилизиране на разпокъсаните и съществуващи „в себе си" личен и колективен опит и познания на всеки от нас) **са симптоматични. Те свидетелстват за все по-дълбоко осъзнаване на надвисналата опасност над системата на наемния труд и капитала и на навдигащата се буря, която заплашва да погълне йерархията, властта и държавата.** За да ги съхранят в максимално дълъг период, заедно с „принципите" и същността на класовото общество, новите идеолози от рода на Тофлър, Рифкин или Серийкс предлагат „разширение на елитите" и реализацията на една полуанархистическа програма, с чиято помощ се надяват да избегнат... Анархията. Впечатляващо е желанието им да ни насочат към идеи (или по-скоро илюзии) за създаване на хибрид между нея и властта (държавата). Подобен хибрид обаче, както и „двувластието", не може да бъде жизнеспособен. Не по-малко несъстоятелно от него **и бременно с антагонистична непоносимост е и искането им за бракосъчетание на пазарната икономика с „полупряката демокрация". Ако, въпреки всичко, подобни експерименти видят бял свят, те могат само да увеличат дестабилизацията на и без това миниранатa вече социаликономическа и политическа система.**

Тогава всяка „пеперуда над Тихия океан“ или незначителен на пръв поглед вътрешен или международен конфликт, може да предизвика урагана, да развихри стихиите и да запали пожарите, изправяйки социалните и интернационални „партньори“ един срещу друг в смъртоносна схватка.

Изходът от подобна ситуация, ако човешкият род не се е изчерпил в меандрите на историята, по дълбокото ни убеждение, не може да бъде друг, освен АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКИ.

Все в духа на същата благонамереност, всевъзможните полусоциолози, полуфилософи, полукритици и полуапологети на съвременното американско или изобщо пазарно-демократично общество подканва „просветените“ елити да се откажат от абсолютизма си и *„разширят демокрацията, да преустроят старите институции и принципи, преди задълбочаващото се гниене и декомпозиция на съществуващите политически системи* ***да е изкарало на улицата маршируващите деспотични сили, които ще направят невъзможен мирния преход към демокрацията на XXI век.“*** (Виж „Новата цивилизация“, стр. 127 от бълг. издание!)

Повтаряйки многократно този рефрен, „новите мислители“ на залязващия капитализъм ни отклоняват от **действителната алтернатива пред която роботронната революция изправя човечеството: СУПЕРДИКТАТУРА или СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ!**

Същевременно, те отбягват да развият мисълта си до логическия й завършек и не отговорят на въпроса: **До къде може да доведе подобно „зацикляне“: Демокрация-Диктатура в посока на заплашително нарастващите централизъм и самодържавие,** след като в предишните си книги, както и в цели глави и параграфи от „Новата цивилизация“ или „Краят на труда“, са употребили цели кофи с мастило, красноречие и интелектуална енергия, за да ни убедят, че **точно тези елементи на „социализма“ го погребаха, въпреки неговата „супердиктатура“?**

Напомняйки днешните широко разпространени разочарование, огорчение и гняв спрямо парламентите и правителствата в капиталистическото общество, „новите енциклопедисти“ изтръпват пред възможността от **“прерастването им във фанатична ярост“ и ни изправят отново и отново пред избора: ДИКТАТУРА или ДЕМОКРАЦИЯ?**

Но такава „алтернатива “ е фалшива! Историческият опит на диктатурата в наше време - нацистка, фашизоидна или болшевишка

- показа, че тя не може да бъде алтернатива, тя е по-скоро задънена улица, в която търпи поредния си крах и завършва с връщане към демокрацията с целия безсмислен, болезнен и безизходен кръговрат.

Диктатурата, както и демокрацията имат само една действителна, истинска алтернатива и тя е АНАРХИЯТА. В епохата на Р.Р., евентуалното ускорение на кръговото движение **в тези две форми на държавността все повече ще ги превръща в предверие на анархията**, тъй като, в крайна сметка, само тя е решение на изострените от Р.Р. до непоносимост проблеми и противоречия на днешното общество!

Какъвто и да бъде изходът от множеството конкретни конфликти, той ще е само временен.

Епичният двубой, който се очертава на фона на Р.Р. може да завърши само с тържеството на анархията над държавата. Но дори, когато държавите (и държавниците) прогният напълно, те едва ли ще влезнат сами в историческата гробница, ако не им се помогне да го сторят. Затова, ние пледираме за необходимостта от създаване на ТЕОРИЯ ЗА РАЗРУШАВАНЕ НА ДЪРЖАВАТА. (NB: Виж следващата статия!) Тя е неотнимаема част от теорията на

Социалната революция

Сегашното затишие на борбите срещу собствеността, йерархията, властта и държавата е **затишие пред буря.**

Основание за тази ни увереност са икономическите, политически и социални процеси, явления, противоречия и напрежения в днешното общество, които Р.Р. довежда до „критичната им маса“.

Глобализацията на икономиката и пазарите, телекомуникациите и Интернет, ултразвуковите самолети и ракетите, които скъсяват разстоянията и настройват човечеството на една и съща „вълна“ и още безброй **преки и косвени влияния и резултати от Р.Р.,** част от които изброяваме по-надолу, правят днешните организации негодни и неотговарящи на нуждите му. Те ерозират идеите върху които се крепеше старият свят. По всеобщи признания, марксизмът, екзистенциализма или либерализма на Хайек са мъртви и **лъкатушенето между Кейнс и Милтън** се извършва във все по-стесняваща се **marge de manoeuvre**.

Това засилва необходимостта от радикално скъсване с досегашните принципи, методи и средства за управление на обществените дела. Вследствие на научнотехническата революция капитализмът с неговите „атрибути и цимент“ се разлага, деградира и дегенерира**. Р.Р. ерозира държавата като я превръща в „най-слабото звено“ на „най-добрата от всички възможни“ политически и социаликономически системи.**

Роботронната революция съкращава пролетариата количествено, но заедно с него осъжда печалбите и капитала на сублимиране. Мястото на двете класи се заема от милиарден лумпен пролетариат.

С изчезването на наемния труд и експлоатацията, държавата става все по-неуместна и все по-вредна със стремежа си да монополизира информационните потоци. Неин последен raison d'etre остава насилието и варварството на желаещите да съхранят анахроничния свят на привилегии, паразитизъм и господство.

Властта става все по-негодна (и скъпо струваща) като метод и средство за решение на комплексните проблеми на променящото се вследствие Р.Р. общество.

Вследствие автоматизацията и роботизацията на чиновническия труд, бюрокрацията също е осъдена на изчезване. Заедно с нея, йерархическата пирамида става все по-плоска, понеже броят на йерархическите нива клони към нула.

Йерархията, властта и държавата се превръщат в окови за обществената еволюция и стават все по-„неадекватни“ на „информационното общество“ и новата среда, създадена от Р.Р. Те не могат повече да управляват нито „вещите“, нито хората. **„Изпразвайки капитализма от съдържание“,** Р.Р. поставя капиталистическата класа (или това, в което тя ще мутира) в критично положение: Тя може да удържи господството си само чрез насилието (извъниконическата принуда) на държавата. Но това не може да бъде трайно състояние. Кризата обхваща политическата сфера и упражняването на принудата. Процесите на автоматизация и поемането на много от дейностите на администрацията и другите държавни институции от компютрите и роботите, започват да предизвикват „обезлюдяване“ на етажите на държавната пирамида, което по нищо не отстъпва на това в индустриалните предприятия и останалите стопански единици. **Резултатът, особено ако „пазарните принципи“ нахлуят безпрепятствено и в държавната сфера, е още по-голяма безра-**

ботица, снижение на покупателната способност на населението, прибавяне на нови милиони съкратени и уволнени дребни и средни чиновници към растящите кохорти на лумпенпролетариата и блокиране на пазарния механизъм.

Ако Винеровата логика не бъде нарушена от Социалната революция, тя ще ни доведе до държава, чиито институции, служби и учреждения опустяват постепенно, **за да се стигне до абсурдното положение, в което репресивните и „социални“ функции на държавния апарат се оказват поверени на автомати**. В административната, военна и полицейска бюрокрация вече съществуват впечатляващи примери.

Подобен развой неизбежно ще среща съпротивата на политическите „елити“ и тяхната бюрократична опора. Застрашени да се окажат на свой ред непотребни, тези компоненти на господстващия клас от паразити едва ли ще се съгласят безропотно да бъдат лишени от привилегиите и властническия си статут като попълнят редиците на осъдените на безработица милиони. Те ще се съпротивляват на научнотехническата революция, опитвайки се да я „потушат“.

В такива усложнени условия властниците (от всички категории и нива) няма да бъдат в състояние да вземат адекватни и ефикасни решения, още повече, че са обременени от своите класови и групови интереси. Тяхното положение и сцепление става проблематично поради доведената до своята кулминационна точка системна криза на капитализма.

Съкращавайки броя на наемните работници, Р.Р. намалява тоталната печалба на капитала. Нейното разпределение изостря противоречията и борбите между имащи и нямащи, между капиталисти и властници и между отделните държави, транснационални групи и империалистически коалиции за овладяване на свиващите се световни пазари и на последните възможности за извличане и реализиране на принадената стойност.

Ако, в обещаващият да стане кървав и смъртоносен повсеместен двубой между икономическите и политически паразити, бюрократите потърсят тактически съюз с лумпените срещу транснационалните спекуланти, **в най-добрия случай** това може да доведе до временна победа на социал-демократическата шмекерия от чийто „социализъм“ днес остана само бръщолевенето за „социална държава“ и „социален капитализъм“!

В най-лошия - ще имаме безсмислена и скъпоструваща репетиция

в нова постановка на ленинско-сталинската кървава драма, която току-що приключи със „скимтящото слизане на СССР от сцената“. Тези „междувидови“ и „вътревидови“ конфликти могат да предизвикат само още по-голяма дестабилизация и неустойчивост на системата и разрушение на вътрешното и международно статукво. **Сгромолясването на СССР беше първата, голяма „черна дупка“ в това статукво. Ако не край на историята, то е начало на неизчислимо умножение на дестабилизиращите ефекти върху „сигурността“ на днешния свят.**

Поради всички тези противоречия, процеси, дерегулации и т.н., в един по-продължителен период властническите функции и структури започват да се „деформират“ и „дезорганизират“ или ако се изразим с езика на нобеловия лауреат по химия за 1977 г. - Илья Пригожин - се създава ситуация на „бифуркация“. Струва си да припомним още веднъж писаното от него преди близо половин век, което бяхме цитирали в поместената в началото на 1987 г., в бр. N1 на „Анархокомунистическата революция“ статия *„СССР - реформа или революция“:*

„Когато една система, вследствие бавните, но непрекъснати изменения, флуктуации и асинхронни осцилации на подсистемите си е доведена до дестабилизация и загуба на равновесие, тя става свръхчувствителна за действието на вътрешни и външни сили, безпомощни до този момент в опитите си да я променят или разрушат. Акцията на тези сили, подготвяна от цялото предшестващо развитие и мащабът на нейните резултати, изглеждат като случайност или „чудо“ за страничния наблюдател“... „В подобни условия — продължава Пригожин — ***една система загубва своето равновесие и започва да има ирационално поведение. Предишните закони, които са регулирали нейното съществуване и функциониране, губят силата си. В подобни революционни моменти е невъзможно да се предвиди теоретически посоката, която ще поеме промяната: дали системата ще се дезинтегрира в хаоса, или внезапно ще се изкачи на едно по-високо ниво на организация и революционно, преобразуване?...“***

И така, **дезинтеграция на старата система в хаоса или революционно преобразуване!** Точно такива развития и ситуации са в основата на революциите. **„Бифуркациите“ видяха сметката на СССР, сега идва редът на „Запада“!** Въпрос е само: Каква ще е

посоката на промяна на днешната система - **дезинтеграция или революция?**

Всички досегашни революции, които прокламираха за своя цел **Свободата, Равенството и Братството** претърпяха поражение или дегенерираха и абортираха. Те завършваха или с победа на контрареволюцията и възстановяване на предишното статукво или с разместване на пластовете и съхранение (въпреки всички „епидермални изменения“) на принципите и същността на класовите общества: йерархия, власт, държава, собственост, експлоатация, паразитизъм, социални разслоения, класи и касти, бариери между тях, социални конфликти и класови борби вътре във всяка страна, със съпътстващите ги насилие на държавата (на командващите) и съпротива на подчинените (грабените), с продължение на репресивната вътрешна политика във външната - на експанзии, войни, империализъм и колониализъм.

В условията на капитализма тези „принципи“ и същност на политиката са повлияни силно от ролята на парите, стоковото стопанство, наемния труд и генерализиращия се и глобализиращ се пазар на който съответства очертаващата се замяна на националната държава с регионалните, континентални и планетарни политически, икономически, търговски, финансови, военни и полицейски структури, организации и власти, които, ако не срещнат съпротива, **неизбежно ще доведат до изместването на демокрацията от тоталитаризма в рамките на някакво модерно подобие на робовладелската Римска Империя.**

Прочее, това е „идеалът“, „философията“ и политиката на не малка част от властническите „елити“.

Но, „новият Рим“ е перпетуум мобиле на нови конфликти, които колкото и кървави да са, представляват задънена улица. Изходът от нея може да бъде намерен само в **свръх-двубоя на бъдещето** - между желаещите да съхранят на всяка цена господството, командните си позиции, привилегии и властта в пирамидалната организация и класовото разслоение на обществото от една страна, и въстаналите низши класи от друга, които, за да постигнат своята и на човешкия род **социална еманципация,** нямат друг избор, освен да разрушат (да унищожат) държавата. Тези класови борби могат да приключат само когато, като техен краен резултат, бъде постигната замяна на държавната организация на обществото с една **световна федерация на анархистическите комуни и общности,** а на капитала и

наемничеството - **с комунистическите труд, разпределение и задоволяване на материалните и духовни нужди на всеки негов член, независимо от възрастта, пола, културата, вероизповеданията, националната или расова принадлежност...**

Затова, нашият отговор на предизвикателствата на Двадесет и първия век може да бъде само ясното и открито прокламиране на необходимостта от въоръжаване на народа, срутване на „пирамидата“, „уволнение на елитите“ с техните свити от невежи и самодоволни апологети, „професионалисти“ и „експерти“, и „овластяване“ на тези „отдолу“ и от „периферията“, т.е. **прокламиране на анархията** и нейния принцип: **Всички са „овластени“ да обсъждат засягащите ги и интересуващи ги въпроси, да вземат решения по тях, да ги привеждат в изпълнение и да контролират както резултатите, така и съответствието им с решенията!**

Има ли основания подобен „волунтаризъм“? Наистина ли е време за Социалната революция? Няма ли отново да се родят само химери и чудовища? Част от отговора на тези въпроси дават следните императивни изисквания на Роботронната Революция:

- Повечето съвременни изследователи на властта твърдят (изглежда не без основание), че **броят на решенията**, които трябва да се вземат, за да функционира обществото, се умножават (поради усложняването, обогатяването и разнообразяването на обществения живот). Но точно това изисква отстраняването на „елитите“ **и участието на всички**, **т.е. нуждите на общественото организиране изискват Анархията!** Не само защото още **Волтер** беше казал, че *„по-умен и от най-умния са всички“,* но и защото, оставени по върховете, искат или не, без интеграцията им в мрежите на обществото, „елитите“ ще бъдат смазани под непосилното бреме на усложняващия се и разнообразяващ се обществен живот **на все повече и по-свободни „атиняни“.**

- Новите технологии, информатиката и телекомуникациите, роботите, компютрите и автоматизацията създават необходимите условия за една **икономика на изобилието** и - ако перифразираме формулираната от Сен Симон вековна мечта на човечеството - **налагат организирането на труда и разпределението на произведените блага според желанията на всеки.**

- Трудът, дори и да не изчезне напълно, ще бъде толкова творчески (и сложен), че за да бъде „ефикасен“ **трябва да е комунистически, т.е. еманципиран, свободен, доброволен, безплатен**. Още повече,

че в идващото на смяна общество броят на работните места намалява непрекъснато и за малкото, които все още остават, ще се изисква свръхвисока квалификация, а **алтернатива на комунистическия труд може да бъде само просията и охраняваните от свръх-полиция палати на свръх-богатите или изобретеното от нацистите „финално решение“, насочено вече не само против цигани, евреи и др. „нисши раси“, а срещу цялото „излишно“ човечество;**
- Р.Р. изисква нова, по-ефикасна, съобразена с извършващите се промени, **едновременно свободна и колективистична по своята същност организация на обществения живот** - антипод на йерархическата пирамида. **Някои наричат тази организация мрежа, други пряка демокрация, трети - самоуправление**. **Касае се всъщност пак за Анархията, която трябва да се роди от превръщането на социалната катастрофа в Социална революция,** за да се открият новите, грандиозни и немислими и за най-великите утописти перспективи пред човешкия род.
Така **Анархокомунизмът** - много по-близък до мечтите и стремежите на човешкия род и до естествената среда за неговата ускорена (и освободена) еволюция - става реализуем, необходим и неминуем, имено поради създадените от Р.Р. възможности. **„Алтернативата“**, която буржоазните бакали на едро и политици ни предлагат е живот в хазартен-публичен дом под „Желязната пета“ на новия робовладелски Рим.
Затова, единственият реален и рационален отговор на „дезинтеграцията в хаоса“ е съзнателната и организирана подготовка на Социалната Революция, слагаща край на студенокръвния „Левиатан“ със свитата от спътстващи го ужаси на господство, насилие, експлоатация, паразитизъм, егоизъм, национална и расова разпокъсаност, класови и международни войни, патриотарски идиотизъм, кръвопролития, декаданс, деградация, дегенерация и всеобща смърт.

В едно родено от С.Р. общество за държавата с нейния монопол върху „легитимното насилие“, което „въвежда ред“ сред гражданите, посредством законите, няма да има място. Когато днешната социаликономическа и държавна система бъде превърната в прах и пепел, от развалините й през XXI век ще се роди новият коренно различен свят. По всяка вероятност, неговите кълнове ще се появят най-напред в САЩ, Европа и Япония. От тук нататък, имено в тези страни ще става все по-ясна необходимостта от Социалната рево-

люция, която трябва да ликвидира възприемането на хората като „ресурси“, „персонал“ или „капитал“, което не е много по-различно (както се опитват да ни убедят) от времето на робовладелския Рим, когато са ги разглеждали като „говорещи оръдия“. Създавайки нова обществена организация, с нови отношения между хората, тази социална революция (С.Р.) ще преодолее навиците, манталитета и практиката, изработени в епохата на класовите цивилизации. **Същевременно, тя ще отвори вратите на социаликономическата система за извършването и завършването на Р.Р.**

Новото общество ще бъде организирано от свободни хора, които са толкова по-солидарни с новосъздадената от революцията социална система, **колкото повече разпознават себе си и своите интереси в нейните цели, колкото повече е надминато противопоставянето на свобода и равенство, на автономност и федерализъм, на удоволствие и ефикасност, на щастието да бъдеш самия себе си и чувството на сила от това, че сме заедно!**

„Дъблин“-София, август-октомври 1999 г.

*

ЕПИЛОГ - 2000

В „Минало и размисли”, ако не ме лъже паметта, Александър Херцен „обвиняваше” Михаил Бакунин, че бил склонен да приема втория месец на бременното с революция европейско общество за девети.

Тласкани от желанието да се сложи край на нравствената мръсотия, паразитизъм и издевателства над човечеството, с които властници и капиталисти ни принуждават да съжителстваме, не правим ли и ние същата грешка, присъща на повечето революционери? Не злоупотребихме ли в тези статии с честата употреба на граматическото бъдеще? **И дори доказателството ни за края на държавата и капитала да е съобразено с даденостите и изискванията на логиката, как стои въпросът с аргумента време в революционната функция?**

В статията - ***„Р.Р., кризата и бъдещето на човечеството”,*** публикувана в „Н.П.” през 1985 г., която фигурира и в настоящия сборник, съм посочил като срок за начеването на „родилните контракции” следващите 60 години или

1985 + 60 = 2045 г.

Аз не съм пророк, нито Нострадамус и не би било удивително, ако съм допуснал грешка в оценката на „бременността". Въпросът е дали тя е в границите на ±5 години? Или е от порядъка на близо двувековната грешка на Маркс, към която ако се прибавят и „грешките" на посятите от него болшевишки „дракони", се вижда с невъоръжено око, че марксизмът е мътил чужди яйца (змийски) в чужд полог (на държавния капитал).

Ако нашата грешка е с горните размери, тя датира началото на Социалната революция някъде в десетилетието 2040 — 2050 (2045 ± 5год.) А за завършването й върху планетата вероятно ще са необходими още 50 години. За вечността обаче, десет години или половин век са колкото едно мигване на окото. По-важно е, че тези, които се зарадваха на края на епохата на революциите, като че ли избързаха с радостта си. **ТЯ ЕДВА СЕГА ЗАПОЧВА! Нейни първи жертви станаха държавният капитал и диктатурата на... секретариата. Сега идва редът на демократическия и „социален" капитализъм.**

с. Дъбово, януари 2000 г.

*

НУЖДАТА ОТ ТЕОРИЯ ЗА РАЗРУШАВАНЕТО НА ДЪРЖАВАТА

„Страстта да разрушаваш
е творческа страст"
М.А.Б.

Теорията за разрушаването на държавата
трябва да започне с разрушаване на
теорията за държавата.
Г.К.

(N.B.-1999 г.: Понеже бях получил доста възторжени поздравления за *"мирното и оптимистично навлизане на човешкия род в света на анархокомунизма"* заключих, че съм зле разбран или съм сбъркал. Затова, за да се избегнат всякакви недоразумения, написах музиката на тази "ария от съвсем различна опера". В нея теоретичният оптимизъм бе отстъпил място на революционния волунтаризъм. Писана през 1987 година, в предчувствие на приближаващата буря,

аз мислих, че независимо от бръщолевенията на два гласа от двете страни на "желязната завеса" за "новото мислене", за "гласността и перестройката", за "мирното съвместно съществуване", за кошниците с европейски ценности, правов ред, цивилизованост и християнски добродетели, си мислих, че у другарите и "превърнатият в сборище от проститутки и роби", поруган, ограбен и смазан народ, ще надделеят страстната им любов към "свободата, равенството и братството", и жаждата за възмездие, които да превърнат разрушителната част на социалната революция в онова, което Нечаев наричаше „НАРОДНАТА РАЗПРАВА", а Гео Милев - "с парабелум и брадва"... **Сбърках**, но въоръжете се с търпение и прочетете статията! Тя може да ви се стори поучителна.)

I.

Навярно сте виждали по телевизията модерните методи на разрушаване на старите сгради в САЩ? Самото срутване на цял един небостъргач става пред изумения ви поглед за няколко минути, ако ли не за десетки секунди. При това събарянето се извършва в населен квартал, който се обитава от хиляди жители. Мигове след възпламеняването на експлозива, небостъргачът се срива на място, подобно замък от карти и минути след като прахоляците се уталожат купчината от това, което е било небостъргач е готова да поеме в камиони пътя към боклука, за да се разчисти площадката за нов строеж.

За да се постигне подобна скорост и ефикасност, е необходима цяла инженерна наука. Старата сграда, съпротивлението на нейните материали и спойките между елементите трябва да се познават отлично и най-вече: къде точно, на кои места и в какви количества да се разположи взрива, какви предпазни мерки трябва да се вземат за сигурността на работниците и околните и т.н.?

Т.е. РАЗРУШЕНИЕТО СЪЩО Е ВЪПРОС НА НАУКА, ТЕХНИКА И ОПИТ.

Точно те обаче ни липсват на нас революционерите. В нашата борба срещу държавата и нейните институции, ние сме останали на онова занаятчийско ниво, на което бяха трънските дюлгери от миналото столетие (19 век) когато събаряха курници и селски къщи от кирпич и измазан плет. Сякаш сме забравили, че живеем във века на железобетонните конструкции!?! Теорията за разрушаването на държавата за нас революционерите е като науката за съпротивление на

материалите, пиротехниката и плана на небостъргача, който трябва да бъде разрушен от инженерите-сапьори.
Днес, 40 години след установяване на диктатурата на държавния капитал в Източноевропейските страни и седемдесет след октомврийския преврат, ние все още нямаме никаква валидна теория за „издинамитването" на диктатурата и никаква кохерентна теория на Социалната революция в България. (Имам предвид разрушителната й част, макар че и позитивната е в не по-малко окаяно състояние.). Казаното е вярно не само за нас анархистите, но и за всички опозиционери и революционери в света на държавния капитализъм - от Берлин до Владивосток и от Северния до Индийския океан. Писанията на тази тема, ако съществуват, са само още едно свидетелство за духовната нищета на всички ни.
Ние не познаваме света, който искаме да разрушим. В най-добрия случай разполагаме с няколко неточни дефиниции, остаряла терминология, никакви съвременни методи на изследване и анализ, и евентуално чувства - понякога бунтовни и благородни, но много по-често... „топли в червата", както казваше Ботев. С това, като че ли свършва всичко. Останалото е дим и мъгла...
Какво представлява този свят? От къде идва и на къде отива? Какви са силите вътре в него и техните съставки? Основните интереси, които групират тези сили? Материалните и духовни връзки и звена на системата, които поддържат спойката между разнородния социален материал? Структурите и функционирането на институциите, които образуват „народната" държава? Коя или кои са ахилесовите пети в тези звена и институции в които трябва да се удря, как, кога, с кого? Какви са принципите, методите и средствата за разрушаването на държавата? Какви са типовете организации, които могат да се изградят в обстановката на диктатура, в днешна България? Какви са целите и средствата на всяка от тях? Тяхната стратегия и тактика, настъпление и отстъпление, поуките от пораженията и победите, които съпътстват всяка борба? Това са само част от въпросите на въпросната теория, които чакат своя актуализиран отговор.

В досегашните емигрантски писания (предназначени най-често за пенсионери и о.з.революционери, които, след като са се опарили, вече дори не искат да духат кашата, която е забъркала властта) ние даже не се опитваме да поставим тези единствено истински въпроси на революционната борба в ДНЕШНИЯ ДЕН.

Разказваме на народа детински приказки за вчера или за утре, „коментираме" прочетеното във вестниците или чутото по радио и телевизия и го храним с голи надежди и ялови „анализи", докато в никое анархистическо издание не можем да намерим поне една актуална статия за революционната организация, пропаганда и акции в днешна "НРБ". **Мнозина бягат като дявол от тамян дори само от... разискванията на тези теми. ЗАЩО?** Нещо повече, вместо да се търси взаимодействие с противодържавните сили в България, вместо да се координират акциите с тях и се засилва резонансът им вътре и вън от страната, се прави всичко възможно те да се омаловажат, да се принизят, да се посее съмнение в авторите им и да се разпилее всичко в праха на забравата. ЗАЩО?

Бомбените атентати или въоръжени акции на малцината дръзнали младежи се превръщат в „антиобществени" и „хулигански" прояви, протестите на работниците - в дело на „провокатори", а преследванията на малцинствата (цигани, македонци, помаци, турци или евреи) се премълчават или предизвикват само сълзливо-лицемерни разграничения от палачите, вместо да се търси ОБЕДИНЕНИЕТО НА ВСИЧКИ ТЕЗИ СИЛИ за решителна, революционна борба с диктатурата. ЗАЩО ?

Стигна се дори до там в „анархистически" списания да се издига патриотарството като знаме на борбата, да се правят теманета към чуждата и българска полиция, един стар „поборник" даже апелира от страниците на предназначено за евнуси вестниче, „обществеността" да се включела в борбата срещу тероризма, отвличанията на самолети или заложници и други, ненравещи се на мирното еснафство, средства и методи. ЗАЩО ?

На „конгреси" и „конференции" се отправяха декларации и доноси срещу всичко и всички, които търсят брод към революцията В ДНЕШНА България. ЗАЩО?

„Патриарси" на анархизма, предприемачи и бивши кметове започнаха в един глас в кафенета и по стъгди, да уверяват, който иска да ги слуша, че са се опитомили, поумнели и станали „отговорни общественици", които могат да участват наред с другите „сектори" в „строителството на утрешна свободна България"... ЗАЩО?

На тези и други многобройни „ЗАЩО?" ще си отговорим, когато намерим ответ на един единствен въпрос: КОГО ПОЛЗВА ЦЯЛАТА ТАЗИ МИЗЕРНА ГАЛИМАЦИЯ, която се представя като анархистическа пропаганда, стратегия, тактика и...морал?

Със съжаление констатираме, че в емигрантската книжнина (и анархистическата в това число) няма нищо на тема теория, организация, стратегия, методи и средства за революционното разрушаване на диктатурата. Има само обща фразеология за болшевишкото робство, за "комунистическата" тирания или конспирация, за тоталитаризма, за невъзможността да се води борба срещу него без подкрепата на външния свят, или опити да се замести тази борба с „теоретически" бръщолевения, които французите наричат „бла-бла", а русите - „тарабарщина".

Към това безсилие на теоретическата „мисъл", която е на нивото на робската „мъдрост на народа", са се добавили липсата на интелектуален, нравствен и физически кураж, всяване на капитулантски и опортюнистически дух, натрапван ни безпрепятствено в претенциозни декларации на хора, наричащи себе си анархисти, хора, които отдавна са прехвърлили собствените ни задачи върху "благоприятната международна обстановка". Хора, които чакат събуждането на испанския или руски пролетариат, или повторението на 9.9.1944 г. с обратен -американски знак. Хора, които имитират „организационен и обществен живот" и изпадат в телешки възторг от „безкръвните, спокойни и отговорни" студентски манифестации. „Анархистическата" мисъл е на път да открие... поп Гапоновите методи от началото на века, които завършваха с проливане кръвта на увлечените в уличните процесии човешки тълпи, неподготвени за сблъсъка с биещите и стрелящи на месо „сили на реда".

II.

Кой и какво стои зад тази „нова ориентация на революционния, социален и организиран анархизъм"? Платена ли е, или с нея се плащат стари сметки?

Често в отговор ни казват, че времената са се променили, че „младежта страда от безидейност, хулиганство, егоизъм, че търси развлечения и бягство в наркоманията и пиянството". Дори и така да беше, ние няма да спрем да питаме подобни набедени идеолози и психолози на масите:

- Предложихте ли на синовете и дъщерите от работническите предградия някакви конкретни, адекватни на днешните условия цели? Дадохте ли им пример за жертвоготовност в борбата със собствения си живот? Казахте ли на лишените от перспектива за издигане по обществената стълба млади хора как и с какви средства се прави революция срещу диктатурата? Самите вие, знаете ли път или пъ-

тища по които макар и да има жертви, се стига до победата над нея? Последното е от изключителна важност, защото да се искат жертви и "мъченичество" за след 100 или 1000 години, значи да се иска от младите да бъдат мазохисти. Когато разговаряме с тях на тези теми, те ни казват: *„Трябва да се измисли нещо ново, ефикасно, привлекателно и непреодолимо от партийните мамути и тяхната политическа полиция!"*

Ето какво е нужно на младежта, чиито авангард започва да изчерпва търпението си и сам, с цената на живота си, търси трескаво изход. Тези които загинаха във Варна, в сражение със шпицкомандите на реда, онези, които паднаха вчера в борбата за свобода и хляб и другите, които ще дойдат на смяна, не се нуждаят от предъвкването на стари новини от стари, казионни вестници. Те и без нас, и по-добре от нас, знаят каква свинщина, каква мръсна и миризлива кочина е животът в България...

Държавната машина е прогнила, но тя сама няма да се срути, затова е необходима модерна и ефикасна ТЕОРИЯ ЗА РАЗРУШАВАНЕТО НА ДИКТАТУРАТА. Съществуват ли вече елементи за нея? Има ли фактически материал, който може да послужи като стимул на теоретическото мислене и революционната практика?

Ние мислим, че отговорите на тези въпроси могат да се намерят в опита на революционните борби на Изток — от Кронщад и Украйна през ГДР и Унгария до Полша и Афганистан. И заедно с него - в опита на всички, които се борят навсякъде: единично, групово или масово било в „Третия свят", било срещу свръхразвитите капиталистически държави. Той, и нашият собствен опит, трябва да бъдат анализирани критично и систематизирани **в брошури и наръчници, откриващи пред новите генерации методите, принципите, техниката и средствата за борба срещу държавата, с цялата гама нейни оръжия — от словото и бомбата до компютрите.** При това, ако искаме да бъдем на висотата на задачите, които си поставяме, трябва да внесем нови елементи, съответстващи на времето в което живеем, стимулиращи революционното творчество на масите. Другото би означавало да вървим след задницата им, да ги съзерцаваме и бръщолевим „революционно" по панахиди и чествания...

В състояние ли сме да започнем диалога или както до сега няма да можем да кажем на единиците, на групите, нито на масите, **как трябва да се води РЕВОЛЮЦИОННАТА ВОЙНА СРЕЩУ ДИКТАТУРАТА**. Как да се организират пропагандата, акциите

и сраженията срещу полиция, офицерски корпус, бюрокрация във всеки населен пункт, как се води борбата в предприятия, стопанства, учреждения, казарми, училища, университети и институти за спечелване на недоволните, неутрализиране на апатичните и циничните и ликвидиране на началствата и техните доносници? Можем ли да предизвикаме първоначално раздвижване на мисълта и стремеж към по-дълбоко и прецизно запознаване с държавната машинария, механизми и трансмисии, а след това и за разработването на все по-точни и резултатни методи и инструкции за тяхното саботиране, разваляне и разрушение?

Всяко войсково или полицейско поделение, всяка бюрократична единица или партийна ядка, всяко предприятие и учреждение си имат своите „секрети" и ахилесови пети, своите „тесни места". И всеки, който си постави за цел, научава или може да научи, къде са тези „най-слаби звена". Въпреки предпазните мерки и законите за „държавната тайна", всевъзможните безобразия на властниците от всички нива, конфликтите и съперничествата, които раздират техните мафии и кланове не могат да останат скрити. Най-после, всеки на своята работа знае или може да узнае къде и по какъв начин, в един миг или в по-дълъг срок, механизмът, който го е превърнал в болт, бурма или шайба, може да бъде спрян или окончателно изваден от строя. Това са огромни количества от информации, които могат да се превърнат в енергия на разрушението и да бъдат използвани за една нелегална пропаганда или преки акции.

Неизмеримо е полето, което се разкрива пред преките акции, формите, които те могат да приемат, обектите срещу които могат да бъдат насочен и средствата с които да се реализират: от бензина със сярната киселина, през саботажа до интервенцията в една програма за обработка на данни или в програмата на масмедиите... При това, на днешния етап трябва да се мисли за една нова стратегия, която бихме могли да нарчем АНТИ-Клаузевиц. Не съсредоточаване на силите срещу обектите, в които е концентрирана мощта на диктатурата, за нанасяне на решителния удар в решителния момент, **а точно обратното: Разсейване на ударите по цялата територия, непрекъснато във всеки момент, като се помни, че всеки удар — и малкият, и голямият - е важен в безцеремонната борба с диктатурата. Трябва да се удря едновременно и в столицата, и в провинцията, в градовете и селата, във всяко учреждение и фабрика, на всяка улица и дом на господарите - малки и голе-**

ми. Върху слабото място, с всички средства; без дребнобуржоазни сантименталности и угризения на съвестта, помнейки, че властниците не са хора, а студени животни сред които невинни няма!

Добре премерени, точно изпълнени и неоставящи улики, тези безпощадни удари и прицелвания трябва да вселят паника, ужас, деморализация и шизофрения в душите на властниците. При това, обектите за дискредитиране, компрометиране, разложение, разрушение и унищожение, както и силите, които ще се ангажират и организират по най-адекватния начин, трябва да се категоризират в една теория, за да се улесни изборът на задачи и изпълнители. Избор, който всеки трябва да направи свободно и съобразно своите склонности, способности, подготовка и възможности. Само така в борбата срещу диктатурата ще могат да се включват все повече и повече бойци. Пропагандирането и ползването на чуждия опит не изключва, даже предполага самостоятелното творчество. Последното изисква непрекъснато търсене, обмисляне и откривателски дух. Изобретателността на тези които се борят ни дава всеки ден нови идеи. Те трябва да се събират и популяризират, за да се пробуди народната инициатива и творчество в тази посока, като се предизвика ПРЯКА „верижна реакция".

Много още други проблеми има върху които следва да се насочи революционната теоретическа мисъл и практика, за да се създаде надеждна теория на разрушаването на държавата при днешното международно и вътрешно положение на България.

Трябва добре да се разработи ескалацията на борбата - от единичните акции през груповите към масовите и обратните преходи - в зависимост от степента на съзряване на класовите конфликти и противоречията вътре в държавната и партийна машина, причинени от различни динамично променящи се фактори във всички нейни нива, За всеки етап и форма на борбата ще трябва да се разработят методите на нелегалност и конспиративност с оглед минималната уязвимост на тези, които желаят да влезнат в акция срещу властта. Особено внимание трябва да се отдели на акциите и провеждането им срещу мрежата от платени и доброволни или принудени доносници на палачите от ДС, милицията и партията. Трябва да се помни, че тяхното парализиране е равносилно на отсичане на пипалата на октопода. И в това отношение, световният опит на борбата с властта генерира непрекъснато нови идеи. В Южна Африка например, на

предателите надяват автомобилни гуми, пълни с бензин и ги запалват след което.., те не могат повече да предателстват. Същевременно се констатира рязко намаление на броя на кандидатите за такива „огърлици" както ги наричат негрите.

III.

Срещу предателството и предателите наред със средствата и мерките за ликвидирането им или ограничението на пораженията (средства и мерки, които са известни или могат да бъдат открити), при ДНЕШНОТО СЪСТОЯНИЕ НА НЕЩАТА, може би, най-ефикасният и най-оптимален метод си остава ИНДИВИДУАЛНАТА НЕЛЕГАЛНА АКЦИЯ. Ако се мълчи, обмисля и действа изолирано и самостоятелно, там където акцията не изисква посвещението и участието на други, тогава само твоята, само моята собствена глупост или щеславие могат да ни предадат в ръцете на палача. При това, борбата срещу държавата, срещу нейния политически и бюрократичен апарат, срещу полицията и офицерския корпус, съдът или хорът на възторгващите се срещу заплащане поети, писатели, журналисти, агитпропи и прочее „духовни" паразити ТРЯБВА ДА БЪДЕ ОФАНЗИВНА! Трябва да се бие непрекъснато, интелигентно и решително! Трябва да се удря отвън, но същевременно, дезорганизиращите властта удари трябва да се пренесат и вътре в държавната машина!

Може и трябва да се влиза навсякъде, дори в „светая светих" на диктатурата - в партията и институциите на насилието, които искаме да унищожим, И ТАМ ДА СЕ БИЕ, УДРЯ И СЕЕ УЖАС СРЕД ВЛАСТНИЦИТЕ, които са толкова безпомощни срещу „нерицарските" удари в гърба, колкото и страдащите от кокоша слепота вечер в курника.

Някои ще кажат, че това е неморално, други - че е невъзможно.

За революционера няма абстрактен морал и задръжки! Както казваше Сергей Генадиевич НЕЧАЕВ: ***„ЗА НАС Е МОРАЛНО ТОВА, КОЕТО СЪДЕЙСТВА ЗА ТЪРЖЕСТВОТО НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ, И АМОРАЛНО И ПРЕСТЪПНО ВСИЧКО, КОЕТО ПРЕЧИ НА НЕЙНАТА ПОБЕДА, И КОЕТО ТРЯБВА ДА УНИЩОЖИМ СЪС СОБСТВЕНИТЕ СИ РЪЦЕ!"***

Властта разруши всички елементарни норми на човешкото общежитие и солидарност. Сега остава това оръжие да бъде използвано срещу нея. На нейната подлост и жестокост трябва да се отговори с дързост и безпощадност!

Тези, които имат идеал и кураж, могат да направят чудеса. Достатъчно е да си спомним за Нечаев, който можа да накара собствените му тъмничари и гарнизона на страшната Петропавловска крепост да служат на революционното дело или за нашия Икономов, който с неколцина другари нанесе повече удари на властта, отколкото цялата партизанска "освободителна въстаническа армия" с нейния "народен генерал Терпешев" във всичките й измислени 12 зони през половината от годините на времетраенето на Втората световна война.

Деморализирането, дестабилизирането и парализирането на властта в България може да се постигне чрез комбинираните удари отвън и отвътре на няколкостотин, най-много няколко хиляди бойци, които СЕ ЦЕЛЯТ В НАЧАЛОТО ПООТДЕЛНО В ОБЩИЯ НИШАН - ДИКТАТУРАТА. След един такъв „индивидуалистически" етап (или паралелно с него) ще се създадат условия за действията на малки революционни групи, специализирани съобразно многобройните и многостранни нужди на революционната пропаганда и акции, а те ще подготвят почвата за последната фаза в която спонтанността на масовите действия, в часът на "бифуркация", подпомогнати от революционните организации ще предизвикат срутването на диктатурата, като взривяваните небостъргачи.

Ние не си правим илюзии, че борбата с нея ще бъде лека и не мислим да крием това от народа. На младежта, на работниците, на преследваните малцинства, на всички унизени и грабени, на всички с които властта се гаври и мачка, трябва да се казва истината: БОРБАТА НЯМА ДА БЪДЕ ЛЕСНА, НИТО БЕЗКРЪВНА!

Борбата за свободата на един народ винаги взема жертви - от няколко хиляди до 10% от населението. Тежко е, че пътят към свободата, прогреса и един достоен човешки живот за всички, минава през трупове, но досега историята не е открила други пътища. Единственото, което може да се направи, е да се съкрати броят на жертвите. Те ще бъдат толкова по-малобройни, колкото по-добре е организирано разрушението на диктатурата, колкото по-ефикасни и модерни са стратегията, тактиката, организацията, методите и средствата на тази борба.

Няколко думи за революционната пропаганда и програма.

За да стигне до народа това, което искаме да му кажем, то трябва да бъде изразено в кратки, ярки като светкавици, запомнящи се и уд-

рящи право в целта лозунги, а не да размазваме неясната си мисъл на езоповски език върху страниците на енорияшки списанийца. И това важи и за идеите за организиране на борбата, и за позитивната програмна част на нашата пропаганда.

Програмите са само едно приближение на това, което ще бъде. Те ще бъдат далече надхвърлени и обогатени, когато за осъществяването им се мобилизира волята, инициативата и творчеството на милиони. До тогава са ни необходими само няколко ориентиращи жалони и мобилизиращи, принципни, практични и разбираеми от всички лозунги, а не убоги, скучни локуми, схеми и детайли за „околийски мащаби", вертикални и хоризонтални организации на производства, размяна и консумация, които са вече мъртви, не говорят никому нищо, които нямат много общо дори с вчерашната действителност, без да говорим за днешната и камо ли за онази, която идва с утрешния ден.

Ето едно поле за работа, на което има място за всички и ето една от плоскостите върху която може да стане реално, а не формално обединение на тия, които не са забравили какво значи да бъдеш анархокомунист без прилагателни и синоними.

Когато разработим такава пропаганда и такава теория на разрушаването на държавата, ще можем да считаме, че сме изпълнили част от революционния си дълг и заедно с това ще можем да предложим на младежта, на „антисоциалните елементи", на „хулиганите" и на всички на които властта е отредила попрището на безглаголен впрегатен добитък, необходимите им познания за ОПОРНАТА ТОЧКА И ЗА ЛОСТА с които ще бъде преобърнат в историческата гробница светът на диктатурата и грабежа.

Септември 1987 г. (Бр.3 на бюлетина АКР)

(P.S.-2017 г.: Трябваше да разбера с горчиво разочарование колко дълбоко съм се лъгал, след като тази статия и други подобни ней, бяха внасяни преди подмяната от 10.11.1989 г. нелегално в страната. Рискът за пренасянето през границата на нашата „забранена литература" бе поет от Антон Николов, стария бай Кольо и други свои и "чужди" приятели в емиграция. С тях искахме да провокираме разисквания по теоретическите и практически въпроси на борбата срещу диктатурата, чиято агония бе започнала и да ги подтикнем към обединение на силите им, колкото и малко да бяха оцелелите. Вместо "да събудят свестните у нас от сън мъртвешки",

писаните преди 30 години бунтовни слова ги изплашиха и те... легнаха по корем. Сега вече дори Исус не можеше да ги изправи на крака със своето **“ЛАЗАРЕ СТАНИ!”** В награда получихме само... обвинения в “провокация” и уплахата на тези, които ги бяха прочели. Един от тези „герои” - Иван Г. П., дори побързал да ги скъса пред слисания и напразно рискувал Антон. Две години и половина по-късно, на свикания в гр. Казанлък възстановителен конгрес на федерацията на анархистите в българия (ФАБ) през 1990 г., същият Иван Г. П. *„се разграничил от терористическите възгледи на Константинов”...* Детайли по случая могат да бъдат намерени в архива на Д. С., чиито управления след „закриването” им през март 1990 г. се преименуваха в Н.С.З.К. -> Национална служба за защита на конституцията, след което и тя се превърна в днешната НСС -> Национална Служба за Сигурност = на VI-то + ВГУ у-ния на ДС), в НРС -> Национална Разузнавателна Служба = на бившето Първо Главно Управление на ДС), НСБОП -> в Национална Служба за Борба с Организираната Престъпност = бившето V у-ние на ДС -> УБО и т.н., и т.н.)

*

Р.Р. и ПЕРТУРБАЦИИТЕ В СОЦИАЛНОТО и ИНТЕРНАЦИОНАЛНО СТАТУКВО

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ПРЕДИСЛОВИЕ – 2015 г.

2. КЪДЕ ПОТЪВАТ АМЕРИКАНСКИТЕ НЕГРИ?

3. ТОВА ЧАКА НЕ САМО НЕГРИТЕ!

4. И РАБОТЕЩИТЕ В УСЛУГИТЕ СЪЩО...

5. КАМБАНАТА БИЕ И ЗА СРЕДНАТА КЛАСА

6. ДРУГАТА АМЕРИКА

7. КОЙТО НЯМА, ЩЕ МУ СЕ ОТНЕМЕ И МАЛКОТО, КОЕТО Е ИМАЛ

8. СЛУЖАЩИ ЗА... ЕДНОКРАТНА УПОТРЕБА.

9. СКОРОСТТА НА ИЗЧЕЗВАНЕ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА Е ПРАВО-ПРОПОРЦИОНАЛНА НА ПРИБЛИЖАВАНЕ НА КАТАСТРОФАТА

10. „РАБОТЯ, ЗНАЧЕЛО... ДИШАМ”

11. ЕДИН ПРЕМЪЛЧАВАН ГУЛАГ –АМЕРИКАНСКИЯТ

12. БОГАТИТЕ И СВРЪХБОГАТИТЕ

13. „1984” Е НА ПЪТ ДА СЕ СБЪДНЕ!

14. СОЦИАЛНОТО ПОЛОЖЕНИЕ В... „ОСТАТЪКА” ОТ ПЪРВИЯ СВЯТ

15. ТРЕТИЯ СВЯТ МОЖЕ ДА СЕ ПРЕВЪРНЕ В... ДЕВЕТИЯ КРЪГ НА АДА
16. КАКВО МОГАТ ДА ПРЕДЛОЖАТ „ЕЛИТИТЕ” НА СЕРГИЯТА СИ?

17. ЧОВЕЧЕСТВОТО ПРИБЛИЖАВА СЪДБОНОСЕН КРЪСТОПЪТ

18. НАШАТА АЛТЕРНАТИВА, КАКТО КАЗВАТ ФРЕНСКИТЕ НИ ДРУГАРИ Е: UNE SEULE SOLUTION - C’EST LA REVOLUTION! (Единственото решение е Революцията!)

19. В ЗАКЛЮЧЕНИЕ...

ПРЕДИСЛОВИЕ

Днешният свят има пирамидална социална и интернационална структура, поради което при изследване на различните фази от развитието на социалния въпрос и фасетки на интернационалния, ние следваме йерархическия демарш. Започвайки, ще се задържим предимно върху доминиращата в него сила, която (без да подбира средствата) е наложила или се стреми да натрапи своя социален, икономически и политически “модел” на останалите страни и

класи, заемащи по-низките етажи в йерархията. Нашият подход е оправдан и поради факта, че САЩ (защото за тях става дума) са сочени като Обетована земя, а тяхният стремеж към имперско господство в света се посреща със слугинско усърдие от нашите така наречени политически, икономически, културни и пр. елити. Без особени идейни сътресения и душевен смут те побързаха да заменят „соц-ценностите" и господарите си от Кремъл със „северо-атлантическите", получавайки за сервилността си гарантирана безнаказаност за своите минали и сегашни престъпления срещу народа и осезателно процентно участие в ограбването му.

В периода, предшестващ сгромолясването на така нар. социалистически лагер, американската имперска доктрина се въодушевляваше от практикуваните преди нея „равновесия на силите" върху стария континент от коварния Албион и от Метерниховия „Свещен съюз" на всички ретроградни сили, прилагани вече в планетарен мащаб. След „слизането през 90-те години на XX-и век на втората свръхсила - СССР от световната сцена със ... скимтене" — по думите на бившият министър на отбраната от първия кабинет на Рейгън – Уайнбъргър, Щатската геополитическа доктрина и стратегия претърпя съществени промени. Това ново издание на контрареволюционната и реакционната политика на Лондон и на австрийския канцлер (след затихващото бонапартистко-буржоазно изграждане на Великата Френска Революция) целеше съхраняването на социалното и новото международно статукво в света през XXI-ви век и утвърждаването статута на САЩ като първа свръхсила в него.
И преди това Вашингтон, като всяка от водещите империалистически сили, се е стремял към световно господство. За това свидетелстват непрекъснатите разширения на американската „сфера на влияние" от един век насам. Най-напред САЩ се настаниха в оставения „вакуум" от Испания в Южна Америка. След победата във Втората световна война, те окупираха военно и финансово-икономически своите японски и германски конкуренти и направиха решителни стъпки към изместването и настаняването си в бившите владения на своите залязващи „съюзници" - Френската и Британската колониални империи. А с края на „Студената война", на дневен ред се постави овладяването и на изоставения от „съветската" империя „вакуум". Това са все стъпала от експанзията и ескалацията на имперските апетити на САЩ, но никога по-рано те не са бива-

ли така нагло, безцеремонно и цинично демонстрирани, както това ставаше през първите две "пост-комунистически" десетилетия на границата между двете хилядилетия. Бившият висш чиновник от Държавния Департамент на САЩ и философстващ хегелианец Йошихиро Франсис Фукуяма беше побързал да обяви „края на историята" и поредното превъплъщение на „абсолютния дух" в империята на американските търговци със съвести, народи и континенти, на магнатите на финансовия капитал и на тяхния военно-промишлен комплекс.

Волята им да превърнат света в своя бакалница, беше оформена през 1992 г. в един вече забравен стратегически документ, обширни коментарии за който бяха публикувани в световната преса. Изработен от представители на Националния Съвет за Сигурност, Държавния Департамент, Пентагона и ЦРУ, този документ прокламираше стремежа на ръководената по това време от президента Буш-баща американска държавна машина да моделира света по свой образ и подобие. Американското правителство демонстрираше открито и недвусмислено своята воля и ангажираност в реализацията, със съответни модификации, на този, начеван нееднократно от времето на Рим, недовършен и неудал се на никоя империя проект за „Нов световен ред" и ...гробарски мир. Авторите на документа заявяваха, че САЩ никога повече няма да допуснат създаването на нова световна или регионална свръхсила, която да оспорва или да се противопоставя на американското ръководство (и ограбване) на света.

Тези намерения визираха на първо място разпадналата се империя на Москва. За да попречи на възкресението ѝ от пепелищата, Вашингтон си бе поставил като задача присъединяването и вземането под контрол на "посткомунистическа" Русия с откъсналите се от нея "съюзни републики" и включването им в "Североатлантическата общност". **В противен случай се предвиждаха по-нататъшни действия, водещи до дезинтеграцията на Руската Федерация по аналогичен начин на този, който доведе до разпада на бившия СССР.** Тази „политика на голямата тояга" не бе резервирана само за бившите противници. Тя е валидна и за днешните съюзници и евентуални утрешни конкуренти и съперници. Обединена Европа или едно нейно далекоизточно азиатско подобие могат да съществуват само, ако свирят в дирижирания от Вашингтон световен оркестър. В тези обединения, Щатите възнамеряваха да прокарат „ръководната си роля" чрез водещите в тях страни - Германия и

Япония, които с оглед американската сигурност продължават да бъдат държани настрана от ядрените и другите стратегически оръжия. Подобна политика се предвиждаше и за второстепенните зони, където американското господство трябваше да се опира, на проверени и достатъчно обвързани съюзници в лицето на местни регионални сили (като Турция за Близкия Изток, Балканите и мюсюлманските републики от бившия СССР). По този начин, разпределяйки ролите, САЩ считаха, че са си осигурили трайно място на върха на Пирамидата, и са евакуирали завинаги Социалната революция от развитието на човешките общества. Съюзници и инспиратори в определен смисъл на тази „нова" политика на Щатската държавна машина са мулти- или транс-националните компании, в които доминират американските капитали, Международният Валутен Фонд и Световната Банка, Световната Търговска Организация и най-вече брониранят юмрук на международния капитализъм - НАТО.

Това стълпотворение на сили на реакцията и финансовата диктатура изглеждаше непобедимо и непреодолимо, но изникването на новите икономически и военни гиганти Бразилия, Русия, Индия, Китай и Южна Африка (или БРИКС) и придружаващото го разместване на силите по скалата на империалистическите мощности са на път да превърнат в кошмари розовите сънища на Вашингтон и Уол Стрийт. Наред с настоящите и очертаващите се бъдещи конфликти, в следващите страници ще се опитаме да покажем, че всъщност се касае за брониран колос с... глинени крака и че опитите на елитите да се избавят от призрака на революцията са напразни. **Както сме казвали и друг път, радостта им, че ерата на СОЦИАЛНИТЕ РЕВОЛЮЦИИ ги е отминала, е преждевременна. ТЯ ЕДВА СЕГА ПРЕДСТОИ...**

Доказателството на последното ни твърдение се базира на анализа на кризогенните фактори, действащи в проектираната система, а изследването на всеки един от тях и на влиянието на последиците му за съвременното общество - върху изобилните социологически факти, статистически данни и философско-исторически аргументи. Данните са толкова много, че за системното им изложение е необходима цяла серия от дебели книги. Това е невъзможно да се направи в страниците на една брошура, затова, изоставяйки за момента разрушаването на сегашното интернационално статукво и свързаните с него прегрупирания на силите върху планетарната "шахматна дъска", както и възникващите нови геостратегически проблеми, тук

ще се спрем по-подробно само върху най-новия и най-революционизиращ фактор от изброените, който, наред с другите въздействия, оказва най-изостряще влияние върху социалния въпрос и разрушаването на социалното статукво в света.

Този ФАКТОР е РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.). Имаме пред вид перманентната научно-техническа революция или Р.Р., част от чиито многобройни аспекти бяха разгледани в серията статии на в-к "Свободна Мисъл", включая тези от **"АПОКАЛИПСИС – КОГА?"**

С Р.Р. както сме казвали многократно, обозначаваме лавинообразното нахлуване на роботи с цифрови команди и компютри с все по-усъвършенствани програми на „мислещи машини", които могат да изпълняват все по-прецизно различни задачи, за които доскоро се считаше, че са свойствени по възможностите само на човека. Машините се използват за изработване на концепции, управление, администриране и координиране на производствените процеси - от извличане (или синтезиране) на суровините до разпределение и доставяне на автоматично произведените продукти и услуги до крайните потребители или консуматорите. Можем само да се догаждаме за революционните преобразования във всички сфери на живота, в „преоценката на ценностите" и в промените на човешките взаимоотношения, които този процес влече след себе си. И в тази насока, както и по отношение на Р. Р. сме се стремели да групираме само най-характерните и красноречиви факти, цифри и аргументи.

Още през 1963 година в САЩ, един **"Комитет за изследване влиянието на автоматизацията върху икономическия и социален живот",** начело с Опенхаймер, заявява в доклада си:

„Започва една нова ера в производството. Нейните организационни принципи са толкова различни от досегашните, колкото се различаваха тези на индустриалната епоха от ерата на земеделието. Кибернетичната революция е резултат от брака между компютъра и самоуправляващата се автоматична машина. ***Резултатът ще бъде система с почти неограничени производствени възможности, която ще се нуждае от все по-малко и по-малко човешки труд."***

Очевидно, тази революция няма никакъв аналог в миналото. Тя все още е в началото си. В ход е създаване на „изкуствения интелект". Учени и специалисти в сферата на информатиката считат, че това

ще бъде **третата гигантска стъпка** в историята на вселената след началния взрив, който я създава и появата на живота. Под „изкуствен интелект" (ИИ) те разбират изкуството да се създават машини, които могат да изпълняват функции, изискващи интелигентността на човека, който ги е извършвал до този момент. Същите специалисти са съгласни и с това, че още през първата половина на настоящия XXI век, ИИ, натоварван с все по-сложни задачи, ще ги решава по-добре от средния човешки разум. В тази област японците са създали вече компютри, които могат да разпознават над 30,000 произнесени от човека думи, да разбират нестандартната и небанална реч, да водят смислени разговори и дори да искат допълнителна информация, за да вземат решения, да дават препоръки или да отговарят на въпроси. Към края на първото десетилетие от XXI-ви век броят на компютрите надхвърли един милиард и интелигентните машини са на път да станат не само инструменти, а колеги и събеседници на човека в неговите занимания, изследвания и търсения. Осъществено бе създаването на „автоматични фабрики", за които в САЩ се заговори още в следвоенните години. Първите резултати от този процес говорят сами за себе си. Само в металургията през петте години - 1955-1960 г. - бяха съкратени 95 хиляди работни места, а производителността на труда бе увеличена със 121 %. Подобни промени се извършиха в автомобилната индустрия, електрониката и другаде. За този период изгубиха работата си над 1,5 милиона американски работници. През следващите десетилетия процесът претърпя още по-голямо ускорение, за да се стигне през 90-те години до **ежегодното закриване на два милиона работни места**. Това се посрещаше с възторг от собствениците, акционерите, както и от теоретиците и практиците на мениджмънта. Те заявяваха: *„Мениджърската революция е в пълен ход. Вече не трябва да се надзирават работниците, а да се управляват машините. Новата генерация машини с цифрови команди ще ни еманципира спрямо работниците."*

Те очевидно бяха забравили предупрежденията на "бащата на кибернетиката" Норбърт Винер:

"Да си представим, че втората революция (РР) е завършена. Тогава средният човек със средни или още по-малки способности не ще може да предложи за продажба нищо, за което би си струвало да се плати. Изходът е един – да се построи общество, основано на човешки ценности, различни от пазарните (покуп-

ко-продажба) и от властовите.
За строителството на такова общество ще се изискват голяма подготовка и голяма борба, която при благоприятни обстоятелства може да се води на идейна плоскост, а в противен случай - дявол знае как?"

(Норбърт Винер: "Кибернетика
или Управление и
комуникация в света на животните и машината")

И така, с мълниеносна историческа скорост, нещо ново и огромно разраства и вещае буря не само на Западния фронт. То надвисва заплашително над целия "най-хубав от всички възможни светове".

Някои от последиците му в социалната сфера са разгледани в следващите параграфи от доклада пред IX конгрес на ФАБ в 2000-та година.

Януари 2015 г.

1. КЪДЕ ПОТЪВАТ АМЕРИКАНСКИТЕ НЕГРИ?

Първи, които изпитаха на гърба си последствията от автоматизацията бяха американските негри. Това е един от най-забележителните феномени в социалната история на XX век, върху който обикновено социолози и политици предпочитат да не спират вниманието си. Абсолютно неоправдано, защото грижливият анализ на преживяното от американските чернокожи през 60-те години и следващите десетилетия е ключът за разбиране на влиянието, което Р.Р. ще окаже върху „съдбата" на работниците от цялия свят.

Работещи първоначално като роби в плантациите на южните щати, а след това като "свободни" арендатори, които от гледна точка на степента на експлоатация няма защо да завиждат на робите, американските негри смениха социалния си статут два пъти за по-малко от век след гражданската война от 1861-1865 г. Появилата се през 1944 г. механична памукоберачка вършеше работа колкото 50 човека. През 1949 г. само 6 % от памучната реколта се е събирала машинно, но през 1964 г. те са 78 % и през 1972 г. - 100 %! Това събитие прогонва масово чернокожите на Север, където те търсят препитание в автомобилната и др. индустрии. С това се увеличават напрежението сред черното население и расистките настроения сред белите. Така, поредната аграрна революция, която индустри-

ализира земеделието, увеличавайки броя на тракторите и другите селскостопански машини, е придружена от съкращение на заетите в памучното производство с 40 %. Тези обстоятелства и подчертаната антинегърска политика на бялата власт, правят ненужни ръцете и гърбовете на чернокожите работници. През следвоенните три десетилетия над 5 милиона от тях напускат Юга, за да попълнят редиците на индустриалния пролетариат в Севера с всички страдания, мизерия и ужаси, които обикновено съпътстват всяко брутално разкъсване на социалните тъкани. Някои предупреждават за надвисващите социални бури. Още през 1947 г. Дейвид Кон пише: ***„Ако не съдействаме енергично за по-безболезненото абсорбиране на милионите емигранти от Юга от американската индустрия, в САЩ може да се разиграе една страхотна трагедия."***

Само, че дошлите от Юга чернокожи работници са посрещнати от започващата Р.Р. в американската индустрия. Този път лишените от работа и доходи не намират ново поле за приложение на работната си сила и **попълват редиците на новия, масово и лавинообразно растящ лумпенпролетариат в американските градове**. Така, в условията на капитализма, Р.Р. създава предпоставки за социални сътресения и насилия, които започнаха с пожарите в щата Алабама през 60-те години на XX век.

Р.Р. засяга една след друга металургията, автомобилната, химическата, каучуковата индустрии. Автоматизацията взема първоначално най-много жертви сред неквалифицираните, които обикновено са чернокожи. Според официалната статистика, процентът на безработните сред тях още в средата на 60-те години е два пъти по-голям, отколкото сред белите.

Роботите и преместването на автоматизираните фабрики в райони с по-евтин помощен персонал (такъв все още е нужен) предизвиква нова криза с трагични последици за неквалифицираните чернокожи работници. През 50-те години в заводите на автомобилната компания „Крайслер" чернокожите са 26 %, през 1960 г. от тях са останали само 24 човека. В „Дженерал Моторс" те са само 67 от общо 11 000 работници. От 1957 до 1964 г. индустриалното производство на САЩ се удвоява, а броят на „сините якички" спада с по 3 % годишно. **С това се нанасят тежки удари и върху синдикализма**. Автоматизацията през 60-те и 70-те години на миналия век довежда милиони бели от така нар. средна класа във вилните зони на градовете, докато центровете им „почерняват".

По-голямата част от чернокожото население попада в "порочния кръг" на постоянна безработица и социални помощи. В 1975 г. 15 % от жителите на Ню-Йорк и 19 % от тези на Чикаго зависят от обществените помощи и осигуровки. Р.Р. изкопава още по-дълбока пропаст между дипломираните, които най-вече са бели и неквалифицираните бедни, които обикновено са черни. От 70-те години насам, черните намират работа в низшите стъпала на държавната йерархия, общинската администрация и различните служби от услугите. **Техният брой в държавния сектор се покачва от 13 % през 1960 г. до над 30 % през 70-те години.**

Нишата обаче, до която известен брой от черните са допуснати след окървавеното зарево на пламъците в Алабама (в ниската и средна държавна йерархия) предстои да бъде закрита, защото чиновническия труд също подлежи на... автоматизиране. (Още преди 30 години в затворите на САЩ бяха започнали да въвеждат електронни надзиратели.)

Майкъл Броун наричаше такова разделяне на негрите на държавни чиновници и на безработни-лумпени "благотворителен колониализъм". В него първите „администрират" и надзират вторите с всички познати ни от филмите зверщини в американските затвори, а последните могат да бъдат разглеждани като прототип, паноптикум или „авангард" на бъдещето общество.

Тази система е замислена като едно от средствата за отдалечаване на катастрофата на капитализма вследствие Р.Р., но такова отдалечаване става за сметка на приближаването към общество, построено на „принципа на лудницата", където едни пълнят каци без дъно, а други ги надзират, докато собствениците на американската икономика и тяхните чиновници от висшия и среден ешалон се... бъзикат. Дали подобна „система" на изкуствено поддържане на висока „заетост" в държавните институции (а и не само там) или „начин на производство", ако употребим марксовата терминология, е възможна в рамките на пазарната демокрация, остава открит въпрос (не само защото не се знае дали, имайки оръжието в ръцете си, "слугите по божия милост" няма да поискат - както е ставало неведнаж в историята - да заемат горните етажи, изхвърляйки от там началниците и господарите си?) Може би най-подходящата реализация на подобно общество с неговата „правоимаща номенклатура", синекури, полицейщина и псевдозаетост (която е само друга форма на безработицата и малтретирането на лумпенпролетариата) си остава...

„реалният социализъм" с всичките му атрибути и философии на „класиците", които могат да изкушат един ден „елитите" от висшата държавна йерархия и транснационалните компании в „свободния свят"? Само, че „съветската" форма на държавен капитализъм се оказа още по-неустойчива от частния в условията на Р.Р. Както е известно, под нейните удари тя се разпадна като пясъчен замък, а „войниците на партията" се отказаха от „историческата си мисия" и потърсиха нови богове и господари. Сега те са амбулантни пилигрими и привърженици на „социалното пазарно стопанство", т.е. на социал-капитализма от който до... национал-социализма ни дели само една крачка.

Ако оставим търсенето на modus vivendi за безработните в рамките на държавността и собствеността (капитала) на грижите на властниците и богатите, трябва да подчертаем дебело, **че единствената „класа", която се ражда, расте и укрепва от автоматизацията в условия на „пазарна демокрация" е лумпен-пролетариатът или underclass както още я наричат социолозите.** Това са десетки милиони неквалифицирани работници и служащи, чийто труд става ненужен и безполезен, които са осъдени на безработица, разчитат на социални помощи и филантропия - от поколение в поколение... Процентно най-много лумпени в САЩ идват (за сега) от чернокожото население. В този смисъл, американският негърски лумпен-пролетариат е своего рода „челен отряд" за останалото население на САЩ, така както нашите страни сочат „бъдещето" на целия свят, ако социалната революция не сложи край на безобразната агония на капитализма.

Постоянната безработица и лумненизирането на черното население в САЩ поражда (за сега) като свой непосредствен резултат две неща: бунтове с пожари и разрушения като в Алабама и Сан Франциско и едно постоянно нарастващо престъпване на законите, подхранвано от криминогенните фактори сред които на първо място са горните два (безработица и лумпенизиране).

През 1965 г. в бидонвилите на Уатс започват негърски бунтове, които обхващат бързо Изтока на САЩ, минавайки през Детройт и другите индустриални градове на Севера, за да стигнат до потъналия в пламъци щат Алабама. Изразявайки своя гняв и бяс, един от „жителите" на Уатс ще каже: ***„Белите си въобразяват че могат чисто и просто да ни складират в квартали като Уатс и после да ни забравят. Това няма да мине!"***

Според официалните статистики всеки един от четирима млади негри е в затвора, следствен, с условна присъда или търсен от полицията (т.е. в нелегалност). За столицата Вашингтон тази пропорция достига 42 %. Най-голямата причина за смъртността между младите чернокожи е убийството. Уличната престъпност в черните квартали се придружава от дезинтеграция на „основната клетка на обществото" - семейството. През 1965 г. 25 % от децата на негрите са извънбрачни, а днес 62 % от семействата им са с по един родител! С разгъването на Р.Р. и увеличението на безработицата, която засяга на първо място негърското население, тези цифри могат само да растат. Сред безработните (или закритите работни места) за 1991 г. близо 1/3 са черни. Това се дължи на обстоятелството, че през 90-те години те са принадлежали към най-уязвимите за ударите на Р.Р. категории: чернoработници, специализирани и квалифицирани сред „сините яки" и много дребни и средни чиновници.

Още през 1950 г. Норберт Винер бе писал: *„Нека не се забравя, че автоматичната машина е точния икономически еквивалент на робския труд. Всеки, който иска да й съперничи с труда си и да я конкурира, трябва да приеме икономическите и социални последици на робството!*" Първи, които са принудени да сторят това, са бившите американски роби. Днес икономическата система на САЩ не се нуждае от труда на черните и капиталистическото общество търси възможност да се освободи от тях по най-евтиния начин като ги изправи пред "свободния избор" между робството в американските затвори и лумпенизирането „на свобода", осъждащо черните на деградация, дегенерация и малко по-бавна, но доста по-мъчителна смърт. Белите господари на САЩ искат да ги набутат отново в „чичо Томовата колиба" или още по-добре - в гетата или гробищата, ако е невъзможно да ги върнат там, от където са ги довели роботърговците преди няколко века...

„*С автоматизацията* - пише Сидней Вилхелм в книгата си **„Къде потъва негъра?"** - *чернокожият напуска своето историческо състояние на робство и дискриминация, за да стане... ненужен. Експлоатацията отстъпва място на една форма на икономическа ненужност. Белият елит няма повече нужда да експлоатира черните. Колкото повече прогресира автоматизацията, толкова повече тяхното съществуване може да бъде неглижирано. С помощта на роботите бяла Америка се отървава от присъствието на черните. Те загубват статута си на работна сила, за да се превърнат*

в изключени от обществото (и живота) маргиналии".
В 1985 г. Сидней Вилхелм ще каже: *„Недооценяването на технологическата революция, която привежда черните от състоянието на експлоатация в това на излишиост, може само да повлече след себе си придружаващата я расова революция. Вярвайки все още, че настоящето е само продължение на индустриализацията, а не зора на нова епоха, ние ставаме неспособни да предвидим обхвата на расовите конфликти, които се подготвят от изхвърлянето на черните от оборота на капитализма. Обхват, далеч не съществувал до днес!"*
Днешната система превръща милиони американски негри в пленници на гетата на лумпенпролетариата, без никаква перспектива да променят статута си. Те нямат никаква квалификация и никой не се нуждае от тях. **Изгубили състезанието с роботите, стойността на работната сила на някогашните роби е станала почти равна на нула. Капиталистическото общество затваря пред тях вратите на роботронния рай, за да ги заключи в гетото на лумпенпролетариата...**

2. ТОВА ЧАКА НЕ САМО НЕГРИТЕ!

Бъдащата революция, за която говори същият Сидней Вилхелм, едва ли ще бъде само расова, т.е имаща за цел еманципацията от расовата дискриминация. Защото това, което стана с негрите на САЩ и нискоквалифицираните работници, днес е съдба на тружениците от всички сектори и от всички нива - чак до средните кадри! **Все по-често се говори за свят без работници или за края на фабричния пролетариат. Примерите се отнасят за всички браншове на индустрията и са изобилни. Ще приведем като илюстрация само малка част от тях.**
С настъплението на Р.Р., само за периода от 1976 до 1999 г. Дженерал Мотърс е съкратила **350 хиляди работни места или над 1/3 от персонала** си. Подобно е положението в цялата световна автомобилна индустрия, която бълва годишно над 50 милиона коли. В Германия, където 10 % от активното население работи в тази индустрия или за нея, само през 1995 г. са съкратени едно на всеки 7 работни места. Непрекъснатото въвеждане на автомати-роботи по конвейрните линии в Япония води със сигурност към „фабриките на бъдащето", в които няма да има работници със „сини яки"... До края на 2000-та година „Мазда" е автоматизирала 50 % от работите

по веригите за монтаж.
Използваните роботи са все по-усъвършенствани, с все по-голяма гъвкавост и възможности. В лабораториите се експериментират такива със системи за гласова комуникация, универсален език за програмиране, само-обучение, триизмерно виждане и чувствителност за цветовете, координация между получените информации и команди, автокоординиране и автономно движение, ориентация на роботите в пространството и самодиагностициране. Счита се, че подобен робот може да замести четири човека в производството и ако работи 24 ч./ 24 часа, ще се изплати за една година.
В пълен ход е информатизацията и роботизацията в стоманодобивната индустрия и съпътстващите ги съкращения на ефективите. Това променя радикално пейзажите в индустриалните райони, известни ни от романите на Дикенс и Зола; или от соц-романтичната кинопродукция на Мосфилм, Днес на Запад области като Рур са обезлюдени или изцяло преобразени. Японските и американски фабрики за ламарина приличат повече на лаборатории, където автоматизирано, в непрекъснат процес на студена обработка, за по-малко от час желязото се превръща в ламарина. (По-рано, за същите резултати са били необходими 12 дни!) Заедно с това се извършва и замяна на старите железодобивни динозаври с малки производствени комплекси за пръчки, плоскости, жици и т.н. Такива мини-заводи обработват 1 тон желязо с 12 пъти по-малко човешки труд. В резултат, само за десетилетието 1980/90 г.г. стотици хиляди американски металурзи останаха без работа. Юнайтед Стийл Корпорейшън, напр. е намалила ефективите си за този период 6 пъти — от 120 на 20 хиляди души!
Според Международната Организация на Труда ефективите в стоманената индустрия на Първия свят **са намаляли за 15 години (от 1974 до 1989 г.) с над 50 %,** което означава ежегодно нови милиони безработни.
В производството и експлоатацията на металорежещи машини броят на производителите и на ангажираните с управлението им е спаднал от един милион на 500 хиляди. Същевременно, автоматизацията не прощава и на най-високо квалифицираните работници и техници от индустриалната епоха. Това обстоятелство ще предизвика истински икономически и психологически шок в страни като Германия, Англия и др. където високото майсторство се разглежда като национално богатство и е предмет на гордост.

През 1934 г. в САЩ, за извличането на 520 милиона тона въглища, са били необходими 590 хиляди миньори (1,3 % от активното население). В 1984 г. в него са работили само 200 хиляди мъже и жени за 774 милиона тона. Вследствие автоматизацията в 2010 година там са работили не повече от 100 хиляди миньори. В петролообработващата индустрия компанията „Тексако" е съкратила персонала си от 112 хиляди през 1959 г. на 80 хиляди в 1964 г. Автоматизацията продължава и в следващите години. Само за две (1990/92 г.) са съкратени нови 6 %, при значително нарастнала производителност в целия петрохимически сектор. Работата на ангажираните в него оператори днес се свежда до четене на инструкции и построяване на графики с компютрите. В електрониката Р.Р. постига най-голям прогрес. Ефективите на Дженерал Електрик, напр. спадат от 400 хиляди души през 1961 г. на 230 хиляди през 1993 г**. при удвояване на производството.**

В японската фирма „Виктор" автоматични вагонетки доставят компоненти и части за кинескопи на 66 роботи, които извършват 150 различни операции на сглобяване и контрол. **Днес в цеха има само двама души. Преди навлизането на компютрите и роботите, те са били 150!**

С автоматизацията в текстилната индустрия и конфекцията се цели да се постигне изпълнение на всякакви поръчки, направени в магазините на дребно, т.е. да се стигне до едно персонализиране на нуждите и удовлетворяването им в реално време. Всичко - от изработването на модела до реализацията му - може да се извърши за минути. Подобно рационализиране на производствените процеси обхваща оцветяването на тъканите, кроенето, изработването, опаковането и експедицията на дрехите. Още в 2000 г. в САЩ 70 % от процесите в тази индустрия бяха автоматизирани. **Американското текстилно производство е станало конкурентноспособно дори спрямо това на страни с най-евтината работна ръка като Индия и Китай,** които ще са принудени също да се обзавеждат с „чудесата" на Р.Р. Социалният резултат от тази смяна на машинния парк тук ще се измерва с нови стотици милиони безработни.

Още днес, вследствие автоматизацията във всички браншове на американската индустрия се закриват милиони работни места. Предполага се, че до средата на XXI век **„сините якички" в развитите страни ще бъдат музеен експонат, жертви на Р.Р., както това стана преди тях със селяните.**

3. И РАБОТЕЩИТЕ В УСЛУГИТЕ СЪЩО...

Р.Р. ликвидира надеждите, че „третият сектор" или услугите ще могат да абсорбират дезактивираните и изхвърлени от роботизираната индустрия „сини яки", тъй като тя навлиза в тях с познатите ни последици: производителността се увеличава и броят на работните места намалява. Ето само няколко от многобройните красноречиви примери. Гигантската АТТ (Американска Телефонна и Телеграфна компания) е съкратила между 1950 и 1980 г. 140 хиляди телефонистки в цялата страна. Само през първата половина на 90-те години са съкратени нови 40 % от персонала като същевременно обработката на телефонните повиквания се е увеличила с 50 %. През втората петилетка (до 2000 г.) вследствие автоматизацията на телефонните връзки АТТ е уволнила и останалите си служители, без да предвижда нови назначения. Новите технологии като кабелни мрежи с оптически фибри, цифрови централи, сателитни връзки и т.н. не се нуждаят от голям брой техници за инсталиране, поправка и поддръжка на апаратурите и позволяват увеличение и разнообразяване на телефонните услуги.

Подобни процеси засягат и пощенските услуги. Само между 1991 и 1996 г. 50 хиляди сортировачи на кореспонденцията са заместени с роботи, които разпознават адресите и извършват сортирането автоматично и много по-бързо. Разработени са нови методи и системи на разпределение и доставяне на писмата (напр. с ИНТЕРНЕТ). Те правят много от услугите на „класическата" поща ненужни.

И още един пример от банковото дело. Докато един банков чиновник, който работи по 30 часа седмично срещу 8 до 20 хиляди долара годишно, плюс премиалните, може да обработи дневно най-много 200 транзакции на гишето си (или по минута и половина на клиент, докато в БГ това отнема до 1/2 час), автоматичните гишета, които работят 24/24 часа обработват по 2000 транзакции ежедневно, струват само 22 000 $ годишно, не пият кафета, не пушат, не си почиват, не излизат в годишен отпуск и вършат работата на 150 чиновнички от БУЛ-БАНК! От 1963 до 1993 г. американските банки уволниха 180 хиляди свои служители, заменяйки ги с автоматични гишета. В 2000-та год. над 90 % от клиентелата е обслужвана от автомати.

От своя страна, кредитните карти и електронната търговия са на път да ликвидират най-голямия отряд в сферата на услугите - работниците в търговията и дребните търговци.

В „третия сектор", т.е в услугите бяха заети 9 от всеки 10 работящи

в Ню-Йоркската икономика. Но техните работни места изчезват с невероятни скорости, тъй като гигантите на местната „индустрия за услуги" - Мерил Линч, Артър Андерсен, НИНЕКС, Грей Адвертисинг и др. произвеждат все повече услуги с все по-малко хора. Само за петте години 1989/94 Ню-Йорк е изгубил 350 хиляди работни места в банковия и застрахователен сектор, в счетоводните и правни услуги, в комуникациите и въздушния транспорт, в хотелиерството и търговията на дребно, т.е. там откъдето получаваха доходите си по-голямата част от представителите на прословутата „средна класа". Така столицата на световния капитализъм отбелязва незначително нарастване на добре платени работни места, което е широко „компенсирано" от ускореното изчезване на нископлатените. Това напомня полузабравената Дикенсова „приказка за двата града" и плаши мнозина сериозни изследователи на тези процеси, които считат, че ако не бъдат изобретени нови видове слабо платени работи, Ню-Йорк ще се сблъска с ужасни сътресения, предизвикани от социалната поляризация и увеличаващите се бедност и престъпност...

4. КАМБАНАТА БИЕ И ЗА СРЕДНАТА КЛАСА

Р.Р. не прощава и на различните групи от „средната класа" т.е. на хората, които независимо от мястото си в икономическия, политически и културен живот, получават заплати или имат доходи от порядъка на 50 - 80 хиляди $ годишно. Към тях, освен свободните професии и политици от по-долните етажи на властническата пирамида, принадлежат множество средни кадри, инжинери, техници-специалисти и др. някога високоплатени категории наемници, които доскоро представляваха болшинството от живущите в хубавите квартали и вилните зони на предградията.

Изхвърлени от работните си места, станали също жертва на Р.Р., днес тези галеници на капитализма (сред които все по-често се срещат и висши кадри) дояждат припечеленото в „доброто старо време", не излизат повече да разхождат кучетата си или да садят цветя в градинката. Те чакат до телефона с надежда някой да им предложи работа, каквато повечето от тях никога вече няма да получат, макар че не са престанали да изпращат ежедневно заявленията си за работа, придружени от трудовите им автобиографии.

На част от тях „щастието" може и да се усмихне - те ще намерят някоя много по-ниско платена работа, нямаща нищо общо със старата

им, станала непотребна професия. Други ще спуснат щорите, няма да излизат от къщи, ще стоят с часове пред телевизорите или ще посегнат към чашката. Трети ще продадат жилищата и мебелите си, за да заминат в неизвестна посока или попълнят редиците на лумпенпролетариата, ако не... скочат от прозореца. Така залязва „средната класа". Тя потъва във водовъртежите на Р.Р. През 80-те години са били ликвидирани 1 500 000 работни места за средни кадри. Към тях, през 90-те години вече се присъединяват и висши кадри. Те са като на един пазар за роби, където се наддава, за да купят умението им, което обаче е станало непотребно. Ако случайно намерят работа, тя ще е с половин заплата. Останалите могат да попълват данъчни декларации по за 5 долара на час или да извършват други дребни услуги.

Имащите средни доходи американски семейства **са били 71 % през 1970** г. **В наше време те са под 40 %.** Сриването се задържа, защото и жените на „средняците" са излезли на пазара на труда. В края на 90-те години повече от половината омъжени жени работеха.

Сред засегнатите преобладават вишистите. Над 50 % от тях са били съгласни през последното десетилетие да бъдат назначени на работа за която не се изискват дипломи. Предприятията не изпращат вече своите представители в университетите, за да рекрутират кадри. **Често за едно място се конкурират стотици кандидати**. Перспективите на вишистите да се интегрират в средната класа са на път да станат нулеви.

Така, американският лумпенпролетариат, който до скоро бе съставен в мнозинството си от негърското градско население, сега започва да „побелява" и да „рекрутира" кадри и сред заможните. Роботите и компютрите навлизат във все по-високите етажи на социалната пирамида, поглъщайки по пътя си все повече работни места и операции, които по-рано изискваха квалификация и дипломи. „Изкуственият интелект" или „мислещите" и самообучаващи се роботи ще ударят погребалната камбана и за „средната класа"!

5. "ДРУГАТА АМЕРИКА"

Още един разширяващ се израстък е „другата Америка". Тази на 37-те милиона бедняци в 1992 г. - категория, която се увеличи с нови 5,4 милиона през следващите три години и продължава да се размножава "перспективно". Те са най-много сред черните ~ 35 % и 30 % при „латиносите", докато при бялото щатско население бедни-

те са от 12 до 15 %! Над 40 % от тях са работили през тези години, но зле платената им работа (обикновено при непълен работен ден) не е могла да ги изкачи над прага на бедността. За да оцелеят, те са получавали социални помощи.

Над 40 % от милионите бедняци са деца... В 1993 г. един от всеки 10 американци е ползвал купони за храна, давани им от социалните служби. Само през следващите четири години към тази категория са се прибавили нови 9 милиона души, за да стигне общият им брой 37 милиона души преди края на хилядилетието. Експерти считат, че поне още 20 милиона американци имат право на купони. **Над 1 милион възрастни американци са недохранени. Към тях следва да се прибавят 30 милиона, които се хранят по два пъти дневно. Гладът засяга все по-често младите и децата. Според проучванията, едно дете от всеки четири в САЩ познава глада.** Главната причина се крие в увеличаващата се безработица вследствие разгъващата се в условията на "пазарната демокрация" Р.Р. Гладът е причина и за увеличението на болните, но **30 % от бедните американци нямат никаква здравна осигуровка. Изследванията сочат, че при ръст на безработицата с 1 %, смъртността от сърдечни кризи се увеличава с 5,6 % и от мозъчни инсулти - с 3,1 %.** От хронични заболявания страдат често и нископлатените работещи, защото недостатъчното здравно осигуряване не им позволява да заплатят за качествени (у нас при социализЪма ги наричаха "животоспасяващи") лекарства и медицински грижи. За да правят икономии, работодателите не плащат вноски за здравно осигуряване, поради което в 1993 г. броят на неосигурените е надминавал 35 милиона. Все повече уязвими за болестите работници и безработни са лишени от елементарна медицинска помощ. Милиони семейства живеят в непрекъснат страх, че всяко по-сериозно заболяване ще ги доведе до непосилен дълг, повличащ цялото семейство в бездните на лумпен-пролетариата. Изостря се и жилищният въпрос: проучване от 1991 г. върху 25 града установява увеличение на молбите за подслоняване на бездомните с 13 %. Всяка година, за определен срок 600 хиляди американци, от които 90 хиляди деца, остават без покрив. Това са новите „номади" на САЩ, които живеят в колите си или под... мостовете.

Бедняците са най-многобройни в големите градски агломерации и в селските зони. През 1995 г. 43 % от тях са живеели в старите квартали на градовете. Социалната помощ за градския лумпен-пролетари-

ат през същата година е била 230 милиарда долара. За 16 години - от 1973 до 1989 г, - при белите от 20 до 30 годишна възраст доходите са намаляли с 14 %, а при черните - с 24 %. **Общо, 24 % от младите американци живеят под прага па бедността.** Засегната е и значителна част от възрастните, чиито пенсии са чувствително орязани. **Само Русия сред индустриалните страни изпреварва САЩ по неравенство в разпределението на доходите.**

6. КОЙТО НЯМА, ЩЕ МУ СЕ ОТНЕМЕ И МАЛКОТО, КОЕТО Е ИМАЛ

Като правило, тези които са имали „щастието" да съхранят работните си места или да си намерят нова работа, са с по-ниски заплати от преди. Общо за американската индустрия през 80-те години на XX-и век средночасовото възнаграждение спада с 11 цента, без да се взема под внимание инфлацията. От изгубилите местата си в индустрията 1 800 000 души за времето от 1989/93 г. само 1/3 са намерили работа в услугите и то с 20 % по-ниски заплати.

Официалните статистици маскират дълбочината на кризата като крият, че 60 % от новооткритите постове са със съкратен работен ден или седмица и с ниски заплати. **Напр., от създадените през м. февруари 1993 г. 365 000 работни места, 90 % са „на половин ден" и с мизерни заплати, които съкратените приемат, за да избегнат „статута" на лумпенпропетарии. В семействата на печелилите по 30 хиляди долара годишно като стоманолеяри, сега работят двамата на 3-4 места за половината от заплатата на съпруга, без каквато и да е надежда за промяна на новото им „положение"!** Франк Леви - специалист по икономика на труда - пише, че *„средният американец, които в началото на 70-те години със своята гимназиална диплома можеше да разчита на годишна заплата от 24 хиляди долара, през 90-те е трябвало да се задоволи с 18 хиляди!"* Т.е. доходите на тази масова категория американци са ампутирани с 25 % за 20 години!

Според анкетите 75 % от днешните американски работници са готови да приемат по-слабо платена работа от тази, която са извършвали през 60-те години. По-голямата част от „новите работни места" са за „розовите якички", т.е. за женското гето от секретарки, касиерки, келнерки и т.н., които обаче също са осъдени на изчезване през близките 2 - 3 десетилетия. **Заплатите на американските наемници пълзят надолу и поради конкуренцията на евтината работна**

ръка от Третия свят. Третата причина (освен автоматизацията и делокализацията на предприятията на Изток и на Юг) за критичното положение на американските работници е образуването на планетарния пазар през 70-те и 80-те години върху който се появиха опасни конкуренти в лицето на японските и западноевропейски капиталисти. Сумарният резултат е спад на покупателната им способност с 15 % за 20 години (за 73/93 г. по данни на сп. „ФОРЧЪН", броят от 12 юли 1993 г.)

От уволненията и „преструктурираният" печеливши се оказват - счита Бернщайн от EPI (Институт по политическа икономия) - само работодателите, докато часовите заплати са продължили да спадат и през 90-те години и това се очертава като трайна тенденция през новия век. **Бюрото по статистика сочи, че за 13 години (1979/92 г.) броят на американските работници, които имат гарантиран работен ден, но въпреки това са слезли под американския праг на бедността (11 000 $ годишно за четиричленно семейство) се е увеличил с 50 %!**

Пониженията на стандарта и заплатите не са най-тежките удари, които понасят жертвите на техническия прогрес в условията на „пазарна икономика". Напрегнатата тишина на ултрамашинизирания работен пост и несигурността за утрешния ден предизвикват стрес у временно пощадените от свръхмодерните технологии. **Насищането на капиталистическата икономика с роботи и компютри, вместо да освобождава работещите с тях, увеличава натовареността им.** В японските фабрики, където Р.Р. е отишла най-напред, броят на изработените през годината работни часове от един работник надминава с 200 до 500 часа „нормата" на щатския му колега. Проучвания от далечната 1986 г. сочеха, че над 124 000 от 200-та хиляди работещи в заводите „Тойота" са страдали от хронична преумора.

Същевременно, работниците са манипулирани и принуждавани да се идентифицират с предприятието си, да го считат за „свой дом" и гарант за сигурността им. За да постигнат това, сякаш заимствали похвати от епохата на „реалния социализъм", компаниите организират живота на своите наемници и в извънработното им време (колективни посещения, ваканции, жилища, доставка на продукти и т.н.) По този начин те се превръщат в „тотални институции" (които упражняват влиянието си върху всички аспекти на социал-

ния живот) от които до „тоталитаризма" има само една стъпка. За поддържане на дисциплината, компаниите разчитат на **колегиални комисии, излъчени от самите екипи. Те упражняват непрекъснат контрол и натиск върху по-бавните или съпротивляващите се на адския ритъм на автоматичните линии...** Японските началства са неумолими спрямо закъсняващите или отсъстващите. **Дори отсъствията по болест се вписват в личното досие на работника. В „Тойота" могат да ви уволняват за пет отсъствия в годината.** Разбира се, не може да се отрича ограниченото участие на работниците в планирането и решаването на проблемите, **но целта на това участие е да ги превърне в съучастници на собствената им експлоатация.** Когато те разкриват слабите точки и моменти върху конвейра и дават препоръки или вземат коригиращи мерки, ръководството „награждава" престараванията им с нови увеличения на ритъма на производствените процеси и с допълнителни напрежения в системата. Така се постига постоянно отстраняване на слабите точки в безкрайния процес на непрекъснато "подобрение и усъвършенстване". Затова, германският социолог Кнут Доозе **нарича японския *„тойотизъм продължение на организационните принципи на тайлоризма в условията на неограничени от нищо прерогативи на ръководството на компанията".***

Последиците от тези драконовски методи на управление са ужасни за работниците. Докато конвейрът ускорява своя ход и цялата система се напряга, става все по-трудно да се устоява. Тук трудовите злополуки са най-чести. **В Япония стресът се е превърнал в епидемично заболяване.** Говорител на Японския институт на народното здраве заяви, че *„оторизирането на подобни, психологически нездравословни условия на труд смущават и нарушават нормалния трудов процес и биоритмите на работника, водят до появата на телесна преумора и хроническа претовареност, придружени от повишения на кръвното налягане, които могат да завършат фатално..."*

7. СЛУЖАЩИ ЗА... ЕДНОКРАТНА УПОТРЕБА

Съществува и един многоброен, междинен слой от работещи на половина, които са полузаети или полубезработни. Те принадлежат към известния ни прекариат. Напр. във втората по големина в САЩ Банк Америка Корпорейшън, 6 от всеки 10 служащи работят вече не повече от 20 часа седмично, без каквито и да са

социални осигуровки. Това не е изолиран случай. В цяла Америка компаниите създават двуетажен режим на работа: с едно „ядро" от постоянен персонал с 40 часова работна седмица, подпомаган от частично заети. В Търговския център на едро в гр. Мемфис напр., постоянни са 120 души с по 13 долара на час. Заедно с тях работят колеги, чийто брой варира от 60 до 260. Те са доставяни от предприятия, рекрутиращи временна работна ръка. Последните получават по 8,50 долара на час за всеки от своите „впрегатни коне" и им плащат по 6,50 като удържат по 2 долара на час за себе си. **Т. е. временните получават половината от заплатата на постоянните.** Най-голямата американска компания за доставка на временни работници - Манпоуер - има 560 хиляди наемници. Такива агенции изпращат ежедневно в американските предприятия над 1,5 милиона души. **Между 1962 и 1992 г. временната работа е нараствала 10 пъти по-бързо от постоянната**. **В частния сектор две от всеки три места са били за временна работа**. Общо през 1999 г. в САЩ са работили като временни, ишлеме или на непълно работно време **45 милиона американци** или около 35 % от активното население. Това се придружава с орязване на вноските за социално осигуряване. Извършвайки същата работа, временните работници получават възнаграждения от 20 до 40 % по-ниски от постоянните. Здравно осигурени са едва 25 % и допълнителни пенсии имат само 16 % от тях. Със същата цел — икономии от заплатите, компаниите използват т.нар. помощни предприятия, чиято работна ръка е сред най-слабо осигурените. Този начин на договаряне с малки външни предприятия или индивидуални изпълнители на определени производствени и др. работи е в пълна „експанзия" в САЩ, Япония и Европа.

Системата на временно наемане засяга все повече и по-високо квалифицирани специалисти. Някои от тях успяват понякога да се наемат дори като вицепрезиденти на предприятия по за шест месеца. Между две временни мисии, обаче те са в постоянно търсене на нов работодател, какъвто далеч не винаги намират. **Мнозина в този случаи се задоволяват с по 2-3 работи наведнаж - като продавчи на фотоапарати, счетоводители в малкия бизнес и шофьори на лимузините на бившите си колеги от елита, с който са се разделили завинаги - работи, които нямат нищо общо със специалността им, но които им позволяват „да си осигурят екзистенц-минимума", не редко — срещу 80-часова работна седмица!**

Тази система засяга дори онези, които до скоро се считаха за „недосегаеми" - държавните чиновници. Над 10 % от федералните чиновници днес са временни. За да не плащат осигуровки и премиални, министерствата ги уволняват няколко дни или седмици преди края на годината, за да ги назначат отново в началото на следващата. Такива служащи сами се оприличават на **хартиени носни кърпички - за еднократна употреба**! Подобна „съдба" грози и учените: компанията за временен труд O.A.I. напр. разполага с 1100 химици, микробиолози и генетици, готови да заминат за всяка точка на САЩ. Свивайки постоянното си ядро за сметка на временни изпълнители, компаниите и ведомствата могат да увеличават или намаляват своя персонал без предупреждение, за да реагират на сезонните, месечни и дори седмични нужди на пазара. Т.е. и с работещите се процедира като със стоковите запаси, които се свеждат до нула и се поръчват от складовете на едро или директно от фабрикантите, когато се появят купувачи. Т.е. компаниите, а все по-често и държавните служби, черпят работни ръце от резервоара на безработните само когато имат нужда от тях. Тази временна работа прилича на хотелската „любов" с проститутките. На цинизма и несигурността, „гарантирани" им от работодателите, временно ползваните едва ли ще отговорят с лоялност към наелите ги. Със патриархалните отношения между последните и техните наемници е свършено веднъж завинаги.

И така, в света на социалните отношения и наемния труд все по-често (и все още!), упражняващите го се сблъскват с резко спадащи заплати, адски ритъм на работа, несигурност на работните места, временни договори за непълен работен ден, стрес и професионални или социални заболявания, растяща поляризация на доходите и имуществата на бедните и богатите, драматично свиване на „средната класа" и непрекъснато увеличение на безработицата.

„Фабриката на илюзиите" на миналите генерации от емигранти в „страната с неограничените възможности" е на път да фалира. На нейно място се инсталира едно все по-враждебно отношение към предприятието и растящо недоверие към. господарите, които контролират световния пазар и финансии. Повечето американци се чувстват попаднали в капан поради капиталистическите маниери и методи, съпътстващи Р.Р. Те очакват последната да атакува тяхното бюро или работен пост, да ги изтръгне от приятните сънища

и мечтите за сигурна и добре платена работа, като ги изхвърли в резервната армия на труда или при лумпенпролетариата! Такива са днешните „перспективи", които пазарната демокрация разкрива пред активното население не само на САЩ.

8. СКОРОСТТА НА ИЗЧЕЗВАНЕ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА Е ПРАВО-ПРОПОРЦИОНАЛНА НА ПРИБЛИЖАВАНЕТО НА КАТАСТРОФАТА

Светът на безработните е единственият „сектор" в днешното общество, чиято „експанзия" обещава да продължи до края на капитализма.

Фордизмът и тайлоризмът сведоха труда на 75 % от заетите до най-елементарни и скучно повтарящи се жестове, които се изпълняват вече или могат да бъдат изпълнени от роботи, командвани от компютрите, с много по-голяма точност и скорост. В съответствие с това, „реструктурирането" води до съкращения на работни места, които достигат до 75 % от общия им брой според предприятията и службите.

Това означава между другото, че още през идните едно-две десетилетия поне половината заети от 160 милионното активно население на САЩ по това време, ще могат да бъдат заместени от автомати! Вестник „Уол Стрийт Джърнал" потвърждава: *„Причината за растящата безработица се крие в архимощните компютри, които позволяват да се произвежда повече с по-малко персонал, благодарение на новите им програми и ръководените от тях автомати."* (Бр. от 24.02.94 г.)

Най-засегнати се оказват средните кадри, където закриването на постовете, които те заемат може да стигне до 80 %. Процесът е всеобщ за целия Първи свят - в Америка, Европа и Азия. Съкращават навсякъде.

В „Сименс" са съкратени за три години 16 000 поста. В Швеция хранителната кооперация ICA е намалила 50 % от разходите си като е съкратила 5 000 души от персонала си и е закрила 1/3 от своите предприятия и разпределителни центрове. Японската телекомуникационна компания ЛГГТ е съкратила 30 хиляди души или около 15 % от ефективите си. Химикофармацевтичното предприятие в което работих във Франция, бе започнало още в края на 80-те години да съкращава по около 10 % от ефективите си годишно.

Генералният директор на Шведско-Швейцарският гигант, произ-

веждащ транспортни съоръжения и електрически генератори (с годишен оборот от 29 милиарда $) счита, че работната ръка и служащите в европейската индустрия ще намалеят от 35 на 15 % до 2017 година! Той казва: *„Когато някой обещава откриването на нови работни места след няколко години, аз го питам: - Къде? Какви работни места? В кои градове? В кои предприятия?"* и продължава: *„Според моите изчисления днешните 10 — 11 % безработни рискуват в недалечно бъдеще да станат 20 - 25 %."*

Предвижданията на Световната Федерация на Металурзите в Женева са, че след 25 години търсенето на метали (включително и желязо) в света ще може да бъде задоволявано само с 2 % от ангажираното днес в рудодобива и металургията работно население. **Според други прогнози, към 2025 година по-малко от 2 % от световната работна ръка ще бъде ангажирана в индустрията**. Днес, в САЩ, работещите в този „вторичен сектор" са по-малко от 10 %. През 1965 г. те са били 1/3 от активното население.

През 10-те години до 1995 г. в САЩ са били съкратени 5 милиона чиновници и служащи в бюрата от държавния и частен сектор. През началните 2 до 4 десетилетия на XXI век компютрите, роботите и изкуственият интелект подготвят същата съдба за почти всички заети днес с административен и технически труд. Списъкът на предприятията и учрежденията, възприели тази политика на „реструктуриране" е толкова дълъг, че би запълнил цяла книга.

Процесът се ускорява от конкуренцията, която заставя транснационалните гиганти първи да започнат да заменят скъпоструващата работна ръка с роботи. Затова, още през 80-те години, собствениците на компании са инвестирали над един трилион долара в компютри и разни автоматизирани съоръжения. Тези нови „средства за производство" са едновременно и „производителни сили" по марксовата терминология. Те изискват радикални промени - засега в организацията и управлението на предприятията, а в последствие и в социалните структури и отношения.

Появата на безработица, предизвикана от Р.Р. не отминава и Третия свят, защото инвестициите се влагат в обекти със свръхмодерна технология, която не се нуждае от изобилната и евтина работна ръка на туземното население. Навсякъде автоматизацията, постфордизма, търсената конкурентоспособност, „реконструкциите" и новото управление на предприятията, унищожават надеждите на десетки, ако не и стотици милиони хора за работа, хляб и бъдеще,

превръщайки ги в лумпенпролетарии.
При тези безспорни тенденции на капиталистическото развитие в условията на Р.Р., казионните икономисти и статистици не можаха да измислят нищо по-добро от... фалшификацията. Те използват различни едри и дребни мошенничества от рода на разработването на различни критерии за така нар. приемлив праг на безработицата (който се движи и става по-висок с увеличаването й), за да бъде укрит действителният брой на тези, които са изгубили работата си. През 80-те години този праг бе фиксиран на 5 - 5,5 %, а в средата на 90-те години „експертите" на Уол Стрийт го вдигнаха на 6,5 – 7 %... Официалните статистики на САЩ игнорират броя на онези безработни, които са изгубили всяка надежда да намерят каквото и да е работно място. Друга голяма категория, която не фигурира в статистиките са работещите с непълно работно време или които работят, когато намерят някаква временна работа. Прибавени към официално признатите 8,7 милиона безработни за 1993 г., те увеличават общият им брой на 16 милиона или 13 % от активното население на САЩ.
Това, което се очертава на хоризонта е крах, в сравнение с който кризата от 1929/33 година с нейните „черни петъци" ще изглежда оцветена в розово. Струва си да напомним на по-младите поколения, че тогавашната катастрофа на капиталистическата икономика бе предшествана от Първата световна война. **Тя се съпътстваше от „разцвета" на фашизма и завърши с най-кръвопролитната в историята на човечеството Втора световна война, с която се откри ерата на използване на атомните оръжия.**
Доколко тази най-голяма (до сега) в историята на капитализма криза, наченала преди 100 години, е „завършила", може да се съди по факта, че и днес войните (или подготовката за тях) си остават главните „консуматори" на капиталистическото производство. Военно-промишленият комплекс доминира американската икономика (и политика). През 80-те години на XX век бюджетът на Пентагона възлезе на 2,8 трилиона долара. Днес двадесет хиляди американски предприятия работят пряко за войната и още 100 хиляди - косвено (46 % от инвестициите отиват за нея).

9. „РАБОТЯ, ЗНАЧЕЛО... ДИШАМ"

Болшинството американци са дресирани, дисциплинирани и доведени от капитализма до състоянието на впрегатен добитък, който

като види ярема, сам завира шията си в него. Редовният ръст на технологичната безработица оказва още по-пагубно влияние върху манталното здраве на изгубилите своя трудов пост и заставя психолози и социолози да започнат системно проучване на умственото състояние на безработните. Те откриват корелационни зависимости между увеличаването броя на последните и депресиите и предразположението към психически заболявания. Изследванията сочат, че тези, които са изгубили надеждата да намерят нова работа проявяват симптоми, каквито се срещат **при... умиращите**. В подсъзнанието им работата и заплатата на наемници са така мощно свързани с мисълта, че живеят и щом изгубят корените си в трудовия живот, те проявяват класическите признаци на агонията. Един директор на предприятие за инструменти пояснява: *„Има само две положения - или работите всеки ден на едно нормално работно място с нормален работен ден и нормална годишна отпуска, или сте мъртъв! Между тях няма нищо друго... **Работя, значи дишам**. Това е нещо върху което не се размишлява: работата те кара да живееш. Ако спреш, значи си умрял”.* Година след този панегирик на труда въпросният директор, станал жертва на „преструктурирането”... се самоубива с една ловна пушка. Очевидно в случая се касае за една екстремална фаза на трудовия идиотизъм, пардон ентусиазъм!

Едни от останалите без работа започват да търсят вината за тъжната си съдба в себе си. Други я считат за „божие наказание”. Завладяни от срам и чувство за нищожество, те се поддават на отчаянието. Изпитват безсилие и загуба на мъжествеността си, стават инфантилни и искат да бъдат невидими и незабележими. Често тази психологическа смърт е последвана от физическата. Неспособни да се борят, считайки се за тежест на своите семейства, на приятелите и на обществото, мнозина от тях слагат край на живота, си...

Разбира се, такива случай на морална капитулация и деградация не са единственият барометър за душевното състояние и реакциите на „излишните”. Далеч не всички се предават. За щастие на човешкия род, както сочат следващите примери и статистически данни, естествените инстинкти проработват и свидетелстват за това, че човечеството още не е изчерпило своя потенциал и че е рано да го нареждат сред динозаврите и другите палеонтологични находки. Не всички са овце или волове и бесовете, които обхващат част от безработните и ги връщат в предприятието, за да застрелят работода-

теля, който ги е уволнил, не са редкост. Казват, че такива убийства са се превърнали в третата причина за смъртността на работното място в САЩ. Броят на убитите работодатели се е утроил за трите години от 1989/92 г. Само през последната от тях, в САЩ е имало 111 000 случаи на насилие на местоработата и 750 смъртни случаи, вследствие куршуми...

Стреснати от тези актове на насилие, някои компании създават екипи за управление на опасностите и заплахите в предприятията. Тяхната задача е да идентифицират потенциалните „терористи" и да вземат предпазни мерки срещу оръжията и бомбите. Създават се също „групи за бързо реагиране", които трябва да интервенират в случай на атака и да „неутрализират" атакуващите. Т.е. работното място има всички изгледи да се превърне в истинско бойно поле, а началническата длъжност — в... рискова професия.

И в единия, и в другия случай трябва да се работи за създаването на нов морал, психология и нови идеи за начина и смисъла на живота. Никакви други лекарства не могат да възвърнат у жертвите на социалните заболявания радостта да се живее. Естествено, остава открит практическия въпрос: КАК ЛУМПЕНИЗИРАНИТЕ ЩЕ СЪЩЕСТВУВАТ ДО ВСЕОБЩИЯ ВИДОВ ДЕН? Защото само с морал и идеи ничия физиология не може да функционира... За сега, мнозинството от тях, станали ненужни и невидими от „новия свят" на глобална търговия и печалбарство, търсят спасение във „филантропията" на ситите или протягат просешка ръка към т. нар. социални помощи. Така те се надяват да избегнат смъртта към която ги тикат алчни работодатели и властници, които не дават пукнат грош за чуждия живот. (Особено, когато от него не могат да извлекат дивиденти.)

Но, нараства и броят на другите, които за да оцелеят избират поприще, което юриспруденцията квалифицира като престъпност, бандитизъм или тероризъм.

„Технологическите мутации и ерозията на работните места - казва Рифкин - *засягат най-вече младите и допринасят за създаването на една нова, криминална субкултура."*

„Филантропията" просията и престъпленията обаче, едва ли ще бъдат решение за излишните, когато „маргиналиите", т.е. тези от които капиталистическото общество се е „разграничило", станат болшинството от човечеството!?!

10. ЕДИН ГУЛАГ ЗА КОЙТО СЕ МЪЛЧИ – АМЕРИКАНСКЯТ

Постоянното увеличение на безработицата, снижението на заплатите и растящата пропаст между богати и бедни тласкат цели слоеве от американския народ в положението на хора „вън от закона". Социолозите отново откриват корелационната зависимост между изхвърлянето на милиони работници и служащи на улицата и ръста на престъпността. **Покачването на безработицата с 1 % е последвано от увеличение на убийствата с 6,7 % и на престъпленията с употреба на насилие - с 3,4 %. Изследванията в 30 градски зони на САЩ сочат, че от средата на 1990 г. до средата на 1992 г. увеличението на безработицата от 5.5 % на 7,5 % е предизвикало 1500 допълнителни убийства, 63 000 насилия и 224 000 кражби (обикновени, с взлом и на коли).** В доклад на ФБР се отбелязва, че от 1987 г. за 5 години кражбите на стоки в магазините са се увеличили с 18 % годишно, на въоръжените грабежи - с 27 % и нападенията на банки - с 33 %.

В началото на 1993 г. младите безработни в Ню-Йорк достигат 40 %, докато в останалата част на САЩ те са 20 %. Безработицата и изгубените надежди за по-добро бъдеще ги тласкат към насилия и криминален начин на живот. Много се въоръжават от страх. Полицията смята, че около 300 000 ученици отиват на училище въоръжени. Там те извършват ежегодно над 3 милиона престъпления. Броят на непълнолетните, задържани за убийства се е увеличил за 4 години от 1987 г. с 85 %. Само през 1992 г. над 1 милион деца до 14 годишна възраст са били нападани, ограбвани или изнасилвани, често от свои връстници. Във Вашингтон, където през последната, петилетка, стотици юноши станаха жертви на улични убийства, расте броят на децата, които организират предварително собствените си погребения. Психологът Дъглас Марлоу счита, че това означава, че те са изгубили всяка надежда.

Друг „стимулатор" на посегателствата срещу собствеността и живота е растящото неравенство. За 10 години (1979/89 г.) неравенството в заплатите в градските зони се е увеличило с 5 % и е било придружено със средно увеличение на малката и средна престъпност с около 2 %.

Днес близо 3 % от американците са или в затвора, иди чакат процес, или са условно на свобода. В края на 1992 г. във федералните и щатски затвори на Америка е имало 840 хиляди затворници или с 7 % повече от предишната година. **Днес те са около 3 милиона**. Отго-

ворът на консервативните и либерални властници е увеличение на репресиите срещу породената от собствената им система реакция и търсене на спасение в противозаконни актове от изхвърлените с тяхна помощ от релсите на живота. Към тях прибягват и „социалистически" полицейски министри като г-н Шевенман във Франция, който иска непрекъснати увеличения на бюджетите на „силовите ведомства".

И така, доминиращата линия на „развитие" в амерканското общество, определяна от "реда" на господстващите „елити" е безработица, престъпност, репресии и затвор!

По този повод си струва да се чуе и казаното от един затворник, осъден на 16 години за убийство, пред списание „Нюз Уик" от 2 май 1994 г.:

„Ние затворниците сме срамът на Америка. Истинското престъпление е вашата лудост. Във вашето общество милиони хора вегетират без да могат да се реализират или да бъдат полезни... Вие не знаете какво да правите с нас и предпочитате да ни затворите далече от погледа ви без шанс и възможност за духовна реабилитация:... Аз ви предупреждавам вас - самодоволните - пазете се! Нашият брой расте и цената на изолирането ни се покачва. Строежът на по-големи и по-сигурни затвори, не ще позволи да решите въпросите, които се крият зад тази лудост. Това може само да увеличи хаоса и утежни последиците, които ще трябва да понесете един ден... "

Макар и по-редко (за сега), индивидуалните актове на насилие понякога се превръщат в истински гигантски бунтове, какъвто беше случая в Лос Анжелис през 1992 г. Броят на метежниците, които подпалиха стотици къщи и магазини, биха невинни минувачи и се сблъскаха с полицията се оценява на около 130 000 души, принадлежащи към различни банди на непълнолетни, действащи на територията на града.

Детонатор на бунта беше оправдателната присъда за четирма бели полицаи, пребили чернокожия Родни Кинг, но динамита на експлозията на колективния гняв беше натрупалата се безработица, бедност и отчаяние. *„Този първи мулти-расов метеж в САЩ* - писа един политически наблюдател - *се дължи в много по-голяма степен на празните стомаси и разкъсаните сърца, отколкото на безнаказаността на полицейските побойници."*

Лос Анджелис е един от най-засегнатите американски градове от

преструктурирането на предприятията, делокализацията на индустрията и загубата на работни места, свързани с оръжейното производство, поради навлизане на роботиката в него. Само кварталът Южен Център - епицентър на метежите, е изгубил над 70 000 работни места през 70-те и 80-те години, вследствие на което бедността би всички рекорди. Официално, безработицата в графството на Лос Анджелис е 10,5 %, но за черното население в някои квартали и предградия тя достига 50 %!

Уличното насилие не е само американски проблем. През октомври 1990 г. стотици млади хора заляха улиците на едно от работническите предградия на Лион. Те се биха три дни с полицията и специализираните антиметежни части на френската армия. Експлозията на гнева бе предизвикана от смъртта на момче, блъснато от полицейска кола, но и тук местните жители сочат с пръст безработицата и бедността. Нанесените щети от метежа в Лион бяха оценени на 500 милиона франка. При подобен инцидент младите в гр. Бристол (Англия) разрушиха търговския център и за матирането им беше необходим елитен батальон от 500 професионалисти. Изследванията сочат, че в Европа участниците в градските метежи и насилия идват от средите на старата работническа класа, изключени от „информационното общество", което не е предвидило места за тях. **Нещата се усложняват и ускоряват от залеза на синдикатите, от емигрантите, които са готови да приемат всяка работа, и с това намаляват шансовете на местните безработни и от свиването на частта от бюджетите, която трябва да делят всички онеправдани и низвергнати**.

Бандите от непълнолетни започват да се множат и да никнат като гъби във всички американски градове. Някога, спокойните квартали са се превърнали днес в бойно поле, където се стреля от коли в движение, където се извършват кражби с взлом, търгуват с наркотици или изнасилват. В съседство с Ню-Йорк, само в графството Уйчестър, полицията съобщава за появата през последните години на 70 съперничещи си банди от млади, произлизащи от „средните класи".

Престъпността в подобни райони и квартали е станала основен проблем за по-заможните слоеве на САЩ. Само през 1992 г. 16 % от собствениците на къщи са си монтирали електронни системи на

сигурност Някои инсталират видеосистеми, за да знаят кой идва. Индустрията на сигурността се е превърнала в един от най-процъвтяващите клонове на икономиката. Променя се и архитектурата. **Къщите се превръщат в истински крепости. Предпочитани материали са бетона и желязото. Има прозорци с дебелина над 30 см. и огради, високи над 3,5 метра с ултрамодерни системи за наблюдение, детектори на движения и други чудеса на техниката. Търсят се обикновенни, дори мизерни фасади, за да скрият богатствата и охолството на обитателите. В много вилни зони се наемат частни милиции, за да ги охраняват. Богатите все по-често се изолират от външния свят, като запазват само един единствен достъп до „мезонетите" си, водещ към павилиона на охраната... В други квартали те изкупуват градските улици, за да ги преградят с железни бариери, решетки и частни часовои. Трети прекопават ровове като в средновековието.** В това „открито общество" все по-често се срещат надписите **„Частна собственост - вход за външни лица забранен!"** Свръхмодерните защитни системи трябва, да обезкуражат неканените посетители. Предизвикана от нерешения социален въпрос, престъпността струва 120 милиарда долара годишно. Срещу нея, собствениците на домове и предприятия изразходват още толкова, за да се предпазят.

Днес бюджетът на частните милиции надвишава с 73 % този на „силите на реда" и ефективите им са два пъти по-многобройни. Проф. Едуард Блякли от Калифорнийския университет - специалист по градско и регионално планиране, като изчислява обитателите на подобни домове-крепости на 3 до 4 милиона богати и свръхбогати американци, казва: *„Такава грижа за личната сигурност означава крах на всякаква гражданска доблест. За болшинството богати американски граждани тази обърната наопаки сегрегация е начин да се окопаят зад своите привилегии и изключат споделянето им с ближния."*

Затворени в тая спирала на упадъка, не срещайки в своето сгромолясване никаква подадена ръка, **все повече бедни американци, за да оцелеят, търсят изход в престъпленията.** И едва ли ще бъдат спряни от електрониката и оградите зад които богатите се опитват да се скрият. **Лумпените ще търсят и ще намерят начините да влезнат в техните крепости и да вземат със сила, това което те и пазарът им отказват...** Тогава ще може да се каже, като Удрих фон Хутен: ***„Да се живее става... наслаждение!"***

11. МАЛКИЯТ СВЯТ НА СВРЪХБОГАТИТЕ И БОГАТИТЕ

На другия полюс на капиталистическото общество продължават да се трупат богатства. През 80-те години броят на доларовите милионери е нараствал от 180 хиляди през 1972 г. на 1 300 000 души в 1988 г. Този на милиардерите се е удвоил само за две години (1986/88 г.) и от 26 се е увеличил на 52. Днес, 30 години по-късно, те са няколко стотин (425 според списание "Форбс").

По-малко от 0,5 % американци притежават 43 % от „националното" богатство и контролират напълно икономиката на САЩ. В техни ръце са концентрирани 60 % от частните предприятия. Образуващите върха на социалната пирамида 1 % от семействата притежават над 50 % от финансовите авоари на САЩ и 39 % от недвижимото богатство на страната. **Горните 2 %** или 830 хиляди семейства **притежават богатства на стойност 5 620 милиарда** долара, **докато базата от 90 % има само 4 800 милиарда $.** От това незначително малцинство зависи живота на 300 милиона американски граждани!

През 1953 г. един генерален директор на предприятие е получавал като възнаграждение до 20 % от печалбите му и то се е равнявало на 29 средни работнически заплати. За 1988 г. цифрите са - 60 % от печалбите и 95 средни заплати. Заплатите на директорите на първите 500 американски компании са скочили средно от 200 000 долара през 1962 г. на 1 200 000 долара в 1992 г. От тогава насам този "тренд" се изкачва експоненциално.

Следващият слой богаташи обхваща 4 % от щатското население. Тук влизат представителите на новите професии: телевизионни звезди, суперквалифицирани 24 специалисти и учени, които ръководят новата, наситена с компютри, роботи и ползваща информации икономика. Към тези 4 % могат да се добавят още 15 % работници на умствения труд или общо тези 19 % от активното население са получили през 1990 г. заплати, чиято годишна сума е била 1 600 милиарда $ или повече от това, което са получили останалите 80 % от населението, чиито доходи продължават да се свиват за сметка на обогатяването на първите.

Тези тенденции в разпределението на националния доход изкопават все по-дълбока пропаст между богатия и свръхбогат елит и останалата част от американския народ. **Един немногоброен слой остава обграден от океан от лумпени и обедняващи труженици. Потъва и средната класа. Всичко това неминуемо води до разрушаване на социалната и политическа стабилност в САЩ.**

В процес на създаване е своего рода „електронен феодализъм" където паричната аристокрация с нейните банкери, директори, консултанти, юристи и пр. управляват, ставащите все по-фиктивни капитали („финансови балони"), координират борсовите спекулации и упражняват ежедневен контрол над дейността на гигантските транснационални компании.
Обградени от кохорти „слуги" — звезди на „развлекателните индустрии" и шутове, телохранители и пазачи, шофьори и пилоти, бавачки на деца и изпиквачи на кучетата им, готвачи и келнери, слугински персонал и работещи в първокласните болници и клиники, в хотели и училища — новите „сеньори" се изолират все повече на своите островчета, засилвайки охраната си, за да избегнат разделянето на своите ресурси и богатства със съгражданите си или инвестирането им в проекти, целящи издигането на интелектуалното и жизнено ниво на последните. Отделени от простосмъртните чрез планетарните си връзки, със своите университети, привилегировано здравеопазване, частни милиции и преторианска гвардии, те имат начин на свръхудобен и свръхбогат живот, който все повече заприличва на празник по време на чумна епидемия.
И ако един ден поискат „отделянето си от САЩ", това едва ли ще изненада някого - техните квартали, вилни зони, клубове, институти и лаборатории нямат нищо общо с онова, в което, развиващата се в условия на пазарна демокрация Р.Р. превръща „остатъка" от... "страната на неограничените възможности"...

12. ОРУЕЛОВАТА „1984" Е НА ПЪТ ДА СЕ СБЪДНЕ!

Компютърното следене на изпълнението на трудовите ангажименти също предизвиква стрес у работниците. Въвеждането в един супермаркет на касови апарати, свързани с централния компютър, който тотализира артикулите, регистрирани от всяка касиерка, предизвиквало прекъсване на разговорите им с клиентите, защото ги заплашвали с... уволнение.
За да ускорят обработката на данните, някои компютърни конфигурации (клавиатура - екран) са така програмирани, че ако операторът не реагира на появилите се върху екрана данни в течение на 17 секунди, те изчезват. Резултатът от това „изобретение" е увеличаващ се стрес от изтичането на секундите. От 11-тата секунда работниците започват да се изпотяват, сърдечния ритъм се ускорява, последван от невероятна умора. Чехо-

вият разказ за „Смъртта на чиновника" бледнее пред електронния кошмар.

Според доклада „Електронен надзирател", поместен в списание „Сайънс" (Наука), още през 1957 г. от 20 до 35 % от работещите в бюрата са били наблюдавани от свръхкомплексни информатични системи. Оруеловата фантазия се е сбъднала в условията на „пазарната демокрация". На път е появата на „електронни каторги", където работещите ще изпълняват своята досадна, повтаряща се с ускорен ритъм работа, постоянно следени най-внимателно от надзиратели, които не са човешки същества, а роботи, чиито „очи" не пропускат нищо и никога не се изморяват...

Работещите под наблюдение на системи от рода на „Електронен надзирател" са по-уязвими с 10-15 % за депресиите, страховете и нервните напрежения. Те се придружават от появата на язви, хипертония, сърдечни кризи и мозъчни инсулти или от увеличение броя на алкохолиците и наркоманите сред надзираваните жертви.

Подобни японо-американски системи с тяхните последици за манталното и физическо здраве на работниците са на път да обхванат целия свят. **Така, постепенно и по различни пътища и пътеки, автоматизацията под контрола на капитала води работническата класа към ада!** Това принуждава дори привърженици на Рейгъновата консервативна „революция" да признаят, че 80-те години ще се запомнят като десетилетие на „мънгизите", като епоха на тартюфите на неолиберализма, които намират за нормално свеждането на средния работник до дресиран просяк, докато „елитите" потъват в лукс и разкош.

13. СОЦИАЛНОТО ПОЛОЖЕНИЕ В... „ОСТАТЪКА" ОТ ПЪРВИЯ СВЯТ

Макар че още в началото мотивирахме своя избор на САЩ като обект за изследване на влиянието на Р. Р. върху тенденциите на развитие в съвременното капиталистическо общество, не можем да се въздържим да не подчертаем, че това влияние е планетарно. Дестабилизиращите ефекти на Р. Р. се чувстват в целия свят. Новите технологии и капиталистическата реорганизация и управление на икономиката изключват трудещите се във всички развити страни от трудовите процеси или създават резервна армия от временно работещи „на парче", като засилват несигурността сред нейните „войници", увеличават, риска от стреса, заболяванията и престъпността,

като разширяват пропастта между имащите и нямащите.
В 24-те страни от Организацията за Икономическо Сътрудничество и Развитие (ОИСР) през 1994 г. е имало 35 милиона, регистрирани безработни, към които следва да се добавят още 15 милиона, които „са се отказали да търсят работа" или се задоволяват с „каквото им падне от време на време".
В Япония, която за пръв път обяви своите безработни в началото на 90-те години (2,5 %), обезкуражените, които нямат и не търсят повече работа и не се регистрират в бюрата по труда, са двойно повече от официално признатите. Или общият брой на нямащите работни места в „страната на изгряващото слънце" е 7,5 %. През същото време, броят на новосъздаваните места е спаднал с 26 %. Перспективите са се влошили във всички сектори на японската икономика. Рекрутирането на дипломирани „сътрудници" в компаниите е на най-ниското ниво от края на Втората световна война. Реорганизирането на предприятията е изхвърлило 860 000 средни кадри. По-рано те се абсорбираха от услугите, но сега и там търсенето на работна, ръка е спаднало с 34 % за 1994 г., т.е. повече отколкото във всички останали сектори. Експертите считат, че колосите на японската икономика никога повече няма да наемат масово работници и специалисти. До 2000-та година те са съкратили над 15 % от чиновническия си персонал.
Още по-тревожно е положението **в Европа**, където на всеки 9 работещи 1 е безработен. **През 1995 г. Франция** е била с 11,5 % безработни, **Англия** - с 10,4 %, **Ирландия** - с 17,4 %, **Италия** - 11,1 %, **Белгия** - 11 %, **Дания** - 11,3 %. В **Испания**, въпреки най-голямия ръст на икономиката й сред страните от Европейския Съюз, безработните са 20 %! **Най-засегнати от безработицата са младите. Във Франция те са 25 %, в Германия - 23 %, в Италия - 30 %, в Англия - 18 %...** (Данните са до 2000-та година.)
В **Германия**, след обединението, безработните надхвърлиха 5 милиона. Бившият канцлер Хелмут Шмид напомни: *„Днес в Хемниц, Лойна или Франкфурт на Одер безработните са повече отколкото бяха през 1933 г., когато нацистите спечелиха изборите!... Ако не решим проблема, трябва да се готвим за всичко!"* Но, предупрежденията на стария немски социалдемократ увисват във въздуха, тъй като процесът на съкращаване на работните места (и увеличаване на безработните) е необратим в рамките на капитализма, па бил той и архи-„социален". А Германия със своите 80 милиона граждани и

Брутен Вътрешен Продукт от 1800 милиарда долара (26 % от брутния доход на Е. С. за 1995 г.) тежи и ще влияе върху съдбата на стария континент, а чрез него и на света.

Вследствие атаките на капитала срещу социалните завоевания и приемането на „правилата, на пазарната игра" от политическите партии на така нар. левица и намиращите се под нейно влияние работнически синдикати, първа жертва стават социалните програми. Навсякъде се отбелязва снижение на реалните заплати и на пенсиите, свиване на платените медицински разходи, на сроковете и процентните обезщетения за безработните. През следващите десетилетия капиталистическата автоматизация на европейската индустрия ще продължи да изхвърля работници, техници и инжинери, следвайки пътя който води към **фабрики без човешки труд**. Услугите - от банките до търговията на дребно, на които разчитаха социолозите и идеолозите на „постиндустриалното общество", са подложени на същите "реструктурирания", като тези в индустрията, които наченаха преди 20-25 години. Проблемът на стария континент се изостря с намаляването на работните места в държавния апарат, поради свиването на бюджетите (т.е. на данъците за богатите), продиктувано от желание да се увеличат печалбите на компаниите и се постигне съкращение на дефицитите и дълговете с оглед повишаване на... конкурентноспособността.

Резултатът е увеличение на пауперизацията, на просяците, клошарите и на лумпените, и създаване на бедна трудова класа. В Европейския Съюз над 80 милиона души живеят в бедност. С разпространението на новите технологии и разгъването на Р.Р. този брой ще се увеличава като епидемия с познатите ни вече от САЩ последици.

„Това, което само преди няколко години беше интелектуален дебат (за ролята на технологията в капиталистическото общество) и непонятна екстраполация на малцина социолози и есеисти, и още по-малко на брой революционери - казва Джереми Рифкин - *днес е в тревожните и трескави разговори на милиони работници и служащи. При това, все по-нагоре и по-нагоре в етажите на йерархическата, икономическа и политическа пирамида, всеки си задава ужасяващия го въпрос:* ***Не идва ли реда и на неговата глава, която гилотината на автоматизацията (включваща вече и мислещи машини) ще изпрати в коша?"***

14. ТРЕТИЯ СВЯТ МОЖЕ ДА СЕ ПРЕВЪРНЕ В... ДЕВЕТИЯ КРЪГ НА АДА

Колкото и „парадоксално" да изглежда на пръв поглед, фактите сочат, че Р.Р., автоматизацията, „преструктурираният" и „глобализацията" на икономиката вземат и ще взимат най-много жертви в най-бедните и най-многолюдни региони на Третия свят. Проф. Хърлей Шейкън от Калифорнийския университет „Беркли" казва:

„През 70-те години (на XX век) автоматизираното производство се свързваше с високо развитите икономики на Първия свят. В страните, вън от него, се изпращаха стари технологии и машини с ниска производителност, напр. за шиене на джинси или сглобяване на играчки. Сега, наред с компютрите, телекомуникациите и евтините средства за транспорт, там изпращат и най-модерните производства. В периода от 1980 до 1987 г. едва 1/3 от ръста на икономиките в развиващите се страни се дължи на увеличение на заетостта. ***Оставалите 2/3 са резултат от ръста на инвестициите. Новите технологии и стремежът към по-висока производителност, тласка компаниите да строят фабрики и бюра в слабо развитите страни, които се нуждаят от по-малко персонал, отколкото е нужен у нас.*** *Тези строежи и инвестиции са продиктувани повече от желанието на компаниите да се настанят в новите потенциални пазари, отколкото от ниските работни заплати там."*

В Мексико напр., построените фабрики за сглобяване на продуктите на АТТ, Нисан, Сони и останалите транснационални гиганти, са силно автоматизирани и се нуждаят от минимум висококвалифицирани техници. Там и в другите страни от Третия свят, машините изместват хората. Най-роботизираните американски фабрики днес са инсталирани **в... Бразилия**. Тези нови свръхмодерни фабрики създават много малко работни места в бедните страни, където безработицата и без това е изключително висока. Напр. в Латинска Америка градската безработица надхвърля 22 %, в Индия и Пакистан тя е над 15 % и само няколко „дракони" и „тигри" в Югоизточна Азия имат (за сега) под 3 % безработни. **Резултатът от Р.Р. и тук е създаване на малко работни места за свръхквалифицирани технически и научни кадри и растяща "технологична" безработица за останалите. Това засилва поляризацията на доходите и маргинализира и лумпенизира десетки милиони човешки същества. Тези процеси ще увеличават все по-вече социалните**

конфликти в Третия свят.

За да направят фабриките конкурентноспособни върху световния пазар, властите в „соц"-Китай също са започнали всеобщо "реструктуриране" и модернизиране. **Специалистите очакват над 30 милиона работници да изгубят работата си в най-населената страна на планетата**. И това е само началото. И тук, както в Индия, тази икономическа политика създава изолирани оазиси на свръхразвитост между които и обграждащата ги „пустиня" няма нищо общо. Напр., индийският град Бангалор със своите 4,2 милиона жители е на път да се превърне в тукашна Силиконова долина. В околностите на града, където в „доброто старо време" тропическата растителност, мекия климат и красивата панорама бяха превърнали Бангалор в предпочитан курорт за британската колониална администрация, днес се издигат блестящи кули, претъпкани с бюрата на най-мощните индустриални компании в света: IBM, Хюлет Пакард, Моторола, Тексас Инструмент и др. Привличайки най-квалифицираните учени и инжинери от цял свят, този индийски град се е превърнал в притегателен център за транснационалните компании в електрониката и информатиката, които искат да са в близост с раждащите се нови пазари. **И това става в потъналата в мизерия и заплашвана от непрекъснати социални експлозии Индия**. Раждането на подобни високотехнологични острови върху главните регионални пазари на планетата сред „южния" океан от мизерия, глад и безнадеждност ще изправи модерният капитализъм в Третия свят пред стократно по-нерешими въпроси от тези с които той се сблъсква на Север - у дома си. Още повече като се вземе под внимание, че Р.Р, продължава да се развива още по-стремително и през XXI-ви век! Поведението на стотиците милиони мизерстващи в съседство с конкуриращите се на световно ниво високотехнологични центрове ще бъде само един между многото съдбоносни въпроси, които очакват своя отговор от капитализма през този век.

Наблюдавайки растящата пропаст между „елитите" и трудовите класи на Запад, които капиталът е осъдил на лумпенизиране, историкът Пол Кенеди се пита как развиващи се страни като Индия, Пакистан и толкова още други ще могат да живеят в новия свят, белязан с постиженията на Р.Р.? Въпросът става още по-тревожен като се вземе под внимание, че **до 2025 г. Третият свят ще трябва да намери работа на нови поне 700 милиона мъже и жени от активното си население, т.е за повече хора от цялото активно**

население на развиващите се страни в началото на 90-те години. През следващите 25 години активното население на Мексико, Централна Америка и Карибите ще нарастне с 100 милиона души, а на Африка - с 300 милиона, т.е. значително повече от активното население на разширяващия се Европейски съюз.
За да се осигури доход, позволяващ на всички, които ще пристигнат на световния пазар на труда до 2030 година да съществуват, **са необходими един милиард нови работни места!** Вместо да ги създаде обаче, Р.Р. разрушава с огромни скорости съществуващите и потенциалните работни места във всички сектори, с което прави вероятността стотиците милиони нови кандидати да си намерят работа почти НУЛЕВА!

15. ЧОВЕЧЕСТВОТО ПРИБЛИЖАВА СЪДБОНОСЕН КРЪСТОПЪТ

Вследствие нахлуването на Р.Р. **в сферите на индустрията, земеделието и услугите**, капиталистите и властниците изхвърлят милиони наемни работници от работните им места. Пазарът на труда се оказва закрит за тях и **те биват запратени в подземията на градския лумпенпролетариат, при „КЛАСАТА НА ДЕКЛАСИРАНИТЕ", която единствена е в пълна... експанзия!** Тя попълва своите „ефективи" отвсякъде където Р.Р. минава - с индустриални работници, селяни, обслужващ персонал, чиновници, низши кадри. Жертва на връхлитащите ги вълни на технологическата мутация стават и все повече представители на така нар. средна класа. Както може да се очаква, капиталът и държавата нанасят най-тежките си удари върху най-беззащитните - цветнокожите, пенсионерите и подрастващите. Така, на обществената арена, излиза онази „класа" или социална (някои казват антисоциална) група, която подобно Църквата, е преживяла всички „цивилизации" от Рим до наши дни, но която никога не е била толкова многочислена и лишена от всякакви перспективи. Нейният ръст в света не може да бъде спрян с мизерните "социални програми за интегрирането ѝ" в капиталистическото общество, нито с китайските методи на скопяване на многодетните или с огромните атомни арсенали...
Ако от средата на миналия век до наши дни икономисти, социолози и идеолози (от Маркс до Фридман - всеки по своему) се занимаваха с отношенията между труда (пролетариата) и капитала, **от тук нататък, не само социалната икономия ще бъде принудена да**

насочи вниманието си към лумпенпролетариата и ще трябва да даде отговор на въпроса: КАКВО БЪДЕЩЕ ЗА ЛУМПЕНПРОЛЕТАРИИТЕ, КОИТО ОЩЕ ПРЕДИ СРЕДАТА НА XXI-ВИ ВЕК ЩЕ ОБХВАНАТ 2/3 ОТ АКТИВНОТО НАСЕЛЕНИЕ НА ЗЕМЯТА?

Още сега, с настроенията и поведението си, продиктувани от безизходицата, тази класа предизвиква страховете на богатите и подготовката им за репресии и смазващ отпор и терор от страна на техните държавни институции, но тя ще стане безкрайно по-опасна от всичко с което господарите са се сблъсквали, когато в нейните среди се раздаде бойния зов: **„Лумпенпролетарии от целия свят - ОРГАНИЗИРАЙТЕ СЕ!"**

Към тази дата (средата на XXI-ви век), благодарение на Р.Р. световната икономика ще има теоретическата възможност и практическата способност да произвежда неограничени количества блага и услуги с много малък брой работещи **или с много малко работно време**. **Но, поради опитите да бъдат съхранени властта, собствеността, капитала и пазара, тези огромни възможности ще бъдат възпрепятствани от свиващия се брой на платежоспособните консуматори в целия свят. Произвежданите блага и услуги няма да намерят купувачи и пазарите ще започнат да се задушават.**

В същото време, човечеството ще е приближило 10 милиарда души. Шокът между демографската вълна и изчезващите трудови постове и масовото лумпенизиране на населението на планетата може да предизвика десетилетни изригвания на човешки маси от Третия свят и предградията и заливане на островчетата на благоденствие в „глобализираната" икономика, в сравнение с които Великото преселение на народите, което не остави камък върху камък от Римската империя, ще прилича на невинна разходка в есенен уикенд. Особено, ако се вземе под внимание, че вместо с лъкове и мечове, днешните преселващи се милионни „орди" могат да потеглят от всички посоки с атомни оръжия...

В това „сценарио" не вземаме под внимание имперските противоречия и войните между съперничещите си за господство над планетата велики сили, нито разгаряните от тях „малки", „локални", „хуманитарни" войни „със слаба интензивност", които през изтеклите „мирни десетилетия" на поредната „хубава епоха", наченала

от втората половина на XX-ти век, взеха повече жертви, отколкото двете световни войни заедно. Не е разгледана и екологическата катастрофа, която сама по себе си може да се окаже смъртоносна за човешкия род.
Не правим това, поради рамките, които ни поставя една брошура, но **в живия живот всички тези дестабилизиращи фактори действат заедно и приближават човечеството към съдбоносен кръстопът на който то ще бъде принудено да направи своя избор от който във висша степен ще зависи неговото бъдеще и самото му съществуване.** Съзнателно или инстинктивно, един непрекъснато растящ брой ще разбира или ще предчувства това, независимо дали се касае за привърженици или за врагове на йерархическия ред и социалното неравенство, или просто за милиони извадени от социалните си „ниши", които днешното общество с неговия „начин на производство", с социалните отношения, структури и политическа организация е превърнало в „излишни" хора.

Бившият съветник на Клинтън по социалните въпроси - Джереми Рифкин казва:
„Навсякъде в света се налага предчуствието, че предстои голяма промяна. Ще бъдат променени дори основите на живота ни."
А президентът на немския филиал на IBM - Ханс Хенкел - предупреждава:
„ Една революция е на дневен ред!"

Дилемата пред която се изправя обществото в настъпващия XXI-ви век е: Дали в него ще се породят нови и опасни версии на стремежа да се съхранят на всяка цена господството и привилегиите, заедно с ерозираната йерархическа организация, собствеността и архаичните социални отношения, характерни за класовите общества, или Р.Р. ще улесни реализацията на хилядогодишната мечта за заместване на принудителния човешки труд от машините, за премахване на властта и класите и навлизането ни в постисторическата епоха на СВРЪХ-ЧОВЕЧЕСТВОТО (ако перифразираме Нитче) и на космическите проекти, станали по силите ни след като пресечем границата, която разделя **Zoon politikon** (гръц. ζῷον πολιτικόν) от **свободния човек.**

16. КАКВО МОГАТ ДА ПРЕДЛОЖАТ „ЕЛИТИТЕ" НА СЕРГИЯТА СИ?

На дълго, т.е. след 30 - 35 години, предлаганата от господарите алтернатива НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ КАПИТАЛИЗМЪТ, **тъй като последният е немислим без наемен труд**, а точно него Р. Р. обрича на изчезване. Със свиването като шагренова кожа на наемничеството и пазара на труда, ще настъпи и краят на заплатите, експлоатацията и печалбите, т.е. **ще изчезнат икономическите мотиви на капиталистите да произвеждат и възможностите на гладните да се продават.**

Без икономическата принуда обаче, държането на лумпенпролетариите в подчинение на господстващата класа (с оглед съхраняване на социалното неравенство, чрез монопола върху разпределението на автоматично произвежданите блага и услуги и увековечаването на нейната алчност и патологична страст да властва над себеподобните) може да бъде осъществявано само посредством извъникономическата принуда, т. е с помощта на някаква форма на свръх-диктатурата или на „тоталитаризма". (Само че, както показа опитът на държавния капитал, в такива условия Р.Р. и „информационното общество" функционират още по-трудно, отколкото при наличието на частно-собственически монопол върху тях.) Заедно с това, за всички ще е станало безвъпросно ясно, че **ДУАЛИЗМЪТ ПАЗАР - ДЪРЖАВА Е БИЛ ПОРЕДНАТА ФАЛШИВА АЛТЕРНАТИВА.**

Поради това, пак „на дълго", подобна система ще се срути под тежестта на собствената си абсурдност, несъстоятелност и безсмислие. Разбира се, това не означава, че „елитите" ще посипят главите си с пепел и засрамени ще напуснат сцената на историческия театър. Те ще търсят нови "опорни точки" за възстановяване на изгубеното равновесие и стабилизиране на стигналата до точката на бифуркация социална система и навярно ще ни сюрпиризират с най-невероятни „решения". Вече споменахме за възможностите на господстващата класа да „построи" **общество върху... „принципа на лудницата".** В него по-голямата част от лумпените, примерно 2/3, могат да бъдат заставени да пълнят частни или държавни каци без дъно, докато останалата 1/3 ще ги надзирава, намирайки по този начин „работни места" и „заетост" за едните в някаква разновидност на лагерната концентрационна система, а за другите ~ в държавния апарат.

Със същия успех могат да ни предложат **общество - казино** и ни потърсят „заетост" в хазартните игри и борсовите мошеничества или **общество - бардак с женски, мъжки и... детски сектори**. Съществуват и други, не толкова „забавни" алтернативи. В Европа вече, партии от фашизоиден тип експлоатират страховете на „излишните" туземни филистри, „чийто хляб изяждат мръсните чужденци". Крайната десница изгражда предизборните си кампании върху ксенофобията и антисемитизма. С тези познати рецепти тя спечели не малко места в доста лендери на ГФР, във Франция, Австрия и... "младите източноевропейски демокрации". Само през последните години нейните банди са извършили хиляди агресии срещу емигрантите, които „ни отнемат скъпоценни работни места или изнасилват жените ни". В станалите традиционни сблъсъци по улиците и площадите на Берлин и други немски градове между неонацистки щурмови отряди и анархистически и ултралевичарски групи манифестанти срещу рецидивите на това не толкова далечно, ретроградно и кърваво минало, вече паднаха първите жертви. В Италия, „Националният Алианс", чийто лидер Джанфранко Фини е посрещан от фашизирани тълпи е викове „Дуче! Дуче! Дуче!" събра 13,5 % от гласовете на изборите още през 1994 г. Подобно е положението и във Франция с Националния Фронт на Марин Льо Пен или в Австрия, където изборната, победа на „Партията на Свободата" предизвика международни протести. Очевидно, „елитите" държат в резерв диктатурата и ако породената от Р.Р. криза се превърне в социална катастрофа, те ще се опитат да я третират с някакво подобие на изпробваното вече преди и по време на Втората световна война, хитлеристко „крайно решение". Друг въпрос е, дали е възможен „глобален нацизъм"?

Политическите „мислители" на капитализма могат да открият и други „решения" на родените от "технологическата безработица" проблеми. Военни експерти напр., „предричат" навлизането на човечеството в един нов и опасен период на *„хуманитарни конфликти, на войни, водени от терористически банди извън закона, от герилероси, плячкаджии и мародери, мобилизирани най-често в името на демагогски политически цели",* които щели да заплашат планетарния мир със светкавични атаки, атентати с натъпкани с взрив коли, занаятчийско приготвени атомни бомби, безумни касапници и др. подобни страхотии. **Срещу тях редовните армии и национални полицейски сили щяли да стават все по-безсилни.**

Не можейки да смажат и дори да сдържат насилието, те щели да отстъпят мястото си на частни милиции, плащани, за да защитават зоните, обитавани от "елитите".

Ако се съди по нашия отечествен опит в игрите на стражари и апаши, тези „прогнози" като че ли миришат на използване на терора на мафиите (на „Петата власт") за парализиране волята за съпротива на „декласираните" и за налагане на едно мафиотско „решение" на нерешените и нерешими (от предвидените в конституцията „законни власти") проблеми на пазарно-демократичното общество в епохата на Р. Р.

Ако и тази „алтернатива" не помогне, капитализмът може да прибегне до истинските, големи, „законни", "освободителни" войни "между цивилизациите" и т.н., надхвърлящи многократно мащабите, пораженията и смъртността на преживяните през XX-ти век. Възможно ли е подобно „перпетуум мобиле": **подготовка на войни, войни с убийствата на стотици милиони и колосални разрушения, последвани от „възстановяване" и отново подготовка за войни и т.н.?** - До кога? И до къде, чрез подобно „вечно движение", „елитите" ще успяват да съхраняват своите привилегии и господство за още една, може би най-отвратителната, мизерна и гибелна, „историческа епоха"?

- Отговорът зависи изцяло от човешкия род. Той или ще бъде, или ще започне неговата ИНВОЛЮЦИЯ, за да се озове не в робството или варварството (както предричаха Бакунин и 70 години след него - Троцки), а **за да бъде върнат към маймуноподобното, ако ли не към свинското или крокодилско начало /стъпало/ в еволюцията...**

17. НАШАТА АЛТЕРНАТИВА: ЕДИНСТВЕНО РЕШЕНИЕ Е СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ! (UNE SEULE SOLUTION - **LA REVOLUTION SOCIALE**!)

И така, навлизаме в свят на роботи, на изобилие и на все повече и по-изнурителна... работа за малцина "привилегировани" и на безработица, пауперизация и декласиране на мнозинството от човечеството.

При такава "перспектива" какви ти "начини на производство", "производителни сили" и "производствени отношения"? Какъв ти синдикализъм и каква ти класова борба? Всичко гореописано се дължи на алчността на паразитите, образуващи световния "елит" от 4 – 5

милиона свръхбогаташи и богаташи, които нищо не може да спре, освен куршумите на "лумпенпролетариата", който, ако се избави от глупостта си, би поискал да живее свободно и достойно в едно общество без класи и без власт на човек над човека. (НЕ СЛУЧАЙНО СТИВЪН ХОКИНГ КАЗАВА, ЧЕ "НАЙ-ГОЛЕМИТЕ ВРАГОВЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО СА АЛЧНОСТТА И ГЛУПОСТТА".)

Ние анархистите твърдим, че срещу агонията на която ни обричат паразитите в днешното капиталистическо общество, ЧОВЕЧЕСТВОТО ИМА САМО ЕДНА АЛТЕРНАТИВА - **СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ**. Част от основанията на това ни твърдение бяха изложени в предшестващите статии и параграфи.

Старият свят е узрял за тази революция. Компютрите, роботите и телекомуникациите направиха възможни предсказаните от Норбърт Винер фабрики, поля и лаборатории без работници и приближиха, невероятно анархокомунистическата „утопия" (защото за нея става дума тук, колкото и неясни да остават все още в съзнанието на мнозинството основите и контурите на мечтания утрешен ден на свобода и изобилие за всички). Те правят осезаема и достъпна идеята за създаване още през настоящия XXI век на общество в което наемният труд и принудата са отстранени, на свят на благоденствие за всеки и за всяка, и на неограничени възможности за безпрепятственото и безпрецедентно развитие на целия интелектуален, духовен и морален човешки потенциал. Една безкрайна фаланга от социалреволюционни мислители и дейци, сред които анархистите бяха в първата редица, очертаха с перото и с кръвта си, контурите на това общество. Тяхното творчество, живот и дела ще останат като жалони и неизчерпаема съкровищница от идеи за тези, на които ще се наложи да извършат революционната промяна.

Ако няма друго решение на екзистенциалните проблеми на човечеството в нашата епоха, тогава първостепенната ни задача е да приготвим себе си и да помогнем идейно, психологически и технически на пролетариата, лумпенпролетариата и париите от Третия свят за грандиозните социални войни към които ни тласкат господарите на днешния свят и които, поради това, неизбежно ще придружават революцията...

При това, à la guerre comme à la guerre! Т. е. към тези войни не можем да тръгнем като на сватба. Необходимо е да се проникнем от идеята, че **СЪЗДАВАНЕТО НА ЕДНА ИЛИ НЯКОЛКО ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ РЕВОЛЮЦИОННИ ОРГАНИЗАЦИИ Е**

ОТ ПЪРВОСТЕПЕННО ЗНАЧЕНИЕ ЗА УСПЕХА НА РЕВОЛЮЦИЯТА и да направим тази идея разбираема за другите.
Нашата пропагандна и организационна дейност трябва да се базират върху теоретическото доказателство, че Р.Р. изчерпва възможностите на капитализма, държавата и класовата цивилизация и че съхранението им е бариера за нейното по-нататъшно развитие, обричащо човечеството на мъчителна агония. Но само теорията, без практическата й проверка, може да се окаже не повече от интелектуална игра. **Утвърждаването и разширението на революционната организация може да се извършва единствено в процеса на преките акции. Гаранция срещу бюрократичното й израждане по време на и след победата на революцията, могат да бъдат единствено принципите на функциониране на създаденото от нея общество, на целите и на идеалите на нейните членове и на последно по място, но първо по важност - КОНТРОЛА НА ВЪОРЪЖЕНИЯ НАРОД ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА Й.**
Понеже капитализмът се глобализира, **борбата срещу него трябва да се интернационализира, което означава солидни организационни конспиративни връзки между федерациите и съвместни акции, коренно различаващи се от днешната имитация на революционна дейност, нередовна кореспонденция и "туристически" срещи между "съмишленици".**

Потъвайки в една нова и ужасна, ситуация, вследствие разгъването на Р. Р. в условията на капитализма и държавността, гражданите на САЩ и останалите страни от Първия свят **престават да участват в една и съща икономика, и да живеят в един и същи свят**. Разкъсаните социални връзки и движението на отделните пластове на обществената пирамида с различни скорости, предизвикват все по-дълбоки пукнатини, обричайки я на срутване. Както предупреждава господарите на света, социологът Питър Дрюкер, **главният проблем е: как да се избегне един нов класов конфликт между основните компоненти на които това общество се разпада: маргинализирано мнозинство от лумпени и работещи бедняци и техния антипод от богати и свръхбогати.**
В такива условия, **еманципацията на остатъците** от пролетариатът, представляващ до миналия век болшинство от населението във високоразвитите индустриални страни, е възможна само чрез обединението му с лавинорастящия, вследствие автоматизацията,

лумпенпролетариат. От своя страна, лумпените от свръхразвития свят имат много повече допирни точки с париите от Третия свят, отколкото с луксозните "елити", които се крият в своите крепости от намиращото се само на няколко километра, море от мизерия. **Когато лумпенпролетариите, париите и полугладните полузаети от Юга и Севера се обединят в един интернационален революционен Фронт на „излишните" около програмата на Социалната революция, чиято цел е разрушаването на държавната машина и поставянето на икономиката (включая разпределението на автоматично произвежданите продукти и услуги) под прекия контрол на свободно и доброволно съюзилите се граждани, тогава кукувицата ще изкука края на стария свят на насилие, печалбарство и измама; Тогава ще стане възможна замяната на днешната „цивилизация" с общество без властници и капиталисти; Тогава науката и технологията ще освободят "нисшите класи" от непосилния и затъпяващ труд, от лишенията и мизерията, с които „бог ги наказал" и ще им отворят вратите към земния рай на изобилието и свободното време.**

При това, на всички ни трябва да е безвъпросно ясно, че в епохата на НА КИБЕРНЕТИЧНАТА И РОБОТРОННА РЕВОЛЮЦИЯ, НА ФИНАНСОВО-ТЪРГОВСКИТЕ, ИКОНОМИЧЕСКИ СПОРАЗУМЕНИЯ И РАЗНОРОДНИ КОНФЛИКТИ, НА ПАКТОВЕТЕ МЕЖДУ МУЛТИ- И ТРАНС-НАЦИОНАЛНИТЕ ОКТОПОДИ, НА ПРАВНО-РЕПРЕСИВНИТЕ ПРОСТРАНСТВА И ВОЕННО-ПОЛИЦЕЙСКИ АЛИАНСИ, НА „ГЛОБАЛИЗАЦИЯТА" НА КАПИТАЛИЗМА, ПОДГОТОВКАТА НА ПРЕВАНТИВНАТА СВЕТОВНА КОНТРАРЕВОЛЮЦИЯ И НА РАЖДАНЕТО НА МЕГА-ДИКТАТУРАТА НА ПАРАЗИТИТЕ (и всичко това маскирано като „свободно", „открито", „консумативно" „постиндустриално", „информационно", пазарнодемократично общество) **НИЕ НЕ МОЖЕМ ДА ОСТАНЕМ в този ДВУБОЙ ЗА БЪДЕЩЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО с лозунгите, програмите, стратегията, тактиката, методите и оръжията на революционна борба, нито с организациите, такива каквито бяха създадени през XIX-ти век и преминаха в наследство на революционерите от Двадесетия. Очевидно, всичко ще трябва да се преосмисли и актуализира в съответствие с колосалните промени, които научнотехническата революция внесе и ще продължи да внася във всички сфери на живота, в социалните и интернационални отношения**

и в практиката на борбите за еманципация и освобождение на „излишните" класи и народи в целия свят.

Тези проблеми на революцията би трябвало да станат обект на колективната работа в един интернационален институт (макар и без покрив) или най-малкото на самостоятелни и колективни теоретически изследвания на състоянието, причините за деградацията и задачите на днешното международно анархистическо движение в това и следващото десетилетие, на въпросите, отнасящи се до същността, психологията, идеите и ролята на "декласираните", разработени в сътрудничество с афинитетни групи от другите Федерации на Анархистическия Интернационал или с индивидуални съмишленици, с които сме установили **организационни** контакти.

Колкото до ФАБ, имайки предвид спецификата на задачите и убеждението, че ще ни се налага още дълго да плуваме срещу течението, трябва да проведем сериозно и задълбочено колективно обсъждане, за да решим и изградим (с оглед достигнатата степен на зрелост или незрелост на конкретната българска обстановка) поне тезисно програмните и организационни въпроси на нашата революция. Едва след това, ще можем да се заемем систематизирано и координирано с написването на беседи, брошури и книги, и посочване на апостоли за нуждите на текущата ни пропагандна и организационна дейност. И чак накрая или паралелно с другите задачи - **да предприемем преки акции, адекватни на силите ни и необходими за разрастването им...**

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ, ВМЕСТО АПЕЛИ ЗА КОЛЕКТИВНИ ИЛИ ИНДИВИДУАЛНИ ПРЕКИ АКЦИИ, ЗАВЪРШВАМЕ С ГЕО-МИЛЕВИЯ

"ДЕН НА ГНЕВА"

PRESTO II

Братя
Другари
Малоимотни
Граждани
Селяни -
вий млади
и стари,
които постотно сте
като животни
раждани,
стреляни -
Безполезно е тъй да стоим:
да се вдигнем
- напред -
да вървим!
През дим и барикади
черни, саждиви, изкаляни -
без команда, без ред -
тъй както, когато изригне
стремително
кратер.
Братя!
Сега е последния час,
последния ден:
100 години пред нас
Камий Демулен
говори разпалено
и убедително
сочи

PRESTO I

Бягай, бягай
в галоп
не питай
ти си сам идеал!
На живота огромния топ
Изгърмява те цял
на вис към звездите.

Бягай
залягай
ставай
падай
нападай
решително
смело
стремително
неудържимо напред
- без команда, без ред -
напред.

Дело! Дело
е нашия зов
пряко всичко
пряко вражда илюбов,
пряко звезди,
метеори
комети
- напред
без умора,

великата страшна Бастилия.
Сега е последния час.
Всеки от нас
с последни усилия
трябва да скочи
на крак!

*

без сън
навън
из затворите,
из градовете
центростремително
ти полети!

*

БЪДИ ГОТОВ!

I.

Чакай само сигнала, другарю!
Сега вече можеш да спреш:
спри машините ти, угаси разкалената пещ;
нека празни останат заводи, депа,
работилници, фабрики, гари, гаражи:
чакай само сигнала, другарю!
В часовника само внимавай,
додето стрелката покаже
ДВАНАДЕСЕТ!

*

II.

Тогава
- в тоя ден -
отдай се
- цял и червен -
в деня на великата правда:
с парабелум, картечница, брадва
цял и червен -
в първия ден на гнева!

*

Братя, Другари, както е казал поетът, ***"Безполезно е тъй да стоим"***. Излишно е да чакаме. **Годо няма да дойде!** Както го доказа историята: *"всички пътища водят за Рим"*, **само един може да ни отведе към СВОБОДАТА – ПЪТЯТ НА СВЕТОВНАТА СОЦИАЛНА, ИНТЕГРАЛНА И ПЕРМАНЕНТНА РЕВОЛЮЦИЯ.**

ДНЕС ПЪРВИТЕ ТРИ УСЛОВИЯ НА ЕДНА ГЛОБАЛНА РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ (РАЗРУШАВАНЕ НА ДВОЙНОТО СТАТУКВО И НАЛИЧИЕТО НА УСЛОВИЯ ЗА СЪЗИЖДАНЕ НА НОВИЯ СВЯТ) СА В ПРОЦЕС НА СЪЗДАВАНЕ. НАШИЯТ ДЪЛГ Е ДА КОНЦЕНТРИРАМЕ УСИЛИЯТА СИ ВЪРХУ ПОСЛЕДНИТЕ ДВЕ – ДОСТАТЪЧНИ: ДА НАМЕРИМ ОБЩ ЕЗИК С ЛУМПЕНПРОЛЕТАРИАТА, ДА ПРЕДПРИЕМЕМ НУЖНИТЕ

ДЕЙСТВИЯ, **ЗА ДА ПОМОГНЕМ НА МАСИТЕ В ДЕНЯ НА ВСЕОБЩИЯ ИМ ГНЯВ ДА ПРЕВРЪРНАТ СВОЯТА СТИХИЙНОСТ И СПОНТАННОСТ В СЪЗНАТЕЛНО РЕВОЛЮЦИОННО ТВОРЧЕСТВО!**

София, 2000

*

СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО, БИОТЕХНОЛОГИЧНАТА И РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИИ И ИЗХРАНВАНЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

ИЗДАТЕЛСТВО ШРАПНЕЛ 2000

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. МАЛКО ИСТОРИЯ.....

2. ПРОБЛЕМИ НА ПРЕХРАНАТА НА ЧОВЕЧЕСТВОТО...

3. ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ИЗХРАНВАНЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В “ТРЕТИЯ СВЯТ”.....

4. ЗЕМЕДЕЛИЕТО В БИВШИЯ “ВТОРИ СВЯТ”.....

5. “СЕЛСКОТО” СТОПАНСТВО И НАУЧНОТЕХНИЧЕСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ.....

6. БИОТЕХНОЛОГИЧНАТА РЕВОЛЮЦИЯ (БТР) И ЗЕМЕДЕЛИЕТО.....

7.КЪМ ЛАБОРАТОРНО-ФАБРИЧНО “ЗЕМЕДЕЛИЕ”...

8. КОЙ ПЕЧЕЛИ И КОЙ ГУБИ ОТ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ ОТКРИТИЯ И ТЕХНИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ В “СЕЛСКОТО” СТОПАНСТВО..

9. ОПАКАТА СТРАНА НА ПРОГРЕСА ИЛИ ЗАЩО БТР (С НЕЙНИТЕ МЕТОДИ И РЕЗУЛТАТИ) НЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ОСТАВЕНА В РЪЦЕТЕ НА ГЕННО-ПРОМИШЛЕНИЯ КОМПЛЕКС (ГПК).....

10. ПОРАЖЕНИЯТА В “ПЪРВИЯ СВЯТ”.....

11. ОЩЕ АРГУМЕНТИ СРЕЩУ ПАТЕНТИТЕ, “ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА” И РЕАЛНА СОБСТВЕНОСТ НА ГЕННОПРОМИШЛЕНИЯ КОМПЛЕКС.....

1. МАЛКО ИСТОРИЯ

И в земеделието САЩ си остават все още страна-пилот. Механизацията и индустриализацията на тяхното селско стопанство започва в края на миналия (19) век и се придружава от обезлюдяване на американското село. Следните данни говорят красноречиво за извършилите се процеси в него.

Преди 150 години в земеделието навлиза железният плуг. Той позволява да се заместят воловете с коне, увеличавайки скоростта и съкращавайки необходимото работно време за оран. През 1892 год. е открит тракторът с бензинов мотор. Той завладява американското земеделие: в 1910 г. броят на тракторите е 25 хиляди; в 1920 - 240 000; в 1940 г. ~ 1 500 000 и през 1960 г. в САЩ вече се използват 4 700 000 трактора.

Изобретяването на механични жътварки в средата на XIX век (все още теглени от коне) съкращава на половина времето и работната ръка, нужни за прибиране на зърнената реколта. Появяват се и гигантски комбайни (жътварки-вършачки), теглени от по 40 коня, които тежат по 15 тона и „опосват" ивици с ширина над 10 метра. За жътвата на десет декара жито са били необходими, както следва: през 1880 год. - 40 човекочаса, през 1916 г. - 25 човекочаса, през 1936 -12 човекочаса.

В средата на XX век от американското земеделие изчезват напълно воловете, мулетата и конете (така, както преди средата на XXI-ви век от селското стопанство ще бъде елиминиран човешкият труд, поради поемането му от най-усъвършенствани роботи и компютри). Броят на използваните в американското селско стопанство камиони минава от 25 хиляди в 1915 г. на 3,5 милиона през 1980 г.

Чрез бензиновия и дизелов мотори, механизацията на селскостопанския труд в краяна 80-те години е стигнала пределните 100 %.

През 1850 г. 60 % от активното население на САЩ е заето в селското стопанство. Днес те са едва... 2,5 — 3 %. Само за следвоенните 40 години нови 15 милиона души напускат американските села. Класическото семейно земеделие и фермерство, които създаваха, ако не стабилност, идиличност и приемственост, то поне илюзии за тях, са на път да изчезнат заедно с непрекъснато намаляващата част от населението, ангажирана в селското стопанство. И това става не само в САЩ. Във Великобритания „селяните" са 2,1 %, в Германия - 4,8 %, във Франция - 6,5 %, в Япония - 7,5 %, в Италия - 9 %. При това, по-голямата част от тях се поддържат изкуствено, посред-

ством субсидии. В индустриалните държави помощите за селското стопанство (С.С.) надхвърлят ежегодно 250 милиарда долара - сума сравнима с американския военен бюджет!
За половин век - от 1935 г. до 1985 г. -- средната ферма нараства от 500 на 2000 декара, но рентабилни вече са само фермите с над 7000 декара земя. Днес 30 хиляди най-едри ферми произвеждат 40 % от селскостопанското производство на САЩ. По-малко от 3 милиона „земеделци" произвеждат суровини за над 20 милиона души, работещи в хранително-вкусовата промишленост и в пласмента на нейната продукция. Всъщност, както посочихме, „рентабилни", можещи да следват и потребяват научния и технически прогрес, са едва 1/4 до 1/3 от днешните американски фермери, с тенденция към още по-голямо съкращаване на техните процент и брой. Поддържането на останалите 2/3 до 3/4 чрез субсидии и други помощи продължава поради социални и политически съображения, които имат малко общо с „чистата" либералнокапиталистическа логика.
В сравними с механизацията темпове, се развиват селекцията и подобряването на сортовете и расите в земеделието и скотовъдството. Хибридната царевица утроява добивите от декар. През 60-те години се произвеждат сорт домати, които узряват едновременно и са достатъчно твърди, за да позволят автоматизираната (машинна) беритба на реколтата. С това, десетките хиляди сезонни работници, пристигащи всяка година от Мексико, биват елиминирани напълно. Торовете правят излишно оставянето на угари. Различните препарати срещу паразити, плевели, вредни насекоми и т.н. водят до още по-масово съкращение на нужните работни ръце в земеделието. В скотовъдството се създават истински индустриални предприятия за конвейрно отглеждане по на 50 и повече десетки хиляди глави добитък. През 80-те години около 15 компании произвеждат ежегодно 4 милиарда пилета.
Механизирането, селекцията и химическите торове са истинска поредна революция в земеделието. Тя намалява работната ръка в американското селско стопанство (С.С.) през първото следвоенно десетилетие (след 1945 г.) с 26 % и още 35 % през второто. През 60-те години нови селскостопански машини съкращават работната ръка с нови 40 %. Заедно с това се увеличава и производителността на труда в С.С. Докато през 1850 год. един работник изхранва 4 души, то сега той може да храни 100 човека...
През 40-те години на XX век селскостопанското производство се

увеличава с 25 %: през 50-те години - с 20 %. през 60-те - с 17 % и през 80-те - с нови 28 %!
Процесите, вследствие няколкото последователни технологически революции в земеделието, са всеобщи за свръхразвитите страни. Във Франция например, през последните 40 години производството на жито и свинско месо се е утроило, на говеждо се е удвоило, а на царевица се е увеличило 13 пъти. За трите десетилетия от 1950 до 1980 г. производителността на труда се е увеличила 7,5 пъти. Вследствие на този скок в 1996 г. Франция е на второ място в света по износ на селскостопанска продукция и на първо по хранителни продукти. Всичко това довежда до свръхпроизводство, до падане на цените, до заплащане на селяните, за да не произвеждат (през 80-те години, соц-правителството на Рокар плати обезщетения на френските селяни, за да пратят в салханата 700 хиляди млечни крави с колкото бяха надхвърлени квотите на Е.О.) и същевременно - до ускоряване краха на семейното земеделие и на селата изобщо. В земеделските райони иа САЩ 10 милиона души живеят под прага на бедността. Изобщо, развитието в условията на капитализма се придружава от дълбоки социални изменения и далече отиващи последици, засягащи селото и земеделието, начина на изхранване на човечеството и самия живот. За някои от тях ще стане дума в следващите параграфи.

2. ПРОБЛЕМИ НА ПРЕХРАНАТА НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

Въпреки колосалния технически и технологичен прогрес, въпреки увеличаващото се производство на селскостопански продукти, тези проблеми остават нерешени. Кои са причините? Капиталистическото селско стопанство има за своя основа „свещенната и неприкосновена" частна собственост. То произвежда стоки, предназначени за пазара, чиято реализация цели възможно максимални печалби за собствениците на капитала - било в земеделието, било в хранителната и преработвателна индустрия - или за многобройните търговски посредници между тях и консуматорите. Характерно за тази система на експлоатация на земята и човешкия труд в свръхразвитите капиталистически страни са кризите на свръхпроизводство (свръхпроизводство спрямо нуждите на пазара), които се придружават от хроничен или остър глад (със спътстващите ги болести и гладна смърт) в Третия свят. Колкото по неравномерно е това двупосочно развитие в двата свята, толкова по-дълбока става

пропастта между „Севера" и „Юга". Само за сравнение днес средният африкански селянин произвежда едва 600 кгр. зърнени храни годишно срещу 80 до 100 тона или 130 до 160 пъти по-малко от средногодишното производство на селскостопанския работник в САЩ.

Без да се връщаме към познатите ни от по-далечното или по-близко минало унищожения на реколти и добитък, за да се задържат цените и към придружаващите ги походи и бунтове на гладните, тук ще се спрем бегло на днешните, породени от свръхразвития капитализъм проблеми с изхранването на човечеството.

3. ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ИЗХРАНВАНЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В ТРЕТИЯ СВЯТ

Тези проблеми, както отбелязахме, са най-тежки в страните на Третия свят, чието население сочи и най-голям прираст и става повод за нов разцвет на малтусианските твърдения и настроения, приемащи особено престъпен и драконовски облик в съвременен... „социалистически" Китай.

Макар, че протекционистките субсидии и няколкото революции в селскостопанското производство на свръхразвитите страни от „Първия свят" доведоха до „планини от масло, езера от мляко и вино" и претъпкани със зърно силози и самолетни хангари докато милиони хектари плодородни площи остават необработвани, гладът надвисва ежегодно над все нови и нови десетки милиони хора в Третия свят, защото бедните страни не могат да плащат храните от които се нуждаят, а богатите не са склонни да инвестират в развитието на местното земеделие, страхувайки се от появата на нови конкуренти върху стесняващия се световен пазар.

Отношенията между „Севера" и „Юга" се изострят и водят до известната от миналия век „дипломация на канонерките" всеки път, когато производителите на суровини се опитват да отхвърлят диктата на световния пазар където господстват транснационалните компании. Тези „напрежения" както евфемистично се изразяват днес богатите и слугите им, могат само да нараснат, ако с помощта на авангардни методи страни като Бразилия, Индия, Китай и др. в Латинска Америка и Азия, увеличат производството си на хранителни стоки и се опитат да излезнат на световните пазари с конкурентни, дъмпингови цени. **Може би, войните и блокадите срещу Виетнам, Куба, Иран, Ирак, Либия и др., които г-н**

Хънтигтън е склонен да обяснява с цивилизационни, религиозни, расови, културни и др. подобни разлики, са първите войни на „Първия свят" срещу потенциалната заплаха за интересите му, идваща от „излишния", гладуващ и осъден Трети свят.
Такава финансова, икономическа, „социална" и военна политика увеличава миграционните потоци от Третия свят, чието население е жертва на мизерията, глада и болестите. Тя отравя с ксенофобия и расизъм широки слоеве в страните от „Първия свят", които за сега реагират по австрийски маниер - избират изтърсаците на Адолф Шикългрубер - Хитлер.
Са ли решение на проблемите на изостаналостта и глада на 4/5 от човечеството евентуалните инвестиции и ползването на съвременни оборудване, качествени изкуствени торове и семена, повече информация и достижения на науката и техниката?
НЕ, АКО СЕ СЪХРАНИ КАПИТАЛИСТИЧЕСКАТА ФИНАНСОВА И ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА, дори само затова, защото, ако селското стопанство на Третия свят би могло да достигне производителността на американското, това само би увеличило конфликтните ситуации, надвисвайки апокалиптичния ужас от превръщането на студените търговски войни в горещи. Подобно развитие би ускорило появата на НОВИ МИЛИАРДИ БЕЗРАБОТНИ, ИЗПРАВЕНИ ПРЕД ЗАПЛАХАТА ОТ ГЛАДНА СМЪРТ, С НИЩОЖНИ ШАНСОВЕ ДА БЪДАТ НАЕТИ В ИНДУСТРИЯТА ИЛИ УСЛУГИТЕ!

4. ЗЕМЕДЕЛИЕТО В БИВШИЯ „ВТОРИ СВЯТ"

Ленинско-сталинската политика спрямо селото и селяните създаде своего рода „механизиран феодализъм" в евразийските простори и в някои страни на Третия свят. За този тип икономика можеше да се твърди, че представлява „по-висш стадий" от примитивното земеделие на Африка или от латифундисткото в Латинска Америка. Сравнен обаче, по организация и производителност на труда със селското стопанство на развития капиталистически свят той разкриваше цялата си изостаналост и нерационалност. Няма да напомняме перипетиите на така наречената колективизация, за която Сталин бе доверил пред Чърчил, че с придружаващите я насилия и предизвикан глад, е взела жертви, колкото една нова гражданска война. (А според един компетентен свидетел, какъвто е Троцки, между 1918 и 1921 година в бившия СССР са загинали около 11 000 000 души). В по-

следната фаза на „развитото социалистическо" селско стопанство, броят на заетите в него се движеше между 15 и 30 % (средно пет-шест пъти повече работна ръка отколкото в САЩ и Западна Европа и десетки пъти по-ниска производителност), добивите бяха низки и недостатъчни (гигантите на „социализма" - СССР и Китай — внасяха регулярно зърнени храни от САЩ, Аржентина и др. страни на капиталистическия запад). Износът и обмяна на някои селскостопански продукти се извършваше предимно между страните от „социалистическата общност" и с непретенциозните към качеството по-бедни арабски партньори, в ущръб на задоволяването на нуждите на местния пазар. Затова, паралелно с експорта, този пазар изпитваше хронически недостиг от селскостопански произведения, който се чувстваше най-осезателно в провинциалните градове, чиито жители отиваха често в столицата или курортите, за да пазаруват. В селата крайно оскъдният асортимент, получаван от самозадоволяващите се „лични стопанства" и дворове, се произвеждаше с допълнителен и примитивен египетски труд. Всичко това обогатяваше соц-фолклора с многобройни анекдоти, вицове и подигравки, които си струват едно системно издание.

С краха на държавнокапиталистическия експеримент в СССР и колониите му се сложи край и на механизирания феодализъм в селото. Сега то е на Кръстопътя между Първия и Третия свят. И независимо от това, че със чужди инвестиции и с натрупаните от гангстерите на бившата номенклатура средства (ала Румен Мирчев Спасов) могат да бъдат създадени някои островчета на модерно капиталистическо земеделие, като цяло селското стопанство на бившия соцлагер (в това число и нашето) е осъдено да преживее познатата ни агония на Юга, ако не настъпят радикални социални промени със световен обхват.

5. СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО И НАУЧНОТЕХНИЧЕСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Още по-катастрофални за „низшите" слоеве на народите от всички страни, независимо от степента на тяхното развитие, са резултатите от нахлуването на информатиката и роботката в земеделието и скотовъдството. Оказва се, че социалните последици от роботронната революция са по-тежки за селяните, отколкото за „сините" и „бели якички". Р.Р. заедно с био-технологичната революция (или ген-

ното инжинерство) подготвят окончателния край на земеделието на открито и с него на тружениците, произвеждащи земеделски и скотовъдни продкути. Под въпрос се поставя съществуването на повече от 3 милиарда души! (Все още половината от земното население живее от земеделие.)

Постиженията на Р.Р. в селското стопанство (С.С.) са забележителни и със своите, далече отвеждащи последици. Те подпомагат „фермерите" да следят промените в метеорологията, състоянието на почвите, околната среда и т.н., за да бъдат локализирани зоните с проблеми и се изработят адекватни стратегии и планове за действие. Свръхспециализирани роботи получават инструкции, за да приведат в изпълнение изработените от компютрите планове. Още през лятото на 1992 година бяха изпробвани системи-експерти, които планират сеитбообръщението и изчисляват рисковете от ерозия на почвите, както и наторяването им.
„Фермерът" - в кавички, защото новата фигура в производството на храни и други суровини за леката промишленост, идваща с Био-Технологичната Революция (Б.Т.Р.) и Р.Р. се отдалечава с мълниеносна скорост от класическия земеделец и скотовъдец, чиито професии са по-стари от „най-старата професия" - тази нова фигура въвежда в компютъра данни за почвата, терена, размера на полята и ползването им... И понеже стопанството е пазарно, компютърът се използва между другото, за да изчисли и оптимизира отношението между рентабилност и риска от замърсяване или "поглъщаемостта на пазара". Съществуват системи-експерти, които вземат решения по напояването, борбата с плевелите, торенето, насекомите и т.н. Те са профилирани в зависимост от типа селскостопанска продукция. Разработени са и системи за оценка на опасността (риска) от болести и вредни насекоми по лозята. Днес, постиженията на Р.Р. улесняват или са поели труда на 20 до 30 % от работещите в селското стопанство на САЩ. Прогнозите обаче са, че до 2020 година под контрола на компютрите ще се окажат 100 % от следенето, получаването на препоръки, анализа на резултатите във всички области на С.С. (Селското Стопанство). Една нова генерация от свръх-усъвършенствани роботи, дирижирани от компютри замества все по вече ръчни операции в земеделието, превръщайки го в автоматизирана дейност на открито. В Израел вече са изобретени роботи-земеделци и в кибуците могат да се видят все повече „селскостопански" машини,

които се самонаправляват по релси между насажденията и ги пръскат с пестициди и др. профилактични и лечебни препарати. Един „земеделец" казва: *„Поставяме машините в движежие и отиваме да обядваме"*. („Уол Стрйит Джърнал" от 9 юни 1993 г.) Преди 15 години в първата от статиите ни **„Р.Р., днешното общество и бъдещето на човечеството"** бяхме писали:

„В недалечното минало индустриалните революции в земеделието извадиха 80-90 % от населението, което до преди тях живееше в селата и се занимаваше със селскостопански труд сред затъпяващата селска монотонност и оборна идилия. Днес, в развитите страни, съответния процент „ селско" население не надминава 10 %, а в САЩ, бидейки само 3 %, много бързо може да бъде сведено до нула, ако телекомандвани машини-роботи започнат да изместват последните мохикани на днешното индустриализирано американско земеделие..." и че **„В перспективата на телекомандвани от един пулт стотици трактори и друга селскостопанска техника, „рентабилните стопанства" навярно ще придобият размерите на отделен щат..."**

Днес това започва да се сбъдва и е само един от предвестниците на безвъзвратния „край на селяните".

Още в края на 80-те години, в европейските лаборатории се разработват автоматизирани роботи с „изкуствен интелект", които, подобно сетива могат да улавят сигналите на природата и да ги преработват, за да програмират оптималното обработване и засяване на селскостопанските площи.

Създадени са автоматични роботи за стригане на овце, за хранене на млечни крави, за пашата им, за изследване на кръвта и урината им с оглед предписване на съответстващи порции и тип храна, медикаменти и т.н. при преминаване на животните през автоматизираните постове за хранене. **Към 2025 г., според една от прогнозите, в САЩ ще бъдат създадени фермите на бъдещето, функциониращи изключително с компютри и роботи, подобно на заводите в японската автомобилна индустрия. В тези ферми-фабрики компютрите извличат през нощта от банките с данни информации за доставките и цените на торовете и семената или на горивата и пестицидите, за заплахата от инсекти и болести или за търсенето и предлагането на пазарите. След обработка и таблично подреждане, резултатите се афиши-**

рат всяка сутрин на екраните...

Автоматични, преносими метеорологични станции определят климатичните условия на полето и при нужда (в зависимост от резултатите) активират напоителната система на полето. Апаратури приготовляват необходимите хебрициди за плевелите в нивите със соя. Самото пръскане се осъществява също автоматично от машина, минаваща над посевите, снабдена с микропроцесорни команди, които следят движенията, скоростта, налягането на помпата на машината и режима (интензивността) на пръскане в зависимост от данните за състоянието на плевелите.

С подобни апаратури в „оборите" се следи физиологичното състояние на добитъка. През нощта мелници и смесители на храната я приготовляват автоматично за следващия ден и я разпределят за всяко животно. Резултатите се регистрират, а наблюдението и сравнението им с нормите се извършва непрекъснато. Компютърът решава какви да бъдат осветлението, отоплението, влажността, проветряването, изринването на изпражненията и т.н. Така роботи, машини, апаратури и системи, ръководени от компютрите, ще изместват човешкия труд от почти всички дейности в селското стопанство.

Но всички тези „чудеса" са достъпни само за едрия капитал, който ще се възползва от тази си привилегия в ущърб на масата дребни фермери. **Резултатът ще бъде още по-голямо уедряване и отиване към „ферми" с размерите на цели области и разоряване на дребосъка и „средната класа" в селото и превръщането на населението на цели райони, страни и континенти в... „излишно".**

6. БИОТЕХНОЛОГИЧНАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Б.Т.Р.) И ЗЕМЕДЕЛИЕТО

Развитието на С.С. и трансформацията му в сектор от леката и хранителна промишленост се извършва още по-ускорено под въздействието на друг клон от научно-техническата революция - биотехнологията. Това понятие обединява съвкупността от методи, които използват генното инжинерство, живите организми или биологичните процеси, за да се произведат нови или модифицират и подобрят съществуващи вече растения и животни или микроорганизми за специална употреба.

Биотехнологията се развива като следствие от фундаменталните открития свързани с изследвания на генетичния код, започнали

от 50-те години (на XX век) насам. Гените са единици на наследствеността, които се предават от родители на поколения с хромозомите в ядрата на клетките. Те представляват парчета от ДНК (Дезокси-рибо-Нуклеинова Киселина), която е наследствения материал за живите организми. Тя се съдържа във всяка клетка и определя характеристиките на организма чрез контролиране синтеза на белтъците. (Няма да навлизаме в подробности около състава и структурата на ДНК, копирането на информацията в новите вериги, подреждането им по двойки и преминаването им в хромозомите на всяка една от новите дъщерни клетки.) Гените допринасят за наследяването на специфични характеристики - от склонността на даден човек към пълнеене до уязвимостта на едно растение от определен вредител. Освен изолирането, анализирането и изучаването на структурата на гена и отношението му към жизнените процеси, генните инжинери вече са в състояние да въведат в ДНК на живите клетки нови гени, посредством които да влияят положително върху силата, размера или устойчивостта на организмите. В това се състои потенциала на селскостопанската биотехнология за преобразяването на С.С. Касае се за нов етап в усилията на човечеството да получава по-богати реколти и да произвежда повече. Докато при естествения подбор на видовете и сортовете, природата е изразходвала милиони години, а мичуриновците - десетилетия за селекцията им, днес гениите инжинери считат, че с помощта на генетични манипулации могат да постигнат увеличение и подобрение на реколтите и добивите на храни за месеци. Генното инжинерство позволява прилагането на индустриални методи за манипулиране на гените. **Молекулярната биология е в състояние да добави, премахне, комбинира или трансформира гените и осъществи програмирани промени в наследствеността**. По този начин се създават нови растителни сортове, животински раси и др., които не са съществували в природата. Така човек е на път да отнеме и тази функция на… Бога Създават се възможности за революционни промени в отношенията между човешкия род и биосферата. **Земята, суровините и работната сила**, които в течение на хилядилетия бяха основни „фактори" на икономическото производство и развитие, **са на път да изгубят това си значение**. В бъдеще човечеството ще зависи все повече от науката, лабораториите, автоматизираните фабрики и услуги. С появата на Р.Р., Б.Т.Р. и други „парни машини" и „локомотиви"

на научнотехническата революция, едни от които са в ембрионално (експериментално-лабораторно) състояние, а други тепърва, предстои да бъдат открити, днешното общество се изправя пред НОВА ЕРА. В сравнение с нея, преобразованията в начина на живот на хората и промените в организацията на обществото, дошли с холандската, английската, френската и всички останали досегашни революции ще изглеждат като козметични промени.

Следващите няколко примери от 1992 година насам, помагат да разберем залога, който се съдържа в новите техники за манипулиране на гените. Изследователи от Пенсилванския университет имплантират ген на човешкия растеж в биологическия (генетичен) код на миши ембриони. След това, те присаждат манипулираните ембриони в женска мишка. Бременността й продължава и новото поколение мишки се ражда с генетично наследство, съдържащо (обогатено с) човешки гени, които функционират нормално. Новата генерация мишки, снабдени с гени на хормона на човешкия растеж са с два пъти по-голям ръст от обикновенните мишки и предават в наследство човешките гени на следващите миши поколения...

Успешно е вмъкнат („присаден") генът на светулка (който предизвиква излъчването на светлина нощем) в тютюнево растение. Резултатът е, че то започва също да „ свети". Друг екип от учени комбинира ембрионална клетка от овца и коза и трансплантира ембриона в овца. Ражда се бебе своеобразен „кентавър" с глава на коза и тяло на овца.

Тези нови техники не са като получаването на муле от магаре и кобила или на катър в случай на кръстоска на кон с магарица. Генетичните манипулации на клетъчно и молекулярно ниво позволяват на учените да преминат всякакви биологични граници и бариери, комбинирайки гени от съвършенно чужди видове и сортове. Последните не се разглеждат вече като единни и неделими организми, а като единици, съдържащи програмирани генни сектори, които могат да бъдат коригирани, пренаредени или комбинирани по нов начин в лабораториите.

От гледна точка не само на „селскостопанското" производство, манипулацията на гените открива неподозирани възможности като позволява да се организира и променя живота в съответствие с начина по който се извършва комбинацията на отделните генетични „символи".

Дженерал Електрик е произвел чрез генни манипулации през 1980 г. микрорганизми, които „консумират" петролните замърсявания на океаните и моретата. Вече са патентовани хиляди ново-„изфабрикувани" микроорганизми и растения, както и шест нови животински вида. Още други 200 вида очакват реда си за патент.
В процес на експериментиране е вмъкването на специфични гени в биологическия код на растенията с цел те да започнат да понасят суша, студ и топлина. Това може да доведе до огромни икономии на средства, които сега се влагат в конструкция на напоителни системи, парници и други климатични инсталации. Същият ефект ще имат и опитите да се „присадят" гени, фиксиращи азота от атмосферата върху определени растителни сортове, които днес си го набавят чрез скъпо струващи торове.
Генетичните манипулации с хормона, стимулиращ растежа на говедата, водят до увеличение на млечната и месна продукция с 10-20 %. (Изследванията, изолирането и клонирането на гена-стимулатор на говеждия растеж в индустриални мащаби е струвал над един милиард долари на американските компании.) Увеличавайки „производителността" на кравите, тези генетични манипулации застрашават милиони скотовъдци в САЩ и Европа, където вече има свръхпроизводство на млечни и месни продукти. Вмъкването пък на гена на хормона на растежа в биологичния код на говедата още в ембрионалния стадий на телетата, води до спестяване на разноските по доставяне на стимулиращи растежа хормони, посредством храната или инжектирането им. Вследствие ползване хормона за растеж на телетата, броят на кравите в САЩ е намалял от 11 милиона на 7,5 милиона, а млечните ферми с 50 %.
Чрез подобни генетични манипулации при прасетата се постига производство на животни с повече месо и по-малко (от 15 до 35 %) сланина. Месният рандеман на такива свине е по-голям (до 30 %) и срокът на растежа им е съкратен с около 7 седмици (Хормонът увеличава консумацията и ускорява абсорбирането на храната от животните). Така се намалява количеството труд, вложен за производството на килограм свинско месо. В Австралия са получени генетично трансформирани овце, които растат 30 % по-бързо от нормалните животни. При кокошките са получени яйца, които се измътват в инкубаторите в съкратени с 20 % срокове. (Хормоналният метод бе прилаган и в условията на „социализма" в разните макаренковски, симеоновски и пр. „школи". Там, вместо свине,

развъждаха „борци", бандюги с рамене като гардероби и др. субпродукти на „сигурността", които в началната фаза на демокрацията изпълниха улиците, за да всеят страх и респект у разпусналото се „социалистическо" еснафство)

Комерсиализацията на получените хормони на растежа и ускореното съзряване обаче, ще принудят още в началото на настоящето десетилетие една трета от производителите на месни и други хранителни продукти в свръхразвитите страни да спрат дейността си, поради свръхпроизводство, спад на цените и намаляващо търсене от страна на консуматорите в условията на един стагниращ пазар.
Трансплантацията на човешки и животински гени върху риби е довело до получаване на видове пастърви, шарани и сьомги с ускорен растеж. **В лабораториите са създадени генетично манипулирани животни, които се превръщат в истински „фабрики", произвеждащи в млекото или в кръвта си всевъзможни полезни медикаменти. Това е истинска революция във фармацевтичното и химическо производство.** За лечението на емфизем се използвате протеинът алфа-антитрипсин получен от човешки кръвен серум. Днес, с трансплантацията на човешки гени в овчи зародиш, се получават овце, които произвеждат този протеин в 15 пъти по-голями количества от съдържащите се в човешката плазма! Една шотландска фирма е постигнала по този начин „произвеждане" на антитрипсин във фантастични срокове и количества, които позволяват на нейните изследователи да твърдят, че могат да задоволят световното търсене на този медикамент с едно стадо от 1000 генетично манипулирани овце. Учени от университета в щата Вирджиния са създали по трансгенетичен път свине, произвеждащи антикоагулиращия протеин „С", който може да изиграе решаваща роля при лечението на страдащи от инсулти и инфаркти. **Този род трансгенетични манипулации, обаче водят до чувствително съкращение на работния персонал в химикофармацевтическите компании.**
Агроиндустриалният комплекс се надява през този век да премине окончателно от стадия на петрохимическото към този на генното земеделие. В лабораториите се работи над „фабрикуването" на хиляди нови растителни сортове и животински видове. Целта е да се увеличи производителността като се съкрати максимално нуждата от човешки труд.

Биотехнологичните методи водят до обединението на химически, фармацевтични, агропромишлени и медицински предприятия и услуги в един нов комплекс на науките за живота, чийто производствен потенциал ще надмине далеч всички познати ни комплекси от XX-ти век като петрохимическия, военнопромишления и др.
Този род прогрес на генното инжинерство и революционизиращото значение на неговите открития и приложения в земеделието, скотовъдството, фармацевтичното и химическото производство, станаха възможни, благодарение на усъвършенстването и невероятния напредък на електрониката, информатиката, компютърната обработка на информацията и усъвършенстваните програми. Те послужиха за декодиране, изолиране и анализ на генната информация с чиято помощ се създават новите трансгенетични сортове и породи.

7. КЪМ ЛАБОРАТОРНО-ФАБРИЧНО „ЗЕМЕДЕЛИЕ"

Това обединение на Р.Р. с генното инжинерство ще доведе до една нова фаза в производството на храни. То няма да има нужда от земята и не ще се влияе от климата, сезоните и другите фактори, които обуславяха до сега селскостопанската производителност. Предполага се, че преди средата на XXI-ви век, посредством генни и молекулярни манипулации в лабораториите, свързаните с земята селскостопански култури ще бъдат заместени с лабораторноиндустриални, революционизирайки по този начин още веднаж производството на храни.
Произвежданата вече по биотехнологичен път изо-глюкоза е изместила 40 % от захарта на американския пазар. В Европа това се ограничава за сега по законодателен път - чрез определяне на квоти.
Биотехнологични фирми са на път да създадат лабораторно доматено и ябълково пюре, портокалов сок и тютюн, които не се нуждаят от ферми и фермери. Засегнати от тези открития ще се окажат не само селяните, но и превозвачите, че дори и голямите компании в областта на производството и складирането на хранителни продукти. И колкото и могъщи да са „аграрните" лобита във водещите в селското стопанство страни, те едва ли ще могат да попречат на такива страни като Япония и др., страдащи от дефицит на собствено производство на хранителни продукти и неблагоприятни географски условия, да прибегнат до възможностите, които открива пред

тях Б.Т.Р. Още сега, японските икономическо и финансово министерства правят всичко възможно, за да елиминират милионите неефективни, сезонно работещи фермери и да насърчат инвестициите в биотехнологиите. **Може само да се гадае каква ще е степента на изостреност на търговските войни между новопоявяващите се биотехнологични „дракони" и „тигри" и класическите износителки на хранителни продукти като САЩ, Австралия и Аржентина.**

Американски учени, работещи в областта на биотехнологиите и автоматизацията, смятат, че хранителната индустрия ще се трансформира в сектор от новите технологии (Н.Т.), който ще стане част от една нова, по-мащабна индустрия на своего рода „алхимическо генно производство" от бруто-генерични материи... **В резултат, земеделецът, животновъдът и агрономът ще бъдат изместени от биотехниците, биотехнолозите и информатиците, които ще създават новото „С.С" производство. По този начин и в областта на хранителното производство ще се сложи край на индустриалната ера, за да се даде простор иа биотехнодогическите аспекти на научно-техническата революция, чийто мотор е РР.**
Тъканно-генното производство на храни ще доведе до чувствителен спад на цените им по световните пазари и същевременно до катастрофални последици за поминъка на стотици милиони селяни от Третия свят и особено за икономиките на мнозинството страни, чието развитие се базира върху експорта на добивите от моно-култури. **Заместването им с производство от суровинна биомаса ще означава сгромолясване на националните икономики, невиждана безработица и т.н., което от своя страна ще направи невъзможно изплащането на външните дългове и ще засили дестабилизацията на финансовата и търговска система на страните от „Първия свят".**

Следващите „интересни" примери илюстрират пораженията, които „модерният капитализъм" нанася чрез биотехнологиите върху поминъка на народите от Третия свят и заедно с него върху социалното статукво, което с климатичните условия и примитивния начин на живот беше в основата на тяхната извънисторическа статичност.

Ванилия се произвежда на о-в Мадагаскар (70 % от световното производство) и в по-малки острови като Коморските и Реюнион. В Мадагаскар за тази подправка работят 70 000 души - трудът им е ръчнен и това я оскъпява. Наскоро две американски предприятия, ползващи биотехнологии, произведоха ванилия лабораторно чрез посевки от растителни клетки. Производството и в индустриални количества — с изолиране на гена, кодиращ ванилиевия протеин и клонирането му във вани с бактерии - ще елиминира труда за обработване на земята, садене и прибиране на реколтата от ванилова култура и заедно с него... мадагаскарските селяни.

Биотехнологичното лабораторно производство на ванилия намалява цената на продукта близо 50 пъти - от 2600 $ на килограм, тя е спаднала на 55 $! Световният пазар на ванилията възлизаше на около 200 милиона $. Сега „селскостопанската" ванилия ще бъде напълно изместена от пазара и това ще бъде истинска катастрофа за страните производителки (износът на ванилия представлява 10 % от експорта на Мадагаскар). Над 100 хил. души в трите острова ще изгубят източника на препитанието си.

Нещо подобно става вследствие лабораторното производство на томатин, който до сега се извличаше от един плод в Западна Африка. Това е най-сладката субстанция, открита някога в природата -100 000 пъти по-сладка от захарта, можем да си представим какъв удар ще бъде нанесен на тръстико- и цвеклопроизводителите, както и на захародобивната промишленост. Още през 1955 г. вносът на захар в САЩ беше спаднал от 690 милиона долара на 250 милиона. Според холандски проучвания, когато продукти от рода на томатина залеят световните пазари през следващите десетилетия, десетки милиони селяни от Третия свят ще останат без работа и хляб. И това генно „земеделие" е само в началото си. Други изследователи са получили портокалови и лимонови тъкани и смятат, че не е далече деня, когато соковете ще се фабрикуват направо във вани и басейни, правейки "ненужни/излишни" милиони хектари за овощарството с обработващите го.

Ако лабораторното производство на каучук стане реалност, без работа ще останат над 15 милиона души в Малайзия, Индонезия и др. страни, добиващи естествен каучук. Подобна масова безработица може да засили вълната от селски бунтове и въстания, които ситите от Първия свят се опитват всячески да представят като акции на групички екстремисти и терористи.

Тъканните култури с генни манипулации се считат като близък и неизбежен стадий от един процес, който изтласква класическото земеделие от производството на хранителни продкути, както химическите торове изместиха животинските и необходимостта от сеитбообръщение, както пестицидите елиминираха окопаването и ръчното плевене или както тракторите и механизираното обработване на земята изместиха конете и ръчния труд. Днес агроиндустриалните компании изземват все повече функции от оредяващите фермери. Химическите и фармацевтически предприятия осъждат на смърт селския стопанин като се облягат върху гениите технологии и манипулации. **Целта им е да превърнат производството на хранителни продукти в чисто индустриален бранш с молекулярни и генни процедури, избягвайки едновременно органичния и земен (под открито небе) аспект на класическото земеделие като вкарат „фермата" във фабриката.**

Доколкото ще се съхрани, остатъчното ползване на земята ще бъде предназначено за дълготрайни тъканни култури за производство на биомаса, а не за класическите селскостопански култури. **С помощта на ензими, растителността ще се превръща в сладки разтвори, които чрез канализация ще се отвеждат до фабриките, където от тях ще се произвеждат огромни количества пулпове. От последните ще се „фабрикуват" форми, които имитират плодове/продукти на традиционните „земеделски" култури. При това, тези нови фабрики на хранителната индустрия ще бъдат във висша степен автоматизирани и ще се нуждаят от все по-малко или изобщо няма да ползват работници**. Т.е. производството на тъканни култури за „селскостопански" цели ще елиминира нови милиони работни места, които все още бяха необходими за днешното земеделие, скотовъдство и хранителновкусова индустрия. Заедно с фермерите и работещите в хранителната индустрия, този биотехнологичен профил на научнотехническата революция ще обрече на безработица и работещите в транспорта на класическото селско стопанство, както и тези във фабриките за селскостопански машини и екипировки.

Както посочихме вече, световното селско стопанство е жертва на две кризи, дължащи се на съвременните социални структури и отношения: развитите капиталистически страни страдат от свръхпроизводство, а слабо-развитите - от дефицит на хранителни продукти. На пръв поглед може да се стори, че всичко ще си дойде на местото,

когато бедните развият своята капиталистическа икономика. Да, ама не - както казват тарикатите. Тази разлика е в основата на международната търговия със селскостопански продукти и извличаните от нея колосални печалби. Транснационалните компании са заинтересовани от увековечаването й. Техните печалбарски интереси са сред главните препятствия за решението на проблема с изхранването на Третия свят. Биотехнологичната революция само ще изостри конкуренцията, противоречията и структурните кризи на световното капиталистическо стопанство. За да спечелят, конкуриращите се компании засекретяват дълбоко своите изследвания и ограничават използването на резултатите от тях чрез регистриране на патенти. От постиженията на Р.Р. и Б.Т.Р. ще се ползват само тези, които могат да плащат. Че другите гладували - майната им! Това наричат „защита на интелектуалната собственост".

8. КОИ ПЕЧЕЛИ И КОИ ГУБИ ОТ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ ОТКРИТИЯ И ТЕХНИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО?

Многократно посочихме, че навлизането на Р.Р. в икономиката изобщо и „модернизацията" на С.С. в частност, водят до социални промени, кризи и катаклизми с каквито човечеството не се е сблъсквало през цялата си шестхилядигодишна политическа история Селяните, както неведнаж повтаряме, са осъдени на изчезване като социаликономическа категория. При това, не само в развитите страни. Мисията на малцината от тях, все още ангажирани със С.С. труд, се свежда до производство на най-евтин килограм протеини, Земята се превръща от национално богатство в работен инструмент и постоянен капитал, а скотовъдството - във фабрика за трансформиране на растителните протеини в животински от които се очакват по-големи дивиденти.

С нахлуването на агрохимията, на постиженията на роботронната революция и БТР, на път да „сублимират" са не само селяните, но и селското стопанство. То се измества от хранителновкусова индустрия, която дори не се нуждае от земя. Подобна индустрия може лесно да бъде преместена към други страни и континенти, където продукцията ще струва още по-евтино. Така законите на пазара и императивът за получаване на максимално евтина (и конкурентна) продукция, а следователно и на максимална печалба, вземат окончателно връх и в селското стопанство, игнори-

райки напълно елементарните изисквания за сигурност при храненето на животните и човека.

Новите биотехнологични методи, се оказват „по кесията" само на гигантските индустриализирани предприятия като тези за производство на млsko и месо в Калифорния. Те печелят за сметка на губещите съревнованието в непосилни за тях инвестиции, разоряващи се „малки" семейни ферми в щати като Минесота или Уйскънсин. Гигантите са във висша степен автоматизирани и произвеждат повече мляко с по-малко крави и което е още по-важно - с по-малко човешки труд, ставащ все по-малко необходим в тези производства.
Посочихме губещите и печелившите от тези, подчинени на печалбарската логика, технологически и социаликономически процеси: стотиците милиони селяни и магнатите на едрият капитал в С.С. Последните са представени от две дузини мулти- и транснационални компании от рода на Новартис, Дюпон де Немур, Пионер, Монсанто, Авентис (произлязал от обединението на френската Рон Пуленк с немския Хьохст) и още неколцина. Те образуват това, което е получило името Генно-Промишлен Комплекс (ГПК) и са установили господството си в сферата на агробизнеса, диктуват цените, овладяли са световния пазар и прибират лъвския дял от печалбите от производство и търговия с храни. Тези гиганти са се превърнали в една от основните компоненти на световния капитализъм, който пък с помощта на неолибералната си идеология и своите инструменти от рода на МВФ, Световната Банка, СОТ (Световната Организация за Търговия, заменила ГАТТ), е **на път да трансформира целия свят в пазар и живота - в стока**.
Идея за членовете на този затворен „клуб" може да ни даде коя и да е от гигантските компании, образуващи ГПК. Ето някои сведения за мултинационалния тръст Дюпон де Немур със седалище в град Уйл Мингтън -щата Делауър (САЩ). В него работят 141 хиляди души (сравним по мащаби с Хъохст). Стокооборотът на фирмата за 1995 г. възлезе на 42 милиарда $ (колкото е учетворения „национален" доход на България за 2000-та година). За същата година Дюпон е патентовала 460 открития, което говори за потенциала на работещите за нея учени.
Компанията е съсобственик на опасната атомна централа в САЛЕМ, произвежда взривни материали и участва в производството

на атомни и водородни бомби (тя е един от главните доставчици на Пентагона). За целта, Дюпон де Немур притежава огромни резерви от ураний и фабрики за обогатяването му. Нейна собственост е и петролната компания CONOCO. Наред с това, тя произвежда синтетичен каучук и оръжия (марката „Ремингтон"). Дюпон има славата на „оръжейник на Републиката". По-долу ще стане дума за произвежданите от нея пестициди и медикаменти.

Друг член на „Клуба" - Монсанто (САЩ) е получил чрез генетични манипулации високодобивни зърнени култури. Един от патентите му се нарича „Терминатор". Неговите семена, разпространени в 87 страни, не дават кълнове на следната година ~ те са... стерилни. След мощни протестни кампании в цял свят продажбата им бе забранена. Тогава Монсанто, използвайки правата си над „интелектуалната собственост", създадена в лабораториите на компанията, забрани на производителите на високодобивни сортове жита да заделят и ползват част от реколтата си за семе през следващата сеитба (нейните адвокати наричат това, разбиращо се от само себе си, действие на фермерите... пиратство), заплашвайки ги с глоби до 1200 $ на хектар (повече от добива от жито). Забранено им бе също да предоставят семена от генетично манипулираните хибридни сортове жито на трети лица. Така предишният биологически стерилитет бе заместен с юридическо... скопяване на фермерите.

Освен до услугите на закона и съда, Монсанто прибягва редовно до старата практика на ползване на частни дедективи от рода на Пинкертоновците (нещо като познатите ни „борци", „охранители", „застрахователи" и т.п. изнудвачи и гангстери). Компанията разчита също на доносите на съседите, на търговците на семена или на фактурите на предприятия, търгуващи с хебрициди (липсата им означава контрабандно ползване на нейните семена, чиито сортове са устойчиви на плевели, инсекти и болести).

За да избегнат разорителните процеси, фермерите се съгласяват да предоставят счетоводните си книги на агентите на Монсанто и се задължават да не продават семена на съседите си, нито да ги използват за следващата година. Но с това не се изчерпва злото. Както ще видим от следващите примери, не малко агрохимически продукти и генетично модифицирани сортове и видове се оказват вредни за здравето. В такива случаи компанията постъпва като Пилат - един от нейните директори заявява: *„Ние не гарантираме за безопасността на нашите продукти. Това е работа*

на обществените служби за контрол. Единственото, което ни интересува е увеличаването на продажбите...”

9. ОПАКАТА СТРАНА НА ПРОГРЕСА ИЛИ ЗАЩО Б.Т.Р (С НЕЙНИТЕ МЕТОДИ И РЕЗУЛТАТИ) НЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ОСТАВЕНА В РЪЦЕТЕ НА Г.П.К.

Много от произвежданите хебрициди, пестициди и инсектициди отравят почвите от които се хранят бедните. Африка е може би най-фрапантния пример в това отношение: 80 % от нейния агрохимически внос се пада на тези отрови. Много от тях остават неизползвани и се трупат в течение на години в складовете, образувайки запаси, по-опасни от барутни погреби. Част от тези отрови се предоставят от богатия Север като подаръци и „помощи” за бедния Юг. Някои като ДДТ, бромов метил, линдан и др., са забранени още от началото на 70-те години, но това не пречи на трафиканти от богатите страни и дори официални организации да използват африканската земя като сметище за отровни отпадъци от където се заразяват не само водата и въздуха, но се предизвикват отравяния на добитъка и хората. Тази престъпна търговска практика е обхванала цялия Трети свят. САЩ продават също в Южна и Централна Америка пестициди, които са забранени на вътрешния им пазар. Поради така нар. търговска тайна обаче, имената на износителите и тяхните стоки не стават достояние на публиката. Само благодарение на добросъвестни изследователи, проучили хиляди митнически документи, стана известно, че американски фирми са изнесли в огромни количества (6000 тона) изключително отровни пестициди като хлордан, хептахлор и др. за Гватемала, Бразилия и Цейлон. (Макар и забранен в САЩ, хлорданът продължава да се произвежда в нарастващи количества). Употребата на тези пестициди предизвиква ракови заболявания или мутации, поради поражения в размножителните способности на човека.

Упоменатата Монсанто произвежда познатия под името **„мачете“** хебрицид бутахлор, единствено за износ. Макар, че токсичните му въздействия върху растителните храни, фауната и живота във водата са отдавна известни, бутахлор се продава в целия Юг - от Аржентина и Тайланд до Китай и Филипините.

Съществува листа на ООН за забранените токсични пестициди, но това не ги изважда от търговската мрежа. Главният им па-

зар е Третият свят, който използва едва 20 % от световното производство на пестициди, но 99 на 100 от предизвиканите от тях смъртни случаи са регистрирани на Юг. **Световната Здравна Организация (СЗО) оценява броя на отравянията там само за 1985 година на около 3 милиона, а смъртните случаи - на 220 хиляди.** Само един от ползваните в Индия отровни хебрициди е станал причина за повече смъртни случаи между 1988 и 1993 г., отколкото бе предизвикала химическата катастрофа в Бхопал.
В Уругвай употребяват 42 % от забранените от ООН 800 отровни пестициди, а Сенегалската държава ги раздава безплатно на населението си... Друг тежък пример е Латинска Америка. Нанесените от „белите европейци" поражения върху природата и туземното й население, имат най-дълга история. Тя започва веднага с пристигането на испанските завоеватели. Използвайки военна сила и властта на кюретата, конкистадорите налагат темпове на труд и технологии, които застрашават природата на континента и довеждат до масово изтребление на туземното индианско население. (Разбира се, алчността и жестокостта не са испански патент. Зверствата на английските и германски протестанти в Сев. Америка по нищо не отстъпват на тези на католическите „братя во Христе".)
Започнала през годините на Първата световна война, индустриализацията на стопанството само засилва тези тенденции. За 30 години (до 1960 г.) населението на Южноамериканския континент се удвоява и стига 200 милиона като градското нараства от 30 % на 50 %.
Този „прогрес" на капитализма се придружава от замърсяване на околната среда, намаляване на горите, влошаване на жилищните условия, транспорта, хигиената и здравето, особено за бедните и безработните. Окопитили се от ударите, последните започват да организират съпротивата и социалните си борби. В отговор, богатите и техните североамерикански покровители и господари извеждат на сцената милитаристични хунти и диктаторски режими, които смазват бунтовете и стачките с помощта на армията и банди от наемни убийци, разрушават автентичните работнически организации: и ликвидират или купуват техните бюрократични върхушки като ги интегрират в туземните „елити".
С подобни методи и без погнуса при избора на средства, се проправят пътищата на глобализацията, на „структурните реформи",

приватизацията и дерегулацията. По този начин се ликвидират всякакви социални придобивки, гарантира се евтина работна ръка и се утвърждава господството на „пазарните" отношения и на местните „елити", обслужващи срещу процент интересите на мултинационалните компании и на чуждестранните и туземни инвеститори.

В такава обстановка гигантите на агро- и генно-промишления комплекс започват настъплението си в Южна Америка. Заедно с обработваемата земя, расте и ползването на изкуствени торове: от 2,9 милиона тона в 1970 г., те надхвърлят 10 милиона тона през 90-те години. В същото време, вследствие ежегодното изсичане и доставка на 60 % от дървесната маса в световния пазар, горите намаляват от 10 милиона на по-малко от 9 милиона квадратни километра. През 1995 г. само Бразилия е дала 5 % от световния експорт на дърва. В резултат ежегодно се унищожават по 60 хил. кв. клм. от горите на Амазонка без да е гарантиран необходимият минимум от 25 години за възстановяване на горските масиви.

Още през 60-те години ерозията е засегнала 10 % от територията на Южна Америка. В Аржентина този процес е обхванал 31 %, а в Мексико - 85 % от площта. Засегнати са също водното стопанство, риболова, биосферата, с което към социалната катастрофа се прибавя и екологическата.

Обезлюдяването на южноамериканското село получава ново ускорение от модерните технологии. Селяните са прогонени към чудовищните мегаполиси, където ги посрещат безработица, мизерия и престъпност. През 1990 г. градското население представлява вече 70 % от 460-те милиона жители на подконтинента. Само в трите града Мексико, Сао Паоло и Сантяго да Чили днес живеят над 45 милиона души сред ужаса на разрастващите се без план, бюджет и организация на гражданите мега-градове. Към „ живота" в жилища-консерви или направо на улицата, се прибавят проблемите за вода, въздух и прехрана, хигиена и епидемии. При такова положение е смешно да се говори за образование и народно здраве.

Като капак идват отпадъците, които богатите страни изпращат върху териториите на бедните. Само през 1996 г. САЩ са внесли в Мексико 30 хиляди тона опасни отпадъци, независимо от „равнопоставеността" им в Североамериканския икономически алианс.

В резултат от превръщането на Мексико в гробище за старите автомобили на „великия" северен съсед и делокализацията на опасните и замърсяващи производства се разрушава ускорено озоновия слой, което води до допълнителни заболявания от рак на кожата.
Такива са само част от последиците, вследствие наложените от капитализма печалбарска стратегия и агресия. Утвърждавайки днешните социални и международни отношения, „невидимата ръка" на Адам-смитовия призрак на либерализма засилва репресивните органи и функции на държавата. С това, тя смъква от властта смокиновите листа с които я бяха снабдили социалдемократите. **Така настъпва часът на истината — на нашата анархистическа истина. Както казваше Бакунин: *„капитализмът е абсолютно зло"* и всякакви опити за реформиране, само удължават живота му и агонията на живущите под неговата пета. Обещаваното очовечаване и превръщането му в „социален" капитализъм или премахването му с помощта на държавата се оказват само поредно мошеничество на политическите „елити" или израз на нескончаемата идиотия на простолюдието, продължаващо да изпитва суеверен ужас, страхопочитание и вяра в репресивната машина.**

10. ПОРАЖЕНИЯТА В „ПЪРВИЯ СВЯТ"

Описаната картина и последици от безразделното господство на капитала не се ограничават само върху територията на Третия свят. По-скоро може да се каже, че последният чертае по-близкото или по-далечно „либерално" бъдеще на всички народи, включително на тези от „обществото на консумацията".
Използваните химически продукти в индустриализираното земеделие съдържат стотици компоненти, една от които е **диоксинът**, **известен още като TCDD. Това е едно от най-мощните канцерогенни вещества, тествани някога върху животни. Неговите ужасяващи поражения по време на Виетнамската война предизвикаха многобройни протести. Погълнат в най-малки дози, той предизвиква ракови заболявания или уродливи деформации още в ембрионално състояние, разрушаване на имунната система или тази на жлезите с вътрешна секреция.**
Поглъщането му става чрез млечните продукти, говеждото или пилешко месо, рибите и т.н. Там той е попадал при хранене на

животните със заразена растителност вследствие на което диоксинът се натрупва в мастните тъкани. Макар, че смъртоносното му действие е известно на учените, техниците и индустриалците от три десетилетия, това не е довело до спиране на производството му като компонента на химически продукти, използвани в земеделието. Избухналият през 1999 г. в Белгия скандал с пилетата се дължи на него. Разбира се, белгийският случай далеч не е изолиран между богатите страни от „Първия свят". В Япония заразяването с диоксин стана вследствие консумация на рециклирано олио (втора употреба), което е било обезмирисявано и „пречиствано" с препарати, съдържащи смъртоносната съставка. Най-невинните симптоми у заразените са обща умора, високо кръвно налягане, менструални смущения. При новородените се забелязва силна кафява пигментация на кожата, ниско телесно тегло, ненормална, преждевременна калцификация на черепа, поява на зъби и т.н.

Журналисти разкриха, че правителството на **лейбъриста Антъни Блеър** е укривало от поданниците на Елизабет II-ра, че са били хранени със заразена с диоксин риба.

Подобни скандални истории не са спестени и на щатското население на което гигантите на хранително-вкусовата индустрия сервират диоксина било чрез пилета, било с риби (морски котки, отглеждани индустриално в Южните щати). В Германия това се е „получило" посредством внесен от Бразилия пулп от портокали за телетата. Въпросният бразилски пулп се произвежда от филиал на белгийския химически гигант **Солвей**. Вносът му само за Европейския съюз надхвърля 1 300 000 тона годишно.

Употребяваният за различни нужди, включително и за пречистване на водата, хлор също води до отлагане на диоксин в тъканите.

Повечето от запознатите с проблема считат, че контролът и мерките, препоръчвани от научната общност и провеждани от държавните институции са безпомощни и като че ли предназначени по-скоро за приспиване на публиката: белгийският „пилешки скандал" избухна миналата година поради няколко милиграма диоксин. В същото време, САЩ произвеждат годишно между 60 и 90 кгр. диоксин. В това отношение, Европа не може да се счита за изоставаща...

Дюпон де Немур произвежда пестицид, известен под търговското

име беномил за който има предложения да бъде използван при стерлизиране на мъжете. (**Резултатите от изпробването му върху простатата и тестикулите на добитъка са надхвърлили всякакви очаквания**.) Във Флорида, употребата му е предизвикала „най-тежката селскостопанска катастрофа в САЩ". 1600 фермери завеждат процес вследствие на който през 1991 г. фирмата-производител е осъдена да им изплати обезщетения на стойност 500 милиона $. Разбира се, Дюпон де Немур обжалва решението на съда. Друг нейн продукт - флузилазол - предизвика в началото на 90-те години заболявания и смъртни случаи сред употребяващите го фермери. Тогава се ражда без очи малкият Джон Кастильо, увреден още в зародиш. През 1996 година фирмата е осъдена да заплати 4 милиона долара на семейството му. Друга глоба - от 115 милиона $ е наложена „за укриване и унищожаване на доказателства".

Дюпон де Немур мобилизира в своя защита значителна част от медиите и цяла армия от адвокати. Много от оплакванията срещу фирмата (над 2/3 от депозираните) са отхвърлени от съда като недоказани. Същевременно законите, гарантиращи „секретността на фирмената документация" позволяват укриване на престъпленията.

Прекаляващите с настойчивостта и добросъвестността си експерти, ангажирани от пострадалите фермери, получават заплахи от служители (и наемни убийци) на мултинационалната компания. **В процесите тя използва и услугите на многобройни учени и специалисти**. **Не малко висши чиновници сред които и американският хомолог на нашенските министри на околната среда - Уйлям Рейли, напускат с лекота постовете си след разплитане на връзките им с Дюпоновци, за да заемат очакващите ги кресла и издути портфейли в тяхните административни съвети.**

Така, въпреки процесите, глобите и обжалванията, износът на беномил продължава. Само за 1992-1994 г. една „анонимна" фирма със седалище... Уил Мингтън, изнася нови хиляди тонове от отровата и други десетки хиляди тонове „неидентифицирани пестициди". В същото време, търговските баланси на Дюпон сочат, само за 1995 г. увеличение на продажбите на пестициди с 9 %!

Подобни подозрителни съвпадения обаче не предизвикват никакви съдебни разследвания. **Те се уреждат в рамките на нормалното сътрудничество (и съучастничество) между американската държава, нейния оръжейник и представителите на организираната престъпност**. Очевидно, здравето на днешните и утрешни генерации в САЩ и Света са по-маловажни от „производствената тайна" и „свободата на търговията". Особено, когато последните носят доходи, надхвърлящи тези на 4/5 от страните на планетата...

На пазарите в САЩ и Европа се появяват все повече хранителни продукти чиито суровини са резултат от генетични манипулации; домати, царевица, соя или хлебни и млечни произведения за чието фабрикуване се използват генетично модифицирани бактерии, мая и т.п. **Същото става и с медикаменти като инсулин, ваксини срещу хепатит, хормони на растежа** и др. За мащабите може да се съди дори само по факта, че над 400 милиона декара в света се засяват с генетично променени семена. С присаждането на гени (от 1983 г.) се получават сортове, устойчиви на болести, плевели, инсекти или студове. За много от тях, употребата им може да доведе до още по-неприятни изненади, отколкото носят химическите продукти в С. С. (**Както сочат изследванията -всеки гражданин в развитите страни, поглъща годишно по 1,5 килограма от тях с храната си като остатъци от торове, пестициди, оцветители и др**.)

11. ОЩЕ АРГУМЕНТИ СРЕЩУ ПАТЕНТИТЕ, „ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА" И РЕАЛНА СОБСТВЕНОСТ НА ГЕННОПРОМИШЛЕНИЯ КОМПЛЕКС

„Биологичният" империализъм на големите корпорации е експроприирал генните ресурси на развиващия се свят. След префабрикуването им, богатите ги продават на бедните, от които са ги откраднали, под формата на търговски разновиднсти на подобрени варианти на растения и животни. Така транснационалните компании и финансовият капитал превръщат генетиката и по-общо научнотехническата революция в средство за извличане на максимални печалби и засилване на господството си над света. Подчинявайки науката, техниката, медиите, съда и другите държавни институции на своята търговска логика, капиталът прави невъзможен и най-елементарния контрол над химическите и биотехно-

логически производства и търговията с тях. Именно с липсата на обществен контрол трябва да бъдат обяснени историите с „лудата крава" във Великобритания или с чумата по прасетата в Холандия, която принуди холандските фермери да унищожат милиони свине на стойност над един милиард долара (подобни загуби се покриват от данъкоплатците).

Задължаването на производителите на генетично модифицирани храни (и суровини) да отбелязват това върху етикетите свидетелства само за безпомощността на предлаганите мерки — цената на анализите, сондажите, анкетите и др. методи за проверка на верността на етикета е по-висока от здравето и живота на бедните. Приказките за „независими експерти" звучат цинично, когато независимост и добросъвестност са станали стока. Не по-малко жалки са и „хуманните" предложения на специалисти по „реформите" от рода на Джефри Сакс, някои лекарства да бъдат продавани на Третия свят по преференциални цени. Техните „благородни" пориви се изпаряват моментално пред заплахата от контрабандно завръщане на медикаментите по пазарите на богатия Север. Към това можем да прибавим „нормалната" корумпираност на анкетьорите, съучастието на властите и затруднения достъп до „рецептите" на генните инжинери, които са превърнати в търговска тайна и са покровителствани от патентното право... Така, въпреки скандалите, законите и забраните, меркантилните интереси на ГПК и алчността на чиновниците вземат връх над здравеопазването, причинявайки смъртта на десетки милиони годишно, а държавните институции си затварят очите пред тези непрекъснати нарушения и престъпления срещу туземното население на Юга.

В Третия свят все още няма осъдени за масовите жертви, макар че участниците и съучастниците в този нов, тих, милиарден Холокост срещу бедната част от човечеството са всеизвестни. До сега няма нито едно истинско разследване срещу двадесетината мултинационални компании, които контролират 94 % от световния агрохимически пазар, нито срещу обслужващите ги срещу процент властници и бюрократи.

Известно е, че натрупаните в течение на хилядолетия опит, идеи, познания и т.н. и тяхното свободно разпространение, приложение и обмен са в основата на човешкия прогрес. Това е валидно и за резултатите от изследователската дейност на поколения генетици - учени и техници или за обмяна на генните ресурси между отделните

региони и континенти. Но със своя монопол и стремеж да увеличат милиардните си печалби за сметка на бедните и най-бедните, транснационалните компании от ГПК посягат и към тези колективни достижения и богатства на човечеството. Същевременно, техните адвокати и счетоводители правят всичко необходимо, за да се забрави, че развитите страни (САЩ на първо място) са длъжници на Третия свят. Приватизирайки генния фонд на човечеството и техниките на ползването му, ГПК присвоява плодовете от хилядилетния труд на селяните по опитомяване на видовете и селекциониране на сортовете. Така към колониалната експлоатация се прибавя безпрепятственото ограбване на биологичното наследство, създадено от скотовъдците и земеделците от предисторически времена до наши дни. (Струва си да се отбележи, че слънчогледът е единствената важна селскостопанска култура, дошла от Северна Америка, всичко останало идва от другите континенти. Дори царевицата е южно-американска.)

С монопола си върху генетичните ресурси на целия свят и превръщането им в стока, ГПК поставя бариери пред развитието на селското стопанство на бедните страни от Юга и пред работата на изследователите, с което забавя социалния и научнотехнически прогрес. Съхранявайки частната собственост над тези ресурси, ГПК посяга върху... правото на живот. Компаниите придобиват неограничени възможности да ориентират развитието в посока, съобразена само с извличането на печалби и утвърждаване господството на шепа свръхедри капиталисти върху пазара и света. С помощта на научнотехническата революция, капитализмът е на път да превърне грамадната част от човечеството в... излишна и опасна за стремящите се към власт и милиарди. **Довеждайки до пароксизъм социалните противоречия в национален и интернационален мащаб, капиталът тласка онеправданите и отхвърлените към мъст, бунт и въстания.**

В престъпленията на капитала срещу човечеството и придружаващата ги неолиберална рекламна измама вземат участие и мнозина учени. Капитулирали пред неговата диктатура, те са подчинили своя кураж, почтеност и свободолюбие на „пазарните принципи". Така стана неотдавна с работещите в сферата на атомната енергия, електрониката, информатиката и роботите. Сега идва редът на генетиците и медиците. Под претекст за „чистота на науката" учените се изолират от обществото и проблемите му, като се

надяват благодарение на високите си възнаграждения, да оцелеят в островчетата на благоденствие сред океана от мизерия и страдания. **Така „Републиката на учените" се превръща във васално княжество на лакеи, шутове и куртизанки, изцяло зависими от финансиращите ги сюзерени.** Ако революционните постижения на науката и нейните технологични приложения не бъдат изтръгнати от ноктите на едрия капитал, растейки той заплашва да унищожи живота с тяхна помощ. **Науката се оказва нещо прекалено сериозно, за да бъде оставена в ръцете на учени, които проституират с познанията си.** Тя не може да бъде предадена и в разпорежданията на властниците - деспоти или демократи. Първите я превръщат в държанка на своята диктатура, както беше при „реалния социализъм", а вторите я продават на капитала срещу процентно участие в грабежа.

От друга страна, науката и новите технологии довеждат противоречията на световния пазар до критичната им точка. **Капитализмът задълбочава както никога до сега социалното неравенство, води до резко намаляване на работните места и платежоспособните купувачи, разрушава природната среда, замърсява въздуха и водата, отравя храната за подавляващата част от населението на земята и е готов да нагълта и смели всичко в ненаситния си търбух, включая и самия „венец на творението".**

Балансът от подобно развитие е катастрофален. В салдото му, срещу ставащите все по-богати и по-самотни богаташи и свръхбогаташи, пазени в своите палати и замъци от наемни и електронни убийци, и сравнително тънкия слой скъпо платени, дипломирани слуги с тоги и перуки или „кибернетични якички" се изправя призракът на подавляващото мнозинство от активното и дезактивирано население на планетата, което вероятно никога вече няма да намери работни места в новата световна икономика, белязана със знака на научнотехническата революция. Вторичният (индустриален) и третичният (обслужващ) сектори, които преди абсорбираха изхвърлените от селата човешки маси, сега са се превърнали сами в обект на „опустошенията" на Р.Р., в ускорени темпове тя елиминира все още работещите в тях милиони наемници на капитала.

12. РЕШЕНИЕТО

Това фиаско на капитализма е програмирано в неговата социална организация: от една страна научната и технологична революция е на път да създаде блестящи възможности за еволюцията на Homo Sapiens, а от друга капиталът и държавата разделят хората на противостоящи класи, съсловия и разряди, на продавачи и купувачи, на муптимилионери и просяци, на милиардери и битови „престъпници", на свръхспециалисти и невежи, на „бизнесмени" и мафиоти, на властници и слуги, на сутеньори и проститутки, на безсилно и безмълвно еснафство, допуснато до копанята и милиарди лумпени, на преяждащи и умиращи от глад, на атлети с цирково телосложение и на недъгави и болни, на тънещи в охолство и лукс нравствени уроди, чийто живот е един безсмислен празник и на изгубили всяка надежда затъпени и заслепени тълпи от „ненужни хора", резултантата от чиито действия е нулевия вектор. Така в нашия „най-добър от всички възможни" пазарнодемократичен свят, макар че Р.Р. и биотехнологията предлагат невероятни възможности за удовлетворяване материалните нужди на мизерстващото мнозинство и за неговия духовен възход, те заплашват да доведат до летален край глобалната драма на антагонистичното капиталистическо общество и заедно с него не само да сложат кръст на „утопичните мечти на рода човечески", но и да обезлюдят планетата, особено ако мнозинството от обитателите й продължава да се държи като... овцата Доли.

Подобно развитие превръща идеологията и предизборните обещания на партиите и лозунгите на дребните собственици за „свещенна и неприкосновенна частна собственост", за трудолюбие, за пестеливост и за лична инициатива в абсолютен анахронизъм. Те изглеждат толкова нелепо, колкото фракът и цилиндъра с лачените обуща в които „имидж мейкърите" от III-то българско царство са пременили селския водач (както това се вижда от снимката на министър председателя Александър Стамболийски на конференцията в Генуа през 1922 г., публикувана във вестника на г-жа Мозер). Нещо повече - в перспективата на „края па труда", звучи кухо и безсмислено и старият, почти социалистически призив: „Земята на тези, които я обработват!"

Очевидно сме стигнали до някакъв предел, зад който запазването или реформирането на днешното социално и интернационално ста-

тукво става невъзможно, безсмислено и вредно. Роботронната Революция, Био-Технологичната Революция, радикалната смяна във функционирането на икономиката и начина на живеене поставят пред човешкия род множество Хамлетовски проблеми с цялата им неумолимост.

Без извършване на биотехнологичната революция в света, грамадна част от увеличаващото се човечество няма да може да се изхранва с досегашните методи и начини на производство на храни.

Без тази нова „селскостопанска" революция бъдещето на народите (не само от Третия свят) изглежда мрачно. Но БТР не може да бъде доведена до логичния й всесветовен завършек, защото глобалният капитализъм няма интерес от нейното провеждане. Поради антисоциалната си същност, той не е в състояние да се справи и с широкомащабните икономически и социални последици, които тази революция ще предизвика.

ДВЕТЕ РЕВОЮЦИИ: РОБОТРОННАТА И БИОТЕХНОЛОГИЧНАТА (Р.Р. и Б.Т.Р.) И НОВИТЕ ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ НЕ МОГАТ ДА "СЪЖИТЕЛСТВАТ МИРНО И СЪВМЕСТНО" В СВИВАЩИЯ СЕ, ПОРАДИ ЛИПСАТА НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНИ КОНСУМАТОРИ, ПАЗАР СЪС ГОСПОДСТВОТО НА КАПИТАЛИСТИЧЕСКАТА СОБСТВЕНОСТ И ПЕЧАЛБАРСКО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

Увеличението на производителността и съкращението на работните места в селското стопанство и хранителната индустрия елиминират стотици милиони селяни от икономическите процеси като разрушават поминъка и отнемат насъщния им. ЛУМПЕНИЗИРАНЕТО И НАСОЧВАНЕТО ИМ КЪМ МЕГАПОЛИСИТЕ ОЧЕРТАВАТ НА ХОРИЗОНТА НА XXI-ви ВЕК ИЗБОРА МЕЖДУ НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ТЯХНАТА СОЦИАЛНА И КУЛТУРНА ИНТЕГРАЦИЯ ЧРЕЗ СЪЗДАВАНЕТО НА ДОСТОЙНИ УСЛОВИЯ ЗА ЖИВОТ ЗА ВСИЧКИ (ПОСРЕДСТВОМ ЕДНА РАДИКАЛНА РЕКОНСТРУКЦИЯ НА СВЕТА) ИЛИ ПЛАНЕТАРНИ СОЦИАЛНИ КАТАСТРОФИ. Защото проблемите вече не се ограничават само в селското стопанство или в индустрията. Те са станали глобални и в тази критична точка на обществената еволюция изходът ще се реши — както винаги до сега — С БОРБА. **При това, въпре-**

ки предназначените за наивници приказки за „цивилизованост" и „ културие", борбата ще бъде на живот и смърт.
Държавите и транснационалните капиталистически компании са започнали вече своята психологическа, идеологическа, културна, полицейска и военна подготовка за този предстоящ гигантски двубой. „Борбата с тероризма" и всички придружаващи я „философски", пропагандни, компрометиращи и разлагащи противника действия, с всички юридически, съдебни и военни „мероприятия", които целят дезорганизирането, „неутрализирането" и в последна сметка — елиминирането му, са само част от тяхния арсенал за наближаващата Световна война на класите.
Срещу това „низшите", „излишните", „опасните" класи на пауперизираните, лумпенизирани и изхвърлени от автострадата на технологичния прогрес, от труда и социалния живот милиони и милиарди човешки същества нямат голям набор от възможности. Ако искат да излезнат от задънената улица в която ги вкарва капиталистическото развитие, ако желаят да избегнат варварството, робството, деградацията, дегенерацията и по-бързата или по-бавна агония и смърт, на която ги обричат собствениците на света, те ще трябва да потърсят едно глобално решение на екзистенциалните проблеми пред които ги изправя „глобализацията" на капитализма. Нещо повече, те ще трябва да въстанат срещу безразделното господство на пазарната демокрация и да я преодолеят! По НАШЕТО дълбоко убеждение, такова въстание на масите може да намери своя завършек само в една СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ.

РЕВОЛЮЦИЯ, чрез която хората ще освободят своите социални и интернационални отношения от господството, насилието, измамата, алчността и експлоатацията, от властта на лъжците и демагозите, на партийните и държавни чиновници, на парите и пазара.

РЕВОЛЮЦИЯ, засягаща не само политическата, икономическа и социална структура на съвременното общество, но и идейните, нравствени и духовни устои на класовите цивилизации изобщо - от древния Египет до днешните САЩ.

РЕВОЛЮЦИЯ, която най-после ще създаде онази „постпазарна" и „постдържавна" социаликономическа система и организация на обществото, за която дадоха живота си толкова предтечи и мечтатели.

При това, РЕВОЛЮЦИЯ РАДИКАЛНА, УНИВЕРСАЛНА и ИНТЕРНАЦИОНАЛНА. Революция АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКА за чието успешно провеждане обективните препятствия в развитите страни стават все по-малко, именно поради изобилието от услуги и материални блага, произвеждани автоматично от компютри и роботи.

РЕВОЛЮЦИЯ, която, АКО ЧОВЕШКИЯТ РОД ИСКА ДА БЪДЕ е осъден да извърши и завърши! Иначе XXI-вият век може да бъде последния в неговото развитие и космическа експанзия! ПОСЛЕДЕН ЗА НЕГОВОТО СЪЩЕСТВУВАНЕ!

След нови 15 години

ПРОГНОЗИТЕ МИ ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛА И ДЪРЖАВНОСТТА, КАТО ЧЕ ЛИ ЩЕ СЕ ОКАЖАТ ПРЕКАЛЕНО УДЪЛЖЕНИ

I.

На границата между годината на Оруел "1984" и последвалата я 1985 г., когато над "съветския небосклон изгря звездата на последния генерален секретар на КПСС – Горбачов", след близо 10 годишно прекъсване бях написал двете статии "РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ, ДНЕШНОТО ОБЩЕСТВО И БЪДЕЩЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, отпечатани във в-к "Наш път" като "подлистници" за месеците декември 1984-а и януари 1985-а.

Приемайки твърдението на американски генерали, че всяка следваща година е равна по интензитет на събитията и развитието на един век от предшестващата история на човечеството, която бе траяла 60 века, бях определил настъпването на КРАЯ на държавата и капитала в годината **$1985+60\pm\Delta x$, за $\Delta x = \pm 1,2\ldots,5$, което е "допустимата статистическа грешка"** в "прогнозирането" в границите от – 5 до + 5 години. Според тази формула СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ (**С.Р.**), имаща за своя основа РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (**Р.Р.**), ТРЯБВА ДА ЗАПОЧНЕ ПРЕЗ ДЕСЕТИЛЕТИЕТО от 2040 до 2050 г.

По всичко изглежда, че краят на двете основи на днешния свят ще настъпи по-рано от "предвидяния", както ще покажем с примерите и данните в следващите страници, а сега ще разкажа някои спомени от "Оруеловите" 1984 и 1985 , които са начални години за горната "прогноза" и за един съвсем подходящ исторически анекдот от времето на Великата Френска Революция.

От Хаджията, алиас "Балкански" и неговите полуграмотни "оръженосци" моите тези бяха посрещнати с абсолютно неразбиране и дори враждебност. За съжаление и нашият Марулевски, по неизвестни причини, се зае да си чупи зъбите с една материя, която изобщо не беше за неговите уста. Но би трябвало да му благодаря, защото "критиката" му, публикувана в бр. № 1 от 1989 г. на Бюлетина "Анархокомунистическа Революция" и озаглавена "Р.Р. – едно свободно мнение", ми даде повод да изложа по-системно тезите си

и да внеса повече яснота в тях. Резултатът беше една по-обемиста статия "ОЩЕ ВЕДНЪЖ И ЗА ПОСЛЕДЕН ПЪТ ВЪРХУ ОБЩАТА ЧАСТ НА ХИПОТЕЗАТА ЗА Р.Р. и С.Р.", която беше поместена в бр. № 3 на АКР от същата 1989 г., след което дискусията приключи. По-оцветена беше реакцията на читатели вън от нашите среди. Например, Ценко Барев, председател на БОД (Българско Освободително Движение), след като я прочете беше впечатлен, ако не и смутен от логиката на фактите, които тогава бяха още в зародиш и от тяхната екстраполация, която не вещаеше нищо добро не само за болшевишката диктатура (което бе посрещнато със задоволство), но и за пазарната демокрация, която беше скъпа на партиите на едрия капитал и на влачещите се след тях, volens nolens, дребнобуржоазни политически мъже.
При следващата ни среща, след консултации с някои видни френски социолози и политолози от рода на Раймон Арон, с които той беше близък, явно успокоен Ценко ми каза:
- Ти ми говориш за неща след 500 години, които никой от нас не ще доживее...

По този повод в паметта ми възкръсна историята с "пророчеството" на френския поет-мистик Жак Казот, което бях чел като юноша в биографията на Робеспиер от Ралф Корнголд, запомнил, тъй като е впечатляващо, и го разказах на моя приятел и другар по съдба от емигрантските години:

"В навечерието на Великата френска революция от 1789 – 1794 г., в началото на 1788 г. поетът бил поканен, навярно за да ги забавлява в ролята на клоун, на вечеря у Себастиан Рок Никола дьо Шамфор, остроумец, моралист, член на Френската академия (получил благородническото "дьо" от краля), комуто приписват известния девиз: ***"Мир на колибите, война на палатите!"*** След година, домакинът приветствал революцията и участвал в щурма на Бастилията. Той бил приятел на Мирабо, чийто прочути речи е писал; през 1790-1791 г. станал секретар на Якобинския клуб, но се държал настрана от санкюлотите, а в 1792 г. бил назначен за директор на Националната библиотека (като обесеният по заповед на "баща му и нацялото прогресивно човечество" Йосиф Джугашвили шеф на българските сталинисти – Трайчо Костов). Сред поканените от Шамфор са били Байи – астроном, член на Френската академия, маркиз де Кондорсе,

поетът Жан Руше и др. все известни от историята имена. На всеки от присъстващите Казот предсказал недалечното бъдеще, но нека да продължим разказа си по реда на събитията:

Сбирката става в столичния литературен салон на Шамфор, като този на мадам баронесата дьо Стал-Холщайн (друга френска знаменитост – писателка и дъщеря на швейцарския банкер, виден държавен мъж и финансов министър на Луи XVI – Жак Некер, която също била сред поканените). Изобщо в салона се е събрала "горната кора" или блестящата част на парижкия аристократичен и либерален елит, заобиколена от кюрета, придворни, литературни, академични и пр. лакеи и шутове, както е от край време, сред които, като в необрано лозе попада и поетът-мистик Жак Казот. Софрата е елитна и апетитна – дивеч и други лакомии, обилно поляти с фини френски питиета. След превъзходното меню и десерта от суфле гурме констанс и за капак - вино малвазия, гостите се развеселили, поведението им напуснало рамките на приличието и постепенно разговорите преминали от непринуденото и лекомислено салонно бръщолевене към зловещи предсказания и заключително тържествено-библейско иносказание.

Случаят е засвидетелстван от друг писател Жан Франсуа дьо Лагарп - очевидец на тази знаменателна вечер, която прилича на мистериозна история, сравнявана от някои със сеанс на черна магия, проведен във въпросния парижки литературен салон в навечерието на Великата френскоа революция, в началото на 1788 година.
Прочее, подобни "пророчества" в тези години не са били изключение. Например, Жан Пол Мара, една от забележителните фигури в историята на революцията, дълго преди нея е предвещавал едни или други събития, като разни заговори, които като "по чудо" се сбъдвали, сред тях и измяната на Лафайет с Дюмурие, двуличието на Мирабо, предателството и бягството на краля и много други. За да не мине за мистификатор, Мара е обяснявал: *"- Аз чисто и просто разглеждам много по-внимателно това, на което вие не обръщате внимание. Изучавам щателно хората, на чиито думи вие вярвате, и познавайки различните комбинации от всички елементи на политическата машина и игри, които вие наблюдавате като обикновени зрители, предугаждам събитията"*.
Та, "литературната част" протекла така:

Шамфор прочита някои свои непристойни богохулни разкази, а светските дами го слушат, без дори да помислят да се изчервят срамежливо и прикрият лицата си с ветрилата. Потокът от остроти срещу религията, предизвиква възторжени аплодисменти. След това събралите се се разсипват да хвалят Волтер, който произвел революция, и решават, че това е най-голямата му заслуга: *"Той даде тон на своето време, като застави да го четат и лакейте, и господарите!"* Откъдето последвал изводът, че революцията няма да закъснее, нали е съвършено необходимо суеверието и фанатизма да отстъпят мястото си на философията. След това, всички се заемат да изчисляват кога ще гръмнат събитията и кой от събралите се ще доживее до Царството на разума. Най-старите съжаляват, че не ще успеят да го видят, а младите се радват на съзряването на този триумф, превъзнасят Академията за издаването на великия труд ("Енциклопедията") и за това, че самата тя се е превърнала в средоточие, център и символ на свободомислието. Само не съвсем любезният и оригинален господин Казот не взема участие във всеобщата веселба и дори се присмива над ентусиазма на гостите. Накрая взема думата и заговаря съвсем сериозно:

– Господа, радвайте се, вашето желание ще се изпълни, всички вие ще видите тази велика, потресаваща революция. Вам е известно, че аз си падам малко пророк – така, че повтарям, вие всички ще я видите… Но знаете ли какво ще се случи след революцията с всички вас, и че това ще бъде нейният непосредствен резултат, логическо следствие и естествен извод?

Шамфор го прекъсва:

– Господин Казот, Вашето предсказание ми е повече от забавно, но какъв дявол ви е набил в главата всички тези затвори, отрови и палачи? Какво общо имат те с философията и с Царството на разума?

– Да, точно това искам да ви обясня: в името на философията, човечността и свободата, на вас ви предстои да загинете при тържеството на разума, в неговото Царство, тъй като то ще издигне храмове на Разума – навсякъде във Франция, по това време, ще останат само те.

– Дявол го взел! – възкликнал със саркастичен смях Шамфор – дали и Вие няма да се окажете в числото на жреците в някой от тези храмове?!

– Надявам се, че не, обаче самият Вие, господин Шамфор, ще станете един от тях, и след достойната си служба, ще срежете вените си с двадесет и два удара на бръснача, за да умрете няколко месеци

по-късно.
– Вие, господин дьо Никола, ще умрете на ешафода. Вие, господин Байи - на ешафода и Вие, господин дьо Малзерб ще завършите своя живот на ешафода. Няма да минат и шест години, и всичко, което ви казвам, ще се случи.

Херцогиня дьо Грамон казва на поета:
- Ние, жените сме по-щастливи от вас, към революцията сме непричастни, тя не е наша работа.
- Вашят пол, мадам, този път няма да може да Ви послужи, като защита. С вързани на гърба ръце, Вас ще Ви отведат на ешафода в прост затворнически фургон, така както и другите дами от Вашия кръг. И по-високопоставени дами ще бъдат откарани на ешафода с вързани зад гърба ръце.
- Нима и принцеси по кръв?
- Още по-високопоставени!
Сред гостите настъпва объркване.
- Няма да има духовник – продължава Казот - нито за Вас, нито за другите. Последният гилотиниран, комуто ще бъде оказана тази величайша милост и ще му бъде подарено правото на изповед... ” - Казот замълчава.
- Хайде, доизкажете се, кой ще е този щастлив смъртен, който ще се ползва от подобна привилегия?
- Това ще бъде кралят на Франция.
– Ех, слава богу! – възкликнал поетът Руше.
– Струва ми се, че господин Казот е решил да приключи наведнъж с цялата Академия, подлагайки членовете й на мъчения и екзекуции… - се обажда друг от присъстващите - Жан Антуан дьо Кондорсе, маркизът философ-просветител, математик, обществен деятел, енциклопедист - сътрудник на Дидро и секретар на Академията. Той отправя към поета язвителна подигравка и казва с груб тон:
– Нека да чуем! – Винаги е интересно, какво може да предскаже пророкът на един философ?
- Вие, господин Кондорсе, ще завършите своя живот върху сламата на каменния под в тъмницата и ще умрете от отрова, която «щастливите» събития от това време ще ви заставят да си я носите постоянно със себе си и която ще погълнете, за да избегнете секирата на палача.
Първоначално присъстващите посрещат тези думи със зашеметява-

що мълчание, онемели от изумление, но, спомняйки си че, добрият Казот често бълнува наяве, отново се разсмиват, само че този път - с поизкривени усмивки
На това място се вмесва мадам дьо Стал:
- Ех, г-н Казот, да се надяваме, че никой от нас няма да доживее до сбъдването на Вашите мрачни пророчества.
- **Не мадам, вие всички ще ги доживеете, но малцина ще ги ПРЕЖИВЕЯТ**. Вие ще сте сред "щастливките" - когато побегнете от Париж и ви заловят, ще бъдете спасена от разярената тълпа, благодарение застъпничеството на влиятелни приятели…"

- Както виждаш, драги Ценко - заключих аз - сбъдването на някои "пророчества" не се нуждае от толкова дълги срокове.

Завършвайки тази малко продължителна, но поучителна история, е време да преминем след кратко предисловие към новите факти и доказателства за края на капитала и държавността.

II.

Поради неколкократните и продължили дълги години прекъсвания ще припомня някои съществени моменти относно роботронната революция (Р.Р.) и нейното влияние върху Социалната, изложени в увода към тази книга.
В последното си интервю (от началото на 1964 г.) бащата на кибернетиката - американския математик **Норберт Винер** предвиждаше близкото бъдеще на едно автоматизирано производство, когато от една страна машини създават средствата за съществуване без човешко участие, а от друга - пак машини, които се само-възпроизвеждат, автопрограмират и самообучават, като анализират собствения си машинен опит (на това му казват **изкуствен интелект - ИИ**) ще създават всички автоматизирани средства за производство и услуги. Според Винер, за един такъв процес не съществуват никакви научни и технологически бариери… (Освен социалните - заключавах аз - които правят още по-необходимо премахването на властта на жандармите и собствеността на бакалите на едро, продължаващи да държат юздите на политическото, стопанско, научно и духовно развитие на нашия свят.) Тази нова научнотехническа, втора /или трета?/ индустриална революция им подготвя такава съдба, каквато

парната машина, предачният и тъкачен стан, с всички други инструменти, създадени от първата индустриална революция, отредиха на феодалните им предшественици с техните богопомазани, надменни и сурови господари, с доспехите, кафтаните, перуките, кадрилите и целия средновековен реквизит, изпращайки ги в екарисажа на историята.

Когато се извършва такава цялостна автоматизация на производство и услуги, от чиито сфери се изважда основният компонент на частното или държавно- капиталистическо общество – наемният работник - тогава в него не остава много място за фетишите на "полит-икономията" на капитализма или "социЯлизЪма". Пари и капитали, пазари и стоки, предприемаческа инициатива и трудова дисциплина, пестеливост и трудолюбие, частна и държавна собственост (от само себе си се разбира, придобити по "честен начин") се изпразват от съдържание. Тези промени в начините на производство, на труд и на живот, с предизвиканите от тях нови класови разслоения и международни отношения, разрушаващи социалното и интернационално статукво в съвременния свят, подготвят и материалните предпоставки за една тотална и универсална революция в него, срещу бюрократичния апарат и репресивните институции на "работническата", "народната" или "правовата" държава...
През големи интервали от време, в следващите 35 години, на основата на тези си разсъждения, аз направих опит (в двадесетината статии от сборника "КРАЯТ НА ДЪРЖАВАТА И КАПИТАЛА) за едно теоретично доказателство на края на съвременната цивилизация **чрез дедукция**. Това „доказателство" се базираше на една аксиома, която нарекох **аксиома на Винe**р. Тя бе инспирирана от мислите на бащата на кибернетиката и е формулирана така:
Няма теоретични и практически бариери за сключването /затварянето/ на тоталния кръг на автоматизацията.
С нея може да се докаже края на всички категории на капитализма: собственост, капитал, печалба, стока, рентабилност, финансов капитал, пари и т.н.
Началото на доказателството започва с края на човешкия труд изобщо и на наемния в частност. Край в смисъл на свиването му, на клоненето му към онази граница, чието пресичане прави невъзможно съществуването на човечеството в рамките на „пазарната икономика" и стоковите отношения, а самото хипо-

тетично функциониране на капиталистическото общество зад този предел, става безсмислено дори за капиталистите, доколкото те намират този смисъл в извличането на печалби.
Наемният труд „изчезва“, вследствие навлизането на компютрите, роботите и др. постижения на Р.Р. в услугите, индустрията, земеделието, науката и изкуствата, включително в „изкуството да се властва над хората“ и останалите държавни „дела“.
С помощта на Винеровата аксиома направих опит поне теоретически (за жалост) да докажа и краят, и необходимостта от унищожение на държавата - основният стълб на класовите цивилизации (в това число и на капиталистическата).

През изтеклия повече от половин век от кончината на Винер, се изърши колосален прогрес - бяха създадени изобилие от предсказаните от него автомати, роботи, компютри и други елементи на Р.Р. Резултатът от тези факти беше серията статии под наслов “Прогнозите…”, публикувани в “Свободна Мисъл”.
Непрекъснато растящият брой примери във всички сфери на човешкия труд ни позволяват с помощта на **индуктивния метод** да пристъпим към **доказателството за приближаването на революционната разръзка и за края на днешната социал-икономическа и политическа система.**

От тук-нататък, следват характерни и безспорни примери на открития, проекти и разработки в тази сфера от последните десетилетия и прогнози за неудържимия марш на Р.Р. през следващите най-близки години.
Като начало, ще припомним, че в САЩ от десетилетия, а след това и в повечето страни от “първия свят” (вече и в развиващите се) работата на складови работници, счетоводители, автомобилни механици или секретарки се поема от 100 до 50 % от роботи и автоматизирани системи. По-ниският процент (50) се отнася до труда на секретарките, но то не се дължи на неговата “сложност”, а по-скоро на употребата им за други цели (всички си спомнят за Моника Люински) в едно общество, за което нашият Георги Шейтанов казваше, че “превръща жените от народа в проститутки, а мъжете – в роби” (или полицаи и професионални убийци)...

ПРИМЕРИ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ПОЛЗВАТ КАТО ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА КРАЯ НА ГОСПОДСТВАЩАТА ПОЛИТИЧЕСКА И СОЦИАЛ-ИКОНОМИЧЕСКА СИСТЕМА ЧРЕЗ ИНДУКТИВНИЯ МЕТОД,

3D-ПРИНТЕР или ТРИИЗМЕРЕН (ПРОСТРАНСТВЕН) "ПЕЧАТАЩ" ТЕРМИНАЛ

"Кръстихме" най-голямата научно-технологическа революция от времето на "сътворението на света" роботронна революция (Р.Р.), поради словосъчетанието на роботи с електрониката (най-общо казано). Р.Р. се обогатява непрекъснато с все по-нови "инструменти", открития и изобретения. Един от тези инструменти е 3D-ПРИНТЕР, създаден за пръв път от калифорнийския изобретател Чък Хъл в "Оруеловата" 1984 г.

От тогава, през последвалите три десетилетия и особено от началото на 21 век, напредъкът и усъвършенстванията в производството и технологиите, както и в сферите на приложение на пространствения "печат", са главозамайващи. 3D-принтерите днес намират приложение навсякъде: при изработка на прототипи, в редовното производство в автомобило- и самолетостроенето, в архитектурата и строителството (в Китай "печатат" вече жилища), в модата и биотехнологията и др. В статията са посочени някои от примерите, наред с хилядите други:

- за бързо изработване на прототипи, които могат да бъдат радикално променяни в процеса на конструирането им;
- за бързо производство на готови детайли при малкосерийни продукти;
- за конструиране от прозрачен материал, позволяващ да се види работата на механизма "отвътре" (използван от инженерите на "Порше" при изучаване на притока на масло в трансмисията на автомобила още при разработката);
- за производство на битови предмети в домашни условия или на сложни, масивни, трайни и евтини системи, като безпилотни самолети – в индустриални количества;
- за нанасяне на специален биогел за строеж на клетки от определен тип и за наслояване на пълноценни тъкани и органи;
- при производство на импланти (фрагменти на скелета, черепа,

кости, хрущялни тъкани и т.н.), за печат на органи на донори;
- за печат на оръжия или производство на експериментална техника (автомобили, телефони, радио-електронно оборудвани и т.н., и т.н.)
Някои 3D-принтери, като създадените от младият чешки изобретател Йозеф Пруза, могат да "разпечатват" собствените си детайли и да ги сглобяват, с което е постигнато пророкуваното от Винер преди 50 години самовъзпроизвеждане – важен момент от сключването на тоталния кръг на… автоматизацията.
Тук няма да се простираме върху историята и теорията на тези постижения на колективния човешки ум, защото при добро желание, всеки може да намери в интернет изобилие от данни и материали, посветени им от най-различни автори и източници. Само ще уточним, че **3D-принтерите се основават на цифрови технологии, т.е. те "печатат" своите произведения във всевъзможни форми с помощта на цифрови модели**, при което разнородният материал (метал, дърво, шоколад или дори пясък) се наслоява последователно от "печатащите глави" по модела, който се движи върху вертикално преместваща се платформа, докато се оформи исканият предмет.
3D-печат може да се осъществи с различни технологии, при използването на най-различни "строителни" материали. Напр. създаването на слоевете може да се осъществи с лазерна или струйна технологии, които от своя страна са много-образни. Използват се множество технологии за позициониране на печатащите глави (декартова, три радиално-симетрично разположени двигатели, които преместват координирано основите на три паралелограма, прикрепени към главата, ръчна или автономна). Входящият материал може да бъде течен, прахообразен, нишковиден и т.н. По-долу следват някои "забавни" примери.

Принтер за бойно оръжие и др.

Отнеха принтера на създателя на проекта на 3D-печат за бойно оръжие. Старт'ъп компанията(*) Wiki Weapon Project, работеща над печата на бойно оръжие с 3D-принтери, се сблъска с трудности. На създателя на проекта Уйлсън отнеха апарата, взет под аренда от компанията Strasys. Арендодателите заявиха, че такава дейност е незаконна, съобщава Wired.
Сам Уилсън, студент в юридическия факултет на Университета в Щата Тексас в Остин, счита, че нищо противозаконно няма в неговата дейност и възнамерява да продължи развитието на своя про-

ект и да получи федерален лиценз за производство на огнестрелно оръжие. Освен това, му предстои да изясни от коя друга компания може да вземе под аренда 3D-принтер.
Той е взел апарата в началото на септември, след като е успял да привлече 20 хиляди долара инвестиции по интернет. С тези средства той е искал не само да разработи технологията за печат на пистолети, но и да създаде интернет-платформи, което би позволило на всички желаещи да обменят схеми за… 3D-оръжие.
По замисъла на Уилсън, всеки ползвател на 3D-принтер би могъл да сваля чертежи от мрежата и да разпечатва практически всички видове огнестрелно оръжие. До отнемането на апарата, проектанта-студент се е готовил да разпечата своя пръв 3D-пистолет.
Но седмица след получаването на принтера Уилсън получава писмо, в което компанията иска да й бъде върнат апарата. В отговор, той заявява, че печатът на оръжие у дома не нарушава федералния закон, тъй като домашното производство, непредназначено за продажба е разрешено.

Ще напомним, че за сега с помощта на триизмерни принтери могат да се "разпечатват" не много сложни пластмасови модели по триизмерни чертежи на скулптури, умалени модели на крупни машини, самолети или здания, а също и различни научни модели.
С по-сложни и скъпи промишлени 3-D (пространствени) принтери, корпорацията Lockheed Martin създава методи за скоростен триизмерен нанопечат на по-голямата част от детайлите на своите безпилотни самолети Polecat.
За сега, такива разработки са интересни главно за ентусиазти, но след 20 години подобни принтери ще позволят да се "разпечатват" в домашни условия не само чифт обувки, но, например и интегрална микросхема на горивна клетка или на фотонен кристал.

(*) Start-up - новосъздадена Компания със средства на своите основатели, която се занимава с разработка на нови предмети за потребление и услуги в условия на извънредна неопределеност. (За повече подробности – в интернет.)

Печат на роботи

Американски учени възнамеряват да печатат роботи с помощта на 3D-принтери

Учени от Масачузетския технологичен институт (MIT) са получили от Националния научен фонд на САЩ 10 милиона долари за разработката на проект за печатане на роботи в домашни условия с 3D-принтери. Заедно с MIT в разработката на новата технология вземат участие и изследователи от Университета в щтата Пенсилвания и от Харвардския университет.
Проектът под название "Компютърна разработка на печатащи програмируеми машини", е пресметнат за срок от 5 години, съобщава "Робоновости" (новини на руски за роботи, андроиди, изобретения и изкуствен интелект).
Става дума не просто за 3D-принтер, а именно за получаване на готов робот със цялата необходима електроника, сензори и елементи за захранване. В настоящия момент учените вече са се научилида поместват в тялото на робота необходимата електронна мрежа и интегрални схеми в процеса на печата.
По замисъла на учените, чрез специално помощно устройство, потребителите ще започват своята работа с идентификация на битовите проблеми, които трябва да решат. Тя е последвана от предварителен подбор на подходящия дизайн на робота по каталог. Ползвайки интерфейса (**) на устройството, е възможно той да бъде настроен така, че конструкцията му да съответства на конкретните потребности. След това може да се пристъпи към печат на роботи, които ще бъдат програмирани и готови за работа.
Изследователите понастоящем са се съсредоточили върху няколко аспекта на системата, в това число на спецификацията и дизайна на интерфейса, алгоритъма на управление на "робо-принтера" на съответния език за програмиране и на "умните" материали, които могат да бъдат използвани за създаване на роботите.
Построени са вече два опитни образци, които са проектирани, напечатани и програмирани: единият е гъсеничен робот, приличащ на неголямо насекомо, а вторият - захващащ инструменти за хора с ограничени двигателни възможности.

През последните няколко години на пазара се появяват все повече 3-D принтери, с чиято помощ могат да се "разпечатват" пластмасови модели по триизмерни чертежи. Засега, такива разработки са интересни главно за ентусиазтите, но след 20-ина години тези принтери ще позволят да се "разпечатват в домашни условия напр. чифт маратонки". От своя страна корпорация Lockheed Martin разработва

проект за скоростен 3-D печат на по-голяма част от детайлите на своя безпилотен самолет Polecat, което, разбира се, не е за "домашно производство".
Съдейки по новия раздел на "пиратския" сайт The Pirate Bay (TPB), ентусиазти са разработвал чертежи за 3-D принтери и машини за обработка на метал, дърво и др. материали, с които могат да се "печатат" триизмерни скулптури, умалени модели на крупни обекти (машини, самолети, здания), а също и различни научни модели.

(**) Интерфейс – най-общо това е съвкупността от средства за взаимодействие между потребителя и компютъра. В случая с електрониката, той е полезен, за да се детайлира физическият слой, описан преди и е удобен за сцеплението му със следващите слоеве.

Американски учени са изобретили 3D-принтер, печатащ храни. Нарекли са го "Рог на изобилието".

Американски учени са изобретили "синтезатор на храни" - устройство, което е способно да възпроизведе всяко блюдо, съобщава руското списание РБК. Приборът е наречен от своите създатели Cornicopia, ("рогът на изобилието"). Той работи по принципите на 3D-принтерите: храните се "отпечатват" слой след слои от комплект базови елементи.
Съставките на блюдата се поместват в Cornicopia, след което се смесват в специално отделение на устройството. От получената смес се изработват хранителни слоеве, с които се създава храната. В процеса на приготовление на слоевете, компонентите им се подлагат на термична обработка или се охлаждат в зависимост от конкретната рецепта.
Cornicopia се състои от камера, в която се създава храната, 12 контейнера със суровини (аналогично на принтерите за цветен печат) и хранителен модул, който отговаря за приготвянето на блюдата. В него има миксер, екструдер (за форматиране на храната), охлаждащи и лазерни нагревателни елементи. Освен последните, самата хранителна камера на Cornicopia може да охлажда или нагрява.
При това потребителят на машината може не само да си избира "меню", но и да контролира точното количество на калории, витамини, белтъци, въглехидрати и мазнини в готовото блюдо. За целта приборът е оборудван със специален сензорен екран и е включен към интернет.

Изобретатели на новото устройство са инженерите от Масачузетския технологичен институт - Амит Зоран и Марчело Коелхо. Понастоящем проектът е в стадий на експериментиране.

Създаден е първият сериен биопринтер за живи тъкани и органи

Американската компания Organovo и австралийската Invetech са представили първия биологичен 3D-принтер, откриващ нови перспективи в областта на имплантациите и възстановяването на органи и тъкани. Устройството е разчетено за малкосерийно, но все все пак индустриално производство, съобщава сайтът МЕМБРАНА.ру, позовавайки се на Gizmag. Това е първият в света сериен биопринтер, като в най-близко време Invetech възнамерява да доставя такива апарати на Organovo, която се е заела с разпространението им. Първите образци на 3D-биопринтерите от Organovo и Invetech са се появили в изследователските и медицински организации още през 2010 година.

Принтерът е снабден с две печатащи глави. Едната оцветява в целевите "бои" човешките клетки на дробовете, бъбреците, кръвоносните съдове и т.н., а втората работи с помощните материали, като поддържащ хидрогел, колаген, фактори на растежа и др.

Особенна гордост на създателите на устройството са лазерната калибрована система и роботизираната система за позициониране на главите, чиято точност се измерва до микрони, което е от изключителна важност при поставянето на клетките в правилно положение.

Изпълнителният директор на Organovo Кейт Мърфи нарече появата на този принтер пробив, доколкото той предоставя за пръв път една гъвкава технологична база за организациите, работещи в областта на тъканното и органно инженерство.

"Учени и инжинери могат да използват 3D-биопринтерите за поместване на клетки от всякакъв тип, в съответствие с желания триизмерен модел", — подчертава Мърфи.

Organovo счита, че първоначално принтерите ще се ползват за научни експерименти в областта на конструиране на живи тъкани и органи, а след това, апаратът може да се появи и в медицинските клиники.

Впечатляващи опити в тази сфера се провеждат от няколко години. Над разни варианти на технологиите за печат на органи работят едновременно изследователи в няколко институти и университети. От

време ва време се появяват интересни вариации на триизмерен биологичен печат, отличаващи се със своята специфичност в състава на "мастилата" и самият процес на формиране от тях на цели тъкани.
В резултат се появи технологията NovoGen, в която са обмислени отлично всички необходими детайли на биопечата, както в биологическата му част, така и в частта на "арматурата". Първите експериментални принтери за Organovo се строяха от компанията nScrypt. Но това бяха устройства, необходими за шлифовка на технологията. Сега е настъпило време за серийно производство на биопринтерите.

БЪДЕЩЕТО ВЕЧЕ Е МЕЖДУ НАС

Ние живеем във времена, даже ако все още не сме го разбрали, за които по-рано пишеха само в книги от областта на фантастиката.
Екзоскелети вече осигуряват невероятна сила и позволяват преминаването на десетки километри с товар и от хора с увреждания.
3D-принтери печатат скорострелни оръжия и са в състояние да превърнат дома във фабрика, която може да създаде всичко, променяйки напълно нашето разбиране за производството, за труда, и за още много други неща.
100% автоматизираното производство с помощта на умни машини стана нещо обикновено в много области. Безпилотни летящи роботи за военни операции се превръщат в нещо от рода на компютърните игри. Роботи имитират поведението на птици, насекоми и хора, откривайки нови перспективи пред нас. Роботи-андроиди започват да събират почитатели по домовете.
Всичко това не са сюжети от времената на бума на фантастичните истории, а тема на новинарските статии. Това е - бъдещето, което вече е тук. Това са най-новите технологии и роботиката, **това е - един нов свят, чието начало вече е тук и сега.**
Примерите, които представихме, тези, които следват и ще последват, трябва да бъдат умножени по милион, за да се получи картината на бъдещето след 20 години. Книгите, статиите, специализираните списания, видеоматериалите в интернет са в такива количества в света, че не биха се побрали в десет библиотеки като "Народната".
Ние искаме да ви разкажем за света, за неговото настояще и близко бъдеще. За новините в роботиката, за прототипите на роботи, за събитията и за процесите, за концепции и технологии, за Р.Р. и идващата по петите й Социална революция - прочетете всичко за тези неща в нашия вестник "Свободна Мисъл".

***

Специалисти от университета Хаселт (Белгия) са създали компютърен 3D-модел на протеза за долна челюст и са я "отпечатили" с помощта на лазер слой по слой от метален прах на титан. След това са я покрили с биосъвместим керамичен материал и присадили на 83 годишната си пациентка, която преди операцията не е могла да се храни, да говори и дори да диша нормално. Всичко е завършило добре с възстановяване на жизнено важните функции.

Специалистите предполагат, че тази технология ще позволи да се създават точни копия на "запасни части" на различни човешки кости. Следващата задача пред биолозите е "печат" с 3D-принтера на клетъчни копия на меките органи.

***

Учени от британския Саутхямптънски университет са пуснали във въздуха първия в света безпилотен летателен апарат (БПЛА), "отпечатан" на 3D-принтер. Той се е задържал в небето 10 минути. За създаването му са били изразходвани 5000 лири стерлинги.

Най-напред е бил разработен 3D-модел на обекта, след което той е бил "нарязан" на стотици слоеве, които са били възпроизведени послойно от пластмаса или метал с помощта на ултравиолетов лазер. Поради "тънкия" бюджет, изследователите оборудвали апарата с електродвигатели и са го лишили от шаси (поради, което е бил "изстрелван" с катапулт). Освен това, БПЛА е получил V-образна опашка вместо стандартната форма.

Той е бил създаден за една седмица - два дни за разработката на частите на апарата и пет за печата им. Ръководителите на проекта Енди Кин и Джим Скенлан са подчертали, че благодарение на 3D-принтер не е необходимо да се произвежда една и съща конструкция на самолета по установения чертеж. За всеки отделен случай (било за опрашване на селскостопански култури, за разузнаване или за снимане с инфрачервени лъчи) може да бъде отпечатван нов модел БПЛА. След като прототипа на самолета е изработен веднъж, изменението на неговите детайли с помощта на автоматизираното проектиране отнема само няколко минути.

С печата на безпилотния апарат от твърд найлон се е заела английската фирма 3T RPD.

***

Използвайки концепцията за самосглобяване, инженер-програмистът Уилл Горман е създал робот MakerLegoBot, който може да про-

ектира триизмерни модели на миниатюрни обекти, напр. къщички и да ги сглобява/възпроизвижда от кубчетата на конструктора Lego, който също е негово творение. Теоретически, след известни модификации, роботът ще може да възпроизвежда и сам себе си. Той е бил демонстриран на изложбата Lego World през 2010 г. в Холандия. Напоследък се появяват все повече 3D-принтери и самовъзпроизвеждащи се машини от рода на MakerBot.

Машината работи с блокчетата на консруктора Lego с размери 1x2, 2x2, 3x2, 4x2 и 8x2. Системата подаваща «строителен материал» за робота MakerLegoBot е висока около 75 см. и може да побере до 35 «тухлички» от всеки тип. Когато запасите привършат, зареждането за сега се извършва ръчно. Строителният модел се задава с помощта на програмата MLCad, след което приложението Java преобразува създадения модел в набор от инструкции за LegoBot и ги предава на робота, който е свързан с компютър чрез USB-кабел. Машината извлича тухличката от системата за подаване, пренася я до местоназначението й, където я "пресова" в конструкцията. Всеки желаещ може да вземе участие в усъвършенстването на робота, тъй като в своя сайт Горман е описал инструкцията за създаването му от 2400 кубчета на конструктора Lego.

Скоро всеки, без да напуска дома си, ще може да "изработва" уникален корпус за телефона си или оригинален пръстен. Създаването на желаните форми на всеки прототип в най-малките му детайли ще стане възможно благодарение използването на високотехнологични 3D-принтери.

***

Действащите вулкани са красива, но не винаги безопасна гледка, особенно при изригванията им. Наблюдението на огнедишащите планини е сложен процес, който не всякога дава необходимите сведения на време. В Япония създават команди от роботи, способни да следят вулканите от въздуха.

Кейджи Нагатани, професор в Токийския университет, през последните пет години се занимава с осъществяването на идея за такава роботизирана система. Неотдавна, неговия летящ безпилотен робот в сътрудничество със "сухопътни" роботи са провели експериментални изследвания във вулканичната планина Асама с вземане на проби от кратерите.

ЛИНКОВЕ, КОИТО МОЖЕМ ДА ПОЛЗВАМЕ КАТО ИЛЮСТРАЦИИ:

https://www.youtube.com/watch?v=SpMX4SDKP7k
https://www.youtube.com/results?search_query=робот+или+работник%3F http://www.3dstuffmakers.com/education/

Р.Р. И РОБОТИТЕ В ЯПОНИЯ

Японски и др. роботи ще компенсират недостига на фермери

В Япония стартира проект на стойност 8 млн. долара за роботизация на селското стопанство. Тя ще е първата страна, в която интелигентните машини от ново поколение ще излязат на полето, за да повишат с до 60% производството на растителни продукти. Очаква се чрез навлизането на роботите в пустеещи земи, да се компенсира недостига на фермери. Обезлюдяването на земеделието отчита най-сериозен ръст в страните от ЕС, в Северна и Южна Америка, Източна Азия. Идеята за "Интелигентна техника" на полето не е нова. В някои европейски страни и в Америка вече използват роботи в селското стопанство, които се ориентират с помощта на GPS. Неотдавна американската корпорация John Deere разработи комбайн, който сам вика трактора за извозване на зърното, щом това стане необходимо. Германската фирма Fendt пусна на пазара двойка трактори, единият от които се управлява ръчно, а вторият автоматично повтаря действията му. Наскоро се появи спътникова навигация RTK-GPS, с която се определя местоположението на машината с точност до два сантиметра. Технологията е разработена от Арно Рукелсхаузен за модулния робофермер BoniRob. Апаратът открива зелените растения на фона на почвата с помощта на спектрална камера. Изобретателят планира да вгради в робота система за разпръскване на минимални дози хербициди, но така че да унищожи само ненужните плевели. Според него така ще се спестят до 80% от използваните химикали в земеделието. Той смята, че роботът може да се използва и за торене. Изпитанията показват, че датчици с които ще се определя нивото на азот в почвата, ще съкратят разходите за торове до 80 процента.

Същевременно от Австралийския център за полева роботехника разработват автомат, който е програмиран да разпознава растенията по формата на листата. Това става чрез снимки на растения, които се съхраняват в паметта му. Освен успехите на полето, роботите ще умеят да спазват и агроекологичните практики.

***

Япония ще замества имигрантите с роботи помощници

Компаниите Toyota и Honda са утвърдили програми за изграждане на хуманоидни роботи помощници, които ще имат все по-голямо значение за японската икономика. Роботите асистенти ще са мащабна нова индустрия и начин, по който японското правителство ще работи по икономическите въпроси и тези, свързани със здравеопазването, повдигнати от сериозното застаряване на населението в Япония. Вместо да се примири с икономически спад или да позволи голям приток на имигранти, които да компенсират намаляването на населението, Япония смята да се въоръжи с роботи помощници, пише Financial Times. Стратегията е оповестена в доклад, публикуван от правителството тази година, в който пише: *„До 2025 г. над 30% от населението на Япония ще е над 65 години... В същото време броят на децата ще продължава да намалява, което ще доведе до недостиг на работна ръка, която да се грижи за по-възрастните и хората с увреждания, което ще увеличи бремето за работниците в сферата на здраве-опазването"... „В такава среда роботи, които подкрепят независимостта на хората, и автомобили, които се използват лесно, ще бъдат от съществено значение"*.

Компаниите Sumitomo и Fuji Heavy Industries, която произвежда автомобилната марка Subaru, се опитват да пласират на пазара роботи чистачи. От Panasonic пък ще представят на пазара в Япония робот, които да служи като аптечен пункт. Всички считат роботиката за обещаващ бъдещ пазар.

Един от последните набези в тази сфера е изобретението на компанията Cyberdyne, наречено Hal. Това е изкуствен скелет (екзоскелет), който се прикача към човешкото тяло и подпомага неговото движение. Hal се състои от няколко бели пластмасови греди с мотор във всяка свръзка, по подобие на структурата на хълбока и лакътя, които се завързват от външната страна на ръцете и краката, за да дават допълнително сила. *„На практика можеш да вдигнеш 40-килограмов товар така",* показва служител от Cyberdyne, повдигайки молива си от бюрото.

Това е само физическата част от изобретението. Освен това Hal засича и интерпретира електрически сигнали от мозъка, които изпращат команди за движение на ръце или крака и активира едновременно с това външния скелет.

Hal излезе на пазара миналия месец (2014). Средната цена е 170 хил. йени (1750 долара) месечен наем за петгодишен период. Само един

крайник струва 150 хил. йени, докато цялата екипировка е на цена от 220 хил. йени. Роботът се използва в три болници в Япония и от Cyberdyne работят с партньори от Дания за въвеждането на продукта и на европейския пазар.

***

Роботи изместват чистачките и другия помощен персонал в Япония. Кризата принуждава все повече фирми да съкращават личния състав. От друга страна, спадът в промишленото производство извади на борсата за безработни не само хората, но и роботите. Затова умните машини напускат бездействащите фабрики и завземат офиси и канцеларии.

Концернът "Фуджи хеви индъстрийз", известен производител на автомобилите "Субару", конструира прототип на робот чистач за офис сгради. Проектът е съвместен с корпорация "Сумитомо". Машината ще се появи на пазара догодина (2015) с цена между 30 хиляди и 40 хиляди долара. Кибернетичният чистач не е хуманоид, т.е. не е с формата на човек, а по-скоро прилича на метален цилиндър. Снабден е със сензори, за да избягва препятствията по пътя си и да не се блъска в хората. Той действа като гигантска прахосмукачка и изсмуква прах и мръсотии от подовете. Следващите модели ще могат да перат мокети и да мият гладки повърхности с гореща пара. Пускат такива "Субару" роботи да чистят през нощта и до следващата сутрин вече са излъскали всички офис етажи в небостъргачите. В японски условия, те ще се изплащат за една година, което е много добре, като се има предвид, че експлоатационният им живот ще е 10 г. За момента чистачът на "Фуджи хеви" и "Сумитомо" не може да изкачва стълби и затова на всеки етаж се пуска по един да чисти стаи и зали. "Фуджи хеви" е специализирана в областта на промишлените роботи, но напоследък се пренасочва към офис и битови приложения. Друга японска фирма – "Ясакава", пусна в началото на 2010 г. робот, който може да разнася документи из офисите в дадена бизнес сграда. Той има 8 сензора, включително и система за разпознаване на човешки лица. Може да ползва и асансьор.

С помощта на сензорите той намалява скоростта си, щом види, че наближава човек или препятствие по пътя си. Това, че разпознава лица, му помага да доставя документа до служителя, за който е предназначен, заменя секретарки и офис помощнички. Много е удобен и за връчване на заповеди за уволнение, тъй като разпознава лицата на служителите и може да носи в себе си хартиени докумен-

ти. Така роботът спестява на шефа неудобството да съобщава за уволнението и да го аргументира пред подчинените си.

Японците научиха роботи да играят на бейзбол

Единият робот е подаващ (питчер), а другия - отбиващ (бетер). Ръка-манипулатор хвърля на стоящата отсреща машина топка, и тя я отбива точно, както в бейзболен мач. Впечатляващото постижение е на професор Масатоси Исикава и неговите колеги от Токийския университет. *"Теоретически, по тази технология на професора в бъдеще може да се създаде робот, играещ професионално на бейзбол",* - писаха журналисти в далечната 2002 г., когато Исикава демонстрира робот, способен да улавя хвърлената му топка. Това вече е реалност в рамките на проекта Sensor Fusion, чиято цел е да се научат роботите да възприемат информация с множество свои сензори и да реагират оперативно, както това прави човек със сетивните си органи.

За отбиващия Робот- бетер - е все едно, кой или какво хвърля топката. Той ще я отбие, ако подаващият е човек.

Робототехническата ръка е разработена в Масачузетския технологичен институт (MIT), а трипръстната лапа, способна да се свива и разтваря 10 пъти в секунда и да хвърли топката в т. нар страйк-зона (висока 1 метър и широка 0,8 м) с 90-% точност е рожба на професор Исикава. Манипулаторът се нарича високо-скоростна ръка. Тя лови топка, летяща с 300 км/ч.

Могат да се видят роботи, намиращи се един от друг на разстоянии 3,5 метра, които играят бейзбол. Единият хвърля топката със скорост 40 км/ч, а другият вижда хвърлянето, благодарение на камера (с 1000 кадри в секунда) и я отбива. В бъдеще авторите възнамеряват да увеличат скоростта на полета на топката до 150 км/ч.

Китайските заводи интензивно се роботизират

Китайският промишлен сектор все повече се управлява от роботи - от заводите за автомобили до цеховете за електронни компоненти. 28 % от машините в заводите в страната използват цифров контрол, сочи изследване на финансовия холдинг Nomura. Това все още е доста под японските 83 %, но Китай расте по-бързо от Япония в съотносимия етап на развитие. Огромните оранжеви автоматизирани ръце, които бързо сглобяват рамките на автомобилите в завода на Great Wall Motors в Баодин, сякаш са перфектният отговор на бързо

растящата цена на труда в Китай. За частния автомобилостроител, който дава работа на 50 000 души, швейцарските роботи и други машини са повече от спестяване на разходите. Компанията се надява те да й помогнат да прави достатъчно добри автомобили, които да се конкурират с тези на световните производители. *"Не трябва да си експерт, за да видиш разликата в качеството между китайските коли и автомобилите, произведени от Audi и Volkswagen. За да се справим с тези конкуренти, нямаме друг избор освен използването на оборудване и технологии от по-високо равнище",* посочва пред агенция Reuters Ли Шаохуей, отговарящ за техниката за автоматично управление в компанията. *"Доскоро се обсъждаше проблемът, че роботите и компютрите ще започнат да заемат нашите работни места "в близко бъдеще" - но се оказа, че близкото бъдеще е вече при нас и не сме готови да се справим с него. Разбира се, някои работни места са в по-голям риск, отколкото други, но най-вече са застрашени работните места във фабриките."*

Китайската компания Changying Precision Technology произвежда мобилни телефони и използва автоматизирани производствени линии. Заводът използва и се управлява от 650 служителя, но сега само 60 души ще са достатъчни, а роботите да вършат цялата останала работа.

Луо Уейхуей (Luo Weiqiang), генерален мениджър, заяви, че броят на необходимите служители ще падне до 20 в един момент. Но с намаляването на персонала не само се увеличи продукцията с 250%, но също така се осигури и по-добро качество, разказва Monetary Watch

Без съмнение, това е нещо, което ще се чува все повече и повече в бъдеще. Adidas е една от компаниите, която вече обяви преминаването към изцяло роботизирани фабрики и това не е само във фабриките и заводите…

Армията от евтина работна ръка, която превърна Китай в промишлен център, вече не ще бъде нито толкова огромна, колкото някога се смяташе, нито толкова евтина. Затова предприятията инвестират много средства в машини, които ще ги направят по-производителни и ще подобрят качеството. Според специалистите тази промяна ще създава все по-големи предизвикателства за американските, японските и европейските компании, които не са свикнали да се конкурират с китайските фирми в сегмента на продуктите от висок клас.

Разбира се, десетките милиони безработни, ще представляват

още по-голямо предизвикателство за китайските… власти и капиталисти.

***

И у нас дори

Традициите в повечето частни болници в България беше да започват работа с няколко специализирани отделения за малки операции и апаратура втора ръка, докато стъпят на краката си. В същото време държавата инвестираше във върхова апаратура в клиниките, които са нейна собственост. Само през тази и следващата година големите университетски и част от общинските болници ще бъдат обновени с апарати за 148 млн. лв. с пари от еврофондовете.

Затова големите самостоятелни покупки на нова техника от последно поколение от една частна клиника е събитие в сектора. Последната такава поръчка е за 3,5 млн. лв. Това е уникалната 3D система "Да Винчи", която ще работи в многопрофилната болница "Доверие" в София. Тя има традиции във високо-технологичната медицина - още при отварянето си през 2005 г. беше обзаведена с напълно нова апаратура.

Става дума за робот с три "ръце", който на практика заменя работата на цял екип хирурзи, които извършват сложни операции на труднодостъпни места, и го прави изключително прецизно. Процедурите са безкръвни, стават само през няколко малки отвора и се направляват от един хирург и негов асистент, които освен това виждат на монитора изключително ясно органите, които оперират в триизмерен формат. Операцията с робота гарантира по-голяма сигурност на операцията, намаляване на кръвозагубата в сравнение със стандартните операции и по-малък болничен престой. В България има само още един такъв - в университетската болница в Плевен и с него се извършват предимно онкогинекологични операции. В болниците по цял свят през последните години работят 2112 робота от тази серия, като в Турция има 15, в Румъния - 10, а в Гърция - 5.

И ТОЗИ ПРОБЛЕМ Е РЕШЕН

роботизация на опаковачните процеси – бъдещето е днес

Концернът ABB разработва и предлага най-напредналите технологии и оборудване, позволяващи да се създадат различни работизирани системи за всякакви производствени процеси.

Автоматизацията с помощта на роботите гарантира необходима-

та гъвкавост на производството дори при кратък жизнен цикъл на продукта, при обновяване на дизайна на опаковката, вариации на продукта или на произвежданата партида. В сравнение с неподвижната система на автоматизация, роботизираните линии са по-кратки и позволяват по-икономичното използване на производственото помещение. Автоматизацията с помощта на роботите е отлична алтернатива на ръчния труд. Освен увеличението на времето на работоспособност и общата производителност, довод в полза на робототехниката е намаленото количество злополуки и изискванията на закона за организация на работните места.

Сортиране. Това е област в която АВВ предлага решения и комплексни системи за много изделия: замразена храна, полуфабрикати, сладкарски изделия, сладолед, месо и риба, храна за домашни животни, лекарства, бутилиран шампоан и парфюмерия – са някои от примерните задачи, за чието решение се прилагат оборудването и технологиите на АББ.
Промишленият робот IRB 360 – от второто поколение роботи FlexPickerTM с паралелна кинематика, позволява ефикасно да се решават задачите на високо-скоростната сортировка. Този нов робот обединява в себе си 10-годишния опит в научно-изследователски и конструкторски разработки за опаковането. До сега, компанията АББ е монтирала над 2000 робота по цял свят и е лидер в прилагане на технологиите за сортировка и опаковка. IRB 360 съществуват в три модела. Имат също приспособление от неръждаема стомана, което е необходимо при периодичното измиване на оборудването (например, при използване на системата за сортиране на неопаковани меса и млечни продукти).
Освен висока производителност, новата фамилия роботи притежава и добра товароподемност – до 3 кг, което позволява да се разшири диапазона на операциите, особенно в края на общата опаковачна линия. В случай на работа с по-тежки продукти АВВ препоръчва да се използват роботите IRB 140, които притежават шест степени на подвижност и имат по-кратък работен цикъл с товароподемност над 5 кг.

Опаковка. Роботизацията на опаковачния процес обезпечава лесна интеграция, гъвкавост на производството и висока надеждност. С ефикасното решение на задачите за сортиране на продуките в кутии

от велпапе, в тави и в контейнери, за формиране на групови опаковки, за захващане, за преместване и за подаване на продуктите към flowpack машини, автомати или термоформоващи машини, се справя лесно компактният 4-осев робот IRB 260. Той е оснабден с всички необходими за сортировката на изделията тави, сандъци и т.н. Оптимизиран специално за задачите на опаковането, този робот може да изпълнява операции в непосредствена близост до местата където се е установил, което обезпечава създаване на компактни опаковачни клетки, а също и доставянето им в машините за опаковка.

IRB 260 има товароподемност 30 кг и къс работен цикъл, което е оптимално за опаковането. Както всички роботи на ABB, IRB 260 е съвместим с програмното обезпечение за опаковка PickMaster, което позволява да се задейства системата на техническо зрение и има опростен интерфейс.

Имайки на разположение широк асортимент от промишлени роботи, системи за техническо зрение, контрольори и програмно обезпечение, АББ помага да се оптимизират всякакви видове опаковачни процеси, включително динамичните процеси с движещи се конвейери на продукцията и опаковката й.

Палетиране. На пръв поглед, процесът на сортировка в кутии, тави, сандъци, бутлки или всяка друга транспортна опаковка в палети изглежда доста проста задача. Но когато имаме работа с многопоточни линии, с оперативна смяна на схемите на сортировка на продукцията и се работи в режим на непрекъснатост, нищо не може да се сравнява с роботите АББ. Гъвкавостта, радиуса на действие и товароподемността на IRB 660 са оптимални за болшинството задачи на палетирането. За увеличение на товароподемността, специалистите на концерна препоръчват да се използват стандартните 6-осеви роботи АББ с висока товароподемност най-голямата от които е до 650 кг. Моделът IRB 660 – усъвершенствана версия на изпитания робот за палетиране IRB 640, който работи на повече от 1800 обекта по цял свят. Новият робот обединява скоростта на изпълнение на операциите, има голям радиус на действие и товароподемност - несравними с всякакви други характеристики. Тази машина, с четири оси на подвижност, има радиус на действие 3,15 м и товароподемност до 250 кг., което я прави идеална за палетиране на пакети, кутии, сандъци, бутилки и т.н.

Отпечатване на робот-хуманоид с 3D-принтер!

Близък е денят, когато всеки ще може да създава роботи-хуманоиди по чертежи от интернет за всякакви нужди в живота. Първата крачка в това недалечно бъдеще вече е направена от френския художник и скулптор Гаел Ланжевен, който е проектирал и започнал изработката на такъв робот, кръстен «InMoov».

Всички дани за разработката конструкторът публикува в сайта си и предлага на всеки желаещ да я усъвършенства, да се присъедини. Създадени са главата и туловището, но роботът вече разбира гласовите команди. За проекта са използвани някои готови програми, като MyRobotLab и езика за програмиране Arduino. По думите на художника, изработването на робот-хуманоид е не по-сложно от сглобяването на шкаф от IKEA.

Детайлите за робота «InMoov» се създават с технологията за печат на триизмерни обекти чрез цифрови 3D-модели. Днес, както знаем, 3D-принтерите се използват в медицината, от ювелирите, за "печат" на блюда от менюто или при производството на... оръжия. Апаратът не тежи повече от килограм и е с размерите на обикновен принтер (24*34*35,5 см.)

Медицински роботи

Създаването на описаният в фантастичната литература андроид-лекар, напълно заменящ човека, за сега е невъзможно. Днес се произвеждат медицински роботи, изпълняващи отделни функции (за масажи, за венозни инжекции и пр.). Като правило, те не са "човекоподобни", а по-скоро приличат на дистанционни автоматизирани манипулатори: хирургически, терапевтически и пр. Те са прецизни и с малки размери.

Например, хирургическият робот-манипулатор Да Винчи се използва за лапароскопия (вътрешна хирургия през минимални срезове). Вградените в него сензори «разбират» обкръжаващите тъкани и могат да блокират действията на хирурга, ако той греши.

Съществуват и механични асистенти на лекарите. PenelopeCS, например, подава инструментите на хирурга по време на операция.

Роботизираните протези и екзоскелетите са отделно, много обещаващо направление в медицинската робототехника. Те могат да дадат на хората с ограничена подвижност възможност нормално да си взаимодействат с околната среда. Роботизираните протези могат да

бъдат полезни като средство за подпомагане при възстановяване на ставите на краката, като ги разтоварят
Миниатюрните, микро- и нанороботи могат да изпълняват задачи вътре в организма, например в сърдечно-съдовата система.
Съществуват образци медицински роботи за лечебно-профилактични процедури, като масаж. Има и манекени-симулатори, напр. на състояние при нещастни случаи или на пациент върху зъболекарския стол, които са много полезни за обучение на медицинския персонал. Към рехабилитационната робототехника се отнасят устройства за раздвижване на ръце и крака, както и такива за възстановяване на познавателните функции на човек, претърпял катастрофа или инсулт. Има роботи, които позволяват на лекара да следи дистанционно състоянието на пациента както и да подпомагат по-бързото му оздравяване. Тук спадат и медицински роботи за обслужване на болниците като "куриери", разнасящи лекарства, подноси с храна, анализи и всичко, което им се поръча и т.н. както и екзоскелетите. Те представляват външна система от конструкции (рамки) или повдигащ механизъм Android, съдействащ за увеличаване на мускулната сила. Технологията е предназначена и за премахване на физическите ограничения на хора, извършващи действия, за които е нужна голяма сила, например на войници при военни операции, космически или дълбоководолазни работи.

Диагностика и лечение на рака

Ранната диагностика на рака е крайно важна за успешната борба с заболяването. Нетривиална крачка в това направление е извършила група учени от Калифорнийския университет в Лос-Анджелис (UCLA). Тя създава миниатюрен аналог на лепкава лента за мухи, който е способен ефикасно да улавя раковите клетки в кръвообръщението.
Новото устройство представлява силициева пластинка с размери 1x2 сантиметра. Тя покрива дървена тръбичка с диаметър в нанометри и дължина в - микрометри, приличаща на навит на руло "персийски" килим от към лицевата му страна. От вътрешната страна рулото е покрито с антитяло anti-EpCAM - протеин, способен да разпознава и да улавя раковите клетки. Тази косматоклетъчна пластинка се нарича съответно silicon-nanopillar (SiNP).
За определяне на ефикасноттта на устройството авторите на изследването са създали аналогична по размер пластинка с гладка

външна повърхност, която също са покрили с anti-EpCAM. И двете са били поставени в хранителна среда, в която са култивирани клетки на рак на гърдата. Оказало се е, че пластинката с "четина" е улавяла от разтвора 45 – 65 % от раковите клетки, а гладката пластинка — само 4-14 %. Средно, от серията проведени опити се е установило, че наноструктурираната повърхност позволява на "четинестия" филтър да хваща 10 пъти повече клетки, отколкото гладкия.

НЕ Е ФАНТАЗИЯ, А "ГОЛАТА ИСТИНА"

Долуописаното се е случило на изложба «Балът на роботите» в Москва, открита от 15 май до 15 юни 2014 г. На нея са били представени впечатляващите резултати от най-различни разработки в областта на изкуствения интелект на творци от цялия свят. Посетителите на Робофорума са имали уникалната възможност да присъстват на международна дискусия на учени, експерти, художници, журналисти и създатели на роботи. Сред темите са науката и държавата науката и бизнеса и др.

На входа посетителите са приветствани от екрана на телевизора от робота Теспиан. Мимиката му е максимално близка до човешката. По-нататък ви посрещат две други чудеса на инженерната мисъл. Първото може да повтаря човешките движения и да танцува с гостите, а второто – да им подарява цветя.

Има Робот-учител, състоящ се само от глава на пиедестал, която може да преподава уроци по физика - за черните дупки или за струнната теория на вселената. Вижда се и "Робот-глава" на Пушкин, която декламира произведения, "написани от нея" и пита слушателите харесва ли им нейното творчество. Следва, създаден от британец робот-художник, който ако застанете 30 минути неподвижно, е готов да скицира портрета ви. Свои достижения в областта на проектирането на роботи са демонстрирали на "Бала" и ученици от Петербург.

На форума, доминиращите теми сред дискутираните са били едновременната несъвместимост на държавата и бизнеса с изкуствения интелект: той или първите две – бъдещето ще покаже кой е излишния

ФАКТИ И СИМПТОМИ

Появата по пътищата на самоуправляеми автомобили-роботи вече е неизбежен факт. Ако специалистите на повечето европейски и американски компании са съсредоточили усилията си за създаване на леки коли-роботи, то японските изследователи работят над подобни решения, ориентирани към товарния транспорт.

Представители на японската **Организация за разработка на нови енергетични и промишлени технологии** обявиха за успешни резултати при пътните изпитания на авто-влак състоящ се от товарни камиони-роботи. Били са задействани четири автомобила, първият управляван от опитен шофьор, а трите останали камиони са следвали първия, строго съблюдавайки програмираните дистанция и скорост, повтаряйки всички маневри на първия.

Благодарение на използваните камери и радарна система, монтирани на покривите на колите и компютърната система за управление, дистанцията между автомобилите в колоната е била постоянно четири метра, а средната скорост на движение на авто-влака - около 80 километра в час, което е осигурявало максимална безопасност по време на движението за автомобилите от авто-влака и обкръжаващите транспортни средства.

Това позволява да се икономисва гориво и най-вече шофьори, което в перспектива означава десетки милиони безработни от този бранш, защото за ползването на технологиите за автоматично управление на товарни автомобили (и не само) има готовност освен в Япония и по пътищата на другите страни.

Роботите настъпват

Автоматизацията променя все повече сектори на икономиката, но може да роди и сериозни социални проблеми, казват дълбокомъдрено "спецовете". Роботите настъпват и са на път да променят начина на производство, пазарът на труда и на стоките и заедно с тях цялата физиономия на буржоазната "цивилизация".

Да вземем за пример онлайн магазинът Amazon. Със своя таблет Amazon Fire екипът на магазина смята, че чрез него ще накара повече хора да пазаруват физически стоки, които компанията съхранява в своята логистична мрежа от депа, която опасва целия свят. Тези складове са едно от основните предимства на Amazon пред другите интернет магазини. Компанията поддържа изключително

комплексна снабдителна мрежа, за да е готова да отговори на изискванията на купувачите по най-бърз и ефективен начин. **Екипът само не ни обяснява откъде ще дойдат купувачите при пълната автоматизация?**

Преди седмици опитите на онлайн гиганта да оптимизира системата от складове са се издигнали на ново ниво – депата вече ще са почти изцяло автоматизирани, благодарение на компанията Kiva Systems, която Amazon е купила за 775 млн. долара*."Технологията на Kiva е още един начин да подобрим продуктивността на работата",* казва Дейв Кларк, вицепрезидент по въпросите за връзките с клиентите в Amazon. На изложението CeBIT бяха демонстрирани най-различни роботизирани системи, сред които автономен товарач с вилка. В складовете ще има хора, но само в зоната за пакетиране (докога?). Стоките ще бъдат пренасяни и подреждани от роботи.

Роботите настъпват в много производства. При сглобяване на шестото поколение автомобили Golf например, автокорпорацията Volkswagen използва над 1600 робота, произведени от германската компания Kuka и японската Fanuc Robotics. В поточната линия за седмата серия Golf трябва да заработят още 800 робота. Съвсем наскоро тези машини ще могат да бъдат приложени и в други индустрии, като решат един от най-сериозните проблеми в последно време, с които се сблъскват мултинационални корпорации като Apple – условията на труда във фабриките, които асамблират техните устройства. През последните няколко месеца най-скъпият производител на електроника в света попадна в полезрението на правозащитните организации заради експлоатация на работниците в заводите на Foxconn - основният китайски партньор на компанията. Дейностите в подобни предприятия са идеално пригодени за роботи: те са повтаряеми и безинтересни.

С повишаване на жизнения стандарт в Китай и изграждането на вътрешен пазар много е вероятно част от многолюдните човеши ресурси на Народната република също да бъдат заменени с машини. Къде ще отидат "освободените" е друг въпрос.

Скритата опасност. Разбира се, в тази нова индустриална революция е заложен един фундаментален проблем – тя създава потенциал за огромна безработица. Повечето икономисти все още отхвърлят тази теза, определяйки я като лудитска заблуда. Подобни страхове за безработица, предизвикана от технологиите, казват те, съществуваха още през XIX век, когато бяха конструирани първите авто-

матизирани тъкачни станове. Много от анализаторите посочват, че досега заменените от машините работници винаги са си намирали друга работа. Специално в случая с Volkswagen роботизирането на фабриките не е довело до големи съкращения, тъй като компанията има много силен профсъюз, в който участват близо 98% от работниците, така че автопроизводителят е трябвало да ги преназначи на други позиции. Само не ни казват какво ще се случи със "силата на профсъюза" след пенсиониране на "избягналите съкращенията" работници? Още повече, че технологиите не само се развиват с висока скорост, но и самото развитие се ускорява. В миналото компютрите струваха милиони долари и се помещаваха в огромни зали, а днес стотици пъти по-мощни устройства можем да поставим в… задния си джоб.

Данните от статистиката на американското бюро по труда показват, че през 2011 г. седем сектора са давали препитание на 43.88% от цялата работна сила в САЩ. **Това са офис служителите, производството и транспорта, приготвянето на храна, строителството, добивът, ремонтните дейности и поддръжката, както и правната сфера**. Голяма част от тези сектори могат и се преотстъпват на роботите. Същевременно родените от технологиите нови работни места са изключително малък брой и често изчезват скоро след създаването им. Като пример може да се посочи писането на приложения за смартфони, което е сегашната област с най-голям бум на заетостта. Тези нови професии обаче изискват високи нива на образование, гъвкавост, предприемчивост и т.н. Повечето хора не са подготвени за такива изисквания. Цялата образователна система в развитите държави е създадена след индустриалната революция с цел да обучава заводски работници – същите, чиито работни места сега са на път да изчезнат. **Какво ще правят милионите работници, заменени от машините? Засега никой няма отговор**. Професии от рода на шивачи и обущари продължават да съществуват. Но идващата пълна автоматизация ще посегне и на тях. Тогава? – Отново, както в Петото действие на "Хамлет":

"Останалото е МЪЛЧАНИЕ"...

Хеликоптер управляван с мисъл

Екип от университета на Минесота, воден от професора по биомедицински инженерни науки Бин Хе, е успял да издигне и да управлява малък модел на хеликоптер (квадкоптер, диск с няколко пер-

ки) само с... мисълта си.
Машината издържа успешно тестовете и мина през трасе с препятствия. Процентът на успешност е бил над 90.
За експеримента учените са използвали специална шапка, с която се улавя електрическата активност на мозъка: 64 електрода по нея регистрират импулсите на нервната система на доброволец. После те се изпращат за декодиране на специфичните им електрически стойности към компютър, който успява да разпознае мислите, съответстващи на дадено движение.
Хеликоптерът е бил управляван само с мисъл за стискане на юмрук, без никакво физическо действие: мисъл за десен юмрук е за завой надясно, на ляв - за завой наляво, стискане на двата юмрука означава изкачване нагоре, а липса на мисъл за какъвто и да било жест - спускане. Предаването на данните до компютъра става безжично. Системата е показана за пръв път през април (2014), а сега е описана в научното списание "Джърнъл ъф Нюръл Енджиниринг".
Напоследък изследванията в тази сфера - начини за директна комуникация между човешкия мозък и различни устройства - стават все по-многобройни.
Екипът на д-р Бин преди е работил с управляван чрез мисъл виртуален хеликоптер, но в сегашната версия на експеримента той е заменен с физическо устройство. Лесната достъпност на този модел на комуникация, разчитащ на шапката с електроди, е едно от големите му предимства - останалите разчитат на инвазивни процедури - например операция и имплантиране на сензори.
Основните приложения на новите технологии са в медицината - за контрол на биомеханични крайници, например, или пък на други устройства, да речем - инвалидни колички.

ПРОБЛЕМИТЕ НА ФОНДОВАТА БОРСА И НА БОРСАДЖИИТЕ – 1:0 ЗА КОМПЮТРИТЕ СРЕЩУ ИНВЕСТИТОРИТЕ

Дейвид Р. Франсис от "Крисчън сайънс монитър" пише: *"Фондовата борса е превърната в казино от транзакциите, извършвани със свръхбързи компютри. Една микросекунда - милионна част от секундата - е времето, необходимо на свръхбързите компютри, за да извършат операцията с акциите на компаниите на Нюйоркската фондова борса. Тази високочестотна търговия е добила толкова широка популярност през последното десетилетие, че на нея се*

падат 50 % от всички борсови транзакции в САЩ. Този факт има огромни последици за инвеститорите." Сред тях:
- Фондовите пазари функционират все повече на принципа на казината, твърди икономистът Харалд Малмгрен. Той сравнява компютъризираните играчи на борсата с оператори на слот-машини, при които печалбата от една машина е малка, но възвръщаемостта от група такива е внушителна. Традиционното инвестиране в стойност, при което борсовите анализатори и други хора проучват продажбите, печалбите, дълговете и т. н. на съответната компания, става почти неуместно, обяснява Малмгрен. *"Цялата концепция за купуване и държане (...) на акции е маргинализирана"*.

- Редовните купувачи и продавачи на акции и инвеститори във взаимни фондове губят милиарди долари, цент по цент, тъй като разполагащите с компютри търговци извличат предимство и от най-малките разлики в цените на една или сред няколко фондови борси. До определена степен, високочестотната търговия увеличава ликвидността на пазара благодарение на своята способност да приема бързо поръчки за покупки и продажби. Тя увеличава също така неговата ефективност, като намалява цената на транзакциите. По-голямата ефективност обаче може да доведе и до по-големи загуби.

- Въпреки че компютъризираната търговия не е незаконна, тя отваря вратата за повече пазарни манипулации, обяснява Малмгрен. Федералната комисия за ценните книжа и фондовите борси не разполага с мощните компютри и експертизата, необходими за разкриване на такива манипулативни техники, като тласкането на цените нагоре или надолу с вълна от поръчки. *"Хората не могат да проследят дирята",* обобщава Малмгрен.
- Фондовият пазар става по-изложен на т. нар. системен риск - опасност от внезапни драстични понижения на цените. Малмгрен хвърля вината за "мигновените сгромолясвания" именно върху високочестотната търговия. Няколко компютъризирани играчи се оттеглят от борсата, което довжда до спукване на балона с ликвидността - няма пазар за продажби. Промишленият индекс Дау Джоунс (Dow Johnes) потъва за кратко с 1000 пункта през определения ден, като загубва приблизително 1 трилион долара стойност. Той възстановява половината от тези пунктове само за около 90 секун-

ди. Малмгрен се опасява, че подобно пропадане на пазара ще се случва отново в бъдеще, ако не бъде направено нищо, за да бъде намерено средство срещу рисковете на високочестотната търговия. Един възможен вариант би бил въвеждането на съвсем малка такса върху всяка транзакция. Това ще направи високочестотната търговия по-скъпа. Поръчките обикновено са на принципа "купувам незабавно или отменям", което оставя по-малко от секунда за тяхното изпълнение. Приходите от такава такса, обяснява Малмгрен, биха могли да бъдат използвани за повишаване на капацитета на регулаторите или пък за намаляване на федералния дефицит. Глобализацията на фондовите борси обаче усложнява това решение. Ако брокерите, занимаващи се с високочестотна търговия, не могат да прибягват до този подход в САЩ, по-голямата част от тях по всяка вероятност ще се преместят в чужбина.

Друг вариант би бил въвеждането на изискване "високочестотните" брокери да търгуват при всякаква пазарна конюнктура. С други думи, те ще бъдат длъжни да купуват определени акции, дори когато цените им падат. Правилото ще е: *"Ако играеш, трябва да останеш",* заключава Малмгрен.

КИСЕЛ ХУМОР - РОБОТИТЕ "ВЪСТАВАТ СРЕЩУ ЧОВЕКА"

Даниел Уилсън – доктор на науките в областта на роботехниката от университета Карнеги-Мелън - в книгата си **"Как да преживеем въстанието на роботите: съвети по самозащита от навдигащия се метеж",** пише: *"Всеки робот - от тостера до Терминатора – може да се превърне в мтежник, поради което е много важно да се изучават силните и слаби страни на всеки враг-робот".* Хуморът преобладава в неговата книга от 178 страници, но в тях се съдържат и съвсем реалистични ситуации. Напр. при безпилотни транспортни средства, над които е изгубен контрол, съветът е да се струпат максимум препятствия в зоната на маневрирането им. Ако имаме работа с робот, който ни търси по "топлиното ни изображение", можем да се намажем с кал.

Наред с хумора в книгата има богата информация за историята на роботите и изкуствения интеллект каКто и за свързаните с тях проблеми, решавани по настоящем от науката. Интересно е и твърдението, че към 2055 год. Роботите ще отнемат всички работни места от хората.

ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ.
Компютърна програма премина теста на Тюринг

В 1950 г. британският математик, логик, информатик и философ Алън Тюринг съставя **тест за изкуствения интелект**, който позволява да се оцени нивото му спрямо човешкия. В този тест, компютърната програма общува с група хора в течение на пет минути. Ако тя убеди над 30 % от хората в това, че самата тя е човек, нейният интелект може да се счита равностоен на човешкия.

"Преминат е теста на Тюринг, което позволява да се счита, че е реализиран изкуствен интелект, неотличим от човешкия." За това съобщава английския в-к The Independent.

Програмата, написана от руски екип, е убедила събеседниците си, че разговарят с 13-годишното украинско момче "Евгений Густман". Тя е въвела в заблуждение 33 % от членовете на специалната комисия от британския Университет Рединг.

По този повод, Кевин Варвик от университета Ковънтри казва, че успехът на компютърната програма потвърждава опасенията на много специалисти относно бъдещето на изкуствения интелект. Компютри, способни да измамят човека, могат да помагат на кибер"престъпниците" (**и не само на тях**!)

Р.Р., ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ, СПОРЪТ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА И ЗАКОНЪТ ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛИЗМА

"ЕДНА ЦИВИЛИЗАЦИЯ Е УЗРЯЛА ЗА СМЪРТТА КОГАТО Е СЪЗДАЛА И РАЗВИЛА В СЕБЕ СИ ВСИЧКИ ТЕОРЕТИЧНИ И ПРАКТИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ, КОИТО ТРЯБВА ДА Я УНИЩОЖАТ."

Михаил БАКУНИН

Макар Р.Р.-технологиите да заемат много от работните места на хората, мнозина считат, че това още не е доказателство за масовата замяна на работниците от машините. Една от причините за сложността на точното определяне влиянието на автоматизацията върху съкращенията на работните места, е че тя прави често работата на сътрудниците по-ефикасна, без да ги заменя напълно. Увеличението на производителността в този случай означава, че предприяти-

ята използват по-малко работна ръка за същата работа, което им позволява да разширят своето производство и да са по-конкурентноспособни на пазара, твърдят оспорващите "аксиомата" на Норбърт Винер. Като пример, те привеждат роботите Kiva и ролята им в сделките чрез интернет или "електронната търговия". Създадени в 2002 г. от компания Kiva Systems, която е купена от Amazon за 775 милиона долари в 2012 г., роботите се преместват много по-бързо в големите складове, избират стелажите с поръчаните стоки и ги доставят на опаковчиците. Един склад, комплектован с роботи Kiva, може да обработва четири пъти повече поръчки отколкото неавтоматизирания склад, чиито работници губят до 70 % от времето си в ходене по 15-20 километра на ден до стоките в гигантските складове. Изобретателите на тези роботи считат, че те не могат да прогонят хората от работата им, защото интернет-магазините се увеличават толкова стремително, че собствениците им не могат да намерят достатъчно продавачи. Роботите правят транспортирането на стоките по-евтино, разширявайки търговията. Една от търговските компании Webvan свидетелства, че преди въвеждане на роботите е била обречена, защото само за доставката на стоки за 100 долара е изразходвала 120. След роботизиране на дейността, персоналът й е получил възможност да се занимава с по-творческа работа, разработвайки новости и алгорими, ръководещи движението на роботите, насочвайки ги към местата в склада, където се намират стоките за различните поръчки и позволява на системата да се приспособява, като по-редко поръчваните стоки са се съхранявали в по-отдалечени места, за сметка на по-продаваните. Освен това, някои задачи, като общата опаковка на различни стоки за една поръчка се релизира по-лесно от хората отколкото от роботите.

Срещу тези твърдения и факти, могат да се направят много възражения, от които най-сериозните са свързани с изкуственния интелект, който може да решава подобни проблеми, както показва примерът със самоуправляващия се автомобил.

Има и много други примери върху които ще се спираме многократно в хода на нашето изложение.

Трябва да се отбележи, че аргументите на оспорващите революционния характер на роботизацията на икономиката са уклончиви и условни. В тях липсват факти или доколкото присъстват, те са с ограничен времеви кръгозор: до две – три десетилетия. Вече никой не проектира бъдещето със столетия, и сега вкупом заговориха

по темата, която до преди десетина години занимаваше единични екземпляри сред влъхвите на социологията, политологията или футурологията.
Общо взето, те избягват конкретния отговор на основния въпрос: **дали наистина има видове човешки труд, който не е по силата на роботите, в коя сфера и до кога, защото не искат да рискуват да бъдат опровергани от галопиращите открития и изобретения.** Докато спорят за сроковете, откривателите работят и превръщат научната фантастика в реалност. (Вече писахме за решения проблем с опаковката.
Компанията Rethink (Преосмисляне) е разработила един от най-дружелюбните и многоцелеви роботи - Бакстер, създден за работа с хората. Той е резултат от труда на Родни Брукс, основател на компанията. Baxter се нуждае от минимално обучение за изпълнение на прости задачи от рода на повдигане и поместване на обекти в картони. Предназначен е за използване върху относително малки производствени площадки, където промишлените роботи биха стрували твърде скъпо и представлявали опасност за работниците. Идеята, казва Брукс, е в това, роботът да поеме скучните, повтарящи се работи, от които всеки бяга. (N.B.: Ако говорим с ръка на сърцето, в съвременното общество такива са 99 % от работите!!!) Това не пречи на създателя на Бакстер да каже: *"- Той увеличава производителността на работниците, но няма да отнеме работата им!"* - и още: *"- Сложно е да си представим, как даже такива все по-усъвършенствани роботи могат да заменят скоро хората на повечето им работни места в промишлеността и услугите."* (N.B.: Какво значи СКОРО: 10 - 15 - 20 години?)

<u>Доктор Уотсън</u>

Работните места на сътрудниците в офисите и на някой специалисти, обаче, могат да се окажат по-застрашени, поради съюзът на технологиите с изкуствения интелект и с големите обеми обработвани данни, което започва да придава на роботите някои човекоподобни способности, позволявайки им да правят изводи и да решават множество нови типове задачи.

В Модерния квартал в северната част на Ню Йорк, IBM разработва невероятно напреднали компютърни технологии в такива професионални области като **финанси, медицина и обслужване на клиентите**.

Усилията на Ай Би Ем доведоха през 2011 година до създаването на "Уотсън" - компютърна система, която победи шампионите в 50-годишната американска игра-викторина "Рискувай!" (с въпроси и отговори).

От тогава, изследователите на Ай-Би-Ем вече тестваха нови генерации "Уотсън" в медицината, където технологията може да помогне на лекарите в диагнозите на онкологичните заболявания, да правят оценка на състоянието на пациентите и да предписват лечение.

IBM нарича това "познавателни изчисления". Фактически, "Уотсън" използва методите на изкуствения интелект, усъвършенстваната обработка и анализ на езика и огромен обем данни, взети от източници в избраната сфера на приложения (в случая на здравеопазването — това са медицински списания, книги и информация, събрана от лекари или клиники). Благодарение на новите методи и огромната изчислителна мощ, системата е способна да се притече бързо на помощ със "съвети", предоставяйки най-свежа и актуална информация за поставянето на диагноза от лекара и избор на методи на лечение. Възразяват че още сме далече от създаването на д-р Уотсън, защото роботът на IBM е далече от интуицията и съжденията, нужни в работата на лекара, но забравят, че и днес той е много по-добър и точен от масовия средностатистически медик, при това не се дуе и държи като "хванал бога за… шлифера", нито е корумпиран бакалин, каквито за съжаление са болшинството Хипократови клетвопрестъпници.

Още по-големи са възможностите на "Уотсън" при използването му в качеството на "сътрудник в работата с клиентите", отговарящ на въпроси на купувачите или на мястото на банковите съветници, надминавайки ги със способността си да установява връзка между голямото количество данни и да отговаря на въпросите на звънящите, предлагайки им конкретни отговори и на сложните технически въпроси. И в тази сфера системата ще замени мнозина хора, неможещи или нежелаещи да вършат такава работа.

Освен безпокойство от загубата на повечето работни места, бързото ускорение на техническия прогрес, увеличава разрива между победителите и губещите в икономиката, вследствие растящото неравенство в доходите от което се безпокоят някои икономисти, като Тома Пикети. Цифровите технологии облагодетелстват "суперзвездите". Например, някой, който е разработил компютърна програма за автоматизация на разчетите по данъчните облагания, може да

спечели милиони и дори милиарди долари, отстранявайки нуждата от безброй счетоводители...

Нека се обърнем към цифрите и фактите, имащи отношение към твърденията, отхвърлящи ролята на Р.Р.! Статистиката за десетилетието 2005 – 2015 сочи уязвимите професии, които ще изчезнат през следващите две десетилетия (до 2035 година): **месари, зидари, механици, секретари и стенографи, касиери по заплатите, на гишетата в банките и магазините, доставчици, деловодители, машинописки, аптекари, маникюр и педикюр, часовникари, рецепционисти, туристически гидове, нощни пазачи, посредници за покупко-продажби на имоти, счетоводители, данъчни съветници, келнери, селскостопански работници, пощенски чиновници.**

В противовес ще расте търсенето на **приложни и системни програмисти, техници по компютърна поддръжка, мрежови и компютърни системни анализатори и администратори на бази данни, разбира се до наводняването на пазара с тях,** когато за едно работно място кандидатите ще са десетки, а заплатите им ще започнат да се приближават до тези на чистачките. Трябва да се вземат под внимание и възможностите за преквалификация на месара или зидара в системен анализатор или програмист и на последно по място, но не и по важност **числовото съотношение между двете групи – на търсените и на изхвърлените от пазара на труда!** На фона на приведените примери, данни и прогнози в тези и предишните статии, предлаганите "учебни програми", "новите работни места" и плановете за възстановяване на "пълната заетост" звучат едновременно смехотворно, демагогски и издевателски…

Така пауперизацията ще засегне не само париите. **Новите технологии нахлуват в уменията на порядъчните и доволни "средни" еснафи по безпрецедентен начин, превръщайки в мишена техните работни места**, като засягат даже професионални сфери, изискващи относително висока квалификация, като тези в образованието, медицината и юридиспруденцията. *"Средната класа се стопява* - казват Ерик Брайънджолфсен и Ендрю Макафей - *върховете и низините на обществото се раздалечават ускорено. И ролята на технологията в това отношение, която беше един от най-"недооценяваните" фактори, ще продължава да расте"*. Или, както е казано в библията, който има ще му се придаде, а който

няма… “кучета го яли”.
Разбира се, с тези изводи – особенно с твърдението, че съвременният технически прогрес се отличава от всичко наблюдавано по-рано – мнозина не са съгласни, особенно, съзиращите края на наемния труд и капитала, но признават невероятната болезненост за болшинството работещи. Такива като Кац виждат лекарството в ученията, само че “Учете се мили птички!” вървеше в отдавна отминалите времена на дядо Вазов, Славейков и “брат му”, както казваше Симеон Кобурготов. Самият Брайънджолфсен заявява, че не е готов да заключи, че връзката между икономическия прогрес и заетостта е напълно нарушена: *“аз не зная ще можем ли да се оправим, но се надявам, че ще можем”,* което е естествено, иначе ще му вдигнат хляба на горната полица. *“Много хора* – казва той – *особено сред икономистите, направиха погрешния извод, че постоянно растящата производителност е принципът, върху който е устроен светът. Самият аз бях привикнал да говоря, че ако се погрижим за производителността, всичко останало ще се погрижи само за себе си; единствено важна е икономическата статистика. Но това повече не е така…Това е един от мръсните секрети на икономиката: техническият прогрес я развива и създава излишък, но никакъв икономически закон не доказва, че всички ще спечелят. По-вероятно е, че в надпреварата с машините ще спечелят малцина, а болшинството ще изгуби.”*

Но става все по-очевидно, че Р.Р. разрушава капиталистическото общество или приготовлява всички необходими и достатъчни материални предпоставки, теоретически и практически условия и социални сили, които трябва да го унищожат или… сами да загинат. В надпреварата с роботите, за да спечелят всички, мнозинството трябва да организира своя таен заговор за ликвидиране на сакулината или на симбиозата между паразитите-собственици на капитала, организирали се в държава.

Такъв е законът за края на капитализма.

*

БЕЗРАБОТИЦАТА И РАБОТНИТЕ МЕСТА

Р.Р. и СПОРЪТ ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА В ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XXI ВЕК

Двамата американски учени от МИТ (Масачузетския технологичен институт) – Ерик Брайънджолфсен и Ендрю Макафей заедно с мнозина други, дискутираха с плам и страст през 2013-2014 г. влиянието на Р.Р. (на роботите и компютърните технологии) върху работните места в промишлеността и услугите през последните 15-20 години – от автомобилостроенето през туризма, канцеларските работи и продажбите - до юридическите и финансови услуги, образованието и медицината.

Макафей разглежда с увлечение и трепет такива постижения, като безпилотния автомобил на Google, но разбира, че работните места, които ще изчезнат вследствие подобни разработки, няма да се възстановят никога. Той счита, че безработицата и увеличаващото се с нея неравенство могат само да нарастват, ако цифровите технологии, подхранвани от *"достатъчен брой изчислителни мощности, информация и гига килобайтове памет, продължат своя експоненциален ръст през следващите десетилетия". "Бих желал да греша* – казва той – *но, когато тези научно-фантастични технологии стават реалност, се питам защо ли въобще ще са нужни хора?"*

Примери за това как новите технологии и автоматизацията унищожават работни места има навсякъде и не само в автомобилната индустрия. Днес в САЩ и Китай заетите са по-малко отколкото през 1997 г. Вследствие ускорението на Р.Р., подтиквано от китайската конкуренция, ръстът на работните места в САЩ през десетилетието 2000 – 2010, е… отрицателен (- 1 %), от където можем да видим какъв е шансът за намиране на работа от новоизлизащите на пазара на труда. За 30 години - от началото на 1980-те години, работните места в производството са намаляли повече от наполовина (от 22,1 % на 10,2 % през 2011 г.). Само за 2012 и 2013 г.г. в САЩ са продадени 320 000 професионални роботи, което води до драматични поражения в сектора на услугите, където е заета 80 % от работната сила!

Тези статистики ми напомнят заслепяващото въздействие на марксистката идеология върху троцкистите, които, в споровете ни през 90-те години на миналия век, обясняваха абсолютното намаляване на броя на работниците със съзнателното унищожение на "производителните сили" от страна на капиталистите, които го правили, за да избегнат "диктатурата на пролетариата".

Приемайки като критерий за прогреса средната производителност на труда (продукция и обслужване за единица време.), двамата учени констатират, че докато тя расте непрекъснато, заетостта намалява, а с нея и заплатите, особено от 2000 г. насам, като вещаят мрачни перспективи за много професии от най-различни сфери в САЩ. Те заключават, че бързият технически прогрес разрушава много повече работни места отколкото създава, действайки стагниращо върху доходите най-вече на "средната класа", което увеличава социалното неравенство. Това важи и за другите напреднали страни. **Такова раздалечаване в графиките на линиите на производителността и на заетостта и заплащането на труда, Брайънджолфсен и Макафей наричат "голямото разминаване" или още "голямият парадокс на нашето време".**

Всъщност, в предишните статии видяхме, че тук няма нищо парадоксално: капитализмът е бариера за Р.Р. и поражда тези и още много други "парадокси" и колизии на интереси. Основното и нерешимото в перспектива противоречие е това между стремежа на капитала към максимални печалби и непрекъснато намаляващото количество наемен труд (и купувачи). Като цяло, предприятията създават повече блага и услуги (теоретично могат да ги произвеждат в неограничени количества), докато мнозинството от населението обеднява за сметка на свръхобогатяването на върхните 1 до 10 %. **В световен мащаб, растат и разликите в доходите на богатите и бедни страни.** Двамата наричат тези тенденции ТРЕВОЖНИ, без да се вдълбочават в проблемите, чието стремително и лавинообразно натрупване поставя пред обществата, разделени на класи и нации, класическият въпрос КОЙ – КОГО? - независимо от степента им на развитост. Констатациите, че *"ние не сме в крак с технологиите, които се усъвършенстват толкова бързо, а нашите навици и организационни структури не могат да ги следват"* и че техническият прогрес *"унищожава нуждата от много видове труд и поставя*

средностатистическият работник в по-лоша от преди ситуация, като медианният доход спада, заедно с работните места" (какъв език само!) са почти безспорни, но различията в обясненията и решенията стават все по-големи. За Брайънджолфсен и Макафей, както посочихме, основна причина за посочените ръст на производителността и намаляване броя на работните места и на заплатите **е Р.Р., а не нейната несъвместимост с "философията" на капитализма.**

Нова икономика?

И други, специалисти се занимават с "тревожния" проблем. Брайън Артър например, от лабораторията за изпитание на с-мите за изкуствен интелект в изследователския център Xerox (Пало Алто) и бивш професор по икономика в Станфордския университет я нарича «икономика на автономността». Тя е много по-сложна поради роботите и автоматиката, заместващи човешки труд: *"Цифровите процеси – казва той - комуникират с други такива и създават нови цифрови процеси, позволявайки да се извършват много повече работи с много по-малко човешки ресурси, при което умират все нови и нови работни места. Тази стремителна атака на цифровите процеси* - твърди Артър - *е която преди всичко обяснява, по какъв начин производителността расте без съществено увеличение на човешкия труд. Цифровите версии на човешкия разум* - продължава той - *с увеличиваща се скорост ще заемат даже тези работни места, които доскоро се считаха предназначени единствено за хората. Това ще промени всяка професия по невиждан до сега начин."*

*

Наистина ли новите технологии са отговорни за стагнацията в заетостта през първото десетилетие на XXI век? Много други специалисти по икономика на труда казват, че данните не са убедителни. Като причина за намаляване скоростта на създаване на работни места от началото на века, те виждат събития, свързани с глобалната търговия и с финансовата криза от края на второто хилядилетие и началото на новото. *"Никой не знае истинската причина"* - казва Ричърд Фриймън, специалист по икономика на труда от Харвард. Това е така, защото било много сложно да се «разплете» влиянието на технологиите от другите макроикономически фактори и е скептичен, че технологиите могат да променят достатъчно бързо толкова широк спектър от "бизнес-сфери", за да си обясним с това по-

следните данни за спада на работните места.
Друг икономист от MIT - Дейвид Отър, изучаващ щателно връзката между работните места и технологиите, също се съмнява, че те могат да предизвикат толкова внезапно изменение в общата заетост. *"От началото на 2000-та година в заетостта има силен спад. Нещо се промени. Но никой не знае причината"*.
Той се съмнява и в това, че производителността в САЩ действително е порастнала резко през изминалото десетилетие. Отър счита, че слабият ръст на работните места може да бъде резултат от слаба икономика. *"Внезапното забавяне в създаването на работни места* - казва той - *е голяма загадка, но малко неща доказват, че тя е свързана с компютрите"*.

Когато четем за подобни "загадъчности", може да си помислим, че са писани за идиоти или от идиоти, но понеже не са, остава да бъдат мошеници. Защото, ако много по-голяма продукция се произвежда с по-малко работни ръце (и глави), това е безспорно доказателство, че ръстът на производителността е за сметка на Р.Р. и на нищо друго.
"Несъмненно - продължава Отър – *поне от 80-те години на XX-ти век компютърните технологии все повече и повече нахлуват в счетоводството, в канцеларската работа или в серийното производство на заводите, т.е. във всички сфери, които до сега даваха доходите на средната класа. В същото време, високоплатените работни места, където се изисква креативност и способност да се решават проблеми, за които се използва помощта на компютрите - процъвтяваха. Както и работата, която не изисква специални навици: в ресторантите, като чистачки, помощен медицинске персонал по домовете, и други професии, където се изпълняват обслужващи работи, които е трудно или неизгодно да се автоматизират."* Уотър не съобщава колко са откритите "компесаторни" места за висококвалифицирани творци в сравнение с закритите, нито споменава за нахлуването на роботите в домовете, заведенията за хранене, медицинските услуги и още безброй професии, неизискващи дипломи от Хардвард. *"В резултат* – заключава той - *имаме "поляризация" на работната сила и "опустошение" на средната класа, което е в пълен ход в много индустриални страни в последните няколко десетилетия. Но има голяма разлика между това и влиянието на технологиите върху общото число на работните*

места, тъй като естеството на последните може да се променя силно, без да има големи изменения в сферата на заетостта”. (N.B.: Особенно, ако “назначим” жените за проститутки, а мъжете за полицаи. Тогава може да се постигне почти пълна заетост!)
“Дори съвременните цифрови технологии да сдържат създаването на работни места, историята доказва - продължава нашият автор - *че това, по-скоро е болезнен, но временен шок, докато работниците адаптират навиците си, а предприемачите създадат нови възможности за възстановяване броя на работните места. Това винаги е работило така, поне от 17 век насам: в 1900 г. 41 % от американците са били заети в селското стопанство, а към 2000 г, те са били само 2%. Точно така и заетите в промишленото производство от 30 % в следвоенните години са станали 10 % в наше време, отчасти поради автоматизацията през предишните 20 години.”*

За отбелязване, е че обект на внимание, освен на учените, на изследователите и на изобретателите, проблематиката свързана с Р.Р. е приковала вниманието и се третира в безброй статии на десетки специализирани и научно-популярни както и на търговски списания. Макар и с 30-годишна давност от разговора ни с Ценко Барев за предсказанията на поета мистик Жак Казот в навечерието на Великата френска революция, темата навлиза и в предаванията на нашата окаяна така нар. национална телевизия, чиито жрици и жреци, въпреки природната си глупост, започват да се страхуват за местата си и за края на системата, към която са завързани.
Лоуренс Кац - съименникът на фелдкурята Ото Кац от Хашековия роман за добрия Швейк и икономист от Харвардския университет - е провел обширно изследване как технологическите новости са влияли на работните места в течение на последните няколко столетия(?) и е установил, че *“колкото и такива изменения да са болезнени за работниците, чиито навици повече не отговарят на нуждите на работодателите, никакви исторически модели не показват, че тези промени водят до общо намаляване на броя на работните места в дългосрочен план.”* Описвайки как високо квалифицираните занаятчии от средата на 19-ти век са избутани от фабричните работници на които били потребни десетилетия, за да получат необходимите за новите видове заетост навици, той заключава дълбокомислено: *“Работните места не ще свършат никога. Не същест-*

вува дългосрочен тренд на изчезване на работата за човека. (N.B.: След изгонването му от Рая). *В дългосрочна перспектива заетостта остава достатъчно стабилна. Хората винаги са били способни да създават нови работни места и да откриват нови занимания."* (N.B.: Това вече напомня силно анекдота с циганката гадателка, която, след като предсказала голямата мизерия и теглила, очакващи жертвата, я успокоила казавайки й: *"- Ама, после… после, че свикнеш."* Разбира се, освен проститутки и полицаи, "излишните" могат да бъдат накарани да пълнят каци без дъно – n'est ce pas – мистър Kats?)

Тъй като "на чужд гръб сто тояги са малко", бихме могли да обогатим "изследването" на Кац с примери от Елизаветинската епоха в Англия от 16 век, когато "овцете изяждали хората", както Томас Мор описва началото на първата индустриална революция в пет-милионното по него време островно кралство. Тогава се въвеждали предачните и тъкачните машини, за които била необходима овчата вълна. Кралската власт обезземлила селяните, превръщайки земите им в пасбища, а селяните набутала в новооткритите фабрики, които носели благозвучното име **"домове на ужаса".** Мнозина от обезземлените бивши селяни предпочели разбойничеството в планините и горите, където по едно време те стигнали до 300 хиляди души. Легализираните разбойници от кралската армия устройвали лов на нелегалните, бесели ги или ги дъмгосвали с нажежено желязо и ги затваряли във фабриките, докато за век-два те… свикнали.

Все пак, сегашният Кац не отхвърля напълно идеята, че в съвременните цифрови технологии има нещо по-особенно, което може да повлияе на по-широк спектър професии. *"Въпросът е* – казва той - *способна ли е историята на икономиката да послужи като ефикасно ръководство? Ще бъде ли прекъсването на работата, предизвикано от технологиите, временно, докато работната сила се приспособи, или ще видим сценарий от научната фантастика, в който автоматизираните процеси и роботи със свръхчовешки способности ще обхванат повечето от човешките задачи?"* Макар, че Кац очаква "историческият модел" да се съхрани, за него това е "действително голямият въпрос". *"Ако технологиите* - счита той - *нанесат достатъчно голям ущърб, кой знае, какво може да произлезе?"* Тук съименникът на полевия свещенник спира разсъжденията си, отказвайки да разгледа… любимите на харвардските икономисти сценарии, сред които е и този с най-голямо тегло: **ре-**

зултатите от масовото съкращение на броя на работните ръце и глави, участващи не само в производството и услугите когато безработните престават да са купувачи, а собствениците изпадат в цайтнот, защото нямат пазар, където да пласират създадените в изобилие продукти и услуги… от "собствените" им роботи.

Очевидно, голямият двубой, който предстои е този между алчността на господстващото малцинство, което ще се стреми да "анихилира" всички, които са станали непотребни за печалбарството му и инстинктът за самосъхранение на милиардното мнозинство на останалите "излишни" лумпенпролетарии, които днешната социал-икономическа и политическа система осъжда на "изчезване".

ДВЕ ПИСМА ЗА МОДЕЛА НА ДВАМА ОКСФОРДСКИ УЧЕНИ ЗА БЕЗРАБОТИЦАТА В САЩ, АНГЛИЯ И ДР.

“Драги Абдулрахман Паша,
*Мисля, че статията **“Бъдещето на заетостта”** (44 страници без библиографията и апендикса) на **Карл Бенедикт Фрей** и **Майкъл А. Осбърн** от Университета в Оксфорд, ще бъде интересна за теб. Твърдят, че това е първото количествено изследване на въпроса. Изпращам ти линка към нея:*

http://www.oxfordmartin.ox.ac.uk/downloads/academic/The_Future_of_Employment.pdf

Те са използвали най-новите данни за развитието в областта на компютрите и роботите в математически модели за изследване броят на работните места в USA (Съединените Щати), които са застрашени от автоматизацията.

Резултатът е, че в следващите 10 – 20 години 47 % от днешните работни места в 702 най-трудоемки професии рискуват с най-голяма вероятност да изчезнат.

Моделът прогнозира, че всички работи в масовото проиводство, в обслужващата администрация, в бюрата, логистиката и транспорта ще бъдат автоматизирани в този срок.
Компютъризацията и роботизацията е най-бързо напредваща в областите, където през последните 20 години са създадени най-много нови работни места, например в услугите. Човекът губи рязко предимствата си в сравнение с роботите, относно скорост и сръчност.

На края двамата оксфордски учени твърдят (без факти), че тези, които са си изгубили работата, ще намерят нова в областите, които изискват социална и творческа интелигентност, но за това ще се нуждаят от специално образование.

След библиографията, придружаваща статията, има интересен

апендикс за всички професии, които бъдат автоматизирани с вероятност от 0 до 1. За 702-те изброени професии можеш да се ориентираш лесно, посредством автоматичния преводач от английски на български.

Изпращам ти и линковете към английския текст:
http://www.robots.ox.ac.uk/~mosb/public/pdf/299/uk-london-futures-agiletown-nov-14.pdf и
http://www.robots.ox.ac.uk/~mosb/public/pdf/735/Technology%20at%20Work.pdf

представляват подобен анализ за Великобритания и други страни.

ILIJA TROJANOW"

*

РЕЗЮМЕ НА ТРУДА НА ДВАМАТА АНГЛИЧАНИ ОТ ЗЛАТКО КОСТАДИНОВ:

"Прочетох материала, който ми изпрати. Отне ми доста време, но съм доволен от резултата. По-долу излагам в резюме съдържанието му:

Има доста дълга уводна част, в която се описва познатото ни историческо влияние на технологичния прогрес върху трудовия пазар буквално до миналата година. Има интересни наблюдения, например това, че компютрите са отнемали работата предимно на средноплатените служители.
Следващата значителна част е посветена на модерните тенденции по отношение на автоматизацията. Твърдят, че някои задачи, които доскоро (преди 8-10 год.) изглеждаха нерешими, днес са практически решени, поне на ниво прототипи (основната причина, според тях, за това е в събирането и обработката на огромни количества данни, които навремето ги нямаше или не бяха обработваеми).
Конкретизирани са проблемите, които в момента задържат решаването на определени задачи. Бих ги превел като „опознаване и управление на средата", „творческа" и „социална интелигентност" – т.е. модерните компютърни алгоритми срещат непреодолими (засега) затруднения, когато трябва да решават задачи, изискващи такива умения.
На базата на горния анализ те са се опитали да изчислят колко от

*настоящите професии в Щатите могат да бъдат напълно автоматизирани. За това им трябват данни за същността на професиите и те са ги взели от програмата O*NET на министерството на труда на САЩ (тези данни, са единственото ограничение, за да се приложи модела и извън САЩ). Избрали са 702 професии (за останалите няма пълни нужни данни, а и не влияят особено на общата заетост), които двамата са класирали.*

*На базата на горните критерии специалисти по машинно самообучение са отсели 70 професии, за които са сигурни дали могат да бъдат напълно автоматизирани или не в скоро време с наличните технологии. С помощта на тези 70 професии е построен математически модел, който предвижда за всяка от 702-те професии дали ще бъде автоматизирана въз основа на характеристиките ѝ, описани в O*NET . Моделът предвижда с точност около 90%.*

Според резултатите от него, за 47% от професиите има вероятност > 0,7 да бъдат автоматизирани. Освен това, за онези, които са с вероятност между 0,3 и 0,7 може да се очаква тя да се повиши, защото зависят преди всичко от „опознаване и управление на средата“, което е най-лесно развиващата се област според горните критерии.

Авторите сами посочват някои резерви към предвижданията си. Има очевидни фактори като промени в законовите регулации и цените на оборудването, които в дългосрочен план ще запазят посоката си, но в краткосрочен може да повлияят. Разбира се, най-сериозният аргумент срещу предвиждането е зависимостта от човешкия фактор, т.е. от експертната оценка на въпросните 70 професии. Затова те са избрали професии, за които е сигурно, че могат да бъдат автоматизирани, със съществуващите в момента технологии.

В заключение, те посочват кои сектори ще бъдат най-засегнати – „повечето работници в производството, транспорта и логистиката, заедно с много от офисите и административната поддръжка“. „Съществената част от сферата на услугите, в която се създадоха нови работни места през последните десетилетия в САЩ, е високо податлива на компютъризация.“

Забележително е, че се очаква професиите, които тепърва ще се автоматизират, да бъдат ниско платени, за разлика от историческия опит в това отношение

Работата има вид на съвсем сериозно изследване, доколкото мога да преценя. Във всеки случай математическият апарат, който съм изучавал и в нашия университет, и в общодостъпни курсове от Станфорд, е стандартен и точно така се препоръчва да се правят подобни модели, когато се опитваме да използваме компютрите за такива предвиждания. Т.е., ако няма съзнателна манипулация, предвижданията изглеждат съвсем сериозни, доколкото днешната наука може да се справи с подобни прогнозирания, използайки експертно-статистическия метод (а не, например, социологически или напълно експертен). Възможност за манипулации (за чиито мотиви ще спомена по-нататък) има предимно в работата на експертите – конкретните им изчисления май не са публикувани, така че не можем да ги проверим лично. Но, самият метод на изследване е теоретически правилен, при това - широко използван.

Накратко: мисля, че можем да се доверим на резултатите, докато не намерим някой, който да ги оспорва със сериозни аргументи.

Големият въпрос е: как можем да използваме това изследване? Мисля че в него има материал за дедуктивен (конкретните прогнози) и индуктивен (сериозните примери) подход за пропаганда. Но... превръщането на този материал в пропаганда е друга тема.

Погледнах и другите два материала, които ми изпрати. Единият е стратегия за справяне с проблема в Лондон, разработена от Deloitte. Тезата им е 30% работни места по-малко в идните 10-20 години. Основният им аргумент е горното изследване. Предложението е създаване на специална общинска институция, която да се занимава с проблема на заетостта.

Другият материал от авторите на изследването, описва някаква стратегия за справяне с проблемите. Съвсем отгоре я погледнах, не видях нищо ново в нея, освен стандартните регулации, преквалификации и други подобни.

Ако искаш, мога да резюмирам и тези два материала като горния. Мога да задълбая в него и да го преразкажа за вътрешна или за външна употреба...
Изобщо, темата е интересна и изглежда плодотворна, стига тези

да не са някакви мошеници, които да помагат на някой да взема пари и власт. Но дори и така да е, това не значи, че резултатите им не са верни. Бих искал да знам накъде да продължаваме с тази тема, дали да не включим някой друг... може би е добре да го обсъдим на събранието."

(**N.B. – За съжаление, освен тебе, други кандидати за колективна работа в тази област, която считам за най-плодотворна /и най-трудоемка/ за актуализиране на революционната ни пропаганда, агитация, организация и акция – НЯМА! Дано сред тези, които ще дойдат при нас, индивидуалистите и нежелаещите да работат планомирно и координирано бъдат по-малко.**)

Р.Р. и спорът за работните места (продължение)

Продължават да спорят дали, заместващи човешкия труд с този на роботите, Р.Р. унищожава работните места, макар това да е напълно излишно. След като изложим разнообразните факти и данни от всички области на икономиката, науката и изкуствата, ще разгледаме и някои "спорни" мнения на специалисти по изкуствения интелект, на учени и на професори по мениджмънт по въпроса. Мнозина от тях и цялата тайфа от "експерти" в сферата на роботиката и социалните последици от нея, доскоро твърдяха, че жертви на автоматизацията ще станат само фабрично-заводските работници, докато свръхраздутата и недифинирана "класа" от **работещи в "услугите",** могла да бъде спокойна за бъдещето си. Фактите и статистиките обаче са упорито нещо и както ще видим в следващите страници опровергават и най-скромния "оптимизъм".

До неотдавна например, телекомуникациите бяха невъзможни без участието на оператори (телефонистки). Тогава тази професия беше уважавана и доходна – работещите я, със или без основания, се причисляваха от казионните статистици към долния слой на "средната класа". Днес техните функции са напълно поети от виртуалният асистент на Apple за таблети и смартфони или "комуникатори" – Siri. Последният е не само полезен с многобройните си възможности/опции, но е и твърде остроумен — не му струва нищо да вземе участие в импровизиран теологически диспут. Само с внедряването на тази технология в САЩ бяха унищожени 109 хиляди работни места на телефонни оператори, станали жертва на гения на покойния Стив Джобс.

В близкото минало в различните офиси бяха необходими секретарки – днешният софтуер позволява на работодателите и началствата, ако те не са прекалено тъпи, да организират самостоятелно своя работен план. (Доколко и докога самите те ще бъдат "необходимост" е въпрос на време.) В резултат, само през първото десетилетие на XXI-и век, над 1,1 млн. нови американски секретарки останаха без работа. През същия период бяха съкратени 63% от машинописките и словослагателите и 46% от работещите в туристическите агенции. От 7,5 млн. души изгубили работата си в САЩ през последните 5 години (начиная от 2007 г.) повече от половината са получавали годишни заплати от 38 до 68 хиляди долари, което ги е определяло като "средна класа". В 17-те страни на Еврозоната са изчезнали 7,6 млн. работни места от същата категория. Някои се опитват да ни обяснят това с кризата, но не по-малко от 2/3 от работещите са били заменени и изтласкани от новите машини и софтуер (какъвто е случая със Siri и телефонните оператори). Оказва се, че в редица области машините и софтуера вършат работата по-евтино и по-добре от хората.

В Университета на Северна Каролина, роботи изместват библиотекарките и донасят от подземното хранилище поръчаните от студентите книги, които се съхраняват в метални чекмеджета и заемат само 1/9 от пространството, което им е било нужно, когато са били на полиците. С тази система университетът е "помогнал" да се съкратят 26% от библиотекарите в САЩ (за сега).

По целия свят така нар. "облачни технологии" (виж в Интернет) създават възможност сферата на икономиката да мине без счетоводители и без част от мениджърите, като позволяват на работодателите лично да следят хода на продажбите и да "ръководят" финансовите си дела без особенни усилия. Една от програмите за "облачно изчисление", може да попълва самостоятелно данъчните декларации и да ги отправя в съответното данъчно управление. (Доколко подобна "услуга" ще бъде необходима при една друга форма на собственост, организация на производството, управление и разпределение, е отделен въпрос!)

И у нас, макар със закъснение, някои компании предоставят работата на своите отдели за "информационни технологии" (ИТ) на аутсорсинг (**пак трябва да се консултира Интернет**) от което отново се реализират чувствителни "икономии" – софтуерът може да пови-

ши ефикасността, но унищожава заетостта.
В град Гари (САЩ, Индиана) общинският департамент по образование е уволнил половината от шофьорите на ученически автобуси (които са плащани не зле), заменяйки ги с програма, способна да създава по-удобни маршрути на движение. Така останалите на работа (за сега) 80 шофьори возят същия брой деца на училище без закъснение.
Новите технологии позволяват да се съкрати броят на работещите в един банков отдел със стандартните осем чиновници на трима: съвременните банкови машини са много по-"дружелюбни" с клиентите и колкото по-напред отиваме, толкова по-малко сътрудници ще са нужни. (Отново, е отделен въпросът, доколко в едно общество на изобилие, в което пари, паразити и печалбари са елиминирани, доколко банките ще бъдат нужни, освен като "банки" от данни, необходими за регистриране /и планиране/ на човешките потребности и удовлетворяването им.) За сега, все още клиентелата предпочита онлайн-плащанията и "общуването" с автоматите пред обичайните нашенски опашки пред касите и гишетата, което ще доведе до масово изхвърляне на улицата на придаващите си ненужна важност чиновници-касиери.
За успешния експеримент на Google със самоуправляваща се кола са слушали мнозина. И вече никой не оспорва, че повсеместното внедряване на такива автомобили ще направи движението много по-безопасно. Но какво ще стане с водачите на камиони и таксита, и с личните шофьори на разнокалибрените босове? Само в САЩ се наброяват 3,1 млн. камионджии, 573 хиляди шофьори на автобуси, 342 хиляди на таксита и лимузини — всички тези четири милиона души ще попаднат в списъците на безработните.
Обичайно предпазливите експерти на Gartner ни уверяват, че към 2020-та година днешните технически новости ще нахлуят масово в частния сектор – можем да си представим, какво ще означава това за работните места. **Двамата учени от Оксфорд** считат, че 47% от днешните работни места могат да се заемат от машини през следващите 15 - 20 години. Това засяга счетоводители, юристи(!), съставители на техническа документация и много др. "престижни" и високоплатени професии. Глобалният лидер за нови технологии и комуникации Verizon е съкратил през последните пет години броя на наемните си работници с 1/5, повишавайки с 18% работните заплати на останалите, което се сочи като **красноречива илюстрация**

на зловещия тезис за *"по-малко-население и по-богато бъдеще".* През последните 2 години в САЩ бяха създадени много малко нови работни места и заетостта на населението сега е на най-ниския уровен от 1977 година насам, но **"общото" богатство на всички американски семейства възлиза на 77 трилиона долара**, т.е., то е по-голямо от когато и да било. Като цяло, такава е ситуацията и в останалия свят: **работните места стават по-малко, а богатствата повече. Как се е получило това?**

В началото на XX-и век гръбнак на зараждащата се американска средна класа е било фермерството. Един от всеки трима работоспособни американци е работил в селското стопанство. Днес в този отрасъл работи само 2 % от американската работна сила, но по-малко от половината създава много пъти по-голяма продукция от онова време. Можем да припомним как някога тъкачите бяха заменени от машините. **Тенденцията е ясна: извършва се снижаване частта на непосредствения човешки труд в икономиката**.

През последниите 30 години участието на човека в производството и услугите по цял свят се е съкратило от 64 % на 59 %. В същото време, върхът на пирамидата, от 1 % от населението на САЩ е увеличил своето богатство от 9 % на 22 % от общонационалния му обем. А, ако в 2000-ната година 65 % от трудоспособните американци са били обезпечени с работа, то днес те са 59 %. В 1960-те години само един от двадесет американци на възраст от 25 до 54 години не е бил трудоустроен. Десет години по-късно тази цифра се е умножила до един на седем.

В 2012-а компания Instagram, купена за един млрд. долари, е имала клиентела от 30 млн. души и се е нуждаела от 13 души щатен персонал, докато няколко месеца по-късно Kodak подава иск за признаването му във фалит, когато там са работили над 145 хиляди души. Google, никому ненужен през 2000-ата година, днес е станал незаменим и се управлява от щат с 46 хиляди души. Тези процеси не биха били толкова забележими, ако в «невиртуалните» области заетостта не се съкращаваше с такива стремителни темпове. **Именно Р.Р. е в основата на непрекъснато растящата безработица в "развитите страни" и това е само начало.** По-рано, заетостта се възстановяваше достатъчно бързо след кризите, но когато, като алтернатива служи "трудът" на програми и машини (за които не са нужни отпуски, социални и здравни осигуровки, пенсии и т.н.), с

приказките за "нови работни места" и за "светлината в края на тунела" е приключено.

В 1930-те г. Джон Мейнард Кейнс се съкрушавал по повод на това, че новите технологии се появяват по-бързо, отколкото се е удавало да им се намери конструктивно приложение, но е вярвал, че в бъдеще хората ще живеят много по-добре и ще работят не повече от 15 часа в седмицата! Частично той е прав: френският безработен днес живее по-добре от френския работник от времето на Кейнс (разбира се, само през първите няколко месеци, след което помощта за безработица намалява дегресивно, за да слезе под прага на бедността, когато животът увисва на конец!!!), а възстановяването на заетостта, след рецесията в развитите страни, става за сметка на работещите на половин ставка. Така се оказва, че "дивният нов свят" поощрява социалното неравенство, изправяйки едни срещу други двата полюса на днешното общество.

В условията на капитализма и държавността, надеждите на Кейнс за "един по-добър свят" се стопяват и вместо неговите "15 часа труд на седмица", Р.Р. ражда малцината свръхнатоварени супер-специалисти (които също са наемници на капитала) и милионите безработни или временни "прекарии" (които марксисти и капиталисти високомерно наричат "лумпен-пролетарии"). Това означава **ГЛАД И МРАЗ БЕЗ НАДЕЖДА**, **невежество, мизерно съществуване, болести и агония.** Те карат "нисшите", "лумпените", онеправданите, създадени от системата на паразитите, да търсят решение на битовите си проблеми в "престъпването на законите", а богаташите и тяхната власт им отговарят с репресии, със затвори, електрокуции, "хуманни" инжекции или "просто" с обезглавявания. **ТРИМИЛИОННАТА ЗАТВОРНИЧЕСКА АРМИЯ НА САЩ (И ТРИЙСЕТ МИЛИОННАТА В СВЕТА), КОИТО ОТ ТУК-НАТАТЪК МОГАТ САМО ДА РАСТАТ, СЛЕДВА ДА СЕ "ПРОСВЕТЯТ" И ДА СЕ "ИНТЕГРИРАТ" В РЕВОЛЮЦИОННИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА… "ПОСЛЕДНИЯ И РЕШИТЕЛЕН БОЙ"!!!**

Р.Р. и ПРОЦЪВТЯВАЩОТО НЕРАВЕНСТВО В ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XXI ВЕК

С всяко изминало десетилетие разривът в доходите между най-богатите и най-бедните нации в света се увеличава. Така, в 1820 г., той е бил 3 към 1, в 1950 г. – 35 към 1, в 1973 г. 44 към 1, в 2002 г. – 75 към 1**. В 2007 г. 500 милиардери** в света (т.е. **около 0,000 008 %**

от населението на планетата) са имали общо 3,5 трилиона долари (**т.е. повече от 7 % от БВП на света, който е приблизително 50 трилиона годишно**).
Днес, в САЩ вероятността да се измъкнеш от мизерията на бедните слоеве се оценява на около 9 %. За последните 40 години тя е "порастнала" само с 0,6 % (в "егалитарна" Дания този шанс е около 18 %). Даже в центъра на Европа – в Германия, в управителните съвети на най-крупните предприятия влизат само бели германски мъже, макар да са учили с цветните си сънародници в едни и същи елитни учебни заведения.
В разпределението на икономическите блага, светът постепенно се завръща към ситуацията през la belle epoque, от преди Първата световна война, когато 10 % от "добрите семейства" на Европа държаха 90 % от богатствата на континента. От 1914-а до 1950-а това съотношение се променяше в полза на "средната класа", **но от 1970-те едрият капитал започна да взема своя реванш**. "Експертите" твърдят, че съвременните технологии позволяват да се ускори този процес.
Всъщност как се стигна до тук?

Причината не е в Р.Р., а в свръхексплоатацията, чиито стражи: държавата или апаратът на насилие (армия, полиция, съд, затвори и бюрокрация) и този на измамата и оглупяването, в чийто авангард са медиите, гарантират този резултат. **И ако уплашените, измамени, оглупени и доведени до апатия и прострация маси, не се съвземат и организират за отпор, едва ли ще имат по-голям шанс да оцелеят отколкото жабите, чиято вода в блатото се подгрява бавно, докато се… сварят.**
Залъгват ни, че в старт ъп-компаниите всички имали еднакви възможности, но практиката показва, че в подавляващото болшинство и в тях доминират белите (единственото забележимо изключение са пришълците от Източна Азия).
В тези условия дори в САЩ на страниците на луксозните списания публицисти призовават правителството да създаде гарантирани работни места (знаейки, че в рамките на капиталистическата система това е невъзможно), да повиши минималната работна заплата и т.н. "Експертите" твърдят, че такива мерки не могат да бъдат ефикасни: Структури, подобни на рузвелтовия "Граждански корпус за охрана на околната среда", обезпечил работа за много американци в

годините на Великата Депресия, в наше време не би се справил с дейности, които изискват специалисти с висока квалификация и голям опит. Групата безработни със силно различаващи се мантелитет, произход и трудов стаж не може да се превърне за час или ден в команда от талантливи строители и инженери. От друга страна, правителството би могло да потърси подходяща работа за безработните специалисти и за работниците, но, ситуацията с чудовищно криминализирания американски град Камдън показва, че пред всички рационални алтернативи, правителствената бюрокрация винаги е предпочитала безполезните и нерешаващи нищо "хуманитарни помощи".

Колкото до минималната работна заплата, предварителни сметки на държавните финансисти сочели, че в САЩ увеличението ѝ могло да доведе до загуба на 1,3 милиона постоянни работни места и 550 хиляди на половин ставка, да повиши цените с 4 % и, в най-добрия случай, да снижи нивото на бедността само с 15%... Какви са основанията на тези сметки? Едно от тях е прословутото "бягство на капитали" към страните с по-ниски заплати от най-ниските "отечествени", но никой не иска да отговори на "законния въпрос": ЗАЩО ДА НЕ СЕ СЪЗДАДАТ КОМАНДОСИ, КАТО ЕВРЕЙСКИТЕ, КОИТО ЗАЛОВИХА АЙХМАН В АРЖЕНТИНА НА ХУАН ПЕРОН???

Защото, в крайна сметка, кое е по-голямо престъпление против човечеството: да посипваш в "банята" 5 - 6 милиона "чужденци", в течение на 5 - 6 години, с циклон Б, и после да ги изгориш в крематориумите, ИЛИ в няколко десетилетия да осъдиш на полугладна смърт десетки милиони "съотечественици", които в света на глобалните империи – в асиметричните и симетрични войни – могат да достигнат до няколко стотици или милиарди екземпляри du genre humain?

БЕЗРАБОТНИ ВИШИСТИ
Дългосрочните "плюсове" (+++).

Промишлените революции съвсем не бяха очевидни за своето време: в периода на буржоазните революции, от 1750 г. до 1850 г., качеството на живот на болшинството във Великобритания почти не претърпя подобрение, целият ръст беше концентриран само в няколко области. Внедряването на машините предизвика знаменити-

те **бунтове на лудитите**, недоволни от замяната на човешкия труд с машинен. Каквото и да се говори, епохата на индустриализация беше твърде бурна. **С висока степен на вероятност подобна ситуация може да се повтори и през този век. При това, отекчаващ фактор сега ще бъде заемането на работни места на «белите якички» от роботи**.

От друга страна, високата вероятност на автоматизация не е задължителна гаранция за провеждането й. Напр., в японските заводи на Renault-Nissan се ползва поголовно трудът на роботите, докато в Индия използването на местната работна сила се оказва по-"изгодно", защото е по-евтина. Но, задълго ли е това изключение от правилата? Така или иначе, настоящият времеви отрязък на технологически прогрес ще предизвика осезателен спад на заетостта, който едва ли ще бъде кратковременен.

Как ще се преживее това време?

Отговор се надяват да ни даде първата Промишлена революция когато през втората половина на XIX-ти век рязкото подобрение на положението на работниците и стремителният ръст на заетостта бяха предизвикани от ръста на образованост. Само, че тогава Цар Капитал се нуждаеше от образовани наемни роби. Днес, макар че с Интернет може да се научи практически всичко и главно - безплатно, чрез добри онлайн-курсове, или с курсовете на Харвард и МИТ, които администрацията на тези университети споделя с готовност, защото обучаващите се по тях няма да получат **връзките и познанствата, КОИТО СА главното, за което се плаща високата цена за реномираните висши учебни заведения**. Следователно, въпреки усвояването на необходимите знания и навици и в "страната на неограничените възможности" - САЩ знанието и моженето не са основата на успеха, а връзките с парите и с властта, с тези на които магистри, доктори и академици ще бъдат титуловани слуги.

Има и още нещо – **върху разпространението на знания, както и за оръжия за масово унищожение се налага ембарго в… XXI век**.

Когато жителите на развиващите се страни поискат да се възползват от достиженията на онлайн-образованието, чиновниците от Държавния департамент на САЩ, които разбират не по-зле от Френсис Бейкън, че **знанието е сила**, по искане на американското правителство закритират онлайн-курсовете за студенти от тези страни. Слу-

чаят е показателен: безплатните курсове, по същество, са приравнени с експорт на оръжия, което позволява да се направят далече отиващи изводи за изключителната им вредност или полезност, в зависимост от гледната точка на даващия или получаващия знания. За информация, нека видим какво е положението в Русия в това отношение?

В руския сайт ERUDITO пише: *"В Русия хората посвещават много малко време и ресурси за своето обучение в сравнение с жителите на страните от ОИСР (Организацията за икономическо сътрудничество и развитие)."*

Сред причините са лошото знание на английски, неразвитата технологическа култура, но главното е общенационалната апатия, обхванала подавляющото болшинство от населението на страната, която е сред най-депримираните в света, макар че Русия се нуждае от всестранна автоматизация, поради:

1.Извънредно ниска производителност на труда почти във всички области, освен НТ (с известни уговорки).

2. Автоматизацията и роботизацията биха позволили да се прочистят отраслите, които са пренаситени със «съветски» елементи: чиновничество, държавни нефтогазови компании, Уралмашинзавод и пр.

Авторите се надяват техниката да унищожи икономическата основа на един възможен реванш на чекистите в нова Русия, сочейки как ислямистите изгубиха всичко в Египет след дву-годишно управление, защото, получавайки властта, не се погрижли за икономическите преобразования, които се планират отнапред.

3. По най-скромни пресмятания, в Русия 25% от работните места са вредни (по други данни, те са повече от половината). Внедряването на машинния труд щял да е в интерес на всички руски хора.

Но само, че ЕРУДИРАНИТЕ са забравили една дребна подробност – вече и за дипломираните няма… работни места.

Робот или работник?

Специалистите твърдят с основание, че в ерата на нанотехнологиите хората няма да изпълняват производствени функции. Но това води до свръх-важните въпроси за капиталистическото общество: **Могат ли иновациите и прогресът да доведат до загуба на препитание за голям брой работници, пък и за работническата класа като цяло?** И откъде ще идват печалбите на капитала?

Известният американски икономист **Пол Кругмън отговаря с „да”** на първия въпрос. В статия в New York Times той сочи, че в някои високотехнологични индустрии роботите вече изцяло или почти изцяло са изместили ръчния труд. Една от причините производството на дънни платки в САЩ напоследък да нараства е, че тази най-важна част от компютъра се прави вече само от роботи, поради което евтиният азиатски труд не е мотив платките да се правят в чужбина. **Същият процес се наблюдава и в много други сфери, например в преводаческата дейност или в правния анализ, т.е. технологиите започват да изместват не само ръчния труд, но и високоплатените квалифицирани работници от “средната класа”. Кругмън казва, че работническата класа е поставена между чука и наковалнята или между роботите, които я изместват и капитала, който иска рекордни корпоративни печалби, без да плаща за труд.**

Професорът по индустриална конкуренция Уилям Лазоник е на противното мнение. Той счита, че автоматизацията на производството ще създаде повече и по-качествени работни места, отколкото освобождава. Като аргумент сочи развитите икономики на Великобритания, Франция, Германия, Италия, Япония и САЩ, които са световни индустриални лидери със силна средна класа. Индустриите, които произвеждат автоматизирано оборудване, също разкриват работни места. Напр. Япония е едновременно и водещ производител, и най-голям потребител на роботиката. До това се е стигнало по пътя на класовото сътрудничество: пожизнено наетите японски работници не се страхуват за работните си места и помагат на инжинерите в автоматизирането на заводските операции (както в концлагерите **капо** обслужваха крематориумите). Опитът на производствената площадка води до подобрения и автоматизация и на другите сфери от бизнес организацията. Тоест автоматизацията не убива работните места, а дава възможност компаниите да произвеждат сложни стоки и услуги – белег за напреднала икономика, в която се отварят всякакви нови работни възможности. Например в управлението на доставките: автоматизираните процеси се нуждаят от висококачествени материали, от поддръжка и подобрения на машините, от управление. Така компанията едновременно създава и работни места с висока принадена стойност, и конкурентни, включително по-евтини стоки. Не автоматизацията е проблемът – заключава професор Лазоник. Продължаващата вече три десетилетия

ерозия на средната класа в развития свят е резултат от непрестанното закриване на заводи, уволненията на възрастните работници и глобализацията на трудовия пазар, според него.

В епохата на глобализацията, обаче, професорът бяга от глобалното разглеждане на проблемите, отговаряйки на частни въпроси с локални примери. За сега, поради глобализирането на трудовия, стоковия и финансов пазари, "развитите" страни печелят от неразвитите или развиващите се. **Но той не казва какво ще се случи, когато автоматизацията обхване всички конкуриращи се страни, не сочи никакви конкретни данни за "откриващите се нови работни места" и за тяхния брой. Отбягва факта, че именно автоматизацията ерозира и "средната класа", водейки я по стъпките на изчезналите селяни и изчезващите наемни работници в производството и в услугите, и ни дава примера с остаряващите и оставени на доизживяване японски работници, изместени от роботите, без да промълви нито дума за младите, които излизат ежегодно на пазара на труда, без надежда да бъдат назначени на местото на пенсионираните.**

В едно Лазоник е прав: **ПРОБЛЕМЪТ НЕ Е В РОБОТИЗАЦИЯТА, А В КАПИТАЛА**, който не може да печели поради липсата на наемни работници и на купувачи, нито може да намери подбуди да инвестира в една икономика, която повече "не снася златни яйца" на своите собственици.

КРИЗАТА В САЩ

Адам Смит казал веднъж: *"Зърната на гибелта, в голямата си част лежат вътре в самата нация"*. Той имал предвид, че британското правителство само поставя препятствия пред икономическото развитие на "Великата Нация".

Смит би бил още по-отчаян, ако можеше да наблюдава сегашната финансова криза и отговора на американското правителство. **САЩ преживяват икономически колапс, и могат да се превърнат в страна от Третия свят**. Такъв колапс на времето си изпита Аржентина при национал-социалистическото управление на Хуан Перон.

Американската икономика страда от практиката на ръста на държавни и частни заеми, която все повече разлага федералното правителство и рязко се отразява върху бюджетните показатели на семействата. Тя доведе до неустойчивост на пазара на недвижими имоти и балона на фондовия пазар, чийто крах предизвика финансовата

криза и икономическия спад от 2008-2009 година насам.
Надуването на дълговия балон не е резултат само от необмислени политически съображения и не свидетелства за разбиране от икономика. Икономистите питат: Ако държавния дълг е един от източниците на проблема, защо продължава да расте? Защо поощряват семействата да затъват в още по-големи дългове?
Преснонапечатаните долари усилват инфлацията, която подяжда запасите на САЩ и на инвеститорите. Страните и инвеститорите започват да конвертират своите натрупвания в нещо друго. Например в суровини. Те обменят своите доларови натрупвания срещу злато и други суровини, което води до ръст на инфлация за суровинните стоки, в това число и за продоволствените. В резултат, заради отказа на САЩ да живеят в рамките на своите възможности, потребителите в Русия, Бангладеш, Китай и навсякъде страдат от инфлацията, която изяжда всеки месец нова част от месечните им доходи. Това е още един ефект на глобализацията.

В 2019 година националният дълг ще представлява 76,5% от икономиката на САЩ – най-високия процент от времето на Втората световна война. При тези обстоятелства международният статус на долара като резервна валута не може да се съхрани. За сега той отслабва, лихвените проценти по държавните облигации се повишават и реалното бреме на обслужване на дълга също се увеличава. Така икономиката на САЩ ще продължи да се колебае на ръба на черната дупка.
Към това се прибавя неотклонно растящата безработица, вследствие Р.Р., която искат да лекуват с палиативи от рода на… пазарна дисциплина, свободна конкуренция и финансови инжекции за фалиралите банки!!!
В Америка съществува "подкласа" от хора, които считат, че системата ги е захвърлила. Техните растящи с всеки ден гняв и разочарование са почти осезаеми. МВФ неотдавна пусна доклад, в който пише, че «взривът на социалното напрежение» може да стане факт, вследствие растящата безработица в САЩ.
Политици и синдикалисти заявяват, че Америка трябва да престане да губи работни места, работната заплата да остане висока, и жизнения стандарт на американците да престане да се влошава. Те демагогстват*: "Ако хората нямат работа, те не могат да си купят необходимото, без да говорим за покрив над главата."* **Само,**

че това е невъзможно, защото е системен проблем. Едни са излишни: или умножаващите се бедняци, или мултимилиардерите с обслужващите ги правителства, партии, синдикати и други "трансмисии". Днес над 45 милиона американци живеят под прага на бедността.

Вярата на Америка в нейните лидери и икономика пада стремително.

"Нашата страна е на прага на много, много трудни времена – заяви миналата 2014 г. Обама - *безработицата ще остане на предишното високо ниво, ако не нарастне. С всеки ден се срещат все повече безработни, които губят домовете си и даже е възможно да живеят на улицата"*.

Когато нивото на безработица приближава емблематичните 10 %, това може да охлади надеждите на всеки, който търси работа. Сравнявайки предишните възстановявания след всеки от 10-те американски спада от 1948 г. до сегашната финансова криза, замръзналите миналогодишни цифри не вещаят подобрение. Някои наблюдатели наричат сравнителните показатели на графиките «най-лошите от всички», като сочат, че само при рецесията през 2001 г. е било необходимо повече време, за да стигнат показателите заетостта от докризисното ниво.

Ръстът на безработицата и растящото осъзнаване на несправедливостта може да доведе до увеличение на социалното напрежение, предупреждават от МОТ. В 35 страни за които има данни, около 40 % от търсещите работа, са безработни повече от година, което води до депресии и психологически проблеми, при което най-засегнати са младите, сред които процента на безработицата е най-висок. **Отбелязва се също, че най-малко в 25 страни, в това число и такива с икономически ръст, има масови "безредици, свързани с кризата".** Демонстрации и сблъсъци с полицията има в Испания, Белгия, Италия и Гърция, против "реформите", които изискват "жертви за отечеството" и затягане на коланите от… гладните. В повече от 60 от 82 страни, за които има достъпни данни, хората декларират, че тяхният стандарт пада, включително и за имащите работа.

За възстановяване на заетостта, МОТ не можа да препоръча нищо, освен старите и не гарантиращи някогашните резултати мерки:

* Разпределение на работата със снижаване на натовареността (а

заплатите?), особенно на младежта, както и обучението й;
* По-тясна връзка между заплати и производителност на труда с оглед повишение на търсенето;
* Реформиране на финансовия сектор с оглед на осигуряването на резерви за производствените инвестиции.

От друга страна, никога по-рано в американската история толкова много богатства не са били съсредоточени в толкова малко ръце. Някога учиха децата, че Америка е страна на неограничените възможности, където всеки може да успее, ако положи за това достатъчно усилия. Но днешната система е устроена така, че паричните потоци изтичат в джобовете на богатите, докато болшинството с всички сили цапа в блатото, за да не потъне. Някога прословутата средна класа, с която Америка се гордееше, сега се съкращава бавно, но сигурно, до пълното й изчезване. За десетки милиони обикновени американци американската мечта се е превърнала в американски кошмар. Работниците - някога мотор, който заставяше цялата страна да се движи, сега са заменени от роботи и компютри, или работните им места са изнесени зад пределите на страната от алчни корпоративни босове. **Така, тези, които имат възможност да експлоатират достиженията на технологиите и работната сила на страните от Третия свят, стават извънредно богати, а в същото време плебеите недоумяват защо им се налага да работят все повече и повече, получавайки за това все по-малко и по-малко.** Печалната истина е, че богатите стават по-богати, и бедните — по-бедни. Много малък процент американци лежат върху богатствата си, докато в същото време все повече прибягват до помощи от социалните служби на държавата. Това е днешна Америка!

За болшинството става по-зле, докато основните богатства се концентрират в ръцете на нищожна част от населението и защото огромното мнозинство е позволило на шепа невероятно влиятелни глобални банки, корпорации и правителства да монополизират икономическата мощ на страната. Докато икономически и финансови колоси изсмукват основната част от богатствата, болшинството ще трябва да се задоволява с трохите от господарската маса. Днес тези гигантски корпорации и правителствени кантори са натрупали такава икономическа мощ, че са вън от всякакъв контрол. На върха се наслаждават на "националното" богатство, а в низините продължа-

ват да се мятат като риба на сухо в напразния си стремеж да оцелеят.

Следват 16 признака, които доказват, че богатите продължават бързо да богатеят, а бедните – бързо да обедняват…

1) В 1950-а съотношението между заплатите на средния ръководител и заплатите на средния работник е било 30 : 1. От 2000-ата година, тази разлика е от 300 до 500 : 1.

2) Журналисти от «USA Today», при анализ на правителствените данни са открили, че в течение на първата половина на 2010 година заплатите в частния сектор са стигнали до минималния им размер в американската история. През същия период разходите за социално осигуряване, безплатна медицинска помощ, застраховки за безработица, талони за храна и др. са достигнали рекордни нива.

3) По информация на ООН, САЩ в настоящия момент са лидер по неравенство на доходите сред промишлено-развитите страни в света.

4) Първото тримесечие на 2010 г. е било без един ден на търговски загуби за 4-те най-крупни банки на САЩ (Goldman Sachs, JPMorgan Chase, Bank of America и Citigroup).

5) Според икономистите Томас Пикетти и Емануел Саец, две трети от увеличенията на доходите между 2002 и 2007 г.г. са отишли в джобовете на 1% най-богати американци.

6) В 2010 г. 39 680 000 американци са получавали талони за храна, което е исторически рекорд. Министерството на земеделието на САЩ прогнозираше, че в 2015 г. от талоните ще се ползват над 48 милиона американци.

7) За пръв път в историята на САЩ банките владеят по-голямата част от жилищния фонд в стойностно изражение, повече отколкото всички американци взети заедно.

8) Само за 3 дни около 10 000 души са кандидатствали за 90 работни места за сглобяване на перални машини в Кентъки, с годишна заплата от 27 хиляди долара.

9) Ръководителите на много крупни банки, получили от държавата огромни субсидии, като спасателни мерки срещу кризата, са си определили рекордни бонуси, в същото време когато милиони американци изнемогват.

10) Младото поколение американци е подложено на невероятен натиск. Например, в съответствие с изследвания на Националния фонд за кредитни консултации, само 58% от «поколенията 1981-

1994» могат да изплащат в срок ежемесечните си сметки.
11) Независимо от финансовата криза, милионерите в 2010 год. са нарастнали с 16%, достигайки 7,8 милиона бройки.
12) Над 1,4 милиона американци са обявили банкрут в 2009 год., което е с 32% повече в сравнение с 2008 год. През март 2010 г. са банкрутирали повече американци, отколкото през всеки друг месец, начиная от 2005 година.
13) Анализ на данните за подоходния данък на бюджетната комисия на Конгреса на САЩ от преди две години, разкрива, че 1% най-богати семейства в САЩ владеят два пъти повече корпоративни богатства, отколкото са имали преди 15 години.
14) Около 43% американци имат по-малко от 10 000 долари пенсионни спестявания.
15) В същото време, в което огромни индустриални градове се превръщат в развалини, като в зона на военни действия, босовете на корпорациите заграбват рекордни бонуси, чрез преместване на производстата си към Третия свят.
16) 40 % от получаващите някакви приходи, владеят заедно по-малко от 1 % от "националното" богатство, тоест в Америка, около половината от нейните граждани си разделят около от 1 % от "общата" баница.

Ще доведат ли провалите на Вашингтон до втора американска революция?

(За сега всичко това доведе до Доналд Тръмп, който "пикае пред джамията" !!!)
Интернет е широкомащабна версия на "Комитета на кореспондентите", който доведе до първата американска революция. Отчитайки провалите на Вашингтон, става заплашително очевидно, че те могат на свой ред да доведат до втора революция.
Народът започва да си задава въпросите: *"Правителството принася ли повече вреда отколкото полза? Длъжни ли сме да променим съществуващата ситуация, или нека всичко да остане както си е?"* Прекалено много хитри закони дават на президента прекалено голяма свобода на действие и за издаване на твърде много неограничени от времето правила, контролиращи много аспекти на живота. Вредата, която може да нанесе неконтролирания от никого президент е безгранична.

Рубини: криза, подобна на гръцката може да порази Япония и… света

Бедите, поразили Гърция, могат да станат начало на разпространение на кризата на държавните дългове, която може да порази развитите икономики на такива страни, като Япония и САЩ, предупреждава икономистът Нуриел Рубини.

«Това, което става в Гърция, е само начало на разширение на кризите на държавните дългове и на дефицита в много развити икономики на света», — казва Рубини, който е от малцината експерти, предсказали кризата -, *«Новата криза може да започни не само в Еврозоната, но и във Великобритания, САЩ или Япония». «Следващ етап на кризата може да бъде предизвикан от държавните дългове и да доведе до втори спад в двойната рецесия». «Една или повече страни на Еврозоната могат да се окажат в състояние на дефолт». «Някой от по-слабите членове на валутния съюз могат да решат, че за тях е по-добре да излязат от него».*

Гърция бе принудена да обещае да проведе дълбоки орязвания на обществените разходи в замяна на огромен спасателен пакет от Евросъюза и МВФ, който да предотврати фалита. Това сигурно ще предизвика вълна от протести и стачки.

Р.Р. И БЕЗРАБОТИЦАТА В ЦИФРИ

Според неотдавнашните прогнози на учени от Калифорнийския Университет в Лос-Анжелис, **когато икономиката се възстанови, нови работни места могат и да не се появят.** В публикувания доклад се предполага, че и през следващата година, БВП на САЩ ще продължи да расте, но безработицата, вероятно, ще остане по-висока от 9%. **Коя е причината за слабия ръст на заетостта?**

От няколко десетилетия, аз твърдя – **автоматизацията в условията на капитализма и държавността.**

По време на "рецесия", която оттук-нататък ще бъде нормалното състояние на сегашната "цивилизация", предприятията търсят пътища за намаляване на разходите и за повишаване на ефективността на производството. Един от тях е замяната на работниците с машини. Когато икономиката започне да се възстановява, мнозина от тях, особено в промишлеността ще открият, че **местата им са заети от роботи.** Към това се прибавя и конкуренцията между по-евтината работна ръка в чужбина и тамошните… роботи. Срещу това

“експертите” вдигат рамена и казват: *“Ако на пазара на труда не можете да предложите нищо, което е по-евтино от роботизираното производство, от новите емигранти или от нископлатените работници в далечните страни, ще ви бъде много трудно да си намерите подходяща работа, освен нископлатената в сферата на услугите, където ще трябва да извървите дългия и болезнен път на разбитите надежди, независимо от това, каква диплома притежавате”* и която нископлатена работа е до време – докато роботите поемат и нея.

Перспективата за възстановяване ръста на икономиката без създаване на нови работни места се подкрепя от следните две тенденции. Първата – **възстановяването ръста на БВП става без промени в показателите за безработицата**. Втората – **съкращават количеството работни часове, заради повишаване ефективността на работниците**. Доколкото компаниите се научават да “произвеждат повече с по-малки разходи”, те не се нуждаят от предишния брой работници. В доклад на учените от Калифорнийския Университет в Лос-Анжелес се предлага уместен отговор на отдавнашния спор: как ще се отрази набиращата скорост автоматизация на производството върху националната или световната икономика? **Въпросът вълнува все повече хора и предоставените отговори варират от утопически до откровено зловещи**.

Асоциацията по робототехника разглежда себе си като област, създаваща работни места (в собствените си производствени клонове), активираща цялата икономика и защитаваща американската промишленост от аутсорсинга и конкуренцията зад граница. Но какво може да предложи автоматизацията в дългосрочна перспектива? Много хора (N.B.: и ние в това число, само че след Социалната революция) си представят роботизираната работна сила, като дългоочакваното освобождение от 40-часовата работна седмица, което ще позволи на работниците в бъдеще да бъдат по-творчески и артистични.

Критиците, на които подобна перспектива не се нрави, защото чуват погребалния звън, виждат в повишението на автоматизацията на труда създаване на хаос в цялата икономика. В своята книга **«Светлина в края на тунела»** Мартин Форд счита, че, когато икономиката стане напълно автоматизирана, у потребителите няма да има пари, за да потребяват, и тогава световната икономика просто ще спре. (N.B.: Ако се съхрани пазарната демокрация.)

Тази перспектива, повдига сложни и тревожни, да не кажа непосилни въпроси за адептите на социалното статукво. Те се питат: ако автоматите заемат работните места на хората, това ще спаси ли производството от задграничната конкуренция (което е от изключителна важност за американската икономика)? До каква степен повсеместното заместване на работниците с автомати (при съхранение на високоплатените постове) ще увеличи разликата в доходите в САЩ? И още нещо, **работните места, които по-рано се считаха за неавтоматизируеми, няма ли скоро да престанат да бъдат такива?**
Задават се още по-смущаващите въпроси: какъв вид икономика подхожда повече на едно напълно автоматизирано производство? Ако роботите завоюват производствените индустриални и селски предприятия, и все повече отрасли се включват в този процес (а те непременно ще се включат), какви структурни изменения ще бъдат необходими в икономиката, за да се адаптира тя към автоматизацията? Готова ли е съществуващата днес инфраструктура да посрещне ставащите изменения? И какви изменения (вероятно фундаментални) ще са нужни, за да се удовлетворят потребностите на променящия се пазар на работната сила? За сега избягват да поставят въпроса: **при какви безпазарни и бездържавни социални отношения всички тези и още много по-съдбоносни проблеми ще намерят решение.**
"Теоретиците на постиндустриалното общество" възлагат за сега надежди на единствения перспективен и печеливш отрасъл – робототехниката, но и той е само до това време, когато роботите ще поемат роботостроенето, дизайна и ремонта на роботите.
Учените филантропи са готови да пролеят сълзи:
"Тези на които им се е налагало в последно време да търсят работа, знаят колко трудно могат да я намерят в днешна Америка. Милиони хора са безработни повече от година. Непреживелите това, сигурно им е трудно даже да си представят, колко е морално тежко — когато не могат да си платят ипотеката, и нахранят семейството. И това не е по вина на тези, които са без работа. Истината – казват те - *е в това, че нашата икономика умира, и вече не може да създава достатъчно работни места. За съжалене, долуизброените причини, поради които икономиката умира, няма реални шансове в близко бъдеще да се променят към по-добро*. (N.B.: А в по-далечно?)
1. Днес в САЩ новооткритите работни места са много малко.

Количеството им се съкращава постоянно. ***До последния икономически спад откриващите се работни места бяха от порядка на 4,5 - 5 милиона. Днес те са около 3 милиона.***

2. За новооткритите места конкуренцията е жестока. По оценки на Gallup безработицата в САЩ се колебае около 10 процента. Когато Gallup включи и «не напълно заетите», които биха желали да получат работа с "пълна заетост", цифрите се оказват много по-лоши. По настоящем, твърди Gallup, 19.3 процента от работната сила е или безработна, или частично заета. ***Твърди се, че ако се елиминират манипулациите, правдивата цифра е 22,2 процента!***

3. Икономиката на САЩ генерира крайно малко нови работни места. Федералното правителство казва, че ***през януари 2014 г. са били открити 36 хиляди работни места, но, само за да се покрие прираста на населението, месечно са нужни още 150 хиляди нови работни места.***

4. По цялата страна щатските власти и местните органи на властта рязко съкращават работните места. В държавния сектор някога те се считаха за най-сигурни, но сега властите по цяла Америка са изправени пред кошмара на бюджетните дефицити. В някои места положението е толкова критично, че властите съкращават дори полицията наполовина. (N.B.: Очевидно Р.Р. свива покупателната способност на V-ото съсловие и количеството принадена стойност за паразитите до такава степен, че след като изядат и "средната класа", започва самоизяждането между държавата-Левиатан и най-едрия капитал. Можем да им пожелаем със словата на Улрих фон Хутен, отправени към католическите и протестантски попове по време на религиозните войни в Германия: **"Самоизяждайте се, и ще бъдете изядени, когато се събудят духовете!"**)

5. По пътя на "регулациите" американският бизнес постепенно ще бъде съвършено разрушен. Например, Управлението за контрол на продоволствието и лекарствата прогнозира, че отрасълът за обществено хранене ще трябва да изразходва допълнително 14 милиона часа всяка година, за да може да удовлетвори новите федерални норми, чрез които бе постановено: всички търговски автомати и ресторантски мрежи са длъжни да маркират върху опаковките на продуктите, с които търгуват, калориите, съдържащи се в тях. В резултат бизнесмените от бранша напускат Америка с ускорени темпове.

6. Ако се обединят всички данъци, се оказва, че в САЩ бизнеса плаща по-високи проценти, отколкото в коя и да е друга страна в света. Най-крупните корпорации знаят как да се измъкнат, но другите бизнес-предприятия са просто разорени от това бреме. Тези данъци преследват и бизнеса, който е вън от страната. Обама е предложил данък-безработица, на което бизнесът отговаря със съкращаване на работната сила.

7. Развитието на технологиите означава, че днес е нужна все по-малко работна сила. ***Един робот може да изпълни работата на сто работника. Един компютър изпълнява работата на хиляда души****. Обществото става все по-компютъризирано и все по-автоматизирано, поради което се нуждае от по-малко ръчна работа от когато и да било и това вече не може да се промени.* ***Това означава, че свръхбогатите се нуждаят все по-малко от нас.*** (N.B.: Когато P.P. засегне "научната общност" и извади главите им от торбите с казионна зоб, мнозина от учените ще започнат да се идентифицират с "нас"!)

8. ***Такива страни като Китай ни отнемат работата****. Десетки хиляди фабрики и милиони работни места се прехвърлят в Китай. Затова Барак Обама споменава четири пъти Китай в своето новогодишно послание. Днес китайците произвеждат дори пиво повече, от САЩ. Те са хитри - канят международните корпорации и им предлагат изгоди с използването на огромното население срещу нищожно заплащане на робския труд. Това унищожава средната класа. Защо компаниите да заплащат на американските работници 10-20 пъти повече, отколкото на китайските работници*? (N.B.: В отговор, САЩ сменят стратегията, изтегляйки производствата си от "развиващите се страни", за да ги роботизират, но това ни най-малко няма да реши нито един от горните и следващи проблеми. Даже напротив, така че както казваше нашият Ботев – **"Плачете филантропи!**")

*9. Всяка година САЩ купуват стоки за стотици милиарди долари в повече, отколкото света купува от нас.****Търговският дефицит*** *убива американската икономика. Стотици милиарди долари, които отиват в останалия свят, биха могли да се инвестират в САЩ и нашите бизнесмени биха могли да осигурят работа на милиони американци. Вместо да регулират баланса внос/износ, политиците продължават да рекламират «глобализма».* (N.B.: Очевидно калифорнийските "учени" за сега не са могли да измислят нищо

по-добро от протекционизма, но както показа "съветския" опит, при достигнатото ниво на интернационализация на капиталите, затвореното общество е осъдено! Впрочем, присъдата е произнесена и над "отвореното". Чака се само ръката на… палача.)

10. Всяка година федералното правителство на САЩ изразходва стотици милиарди долари за изплащане на проценти лихви по държавния дълг. Това са пари от които ние не получаваме икономическа изгода. Ако нямахме такива дългове, лихвите биха могли да се изразходват за покупка на стоки на вътрешния пазар, за да се поддържат съществуващите работни места. Това е само един от примерите как нашият кошмарен национален дълг изяжда късове от икономиката." (N.B.: Как "ще се поддържат съществуващите работни места" при изброените 10 причини "поради които икономиката умира и за които няма реални шансове в близко бъдеще да се променят към по-добро", никак не е ясно. "Ние" наистина нямаме икономическа изгода, но лихварите определено получават солидни финансови свръх-печалби, затова когато четеш дълбокомислени разсъждения, като горните, се питаш с какво си имаме работа: с "научен кретенизъм" или с опит да бъдем видиотени?)

***

След като консерваторите в американския конгрес прокараха закон, който понижава нивото на облагаемите доходи, сега те едва ли не с шантаж **искат да увеличат данъците на бедните.** В замяна на това най-богатите ще получат най-големия къс от прословутата баница чрез вътрешния дълг на Америка.

Джордж Уилл и председателят на Комитета по доходите в долната Палата на представителите са се загрижили да решат проблемите на бедните, които имат твърде много пари.

Мнозина консерватори считат, че макар болшинството американци да плащат по-низки данъци, трябва да се увеличи броят на данъкоплатците. **Фактът, че 46.7 милиона не плащат данъци по бедност, създавал морален риск - т.е. поощрявал несговорчивостта: тези, които живеят от социални осигуровки, намаляват броя на неплащащите данъци.**

"Аз мисля – казва конгресменът Камп **–** ***че у хората трябва да има чувство за някаква отговорност по отношение към своето правителство.*** *Хората получават допълнителни субсидии а рамките на програмата за Медпомощ и, следователно са длъжни да вземат участие и в системата за подоходен данък."*

Пропастта между класите расте, а консерваторите възвестяват за нея като за спасителна благодат. Алчните банкери поставиха Америка на колене, и са героите на републиканците. Тази идиотска и откъсната от реалността партия започна нова война — война с бедните и безработните, демонизирайки ги и наричайки ги ленивци.
Ноам Чомски беше казал:
"Главните архитекти (на тази политика) са «търговците и индустриалците», и те дадоха ясно да се разбере какви са техните интереси, искайки да им се "отдели най-голямо внимание", независимо от това, какво влияние ще окаже това върху другите, които също страдат от тая политика. Консерватори, аз мислех, че вие сте против данъците? Войната против нисшите класи започна."
(N.B.: Чомски искаше в президентските избори да победи Клинтъница, а аз си мислех: **Колкото по-зле, толкова по-добре**!)

*

ОБЩИ ПРОБЛЕМИ

На прага на роботронната революция е не само Китай, но и цялия свят.

Роботите се контролират от компютри и са програмирани за изпълнение не само на прости действия, но и на нестандартни реакции при променена ситуация. Те могат да изпълняват сложни операции, достъпни по-рано само за човека. Вече се приближаваме към такова ниво на автоматизация на производството, при което **хората само поставят задачите, а роботите ги изпълняват самостоятелно.** По-рано, те се използваха главно при монтажа и боядисването на автомобилите. Така, автомобилната промишленост стана пионер за проникването на Р.Р. в индустрията. **Сега роботите завоюват металургията, създаването на промишлено оборудване, производство на електроника и както видяхме даже на храни и напитки.** Световния пазар на автоматизацията се оценява на 116 млрд. долари, а на роботите на 8,5 млрд. **Средно в света на 10 000 работници днес се падат 55 роботи. В Япония те са 343 на 10 000 души. Световен лидер по автоматизация е Южна Корея с 347 железни "работници" на 10 000 живи.** В Китай роботизирането е с 60 % по-ниско от средното в света. Пионери на роботизацията бяха САЩ и Франция, но сега тяхната промишленост е автоматизирана само на 35 % от нивото на Корея и Япония. Там ускорената роботизация беше свързана с нуждите на бързо развиващата се промишленост, както и някои "културни" особености, които подтикнаха двете страни към автоматизация на производството.

За отбелязване е, че във всички таблици, схеми, графики и т.н. липсват данни за "заетостта" и безработицата, които по общо признание са главните проблеми на днешния свят. Няма и прогнози затова - какво ще се случи на националните и на международния пазар, когато всички конкуриращи се свръх-сили и техните сателити роботизират и автоматизират икономиката си до онова ниво, което ще направи продукцията непродаваема поради липса на платежоспособни купувачи от една страна и неносеща печалби от друга, защото принадената стойност в стоките им ще клони към НУЛА? Като че ли на капиталистите остават две възможности:

1) Да задоволяват нуждите на "лумпените" чрез една икономика на даровете, за да се спасят от гнева и глада им, но това означава загу-

ба не само на стимула на стоковото производство – ПЕЧАЛБАТА, или
2) Да се изтребят "излишните", включая и телохранителите (които биха могли да се възползват от близостта и беззащитността на своите господари).

Но, ако е приета тази "логика" на "извънпроизводствените отношения" между богати и бедни, и е възприета подобна "практика" на "регулирането" им, няма ли да последва и взаимното изтребление между едрите и средни собственици, доколкото такива ще са останали след "храносмилането" на дребните?
ОТКРИТ ОСТАВА И ВЪПРОСЪТ ЗА ПОВЕДЕНИЕТО НА "НИСШИТЕ" ПРЕД ТАКАВА "ПЕРСПЕКТИВА". ОЧЕВИДНО АЛТЕРНАТИВАТА ИМ ЩЕ БЪДЕ – СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ ИЛИ СМЪРТ…

КАК СЕ ОБЯСНЯВА…

Остава ни да отговорим на един щекотлив въпрос: **КАК СЕ ОБЯСНЯВА ЕДНОВРЕМЕННИЯ РЪСТ НА БЕЗРАБОТИЦА И НА БОГАТСТВО, АКО ТРУДЪТ Е ИЗТОЧНИК НА ПОСЛЕДНОТО?**
Елементарно, д-р Уотсън! – След като количеството ТРУД изобщо, и наемен в частност, се свива, като шагрен, за да се съхрани, а защо не и да се увеличи, чрез СВРЪХЕКСПЛОАТАЦИЯ, КАПИТАЛЪТ изстисква максимално остатъчния труд в "Първия свят" и на цели народи от "Третия".
В резултат, намаляват не само работните заплати. Посяга се на всичко, което съдържа някаква стойност: най-напред на така нар. социални осигуровки (болнични, пенсии, добавки за "социално-слабите"), после на доходите на "средната класа": отдолу – нагоре: от "долния" й слой, през "средния" към "висшия". Така, наред с оглозгването на наемния труд, се посяга и на "свободния" труд на "работещите за своя сметка", на т. нар. свободни професии, след което идва редът на по-дребните капиталисти, после на средните, а защо не и на "по-малко едрите".
В лакомията си, най-най-едрите искат "минимум държава", дори се проявява и поддържа "либертарианското" желание да закрият "Левиатан" или да го "отмрат" – такава е тайната на "анархо"-КАПИТАЛИЗМА – идеология не само на дребните, но и на най-едрите

буржоа. Неразумно, те искат да отсекат и дънера върху което са се разположили – ДЪРЖАВАТА.

Прогнозата е: или държавният капитал ще погълне всичките – и най-едрите "национални" капитали в това число, или последните ще се разпаднат и същевременно слеят в огромни частни мулти- или транснационални компании-ИМПЕРИИ със свои частни полиции, армии, затвори и концлагери, снабдени с всички модерни (и не чак толкова) СРЕДСТВА ЗА МАСОВО УНИЩОЖЕНИЕ. Понеже "сме много", според изчисленията, на Земята трябвало да останат от 250 милиона - най-много до един "златен милиард", иначе, за да се храним, като "средната класа" били необходими… 4/5 планети… ТОГАВА, ИЗПРАВЕН ПРЕД АЛТЕРНАТИВАТА ДА БЪДЕ "ИЗЯДЕН" или ДА ИЗВЪРШИ СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ СРЕЩУ ЕДИНСТВЕНИЯ ИЛИ ПО-СКОРО НЯКОЛКОТО "НАЦИОНАЛНИ", МУЛТИ- И ТРАНС-НАЦИОНАЛНИ КАПИТАЛИ/ КАНИБАЛИ, **genre humain** ЩЕ ТРЯБВА ДА ВЪСТАНЕ, АКО НЕ ИСКА ДА ЗАГИНЕ.

Докато пред очите ни се разгъва ЗАПОЧНАЛИЯТ ВЕЧЕ "БЕЗКРЪВЕН" СЦЕНАРИИ, с режисьор Смъртта, **конкуренцията** – БОРБАТА НА ЖИВОТ или СМЪРТ между оцелелите няколко "международни", "частни" или "държавни" ИМПЕРИИ ще продължи. И ако СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ не изпревари развихрянето й, избралият ПОЗОРА, свиващи се и потъркващ се ГЛОБАЛЕН филистър ще има и ВОЙНАТА – последната, в която ако интинктите за живот не проработят, **връх ще вземе колективната смърт, ИЗПРАЩАЙКИ "зоон политикон" В ЕКАРИСАЖА** – там където са "скелетите" на много народи и цивилизации, на видове и родове (от динозаврите до изчезващите в наши дни тигри и слонове) и накрая ще угасне и самият живот върху планетата (може би без хлебарките?). Земята ще плува, като Марс в нашата галактика **в очакване или на кораб от друг Космос** (където живите, по-разумни и по-храбри същества са намерили начин и път към общество, което им е позволило да избегнат "БРАТСКАТА" МОГИЛА, която ние, С БЕЗРАЗЛИЧИЕТО или СОБСТВЕНОТО СИ МАЛОДУШИЕ, сме позволили на ВЛАСТТА и АЛЧНОСТТА ДА ИЗКОПАЯТ), или… на… Годо.

“Новият” световен ред - Отношенията между капитала и труда: който има ще му се придаде, а който няма ще му се отнеме и малкото, което са му оставили

Последните постижения в сферата на технологиите създадоха единен глобален пазар на труда и капитала. Възможностите за максимално изгодното им ползване независимо от тяхното местоположение изравняват стойността им в различните региони на планетата. През последните години това мащабно изравняване на цените на производствените фактори, увеличи печалбите на страните, имащи евтини трудови ресурси както и на тези, които имат достъп до евтини капитали. Едни се надяват, че днешната епоха на стремителен технологически прогрес ще бъде благоприятна за трудовите ресурси, други твърдят, че тя ще е изгодна само за капитала. Но и в двата лагера забравят за взаимозависимостта между съществуващите източници на труд и капитал и за унищожителното влияние на технологиите върху тях.

Машините заменят различните видове човешки труд много по-интензивно от когато и да било. Възпроизвеждайки се, те би трябвало едновременно да увеличават обема на капитала. Тоест, бъдещето принадлежи не на тези, които предоставят евтин труд или владеят класическия капитал, тъй като и едните, и другите ще бъдат пометени от автоматизацията. Очакват, печеливша да се окаже само една трета група – на готовите да внедряват иновации и да създават нови продукти, услуги и бизнес-модели. Но тези очаквания в дългосрочен план са като “сметките без кръчмар”, затова нека разгледаме средносрочните промени, през призмата на буржоазните икономисти. (Марксическите схоласти за сега запазват “благородно мълчание”.)

Разпределението на доходите между “креативната група” се оказва степенувано: основната част от печалбите се присвоява от малката кохорта на победителите, зад които се нареждат на дълга опашка останалите участници в “конните състезания”. Заедно с това, в бъдеще реално дефицитен производствен фактор ще стават новите идеи – по-дефицитен от труда и капитала взети заедно, така тези, които ще предложат най-добри идеи, ще получат най-големия “джакпот”. Авторите на този “справедлив сценарий”, обаче разбират, че осигуряването на “приемлив стандарт” за останалите и включването им в

новата автоматизирана икономика и общество, ще се превърнат в най-акутни предизвикателства в най-близките години.

Ходене по мъките на труда. В интернет може да се прочте бизнес-план от девет думи, който е обезпечил разцвета на Apple: *"Разработено от компанията Apple в Калифорния. Събрано в Китай".* С капитализацията си от над 500 млрд долари Apple е станала най-мощната компания в света. Варианти на подобна стратегия се оказват успешни не само в случая с Apple и други крупни глобални корпорации, но и с фирми от среден размер и дори с транснационалните компании на микрониво. **Все повече компании използват двете главни сили на нашата епоха – Р.Р. и глобализацията, за да получат по-големи печалби.**

Р.Р. ускорява глобализацията, комуникационните и операционни разноски се снижават резко, а светът се приближава към единния глобален пазар на труда, капитала и другите средства за производство. Трудът не е напълно "мобилен", но другите фактори стават все по-мобилни в растяща степен. В резултат, различни компоненти от глобалната верига на производството и търговията се преместват лесно там, където може да се намерят трудови ресурси, без особени проблеми и загуби. Около една трета от стоките и услугите в развитите страни могат да се продават на международния пазар, и техният брой расте непрекъснато. Глобалната конкуренция постепенно се разпространява и в останалите сектори на икономиката, както в развитите, така и в развиващите се страни. Всичко това обаче, не само повишава ефективността и печалбите, но и създава огромни проблеми. Ако китайският или индуски работник е способен да изпълнява същата работа, както и работника в САЩ, в крайна сметка те би трябвало да получат еднакви заплати (отчитайки някои национални особености на стоковото производство). Това е примамливо за работниците и потребителите в развиващите се страни – но ни най-малко за колегите им от развитите страни, които ще се сблъскат с проблема на конкуренцията, изискващ понижаване на производствените разноски и следователно на заплатите им. Изследванията показват, че търговските сектори в индустриалноразвитите икономики не създават работни места през последните 20 години. Това означава, че заетостта сега е възможна практически само в огромния нетърговски сектор, където работните заплати се снижават поради растящата конкуренция на безработ-

ните, елиминирани от търгуващите сектори.
Тук не разглеждаме нерешимия за капитализма проблем, предизвикан от изчезващите от пазара купувачи и като следствие - непродаваемостта на стоките.
Историята на глобализацията продължава, но напред е още по-грандиозна нейна фаза - историята на роботронната революция, включваща автоматизацията, изкуствения интеллект, роботите, 3D-печатът и т.н. Превъзхождайки първата фаза по цял ред параметри, тя ще се стовари като чук върху главите не само на относително неквалифицираните работници в развиващите се страни.
Достатъчно е да посетим кое да е предприятие в китайската провинция Гуандун, за да видим хилядите млади хора, които ден след ден изпълняват рутинна, монотонна работа, напр., съединявайки двете части на клавиатурата. Такава картина редко може да се наблюдава в САЩ или в другите богати страни. Но и в Китай и другия развиващ се свят, подобни работни места не са вечни – техните функции лесно могат да се възложат на роботите. **Умните машини стават все по-евтини и по-съвършенни, и все по-често ще заменят човешкия труд, особенно в заводите и там, където преобладават рутинните операции**. С други думи, предислокацията на производството е само един междинен стадий по пътя към автоматизацията. Аналогична съдба очаква даже страните, където трудът не е скъп. В китайската компания Foxconn, която сглобява iPhone и iPad, работят повече от милион низкоплатени работници, но сега тя все по-често допълва или заменя техния труд с огромна армия от роботи. Много видове ръчен труд бяха пренесени от САЩ в Китай, но сега те започват да изчезват и там. (Данните, свидетелстващи за тази трансформация изобилстват. Според официалната китайска статистика, **броят на производствените работни места се е съкратил с 30 милиона от 1996 г., или с 25%, а обемът на промишленото производство е нарастнал със 70%.**) Никой не търси евтина работна ръка и производството постепенно ще се премести там, където е крайният пазар, това ще намали времето за доставка, разходите за складове и по този начин се надяват да увеличат печалбите си.
Растящите възможности на автоматизацията заплашват една от най-надеждните стратегии до която прибягваха бедните страни за привличане на чуждестранни инвеститори, като предлагаха ниски заплати, за да компенсират ниската производителност и ниското професионално ниво. Тази тенденция обещава да напусне рамките

на производствения сектор. Например, интерактивните системи за гласов отговор намаляват необходимостта от пряко взаимодействие между хората и застрашават кол-центровете в развиващите се страни. По същия начин, по-надеждни компютърни програми поемат архивирането на данни, в което по-рано бяха ангажирани голям брой работници от развиващите се страни. **В различни области, икономически най-ефективните "консуматори на труда" се заместват от умни и гъвкави машина, а не от ниско платени работници в далечни страни.**

И капиталът няма да излезе сух

Ако изобилната евтина работна ръка вече не е ключ към икономическия прогрес, тогава какво следва да се прави? Някои експерти говорят за нарастваща роля на капитала – на материалните и нематериални активи, които, в комбинация с труда, са необходими за производството на стоки и услуги (оборудване, сгради, патенти, търговски марки и т.н.) Както бе отбелязал Тома Пикети в своя бестселър **"Капиталът в XXI век"**, дялът на капитала в икономиката се увеличава, когато нивото на възвръщаемост на собствения капитал надхвърля общото ниво на икономическия растеж. Той предсказва засилване на тази тенденция в бъдеще. "Увеличаването на капитала" (вследствие намаляване на разходите чрез спестяване на труд, горива и суровини), което прогнозира Пикети, ще се ускори допълнително когато роботите, компютрите и софтуера (като форми на капитал) все по-често заменят човешкия труд. Има доказателства, че точно такъв тип технологична революция въз основа на увеличението на капитала се извършва в момента в Съединените щати и е световна практика.

През последните 10 години исторически създалото се съотношение в Америка между частите национален доход, които се падат на труда и на материалния капитал се е променило драстично.

Както беше отбелязано от икономисти като Сюзън Флек, Джон Глейзер и Шон Спрейг в **"Месечният обзор на пазара на труда",** разпространен от Бюрото за трудова статистика на САЩ, през 2011 г. *"дялът на труда от средно 64,3% през периода 1947-2000 година е паднал за последните 10 години, достигайки най-ниското си ниво през третото тримесечие на 2010 г. - 57,8%."*

Последните стъпки за завръщане на производството от другите страни, включая решението на Apple да произвежда новите компю-

три Mac Pro в Тексас, едва ли ще променят тази тенденция, защото, за да бъдат икономически ефективни, тези нови производствени обекти в САЩ също трябва да бъдат автоматизирани в значителна степен.

Аналогични тенденции се наблюдават и в другите страни. Икономистите Лукаш Карабарбунис и Брент Нойман отбелязват значително съкращение на дяла на труда в БВП в 42 от 59 изследвани страни, включая Китай, Индия и Мексико. Описвайки тези резултати Карабарбунис и Нойман подчертават, че прогреса на цифровите технологии е едно от важните звена на този феномен: *"Падането на относителната цена на средствата за производство, което се свързва с развитието на информационните технологии и компютърната епоха, заставя компаниите да преминават от труда към капитала. Ниската цена на средствата за производство само отчасти обяснява наблюдаваното снижение на дяла на труда".*
Тази тенденция може да се окаже под угроза от появата на нови предизвикателства пред капитала, свързани не с възраждане на трудовия сектор, а със самият капитал, по-точно с придобиващата все по-голяма значимост негова част – цифровият капитал.
В условията на свободен пазар, по-скъпо от всичко се ценят най-дефицитните средства за производство. **В свят, където такъв капитал, като програмите и роботите, могат да се възпроизвеждат евтино, неговата пределна стойност започва да пада, даже когато част от този капитал се използва напълно. Колкото повече се добавя евтин капитал, толкова по-бързо се снижава стойността на вече съществуващия.** За разлика от традиционните заводи, допълнителното въвеждане на нови видове цифров капитал е много евтино. Програмите могат да се дублират и разпространяват практически с нулеви допълнителни разходи. А много елементи на компютърното оборудване по закона на Мур бързо и неотклонно поевтиняват. **С други думи, цифровият капитал има низка пределна стойност и придобива практически все по-голямо значение във всички отрасли. Макар производството да става все по-капиталоемко, доходите, получавани от класата на собствениците на капитала, не продължават да нарастват спрямо дяла на труда.** Съотношението ще зависи от конкретните особености на производството и от системата за управление и распространение.
Но, ако цифровите технологии създават евтина замяна на все

по-растящ брой видове работа, то за работниците ще настъпят нелеки времена. Но, заедно с това, ако цифровите технологии заменят капитала, то и владелците на капитала не трябва да очакват несметни доходи, както посочих още в 1985 г.

Технологическият преврат

Кой ресурс ще бъде най-дефицитен и най-ценен в настъпващата ера? Двамата анализатори - Ерик Бринолфсън и Ендрю Макафи - я нарекоха "Втората машинна ера", в която тон ще дава развитието на цифровите технологии и свързаните с тях икономически промени, и не обикновените труд и капитал, а хората, които могат да генерират напредничави идеи и иновации.

Такива хора винаги са се ценили в икономиката и често са получавали прилични печалби от внедряването на своите идеи. Но им се е налагало да делят доходите си с труда и с капитала, които са извели продукта на пазара. **Цифровите технологии превръщат обикновенния труд и капитал в евтина стока, поради което, все по-голям дял от печалбите от идеи ще получават тези, които са ги открили, внедрили и развили.** Хората с идеи, а не редовите работници и инвеститори ще станат най-дефицитния ресурс. Проблемът е кой ще "консумира" тяхната продукция?

Базовият модел, с който икономистите обясняват въздействието на технологиите, разглежда този фактор като обикновен мултипликатор, повишаващ равномерно продуктивността. До неотдавна този модел създаваше разумна представа за това, че вълната на технологичния прогрес издига всички "кораби" еднакво, повишавайки производителността на всички работници, както и оценката на техния труд.

Но един малко по-сложен и реалистичен модел позволява да се направи допускането, че технологиите не въздействат еднакво върху всички средства за производство, а дават преимущество на едни пред други. Напр., техническите изменения, основаващи се на нивото на професионализма са по-благоприятни за по-квалифицираните работници, а капиталът получава преимущество от техническите изменения, зависещи от него. Тези два типа изменения бяха важни в миналото, но сега един трети тип, който ще назовем технически изменения, внесени от "суперзвездите" на иновациите, извършва преврат в глобалната икономика. Доколкото тя остава капиталистическа, за тях важат същите закони на пазара (на търсенето и

предлагането), които застрашават печалбарството.
Днес има възможност да се кодират множество важни стоки, услуги и процеси. В резултат те могат да се цифроват, следователно и копират. Цифровите копия практически не се нуждаят от разходи и мгновенно се предават във всяка точка на планетата с точно възпроизвеждане на оригинала. Комбинацията от трите характеристики: извънредно низка себестойност, повсеместна достъпност и абсолютна точност, води до удивителни последици за икономиката. **Там, където е съществувал дефицит, може да се създаде изобилие, при това става дума не само за потребителските стоки (напр., аудио или видео), но и за средствата за производство, в частност за някои видове труд и капитал (при условие, че се реши проблемът с елиминирането на класовото господство, тоест на йерархията, на пазара и на самия… капитал).**
Доходите от такива пазари се подчиняват на определена схема (кривата на Парето), при която малка група играчи получава непропорционално голям дял от печалбите (поради което се налага "изправяне на кривата"). При мрежовия ефект, продуктът става по-ценен, когато от него се ползват повече хора, но това влиза в противоречие с последиците от принципа "победителят получава всичко" или повечето пазари. Напр., да вземем платформата Instagram, позволяваща да се споделят фотографиите, като пример на цифрова мрежова икономика. Компанията бе създадена от 14 души, които не се нуждаеха от голям брой неквалифицирани работници или от значителен капитал. Те създадоха цифров продукт, който осигури мрежов ефект. Instagram завоюва бързо популярност и след година и половина бе продаден за 750 млн долари. Това се случи няколко месеци след банкрута на фотокомпанията Kodak, която имаше персонал от 145 хиляди души, а активите й възлизаха на няколко милиарда долари.
Трансформацията не засяга само програмите и медиите. Цифровите и мрежови ефекты проникват практически във всички сфери на икономиката – от търговията на дребно и финансовите услуги до производството и маркетинга. **Това означава, че икономиката на "суперзвездите" в иновациите засяга много повече стоките, услугите и хората от когато и да било по-рано, което неизбежно ще наруши "социалния мир".**
Заплатите на топ-мениджерите сега са съпоставими с хонорарите на рок-звездите. В 1990 г. доходите на топ-мениджерите в САЩ сред-

но са били 70 пъти по-високи от тези на другите работници, а в 2005 г. те вече са 300 пъти по-големи. Подобно е положението в целия свят, макар от страна в страна да има някои разлики. Те зависят от данъци, държавно регулиране, културни и организационни норми или … просто "късмет". Изследванията на Бринолфсън и Хелен Ким сочат, че ръстът е обусловен в определена степен от широкото ползване на информационните технологии. Те разширяват потенциалния обхват, мащабите на дейностите и възможностите за мониторинг на човекът, вземащ решение. Прякото управление посредством цифровите технологии прави ефикасния мениджер по-ценен от преди, когато функциите на контрол са се разпределяли между неговите подчинени, всеки от които е следил за определена малка сфера от дейността. **Това обаче означава безработица и в горните етажи на капиталистическата йерархия**.

Когато доходите се разпределят в съответствие с Кривата на Парето, болшинството получава по-малки от средните доходи, защото доколкото националните икономики са подложени на аналогична динамика, същата схема се проявява и на интернационално ниво. **Затова, сега в САЩ, които са с едно от най-високите нива в света по БВП на глава от населението, средният доход е в стагнация през последните 20 години, а въпросната "крива" натрупва камари от социален TNT срещу чието взривяване господарите на света ще търсят убежище във войната, и това ще продължи докато не се проумее, че държавата и капиталът са изживяли времето си и че единствено Социалната революция, премахвайки ги, може да реши социалните и интернационални проблеми на човечеството.**

ПРИМЕРНИ ДАННИ от ДВОЙКАТА САЩ –КИТАЙ за Р.Р., ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКАТА КОНКУРЕНЦИЯ, ЕКСПАНЗИЯ И МИРАЖЪТ ЗА СВЕТОВНО ГОСПОДСТВО

НЕП В САЩ

Стресирани от конкуренцията на евтината китайска работна ръка, щатските "делови кръгове" са решили да й противопоставят роботите, с чиято помощ се надяват да превърнат САЩ в "новата световна фабрика", като изместят от пазарите дъмпинговата китайска продукция...

След като очакванията на аналитици и експерти икономиката на

Китай да си строши врата поради ръста на инфлацията, увеличеното търсене на вътрешния пазар, балона в строителството и др. не се оправдават, сега се надяват да спукат производствения балон на поднебесната "ком"-империя с помощта на обявената нова научно-техническа революция.

Преди много години Китай успя да съблазни американските капиталисти, като им предложи субсидии и данъчни облекчения за свръхпечалбите им срещу развитието на производствените мощности, либерална "дерегулация" и най-важното евтина работна ръка. Поради това през 90-те години на XX век милиони американски работни места бяха закрити и "прехвърлени" в Китай, посредством инвестициите на капитали и технологии. Така китайската нова промишленост стана фундамент за феноменалния и устойчив бърз ръст на икономиката.

Но оттогава картината се промени и в двете страни. В Китай заплатите растат, макар сравненията да са несъстоятелни, властта не предлага повече данъчни облекчения и не смазва стачките на китайските работници в американските компании. Поради това, много от тях си опаковат багажа за обратния път. Напр. химическата компания Dow Chemical, най-голямият производител в света на автобуси Caterpillar, корпорациите General Electric и Ford връщат вече голяма част от производството си в САЩ. Google обяви, че неговият нов портативен медиаплейър Nexus Q също ще се произвежда в "родината". Apple се готви сериозно да последва примера на интернет-гиганта.

Този изблик на "патриотизъм" се дължи не само на оскъпяването на произведените в Китай стоки и на производствените разноски или увеличението на рисковете, но и на стремителния ръст на високите технологии в САЩ. До сега такива технологии като изкуствения интелект, 3D-печат, робототехниката и нанотехнологиите се разработваха със сравнително бавни темпове, но **конкуренцията принуждава внедряването им в живота** – в промишлеността и у дома. Казват, че американската индустрия преживява ренесанс - с поразителна скорост - както компютрите някога. **Съвременните американски роботи се контролират дистанционно. Те могат да извършват хирургически операции, да доят крави, да управляват бойни самолети, да извършват разузнаване и даже да участват в боеве. Роботи извършват сглобяването и монтажа на най-модерните автомобили.** С изобретяването на суперроботи

се занимават професионалисти и любители. Десетки нови компании продават оборудване за сглобяването на собствени роботи, а интернет е запълнен с видео-клипове на любителски изобретения. Но най-голямия удар срещу китайското производство ще нанесат 3D-принтерите, които могат да произвеждат от медицински изделия, импланти, протези, биоматериали до украшения и облекло. Най-евтините принтери струват от 500$ до 1000$. На тази цена може да се купи принтер, който "печати" стоки и играчки направо в кухнята. С връщането на промишленото производство в САЩ се е заела и администрацията на Обама, която прокарва законопроекти за облагодетелстване на високотехнологичните производства в фармацевтиката, химията, биологията и енергетиката. Оказва се, че работата на роботите струва по-евтино от човешкия труд, даже когато той е продаван срещу китайски заплати. С тази политика са съгласни и републиканците, които дори предлагат супермодернизираните американски компании да не се облагат с данъци. (N.B.-2017: Идиотът в "белия дом", както кръстиха Тръмп, направи от тази "патриотична политика" център на кампанията си за президент на САЩ.)

От 2010 г. промишлеността в САЩ расте по-бързо от БВП (4,7 % срещу 1,7 %), 75 % от новите разработки и технологии и почти 90 % от новите патенти в САЩ са от сферата на промишленото производство.

ОТГОВОРЪТ НА ПЕКИН.

Въпреки евтинията на китайския наемен труд, за да съхрани челното си място в индустриалното производство Китай също ускорява роботизацията в своите промишлени предприятия. Тази година (2015) поднебесната Империя трябва да се превърне в най-крупния пазар на роботи в света, а **към 2020 г. да бъде един от лидерите по автоматизация на производствата.**

По съветите на банка Morgan Stanley спасението на китайската икономика от забавяне на темповете и от загуба на конкурентоспособност, трябва да се търси в… замяната на китайските работници с промишлени роботи. Това щяло да даде тласък към нов цикъл на индустриалното развитие и да се справи с поблема на застаряващото население. Сега китайската икономика изпитвала трудности, поради… ръста на заплатите и подобряване на трудовите условия и като следствие - постепенната загуба на главното си конкурентно

преимущество – евтината работна ръка.
В доказателство се привеждат следните данни:
В 2005 году за 2 часа работа, необходими за производството на чифт обувки в Китай са плащали 2,6 $ при общи производствени разноски на стйност 20 $. В САЩ производителността на труда е била по-висока, но за работата за чифт обуща се е плащало 5,8 $. Като се отчита инфлацията на работните заплати (13,5% за година — в Китае и 4% — в САЩ), в 2015 година разноските за труд са възлезли на 5,77 $ в Китай, и на 7,36 $ в САЩ. Конкурентното преимущество на Китай от евтината работна сила се е съкратило двойно до 1,59$ вместо 3,20$.
В 2011 година за производството на един смартфон в Китае са изразходвани 480 човеко-минути, за които се е плащало 21,1$, а общите производствени разноски за смартфона са били 293$. В САЩ за същото са се изразходвали 100 човеко-минути, но работникът е получавал 47,2$. С отчитане на инфлацията на заплатите, към 2015 година в Китай заплатата за човеко-минутите се е увеличила до 26,4$, а в САЩ — до 51,94$. Тоест, за 4 години преимуществото на Китай се е съкратило с 3% — от 26,1$ до 25,5$.
Освен това китайските експерти прогнозират, че работната сила в Китай след няколко години щяла да започне да се съкращава, вследствие демографската политика - по едно дете на семейство. Населението остарява: в 1982 год. 95% от населението на страната е било по-младо от 65 години, а в 2010 году — 92%. Мобилността на населението е затруднена поради бюрократично усложнената регистрация в голямите градове, където са се инсталирали чуждестранните компании.
Икономистите на Morgan Stanley са уверени, че точно тези фактори ще подтикнат китайските компании към роботизация на производството, както това е станало в Япония и Корея през 1970-1980-те години. Пазарът на роботи в Китай, който сега е 1,5 милиарда долари ще нарастне до $6 милиарда към 2020 година, когато ще се създадат няколко корпорации, произвеждащи роботи и ще започне нов етап на индустриализацията, характеризиращ се с автоматизация.
За темповете може да се съди по следните данни: **от 1999 г. търсенето на роботи в Китай средно расте с 35 % на година.** Но от 2009 г. доставките на роботи нарастнаха почти 5 пъти, стигайки до 22 577 броя в 2011 г. Това са най-бързите темпове в световната история. За покупка на роботи се падат 27% от всички разходи за автоматиза-

ция на производството в Китай. В 2011 г. на него са принадлежали 23% от световното търсене на роботи. Най-много се използват **в автомобилостроенето**. В 2006 г. в отрасъла е имало 36 робота на 10 000 работници, в 2011 г. те са вече 141. Но китайското автомобилостроене е далече от немското с неговите 1176 роботи на 10 000 сътрудници или с 1104 на 10 000 в САЩ. Разривът е 88%! Световният опит сочи, че след като роботите завоюват автомобилния бранш, те започват да се разпространяват в цялата индустрия. Китайският пазар на роботи се оценява на 1,1–1,2 млрд. долари, което е 13% от световния пазар. За другите видове автоматизация той възлиза на 3 млрд. долари. В 2011 г. Китай е изразходвал за автоматизация 7,3 млрд. долари.

Икономистите на Morgan Stanley са пресметнали, колко компании са готови да изразходват капитали за автоматизация. Според тях търсенето на роботи ще расте ежегодно с 12,8%. Нивото на автоматизация на промишлеността следва това на развитието на страната. Следователно, темповете на роботизация могат да се прогнозират на основа на данните за БВП на глава от населението. Съгласно този метод, пазарът на роботите в Китай ще расте с 22,4% ежегодно. Към 2020 г. той ще стигне до 118 248 единици и 6 млрд. долари, а на 10 000 работници ще се падат по 73 робота срещу 21 сега.

Гигантското търсене на железни работници от китайската промишленност се удовлетворява понастоящем от четири компании: немската Kuka, японските Yaskawa и FANUC и шведско-швейцарската ABB.

И нито дума за ГИГАНТСКАТА БЕЗРАБОТИЦА вследствие роботизацията и нейните взривоопасни последици, които икономистите на Morgan Stanley са забравили… да пресметнат.

АНОТАЦИЯ ЗА КНИГАТА НА ПОЛ ЖОРИОН “ЦИФРОВАТА ГРАЖДАНСКА ВОЙНА”

Голямата тема на тази книга е ролята на интернет в сегашната историческа ситуация. В нея първоначално става дума за движението на ХАКТИВИСТИТЕ или АНОНИМНИТЕ - тези войници, които ползват интернет за своята подривна стратегия в епохата на цифровата икономика.

След това авторът, дистанцирайки се от тях, разисква отношенията

между интернет, “бунтовете и предреволюционните ситуации”. Накрая третира въпроса за блоговете и отношенията между блогинг (blogging) и класическата журналистика.

1. **Хактивистите – кибер-терористи ли са или цифрови “дисиденти”?** (Пол Жорион избягва да ги нарече цифрови “революционери”, но това се подразбира от текста.)
Интервюто започва с дискусия на тема **“Цифровата гражданска война”,** начевайки с УйкиЛийкс и вдиганатата тревога от властите. След изтичането на информации за войната в Ирак УйкиЛийкс стана обект на правителствени атаки.
Администрацията нареди на компаниите PayPal и Mastercard да блокират финансовите трансфери за УйкиЛийкс. Освен това, неговият сайт бе атакуван от Западните спец-служби. Отговорът на Анонимните беше мълниеносен чрез създаване на “огледални сайтове”, за да “спасят” сайта на Асанж.
Жорион се спира и върху случая с Брадли Мейнинг - офицерът, който разкри чрез УйкиЛийкс информации, отнасящи се до “клането” в Ирак на 12 юли 2007 година с видеото *“Гарантираното убийство”* от УикиЛийкс. Брадли Мейнинг бе обвинен, а Жулиан Асанж принуден да се укрива в посолството на Еквадор в Лондон, където се е затворил и до сега поради обвинение в изнасилване, за което е преследван съдебно от Шведското кралство.
Коментарът на Пол Жорион е: *“Когато френският сатиричен вестник **le Canard Enchaîné** (Обвережената патица) написа: “Тази афера прилича силно на един задкулисен удар на спец-службите по обичайния им маниер”, той само отрази общото мнение и реакция.”* Мръсното в цялата история е, че “атаките” чрез интернет са “престъпления” само когато вредят на правителствата.
По-нататък, интервюто описва войната между “огледалните сайтове и опроверженията на спец-службите”, които John Perry Barlow сравнява с употребата на отровни газове по време на Първата световна война, което противопостави “две части на населението”. Тези две части днес са на път да се изправят едни срещу други със забранени “оръжия”: чрез цифровите средства.
“Хактивистите” от интернет, чиято близост с анархистическите идеи се обсъжда от мас-медиите, са страховитите войници на нашето време. В разгара на културните дебати се уточни: *“В това отношение трябва да отбележим ролята на два филма, първият:*

"Боен клуб" *на Дейвид Финчър, прожектиран в кината през 1999 г., бе създаден въз основа на романа на Чък Паланюк, публикуван през 1996 г., а вторият филм "V като Вендета" (Вендета = на Отмъщение) на Джеймс McTeigue, пуснат в кината през 2006 г., е направен по комикса на Алън Мур и Дейвид Лойд, датиращ от 1989-1990 год."*

В своите описания, Пол Жорион разкри тази специфична политическа култура и общия фонд, които са по-скоро непознати на близките до нас политически поддръжници.

С помощта на хапливи анекдоти Пол Жорион ни запознава със стратегиите, успехите и пораженията на актьорите в тази цефрова война. Напр. Аарон Бар – генерален директор на HB Gary Federal (частно предприятие за разузнаване) е подигран. След като употребява месеци за изграждане на планове за идентифициране на Анонимните върху социалните мрежи и обявява пред света за пълния успех на своята операция, Аарон Бар установи, че е "продал кожата на мечката, преди да я е убил": в крайна сметка Анонимните го заловиха на местопрестъплението.

Освен детайли върху биографиите на личности, станали прочути не толкова със своя героизъм, колкото с невероятната си посредственост, като Аарон Бар, Пол Жорион ни осведомява за използваните подривни техники**,** позволяващи да се нанесат големи щети в базите с данни.

УНИВЕРСУМЪТ НА БЛОГОВЕТЕ Е ОПИСАН, като подривен универсум, където все още е възможно да се говори достатъчно "сурово" за социалната действителност в днешния свят. Така Глен Грийнвалд – блогър - е цитиран многократно. Цитатите, като че ли са извлечени от сайтовете на левицата. Напр., колизията между големите корпорации и държавата е описана с интересни анализи, които завършват с критични заключения:*"Освобождаването от върховенството на закона представлява прехвърляне на пълномощията от върха на политическите елити към техните колеги от частния сектор."*

Следва въпросът за следенето и контролът над интернет. Жорион развива тезата за някои техники на разузнаването, използвани от **TeamThemis (**отборът на Темида) и други фирми, предлагащи "специални услуги". Такава е и Astro Turfing, която *"имитира в социалните мрежи спонтанната поява на едно гражданско движение",*

посредством създаване на *"армия от идентичности във Facebook."* Или "Медното гърне", което е използвано от Линдън Ларуш – еквивалент на американския J. Cheminade - който се представя за левичар, казвайки: *"По-наляво от Ларуш, ти умираш!"* Всъщност Ларуш беше някога близък до Роналд Рейгън, за когото разработи проекта на "Звездните войни". Жорион пише: *"За една по-точна представа на персонажа, трябва да знаем, че когато той разказва един и същи случай в две различни биографии, в първата обяснява решението си да сътрудничи секретно с Федералното Бюро (в САЩ) по патриотични подбуди, а във втората, като логичен резултат от неговия непоклатим маркс-ленински ангажимент!"*

И правителствената контра-атака срещу УйкиЛийкс беше грижливо подготвена. Пол Jorion разказва за слайд-шоуто, произведено от отбора на Темида за Hunton & Williams, отнасящо се до *"услуги, които могат да бъдат предложени, за да бъде ликвидиран УикиЛийкс"* предимно чрез дезинформация. Това доказва разработването на военни стратегии срещу критикуващите икономическата война групи.

2. Бунтовете и предреволюционните ситуации в часът на интернет.

Пол Жорион се връща към предложението на Ерик Кантона, отправено към гражданите, да изтеглят парите си от банките. Правейки коментар на ситуацията и пропорциите, които би могло да вземе това предложение на футболиста, той ни дава своя отговор (и на неговите блогъри!) в книгата си **"Парите – начин на употреба"**.

Връщайки се от техническите обяснения, той ни изправя пред ключовия въпрос: *"Не е ли малко пресилено да се говори за Предреволюционна ситуация,?"*

За него е ясно, че привързаността на публиката към установения ред е доста крехка. В същото време, една транснационална каста демонстрира своята солидарност. Пример: когато Мадам Алио-Мари (МАМ) предложи на Бен Али да му се изпратят подкрепления срещу тунизийския народ. *"Малко по-късо се разкри близостта на МАМ и нейния баща с Бен Али или със семейството на жена му: кланът Трабелси.* (N.B.: МАМ е вторият човек във властта на V-та република и ключов министър - на отбраната, на вътрешните работи, правосъдието и външните работи на Франция от 2002 до 2011

г. в правителствата на Жак Ширак и Баладур, а Лейла Трабелси е втората жена на Бен Али. Определени членове на семейството й и нейни близки са "квази мафиоти", замесени в безброй корупционни афери. Те имаха безспорно вредно влияние върху икономиката на Тунис. Точно корупцията беше една от главните причини за избухването на Тунизийската революция. Много жалби срещу членовете на клана бяха депозирани след безпрецедентното народо движение в страната, което доведе до падането на режима на Бен Али.
Според доклад на Световната банка, близките на Бен Али са спечелили в края на 2010 година повече от 21 % от печалбите, реализирани в частния сектор на Тунис, благодарение на въведените от президента протекционистки правила в интерес на клана срещу конкуренцията.) *Но МАМ закъсня с подаването на своята оставка. Тези събития показаха кастовата солидарност, независимо от националната принадлежност, и тази солидарност очертава "границите" на евентуалната революционна "зараза" (...) Ако все още демокрациите функционират привидно, това е далече от фактите."*
В разгара на скандала Воерт-Бетанкур, "аферите" напомняха тези от 30-те години на XX век, включително "аферата Ставицки". Навлизането на капитализма в критичната му фаза предизвика изваждането на тези афери на бял свят. Привидно народът определено е "пасивен", но съществува праг, когато неговата "безметежност" достига своите последни граници.
Критиката на Жорион не е адресирана само до "публичните" жени и мъже, но също и до академичните среди – до влъхвите на "икономическата наука". Той я насочва срещу икономическата теория, обяснявайки че *"нашата трагедия е в това, че икономическата организация все още е зле разбрана."* Към нея той се връща в своята книга **"Мизерия на икономическата мисъл"**, издадена във "Файард" през 2012 г.

Друг интересен елемент се отнася до Клубовете, които разцъфтяха в навечерието на Великата Френска Революция. Жорион счита, че блоговете днес играят подобна роля*: "Аз мисля, че е необходимо да видим какво казваха в тези Клубове хора като Робеспиер и Сен-Жуст, не само поради историческия интерес. В действителност, проблемите, които стояха пред тях са същите, които се поставят днес на нас. Това ще ни позволи да се върнем към въпросите*

за собствеността, за индивидуалната свобода, за междинните власти, контра-властите и разпределението на богатствата... накратко, към всичко, което трябва да се реши, за да излезем от кризата."

Дискусията е един солиден аргумент против глупостта на конспиративните /заговорническите/ теории. *"Истинските заговори, разбира се, съществуват: хора се събират тайно и решават да действат заедно и "в сянка". Но, уязвимостта на конспиративната теория е в това, че тя дава примамливи, евтини и съблазнителни обяснения за всички възможни случаи."* Теорията на конспирацията е "черна кутия", даваща готови отговори на тези, които търсят обяснение на всеки неразбран феномен. Пол Жорион отива по-далече, чрез обвързването на конспиративните теории с приложенията на изкуствения интелект

Интернет и цифровизацията имат способността да съборят по-бързо властта. Така, ситуацията в 2011 г. може да ни накара да мислим за тази в СССР в края му. *"Когато СССР се сгромоляса в 1989 г., всички коментатори бяха съгласни да се каже, че събитието беше неизбежно, поради слабостите на системата: пипалата на бюрокрацията, обхванали всички сфери на живота, всеобщото шпионство, държавното командване и т.н. Но, от 2007 – 2008 година се вижда, че западните демократични общества са минирани от същия тип проблеми!",* до такава степен, че срутването на СССР и това на американския капитализъм, които са хронологично толкова близки, че биха могли да бъдат сбъркани при датиранията им от бъдещите историци.
В момента на критичната фаза се появяват аномалиите. Така първи канал на френската телевизия започва с репортажи за спекулацията със суровините. *"Това е което резюмира фразата на Мао Цзе Дун: "Една искра може да подпали пожара в света"* - трябва да се добави *"веднъж влязъл в критичния момент"*. "Нелинейните" събития, като това, което се разрази в Тунис, свидетелстват за потенциалната му нестабилност.
"В момент на революция, казва Сен-Жуст*, само една нова конституция, като тази от 1793 г. може да възстанови "линеарността" в страната"* (N.B.: Тук си позволяваме да не се съгласим със Сен-Жуст – от времето на френската революция са били създадени 20

“нови конституции”! Станала ли е от това “линеарността” по-стабилна?)

3. Блоговете между подривността и информацията.
В третата част на интервюто Пол Жорион говори за света на блоговете, започвайки със собствения си опит на професионален блогър. Едновременно клуб на революционери, център за научни изследвания, тинк-танк в “демократична” версия, блогът на Жорион е първи в класиранията за икономика.

Спонтанност. Тя се прояви по следния начин: *“В случая, например, на ядрената катастрофа във Фукушима, която започна от средата на март 2011 година, блогът успя да събере спонтанно половин дузина експерти по гражданска ядрена енергетика, поради първите коментари, които се отличаваха с високото качество на интервениращите и репутацията на “Блога на Пол Жорион”. Така, за него може да се каже, че той се превърна в основното пространство за дискусии върху мирното използване на ядрената енергия във франкофонската общност.”*

4. Едно страстно и богато на въпроси и размишления интервю.
В “Мизерия на икономическата мисъл” – Пол Жорион предлага една критична панорама на американския капитализъм. “Революционно” по мисъл, интервюто е също случай за читателят “Х” (когото не познаваме още) да получи представа за неговите тезиси: критика на теорията на “закона за търсенето и предлагането” (в книгата “Цената”, публикувана от издателство Croquant = Захапващият), върху изкуствения интелект и неговите блогърски знания, свързани с техническите подмолни и подривни войни в интернет, както и с дълбокото му познаване на финансовата и икономическа системи.

Следователно, ерудирана, но без академичната претенциозност, тази книга е адресирана до “Господин всеки”. Често цитиран в трудовете на Пол Жорион, в последна сметка, този “Господин всеки” е централната фигура в книгата **“ЦИФРОВАТА ГРАЖДАНСКА ВОЙНА”**.
Франк Минц

P.S. В анотацията са употребени много понятия и примери, ясни за

френския информиран читател. Преводачът си е позволил да поясни само случая с МАМ и кланът Трабелси. Желаещият да знае повече читател отправяме към Википедия!

*

АНАРХО-КОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО

Роботронната Революция (Р.Р.) като предпоставка за осъществяване на анархистическата организация на обществото и комунистическата икономика

Роботизация и автоматизация на човешкия ръчен и умствен труд.

Човешкото общество се технологизира все повече. Технологиите влияят върху социалните структури и тяхната трансформация. Те влияят и на еволюцията на обществото.

Първата социтехнологична революция беше аграрно-занаятчийската.

Втората е индустриалната.

Днес обществото е подложено на третата социо-технологична революция —роботронната. Тя го трансформира радикално, променяйки не само материално-техническата му база, но духовната сфера и "производството" на знания.

Всемирно известният икономист Леонтиев казва: *"Ако запитате някой коя сила през последните двеста години е изиграла най-голяма роля за феноменалния икономически ръст, ще ви отговори — технологичният прогрес.* Той допълва: *Автоматизацията, роботизацията и ускореното технологично развитие съкращават общия брой налични работни места във всички сектори на икономиката, без да създават толкова или още по-голямо количество нови, както ни успокояваха много теоретици от времето на лудитите."*

Днес конкуренцията заставя все повече компании да се автоматизират, за да съхранят своя парцел от световния пазар. В резултат множество труженици губят работата си и не могат да осигурят съществуването на семействата си. Автоматиката и кибернетиката, работещи с пълна мощност, могат скоро да заменят не само промишлените работници и тези от услугите, но и мнозина учени-специалисти или артисти.

Експоненциалният ръст в развитието на информационните технологии, на робототехниката и компютеризацията показва, че човешкият труд става все по- неефикасен за необходимите нужди и изисквания на населението върху планетата. От началото на третата

промишлена революция сме свидетели на увеличаването на "технологичната безработица", защото работната сила на хората се заменя от машините. Тази тенденция измества работника, а следователно и потребителя, което снижава потреблението. В дългосрочна перспектива това ще се окаже фатално за заетостта и за… капитала, защото в обозримо бъдеще, роботизацията и автоматизацията на физическия и интелектуален труд в развитите страни ще се издигнат на качествено ново ниво.

"Лечение на системата от ястребите и гълъбите" ИЛИ СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ

Пред подобна перспектива политиците и магнатите на капитала в зависимост от принадлежността им към "гълъбите" или "ястребите" търсят различни програми и политики за решение на проблемите пред които ги изправя сфинкса на Р.Р.

В недалечното минало, един от факторите за развитие на увеличеното търсене беше системата на масово потребителско кредитиране, получила държавно стимулиране от "желязната лейди" Тачър и президента на САЩ Р. Рейгън, но в 2008 г. се разрази финансово-икономическата криза. Старата политика стана невъзможна, тъй като кредитната система достигна минимума на олихвяването, а дълговете достигнаха обеми, чието разплащане се оказа невъзможо. Гърция е последният пример за фалита на този "неолиберален НЕП".

Решения се търсят и в други насоки, напр. към изграждане на "умни", "зелени" градове. Екологичната криза, която вече никой не отрича (отричат се само причинителите й) неизбежно принуждава политиците и казионните теоретици, ако искат да избегнат агонията, да изработят оптимални стратегии за развитието. Тези, които са в употреба на днешния идеологически пазар се оказват негодни: "Екологичният консерватизъм", който отхвърля "свръхиндустриализирането" и Р.Р., поставяйки под съмнение легитимността им, като предлага резко ограничено развитие на индустриалната сфера, вместо навлизане на науката и на новите технологии с преимуществено развитие на енерго- и ресурсоспестяващи видове производства, на нови технологии и продукции, на мащабна индустрия на услугите с високо квалифицирана работна сила и висша степен на екологична защитеност, също претърпя крах.

Други кап-решения и тяхната илюзорност. За да избегнат катастрофата, която преди да стане екологична, ще бъде социална, буржоазните "-олози" от 80-те години на XX век пледираха за "Мирен Модел". Той можеше да получи мощно развитие под натиска на икономическата и политическа криза през средата на 70-те, ако бяха преодоляни користните или невежествени съпротиви.

Неговите 13 основни положения се свеждаха до следното:

- Отказ от всякакъв род "псевдопотребности", начиная с въоръженията и завършвайки с наркотиците, алкохолът и никотина, а също с предметите за лукс и украшения, които ни натрапва рекламата. Съкращаване на всички индустрии, които задоволяват "псевдопотребностите", т.е. на лъвския дял от индустрията.
- Повсеместен преход към умерено рационално хранене с отказ от всякакъв род излишества. Съкращаване на химизацията на селското стопанство, развитие на биологичните начини на защита на растенията и домашните животни.
- Разпространение на градинските участъци, с чиято помощ градските жители биха могли да разнообразят трапезата си с натурални продукти и да направят почивката и възпитанието на децата по-съдържателни.
- Повсеместен преход към скромно и хигиенично облекло (без да е еднообразно) с отказ от модните излишества. Принципен отказ от облекло и предмети за еднократна употреба, като извънредно скъпи в екологично отношение.
- Курс към деурбанизация и строителство на селища от неголеми солидни домове и в същото време с прохладен микроклимат (12—13° С нощем, 16—18° С денем).
- Повсеместно разпространение на слънчеви инсталации на покрива с цел да се минимизират разходите за отопление и осветление, за кухненски нужди и т. н.
- Курс към съкращаване на средствата за транспорт. Пешеходни пътеки до място "работата", "покупките", развлеченията. Замяна на автомобила с велосипед и на по далечни дистанции с електромобил. Отказ от по-голямата част на деловите, развлекателни и "информационни" пътувания чрез разпространение на телевизия от нов тип, позволяваща да се получи "ефект на присътствие" на всяко зрелище, изображения на текстове и рисунки от електронни хранилища за информацията (вместо печатна продукция), а също видеофон за контакти от всяко разстояние.

- Съкращение на производството на "излишна" информация, затваряне на всяка ненужна директно на лицето информация в системата "машина - на машина".
- "Оптимизация" на световния топлинно-енергетичен баланс по пътя на увеличение на "чистите" източници на енергия (водни, слънечви, вятърни, гео-, хидро-термични и т.п. електростанции).
- "Оптимизация" на световния материалносуровинен баланс по пътя на увеличение на процентния дял на рециклирани отпадъци чрез употребата на контейнери.
- Култ към развитието на личността, на здравето на човека и към природата в която посока да се ориентират основните усилия на обществото със съответно преразпределение на заетите в обществения производство и със съответна ориентация на общественото съзнание чрез мироглед, наука, изкуство, морал, психология, философия и т.н.
- Повсеместно разпространение на средното семейство с две-три деца при резко увеличение на времето за общуване между родители и деца през почивното време. Преход към обикновено възпроизводство на населението.
- Разширение на участието на хората в решаване на социалните и глобални проблеми с включване на значителна част от човешките усилия.

Това бяха все мирни идеи срещу безмилостната реалност. Този род тезиси бяха ярко развити в книгата на английския икономист Шумахер **"Малкото е прекрасно: икономика заради хората"** (1974), както и в книгите на Дж. Форестер **"Световната динамика"** (1971), на Д. Медоуз **"Пределите на ръста"** (1972), М. Месарович и Е. Пестел **«Човечеството на повратен пункт"** (1974), Я. Тинберген **"Преразглеждане на международния ред"** (1976), на Е.Ласло **"Целите на човечеството"** (1977) и т.н. Същите тезиси бяха в основата на нашумялата книга на Джереми Рифкин **"Ентропията: новото мировъзрение"** (1980), чийто автор се опитваше да разпростре законите на термодинамиката върху закономерностите на развитието на човечеството *("всеки прогрес се постига за сметка на деградацията на околната физическа или социална среда"),* но по същество и той стигна отново до "мирния модел"… (Рифкин прави опит да сплаши господарите, за да ги направи по-отстъпчиви – техният отговор беше "съкращение" не на потреблението и на

нуждите, а на… нуждаещите се…)
Не може да се отрече рационалният характер на някои от тези предложения, но капиталът е ирационален.
Така нар. невидима ръка на пазара не съответства на реалната икономика не само в развитите страни. Днес човечеството разполага с развити глобални инструменти за събирене и анализ на информацията, което прави световното стратегическо планиране и управление на стопанските процеси не само възможни, но и задължителни за хармоничното му развитие.
Наред с все по-изостряща се характер на социалния въпрос, човечеството обаче се сблъсква и с противоречията на все по-нарастващите свои потребности и неспособността на капитализма да ги осигури, без биосферата да бъде разрушена. Последното поставя човешкия род директно пред заплаха от глобална екологична катастрофа, ако и по-нататък се запази същността и посоката на досегашното му социал-икономическо развитие.

Стойностната форма на труда (особено на наемния) в обществените отношения води до невъзможност за отстраняване на експлоатацията на човек от човека при всеки социал-икономически строй, в който тази форма е съхранена. Ако възнаграждението за труда съхранява стойностната си форма, то това означава, че се оценява не труда, а стойността на работната сила, както беше и в условията на държавния капитализъм, при който бе съхранен наемния труд, неговия пазар, принадената стойност и заплатите, като части от новосъздаваната в процеса на труда стойност. **Одържавяването на собствеността и заплащането на труда означаваха само промяна във формата на експлоатация, а царуващата идеология и официозна "наука" бяха само нейна маска.**
Горбачов и неговият екип се опитваха, и други навярно ще продължат да се опитват да реформират паричната система и днешната икономика (съхранявайки капитализма), но резултатите се видяха и ще бъдат видяни от тези, които ще доживеят до новия "реформаторски бум" в условията на монополистическия и финансов капитализъм.
Освен всички останали недъзи, съвременната парична система има и ред други негативни социал-икономически характеристики. Парите, които престават да бъдат механиъзм за постигане на целите, се превърнаха в самоцел, подменяйки процеса на мотивация: Стре-

мящият се към знание, творчество, активност или към покой, към семейно благополучие или развлечения, при цялото мислимо разнообразие от възможни цели и мотиви, е длъжен първоначално да се погрижи за набавянето на пари. **Бидейки абсолютно средство, те стават и абсолютна цел, лишавайки всички останали цели от самостоятелна ценност и значимост. Парите разкриват свойството да отчуждават социалната и културна мотивация, парализирайки по този начин волята на човека**.

В настояще време, в света драматично се сблъскват различни концепции, идеологии на "неконтролирано развитие" (с "невидимата ръка на пазара"); на "структурна перестройка"; на неосоциално "устойчиво развитие" и накрая на форсирано "свърхразвитие" (избиращо приоритетни направления с акценти върху човешките ресурси, а не природата, в качеството й на основен източник на съвременната цивилизация). **Но решаваща остава революцията в съзнанието, насочена против фетишизацията на парите, на пазара, собствеността и държавността, и изграждане на организации върху това съзнание за радикална промяна на света.**
Богатството на обществата е в пряка зависимост от общата производителност на труда на основа на прилагане на постиженията на науката и техниката. От друга страна, ръстът на общественото богатство става все по-малко зависим от количеството работно време и от броя на заетите в отраслите на материалното производство. **В крайна сметка процесът на труда ще бъде напълно автоматизиран. Човешкият труд ще приеме изключително творчески характер, в това число и в разработката на автоматизирани системи за управление и контрол над производствените процеси**.
В такъв свят изолираните, частични преобразования /реформи/, на място на СР, са невъзможни. И независимо от това, че умозамъглените и демагозите върху сцената на политическия театър произнасят заклинания и заклеймяват войната, независимо от призивите на всевъзможни "Интернационали": *"Не на войната!",* въпреки надеждите за по-добро бъдеще, за *"гарантиран минимален доход за интегриране на лумпените",* за *"безплатен обществен транспорт, медицински услуги за неосигурените"* и други подобни илюзорни и невъзможни в условията на капитализма залъгалки, **ако днешната политическа, икономическа и парична система се съхрани, няма да минат повече от 20-25 години и земята ще бъде обхвана-**

та от немислимо смъртоносна и разрушителна война, в сравнение с която миналите световни войни ще приличат на детински игри! Трябва да сме слепци или напълно видиотени от СМИ, за да не виждаме отчетливо развитието и посоката на събитията. **И всичко това няма да ни отмине на фона на колосални, практически неограничени производствени възможности на нано-фабриките за биомолекули, компоненти на наноелектрониката, на нанороботи, на снабдяване на малките общински предприятия и на гражданите с 3D-принтери, с размери на лазерен принтер, за приготовление на пластмасови изделия за дома и с каквато си пожелаем, отнапред зададена, атомна и молекулярна структура...**
Тогава **единствената надежда за спасение на човешкия род остава пробуждането на инстинкта за самосъхранение и революционната воля на "V-то съсловие".**

Основни идеи на анархизма. Съвременното общество има достъп до най-напредналите технологии и може да обезпечи храна, облекло, жилища, медицински грижи за всички жители на Земята; модернизирането на образователната система и разработването на неограничено количество възобновяеми и незамърсяващи околната среда източници на енергия ще създадат благоприятни условия за ефективното развитие на социален модел от нов тип където парите, като средство/начин за изчисление, просто няма да имат смисъл, всеки ще може да се ползва от много висок стандарт на живот с всички удобства на високоразвитото технологично общество.
Още с днешните технологии бихме могли да решим повечето социални проблеми. С тях могат да се произвеждат необходимите количества храна, облекло, жилища и други материални блага за всеки и за всяка, особено, ако се използват рационално. Тези, които все още пречат на социалната трансформация на обществото, са неговите алчни, егоистични и властолюбиви господари, вкопчили се здраво в интереси, концепции и методи, изобретени преди много столетия. **Идеите на Социалната революция, прокламирани от времето на Парижката Комуна, са очертали базата и контурите на бъдещото общество, което трябва да почива върху обединението на човечеството в условията на свобода и социална справедливост, елиминиране на делението на класи, на командващи и подчиняващи се, върху културното многообразие, мира, уваже-**

нието на правата на себеподобните и опазването на природата. В стремежа ни към новия свят е крайно необходимо преодоляването на расизма, на ксенофобията, патриотарството и на шовинизма, провъзгласяването от всички народи на взаимна отговорност едни пред други, пред бъдещите поколения и пред **Великата всемирна федерация на комуните, на народите, на регионалните и континентални общности, преодоляла националистическото тесногръдие и локалния егоизъм. Такава е крайната цел на анархо-комунистите**.

По силата на обективното развитие на Р.Р. (на научнотехническите достижения и новите технологии), на много високата производителност на труда и в не далечна перспектива на замяната му от роботите, произвежданите продукти и услуги в такава икономика ще бъдат в изобилие и с нулева стойност. **Така ще се създадат всички необходими и достатъчни предпоставки за пълен отказ от парите и пазара, като механизми за разпределение на материалните блага. От тук до ликвидиране на държавността и капитализма във всичките им възможни форми, т.е. до Социалната революция има само една крачка.**

Обединеното Човечество ще може да премине към нова анархокомунистическа социал-икономическа система от комуни-“екополиси” със съответна информационно-комуникационна инфра-структура, характеризираща се със синтеза на следните фактори:

- Микроелектронно-медицинско и фармацевтично производство с ред направления, като разшифроване генетичния код на човечеството, развитие на техниката за клониране, позволяваща различни приложения и новости, апарати за инвалиди, заменящи слуха и зрението, световна мрежа за бърза доставка на органи за присаждане, автоматични преводачи от един език на друг, правещи нещо обикновено общуването с другите народи през езиковите и етническите бариери, през континентите и океаните и т.н., и т.н. още десетки и стотици неподозирани възможности.
- Икономика на знанието, науката и изкуствата, позволяваща реализация на интелектуално-творческия потенциал на всеки човек и обединяваща в единно цяло възпитанието и образованието, както и високопродуктивната иновационна и творческа дейност.
- Икономика, включваща инфраструктури, които осигуряват социалния живот и защитата на населението.

- Още в края на XX век, Р.Р. се насочи към компютърно моделиране на елементи на съзнанието, към стремително развитие на математизирането на психологията, социологията и историята. Компютърните технологии, които са базисен елемент на Р.Р. също се развиват с невероятни скорости. Днешните компютри смятат 250 милиарда пъти по-бързо от своите прадядовци от първата генерация, поради което чрез една гигантска информационно-телекомуникационна инфраструктура от локално до глобално ниво става възможен достъпа до актуална информация за околната социо-икономическа и природна среда, нейното обработване в реално време с методите на приложната математика и решаването на най-трудоемките задачи, свързани с управлението на все по-сложните и динамични процеси в променящия се свят.

С други думи днес, както никога, пред човечеството се откриват небивали възможности за реализация на анархокомунистическите идеи и програми за обществено устройство.

<u>"Бележки под линия"</u>

ДЕФИНИЦИЯ НА АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО:

Анархокомунизмът е обществена система, при която държавата е премахната и е заменена на локално ниво от комуната (общината), а на провинциално, национално, регионално, континентално и глобално - от федерацията (от доброволния и свободен съюз) на комуните.

Аналогично собствеността е експроприирана, трудът освободен и класите като социални разряди – премахнати и заменени с комунистически социални отношения и икономика. Те се характеризират с обществено планиране на производството, развитието и разпределението, съобразно изявените нужди на федерираните общности, приобщаването към които на индивидите е доброволно и отделянето – свободно.

Структура и функциониране на комуната и на федерацията.

Решаващ и същевременно изпълнителен орган на комуната е ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на всички нейни членове, които избират Съвет на Комуната за текущите дела, подчинен на тяхния контпол и изработените от събранието принципи и правила.

Принципи на общежитието:
- Премахване разделението на командващи и подчинени, на потискащи и унизени, чрез замяна на държавната, йерархическа, властническа вертикална организация на обществото с хоризонтална, федералистична организация на комуните, чиито общи събрания решават пряко своите локални проблеми, а общите – провинциални, регионални, континентални и планетарни – отдолу нагоре, на конференциите и конгресите със съответен обхват, чрез делегати с императивен мандат, с пряка и обратна връзка с въоръжените труженици и граждани под чийто контрол се вземат решения с консенсус или съобразно изработени правила и процедури, разпределят се задачите и се провежда изпълнението им.
- Задължителните решения (без които животът в общността е невъзможен) се вземат с консенсус (с единодушие);
- останалите, второстепенни решения - с обикновено болшинство, като те не са задължителни за малцинството, но то няма право да пречи на провеждането им. Същевременно, несъгласните с взетите решения имат право да се отделят и образуват своя комуна (съюз) или да се поставят вън от всяко общежитие.

Комунистическа икономика (цел, планиране, производство, разпределение и снабдяване).
Комунистическата икономика (КИ) е система, в която всички вещи и услуги (произведени без използване на наемен труд и разпределяни без стоково-паричен обмен /с пари, клиринг и т.н./, тоест без вътрешния и международен пазар на труда и стоките, който е един от базисните елементи на капитализма) са достъпни за всяка и за всеки чрез автоматизираната снабдително-разпределителна мрежа.
При КИ фактор за ръста й е използването на всички ресурси, а повишението на ефективността става за сметка на научно-технологическото развитие в това число и на технологията за управление на трудовите и материални ресурси.
ОТ САМО СЕБЕ СИ СЕ ПОДРАЗБИРА, ЧЕ В такова АНАРХО-КОМУНИСТИЧЕСКО ОБЩЕСТВО И В НЕГОВАТА ИКОНОМИКА НАЕМНИЯТ И ПОДЧИНЕН ТРУД Е ЛИКВИДИРАН А РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО И СНАБДЯВАНЕТО СТАВАТ СЪОБРАЗНО КОМУНИСТИЧЕСКИЯ ПРИНЦИП: СПОРЕД ИНДИВИДУАЛНИТЕ И КОЛЕКТИВНИ НУЖДИ.

КИ е възможна само когато икономическите единици и тяхната продукция са превърнати в колективна собственост с безплатен, свободен и доброволен труд срещу който всеки получава според нуждите си или по равно, когато и докогато производствените възможности на обществото временно не позволяват прилагане на комунистическия принцип на разпределение; когато всички природни ресурси и техните продукти са общо достояние на всички жители на планетата и техните общности.

Основните предпоставки на КИ: ДА са НАЛИЦЕ ресурсите, необходими за създаване на всякакви продукти и услуги, планирано изобилие - резултат от автоматизирания и остатъците от човешкия труд, а практиката на нормиране и оценяване на ресурсите и резултатите от обработката им посредством парите да бъде елиминирана от сферите на труда, на консумацията и от живота на обществото изобщо.

РЕАЛИЗАЦИЯ НА АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО:

Сътресенията, свързани с Р.Р., която начева в капиталистическото общество, свидетелстват за неустойчивостта и обреченост на днешните политически, икономически и социокултурни структури и норми на всекидневен живот. Те вещаят неизбежното крушение на остарелите обществено-политически и икономически институции и отношения и са израз на революционната криза /ситуация/, решението или изходът от която **изисква извършване на радикални социални трансформации, най-важните от които са формулираните по-горе превъплъщения на държавата и частната/ държавна собственост в свободен или анархокомунизъм.**

Премахването на държавността и собствеността цели осигуряването и затвърждаването на свободата, равенството в правата и задълженията, обществен и индивидуален, еднакъв за всички (за всяка и за всеки) достъп до произведените блага и услуги, доброволен братски съюз между хората и народите.

Очевидно става дума не за "социални" реформи, "корекции на развитието", кърпежи и козметични промени, за да остане всичко непроменено, а за коренни промени в обществените отношения и структури, резултат от формирането на един анархокомунистически революционен мироглед, като мотивация за радикалните тран-

сформации, които могат да бъдат резултат само от съзнателната и организирана волева дейност на революционните маси.

Държавността и собствеността не са вечни, нито "иманентни на човешката природа" категории, те са класови институции, появили се след неолитната икономическа революция и последвалата я контрареволюция, чийто завършек е създаването на държавата. (Преди това не е имало индивидуална, групова или държавна собственост, робски труд, експлоатация, пари и търговия, нито извъникономическа принуда и политическо /или което е същото - полицейско/ господство на една организирана банда над неорганизираните маси.) Едва след откриване на селското стопанство (на скотовъдството и земеделието) на мястото на лова и събирането на готови храни в природата и последвалото разделение на труда, **възникват заграбването на произведените "излишъци" от бандите – ембриони на държавността - и превръщането на ближни и далечни в роби**, следвано от търговски експедиции, търговия с ресурси и продукция, отнета от преките й производители, войни между въоръжените банди от паразити и лентяи за плячката, докато се стигне до съвременните власти на държавните институции и на корпорациите, в чиято основа откриваме **известните ни от историята до днес модификации на собствеността, на държавността и на социал-икономическите и политически отношения и класи в обществото.**

Ние анархистите искаме да го преобразим чрез СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ. ТЯ Е ТРАНСФОРМАЦИЯ НА КАПИТАЛИЗМА СЪС СЪОТВЕТСТВАЩАТА МУ ДЪРЖАВНА "ЧЕРУПКА" В АНАРХО-КОМУНИЗЪМ.

ЗА СЪЖАЛЕНИЕ, ВСИЧКО ТОВА НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗВЪРШЕНО БЕЗ "ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННО" РЕВОЛЮЦИОННО НАСИЛИЕ. ДАЛИ ПОСЛЕДНОТО ЩЕ ПРИЕМЕ ФОРМА НА КРЪВОПРОЛИТНА ГРАЖДАНСКА ВОЙНА, КАКТО И СТЕПЕНТА НА НЕЙНАТА ИНТЕНЗИВНОСТ, ЗАВИСИ ИЗЦЯЛО ОТ ГОСПОДСТВАЩАТА КЛАСА, ОТ НЕЙНАТА ГОТОВНОСТ ДА ПРЕСТАНЕ ДА ГОСПОДСТВА И ДА ГРАБИ, И ДА ПРИЕМЕ СТАТУТ ЕДНАКЪВ С ТОЗИ НА ЕМАНЦИПИРАЛИТЕ СЕ В ХОДА НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ НИСШИ КЛАСИ, в която ДЪРЖАВИТЕ, включително най-"демократичните", ТРЯБВА ДА УМРАТ, а стихийното развитие на световния пазар - да се

замени с разумна стратегия на развитие, съобразена с нуждите на цялото човечество, опираща се на новите естественонаучни изследвания и технологични постижения, позволяващи предвиждането на опасностите, които го очакват, както и използването на възможностите, с които то разполага, за отстраняването им.

Човечеството е дошло до границата на неизбежната социална реконструкция, която ще засегне всички днешни институции и отношения, включая манталитета, много психологически характеристики, които не съответстват повече на новите условия на живот и които трябва да бъдат преодоляни, ОСВЕН С РЕВОЛЮЦИОННОТО НАСИЛИЕ, със съответно възпитание и утвърждаване на нова нравственост, продиктувани от това, че предпоставките и възможностите са се превърнали в НЕОБХОДИМОСТ, в условие без което съществуването на човешкия род е станало невъзможно.

Ние сме оптимисти относно възможностите за по-нататъшното развитие на човешките общества, но условие за това е премахването на капиталистическата икономика и социални отношения с техния страж – държавата.

Днес, повече от всякога, самата история на човечеството вписва обективно и императивно в дневния му ред интернационалния братски планетарен съюз на всички народи на Земята. Съюз, който да планира с консенсус стратегическото социал-икономическо хармонично развитие на човечеството през 21-ви век на основата на свръхразвитите технологии и да гарантира висок жизнен стандарт и максимум "степени на свобода" за всеки и на всяка под съвместния им контрол и колективното управление на настоящето и бъдещето.
При тези условия може да се създаде база от обективни данни по отрасли на чиято основа да заработи глобална система за планиране, управление и разпределение на природните ресурси при пълна прозрачност и възможност за информиране (с премахване на всякакви тайни: чиновнически, следствено-съдебни, банкови, търговски, договорни, държавни, международни и т.н.), за промяна на инфраструктурите на градовете на бъдещата федерация с обществен контрол върху разпределението и свободен достъп до технологичните разработки с ликвидиране на частната и държавна собственост

върху тях, включая "интелектуалната".

В предстоящето десетилетие 2016—2025 г.г. се очаква нов кръг от засилване на ролята на Р.Р. в обществото, с което промишленото производство ще претърпи още по-дълбоки трансформации, преминавайки окончателно от традиционо- стандартното ръчно-машино производство към автоматизираното, роботизирано и индивидуализирано по отнапред зададени параметри, съобразени с нуждите и вкусовете на всеки потребител или колектив.

Като следствие от глобалната роботизация и информатизация ще се променят всички страни на живота в човешкото общество. **Критерий за социалния прогрес ще бъде свободата и задоволяването на нуждите, които обществото може да гарантира на всеки от своите членове.** Свобода за творческа самореализация в различните дейности, науки и изкуства. Няма да бъде трудно да се проследи взаимната връзка между научно-техническия и социалния прогрес, който е резултат от колективните и индивидуални инициативи, планове и от активното участие на индивидите и колективите в икономическия, социален и културен живот на обществото.
Творческата самореализация, разнообразната позитивна дейност и колективните решения и изпълнения развиват човека и съдействат за превръщането му от политическо животно (зоон политикон - на гръцки ζῷον πολιτικόν /*/) в свободен социален индивид.
*) Аристотел определя човека, като зоон политикон – "животно, което живее в полиса". Според него, *"който живее извън държавата поради природата си, а не по силата на обстоятелствата, или стои по-долу, или превъзхожда днешния човек",* тоест, той е или по-нисшо животно, разположено върху еволюционната стълба или е… Бог.
Очевидно, Аристотел не е могъл да си представи СВОБОДНИЯ ЧОВЕК.

Свободното време, посветено на собственото му "Аз" и общуването с другите, освобождава и усъвършенства човека. И колкото по-голяма е свободата за собствената му самореализация, толкова по-голям потенциал за развитие притежава цялото общество (ако под това разбираме развитието на всички негови индивиди).

Ние живеем в симбиоза с планетарната екосистема. Причинно-следственият баланс отразява живота на планетата. КОМУНИСТИЧЕСКАТА ИКОНОМИКА ПРЕДПОЛАГА ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ ИНСТИТУЦИИ И ОТНОШЕНИЯ В ЕДИННА ПЛАНЕТАРНА СИСТЕМА.

Наред с кардиналните политически и социаликономически промени, е необходимо **изработването на глобален екологичен проект за обществото в XXI в., който би обезпечил материалните условия за технологичния пробив, променящ съществено и взаимоотношенията на човека с околната среда, минимизирайки увреждането й чрез съобразено с науката използване на природните ресурси и рециклиране на вторичните суровини, като неразделна част от икономическата активност, която ще предопредели възстановяването на биосферата.** При това, "зелените технологии" трябва да се разработват и доработват с отчитане възможностите им за повсеместно използване, щото високотехнологичното производство да няма дискриминационен характер и да не създава области с низки и мръсни технологии, които биха унищожили ефекта от достигнатия прогрес. Това също налага премахването на днешните прегради, като собственост, разделение на труда, финансови и стопански "обвързаности", стремежи към извличане на свръхпечалби за сметка на ограничения достъп до резултатите на Р.Р., както и на полицейското и юридическо съхраняване на днешните социални, т.е политически и икономически отношения.

Науката като методология за намиране на всички и всякакви социални решения. Приложението на "научните методи за решение на социалните проблеми" ще стане основен принцип за функционирането на едно анархо-комунистическо общество. Необходимо е да се откажем от неоправдано стимулираната хипертрофия на естествените и особенно от форсираното създаване и развитие на изкуствени потребности, като свържем тази "политика" със щадящ режим на използване на природните ресурси, с рециклиране и внедряване на технологии, спестяващи енергия, с въвеждане на алтернативна енергетика и т.н., и т.н.

Постепенният преход на вземане на решения от човека към изкуствения интелект (при определяне на целите отдолу-нагоре, от комуната през регионите до планетата) е следващ етап в социалната

еволюция. При прехода към Р.Р.-икономика ще е нужен доброволния и свободен труд на множество специалисти от най-различни научни направления, съобразно техните интереси, афинитет и свободна воля да се прониква в тайните на микрокосмоса, на човека, на обществото и макрокосмоса, както и да се решават практическите проблеми на индивидите и колективите им. Но с течение на времето, обективното научно-технологично развитие ще предостави управлението на монотонните процеси на социално-икономическия живот на обществото "в ръцете" на изкуствения интелект, **освобождавайки човешките мозъци и ръце за творчество..**

Природата е основа на човешкото съществувание, но тя не предопределя нашата история и не елиминира необходимостта от нашата собствена революционна, хуманна, рационална и планомерна интервенция в делата ни.
Ние искаме разцветът на разума, на чувствата и на волята да се превърне в главна цел на биологическия вид Homo Sapiens, за да заслужим това дадено ни от антрополозите название.

ПРИЛОЖЕНИЯ.

Те се отнасят до различни "планове" за развитие на темата, обект на сборника и са изработвани в различни години по различни поводи, но за нито един от тях не се намери време, за да бъде завършен.
Публикувам ги в края на книгата със скритата надежда, че "ако тая нива се окаже плодородна, ще се намерят кандидати"...

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

Е част или по-точно отдел от "запланувана" още през 1977 година книга в три тома, която трябваше да има заглавие **"ОБЩА И ЧАСТНА ТЕОРИЯ НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ**". В архива ми се е съхранил нейният план от 63 страници. Отделът за Р.Р. се намира във втората част на втория том.
Планът на първата част на първия том започва с началото на това Приложение № 1. В него е включена дефиницията на ДВОЙНОТО СТАТУКВО в света, която има пряко отношение към първите три условия от дефиницията на РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ.

ТОМ I-ви

1. **ДВОЙНОТО** (социално и интернационално) **СТАТУКВО** в "нашия" свят.Произход. Характеристики. Параметри на динамичното му изменение.
Взаимозависимост между интернационалното и социално статукво – примери.
Еволюции, консолидация, равновесие, имобилност, неравномерни скорости на развитие на компонентите му, бифуркация и точки, взривове и разрушаване.

ЧАСТ I-ва

1.1. СОЦИАЛНОТО СТАТУКВО в капиталистическото общество и неговите елементи.

В отделите на тази първа част, посветени на държавата, собствеността и класите, трябва да се разгледат хронологически раждането, еволюцията, борбите и предполагаемия им край, започвайки с първите появили се в историята техни форми, като се следва реалния ход на веригата от еволюции, революции, контрареволюции

или инволюции.
- Да се разгледа същността на съответните структури в "чист вид", за да се улесни анализът и направят по-разбираеми редуващите се форми и преходи в историческия процес. Напр.:
- От частната (монополистическа) към държавната собственост и обратно;
- От многопартийната парламентарна демокрация към еднопартийната диктатура и обратно;
- От буржоазното общество с неговите висши, средни и нисши класи към "соц"- легендата за "дружеските класи", вместо двата реални социални антипода в държавно-капиталистическото общество;
- Проблемът за обратимостта на историческия процес, декаданс, деградация и дегенерация.

1.2. ИНТЕРНАЦИОНАЛНОТО СТАТУКВО.

Интернационалното статукво е резултат от относителното равновесие между "великите сили", което се установява след всяка подялба на пазарите и "зоните на влияние" в съответствие с финансовата и военно-икономическа мощ на конкурентите. (Пояснение на термина относително равновесие и опит за математическото му формулиране и моделиране).
Това статукво се базира върху три компоненти:
- Мощта на "нациите" през даден период, определена от степента на развитие на военно-промишлените им комплекси;
- Съотношение на техните мощности към завоюваните пазари, измерени в територии, население и степен на поглъщаемост на стоки и капитали;
- Съотношение на мощта на нациите /на коалициите/ помежду им и еволюцията в "международните" отношения през последните десетилетия. (Факторът Китай.)
Статуквото се нарушава вследствие динамично променящите се проценти на ръст на икономическата и съответстващата й военна мощ, стагнация, кризи и т.н. на съществуващите или нововъзникващи коалиции между бившите конкуренти/ врагове срещу досегашните или бъдещи "съюзници".

2.2. **Основания за промяна отвъд двойното статукво.**

Взаимодействието между социалното и интернационалното статукво, е взаимнообусловен процес, от който зависи консервирането

или минирането им. Затова разглежданите проблеми често ще излизат вън от рамките на ограниченото национално или регионално третиране, още повече, че арената на бъдещата анархокомунистическа революция е СВЕТОВНА, тоест всяко спиране на развитието й в дълбочина или ширина на полупът, ще води до регенерация на старото класово господство, националната разпокъсаност и империализма, и до възстановяване на статуквото (евентуално в нова премяна).

Там където е необходимо трябва да се подчертава спецификата на основанията на революцията в двете разновидости на единния в основата си капиталистически свят (Изток-Запад или "първи" и "втори" светове) и съответстващата им държавност. (N.B.-2017: "Вторият свят" приключи съществуването си в 1989 г. и неговите останки днес са части от Първия и Третия.)

Тези основания са разделени в две големи групи:

- "класически", действащи и до сега, и
- нови, специфични за динамичната епоха в която човешкото общество (в най-развитите му части) е навлязло през последните десетилетия.

На първо място това е Р.Р. на чиято същност и роля е посветен следващия

ОТДЕЛ ПЕТИ,

От втора част на втори том където планът третиращ проблемите в отделни глави и параграфи в разгънат вид изглежда така:

2.2.5. Роботронната революция (Р.Р.) или новата индустриална, или технологическата, или още научнотехническата революция се разглежда като главно основание на Социалната революция (С.Р.).

Р.Р. дава своите всестранни и революционизиращи отражения върху всички сфери на живота, като минира двойното статукво, правейки го невъзможно и заедно с това създава технологическия скелет или база на бъдещето анархо-комунистическо общество – две обстоятелства, които са липсвали във всички предишни революционни кризи.

ГЛАВА ПЪРВА

2.2.5.1. **Същност на Р.Р.**

§ 2.2.5.1.1. Дефиниция на **Р.Р.** История.

§ 2.2.5.1.3. Елементи на **Р.Р.: компютри, роботи,** автоматизация, кибернетика, ядрена енергия, космонавтика, синтетична химия, генетика и т.н.
§ 2.2.5.1.5. Всестранни отражения върху настоящето и перспективи на **Р.Р.**
§ 2.2.5.1.7. Предели на развитието на **Р.Р.** в рамките на двете капиталистически разновидности на днешния свят:
- организационен предел при държавния капитализъм, вследствие достигане на концентрацията и централизацията на властта (политическа, икономическа и духовна) до нейния фактически и логически завършек;
- социален предел при частния капитализъм, вследствие клоненето на наемния труд и капитала към "нулевата граница" в резултат от новите технологии и автоматизацията.

ГЛАВА ТРЕТА

2.2.5.3. **Р.Р. в условията на частния капитализъм.**

§ 2.2.5.3.1. **Р.Р.**, капитал, наемен труд, печалба, стоково стопанство, пазар и т.н.
§ 2.2.5.3.3. **Р.Р.**, кризата, безработицата и инфлацията.
§ 2.2.5.3.5. **Р.Р.**, "средната" класа, собствениците на "дребните" капитали, "свободните" професии и социалната им поляризация.
§ 2.2.5.3.7. Особености на **Р.Р.** в условията на държавния и в рамките на частния капитализъм. Противоречия между **Р.Р.** и същността на капиталистическата икономическа система – експлоатация на наемния труд?

ГЛАВА ПЕТА

2.2.5.5. **Р.Р.**, **държавният апарат и неговите институции:**

§ 2.2.5.5.1. **Р.Р.** и бюрокрацията.
§ 2.2.5.5.3. **Р.Р.** и армията.
§ 2.2.5.5.5. **Р.Р.**, полицията и разузнаването.
§ 2.2.5.5.7. **Р.Р.**, парламента, правителството и съда.
§ 2.2.5.5.9. **Р.Р.** и края на държавата.

ГЛАВА СЕДМА

2.2.5.7. **Р.Р. и империализмът.**

§ 2.2.5.7.1. **Р.Р**., "великите" сили и "малките" страни.
§ 2.2.5.7.3. **Р.Р.** и износът на капитали (свиване на вътрешния и

международен пазари).
-Нарастването на мощта на капитала е източник на империалистическа експанзия. В условията на **Р.Р.** това нарастване се придружава от ускорено обновяване на капиталите, което води до "декапитализация" на стоковото стопанство, следователно до засилване на кризата на старите структури и институции и до нестабилност на "социалния, граждански и международен мир", защото натрупването на капиталистическа мощ се дължи на **увеличението на степента на експлоатация, водещо до стремеж към разширение на нейната сфера, т.е. до империализъм,** което от своя страна се превръща във втори допълнителен и катализиращ експанзията фактор.
§ 2.2.5.7.5. **Р.Р.**, неравномерност в развитието й и отношението й към войната.
§ 2.2.5.7.7. Пределите на капитализма инспирират засилването на империализма.

ГЛАВА ДЕВЕТА

2.2.5.9. **Р.Р.** и **анархокомунистическата революция**.

§ 2.2.5.9.1. Старият свят в търсене на пътища за преодоляване на последиците от **Р.Р.**:
-методи;
-възможности;
-предели.
Борбата на господарите срещу **науката** В СССР - Сталин, Лисенко; в "стария континент" - Даниеле Петручи и Ватикана; в САЩ – процес срещу дарвинизма и т.н. – **Аналогии с борбата на феодализма/ инквизицията срещу първата научна и индустриална революция**.
§ 2.2.5.9.3. **Р.Р.** и класите:
-пролетариатът, буржоазията и държавнокапиталистическата класа;
-лумпенпролетариатът.
Съществува ли връзка между свиването на работническата класа, ентропията на нейните класови борби и деградацията на "социалистическите" учения. (Сравнение със съдбата на робите и крепостните селяни в предишните обществени системи/формации).
§ 2.2.5.9.5. **Р.Р.** и нови форми на класовата борба като катализатор на Социалната революция.
Скоростите с които се извършва **Р.Р.** водят до всестранно ускорение на социалните, националните и интернационалните истори-

чески процеси.
Песимистичен вариант за революцията в напредналите страни. – Краят на човешкия род!?
§ 2.2.5.9.7. **Р.Р.** създава материалните и технологически основи на комунизма и анархията – аналогия с връзката между първата ивдустриална революция и различните модификации на буржоазната революция.
- Роботронното производство, "труд" и разпределение на благата при комунизма.
Анархия, информатика, компютри, терминали, видео-системи, комуникации и т.н.
§ 2.2.5.9.9. **Р.Р.** и интернационализмът.
- Хармоничното и планомерно развитие на световното стопанство в противовес на ограничеността на националните пазари и бариерите пред тях, вследствие "сферите на влияние";
- Обединението на човечеството и интернационалните програми за развитие;
- Космическите перспективи, които се откриват пред обединения човешки род.

*

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

ТЕМАТА ЗА РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.) В ДРУГ ВАРИАНТ

ГЛАВА I

На Западния фронт нЕщо ново

Всеки ден телевизия, радио, вестници, списания и книги започнаха да ни заливат с новини за навлизането на компютрите, роботите и другите нови технологии във всички сфери на живота (дори в новите улични парижки… клозети, където няма обслужващ персонал и всичко е автоматизирано).

Така, без да забележим, се променя начинът ни на живот, производство, услуги, разпределение, снабдяване и т.н.

§ 1. ПРИМЕРИ ОТ ИНДУСТРИЯТА.

§ 2. ПРИМЕРИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО.

§ 3. ПРИМЕРИ ОТ УСЛУГИТЕ.

§ 4. ПРИМЕРИ ОТ ОБЛАСТТА НА НАУКАТА И ИЗКУСТВОТО и изобщо на ИНТЕЛЕКТУАЛНИЯ ТРУД. (От лекарите и адвокатите до програмистите и артистите.)

§ 5. ПРОТИВОРЕЧИЯ МЕЖДУ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ, КОИТО НОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ РАЗКРИВАТ И СЪЩНОСТТА НА КАПИТАЛИЗМА.

§ 6. Р.Р., ИДЕИТЕ, ИДЕОЛОГИИТЕ, ТЕОРИИТЕ, ФИЛОСОФИЯТА И НАУКАТА

§ 7. Р.Р. И ПРОМЕНИТЕ В СЪЗНАНИЕТО.

§ 8. Р.Р. И ЕЛЕМЕНТИ НА НОВА ЦИВИЛИЗАЦИЯ В СТАРАТА.

ГЛАВА II

ИНТУИТИВНИ ПРЕДЧУВСТВИЯ И ПСЕВДО-ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА КРАЯ НА ДНЕШНИЯ СВЯТ. ОТ “МИЛЕНАРИЗМА” ДО МАРКСИЗМА -ВСЕКИМУ СВОЯТА КРИЗА.

§ 1. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЖИВОТА НА ПРЕДИШНИТЕ “ЦИВИЛИЗАЦИИ” И НА КАПИТАЛИЗМА ОТ НАЧАЛОТО МУ ДО ДНЕС.

§ 2. ДВЕ ОТ ТРИТЕ РАЗНОВИДНОСТИ НА ДНЕШНИЯ СВЯТ И ИМБРИКАЦИИТЕ ИМ, КАТО СТЪПАЛА (СТЕПЕНИ) В РАЗВИТИЕТО?

§ 3. ВЛИЯНИЕТО НА Р.Р. ВЪРХУ ДОСЕГАШНИТЕ КЛАСО ВИ БОРБИ И РЕВОЛЮЦИИ.
§ 4. ПРОТИВОРЕЧИЯ И БОРБИ МЕЖДУ "ЦИВИЛИЗАЦИИТЕ" И ТРИТЕ СВЯТА.
§ 5. ИМПЕРИАЛИСТИЧЕСКИТЕ КОНФЛИКТИ И ВОЙНИ.
§ 6. "КЛАСИЧЕСКАТА" КРИЗА Е СТАНАЛА ПЕРМАНЕНТНА, НО ТЯ НЕ ДОВЕДЕ ДНЕШНИЯТ СВЯТ ДО КРАЯ МУ.
§ 7. НОВИЯТ ФАКТОР В РАЗРАЗЯВАНЕТО НА КРИЗАТА Е Р.Р. (РОЛЯТА НА КОМПЮТРИТЕ, РОБОТИТЕ и т.н.)
§ 8. ИДЕЯТА ЗА Р.Р. КАТО ОСНОВА НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ (С.Р.)?

ГЛАВА III
МИСЪЛТА ИЛИ "АКСИОМАТА НА НОРБЕРТ ВИНЕР" ПРИБАВЯ КЪМ КЛАСИЧЕСКИТЕ ПРЕДПОСТАВКИ НА С.Р. НОВА – РОБОТРОННАТА РЕВОЛЮЦИЯ (Р.Р.)

АКСИОМА: "Няма и не може да има никакви бариери пред затварянето на кръга на тоталната автоматизация на трудовите процеси, т.е производство на автомати/роботи, които произвеждат роботи, способни да изпълняват всички задачи на работещите в индустрията, земеделието, услугите и т.н., като ги заместват и същевременно могат да се самовъзпроизвеждат."

ТЕОРЕМА: ***"Да си представим, че втората революция (РР) е завършена. Тогава средният човек със средни или още по-малки способности не ще може да предложи за продажба нищо, за което би си струвало да се плати. Изходът е един – да се построи общество, основано на човешки ценности, различни от пазарните (покупко-продажба) и властовите (командване-подчинение).***
За строителството на такова общество ще се изискват голяма подготовка и голяма борба, която може да се води на идейна плоскост при благоприятни обстоятелства, а в противен случай - дявол знае как?"
*(**Норбърт Винер:** "Кибернетика или Управление и комуникация в света на животните и машината")*

§ 1. ВЯРНА ЛИ Е "АКСИОМАТА НА ВИНЕР" ВЪВ ВСИЧКИ СФЕРИ?
§ 2. Р.Р. И КРАЯ НА ПРИНУДИТЕЛНИЯ НАЕМЕН, ПЛАТЕН ЧОВЕШКИ ТРУД.
§ 3. Р.Р. И ХАРАКТЕРЪТ НА "ОСТАТЪЧНИЯ" ТРУД.

ГЛАВА IV
Р.Р. И КЛАСИТЕ В СЪВРЕМЕННОТО ОБЩЕСТВО
§ 1. Р.Р. И РАБОТНИЧЕСКАТА КЛАСА.
§ 2. Р.Р. И СЕЛЯНИТЕ.
§ 3. Р.Р. И РАБОТЕЩИТЕ В УСЛУГИТЕ.
§ 4. Р.Р. И ЧИНОВНИЧЕСКИЯ ТРУД.
§ 5. Р.Р., ИНТЕЛЕКТУАЛЦИТЕ И РАБОТЕЩИТЕ В НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ.
§ 6. Р.Р., СТАТИСТИКАТА И ИНФОРМАЦИЯТА.
§ 7. Р.Р. И КЛАСАТА НА КАПИТАЛИСТИТЕ.

ГЛАВА V
Р.Р. И КРИЗИТЕ НА СЪВРЕМЕННИЯ СВЯТ
§ 1. Р.Р. И ИНФЛАЦИЯТА, СТАГНАЦИЯ (СТАГФЛАЦИЯ).
§ 2. Р.Р. И ФИНАНСОВАТА КРИЗА.
§ 3. Р.Р. И ОТДУШНИЦИ ОТ ПОСЛЕДИЦИТЕ ИМ В СВРЪХ-РАЗВИТИТЕ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ.
§ 4. Р.Р. И НОВООТКРИВАЩИТЕ СЕ РАБОТНИ МЕСТА.
§ 5. Р.Р. БЕЗРАБОТИЦАТА, ЛУМПЕНПРОЛЕТАРИАТА И ПРОЛЕТАРИАТА.

ГЛАВА VI
Р.Р. И КРАЯТ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ КАТЕГОРИИ И ПРОЦЕСИ В КАПИТАЛИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО
§ 1. Р.Р., НАЕМНИЯТ ТРУД И ПРИНАДЕНАТА СТОЙНОСТ.
§ 2. Р.Р., ПЕЧАЛБИТЕ, КАПИТАЛА И СОБСТВЕНОСТТА.
§ 3. Р.Р., СТОКОВОТО СТОПАНСТВО И ПАЗАРА.
§ 4. Р.Р. И "ОСТАТЪЧНИЯ КАПИТАЛИЗЪМ".
§ 5. . Р.Р. И ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКАТА. "ДЕМАСОВИЗАЦИЯ" НА ПРОИЗВОДСТВОТО.
§ 6. Р.Р. И ДОКАЗАТЕЛСТВОТО ЗА КРАЯ НА КАПИТАЛИЗМА.

ГЛАВА VII
Р.Р. И ДЪРЖАВАТА

§ 1. Р.Р. И БЮРОКРАЦИЯТА.
§ 2. Р.Р. ПОЛИЦИЯТА, СЪДА И ЗАТВОРИТЕ, ПРАВОТО И ПРЕСТЪПНОСТТА.
§ 3. Р.Р., ВЪОРЪЖЕНИЯТА, АРМИЯТА, СТРАТЕГИЯТА И ТАКТИКАТА.
§ 4. Р.Р., ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ И ТЕХНИТЕ ПРОГРАМИ.
§ 5. Р.Р. ДЕМОКРАЦИЯТА, ПАРЛАМЕНТА И ДЕПУТАТИТЕ.
§ 6. Р.Р. И ВОЕННО-ПОЛИЦЕЙСКАТА ДИКТАТУРА.
§ 7. Р.Р. И ВЛАСТТА.
§ 8. Р.Р. И ЙЕРАРХИЯТА.
§ 9. Р.Р. И ДОКАЗАТЕЛСТВОТО ЗА КРАЯ НА ДЪРЖАВАТА.

ГЛАВА VIII
Р.Р., СОЦИАЛНОТО СТАТУКВО И КЛАСОВАТА БОРБА

§ 1. Р.Р., СТАРИТЕ И ВЪЗХОДЯЩИТЕ (ПО ЧИСЛЕНОСТ) НОВИ КЛАСИ ИЛИ "ИЗЛИШНИТЕ".
§ 2. Р.Р., СИНДИКАТИТЕ И СТАЧНАТА БОРБА.
§ 3. Р.Р. И ПРЕКИТЕ АКЦИИ.
§ 4. Р.Р., ГРАЖДАНСКАТА ВОЙНА И СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ.
§ 5. Р.Р. И КРАЯТ НА КЛАСИТЕ.

ГЛАВА IX
Р.Р., ИНТЕРНАЦИОНАЛНОТО СТАТУКВО И ВОЙНАТА

§ 1. Р.Р. И ДЪРЖАВНИЯ КАПИТАЛИЗЪМ.
§ 2. Р.Р. И АГОНИЯТА НА "ВТОРИЯ СВЯТ".
§ 3. Р.Р. И "ТРЕТИЯ СВЯТ".
§ 4. Р.Р., КОНКУРЕНЦИЯТА И СВЕТОВНИЯ ПАЗАР.
§ 5. Р.Р. И НАРУШАВАНЕТО НА РАВНОВЕСИЕТО В СВЕТА, В КОЙТО ЖИВЕЕМ.
§ 6. Р.Р., КОАЛИЦИИТЕ И БЛОКОВЕТЕ В ПЕРСПЕКТИВА.
§ 7. Р.Р., МИРЪТ И ВОЙНАТА В ПЕРСПЕКТИВА.
§ 8. Р.Р. И КРАЯ НА "ПЪРВИЯ СВЯТ" ИЛИ СВЕТОВНАТА СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ.

ГЛАВА X
МОЖЕ ЛИ ДА БЪДЕ ИЗБЕГНАТА С.Р. СЛЕД КАТО Р.Р. Е В ХОД?

§ 1. МУЛТИСЦЕНАРИИТЕ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА МОДИФИЦИРАНОТО СОЦИАЛНО СТАТУКВО.
§ 2. ВЕТРИЛОТО ОТ ВЪЗМОЖНОСТИ ИЛИ РАЗЛИЧНИТЕ НАЧИНИ НА ПРЕХОД КЪМ "НОВАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ".
§ 3. ВРАГОВЕТЕ НА С.Р.
§ 4. ФАЛШИВАТА АЛТЕРНАТИВА НА ДИКТАТУРАТА.
§ 5. ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ЕВОЛЮЦИОННА ПРОМЯНА?
§ 6. СТАВА ЛИ НЕИЗБЕЖНА С.Р.?
§ 7. СКОРОСТИ И УСКОРЕНИЯ НА ИСТОРИЯТА.
§ 8. ПЕРМАНЕНТНАТА РЕВОЛЮЦИЯ.
§ 9. ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ПРОГНОЗИРАНЕТО Й.
§ 10. Р.Р. И НЕОБХОДИМОСТТА ОТ НОВА ТЕОРИЯ НА С.Р.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3.
ТЕЗИСИ И ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С R.R., КОИТО ПРЕДЛАГАМ ЗА ДОКАЗВАНЕ ИЛИ ОПРОВЕРЖЕНИЕ ОТ ДРУГАРИТЕ!!!!

1. Обективната и незаобиколима причина за кризата е Роботронната революция (Р.Р.), извършваща се в условията на капитала и държавата. (става дума за криза на господстващата социал-икономическа и политическа система, в чиито основи е Р.Р., наченала през 70-те години на миналия век, която продължава да разтърсва на пристъпи болния обществен организъм). Ние не твърдим, че нейните последни трусове вещаят края на системата. Ще има нови краткотрайни оживления, за да се приближим до момента на бифуркация, в който "размахът на крилата на пеперудата" ще бъде достатъчен, за да отприщи революционната буря.

2. През 80-те и 90-те години на XX-ти век Рейгън и Тачер наченаха своята "неоконсервативна революция" в англосаксонския свят под натиска на Р.Р., която продължава да свива пазарите и печалбите (поради намаляване на количеството наемен труд и платежоспособни "клиенти" в реалната икономика). Те ги компенсираха с "дерегулиране", кредитни балони и ръст на държавните дългове, с ликвидиране на социалните завоевания на пролетариата чрез неговата класова борба; намаляване на заплатите, прекаризация, безработица и оскъпяване на живота на V-то съсловие.

3. След краха на "рейгъномиката" и тачеризмът", отново се опитват да възродят кейнсианството и дори някаква "модерна" форма на постмарксизма с връщане към държавната намеса, "смесената икономика" и етатизма.
Цинично е да се обещава държавен контрол над капитала, защото държавата и капитала имат обща, обединяваща ги същност и цел: господство и подялба на кражбата, за постигането на която изпълняват различни функции, ако не са сляти в едно, както беше при държавния капитализъм. След колапса на "съветския" експеримент", алтернативната смяна на етатизма с неолиберализма и обратно, е мизерната "философия" на историята на капитализма.
4. Р.Р. минира пазара, засилва конкуренцията, която от своя стра-

на ускорява концентрацията и централизацията с поглъщането на едрите капитали от най-едрите и подчинението на държавите на свръхдържавите, което ликвидира дори демокрацията на буржоата.

5. Искат да лекуват кризата на капитализма със… смяна на партиите във властта, разиграване на старата пиеска с "левица" и "десница" и редуване на етатизации и приватизации в икономиката. Но никакви банкерски "реформи", социалдемократически фокуси, и други държавни интервенции във финансовата сфера не могат вече да увеличат реалните печалби на капитала.

6. И частномонополистическият капитализъм, както държавният, няма да издържи на урагана на Р.Р., дори ако продължават да се опитват да уредят плащането на "щетите" за сметка на "брашняния чувал" – той е празен.

7. Даже да се постигне временен "ръст" на производството, вследствие конкуренцията, това ще доведе само до разширяване обхвата на Р.Р., която унищожава приходите и печалбите. Затова, независимо от използваната политическа фразеология и икономическа морфология, сменящите се екипи на властта ликвидират "социалните" програми, с което напразно се опитват да компенсират свиващата се шагренова кожа на печалбарството.

8. Освен от Р.Р., броят на безработните ще се увеличава още повече поради износа на капитали и конкуренцията на китайските и азиатски заплати.
За известно време, чрез инвестициите е възможно да се извлича принадена стойност от страните на "Юга", докато те остават незасегнати от Р.Р., но това е бомба със закъснител, защото когато тя (С.Р.) достигне определено ниво там, бомбата ще избухне.

9. Р.Р. превръща кредиторите във "филантропи", които дават кредити (пари) на плебса, за да консумира, но той не може да погасява заемите, нито капиталистите - да съберат вересиите си

10. Конкуренцията, т.е. съвкупността от мерки/политики на капитала, целящи увеличение на печалбите чрез инвестиции ускоряват Р.Р., а тя чертае края на капитала.

Колкото повече се инвестира, толкова по-непреодолима ще става кризата.

11. Когато Р.Р. прекрачи "прага на поносимост", дори да построят капитализма върху "принципите" на казиното, лотарията, тотото и другите форми на хазарта, като спасителен пояс на системата, нейните собственици, акционери, крупиетата, играчи и "търсачи на щастие", могат да спечелят само жетони и хартия без стойност.

12. Ако Р.Р. ликвидира труда изобщо и наемния в частност, финансовият капитал в банките и фиктивният (акции и др. ценни книжа, "разиграване" на борси, инвестиционни и спекулативни фондове във фискалния рай) ще бъдат обезстойностени, обезсилени, "обезценени" и в последна сметка "обезкостени". Няма да има никакви "реални печалби" на капитала, защото няма принадена стойност и платежоспособен плебс. Акумулираният капитал е раздут фиктивен - от "нов вид" - той е умъртвен от Р.Р.

13. В края на краищата капиталът във всичките му форми - собственост върху средствата за производство, пари, ценни книжа, фондове и т.н. – ще умре, защото ще има неплатежоспособни лумпенпролетарии. Тогава последните, ако не искат да умрат, или ще трябва да сложат край на системата.

14. Понеже принадената стойност намалява обективно (има по-малко "работни ръце"), тя се преразпределя в полза на най-едрия капитал, за сметка на V-то съсловие и разорената дребна буржоазия или "средна класа".

15. Р.Р. обезстойностява капитала, тоест това е неносещ печалби "капитал", поради което икономическите индикатори търпят "дерегулация": спад на процентите на растеж, на търговския обмен, на консумацията, загуби от експлоатацията на индустриалните и търговски фирми, на жилищата и спестяванията, ликвидиране на образованието, на здравеопазването, на грижите за децата и пенсиите, защото образованите, здравите, децата и пенсионерите повече не са нужни на "капитала" - настъпва всеобщия фалит и крах, единствено възможният изход от който е Социалната революция.
16. Р.Р. в условията на капитализма води до намаляване на заплати-

те, "гъвкавост" на работните места, индивидуална оценка на всеки трудещ се от надзирателите на капитализма, въвличането на работници и безработни в конкуренция помежду им вътре в едно и също предприятие, масова безработица, ликвидиране на търсенето (на стоки), деградация на условията на труда и живота и задейства пружини, които ги правят несъстоятелни и непоносими. Тогава "Петото съсловие" се озовава на кръстопът, от който се отива или към загубване на взаимния респект, на солидарността, съжителството, от което се пораждат недоверие, морално рухване, загуба на нравствените критерии, на чувството за отговорност, следене, самоконтрол, доносничество, страх, депресии и поява на патологична самота и в крайна сметка агония, унищожение и смърт, **или осъзнаване на колективното положение от "излишните", организирането им за отпор и ликвидиране на системата.**

17. Всичко това доказва, че капиталът и властта нямат друг, освен предлагания от "неолибералите" изход, намазан със "социалния вазелин" на "левицата".
V-то съсловие има едно единствено решение - С.Р.

18. Финансиаризация, като отдушник, финансови балони, фиктивен капитал, като средства за компенсация срещу пораженията, които Р.Р. нанася на капитала, водейки до спукването на спекулантските балони.

19. Вероятността за развихряне на кризата на капитализма и загубване на контрола над управлението й, расте, защото всички условия за това са налице. Системата е в смъртна опасност. Могат да ни кажат: капитализмът преживя много други кризи и винаги излизаше от тях по-силен, по-концентриран и централизиран, по-чудовищен. Ние не твърдим, че настъпва краят на света. Илюзия е да вярваме, че капитализмът ще рухне вследствие настоящата криза: чудовището вероятно ще оцелее и ще убива още. В курса на историята през последните 100 години и особено от времето на Великата депресия от 1929 г. капиталът съумя да си изкове институции и инструменти за интервенция, най-вече посредством политиките на Централните банки, които му позволяваха да "управлява кризите", да смекчи тяхното най-разрушително въздействие, но никога тези реорганизации в господството на капитала не преодоляха неговите

противоречия. Следователно, човечеството ще бъде още душено от костеливата му застаряваща ръка, не само на "Юг", където продължава "мълчаливия геноцид на най-бедните", за който "Севера" носи отговорността. В епохата на Р.Р., става още по-невъзможно да се премахнат противоречията на капитализма, напротив тя ги довежда до тяхната кулминация и пароксизъм.

20. Ако виталният проблем за оцеляването на днешното общество е спад на реалните печалби, вследствие Р.Р., и ако финансиаризирането и фиктивният капитал не са трайни решения за него, то **единственото което тази система може да предложи в своята агония е войната и нейните перманентни рецидиви,** защото ръстът на експлоатацията в условията на капиталистически мир става невъзможен, доколкото работната сила и наемният труд клонят към нулата!!!
Алтернатива на империалистическите войни е "войната на колибите срещу палатите", анархията и комунизма, но трябва да се помни и знае, че те не следват автоматично от финалната криза на капитала и държавността. Наближава часът в който видът Homo Sapiens ще бъде заставен да направи своя избор между живота и смъртта!

21. Каква е днешната ситуация от гледна точка на революционната перспектива? Когато кризата достигне поредните нови дълбочини, буржоазията неизбежно ще заключи, че манифестациите, стачките, "анархията" и сблъсъците със "силите на реда" заплашват сериозно нейния "законно установения ред". Тогава тя ще се опита да наложи някоя от познатите ни диктатури или нова форма на "мускулестата демокрация" ала Пиночет, на "авторитарния" бонапартизъм или да създаде един нов всесветовен Рим.
Понеже кризата поразява най-вече младежта, чиито проблеми са нерешими от капитала и държавата, лястовиците-предвестници на една нова пролет на народите ще се появят най-напред сред нейните редове. Бъдещата социал-революционна развръзка ще зависи от степента на нейното анархокомунистическо осъзнаване, революционизиране, организиране и действие.
За да бъде това ефикасно, между другото, трябва да докажем, че частичното, реформистично и политическо решения са невъзможни. Днешната система на държавност, наемен труд и капитал трябва да бъде разрушена до основи!

22. Кризата на ЕС, започнала през 70-те на XX век, след "тридесетте славни" следвоенни години, е част от глобалната криза на световния капитализъм, чиято предишна кулминационна точка беше краят на СССР. Тя е несравнима с коя и да е от предишните, и е резултат най-вече от извършващата се пред очите ни Роботронна Революция (Р.Р.) Новите технологии в производството и услугите, както и средствата за комуникация, обработване и разпространение на информацията, в които са обединени роботи и електроника (компютри), навлизането на информатиката и кибернетиката във всички сфери на живота, икономиката, науката и културата ги революционизират с космически скорости и ускоряват мълниеносно историческите и политически процеси. Това води неизбежно до изкореняване на всички институции на днешния свят и радикална промяна на всякакви социални и интернационални отношения в него, т.е. до "съревнование" в извършването на социалната революция в намиращите се на различно ниво на развитие зони на европейския капитализъм.

Революционният сценарий за изход от кризата, в случай на разрушаване на двойното статукво вследствие РР, свързан с "прекаризация и лумпенизация" на пролетариата, дезиндустриализация поради износа на капитали в "развиващите се страни", стопяването на "средната класа", "свободното движение на капитали, хора и идей", разместването на военно-промишлените комплекси върху скалата на свръх-силите в света и едно ново "велико преселение на народите" от бившите колонии към метрополиите на бившите империи предвещава разкъсване на веригата в "най-слабото звено", каквото се очертава да бъде Европейския съюз. Неговият разпад и крах ще бъдат последвани от години, които ще разтърсят света много по-силно, отколкото слизането на СССР от сцената….
Единствената алтернатива, която е в състояние да постави отново Европа в авангарда на човешкото развитие е СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ.

Р.Р., края на социалното и интернационално статукво, последиците от глобализацията и революционната перспектива ни задължават да изградим, макар и в ембрионална форма, световна революционна организация, като отговор и решение на планетарните проблеми на V-ото съсловие и на човечеството.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4.

След близо едно десетилетие (за жалост едно пропиляно десетилетие, ако се съди по кретенизма, който продължава да шества дори и в нашите среди), в началото на новото хилядолетие се върнах отново към проблемите на ОБЩАТА И СПЕЦИАЛНА ТЕОРИЯ НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ.

Резултатът бе скромен - един сборник и две брошури:

1. КРАЯ НА ДЪРЖАВАТА И КАПИТАЛА, Издатилство ШРАПНЕЛ, София, 2000 (сборник статии за една съвременна теория на Социалната революция)
2. РЕВОЛЮЦИИТЕ В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО И ИЗХРАНВАНЕТО НА ЧОВЕЧЕСТВОТО, Издатилство ШРАПНЕЛ, София, 2000
3. ПРЕДСТОЯЩА ЛИ Е СВЕТОВНАТА СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ? – Доклад пред IX-ти КОНГРЕС на ФАБ, Издателство ШРАПНЕЛ, София, 2000

За несведущите правя следните лаконични встъпителни бележки:

Радикалната промяна в областта на услугите и в начина на производяване на блага за задоволяване на нуждите ни, дължаща се на масовото нахлуване на компютри, роботи и др. във всички сфери на човешката дейност и заместването на човешкия труд с операции на автомати, аз наричам Роботронна революция (от роботи и електроника) или съкратено РР.

Последната (РР), създава необходимите материални предпоставки за появата и функционирането на едно АНАРХОКОМУНИСТИЧЕСКО ОБЩЕСТВО, т.е. на общество в което държавната йерархическа, репресивно-военнополицейска и бюрократична организация е заменена с ФЕДЕРАЦИЯТА НА КОМУНИТЕ (от рода на Парижката Комуна), а капиталистическата икономика е отстъпила място на една КОМУНИСТИЧЕСКА икономика С ДОБРОВОЛЕН И СВОБОДЕН ТРУД, ЧРЕЗ КОЯТО ЗАДОВОЛЯВАНЕТО НА ЛИЧНИТЕ, КОМУНАЛНИ И ИНТЕР-КОМУНАЛНИ ПОТРЕБНОСТИ СЕ ИЗВЪРШВА СПОРЕД НУЖДИТЕ. ПРЕМАХНАТИ СА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА И НАСИЛИЕТО НА ЧОВЕК НАД ЧОВЕКА, КЛАСИТЕ, СОЦИАЛНАТА СТРАТИФИКАЦИЯ и СОЦИАЛНОТО НЕРАВЕНСТВО.

Този процес нашите теоретици наричат СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ (С.Р.).

Едно теоретично, почти "математическо", ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА КРАЯ на съвременната "цивилизация" се базира на АКСИОМАТА НА НОРБЕРТ ВИНЕР – бащата на кибернетиката (1884 – 1964 г.) Тя може да се формулира кратко по следния начин:
НЯМА ТЕОРЕТИЧНИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ БАРИЕРИ ЗА ЗАТВАРЯНЕ НА КРЪГА НА ТОТАЛНАТА АВТОМАТИЗАЦИЯ.
ПОЯСНЕНИЕ НА ТОТАЛНА АВТОМАТИЗАЦИЯ (РОБОТИЗАЦИЯ).
На интересуващите се от идеите за доказване на края на различните категории на капитализма (КАПИТАЛ, ПЕЧАЛБА, СТОКИ, ПАЗАР, РЕНТАБИЛНОСТ, ФИНАНСОВ КАПИТАЛ, ПАРИ, СОБСТВЕНОСТ и т.н.), както и на КРАЯ и НЕОБХОДИМОСТТА ОТ УНИЩОЖЕНИЕ НА ДЪРЖАВАТА С НЕЙНИЯТ ЙЕРАРХИЧЕН АПАРАТ И ПАРАЗИТНИ ИНСТИТУЦИИ, предлагам горе-цитираните книги.
Продължавайки темата след нови 15 години, разглеждах малка част от последните новости в областта на Научнотехнологичната Революция (или Р.Р.), които могат да послужат за едно индуктивно доказателство.

*

Междувременно, по n-ти начин наченах проблематиката за Р.Р. и разрушаването на двойното статукво. Резултатът беше планираната книга "АПОКАЛИПСИС – КОГА?" В нейната първа част беше разгледано разрушаването на социалното статукво, вследствие Р.Р. (Роботронната /научна и технологическа/ революция). Втората й част, която е незавършена, е посветена на разрушаването на интернационалното статукво поради разместването и пренареждането на "великите" сили върху скалата на тяхната икономическа, финансова и военна мощ, вследствие различните скорости на развитието им в условията на извършващата се Р.Р. и на Глобализацията, която е новото име на империализма в днешния свят.
Третата, част трябваше да третира проблемите на общата и частна теория на С.Р. (Социалната революция).
По-долу съм представил публикуваните и неначенатите глави от първата, втора и трета части, данните и материалите за които са в процес на събиране, но най-вероятно също ще останат незавършени

поради... биологически причини.
Затова апелирах към колегите за завършването им.

УВОД
ЧАСТ I. "ПЕТОТО СЪСЛОВИЕ"
1) ПРЕКАРИАТЪТ,
2) "ИЗЛИШНИТЕ"
3) ПРОЛЕТАРИАТЪТ
4) БЕЗРАБОТНИТЕ
5) ЛУМПЕНПРОЛЕТАРИАТЪТ
6) "ПЕТОТО СЪСЛОВИЕ"
7) ПЕТОТО СЪСЛОВИЕ СЕ ПРЕВРЪЩА В СМЪРТНА ЗАПЛАХА
ЗА СОЦИАЛНОТО И ИНТЕРНАЦИОНАЛНО СТАТУКВО
8) ОТГОВОРЪТ НА ЕЛИТИТЕ СРЕЩУ ЗАПЛАХАТА, МАЛТУСИАНСКИТЕ И ДРУГИ "ЕЛИТАРНИ" СЦЕНАРИИ И "ФИНАЛНОТО РЕШЕНИЕ" СРЕЩУ ПЕТОТО СЪСЛОВИЕ

ЧАСТ II. ОБЩ СТАТУС, РАНГ В КЛАСАЦИЯТА И ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА "ВЕЛИКИТЕ" СИЛИ В "ГЛОБАЛНОТО СЕЛО"
9) КРАХЪТ НА "ТРЕТИЯ РИМ" (СССР) - КРИЗА В КРИЗАТА
10) КРУШЕНИЕТО НА "АМЕРИКАНСКАТА МЕЧТА ЗА НОВ СВЕТОВЕН РЕД И ЗА СЛАГАНЕ КРАЙ НА ИСТОРИЯТА"
11) "НА ИЗТОК СПИ ЕДИН ГИГАНТ, НЕ ГО БУДЕТЕ!" ОТНОШЕНИЯТА НА КИТАЙ със САЩ.
12) НА КЪДЕ ОТИВА ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ?

Излагам приблизителният "ПЛАН" на оставащите 11 глави от "Апокалипсиса", с чието написване, ако не ми стигнат силите и времето, се надявам по-младите да се заемат след мене. Планът е приблизителен, защото в хода на по-нататъшната работа, може да претърпи промени. Следват заглавията на пет незавършени глави за глобалните и регионални сили от Втората част на "АПОКАЛИПСИСА":

13) СЪПЕРНИЦИТЕ НА КИТАЙ В ЕВРАЗИЯ – ЯПОНИЯ И ИНДИЯ – СВЕТОВНИ ИЛИ РЕГИОНАЛНИ СИЛИ/ЦЕНТРОВЕ?

14) РАЗЛИЧНИТЕ "ДРАКОНИ" И "ТИГРИ" В ДАЛЕЧНИЯ ИЗТОК
15) СРЕДНИЯТ И БЛИЗКИЯТ ИЗТОК, ИЗРАЕЛ, ОПЕП И ТУРЦИЯ
16) ЛАТИНСКА АМЕРИКА С БРАЗИЛИЯ И МЕКСИКО
17) ЮЖНА АФРИКА И ДРУГИ В ЧЕРНИЯ КОНТИНЕНТ

И, за да бъде пълна динамичната картина на света, в който живеем и станат ясни тежките тенденции в развитието му, по-долу предлагам заглавията на още шест глави от Третата част:

ЧАСТ III. ОБЩАТА И ЧАСТНА ТЕОРИЯ НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ
18) ГЛОБАЛНИ И СОЦИАЛНИ (?) СЛЕДСТВИЯ ОТ Г. и Р.Р. (Р.Р. е в основата и на Глобализацията?)
19) ЕДИН МУЛТИПОЛЯРЕН СВЯТ НА МЕСТОТО НА ГЛОБАЛНИЯ
20) МНОГОФАКТОРНАТА ГЛОБАЛНА КРИЗА НА ДЪРЖАВАТА И КАПИТАЛА В ДНЕШНИЯ СВЯТ И ВЪЗМОЖНИЯ ТРОЕН ИЗХОД ОТ НЕЯ:
- "СВЕЩЕН СЪЮЗ" НА НАЦИОНАЛНИТЕ ДЪРЖАВИ И КАПИТАЛИ;
- ТРЕТА СВЕТОВНА ВОЙНА ИЛИ
- СОЦИАЛНА РЕВОЛЮЦИЯ ???
21) РЕШЕНИЕТО НА СОЦИАЛНИЯ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНИЯ ПРОБЛЕМИ, КОЕТО АНАРХОКОМУНИСТИТЕ ПРЕДЛАГАТ НА ПЕТОТО СЪСЛОВИЕ ИЛИ ПРОГРАМА НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ
22) РЕВОЛЮЦИОНЕН ФРОНТ НА "ОПАСНИТЕ КЛАСИ"
23) ОРГАНИЗАЦИЯ, СТРАТЕГИЯ, ТАКТИКА, СРЕДСТВА И МЕТОДИ НА РЕВОЛЮЦИОННАТА БОРБА В XXI-и ВЕК

Поради пренасочване на вниманието ми към проблемите на Р.Р., вследствие стремителните промени в тази област, временно(?) спрях работата си върху останалите части и глави на "Апокалипсиса", с изразената по-горе надежда.

Счетох за необходимо да завърша това прекъсване с дефиниране на понятието РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ чрез пет фактора, след което да разгледам конспективно всеки един от тях.

Зедно с това поставих дефиницията в началото на настящия сборник, в който са разгледани примери и процеси, предизвикани от Р.Р., отнасящи се до първите три условия за създаване на РЕВОЛЮЦИОННА СИТУАЦИЯ.

©Георги Констснтинов, автор
©Издателство Шрапнел, 2017